Úradný vestník Európskej únie

C 322

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Ročník 60

28. septembra 2017

Obsah

IV *Informácie*

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Dvor audítorov

2017/C 322/01 Výročná správa Dvora audítorov o plnení rozpočtu za rozpočtový rok 2016 spolu s odpoveďami inštitúcií 1

2017/C 322/02 Výročná správa Dvora audítorov o aktivitách financovaných z 8., 9., 10. a 11. Európskeho rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2016 spolu s odpoveďami Komisie 281

SK

©Európska únia, 2017.

V prípade použitia či šírenia fotografií a iných materiálov, na ktoré sa nevzťahujú autorské práva Európskej únie, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

DVOR AUDÍTOROV

V súlade s ustanoveniami článku 287 ods. 1 a ods. 4 ZFEÚ, článku 148 ods. 1 a článku 162 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a článkov 43, 48 a 60 nariadenia Rady (ES) č. 215/2008 z 18. februára 2008 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 10. Európsky rozvojový fond, zmenené nariadením (EÚ) č. 567/2014

Dvor audítorov Európskej únie prijal na svojom zasadnutí 13. júla 2017

VÝROČNÉ SPRÁVY

za rozpočtový rok 2016

Správy boli spolu s odpoveďami inštitúcií na pripomienky Dvora audítorov zaslané orgánom udeľujúcim absolutórium a ostatným inštitúciám.

Členmi Dvora audítorov sú:

Klaus-Heiner LEHNE (predseda), Karel PINXTEN, Henri GRETHEN, Ladislav BALKO, Lazaros S. LAZAROU, Hans Gustaf WESSBERG, Pietro RUSSO, Ville ITÄLÄ, Kevin CARDIFF, Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, George PUFAN, Neven MATES, Alex BRENNINKMEIJER, Danièle LAMARQUE, Nikolaos MILIONIS, Phil WYNN OWEN, Oskar HERICS, Bettina JAKOBSEN, Janusz WOJCIECHOWSKI, Samo JEREB, Jan GREGOR, Mihails KOZLOVS, Rimantas ŠADŽIUS, Leo BRINCAT, João FIGUEIREDO, Juhan PARTS, Ildikó GÁLL-PELCZ.

VÝROČNÁ SPRÁVA O PLNENÍ ROZPOČTU

(2017/C 322/01)

OBSAH

Strana

Všeobecný úvod 7

Kapitola 1 – Vyhlásenie o vierohodnosti a podporné informácie 9

Kapitola 2 – Rozpočtové a finančné hospodárenie 39

Kapitola 3 – Rozpočet EÚ a výsledky 65

Kapitola 4 – Príjmy 133

Kapitola 5 – „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“ 149

Kapitola 6 – „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“ 165

Kapitola 7 – „Prírodné zdroje“ 205

Kapitola 8 – „Bezpečnosť a občianstvo“ 241

Kapitola 9 – „Globálna Európa“ 251

Kapitola 10 – „Administratíva“ 269

VŠEOBECNÝ ÚVOD

0.1. Európsky dvor audítorov bol na základe Zmluvy o fungovaní Európskej únie ([1]) ustanovený za externého audítora finančných prostriedkov EÚ. V tejto funkcii vystupujeme ako nezávislý ochranca finančných záujmov všetkých občanov EÚ, a to predovšetkým zlepšovaním finančného hospodárenia EÚ. Viac informácií o našej práci môžete nájsť v našej správe o činnosti, osobitných správach, situačných správach a stanoviskách k novým či aktualizovaným právnym predpisom EÚ alebo k iným rozhodnutiam s vplyvom na finančné hospodárenie ([2]).

0.2. Naša 40. výročná správa o plnení rozpočtu EÚ sa týka rozpočtového roku 2016. Samostatná výročná správa je venovaná Európskym rozvojovým fondom.

0.3. Všeobecný rozpočet EÚ každoročne schvaľuje Rada a Európsky parlament. Naša výročná správa je spolu s osobitnými správami základom postupu udeľovania absolutória, pri ktorom Parlament na základe odporúčania Rady rozhoduje, či Komisia uspokojivo plnila svoje rozpočtové povinnosti. Po uverejnení výročnú správu zasielame parlamentom členských štátov, Európskemu parlamentu a Rade.

0.4. Hlavnou časťou našej výročnej správy je vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti konsolidovanej účtovnej závierky EÚ a zákonnosti a riadnosti operácií („*riadnosť operácií*"). Toto vyhlásenie dopĺňajú špecifické hodnotenia každej hlavnej oblasti činnosti EÚ.

0.5. Naša správa má tento rok nasledujúcu štruktúru:

— v kapitole 1 sa nachádza *vyhlásenie o vierohodnosti* a zhrnutie výsledkov auditu spoľahlivosti účtovnej závierky a riadnosti operácií,

— v kapitole 2 predkladáme analýzu rozpočtového a finančného hospodárenia,

— kapitola 3 je tento rok zameraná na rámec vykazovania výkonnosti, ktorý používa Komisia, prezentujú sa v nej dôležité výsledky z našich osobitných správ z roku 2016 týkajúcich sa výkonnosti a analyzuje sa, ako Komisia vykonávala odporúčania, ktoré sme predložili vo vybraných osobitných správach v minulých rokoch,

— v kapitole 4 sa nachádzajú naše zistenia v súvislosti s príjmami EÚ,

— v kapitolách 5 až 10 uvádzame za hlavné okruhy *viacročného finančného rámca (VFR)* ([3]) výsledky nášho testovania riadnosti operácií a preskúmania výročných správ o činnosti, ostatných prvkov systémov vnútornej kontroly, ako aj iných mechanizmov riadenia.

0.6. Keďže k jednotlivým okruhom VFR sa neviažu samostatné finančné výkazy, závery za jednotlivé kapitoly nepredstavujú audítorské stanoviská. V kapitolách sú namiesto toho opísané dôležité záležitosti týkajúce sa jednotlivých okruhov VFR.

0.7. Naším cieľom je prezentovať zistenia jasne a stručne. Nie vždy je možné vyhnúť sa používaniu termínov, ktoré sú špecifické pre EÚ, jej politiky a rozpočet, a tiež účtovníctvo a audit. Na našej webovej stránke sme zverejnili glosár s definíciami a vysvetlením väčšiny týchto špecifických termínov ([4]). Termíny definované v glosári sa v jednotlivých kapitolách pri prvej zmienke objavujú v *kurzíve*.

0.8. V tejto správe sa uvádzajú aj odpovede Komisie na naše zistenia (prípadne odpovede ostatných inštitúcií a orgánov EÚ) a mali by sa zohľadniť rovnakým spôsobom. Našou zodpovednosťou ako externého audítora je však predkladať kontrolné zistenia a vyvodiť potrebné závery, a tým poskytovať nezávislé a nestranné hodnotenie spoľahlivosti účtovnej závierky a riadnosti operácií.

([1]) Články 285 až 287 (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 169 – 171).
([2]) Dostupné na našej webovej stránke: www.eca.europa.eu.
([3]) Kapitola 8 sa týka okruhu 3 („Bezpečnosť a občianstvo"). Analýza okruhu 3 nezahŕňa odhad chybovosti. Nepredkladáme špecifické hodnotenie výdavkov v rámci okruhu 6 („Kompenzácie") ani iných výdavkov mimo VFR.
([4]) http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/GLOSSARY_AR_2016/GLOSSARY_AR_2016_SK.pdf.

KAPITOLA 1

Vyhlásenie o vierohodnosti a podporné informácie

OBSAH

	Body
Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti predkladané Európskemu parlamentu a Rade – správa nezávislého audítora I – XXVIII	I – XXVIII
Úvod	1.1 – 1.3
Úloha Európskeho dvora audítorov	1.1 – 1.2
Výdavky EÚ sú významným nástrojom na dosahovanie cieľov politík	1.3
Spoľahlivosť účtovnej závierky – kontrolné zistenia za rozpočtový rok 2016	1.4 – 1.7
Účtovná závierka nebola ovplyvnená významnými nesprávnosťami	1.4 – 1.6
Hlavné záležitosti týkajúce sa auditu	1.7
Riadnosť operácií: v príjmoch a približne v polovici výdavkov sa nenachádzajú významné chyby	1.8 – 1.34
Výsledky z auditu za rok 2016 poukazujú na zlepšenie	1.9 – 1.21
Odhady chybovosti vykonané Komisiou…	1.22 – 1.24
… vo väčšine prípadov vo všeobecnosti zodpovedajú našim zisteniam	1.25 – 1.27
Komisia poskytla údaje o opravách a vymožených sumách	1.28 – 1.30
Mechanizmy opráv a vymáhania sa spúšťajú rôznymi spôsobmi	1.31 – 1.32
Za určitých okolností berieme pri odhade chybovosti do úvahy nápravné opatrenia	1.33 – 1.34
Podozrenia z podvodu ohlasujeme úradu OLAF	1.35 – 1.36
Závery	1.37 – 1.38
Výsledky z auditu	1.38

Príloha 1.1 – Audítorský prístup a metodika auditu

Príloha 1.2 – Frekvencia chýb zistených vo vzorkách vybraných na účely auditu za rok 2016

VYHLÁSENIE DVORA AUDÍTOROV O VIEROHODNOSTI PREDKLADANÉ EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE – SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Stanovisko

I. Kontrolovali sme:

a) *konsolidovanú účtovnú závierku Európskej únie*, ktorá pozostáva z konsolidovaných finančných výkazov ([1]) a správ o plnení rozpočtu ([2]) za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2016 a ktorú Komisia schválila 26. júna 2017;

b) zákonnosť a *riadnosť* príslušných *operácií* podľa ustanovení článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Spoľahlivosť účtovnej závierky

Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky

II. Zastávame názor, že konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie (EÚ) za rok končiaci sa 31. decembra 2016 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu Únie k 31. decembru 2016, ako aj *výsledky* jej operácií, peňažné toky a zmeny v čistých aktívach za príslušný rozpočtový rok v súlade s *nariadením o rozpočtových pravidlách* a účtovnými pravidlami vychádzajúcimi z medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor.

Zákonnosť a riadnosť príslušných operácií

Príjmy

Stanovisko k zákonnosti a riadnosti príslušných príjmov

III. Zastávame názor, že príslušné príjmy za rok končiaci sa 31. decembra 2016 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a riadne.

Platby

Výrok s výhradou k zákonnosti a riadnosti príslušných platieb

IV. Dvor audítorov zastáva názor, že s výnimkou vplyvu záležitosti opísanej v bode o základe pre vyjadrenie výroku s výhradou k zákonnosti a riadnosti príslušných platieb sú príslušné platby za rok končiaci sa 31. decembra 2016 zo všetkých významných hľadísk zákonné a riadne.

([1]) Konsolidované finančné výkazy obsahujú súvahu, výkaz o finančných výsledkoch, výkaz o peňažnom toku, výkaz zmien v čistých aktívach, prehľad hlavných účtovných postupov a ďalšie vysvetľujúce poznámky (vrátane vykazovania po segmentoch).

([2]) Súčasťou správ o plnení rozpočtu sú aj vysvetľujúce poznámky.

Základ pre vyjadrenie výroku

V. Audit sme vykonali v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi (ISA) a etickým kódexom IFAC a medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií INTOSAI (ISSAI). Naše povinnosti vyplývajúce z týchto štandardov sú ďalej opísané v časti tejto správy týkajúcej sa zodpovednosti audítora. Sme nezávislí v súlade s etickým kódexom účtovných odborníkov, ktorý vydala Medzinárodná rada pre etické štandardy pre účtovníkov (kódex IESBA), ako aj s etickými požiadavkami, ktoré sú relevantné pre náš audit a svoje ďalšie etické povinnosti sme si splnili v súlade s týmito požiadavkami a kódexom IESBA. Sme presvedčení, že sme získali dostatočné a primerané audítorské dôkazy na vyjadrenie stanoviska.

Základ pre vyjadrenie výroku s výhradou k zákonnosti a riadnosti príslušných platieb

VI. Výdavky zaznamenané v roku 2016 a týkajúce sa preplatených nákladov ([3]) sú významne ovplyvnené *chybami*. *Odhadovaná chybovosť* platieb spojených s preplácaním nákladov predstavuje 4,8 %. Celková chybovosť, ktorú odhadujeme (3,1 %), stále prekračuje *prah významnosti*, chyby však nie sú rozšírené. Platby na základe nárokov nie sú ovplyvnené významnou chybovosťou ([4]). Náš celkový záver potvrdzuje analýza súm vystavených riziku, ktorú Komisia uvádza vo výročnej správe o hospodárení a *výkonnosti* rozpočtu EÚ.

Hlavné záležitosti týkajúce sa auditu

VII. Hlavnými záležitosťami týkajúcimi sa auditu sú tie, ktoré sme podľa nášho odborného úsudku považovali za najvýznamnejšie pri audite konsolidovanej účtovnej závierky za príslušné obdobie. Týmto záležitostiam sme sa venovali v kontexte nášho auditu konsolidovanej účtovnej závierky ako celku, ako aj pri formulovaní stanoviska k nim, no nevyjadrujeme k nim osobitné stanovisko.

Posudzovali sme rezervu na dôchodky a ostatné zamestnanecké požitky prezentované v účtovnej závierke

VIII. Súvaha EÚ zahŕňa dôchodky a iné zamestnanecké požitky, ktoré na konci roku 2016 predstavovali 67,2 mld. EUR. Ide o jedno z najvýznamnejších pasív v súvahe a tvorí takmer tretinu celkových záväzkov v roku 2016 vo výške 234,8 mld. EUR.

IX. Väčšina tejto *rezervy* na dôchodky a ostatné zamestnanecké požitky (58,7 mld. EUR) sa týka systému dôchodkového zabezpečenia úradníkov a ostatných zamestnancov Európskej únie (ďalej len „PSEO“). Tento dôchodkový záväzok pokrýva „stanovené požitky“ zaručené podľa článku 83 služobného poriadku úradníkov Európskych spoločenstiev (ďalej len „služobný poriadok“) a článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEU). Záväzok zaúčtovaný v účtovnej závierke odráža sumu, ktorá by bola vložená do dôchodkového fondu, ak by bol takýto fond zriadený na uhrádzanie záväzkov v súvislosti so starobnými dôchodkami ([5]). Okrem starobných dôchodkov zahŕňa aj invalidné dôchodky a dôchodky vyplácané vdovám, vdovcom a sirotám bývalých úradníkov EÚ. Podľa článku 83 služobného poriadku sa dávky uhrádzané v rámci dôchodkového systému účtujú na ťarchu rozpočtu EÚ, za platbu dávok spoločne ručia členské štáty a úradníci prispievajú na financovanie tohto systému jednou tretinou.

([3]) 66,0 mld. EUR. Bližšie informácie uvádzame v bode 1.10 výročnej správy za rok 2016.
([4]) 63,3 mld. EUR. Bližšie informácie uvádzame v bode 1.11 výročnej správy za rok 2016.
([5]) Pozri medzinárodný účtovný štandard pre verejný sektor (IPSAS) 25 – Zamestnanecké požitky. Pre PSEO odráža záväzok zo stanovených požitkov súčasnú hodnotu očakávaných budúcich platieb, ktoré bude EÚ povinná uhradiť, aby vyrovnala dôchodkové záväzky vyplývajúce zo služby poskytnutej zamestnancami v súčasnom období i v minulosti.

X. PSEO je povinný zamestnanecký dôchodkový systém pre úradníkov EÚ, v ktorom sa príspevky zamestnancov a inštitúcií a orgánov, ktoré ich zamestnávajú, používajú na financovanie budúcich dôchodkov. Je navrhnutý tak, aby bol prostredníctvom úprav miery príspevkov do systému a veku odchodu do dôchodku automaticky v poistno-matematickej rovnováhe. Počet a rôznorodosť parametrov používaných na výpočet dlhodobej prognózy nákladov na dôchodky vyzdvihujú poistno-matematický charakter tohto výpočtu, ktorý nakoniec každoročne vykonáva Eurostat.

XI. V rámci auditu sme hodnotili poistno-matematické predpoklady a výsledné ocenenie rezervy na dôchodky. Skontrolovali sme číselné údaje, poistno-matematické parametre, výpočet rezervy i prezentáciu v konsolidovanej súvahe a v poznámkach ku konsolidovaným finančným výkazom. Pri audite reálnej hodnoty rezervy sme zistili istú neúplnosť a nepresnosti vo východiskovej primárnej databáze, ktoré nemajú významný dosah na konsolidovanú účtovnú závierku EÚ. Ako sa uvádza v poznámke 2.9 ku konsolidovaným finančným výkazom, Komisia urobí ďalšie kroky na posilnenie svojich postupov na výpočet záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, čo budeme priebežne monitorovať.

Posúdili sme časovo rozlíšené náklady uvedené v účtovnej závierke

XII. Na konci roka 2016 Komisia odhadovala, že oprávnené výdavky, ktoré *príjemcom* už vznikli, no ktoré ešte nevykázali, predstavovali 102 mld. EUR (na konci roka 2015: 106 mld. EUR). Zaznamenala ich ako časovo rozlíšené náklady.

XIII. Preskúmali sme metodiky a systémy kontroly, ktoré boli v súvislosti s koncoročnými odhadmi uplatnené v hlavných generálnych riaditeľstvách. Vybrali sme vzorku faktúr a platieb predbežného financovania a tieto prvky sme analyzovali s cieľom posúdiť riziko nesprávnosti týchto časovo rozlíšených nákladov. Od účtovných útvarov Komisie sme si vyžiadali dodatočné vysvetlenia k všeobecne uplatňovaným metódam, a najmä k novej metóde, ktorá sa používa v súvislosti s *programovým obdobím* 2014 – 2020 v oblasti súdržnosti.

XIV. Na základe vykonanej práce môžeme vyvodiť záver, že odhad celkovej sumy časovo rozlíšených nákladov uvedený v konsolidovanej súvahe verne odráža skutočnosť, pokiaľ ide o hlavné generálne riaditeľstvá. V niektorých menších generálnych riaditeľstvách sme však v súvislosti s položkami zaúčtovanými na konci roka zistili systémové nedostatky. Komisia v tejto súvislosti vypracovala akčný plán.

Od Komisie sme vyžiadali dodatočné informácie na zdôvodnenie ocenenia finančných nástrojov v rámci zdieľaného hospodárenia

XV. Orgány členských štátov presúvajú časť financovania, ktoré poskytla Komisia ako zálohu, do *finančných nástrojov* v podobe úverov, kapitálových nástrojov alebo záruk.

XVI. Za viacročný finančný rámec *(VFR)* 2007 – 2013 sa v právnych predpisoch EÚ od týchto orgánov nepožadovalo, aby vypracúvali pravidelné správy o sumách viazaných v týchto nástrojoch, ktoré by sa mohli použiť pri príprave účtovnej závierky. Komisia preto odhadla využívanie týchto záloh na základe najnovšej dostupnej správy (v tomto prípade z konca roku 2015), pričom vychádzala z predpokladu, že sa použije celá suma finančných prostriedkov rovnomerne počas celého obdobia činnosti (pôvodne do 31. decembra 2015; neskôr predĺžené do 31. marca 2017). Dodávame, že aj keď sa domnievame, že využívanie týchto finančných nástrojov v roku 2016 je mimo obdobia oprávnenosti (pozri kapitolu 6, body 6.20 a 6.21), Komisia sa nesnaží tieto sumy vymôcť. Prezentácia v súvahe a v poznámke 2.5 ku konsolidovaným finančným výkazom preto odráža tento postoj Komisie.

XVII. Vo VFR 2014 – 2020 sú orgány povinné v každej žiadosti o preplatenie nákladov uviesť informácie o zálohách uhradených do finančných nástrojov, ako aj o sumách, ktoré z nich boli vyplatené konečným príjemcom. Na základe týchto informácií sa vypočíta odhad sumy a zaúčtuje sa do účtovnej závierky za obdobie od dátumu poslednej prijatej žiadosti o preplatenie nákladov do konca roka.

XVIII. Preskúmali sme zavedený postup na účtovanie súvisiaceho predbežného financovania a domnievame sa, že suma uvedená v súvahe verne odráža skutočnosť.

Ďalšie pripomienky

XIX. Za ostatné informácie nesie zodpovednosť vedenie. Ostatné informácie tvorí *diskusia o finančných výkazoch a ich analýza*, ich súčasťou však nie je konsolidovaná účtovná závierka ani naša audítorská správa o nej. Naše stanovisko ku konsolidovanej účtovnej závierke sa na ostatné informácie nevzťahuje a v žiadnej podobe k nim nevyjadrujeme záver s uistením. V súvislosti s naším auditom konsolidovanej účtovnej závierky je našou zodpovednosťou prečítať ostatné informácie a pri tom posúdiť, či sú vo významnej miere v rozpore s konsolidovanou účtovnou závierkou alebo s poznatkami, ktoré sme získali v priebehu auditu, alebo či vyvolávajú dojem, že sú inak významne nesprávne. Ak na základe našej práce dospejeme k záveru, že tieto ostatné informácie obsahujú významné nesprávnosti, sme povinní o tejto skutočnosti informovať. V tejto súvislosti nemáme žiadne pripomienky, ktoré by bolo potrené uviesť.

Zodpovednosť vedenia

XX. V súlade s článkami 310 až 325 ZFEÚ a nariadením o rozpočtových pravidlách vedenie zodpovedá za vyhotovenie a predloženie konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie na základe medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor a za zákonnosť a *riadnosť* príslušných operácií. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie vnútorných kontrol relevantných pre zostavenie a predloženie finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby. Vedenie tiež zodpovedá za zabezpečenie toho, aby boli činnosti, finančné operácie a informácie uvedené vo finančných výkazoch v súlade s orgánmi, ktoré ich spravujú. Konečnú zodpovednosť za zákonnosť a riadnosť príslušných operácií, na ktorých sa zakladá účtovná závierka Európskej únie, nesie Komisia (článok 317 ZFEÚ).

XXI. Pri vyhotovovaní konsolidovanej účtovnej závierky je vedenie zodpovedné za posúdenie schopnosti EÚ zabezpečiť nepretržitosť činnosti, v príslušných prípadoch za zverejnenie záležitostí týkajúcich sa nepretržitosti činnosti a za používanie účtovníctva založeného na predpoklade nepretržitosti činnosti, ak vedenie nezamýšľa subjekt zrušiť alebo ukončiť jeho činnosť, prípadne ak nemá inú reálnu možnosť, ako to urobiť.

XXII. Komisia zodpovedá za dohľad nad postupom finančného výkazníctva EÚ.

Zodpovednosť audítora za audit konsolidovanej účtovnej závierky a príslušných operácií

XXIII. Naším cieľom je získať primerané uistenie o tom, či sa v konsolidovanej účtovnej závierke Európskej únie nenachádzajú významné nesprávnosti a či sú príslušné operácie zákonné a riadne, a na základe nášho auditu poskytnúť Európskemu parlamentu a Rade *vyhlásenie o vierohodnosti* týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Primerané uistenie predstavuje vysoký stupeň uistenia, nie je však zárukou, že sa pri audite vždy odhalia všetky významné nesprávnosti či porušenie pravidiel. Nesprávnosti a porušenia pravidiel môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak možno odôvodnene očakávať, že by jednotlivo alebo súhrnne ovplyvnili ekonomické rozhodnutia používateľov prijaté na základe tejto konsolidovanej účtovnej závierky.

XXIV. V súvislosti s príjmami sú východiskovým bodom nášho auditu *vlastných zdrojov* založených na dani z pridanej hodnoty a *hrubom národnom dôchodku* súhrnné makroekonomické údaje, prostredníctvom ktorých sa vypočítava výška týchto zdrojov. Pri audite sa ďalej posudzujú systémy Komisie na spracovanie údajov až po prijatie príspevkov od členských štátov a ich zaznamenanie do konsolidovanej účtovnej závierky. Pri tradičných vlastných zdrojoch preskúmavame účty colných úradov a analyzujeme tok ciel až po prijatie súm Komisiou a ich zaznamenanie v účtovnej závierke.

XXV. V súvislosti s výdavkami preverujeme platobné operácie v okamihu, keď výdavky vznikli, boli zaznamenané a prijaté. Toto preskúmanie sa vzťahuje na všetky kategórie platieb (vrátane platieb za nákup majetku) okrem záloh v okamihu, keď sa uhrádzajú. Zálohové platby sa skúmajú, keď *prijímateľ* prostriedkov poskytne podklady o ich riadnom využití a príslušná inštitúcia alebo orgán tieto podklady schváli zúčtovaním zálohovej platby, a to v tom istom roku alebo neskôr.

XXVI. V súlade s ISA a ISSAI počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Ďalej je našou povinnosťou:

— identifikovať a posúdiť riziko významných nesprávností v konsolidovanej účtovnej závierke, ako i toho, či v súvislosti s príslušnými operáciami nedošlo k významnému porušeniu požiadaviek právneho rámca Európskej únie, či už z dôvodu podvodu alebo chyby, navrhovať a vykonávať audítorské postupy, ktoré na tieto riziká reagujú, a získavať audítorské dôkazy, ktoré predstavujú dostatočný a primeraný základ na vyjadrenie stanoviska. Riziko, že neodhalíme výskyt významných nesprávností či porušenie pravidiel vyplývajúce z podvodu, je vyššie ako riziko spojené s výskytom chýb, pretože podvod môže zahŕňať kolúziu, falšovanie, úmyselné opomenutie, skresľovanie skutočností alebo obchádzanie vnútornej kontroly,

— porozumieť vnútornej kontrole, ktorá je relevantná pre audit, s cieľom navrhnúť také audítorské postupy, ktoré zodpovedajú daným okolnostiam, nie však s cieľom vyjadriť stanovisko k účinnosti vnútornej kontroly,

— posúdiť vhodnosť uplatnených účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a súvisiacich údajov zverejnených vedením,

— vyjadriť záver o tom, či vedenie vhodne uplatnilo účtovníctvo založené na predpoklade nepretržitosti činnosti, a na základe získaných audítorských dôkazov aj o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami a podmienkami, ktoré môžu vyvolať vážne pochybnosti o schopnosti subjektu naďalej nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní v našej audítorskej správe upozorniť na súvisiace informácie zverejnené v konsolidovanej účtovnej závierke alebo ak takéto informácie nie sú dostatočné, stanovisko pozmeniť. Naše závery sa zakladajú na audítorských dôkazoch získaných do dátumu našej audítorskej správy. Budúce udalosti či podmienky však môžu viesť k tomu, že subjekt už nebude ďalej nepretržite pokračovať v činnosti,

— hodnotiť celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah konsolidovanej účtovnej závierky, vrátane zverejnených informácií, i to, či konsolidovaná účtovná závierka verne odráža príslušné operácie a udalosti,

— získať dostatok primeraných audítorských dôkazov, pokiaľ ide o finančné informácie o subjektoch v rámci rozsahu konsolidácie Európskej únie, ktoré umožnia vyjadriť stanovisko ku konsolidovanej účtovnej závierke a k príslušným operáciám. Zodpovedáme za smerovanie auditu, dohľad nad ním a jeho vykonanie. Za audítorské stanovisko nesieme výhradnú zodpovednosť.

XXVII. S vedením komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a načasovaní auditu a o významných kontrolných zisteniach vrátane prípadných závažných nedostatkov vo vnútornej kontrole, ktoré zistíme v priebehu auditu.

XXVIII. Zo záležitostí oznámených Komisii a ostatným kontrolovaným subjektom určíme tie, ktoré boli pre audit konsolidovanej účtovnej závierky za príslušné obdobie najvýznamnejšie, a predstavujú teda hlavné záležitosti týkajúce sa auditu. Tieto skutočnosti opisujeme v audítorskej správe, ak zákon alebo právny predpis nezakazuje tieto skutočnosti zverejniť alebo keď v mimoriadne ojedinelých prípadoch usúdime, že daná skutočnosť by nemala byť zverejnená v našej správe, pretože možno reálne predpokladať, že negatívne dôsledky tohto kroku prevážia nad výhodami zverejnenia pre verejný záujem.

13. júla 2017

Klaus-Heiner LEHNE

predseda

Európsky dvor audítorov

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxemburg, LUXEMBURSKO

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

Úloha Európskeho dvora audítorov

1.1. Sme nezávislým audítorom EÚ. V súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ):

— vydávame stanovisko k účtovnej závierke EÚ,

— kontrolujeme, či sa rozpočet EÚ plní v súlade s platnými zákonmi a právnymi predpismi,

— podávame správy o tom, či sú výdavky EÚ hospodárne, efektívne a účinné ([6]),

— poskytujeme stanovisko k návrhom právnych predpisov s finančným dosahom.

1.2. Naša práca na podporu vyhlásenia o vierohodnosti (vysvetlená v ***prílohe 1.1***) priamo napĺňa prvý a druhý z týchto cieľov. V kapitole 3 a v niektorých oblastiach politiky ([7]) sa práca na účely výročnej správy dotýka aj hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti výdavkov. Naša audítorská práca ako celok tiež zásadným spôsobom prispieva k našim stanoviskám k navrhovaným finančným právnym predpisom.

Výdavky EÚ sú významným nástrojom na dosahovanie cieľov politík

1.3. Výdavky Európskej únie (EÚ) sú dôležitým – aj keď nie jediným – prostriedkom na dosahovanie cieľov politík. Ďalšími významnými nástrojmi sú právne predpisy a voľný pohyb tovaru, služieb, kapitálu a osôb v rámci EÚ. V roku 2016 dosiahli výdavky EÚ 136,4 mld. EUR ([8]), čo predstavuje 2,0 % celkových verejných výdavkov členských štátov EÚ a 0,9 % hrubého národného dôchodku EÚ (***rámček 1.1***).

([6]) Pozri glosár: *riadne finančné hospodárenie*.
([7]) Pozri časť 2 kapitol 5, 6 a 7.
([8]) Pozri konsolidovanú ročnú účtovnú závierku EÚ za rok 2016, Správy o plnení rozpočtu a vysvetľujúce poznámky, 4.3 VFR: Plnenie platobných *rozpočtových prostriedkov*.

Rámček 1.1 – Výdavky EÚ ako podiel verejných výdavkov členských štátov a hrubého národného dôchodku

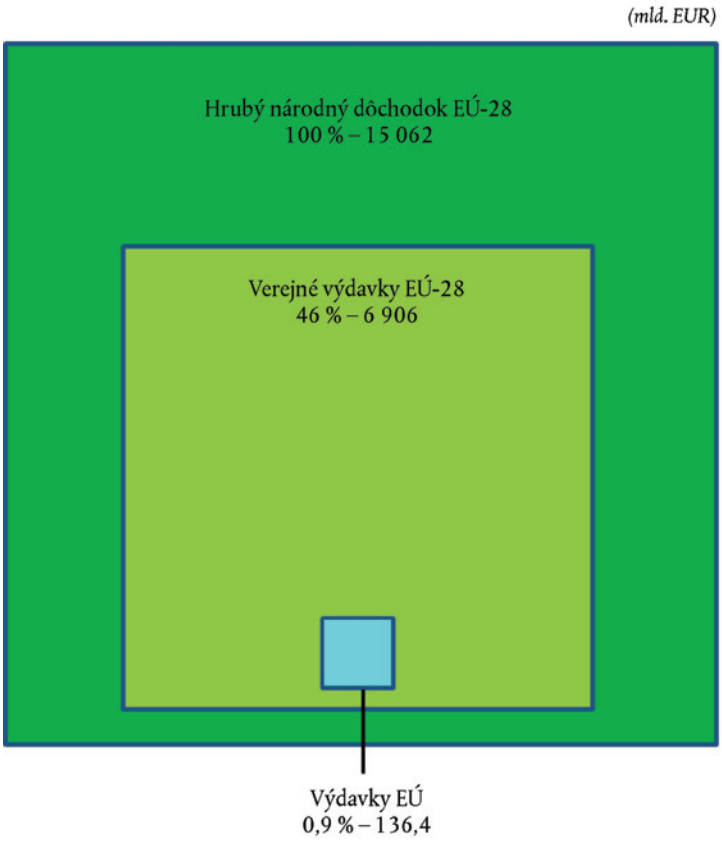

Zdroj údajov o HND členských štátov: Schválený súbor prognóz týkajúcich sa tradičných vlastných zdrojov a základov DPH/HND z 19. 5. 2016 (Európska komisia).

Zdroj údajov o verejných výdavkoch členských štátov: Eurostat – ročné národné účty.

Zdroj údajov o výdavkoch EÚ: Účtovné údaje Európskej komisie.

Zostavené Dvorom audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

SPOĽAHLIVOSŤ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY – KONTROLNÉ ZISTENIA ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2016

Účtovná závierka nebola ovplyvnená významnými nesprávnosťami

1.4. Naše pripomienky sa týkajú konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie ([9]) (ďalej len „účtovná závierka") za rozpočtový rok 2016. Dostali sme ju spolu s vyhlásením účtovníka 26. júna 2017. K účtovnej závierke je priložená „diskusia o finančných výkazoch a ich analýza" (FSDA) ([10]). Náš audítorský výrok sa na túto analýzu nevzťahuje. V súlade s audítorskými štandardmi sme však posúdili, či zodpovedá informáciám v účtovnej závierke.

1.5. Z účtovnej závierky uverejnenej Komisiou vyplýva, že k 31. decembru 2016 dosiahli celkové pasíva výšku 234,8 mld. EUR a celkové aktíva výšku 162,7 mld. EUR. *Hospodársky výsledok* za rok 2016 predstavoval 1,7 mld. EUR ([11]).

1.6. Pri audite sme zistili, že účtovná závierka neobsahovala významné nesprávnosti. Pripomienky k finančnému a rozpočtovému hospodáreniu s finančnými prostriedkami EÚ uvádzame v kapitole 2.

([9]) Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje:
a) konsolidované finančné výkazy pozostávajúce zo súvahy (zobrazujúcej aktíva a pasíva ku koncu roka), z výkazu o finančných výsledkoch (obsahuje príjmy a výdavky za daný rok), výkazu o peňažnom toku (zobrazuje, ako zmeny v účtoch ovplyvňujú peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty), výkazu zmien v čistých aktívach a zo súvisiacich poznámok;
b) správy o plnení rozpočtu týkajúce sa príjmov a výdavkov za daný rok, ako aj súvisiace poznámky.

([10]) Pozri usmernenie k odporúčaným postupom č. 2 „Diskusia o finančných výkazoch a ich analýza" Rady pre medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor (IPSASB).

([11]) Pozri výkaz o finančných výsledkoch v konsolidovanej ročnej účtovnej závierke EÚ za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Hlavné záležitosti týkajúce sa auditu

1.7. Hlavnými záležitosťami týkajúcimi sa auditu ([12]) sú tie, ktoré sme podľa nášho odborného úsudku považovali za najvýznamnejšie v rámci nášho auditu finančných výkazov za príslušné obdobie. Týmto záležitostiam sme sa venovali v kontexte nášho auditu finančných výkazov ako celku, ako aj pri formulovaní nášho stanoviska k nim, no nevyjadrujeme k nim osobitné stanovisko. V súlade s medzinárodným štandardom najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI) 1701 o hlavných záležitostiach týkajúcich sa auditu informujeme v rámci nášho stanoviska (body VII až XVIII vyhlásenia o vierohodnosti).

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ: V PRÍJMOCH A PRIBLIŽNE V POLOVICI VÝDAVKOV SA NENACHÁDZAJÚ VÝZNAMNÉ CHYBY

1.8. Preskúmavame príjmy a výdavky EÚ ([13]), aby sme posúdili, či sú v súlade s platnými zákonmi a právnymi predpismi. Výsledky auditu príjmov uvádzame v kapitole 4 a výdavkov v kapitolách 5 až 10 (***rámček 1.2***). Naše hlavné zistenia:

a) V príjmoch sa nevyskytli významné chyby (bod 4.21).

b) Vo výdavkoch naďalej zaznamenávame významnú chybovosť, ktorá však nie je rozšírená. Chybovosť vo výdavkoch ako celku odhadujeme na 3,1 %, významná chybovosť sa však obmedzovala hlavne na výdavky, ktoré vznikli v dôsledku preplatenia nákladov a ktoré tvoria približne polovicu kontrolovaného súboru (***rámček 1.4***).

ODPOVEDE KOMISIE

1.8. a 1.9. *Komisia s uspokojením poznamenáva, že výsledky za tento rok predstavujú v porovnaní s výsledkami za predchádzajúce roky významné zlepšenie.*

Pokiaľ ide o finančné nástroje pre politiku súdržnosti (uvedené v rámčeku 1.2), Komisia považuje úhrady konečným príjemcom uskutočnené do konca marca 2017 v súlade s usmerneniami o ukončení pomoci za úhrady uskutočnené v rámci obdobia oprávnenosti (pozri odpoveď Komisie na body 6.20 a 6.21).

([12]) Audítori sú povinní informovať o hlavných záležitostiach týkajúcich sa auditu od zavedenia ISSAI 1701 navyše k ISA 701.

([13]) ***Príloha 1.1***, body 7 až 10.

Rámček 1.2 – Zhrnutie zistení o riadnosti operácií za rok 2016

Kapitola výročnej správy	Okruhy VFR	Operácie, ktoré boli predmetom auditu *(mld. EUR)*	Odhadovaná chybovosť za rok 2016 (%)	Interval spoľahlivosti (%)		Odhadovaná chybovosť za rok 2015 (%)
				Spodná hranica chybovosti (LEL)	Horná hranica chybovosti (UEL)	
5. Konkurencieschopnosť	Okruh 1a	15,2	4,1	2,1	6,1	4,4
6. Súdržnosť	Okruh 1b	35,7	4,8 ([1])	2,2	7,4	5,2
7. Prírodné zdroje	Okruh 2	57,9	2,5	1,5	3,5	2,9
8. Bezpečnosť a občianstvo	Okruh 3	2,4	—	—	—	—
9. Globálna Európa	Okruh 4	8,3	2,1	0,6	3,6	2,8
10. Administratíva	Okruh 5	9,4	0,2	0,0	0,8	0,6
Iné ([2])	Okruh 6 a ďalšie	0,4	—	—	—	—
Spolu		**129,3**	**3,1** ([1])	**2,2**	**4,0**	**3,8**
Príjmy		**144,7**	**0**	**0**	**0**	**0**

([1]) Odhadovaná chybovosť za oblasť súdržnosti nezahŕňa vyčíslenie prostriedkov vo výške 2,5 mld. EUR uhradených v roku 2016 do finančných nástrojov. Domnievame sa, že tieto úhrady sa vykonali mimo obdobia oprávnenosti vymedzeného v článku 56 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25) (body 6.20 až 6.21). V dôsledku týchto úhrad by sa chybovosť za celkové výdavky EÚ zvýšila o 2 %.

([2]) Nepredkladáme špecifické hodnotenie výdavkov v rámci okruhu 3 VFR („Bezpečnosť a občianstvo") a okruhu 6 VFR (Kompenzácie) ani hodnotenie ostatných výdavkov (osobitné nástroje mimo VFR na obdobie 2014 – 2020, napr. rezerva na núdzovú pomoc, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, Fond solidarity Európskej únie a nástroj flexibility). Práca v týchto oblastiach však prispieva k nášmu celkovému záveru o výdavkoch za rok 2016.

Zdroj: Dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Výsledky z auditu za rok 2016 poukazujú na zlepšenie

1.9. Celková odhadovaná chybovosť sa oproti minulým rokom zlepšila (***rámček 1.3***), no naďalej prekračuje referenčnú hodnotu pre významnosť na úrovni 2 %. Napriek tomu približne v polovici výdavkov za rok 2016 sa nevyskytovali významné chyby (***rámček 1.4***).

Rámček 1.3 – Odhadovaná chybovosť (najpravdepodobnejšia chybovosť) (2014 až 2016)

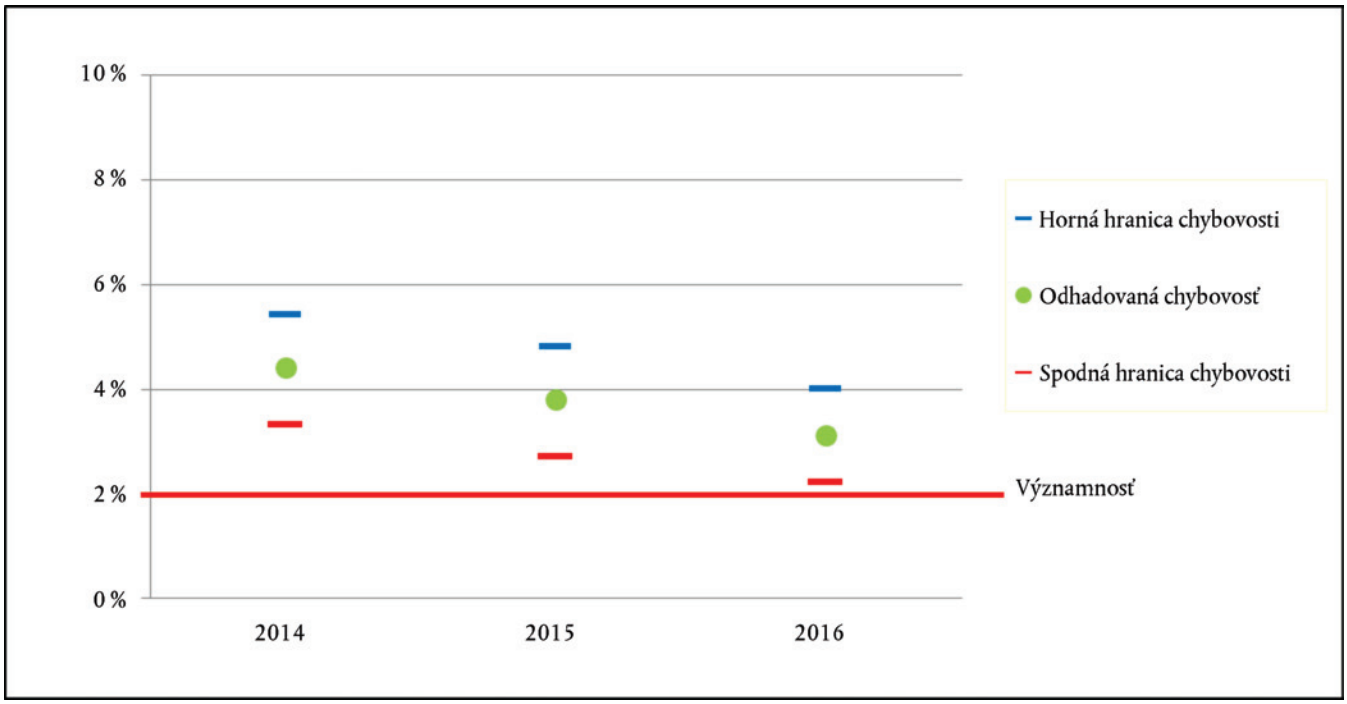

Zdroj: Dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Výsledky v rôznych výdavkových oblastiach vykazujú odlišné vzorce chýb

1.10. Chybovosť vo výdavkoch, ktoré vznikli v dôsledku preplatenia nákladov, odhadujeme na 4,8 % (2015: 5,2 %) a prah významnosti na úrovni 2 % bol teda výrazne prekročený (***rámček 1.4***). Pri tomto type výdavkov žiadajú príjemcovia o finančné prostriedky EÚ na oprávnené náklady, ktoré im vznikli. Tieto platby sa uhrádzajú v súvislosti s výskumnými projektmi (kapitola 5), programami odborného vzdelávania (kapitola 6) a tiež projektmi v oblasti regionálneho rozvoja a rozvoja vidieka (kapitoly 6 a 7) a rozvojovými projektmi (kapitola 9). V rámci týchto systémov musia *prijímatelia* poskytnúť informácie, ktoré potvrdzujú, že sa venujú činnosti, ktorá je oprávnená na podporu, ako aj to, že im vznikli náklady, o ktorých preplatenie môžu požiadať. Musia pri tom dodržiavať zložité pravidlá, v ktorých sa stanovuje, o preplatenie čoho možno žiadať (oprávnenosť) a čo sa považuje za náležitý vznik nákladov (napr. pravidlá v oblasti *verejného obstarávania* alebo *štátnej pomoci*). Pritom vznikajú chyby, ktoré ovplyvňujú náš záver za okruhy 1a VFR „Konkurencieschopnosť“ (body 5.28 – 5.29), 1b „Súdržnosť“ (body 6.38 – 6.39), 2 „Prírodné zdroje“ (celkovo – body 7.32 – 7.33), a 4 „Globálna Európa“ (body 9.34 – 9.35).

1.11. Chybovosť vo výdavkoch založených na nárokoch (vrátane administratívnych výdavkov) odhadujeme na 1,3 % (2015: 1,9 %, ***rámček 1.4***). Pri tomto type výdavkov sa príjemcom uhrádzajú platby, ak spĺňajú určité podmienky. Tieto platby sa uhrádzajú v súvislosti s grantmi pre študentov a výskumných pracovníkov (kapitola 5), *priamou pomocou* poľnohospodárom a agroenvironmentálnymi opatreniami (kapitola 7) a mzdami a dôchodkami (kapitola 10). Vo všetkých oblastiach výdavkov založených na nárokoch sme zaznamenali zlepšenia a dospeli sme k záveru, že chybovosť za priamu pomoc poľnohospodárom je pod prahom významnosti.

ODPOVEDE KOMISIE

1.10. *Zjednodušenie predstavuje najúčinnejší spôsob zníženia nákladov, zaťaženia v súvislosti s kontrolou a rizika chýb. Menej náchylné na chyby sú aj oblasti politík, na ktoré sa vzťahujú systémy riadneho hospodárenia a kontroly a menej zložité pravidlá oprávnenosti.*

Európsky dvor audítorov potvrdzuje, že projekty využívajúce možnosti zjednodušenia nákladov sú menej náchylné na chyby než úhrada skutočných nákladov. Preto Komisia v posledných rokoch aktívne podporovala ich využívanie v rámci politiky súdržnosti a rozvoja vidieka. Využívaním možností zjednodušenia nákladov sa okrem toho znižuje administratívne zaťaženie a zlepšuje zameranie riadiacich orgánov, platobných agentúr a príjemcov na výsledky, a to najmä vtedy, ak sú možnosti zjednodušenia nákladov založené na dosahovaní cieľov alebo na výsledkoch projektov.

Pravidlá verejného obstarávania a štátnej pomoci nie sú osobitne určené pre výdavky EÚ. Ťažkosti, ktoré sa vyskytujú v týchto oblastiach, Komisia spoločne s členskými štátmi rieši vykonávaním akčných plánov (pozri odpoveď Komisie na body 6.15 a 6.18).

V poľnohospodárstve je oblasťou dôkladnej kontroly aj naďalej rozvoj vidieka, a to najmä pokiaľ ide o investičné opatrenia. Komisia systematicky žiada členské štáty o vypracovanie akčných plánov nápravy pri zisťovaní nedostatkov kontrol a podporuje ich vykonávanie. Vzhľadom na potrebu vyvážiť zákonnosť a riadnosť s dosahovaním cieľov politík a súčasne zohľadniť náklady na ich dosiahnutie (riadenie a kontrolu) však nemožno s určitosťou očakávať, že sa pri vynaložení primeraného úsilia dosiahne chybovosť platieb príjemcom na úrovni pod 2 %. Schopnosť nápravy vymáhaním prostriedkov zo strany členských štátov a finančnými opravami Komisie v rokoch nasledujúcich po roku výdavkov umožňuje Komisii získať istotu v oblasti výdavkov na SPP.

Pozri aj odpoveď Komisie na body 1.12 a 6.7.

1.11. *Komisia víta posúdenie výdavkov na základe oprávnenosti vypracované Európskym dvorom audítorov.*

Rámček 1.4 – V platbách na základe nárokov a v administratívnych platbách sa nevyskytujú významné chyby

(mld. EUR)

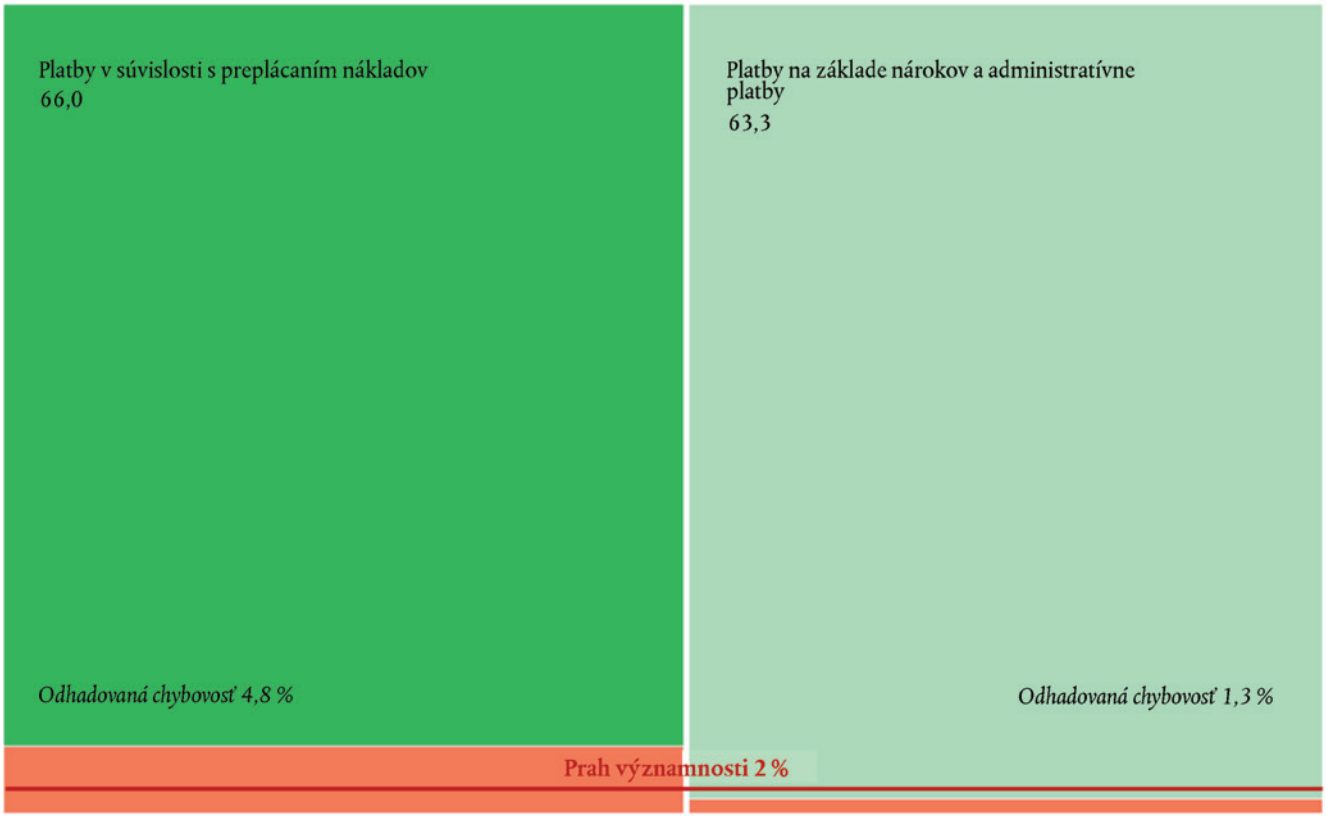

Zdroj: Dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.12. Ako je zobrazené v ***rámčeku 1.5***, najväčší podiel na odhadovanej chybovosti za rok 2016 má okruh „Súdržnosť“, po ktorom nasledujú okruhy „Prírodné zdroje“, „Konkurencieschopnosť“ a „Globálna Európa“. Toto rozdelenie zodpovedá našim zisteniam za rok 2015.

ODPOVEDE KOMISIE

1.12. *Komisia neustále spolupracuje s členskými štátmi na zlepšovaní riadiacich a kontrolných systémov a bude naďalej prísne a včas využívať nástroje zákonného dohľadu na zabezpečenie opravy všetkých závažných chýb. V prípade potreby sa systematicky vykonávajú akčné plány na riešenie konkrétnych príčin chýb.*

Rámček 1.5 – Podiel na celkovej odhadovanej chybovosti za rok 2016 podľa okruhov VFR

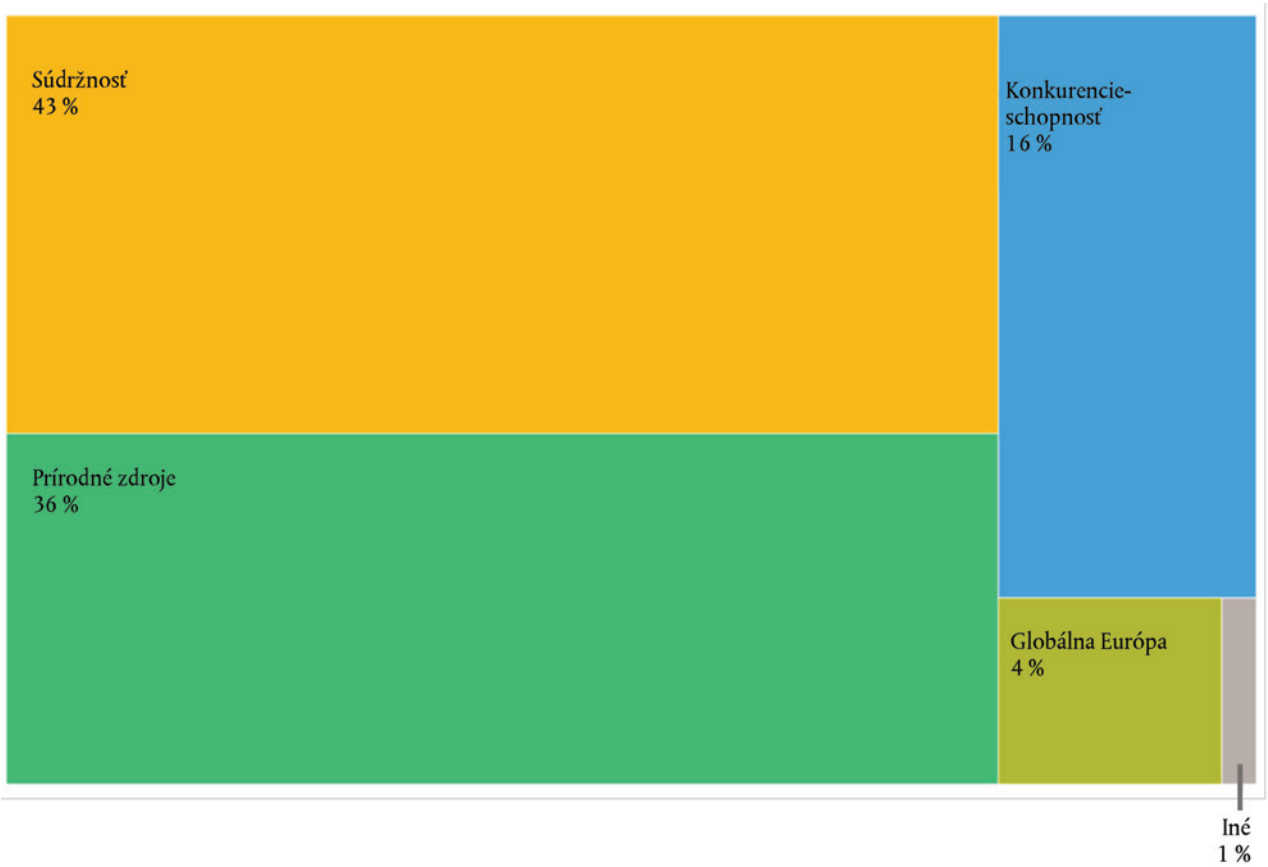

Zdroj: Dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.13. V okruhu „Konkurencieschopnosť“ (kapitola 5) sa chybovosť odhaduje na 4,1 %, čo je pokles oproti roku 2015 (4,4 %). Väčšina výdavkov vzniká na základe preplácania nákladov a chyby v tejto oblasti v podstate odrážajú rôzne kategórie neoprávnených nákladov (konkrétne náklady na zamestnancov, iné priame náklady a *nepriame náklady*).

1.14. V okruhu „Súdržnosť“ (kapitola 6) sa chybovosť odhaduje na 4,8 %, čo je pokles oproti výsledkom v roku 2015 (5,2 %). Medzi výdavkami v tejto oblasti prevláda preplácanie nákladov. Neoprávnené náklady vo výkazoch výdavkov a neoprávnené projekty sa na chybovosti podieľajú 70 %.

ODPOVEDE KOMISIE

1.13. *Komisia odkazuje na svoju spoločnú odpoveď na body 5.9 a 5.10.*

1.14. *Komisia odkazuje na svoju odpoveď na body 1.10, 1.12, 6.7 a 6.11.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.15. V okruhu „Prírodné zdroje“ (kapitola 7) sa chybovosť odhaduje na 2,5 %, čo je pokles oproti roku 2015 (2,9 %). Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) tvorí viac než tri štvrtiny výdavkov v tejto oblasti a nie je ovplyvnený významnými chybami (1,7 %), zatiaľ čo v oblasti rozvoja vidieka dlhodobo zisťujeme vysokú chybovosť (4,9 %), najmä vo výdavkoch, ktoré vznikajú pri preplatení nákladov. Významnú chybovosť sme nezistili vo výdavkoch založených na nárokoch v súvislosti s *priamou podporou* pre poľnohospodárov, na ktorú sa vzťahujú jednoduchšie pravidlá oprávnenosti pôdy a účinný systém predbežných kontrol (*IACS*), ktorý umožňuje vykonávať automatické krížové kontroly v rôznych databázach.

1.16. V okruhu „Globálna Európa“ (kapitola 9) sa chybovosť odhaduje na 2,1 %, čo oproti roku 2015 (2,8 %) predstavuje pokles. Dve tretiny celkovej chybovosti tvoria chýbajúce základné podporné dokumenty a nadhodnotené sumy pri priebežnom ([14]) zúčtovaní Komisie.

1.17. Okruh „Administratíva“ (kapitola 10) nie je ovplyvnený významnou chybovosťou. Odhadovaná chybovosť je 0,2 %, čo oproti výsledkom v roku 2015 predstavuje pokles (0,6 %). Väčšina výdavkov v tejto oblasti ide na mzdy, dôchodky a príspevky vyplatené inštitúciami a orgánmi EÚ.

1.18. Chybovosť v ostatných výdavkových oblastiach vrátane okruhu 3 VFR neodhadujeme (kapitola 8). Výdavky, na ktoré sa vzťahuje naše vyhlásenie o vierohodnosti, dosiahli v týchto oblastiach celkovú výšku 2,8 mld. EUR (2,2 % výdavkov preskúmaných v rámci auditu). Práca, ktorú sme vykonali v týchto oblastiach, naďalej prispieva k našim celkovým záverom za rok 2016.

1.19. Hlavný podiel na odhadovanej chybovosti majú stále chyby oprávnenosti v systémoch založených na preplácaní nákladov.

— zahrnutie neoprávnených nákladov do žiadostí o preplatenie nákladov,

— neoprávnené projekty, činnosti a príjemcovia (***rámček 1.6***).

ODPOVEDE KOMISIE

1.15. *Pokiaľ ide o EPZF, Komisia víta posúdenie Európskeho dvora audítorov, najmä efektívnosti integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS), ktorý významne prispieva k prevencii a znižovaniu chybovosti (pozri odsek 713). Komisia bude naďalej spolupracovať s členskými štátmi na zachovaní kvality systému identifikácie poľnohospodárskych pozemkov a IACS vo všeobecnosti.*

Pozri aj odpoveď Komisie na body 1.10 a 1.12.

1.19. *Komisia dospela k rovnakým záverom, pokiaľ ide o povahu a základné príčiny chýb.*

Najúčinnejší spôsob znižovania rizika chýb, ako aj nákladov a zaťaženia súvisiacich s kontrolou predstavuje zjednodušenie. V prípade programov s trvalo vysokou mierou chybovosti Komisia neustále prijíma preventívne aj nápravné opatrenia na riešenie základných príčin chýb a ich vplyvu. Ďalšie podrobnosti možno nájsť v oznámení Komisie Základné príčiny chýb a prijaté opatrenia (článok 32 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách) – COM(2017)124 z 28. 2. 2017.

([14]) Zúčtovaním sa z predbežného financovania stávajú schválené výdavky. V nadhodnotenom zúčtovaní nie je časť sumy zaznamenanej v účtoch ako výdavok zdôvodnená vo finančných správach.

Rámček 1.6 – Prehľad podielu rôznych typov chýb na celkovej odhadovanej chybovosti

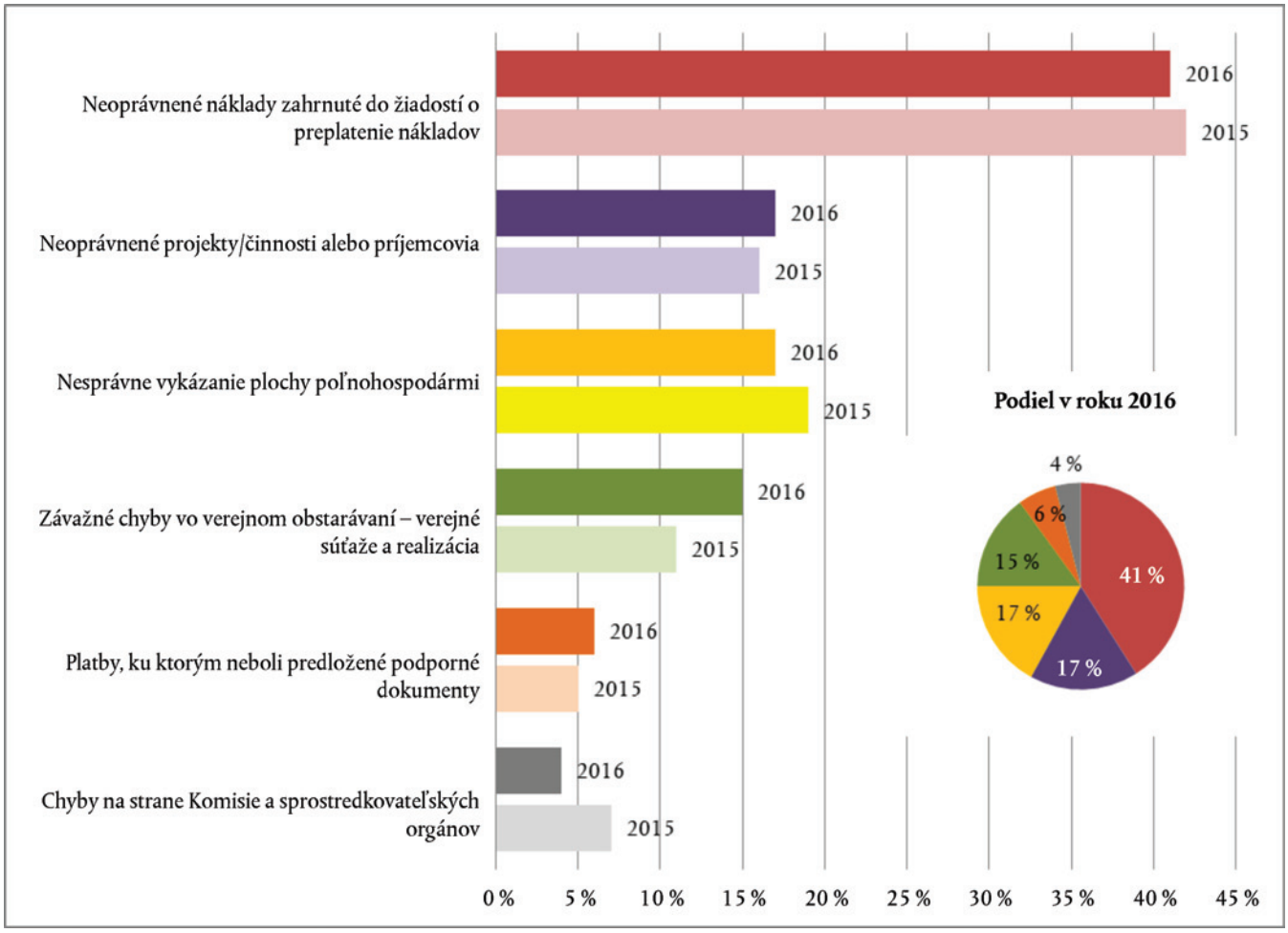

Zdroj: Dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Spôsob hospodárenia má obmedzený vplyv na chybovosť

1.20. Nami odhadovaná chybovosť v jednotlivých výdavkových oblastiach omnoho viac súvisí so základom pre platbu (t. j. preplatenie nákladov alebo nároky) ako so spôsobom hospodárenia ([15]). Najvyššiu chybovosť sme zistili v okruhoch „Súdržnosť“ (na ktorú sa vzťahuje zdieľané hospodárenie) a „Konkurencieschopnosť“ (v ktorej priamo hospodári Komisia a nepriamo poverené subjekty). V oboch týchto oblastiach sa prevažne využívajú systémy založené na preplácaní nákladov (***rámček 1.7***).

([15]) *Priame hospodárenie* (rozpočet plní priamo Európska komisia), nepriame hospodárenie (plnenie rozpočtu je zverené partnerským krajinám, ktoré nie sú členmi EÚ, medzinárodným organizáciám, národným agentúram, skupine EIB atď.), *zdieľané hospodárenie* (rozpočet plnia spoločne Komisia a členské štáty).

Rámček 1.7 – Priemerná odhadovaná chybovosť podľa spôsobu hospodárenia a základu pre platbu (2016)

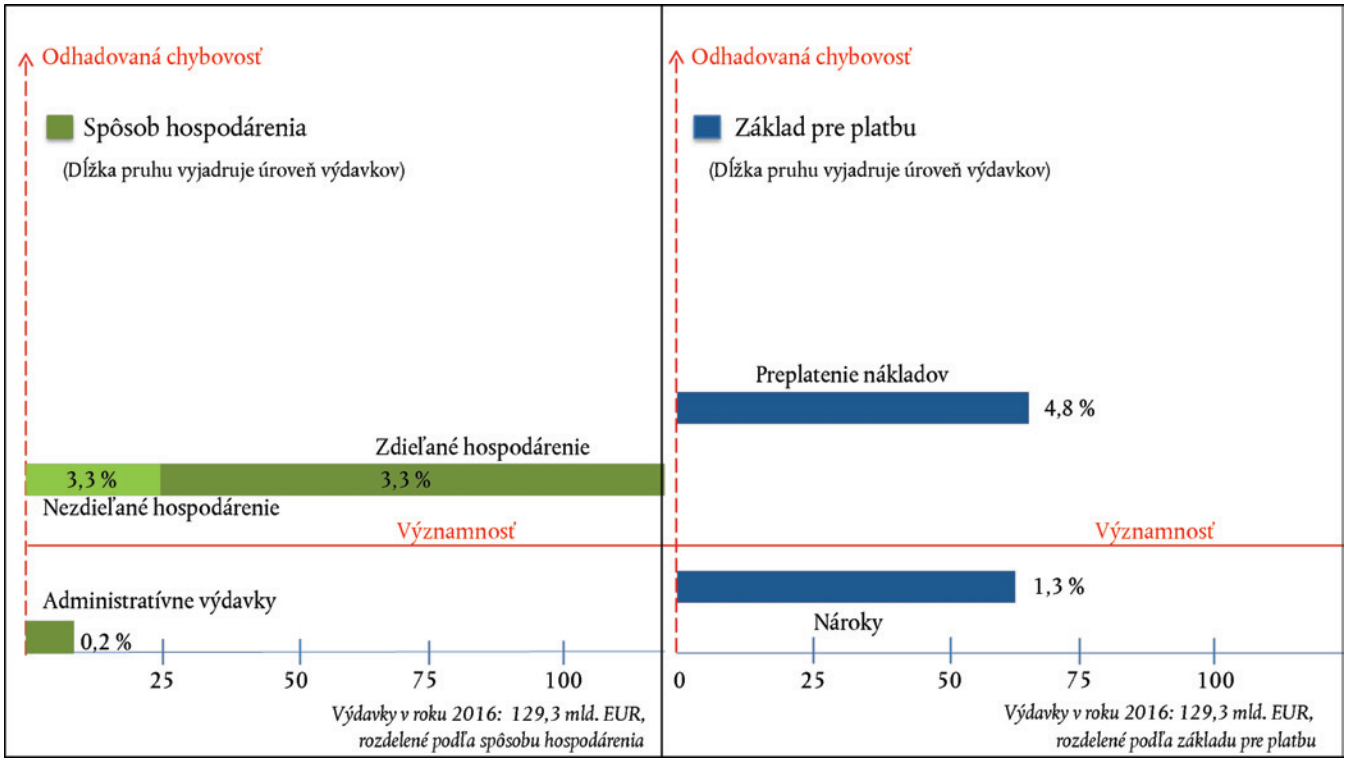

Zdroj: Dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.21. Odhadovaná chybovosť v celkových výdavkoch, na ktoré sa vzťahuje zdieľané hospodárenie, za rok 2016 dosiahla 3,3 % (2015: 4,3 %), a pri ostatných formách prevádzkových výdavkov 3,3 % (2015: 4,2 %) ([16]). Odhadovaná chybovosť v administratívnych výdavkoch je 0,2 % (2015: 0,6 %).

Odhady chybovosti vykonané Komisiou…

1.22. Každé generálne riaditeľstvo Komisie vypracúva *výročnú správu o činnosti (VSČ)*. Jej súčasťou je vyhlásenie, v ktorom generálny riaditeľ alebo generálna riaditeľka poskytujú uistenie, že finančné informácie v správe sú predložené náležite a že operácie, za ktoré zodpovedajú, sú zákonné a riadne. V správe sa ďalej uvádzajú aj informácie o dosahovaní hlavných cieľov politík (o ktorých sa hovorí v bodoch 3.5 a 3.18 až 3.32) a správa generálneho riaditeľa o riadení určená členom Komisie.

ODPOVEDE KOMISIE

1.22. *Výročná správa o činnosti je správa generálneho riaditeľa určená kolégiu komisárov o výkone jeho povinností. Výročné správy o činnosti obsahujú zoznam výsledkov všeobecných a konkrétnych cieľov stanovených v strategickom pláne a pláne riadenia generálneho riaditeľstva. Obsahujú aj výsledky z oblasti finančného hospodárenia, vnútornej kontroly, ako aj organizačného riadenia.*

([16]) Hlavne výdavky, ktoré sú témou kapitol 5 a 8, ako aj časť výdavkov, o ktorých sa hovorí v kapitolách 6 a 7 a na ktoré sa vzťahuje priame alebo nepriame hospodárenie. Extrapolovaná chybovosť výdavkov v rámci zdieľaného hospodárenia je založená na preskúmaní 560 operácií (vybraných z celkového súboru vo výške 94,5 mld. EUR), zatiaľ čo extrapolácia ostatných foriem prevádzkových výdavkov vychádza z preskúmania 321 operácií (vybraných z celkového súboru vo výške 25,4 mld. EUR).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.23. Tento rok všetky generálne riaditeľstvá odhadli po prvýkrát chybovosť v „príslušných výdavkoch“. Definícia príslušných výdavkov ([17]) zodpovedá našej definícii príslušných operácií (***príloha 1.1***, bod 10).

Rámček 1.8 – Porovnanie výsledkov auditov Dvora audítorov za rok 2016 s odhadmi Komisie týkajúcimi sa súm vystavených riziku v čase platby uvedenými vo výročných správach o činnosti za rok 2016

Kapitola výročnej správy	Odhadovaná chybovosť (%) ([1])	Interval spoľahlivosti (%)		Generálne riaditeľstvo Komisie predkladajúce výročnú správu o činnosti ([2]) ([3])	Odhad celkovej sumy vystavenej riziku pri úhrade platby (%) ([5]) ([6])	
		Spodná hranica chybovosti (LEL)	Horná hranica chybovosti (UEL)		Najnižšia hodnota	Najvyššia hodnota
Kapitola 5 – Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť	**4,1**	**2,1**	**6,1**	CNECT, EAC, EACEA, EASME, ECFIN, ENER, ERCEA, FISMA, GROW, INEA, JRC, MOVE, REA, RTD a TAXUD	**2,0**	**2,4**
Kapitola 6 – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	**4,8**	**2,2**	**7,4**	EMPL a REGIO	**2,2**	**3,6**
Kapitola 7 – Prírodné zdroje	**2,5**	**1,5**	**3,5**	AGRI, MARE, ENV a CLIMA	**2,5**	**2,5**
Kapitola 9 – Globálna Európa	**2,1**	**0,6**	**3,6**	DEVCO, NEAR, ECHO, FPI, TRADE, AGRI, EMPL, REGIO, EACEA a ECFIN	**1,3**	**1,4**
Kapitola 10 – Administratíva	**0,2**	**0,0**	**0,8**	Administratíva ([4])	**0,2**	**0,2**
Spolu	**3,1**	**2,2**	**4,0**	**Spolu**	**2,1**	**2,6**
Zdroj: Dvor audítorov.				*Zdroj:* Dvor audítorov na základe výročných správ o činnosti Komisie.		

([1]) Odhadovaná chybovosť: pozri ***rámček 1.2*** a poznámky pod čiarou.
([2]) Niektoré generálne riaditeľstvá hospodária s výdavkami, ktoré sú pridelené na viac než jeden okruh VFR (AGRI, EACEA, ECFIN, EMPL a REGIO).
([3]) (Úplné) názvy generálnych riaditeľstiev Komisie a výkonných agentúr, ktoré sa v tomto rámčeku uvádzajú v skrátenej podobe, možno nájsť v časti 9.6 medziinštitucionálnej príručky úpravy dokumentov (http://publications.europa.eu/code/sk/sk-390600.htm).
([4]) BUDG, COMP, DGT, DIGIT, EPSC, EPSO/EUSA, ESTAT, HR, IAS, OIB, OIL, OLAF, OP, PMO, SCIC, SG, SJ a SRSS.
([5]) Percentuálny podiel výdavkov, v súvislosti s ktorými existuje možnosť, že v čase platby pri nich neboli splnené požiadavky platných právnych predpisov a zmluvné požiadavky.
([6]) Väčšina generálnych riaditeľstiev uvádza sumu vystavenú riziku ako jeden číselný údaj. Niektoré uviedli rozmedzie od minima po maximum (ECFIN, FISMA, CNECT, RTD, REA, OIB a INEA), zatiaľ čo DG REGIO predložilo rozmedzie od priemeru po maximum.

([17]) Uhradené platby znížené o nové predbežné financovanie, ktoré však zahŕňajú predchádzajúce predbežné financovanie zúčtované v priebehu rozpočtového roka [výročná práva o hospodárení a výkonnosti (AMPR) za rok 2016, COM(2017) 351 final, príloha 3, s. 16].

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.24. Od zavedenia pojmu „suma vystavená riziku v čase uzávierky“ vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 (AMPR) uvádzajú generálne riaditeľstvá túto informáciu vo svojich VSČ. Komisia sa zamerala na dosah viacročných nápravných mechanizmov, ktorými sa má znížiť chybovosť, ktorú odhaduje.

… vo väčšine prípadov vo všeobecnosti zodpovedajú našim zisteniam

1.25. Pokiaľ ide o ukazovatele zákonnosti a riadnosti, údaje o sumách vystavených riziku v čase platby uvedené vo VSČ sú vo väčšine prípadov vo všeobecnosti v súlade s našimi odhadmi chybovosti (***rámček 1.8***) ([18]).

1.26. Zistili sme, že generálne riaditeľstvá zodpovedajúce za ten istý okruh VFR pristupovali k prezentácii chybovosti a súm vystavených riziku odlišne ([19]). Ďalej sme zistili, že práca *orgánov auditu* v súvislosti s výdavkami za obdobie 2014 – 2020 obsahovala metodické riziká ([20]), a tiež, že Komisia musela výrazným spôsobom upraviť kontrolné štatistiky predkladané *platobnými agentúrami* ([21]).

ODPOVEDE KOMISIE

1.24. *Koncepcia „sumy v riziku pri ukončení“ dopĺňa celkový obraz o viacročných programoch, pretože poskytuje dodatočné informácie o zostávajúcej sume v riziku po zohľadnení všetkých nápravných opatrení vrátane „schopnosti nápravy“, t. j. najlepší odhad opráv, ktoré sa budú realizovať v rokoch nasledujúcich po výdavkoch.*

1.25. *Pokiaľ ide o odhadovanú celkovú sumu v riziku pri platbe (uvedenú v rámčeku 1.8), je potrebné poznamenať, že údaje z výročných správ o činnosti za rok 2016 a výročnej správy o hospodárení a výkonnosti sa riadne týkajú výdavkov na programy z programových období 2007 – 2013 a 2014 – 2020. V prípade súdržnosti sú súvisiace údaje oznámené za roky 2007 – 2013 na úrovni 2,6 % až 4,2 %. Komisia sa však domnieva, že súčasné programy súdržnosti sú svojou podstatou nízkorizikové, ako je to uvedené v súvisiacich údajoch za roky 2014 – 2020, a Komisia ich uvádza na úrovni 0,9 % až 1,7 %.*

1.26. *Komisia má správnu metodiku na odhadovanie chybovosti pri operáciách. Túto metodiku uplatňujú útvary Komisie, pričom zohľadňujú aj požiadavky svojho konkrétneho právneho rámca a spôsobu hospodárenia. Preto každý generálny riaditeľ uplatňuje prístup, ktorý je najvhodnejší na zabezpečenie realistického odhadu chybovosti v oblastiach politiky, za ktoré zodpovedá, pričom zohľadňuje inherentné rizikové vlastnosti programu (napr. vyššie riziko v prípade MSP a nižšie riziko v prípade programov Marie Curie) a výsledky kontrol v jednotlivých výdavkových oblastiach (napr. dostupnosť dostatočných výsledkov* ex post, *kvalita podávania správ poverenými subjektmi).*

Pozri aj odpoveď Komisie na body 6.33 a 6.34.

([18]) Preskúmali sme VSČ generálnych riaditeľstiev BUDG a ESTAT (bod 4.20); RTD, EAC a MOVE (bod 5.20); REGIO a EMPL (bod 6.26); AGRI (bod 7.28); MARE, ENV a CLIMA (bod 7.31); NEAR (bod 9.29); HR, DIGIT, OIB, OIL, OP a PMO (bod 10.7) a DEVCO (výročné správy o ERF, bod 33).

([19]) Okruh 1a VFR „Konkurencieschopnosť“ (pozri bod 5.21).

([20]) Okruh 1b VFR „Súdržnosť“ (pozri bod 6.34).

([21]) Okruh 2 VFR „Prírodné zdroje“ (pozri bod 7.29).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.27. Celková chybovosť pri platbe vypočítaná Komisiou za rok 2016 a uvedená v AMPR bola významná, v rozmedzí od 2,1 % do 2,6 % (v porovnaní s 2,3 % až 3,1 % za rok 2015). Náš odhad chybovosti je 3,1 % (2015: 3,8 %).

Komisia poskytla údaje o opravách a vymožených sumách…

1.28. V dokumente FSDA za rok 2016 sa uvádza celková suma vykonaných finančných opráv a vymožených prostriedkov vo výške 3,4 mld. EUR. V ***rámčeku 1.9*** je zobrazené rozdelenie vykázaných súm podľa výdavkových oblastí a fázy výdavkového cyklu, v ktorej Komisia uplatnila nápravné opatrenia (deklarovanie/akceptovanie výdavkov/platba z rozpočtu).

ODPOVEDE KOMISIE

1.27. *Komisia dosiahla pokrok v oblasti obmedzenia celkovej chybovosti pri platbách. Celková suma v riziku pri ukončení za rok 2016 uvedená vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti sa odhaduje na menej než 2 % celkových príslušných výdavkov po zohľadnení odhadovaných budúcich opráv.*

1.28. *Podrobné informácie o finančných opravách a vymáhaní prostriedkov sa uvádzajú v prílohe k časti II výročnej správy o hospodárení a výkonnosti* ([1]).

([1]) *Výročná správa o hospodárení a výkonnosti rozpočtu EÚ za rok 2016 [(COM(2017)351 final], časť II.*

Rámček 1.9 – Nápravné opatrenia v roku 2016: ako sa uplatňovali v rôznych výdavkových oblastiach?

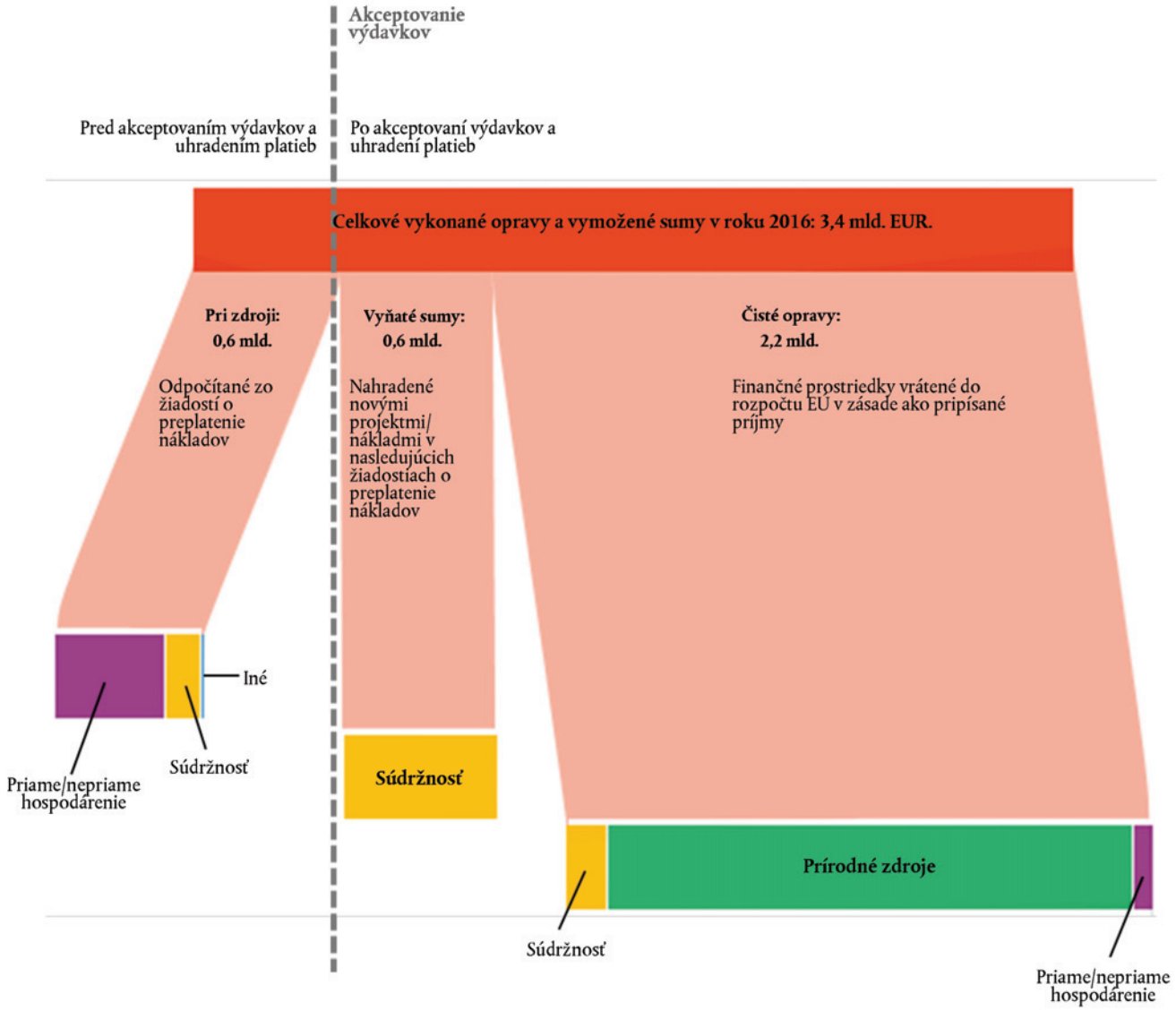

Zdroj: Dvor audítorov na základe FSDA, ktorá je súčasťou konsolidovanej účtovnej závierky EÚ, a súvisiacich údajov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.29. V roku 2016 Komisia zaznamenala opravy a sumy vymožené pri zdroji vo výške 0,6 mld. EUR pred akceptovaním výdavkov. Išlo o odpočítanie neoprávnených súm zo žiadostí predtým, ako sa uhradili príslušné platby z rozpočtu EÚ (to znamená, že odpočítané sumy už následne nie sú súčasťou kontrolovaného súboru, pretože operácie, ktoré sme vybrali na testovanie, pochádzajú spomedzi platieb, ktoré Komisia akceptovala). Tieto vymožené sumy (0,4 mld. EUR) predstavujú viac než štyri pätiny všetkých opravných úkonov v oblastiach priameho a nepriameho hospodárenia v roku 2016.

1.30. Zvyšných 2,8 mld. EUR sa týkalo žiadostí, ktoré Komisia už akceptovala (a ktoré boli teda súčasťou celkového súboru platieb, ktorý sme kontrolovali). Z tejto sumy:

a) v okruhu „Prírodné zdroje“ približne 2 mld. EUR súviseli s *rozhodnutiami o súlade* v oblasti poľnohospodárstva, ktoré Komisia zaznamenala ako *pripísané príjmy* a ktoré sú k dispozícii na financovanie výdavkov v poľnohospodárstve;

b) v okruhu „Súdržnosť“ približne 0,6 mld. EUR predstavovali vyňaté žiadosti členských štátov o preplatenie projektov alebo výdavkov, ktoré už boli predtým akceptované, a ich nahradenie novými projektmi alebo výdavkami. Do rozpočtu EÚ sa na ich základe finančné prostriedky nevracajú ([22]);

c) v oblastiach priameho a nepriameho hospodárenia (najmä „Konkurencieschopnosť“ a „Globálna Európa“) sa približne 0,1 mld. EUR týkalo súm vymožených po úhrade platby.

Mechanizmy opráv a vymáhania sa spúšťajú rôznymi spôsobmi

1.31. Komisia a členské štáty môžu uplatniť opravy a vymáhať sumy rôznymi spôsobmi, a to v poradí stanovenom v nariadení o rozpočtových pravidlách ([23]):

a) neoprávnene vynaložené sumy: základom pre opravy je hodnota chybných operácií (jednotlivé opravy);

b) systematické chyby v reprezentatívnej vzorke operácií: extrapolovaním výsledkov na celý súbor (extrapolované opravy);

ODPOVEDE KOMISIE

1.29. *Sumy opráv a vymožených prostriedkov pri zdroji poukazujú na to, že Komisia sa zameriava na preventívne opatrenia na ochranu rozpočtu EÚ ešte pred prijatím výdavkov.*

1.30.

b) *V právnych predpisoch sa umožňuje členským štátom sťahovať neoprávnené výdavky a nahrádzať ich novými, oprávnenými. Chráni sa tým rozpočet EÚ v súlade so zásadou, podľa ktorej sú členské štáty v rámci zdieľaného hospodárenia v prvom rade zodpovedné za zisťovanie nezrovnalostí a realizovanie finančných opráv v prípade potreby.*

1.31.

([22]) Pozri osobitnú správu č. 4/2017.

([23]) V článku 80 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa stanovuje, že „Komisia zakladá svoje finančné opravy na zisťovaní neoprávnene vynaložených súm a finančných vplyvoch na rozpočet. Ak sa tieto sumy nedajú presne zistiť, Komisia môže uplatniť extrapolované alebo paušálne opravy v súlade s predpismi platnými v jednotlivých odvetviach.“

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

c) nedostatky systémov v prípadoch, keď nie je možné presne vypočítať finančný dosah na rozpočet: uplatnením miery stanovenej pre každú situáciu v usmerneniach pre jednotlivé odvetvia („paušálne opravy“).

1.32. Pri odhade chybovosti mnohé situácie, v ktorých Komisia alebo členské štáty uplatnia a vykážu opravy a vymožené sumy, nevyčísľujeme:

a) Paušálne opravy sa uplatňujú skôr s cieľom napraviť nedostatky systému ako odstrániť jednotlivé *nezrovnalosti*. Nedostatky systému poukazujú na riziko vzniku neoprávnených výdavkov, nie vždy je však možné stanoviť, ako tieto nedostatky súvisia s neoprávnenými platbami, ktoré nájdeme a vyčíslime pri odhade chybovosti.

b) Niektoré prípady, ktoré Komisia vyhodnotí ako chyby a ktoré sa opravia, pre nás nepredstavujú (vyčísliteľné) chyby. Napríklad nedodržané termíny, nedostatok publicity alebo porušenia pravidiel *krížového plnenia* nemajú vplyv na našu chybovosť.

Za určitých okolností berieme pri odhade chybovosti do úvahy nápravné opatrenia

1.33. Snažíme sa zohľadniť nápravné opatrenia, ktoré členské štáty a Komisia uplatnili pred naším preskúmaním. Kontrolujeme, či sa tieto opravy (vrátane vymáhania súm, ktoré boli príjemcom vyplatené neoprávnene, a opráv na úrovni projektov) uplatnili a v príslušných prípadoch upravujeme odhadovanú chybovosť. Vplyv nápravných opatrení sa však v jednotlivých výdavkových oblastiach aj pri rôznych typoch nápravných opatrení výrazne líši.

ODPOVEDE KOMISIE

c) *Paušálne opravy sa používajú v prípade odôvodneného rizika, že zistené nedostatky systému by mali finančný vplyv na rozpočet EÚ, ale pri vynaložení primeraného úsilia nie je možné presnejšie identifikovať finančnú škodu. Uplatňujú sa na riešenie nedostatkov systému a súvisiacich rizík pre rozpočet EÚ, a tým napravujú aj individuálne nezrovnalosti.*

Dôležitým prvkom systémového prístupu k auditu, ktorý sa zvyčajne využíva v zdieľanom hospodárení, sú paušálne opravy, ktoré predstavujú pokrok v súčasnom kontexte zjednodušovania právnych predpisov EÚ. Paušálne opravy sú pre členské štáty silným podnetom na zlepšenie systému riadenia a kontroly, a tým prispievajú k zákonnosti a riadnosti príslušných individuálnych operácií.

Komisia sa preto domnieva, že paušálne opravy majú veľký význam pri analýze chybovosti oblasti politiky.

1.32.

a) *Komisia chráni rozpočet EÚ pred výdavkami, ktoré vznikajú porušením práva. Ak nie je na základe primeraného úsilia možné presne stanoviť správne sumy, Komisia môže na splnenie tejto povinnosti použiť extrapoláciu alebo paušálne opravy. Paušálna oprava je pre členské štáty silným podnetom na zlepšenie systému riadenia a kontroly.*

Pozri aj odpoveď Komisie na bod 1.31 písm. c) a odpovede Komisie na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 4/2017 Ochrana rozpočtu EÚ pred neoprávnenými výdavkami.

b) *Komisia poznamenáva, že opravy porušení krížového plnenia nie sú začlenené do jej odhadov schopnosti nápravy.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.34. Pri 41 operáciách vo vzorke v roku 2016 uplatnila Komisia a orgány členských štátov nápravné opatrenia, ktoré mali priamy vplyv na príslušnú operáciu a boli relevantné pre naše výpočty. Tieto nápravné opatrenia znížili našu odhadovanú chybovosť o 1,2 percentuálneho bodu (2015: 0,5 percentuálneho bodu). Zmeny v počte ovplyvnených operácií a zmeny vplyvu opatrení na našu odhadovanú chybovosť neznamenajú, že nápravné opatrenia sa stali efektívnejšími alebo menej efektívnymi. V skutočnosti boli tieto opatrenia uplatnené pri pomerne malom podiele z našej vzorky a istá fluktuácia z jedného roka na druhý sa dá očakávať.

PODOZRENIA Z PODVODU OHLASUJEME ÚRADU OLAF

1.35. Prípady podozrenia z podvodu, ktoré sme zistili buď počas auditu (vrátane našej práce v súvislosti s výkonnosťou) alebo na základe priamo poskytnutých informácií, ohlasujeme Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) na predbežnú analýzu a prípadné vyšetrovanie. Jednotlivé prípady ani reakciu úradu OLAF na ne nemôžeme komentovať. V roku 2016:

— sme posúdili zákonnosť a riadnosť približne 1 000 operácií pri našej audítorskej práci na účely výročnej správy. Okrem toho sme uverejnili aj 36 osobitných správ,

— úradu OLAF sme oznámili 11 prípadov podozrenia podvodu, ktoré sme zistili počas našich auditov (2015: 27), a ďalších päť prípadov na základe informácií verejnosti (2015: 15),

— podozrenia z podvodu sa najčastejšie týkali umelého vytvorenia podmienok na splnenie kritérií oprávnenosti, nedodania tovaru či služieb a deklarovania nákladov, pri ktorých neboli splnené kritériá oprávnenosti, ďalej konflikty záujmov a iné chyby pri verejnom obstarávaní.

1.36. Na základe podozrení z podvodu, ktoré sme ohlásili úradu OLAF v rokoch 2010 až 2016, sa do 31. decembra 2016 začalo 67 vyšetrovaní, z ktorých 16 ešte stále prebiehalo. Z 51 vyšetrovaní, ktoré OLAF už ukončil, nás úrad informoval, že pri 28 z nich odporučil vymáhať finančné prostriedky a zvážiť súdne konanie alebo bolo vyšetrovanie uzavreté, pretože opatrenia už dovtedy prijala Komisia alebo členské štáty. Do 31. decembra 2016 úrad OLAF oznámil, že v súvislosti s týmito prípadmi odporučil vymáhať finančné prostriedky vo výške 247 mil. EUR. Ak bol prípad ukončený bez toho, aby úrad OLAF odporučil následné opatrenia, jeho najčastejším záverom bolo, že sa nenašiel dôkaz o podvode s vplyvom na finančné alebo iné záujmy EÚ.

ODPOVEDE KOMISIE

1.34. *Komisia bude naďalej vykonávať svoju úlohu dohľadu vykonávaním finančných opráv a spätným získavaním prostriedkov na úrovni, ktorá zodpovedá úrovni zistených nezrovnalostí a nedostatkov.*

ZÁVERY

1.37. Hlavným účelom tejto kapitoly je podporiť audítorské stanovisko uvedené vo vyhlásení o vierohodnosti.

Výsledky auditu

1.38. Z našich výsledkov z auditov za niekoľko posledných rokov vyplýva, že dochádza k zlepšeniam. Dospeli sme k záveru, že vo výdavkoch založených na nárokoch sa nenachádzajú významné chyby, no výdavky, ktoré vznikli v dôsledku preplatenia nákladov, sú ovplyvnené významnou chybovosťou. Na základe toho sme dospeli k záveru, že chyby nie sú rozšírené.

PRÍLOHA 1.1

AUDÍTORSKÝ PRÍSTUP A METODIKA AUDITU

1. Náš audítorský prístup je stanovený v Príručke na vykonávanie finančného auditu a auditu zhody, ktorá je dostupná na našej webovej stránke. Na naplánovanie našej audítorskej práce používame model uistenia. Pri plánovaní posudzujeme riziko výskytu chýb (inherentné riziko) a riziko, že sa nepredíde chybám alebo sa tieto chyby neodhalia a neopravia (kontrolné riziko).

ČASŤ 1 – Audítorský prístup a metodika auditu spoľahlivosti účtovnej závierky

2. Preskúmavame konsolidovanú účtovnú závierku EÚ, aby sme zistili, či je spoľahlivá. Účtovná závierka EÚ pozostáva:

a) z konsolidovaných finančných výkazov;

b) zo správ o plnení rozpočtu.

3. Konsolidovaná účtovná závierka by mala zo všetkých významných hľadísk verne zobrazovať:

a) finančnú situáciu Európskej únie na konci roka;

b) výsledky jej operácií a peňažných tokov;

c) zmeny v čistých aktívach ku koncu roka.

4. V rámci auditu:

a) hodnotíme účtovné kontrolné prostredie;

b) overujeme fungovanie hlavných účtovných postupov a postupu koncoročnej účtovnej závierky;

c) analyzujeme hlavné účtovné údaje z hľadiska konzistentnosti a primeranosti;

d) analyzujeme a odsúhlasujeme účty a/alebo zostatky;

e) vykonávame testy vecnej správnosti záväzkov, platieb a špecifických položiek súvahy na základe reprezentatívnych vzoriek;

f) vo vhodných prípadoch využívame v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi prácu iných audítorov, a to najmä pri audite činností súvisiacich s prijímaním a poskytovaním úverov riadených Komisiou, ktoré boli osvedčené externým audítorom.

ČASŤ 2 – Audítorský prístup a metodika auditu riadnosti operácií

5. Pri audite riadnosti operácií, na ktorých je založená účtovná závierka, sa testuje, či pri nich boli splnené príslušné pravidlá a právne predpisy (***rámček 1.2***).

6. V rámci audítorskej činnosti zvažujeme, či je možné efektívne využiť kontroly riadnosti, ktoré už vykonali iní audítori. V prípade, že chceme v súlade s audítorskými štandardmi využiť výsledky týchto kontrol, posudzujeme nezávislosť a kompetentnosť druhej strany, ako aj rozsah a adekvátnosť jej práce.

Ako testujeme operácie

7. Za každý okruh VFR (kapitoly 5 až 10) testujeme reprezentatívnu vzorku operácií s cieľom odhadnúť podiel nesprávnych operácií v celkovom súbore.

8. Za každú vybranú operáciu určujeme, či sa žiadosť alebo platba uskutočnili na účely schválené v rozpočte a v súlade s právnymi predpismi. Skúmame, ako bola vypočítaná žiadosť alebo platba (pri väčších žiadostiach na základe vybraných položiek reprezentatívnych pre všetky položky v danej operácii). To zahŕňa vysledovanie operácie z rozpočtových účtov až po úroveň konečného prijímateľa (napr. poľnohospodára, organizátora školenia či projekt rozvojovej pomoci), pričom sa na každej úrovni testuje súlad s pravidlami.

9. Pri testovaní príjmových operácií sú východiskovým bodom nášho preskúmania vlastných zdrojov založených na dani z pridanej hodnoty a HND makroekonomické súhrnné údaje, na základe ktorých sa vypočítava výška týchto zdrojov. Posudzujeme systémy kontroly Komisie, ktoré sa vzťahujú na príspevky členských štátov až do momentu ich prijatia a zaznamenania do konsolidovanej účtovnej závierky. Pri tradičných vlastných zdrojoch preskúmavame účty colných úradov a tok ciel, znovu až po ich prijatie a zaznamenanie Komisiou.

10. V súvislosti s výdavkami preskúmavame platby, keď výdavky vznikli, boli zaznamenané a akceptované. To sa týka všetkých kategórií platieb (vrátane platieb za nákup majetku). Zálohy neskúmame v čase ich uhradenia, ale vtedy, keď:

a) konečný prijímateľ prostriedkov EÚ (napr. poľnohospodár, výskumný ústav, spoločnosť realizujúca verejnú zákazku na práce alebo služby) predloží doklad o ich využití;

b) a Komisia (alebo iná inštitúcia alebo orgán spravujúci financie EÚ) schváli konečné použitie týchto prostriedkov zúčtovaním zálohovej platby.

11. Naša audítorská vzorka je navrhnutá tak, aby poskytla odhad chybovosti za výdavky ako celok, a nie za jednotlivé operácie (napr. konkrétny projekt). Na výber vzorky žiadostí alebo platieb, a na nižšej úrovni na výber jednotlivých položiek operácie (napr. projektových faktúr, pozemkov v žiadosti poľnohospodára), používame *metódu výberu podľa hodnoty peňažnej jednotky (MUS)*. Chybovosť vykázaná za tieto položky by sa nemala považovať za záver o súvisiacich operáciách, ale za priamy podiel na celkovej chybovosti vo výdavkoch EÚ ako celku.

12. Nepreskúmavame operácie v každom členskom štáte, prijímateľskom štáte a regióne každý rok. Ak uvádzame určité členské štáty, prijímateľské štáty a/alebo regióny, neznamená to, že tieto príklady sa inde nevyskytujú. Názorné príklady uvedené v tejto správe nepredstavujú základ pre vyvodenie záverov o daných členských štátoch, prijímateľských štátoch a/alebo regiónoch.

13. Náš prístup nie je určený na zber údajov o frekvencii chýb v celom súbore. Údaje o počte chýb zistených v danom okruhu VFR, vo výdavkoch riadených určitým generálnym riaditeľstvom alebo výdavkoch v konkrétnom členskom štáte nie sú ukazovateľom frekvencie chýb v operáciách financovaných z prostriedkov EÚ ani v jednotlivých členských štátoch. V rámci nášho prístupu k výberu vzoriek sa rôznym operáciám prisudzuje rôzna váha, ktorá odráža hodnotu príslušných výdavkov a intenzitu audítorskej práce. V informáciách o frekvencii sa táto váha neuvádza, a rozvoj vidieka má preto rovnakú váhu ako priama podpora v oblasti prírodných zdrojov a výdavky z Európskeho sociálneho fondu ako platby na podporu regiónov a súdržnosť.

Ako hodnotíme a prezentujeme výsledky testovania operácií

14. Chyba sa môže týkať celej sumy jednotlivej operácie alebo jej časti. My posudzuje, či sú chyby vyčísliteľné alebo nevyčísliteľné, teda či je možné zmerať, aká časť kontrolovanej sumy bola poznačená chybou. Chyby zistené a opravené pred našimi kontrolami a nezávisle od nich sa vylučujú z výpočtu a frekvencie chýb, pretože ich odhalenie a náprava sú dôkazom toho, že systémy dohľadu a kontroly fungujú účinne.

15. Naše kritériá na vyčíslenie chýb vo verejnom obstarávaní sú opísané v dokumente s názvom „Nesúlad s pravidlami v oblasti verejného obstarávania – typy nezrovnalostí a základ pre vyčíslenie“ ([1]).

16. Naše vyčíslenie sa môže líšiť od vyčíslenia, ktoré používa Komisia alebo členské štáty pri rozhodovaní o tom, ako reagovať na nesprávne uplatnenie pravidiel verejného obstarávania.

Odhadovaná chybovosť

17. Chybovosť, ktorú odhadujeme, je „najpravdepodobnejšou“ chybovosťou. Odhadujeme ju za väčšinu okruhov VFR a za výdavky z rozpočtu ako celok. V najpravdepodobnejšej chybovosti sa zohľadňujú len vyčísliteľné chyby a je vyjadrená v percentách. Príkladmi chýb sú vyčísliteľné porušenia platných právnych predpisov, pravidiel a podmienok zmlúv a grantov. Stanovujeme tiež spodnú hranicu chybovosti (*lower error limit* – LEL) a hornú hranicu chybovosti (*upper error limit* – UEL).

18. Pri vydávaní stanoviska používame ako referenčnú hodnotu prah významnosti na úrovni 2 %. Zohľadňujeme tiež povahu, sumu a kontext chýb.

([1]) http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Guideline_procurement/Quantification_of_public_procurement_errors.pdf.

Ako hodnotíme systémy a podávame správy o výsledkoch

19. Komisia, iné inštitúcie a orgány EÚ, orgány členských štátov, prijímateľské krajiny a regióny zriaďujú systémy na riadenie rizík pre rozpočet a dohľad nad riadnosťou operácií a jej zaistenie. Preskúmavanie týchto systémov je užitočné na to, aby sa určili oblasti, ktoré sa dajú zlepšiť.

20. Na každý okruh VFR, vrátane príjmov, sa vzťahuje množstvo jednotlivých systémov. Každý rok vyberáme na preskúmanie vzorku systémov a výsledky oznamujeme spolu s odporúčaniami na zlepšenie.

Ako dospievame k stanoviskám vo vyhlásení o vierohodnosti

21. Pri formulovaní stanoviska o riadnosti operácií, na ktorých je založená konsolidovaná účtovná závierka EÚ, vychádzame z práce, ktorá je témou kapitol 4 až 10. Naše stanovisko je uvedené vo vyhlásení o vierohodnosti. Na základe našej práce môžeme zaujať informované stanovisko k otázke, či chyby v súbore prekračujú prah významnosti alebo nie.

22. V prípade, že zistíme významnú chybovosť a keď stanovíme jej vplyv na audítorské stanovisko, musíme určiť, či sú chyby alebo absencia audítorských dôkazov „rozšírené“. Uplatňujeme pri tom usmernenie ISSAI 1705 (v súlade s naším mandátom rozširujeme platnosť tohto usmernenia aj na otázky zákonnosti a riadnosti). V prípade, že sú chyby významné a rozšírené, predkladáme záporný výrok.

23. Chyba alebo absencia audítorských dôkazov sa považujú za „rozšírené“, ak sa podľa úsudku audítora neobmedzujú na konkrétne prvky, účty alebo položky finančných výkazov (t. j. vyskytujú sa na rôznych účtoch alebo v rôznych testovaných operáciách) alebo ak sú takto obmedzené, tvoria alebo môžu tvoriť značnú časť finančných výkazov alebo sa týkajú zverejnenia informácií, ktoré sú zásadné pre pochopenie finančných výkazov osobami, ktoré ich využívajú.

24. Náš najlepší odhad chybovosti celkových výdavkov v roku 2016 je 3,1 %. Túto chybu sme nevyhodnotili ako rozšírenú, pretože sa obmedzuje len na istý typ výdavkov v niektorých výdavkových oblastiach. Odhadovaná chybovosť zistená v rôznych okruhoch VFR sa líši a uvádzame ju v kapitolách 5 až 7 a 9 a 10.

Podozrenie z podvodu

25. Ak máme dôvod na podozrenie, že došlo k podvodnej činnosti, oznámime to úradu OLAF, Európskemu úradu pre boj proti podvodom. OLAF zodpovedá za vykonanie následného vyšetrovania. Úradu OLAF ohlasujeme niekoľko prípadov ročne.

ČASŤ 3 – Súvislosť medzi audítorským stanoviskom k spoľahlivosti účtovnej závierky a audítorským stanoviskom k riadnosti operácií

26. Vydali sme:

a) audítorské stanovisko ku konsolidovanej účtovnej závierke Európskej únie za skončený rozpočtový rok;

b) audítorské stanoviská k riadnosti príslušných príjmov a príslušných platieb.

27. Naša práca a stanoviská sú v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a etickým kódexom IFAC a medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií INTOSAI.

28. Keď audítori vydávajú audítorské stanoviská k spoľahlivosti účtovnej závierky aj k riadnosti príslušných operácií, v štandardoch sa uvádza, že modifikované stanovisko k riadnosti operácií automaticky nevedie k modifikácii stanoviska k spoľahlivosti účtovnej závierky. Vo finančných výkazoch, ku ktorým vyjadrujeme stanovisko, sa uznáva, že porušenie pravidiel upravujúcich výdavky z rozpočtu EÚ je významným problémom. V súlade s tým sme sa rozhodli, že významná chybovosť ovplyvňujúca riadnosť sama osebe nie je dôvodom na modifikáciu osobitného stanoviska k spoľahlivosti účtovnej závierky.

PRÍLOHA 1.2

FREKVENCIA CHÝB ZISTENÝCH VO VZORKÁCH VYBRANÝCH NA ÚČELY AUDITU ZA ROK 2016

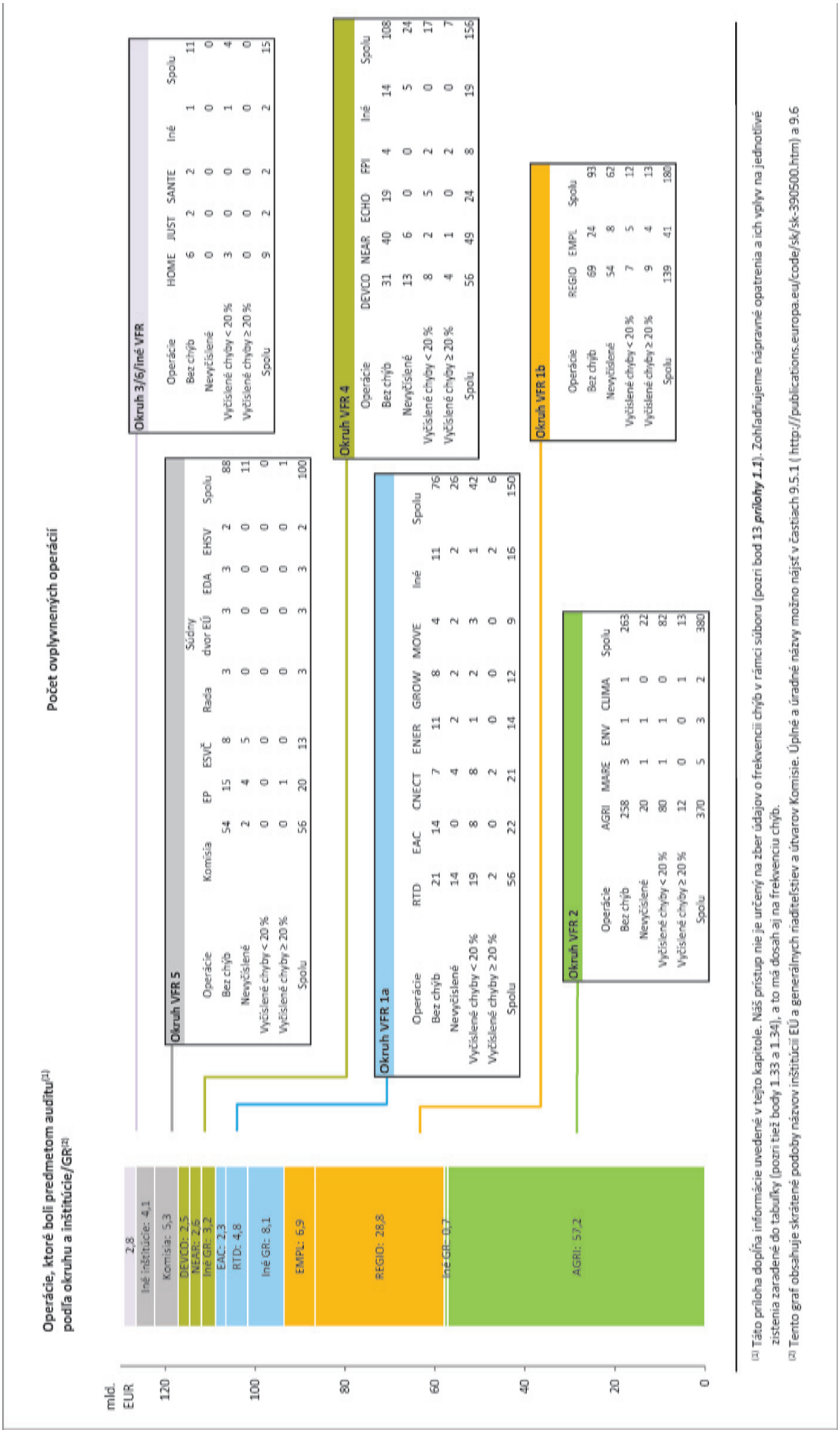

[1] Táto príloha dopĺňa informácie uvedené v tejto kapitole. Náš prístup nie je určený na zber údajov o frekvencii chýb v rámci súboru (pozri bod 13 ***prílohy 1.1***). Zohľadňujeme nápravné opatrenia a ich vplyv na jednotlivé zistenia zaradené do tabuľky (pozri tiež body 1.33 a 1.34), a to má dosah aj na frekvenciu chýb.

[2] Tento graf obsahuje skrátené podoby názvov inštitúcií EÚ a generálnych riaditeľstiev a útvarov Komisie. Úplné a úradné názvy možno nájsť v častiach 9.5.1 (http://publications.europa.eu/code/sk/sk-390500.htm) a 9.6

KAPITOLA 2

Rozpočtové a finančné hospodárenie

OBSAH

	Body
Úvod	2.1-2.3
Rozpočtové hospodárenie v roku 2016	2.4-2.14
Platby neprekročili limity stanovené v ročnom rozpočte	2.4-2.7
Rozsiahle využívanie osobitných nástrojov a rezerv neponecháva dostatočnú flexibilitu pre reakcie na nepredvídané udalosti	2.8-2.10
Nesplatené záväzky dosiahli historicky najvyššiu výšku	2.11-2.14
Záležitosti finančného hospodárenia v súvislosti s rozpočtom na rok 2016	2.15-2.31
Vystavenie rozpočtu EÚ značnému finančnému riziku	2.15-2.20
EÚ čoraz viac využíva finančné nástroje	2.21-2.23
Členské štáty môžu pri využívaní dostupných finančných prostriedkov EÚ čeliť výzvam	2.24-2.26
Celkové vykazovanie výdavkov v súvislosti migráciou a utečeneckou krízou musí byť jednotnejšie a kompletnejšie	2.27-2.28
Mechanizmy financovania EÚ sa stávajú zložitejšími	2.29-2.31
Riziká a výzvy v budúcnosti	2.32-2.39
Zabránenie ďalšiemu nahromadeniu neuhradených žiadostí	2.32-2.33
Financovanie nového VFR	2.34-2.39
Závery a odporúčania	2.40-2.48
Závery	2.40-2.47
Odporúčania	2.48

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

2.1. V tejto kapitole prezentujeme naše pripomienky o rozpočtovom a finančnom hospodárení EÚ v roku 2016 a pomenúvame hlavné riziká a výzvy pre budúce rozpočty.

2.2. Pri rozpočte na daný rok musia byť dodržané *stropy* pre *viazané* a platobné *rozpočtové prostriedky* stanovené vo *viacročnom finančnom rámci (VFR)* na obdobie 2014 – 2020 ([1]), v ktorom sa uvádza, že EÚ môže pri súčasných cenách prijať v rokoch 2014 až 2020 záväzky až do výšky 1 087,2 mld. EUR a uhradiť platby až do 1 025,4 mld. EUR ([2]). Viazané a platobné rozpočtové prostriedky ([3]) za daný rok musia byť v medziach stanovených v rozhodnutí o vlastných zdrojoch ([4]).

2.3. Komisia predložila *preskúmanie* vykonávania súčasného VFR *v polovici obdobia*, ku ktorému boli pripojené legislatívne návrhy. Časť tejto kapitoly nadväzuje na stanoviská, ktoré sme vyjadrili v minulosti k tým legislatívnym návrhom, ktoré sú relevantné pre návrh nasledujúceho VFR ([5]).

([1]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (ďalej len „nariadenie o VFR“) (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884).

([2]) Tieto údaje zodpovedajú rozpočtovým prostriedkom na záväzky vo výške 1,04 % HND EÚ a rozpočtovým prostriedkom na platby vo výške 0,98 % HND EÚ na obdobie 2014 – 2020 stanoveným v najnovších technických úpravách VFR – COM(2016) 311 final z 30. júna 2016: „Oznámenie Komisie Rade a Európskemu Parlamentu: Technické úpravy finančného rámca na rok 2017 v súlade s vývojom HND a úpravy balíkov finančných prostriedkov na politiku súdržnosti [články 6 a 7 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1311/2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020]“ (ďalej len „technické úpravy na rok 2017“).

([3]) Dodatočné platobné rozpočtové prostriedky presahujúce limit pre *vlastné zdroje* môžu pochádzať z iných príjmov, ako sú príjmy z vlastných zdrojov.

([4]) V rozhodnutí Rady 2014/335/EÚ, Euratom z 26. mája 2014 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 105) sa pre rozpočtové prostriedky na záväzky stanovuje limit vo výške 1,26 % HND EÚ a pre rozpočtové prostriedky na platby vo výške 1,20 % HND EÚ.

([5]) Informačný dokument k oznámeniu Komisie „Rozpočet EÚ: čas na reformu? Informačný dokument o preskúmaní viacročného finančného rámca na obdobie 2014 – 2020 v polovici obdobia“, stanovisko č. 2/2016 k návrhu na predĺženie a rozšírenie *Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI)* (Ú. v. EÚ C 465, 13.12.2016) a stanovisko č. 1/2017 k návrhu revízie *nariadenia o rozpočtových pravidlách* (Ú. v. EÚ C 91, 23.3.2017).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE V ROKU 2016

Platby neprekročili limity stanovené v ročnom rozpočte

2.4. Platby z rozpočtových prostriedkov boli o 13,7 mld. EUR nižšie ako rozpočtové prostriedky dostupné v pôvodnom prijatom rozpočte (130,2 mld. EUR z možných 143,9 mld. EUR ([6]), teda 90,5 % celkovej disponibilnej sumy) (pozri ***rámček 2.1***).

2.5. Nižšia miera platieb bola dôsledkom najmä toho, že orgány v členských štátoch predložili nižšie žiadosti o platby z *európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)*, ako sa očakávalo. Príčinou boli oneskorenia pri vykonávaní programov v prvých rokoch súčasného VFR. Komisia pre tieto oneskorenia predložila tieto vysvetlenia ([7]):

a) dôsledok značných oneskorení vykonávania programov v období 2007 – 2013;

b) neskoré prijatie právnych základov EÚ pre programy na obdobie 2014 – 2020 ([8]);

c) členské štáty meškali pri zriaďovaní vnútroštátnych orgánov zodpovedných za hospodárenie s finančnými prostriedkami EÚ a EÚ o nich informovali s oneskorením;

d) čas potrebný na prispôsobenie sa zmenám pravidiel pre programy a projekty na nové obdobie;

e) členský štátom bol v období 2014 – 2020 poskytnutý jeden rok navyše, v ktorom môžu uhrádzať platby na základe záväzkov (tzv. pravidlo n + 3) ([9]).

([6]) Okrem *prenesených rozpočtových prostriedkov* a pripísaných príjmov.

([7]) Informácie o týchto oneskoreniach sa uvádzajú na stranách 45 a 46 „Správy o rozpočtovom a finančnom hospodárení Európskej komisie – rozpočtový rok 2016“ a v treťom odseku časti 3 prílohy 6 „Prognóza platieb“ k dokumentu SWD(2016) 299 final z 14. septembra 2016 „Pracovný dokument útvarov Komisie pripojený k dokumentu Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade: preskúmanie/revízia viacročného finančného rámca na obdobie 2014 – 2020 v polovici obdobia [COM (2016) 603 final]“.

([8]) Dôvody dlhého trvania procesu prijímania právnych základov pre programy na obdobie 2014 – 2020 sa uvádzajú v bodoch 11 a 36 osobitnej správy č. 2/2017 (http://eca.europa.eu).

([9]) Osobitná správa č. 36/2016 (http://eca.europa.eu).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.6. Ako uviedla Komisia ([10]), oneskorenia pri vykonávaní programov financovaných z EŠIF v prvých troch rokoch VFR na obdobie 2014 – 2020 boli dlhšie ako tie, ktoré sa zaznamenali na začiatku obdobia 2007 – 2013 pri programoch štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu.

2.7. Vzhľadom na malý počet žiadostí o platbu v priebehu roka upravili rozpočtové orgány rozpočet na rok 2016 tak, že znížili platobné rozpočtové prostriedky o 7,3 mld. EUR ([11]). No aj napriek tomuto zníženiu bol nízky počet žiadostí o platbu príčinou najvyššieho prebytku od roku 2002: 6,4 mld. EUR ([12]) (2015: 1,3 mld. EUR).

Rámček 2.1 – Rozpočet v roku 2016

(mil. EUR)

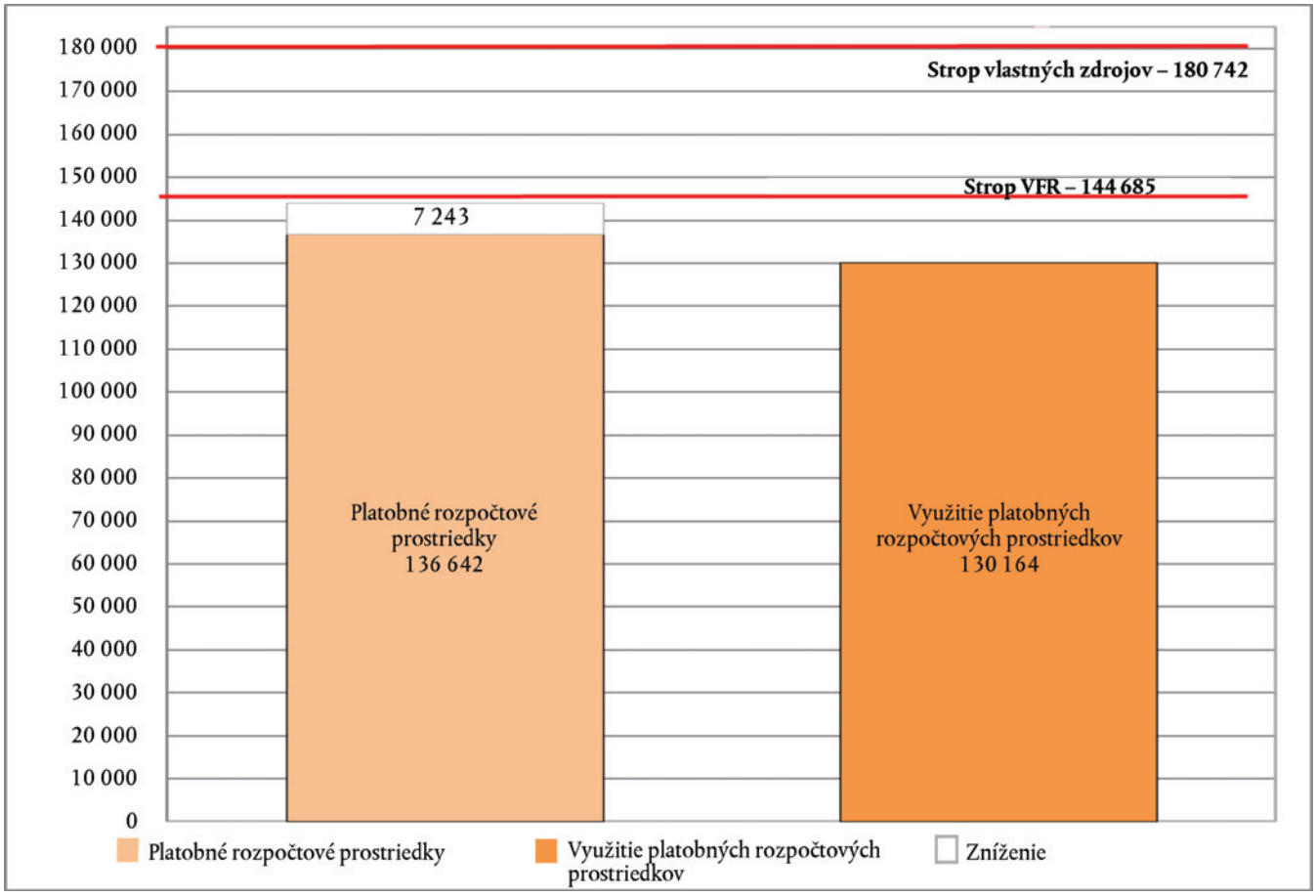

Zdroj: Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie za rozpočtový rok 2016, „Súhrnné správy o plnení rozpočtu a vysvetľujúce poznámky“, tabuľky 4.1 a 4.3.

([10]) Tretí odsek časti 3 prílohy 6 „Prognóza platieb“ k dokumentu SWD(2016) 299 final.

([11]) *Opravný rozpočet* č. 4. V tomto a ostatných opravných rozpočtoch sa zvýšili viazané rozpočtové prostriedky o 273 mil. EUR a platobné rozpočtové prostriedky o 31 mil. EUR.

([12]) Pozri stranu týkajúcu sa výsledku rozpočtového hospodárenia EÚ v časti konsolidovanej ročnej účtovnej závierky EÚ za rozpočtový rok 2016 (ďalej len „účtovná závierka EÚ za rok 2016“) pod názvom „Správy o plnení rozpočtu a vysvetľujúce poznámky“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsiahle využívanie osobitných nástrojov a rezerv neponecháva dostatočnú flexibilitu pre reakcie na nepredvídané udalosti

2.8. VFR na obdobie 2014 – 2020 zahŕňa niekoľko nástrojov na uľahčenie fungovania rozpočtu a držanie finančných prostriedkov v rezerve. Najdôležitejšie z nich sú:

a) celková rezerva pre platby, ktorá podľa článku 5 nariadenia o VFR umožňuje previesť nevyužité platobné rozpočtové prostriedky do budúcich rokov pod podmienkou, že nepresahujú strop VFR. Nevyužitá suma z roku 2016 vo výške 13,7 mld. EUR, ktorá sa spomína v bode 2.4, sa teda môže previesť do budúcich rokov. Strop pre prevod nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov stanovený vo VFR na roky 2018 – 2020 a vyjadrený v cenách z roku 2011 je 31 mld. EUR (2018: 7 mld. EUR; 2019: 11 mld. EUR; 2020: 13 mld. EUR);

b) štyri „osobitné nástroje“ ([13]) umožňujúce reagovať na nepredvídané udalosti a meniace sa priority. Podľa preskúmania Komisie v polovici obdobia z roku 2016 ([14]) bola celková suma, ktorá bola naďalej k dispozícii až do roku 2020, 7,4 mld. EUR. Podľa vyhlásenia Rady ([15]), ktoré bolo vydané v čase preskúmania VFR v polovici obdobia, je naďalej na rozpočtovom orgáne, aby z prípadu na prípad rozhodol, či možno platby týkajúce sa osobitných nástrojov započítavať nad rámec stropu stanoveného pre platby.

c) rezerva na nepredvídané udalosti ([16]) vo výške až 0,03 % HND (približne 4,5 mld. EUR) umožňujúca v krajnom prípade prevádzať rozpočtové prostriedky medzi jednotlivými rokmi a okruhmi v reakcii na nepredvídané okolnosti pod podmienkou, že sa nepresiahne strop VFR. Táto rezerva sa použila pri platobných rozpočtových prostriedkoch v roku 2014, ktoré sa vykompenzujú v rokoch 2017 – 2020. V súvislosti s viazanými rozpočtovými prostriedkami sa rezerva na nepredvídané udalosti použila v rokoch 2016 a 2017 v reakcii na utečeneckú krízu, keď sa do okruhov 3 a 4 VFR z iných okruhov previedla suma vo výške 2,1 mld. EUR ([17]);

([13]) Rezerva na núdzovú pomoc, Fond solidarity Európskej únie, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii a nástroj flexibility. Pozri články 9 až 12 nariadenia o VFR.

([14]) Časť 6 prílohy 6 „Prognóza platieb“ k dokumentu SWD (2016) 299 final.

([15]) Pozri dokument Rady č. 7031/17 ADD 1.

([16]) Článok 13 nariadenia o VFR.

([17]) Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/339 a (EÚ) 2017/344 zo 14. decembra 2016 o mobilizácii rezervy na nepredvídané udalosti (Ú. v. EÚ L 50, 28.2.2017).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

d) celková rezerva na záväzky ([18]) umožňujúca previesť nevyužité viazané rozpočtové prostriedky do budúcich rokov, ktoré sa však môžu využiť len v oblasti rastu a zamestnanosti, a predovšetkým v súvislosti s nezamestnanosťou mladých ľudí. Takmer celá celková rezerva na záväzky na 2014 a 2015 [1,8 mld. EUR z 2,0 mld. EUR ([19])] sa pridelila na EFSI.

2.9. Tieto nástroje boli zavedené s cieľom reagovať na núdzové situácie a v kontexte rozpočtového systému EÚ, ktorý je navrhnutý tak, aby poskytoval predvídateľné financovanie na dlhodobé výdavkové programy EÚ, poskytujú určitú flexibilitu. Keďže sa však výdavkové programy EÚ v prvých rokoch VFR na obdobie 2014 – 2020 oneskorili a očakáva sa, že do roku 2020 sa ich vykonávanie zrýchli, stropy VFR možno nebudú už dostatočne flexibilné na financovanie reakcie EÚ v prípade neočakávaných udalostí, ku ktorým môže dôjsť ešte pred koncom súčasného VFR.

2.10. Okrem využitia opísaných rezerv môže Rada upraviť stropy pre rozpočtové prostriedky aj na základe jednomyseľného rozhodnutia zmeniť samotné nariadenie o VFR ([20]).

Nesplatené záväzky dosiahli historicky najvyššiu výšku

2.11. V roku 2016 prijala EÚ záväzky vo výške 155,2 mld. EUR z možných 156,1 mld. EUR, teda 99,4 % celkovej disponibilnej sumy ([21]), s výnimkou *pripísaných príjmov*.

2.12. Keďže viazané rozpočtové prostriedky sa využili takmer v plnej výške a platby boli nižšie, ako sa plánovalo, nesplatené záväzky najprv v roku 2014 klesli a neskôr znovu vzrástli v rokoch 2015 a 2016, keď dosiahli historicky najvyššiu hodnotu na úrovni 238,8 mld. EUR (pozri ***rámček 2.9***). V roku 2017 by sa mali ďalej zvyšovať, pretože rozpočet na rok 2017 obsahuje viazané rozpočtové prostriedky vo výške 157,9 mld. EUR a platobné rozpočtové prostriedky vo výške 134,4 mld. EUR, čo naznačuje, že dôjde k nárastu nesplatených záväzkov až do výšky 23,5 mld. EUR.

2.13. Tento objem nesplatených záväzkov predstavuje kumulatívny rozdiel medzi záväzkami a doteraz uhradenými platbami za ne po odčítaní *zrušených záväzkov*. Zrušené záväzky tvorili pomerne malú časť zo záväzkov prijatých v období 2007 – 2016 (27 mld. EUR z celkových 1 446 mld. EUR, čiže 1,9 %).

ODPOVEDE KOMISIE

2.9. *V revízii VFR v polovici obdobia sa poskytuje viac flexibility na zostávajúce roky VFR na obdobie rokov 2014 – 2020 [pozri nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2017/1123].*

([18]) Článok 14 nariadenia o VFR.
([19]) Na základe technických úprav na rok 2017.
([20]) Článok 17 nariadenia o VFR.
([21]) „Záväzok“ má v jednotlivých oblastiach rozpočtu rôzny základ – pozri bod 2.5 a tabuľku 2.1 v našej výročnej správe za rok 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.14. Veľká väčšina nesplatených záväzkov sa týka viacročných výdavkových programov, v ktorých je čas od prijatia záväzku do uhradenia súvisiacej platby dlhší ako rok, a často až tri roky. Podľa údajov za rok 2016 boli nesplatené záväzky na konci roka o 72 % vyššie ako v roku 2007 a zodpovedali platbám za 2,9 roka ([22]), v porovnaní s 2,2 roka v roku 2007. Hrozí, že takýto nárast nesplatených záväzkov v budúcnosti spôsobí problémy s financovaním (pozri body 2.32 až 2.39).

ODPOVEDE KOMISIE

2.14. *Skutočnosť, že v treťom roku programového obdobia došlo k zvýšeniu úrovne nesplatených záväzkov v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov, je súčasťou normálneho cyklu vykonávania, ktorý bolo možné v prípade týchto fondov pozorovať aj v minulosti. Bezproblémový ročný profil viazaných rozpočtových prostriedkov v období rokov 2014 – 2020, zavedenie pravidla n + 3 a pomalé vykonávanie vedú k výraznému nárastu nesplatených záväzkov.*

ZÁLEŽITOSTI FINANČNÉHO HOSPODÁRENIA V SÚVISLOSTI S ROZPOČTOM NA ROK 2016

Vystavenie rozpočtu EÚ značnému finančnému riziku

2.15. Okrem nesplatených záväzkov mala EÚ aj niekoľko významných dlhodobých záväzkov, záruk a právnych záväzkov, ktoré na konci roku 2016 neboli ešte vyrovnané.

2.16. Najväčším dlhodobým záväzkom EÚ sú dôchodky zamestnancov vo výške 67,2 mld. EUR (2015: 63,8 mld. EUR). Zamestnanci EÚ síce prispievajú na svoje dôchodky, tieto príspevky sa však považujú za všeobecné príjmy rozpočtu EÚ a pasíva sa nekompenzujú žiadnymi konkrétnymi aktívami.

2.17. V posledných rokoch EÚ čoraz viac využíva rozpočet na zaistenie záruk na úvery a *finančné nástroje* (pozri ***rámček 2.2***). Ide o *podmienené záväzky*, ktoré sa vykazujú v účtovnej závierke EÚ ([23]). Medzi úrovňou platobných rozpočtových prostriedkov v rozpočte a maximálnou mierou, ktorá je povolená v rozhodnutí o vlastných zdrojoch, sa musí zachovať istá rezerva, aby sa tieto záruky mohli v prípade potreby pokryť.

([22]) Tento údaj sme vypočítali tak, že nesplatené záväzky (2016: 238,3 mld. EUR; 2007: 138,4 mld. EUR) sme vydelili uhradenými diferencovanými platbami, t. j. platbami na základe viacročných záväzkov uhradenými v priebehu roka (2016: 81,5 mld. EUR; 2007: 63,3 mld. EUR).

([23]) Pozri poznámku 4 v účtovnej závierke EÚ za rok 2016.

Rámček 2.2 – Vystavenie voči zárukám

(mld. EUR)

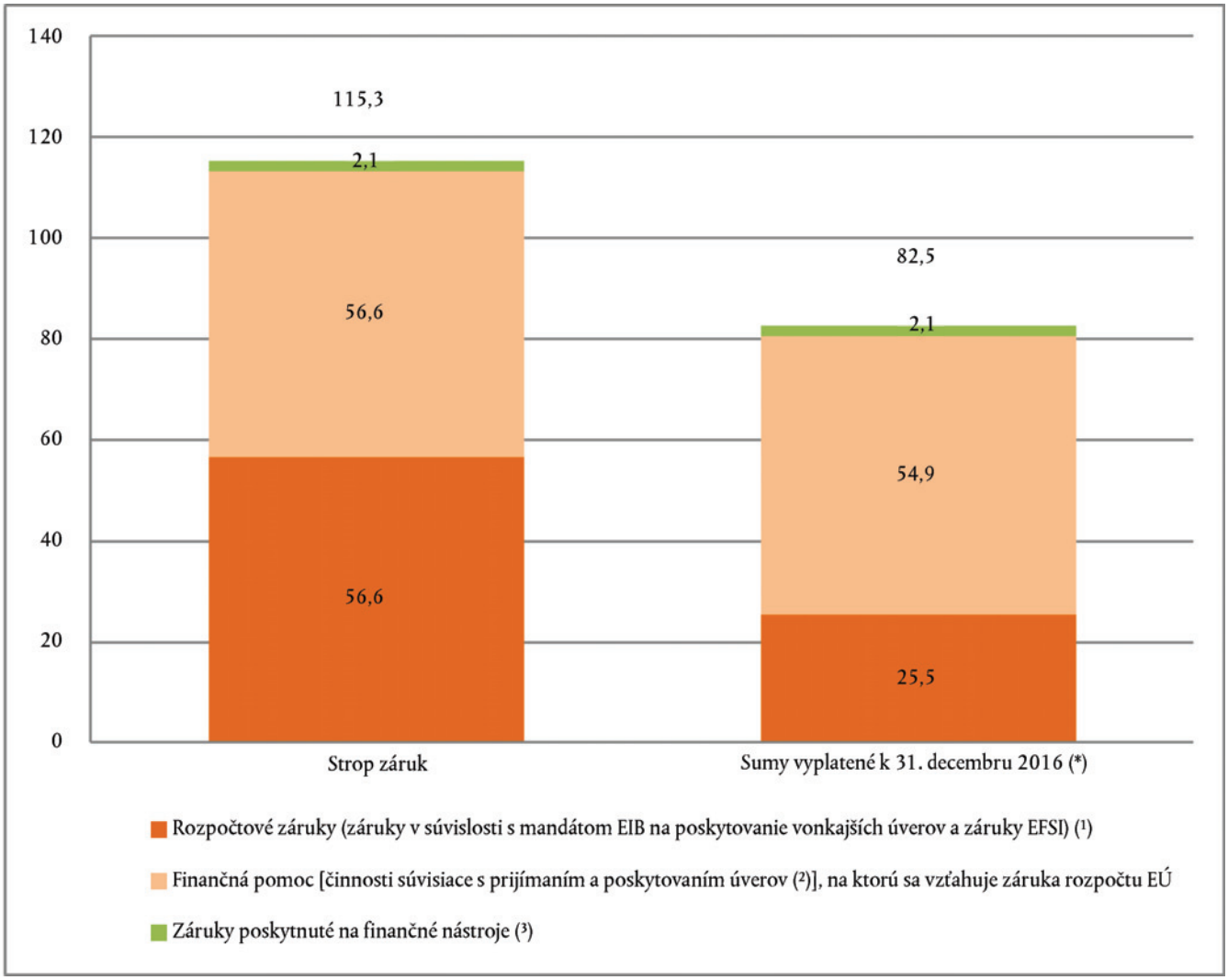

(*) Vystavenie k 31. decembru 2016 zahŕňa len sumy vyplatené konečným *príjemcom*. Ďalších 17,5 mld. EUR bolo zmluvne dohodnutých, no do konca roku 2016 neboli ešte tieto prostriedky vyplatené (9,0 mld. EUR v rámci záruk v súvislosti s mandátom na poskytovanie vonkajších úverov, 6,9 mld. EUR v rámci záruky EFSI a 1,6 mld. EUR v rámci finančnej pomoci na úvery MFA a Euratomu).

(1) Pozri poznámku 4.1.1 v konsolidovanej ročnej účtovnej závierke EÚ za rozpočtový rok 2016 (ďalej len „účtovná závierka EÚ za rok 2016“).

(2 Pozri poznámku 4.1.2 v účtovnej závierke EÚ za rok 2016.

(3) Pozri poznámku 4.1.3 v účtovnej závierke EÚ za rok 2016.

Zdroj: Účtovná závierka EÚ za rok 2016, poznámky 4.1.1 – 3 k finančným výkazom.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.18. Rozpočet EÚ má na zabezpečenie rozpočtových záruk dva fondy: Garančný fond pre vonkajšie opatrenia s aktívami v hodnote 2,3 mld. EUR a záručný fond EFSI s aktívami v hodnote 1,0 mld. EUR na konci roku 2016 ([24]), ktoré sa do roku 2022 zvýšia na 8 mld. EUR. Jeho súčasťou je aj *rezerva* na očakávané straty v súvislosti so zárukami, ktorá na konci roku 2016 predstavovala 0,9 mld. EUR ([25]) po tom, ako sa v priebehu roku pridali rezervy vo výške 0,5 mld. EUR vrátane rezerv na úvery poskytnuté v Sýrii. Pokiaľ ide o záruky týkajúce sa finančnej pomoci pre členské štáty, akýkoľvek vzniknutý záväzok môže byť pokrytý rozpočtovými prostriedkami, ktoré prekračujú strop VFR ([26]), musí sa však uhradiť prostredníctvom rozpočtu EÚ.

2.19. Komisia navrhla zriadenie spoločného rezervného fondu, z ktorého sa pokryjú finančné záväzky vyplývajúce z finančných nástrojov, rozpočtových záruk a finančnej pomoci ([27]).

2.20. Existovali aj značné dlhodobé právne záväzky nepokryté zostávajúcimi rozpočtovými záväzkami, ktoré na konci roka dosahovali celkovú výšku 22 mld. EUR ([28]) (pozri ***rámček 2.3***) a ktoré sa uhradia z budúcich ročných rozpočtov.

([24]) Pozri poznámku 2.4.1 v účtovnej závierke EÚ za rok 2016.
([25]) Pozri poznámku 2.10 v účtovnej závierke EÚ za rok 2016.
([26]) Článok 3 ods. 3 nariadenia o VFR.
([27]) Naše odporúčanie k návrhu sme vyjadrili v stanovisku č. 1/2017.
([28]) Pozri poznámku 5.3 v účtovnej závierke EÚ za rok 2016.

Rámček 2.3 – Iné dlhodobé právne záväzky na konci roku 2016

(mil. EUR)

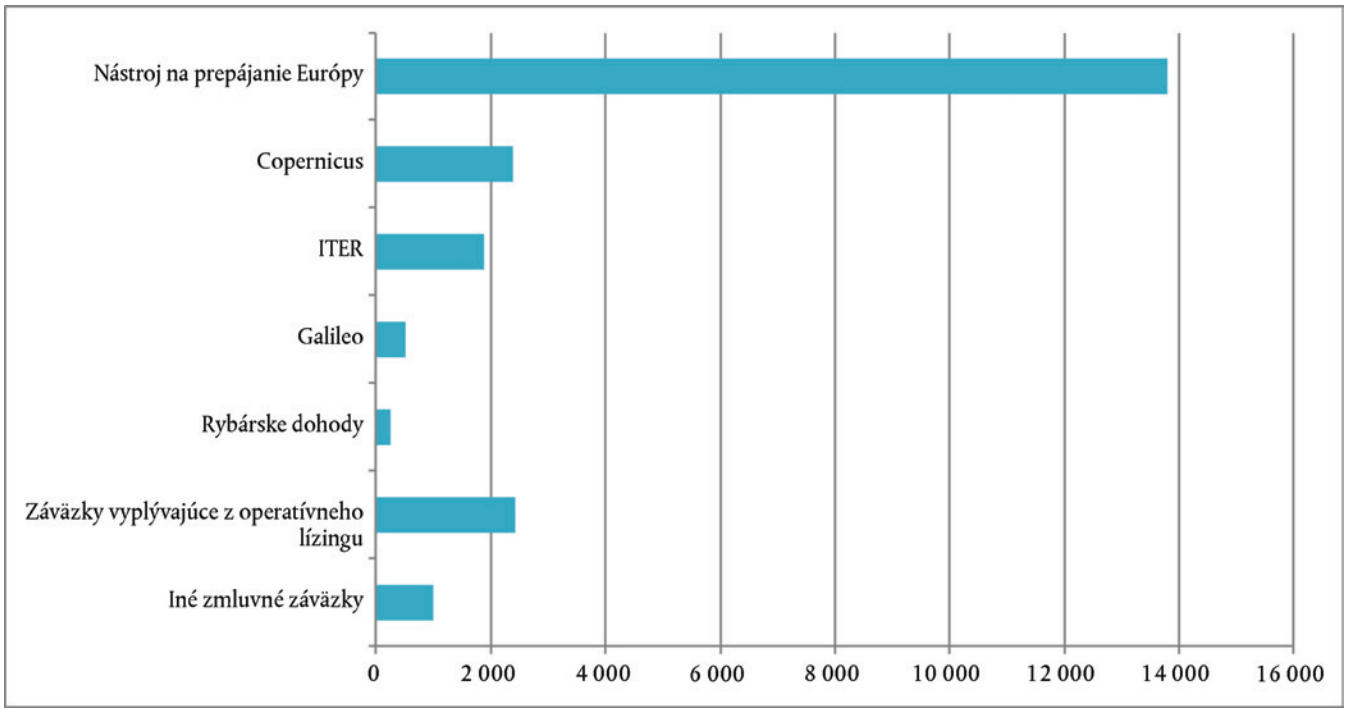

Zdroj: Účtovná závierka EÚ za rok 2016, poznámka 5.3 k finančným výkazom.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

EÚ čoraz viac využíva finančné nástroje

2.21. Finančné nástroje, pri ktorých sa využíva rozpočtová podpora EÚ, sa využívajú čoraz viac (pozri ***rámček 2.4***) a predpokladá sa, že to tak bude až do roku 2020. Na zaistenie účinného, efektívneho a hospodárneho využívania dostupných finančných prostriedkov a zavádzania zmien výhradne na základe dôkladného posúdenia *vplyvu* je nevyhnutné hospodáriť opatrne.

ODPOVEDE KOMISIE

2.21. *Komisia prijala opatrenia na zabezpečenie transparentnosti a riadneho finančného hospodárenia pri využívaní dostupných finančných prostriedkov.*

Ak sa predpokladajú zmeny, v rámci posúdenia ex ante *by sa mala vykonať analýza poznatkov získaných pri predchádzajúcich podobných nástrojoch.*

V prípade centrálne riadených nástrojov sa v príslušných právnych základoch predpokladajú preskúmania alebo hodnotenia v polovici obdobia.

V prípade všetkých takýchto budúcich preskúmaní v polovici obdobia Komisia zabezpečí, že budú zahŕňať získané poznatky a vplyv prípadných závažných sociálno-ekonomických zmien na opodstatnenosť nástroja a zodpovedajúci príspevok z rozpočtu EÚ.

Rámček 2.4 – Finančné nástroje využívajúce rozpočtovú podporu EÚ

(mld. EUR)

	Programové obdobie 2007 – 2013 (*)	Programové obdobie 2014 – 2020
Zdieľané hospodárenie		
EFRR, ESF ([1]) a rozvoj vidieka ([2]) na obdobie 2007 – 2013/EŠIF na obdobie 2014 – 2020	12,0	21,5
z toho iniciatíva pre MSP	0	1,2 (**)
***Priame/nepriame hospodárenie* a rozpočtové záruky**		
Finančné nástroje v rámci nepriameho hospodárenia	3,8 ([3])	7,4 (***)
EFSI – maximálna rozpočtová záruka EÚ, z toho:	0	16
— financovanie garančného fondu		8
— nefinancovaný záväzok pre súčasný a budúci rozpočet EÚ		8
Spolu	**16,1**	**45,6**
navrhované zvýšenie financovania ([4])		10
Spolu po navrhovanom zvýšení		**55,6**

(*) Na základe najnovších dostupných správ o vykonávaní.
(**) Na základe maximálnych súm prostriedkov pridelených v rámci operačných programov k 31. decembru 2016.
(***) Za programové obdobie 2014 – 2020 sme orientačný rozpočet pre finančné nástroje v rámci nepriameho hospodárenia odhadli na 7,4 mld. EUR (výročná správa za rok 2015, graf 2.10).
([1]) Pri finančných nástrojoch EFRR a ESF predstavoval celkový príslušný príspevok EÚ k 31. decembru 2015 sumu 11,6 mld. EUR, z ktorej sa ku konečným príjemcom dostalo len 8,5 mld. EUR (73 %). Tieto sumy zodpovedajú deväťročnému obdobiu vykonávania (2007 – 2015) (dokument Komisie EGESIF_16-0011-00, Zhrnutie údajov o napredovaní financovania a vykonávania nástrojov finančného inžinierstva vykázaných *riadiacimi orgánmi* v súlade s článkom 67 ods. 2 písm. j) nariadenia (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25), s. 66).
([2]) Osobitná správa č. 5/2015 (http://eca.europa.eu).
([3]) Celkový príspevok EÚ na finančné nástroje v rámci nepriameho hospodárenia v programovom období 2007 – 2013 dosiahol k 31. decembru 2014 sumu takmer 3,8 mld. EUR (okrem mechanizmov kombinovaného financovania).
([4]) Pozri bod 2.22 a poznámku pod čiarou 35.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.22. EFSI bude naďalej narastať a stáva sa významným zdrojom financovania ([29]). Do konca roku 2016 podpísala skupina EIB v súvislosti s EFSI zmluvy v hodnote 21,3 mld. EUR ([30]). Investičné obdobie EFSI sa ešte neskončilo. V ***rámčeku 2.5*** je zobrazené, ako bolo financovanie EFSI rozdelené medzi členské štáty do konca roka 2016.

ODPOVEDE KOMISIE

2.22. *Komisia sa domnieva, že na účely poskytnutia úplného obrazu o rozmere financovania EFSI v jednotlivých členských štátoch by sa v rámčeku 2.5 mali uvádzať nielen sumy intervencií EFSI podľa jednotlivých členských štátov, ale aj pomer investícii EFSI k HDP a na jedného obyvateľa v jednotlivých krajinách.*

([29]) Komisia predložila rozpočtovému orgánu návrh na zvýšenie objemu EFSI. K návrhu sme sa vyjadrili v stanovisku č. 2/2016.
([30]) Koncoročná správa EIB o činnosti „Európsky fond pre strategické investície – IIW a SMEW. Dodatok II k dohode o EFSI“ – dátum vykazovania: 31. decembra 2016. Záruka EFSI sa vzťahuje na 11,2 mld. EUR.

Rámček 2.5 – Financovanie z EFSI podľa členských štátov

(mil. EUR)

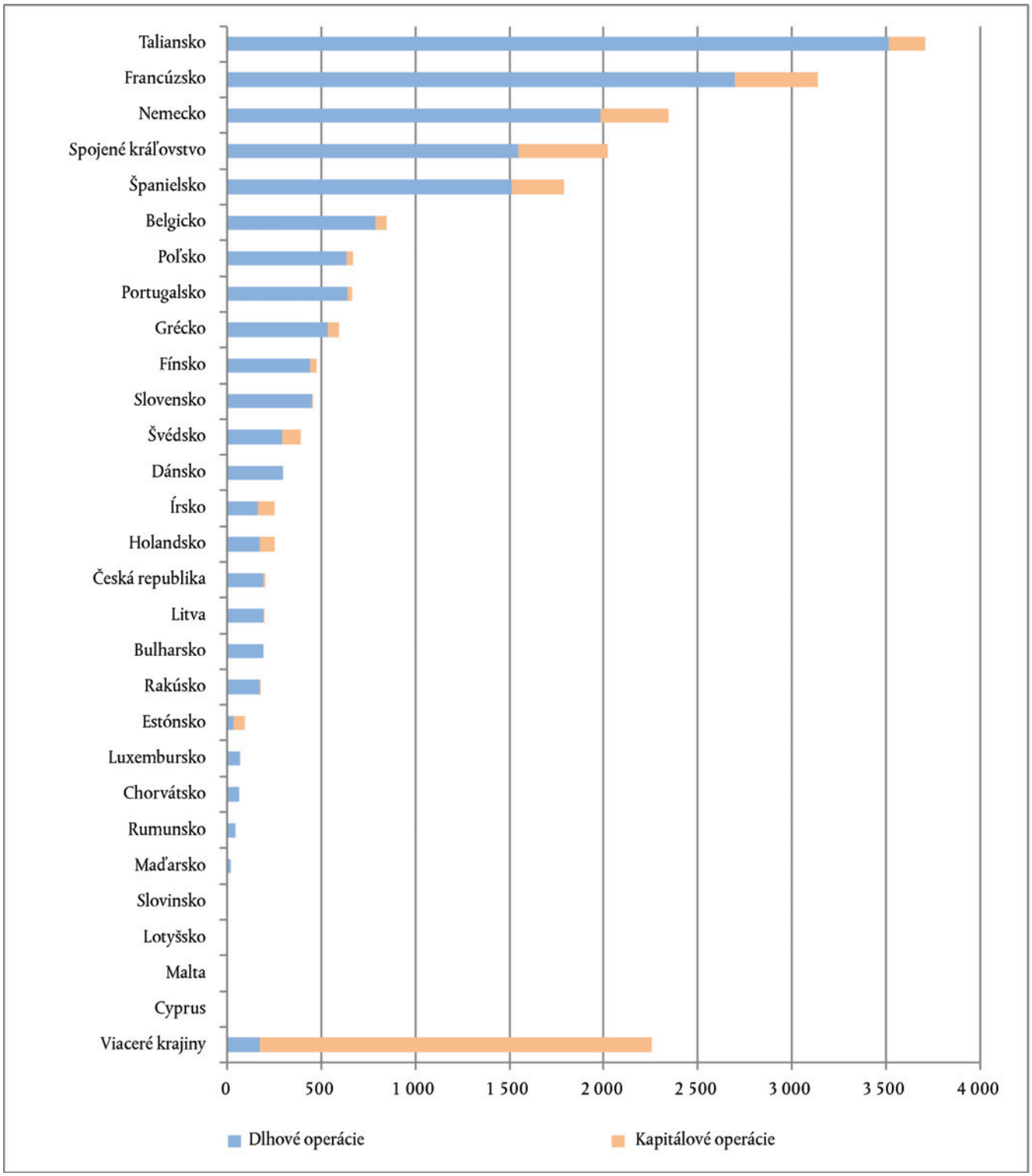

Zdroj: Koncoročná správa EIB o činnosti „Európsky fond pre strategické investície – IIW a SMEW. Dodatok II k dohode o EFSI" – dátum vykazovania: 31. decembra 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.23. EFSI je nový centralizovaný inovatívny nástroj, ktorý môžu členské štáty využiť na podporu investícií v EÚ. Podľa dohodnutých mechanizmov riadenia bolo vykonávanie EFSI delegované na EIB, pričom verejná kontrola je obmedzenejšia ako pri ostatných nástrojoch podporovaných z rozpočtu EÚ, ako je to zobrazené v ***rámčeku 2.8***.

Členské štáty môžu pri využívaní dostupných finančných prostriedkov EÚ čeliť výzvam

2.24. Vzhľadom na skutočnosť, že finančné prostriedky z EŠIF predstavujú v niektorých členských štátoch značný podiel verejných výdavkov, je dôležité uviesť, že v deviatich členských štátoch nesplatené záväzky v súvislosti s EŠIF predstavujú v roku 2016 viac než 15 % verejných výdavkov (pozri ***rámček 2.6***).

2.25. Vzhľadom na veľký objem viazaných rozpočtových prostriedkov, ktoré sú ešte stále k dispozícii v rámci VFR na obdobie 2014 – 2020, môže byť pre členské štáty, v ktorých finančné prostriedky z EŠIF predstavujú značný podiel verejných výdavkov, náročné vybrať dostatočný počet kvalitných projektov, na ktoré by vynaložili financie EÚ alebo ktoré by spolufinancovali.

ODPOVEDE KOMISIE

2.23. *Komisia sa domnieva, že EFSI podlieha primeranej verejnej kontrole.*

2.25. *Komisia sa domnieva, že v rámci VFR na obdobie rokov 2014 – 2020 je priskoro na to, aby sa dala dopredu posúdiť schopnosť členských štátov čerpať pridelené finančné prostriedky.*

Rámček 2.6 – Nesplatené záväzky EŠIF k 31. decembru 2016 ako podiel verejných výdavkov podľa členských štátov

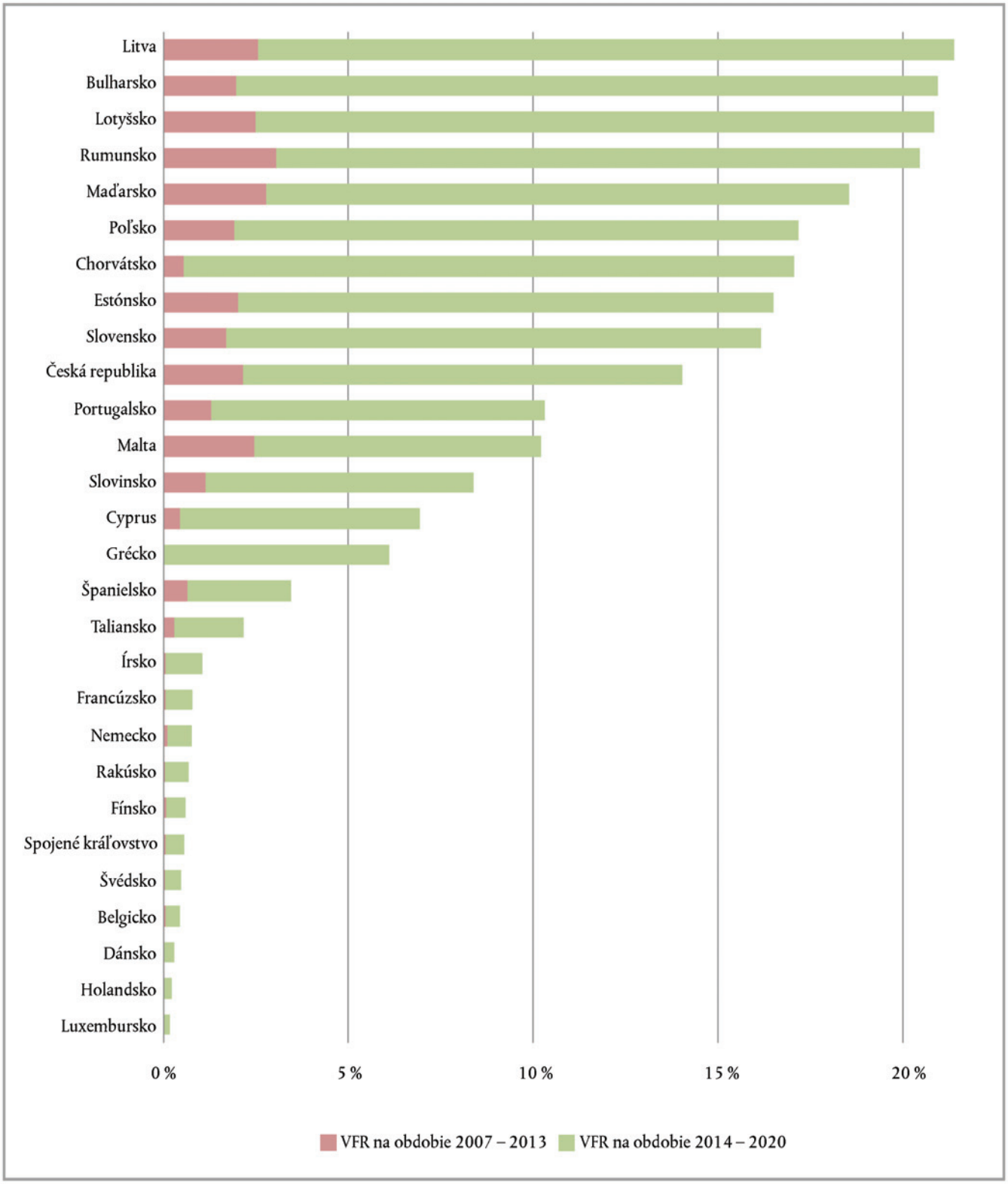

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe informácií Komisie. Údaje Eurostatu o verejných výdavkoch za rok 2016, apríl 2017.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.26. V niektorých členských štátoch tvoria príjmy z rozpočtu EÚ v ktoromkoľvek roku značnú časť kapitálových investícií. Znamená to, že objem a načasovanie týchto príjmov môže mať významné makroekonomické účinky, napríklad na investície, rast a zamestnanosť, ktoré treba pri plánovaní budúcich výdavkov v rozpočte EÚ dostatočne zohľadniť (pozri ***rámček 2.7***) ([31]).

Rámček 2.7 – Podiel finančných prostriedkov EÚ (*) na tvorbe hrubého fixného kapitálu členských štátov (**)

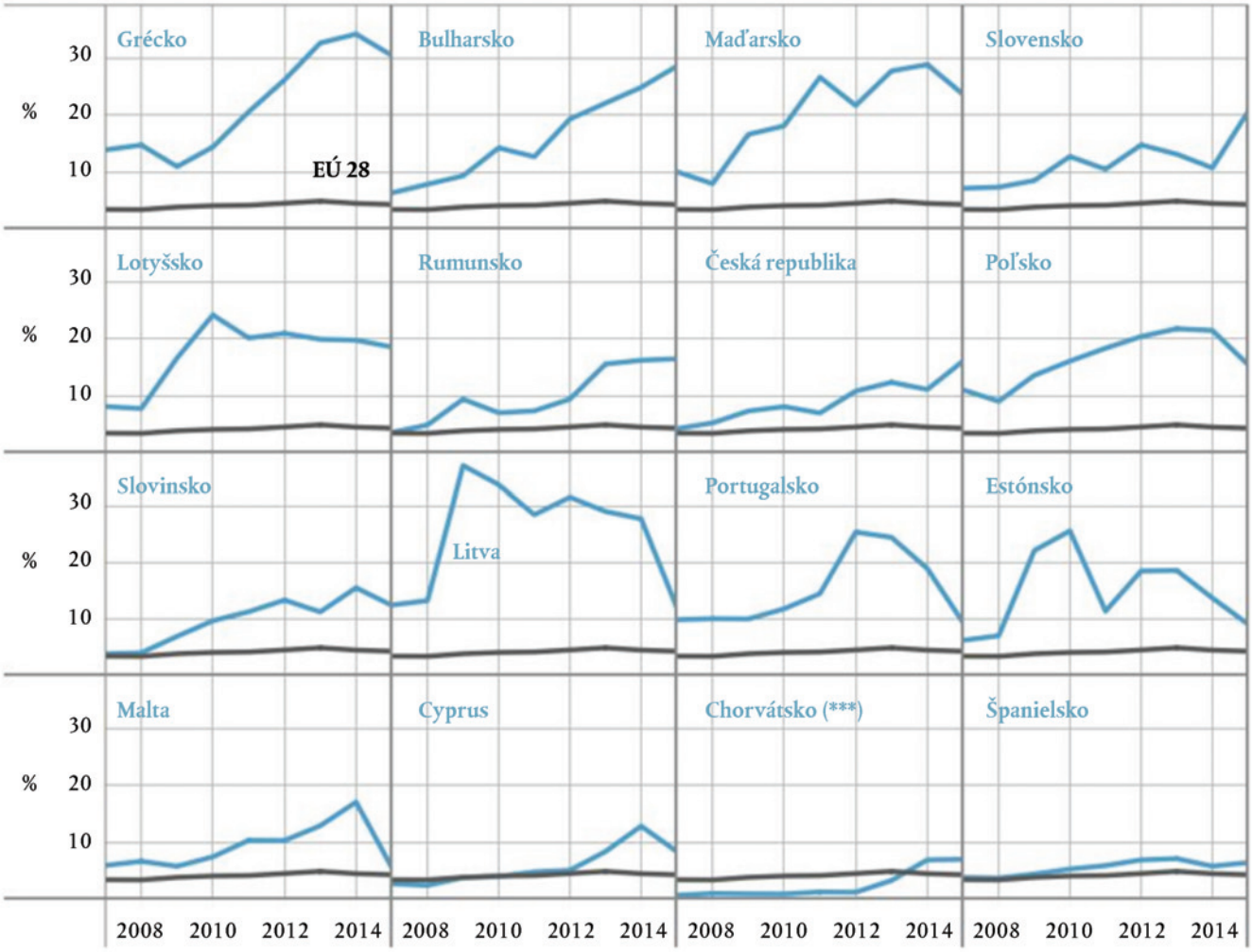

(*) Finančné prostriedky EÚ nezahŕňajú okruh 5 VFR „Administratíva".
(**) Členské štáty, v ktorých finančné prostriedky predstavovali v období 2007 – 2015 v priemere viac než 5 % tvorby hrubého fixného kapitálu. Tvorba hrubého fixného kapitálu znamená akvizície všetkých rezidenčných výrobcov po odpočítaní odpredaja fixného hmotného a nehmotného majetku.
(***) Chorvátsko vstúpilo do EÚ v roku 2013.

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe informácií Komisie. Údaje Eurostatu o tvorbe hrubého fixného kapitálu (investíciách).

([31]) Ekonómovia často považujú tvorbu hrubého fixného kapitálu za dôležitý ukazovateľ dlhodobejšieho hospodárskeho rastu a produktivity.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Celkové vykazovanie výdavkov v súvislosti migráciou a utečeneckou krízou musí byť jednotnejšie a kompletnejšie

2.27. Hlavnou výzvou z hľadiska finančného hospodárenia bola v roku 2016 mobilizácia zdrojov na zvládnutie utečeneckej krízy a integráciu migrantov vrátane núdzovej podpory vo vnútri EÚ. EÚ v rámci svojej finančnej reakcie zvýšila financovanie v niektorých existujúcich oblastiach, zriadila nové nástroje financovania a tretie strany podnecovala k poskytnutiu dodatočných príspevkov ([32]).

2.28. Komisia v roku 2016 neinformovala o celkovej sume finančných prostriedkov mobilizovaných v súvislosti s utečeneckou a migračnou krízou a túto sumu je ťažké odhadnúť. Podobne ako v mnohých iných prípadoch tieto finančné prostriedky tvoria len časť pridelených rozpočtových prostriedkov v príslušných oblastiach politiky. Hoci Komisia podáva správy o všetkých jednotlivých nástrojoch, aby mohla vykázať celkovú sumu, musela by na vykazovanie vytvoriť osobitnú štruktúru.

ODPOVEDE KOMISIE

2.28. *Keďže intervencie v oblasti utečeneckej a migračnej krízy môžu nadobúdať v priebehu času rôzne podoby, je náročné vopred vyčerpávajúcim spôsobom vymedziť túto tému a základný obsah a implicitné vymedzenie predložených informácií sa môžu v priebehu času líšiť. Komisia požaduje, aby OECD prispôsobila kódy DAC s cieľom dosiahnuť všeobecne akceptované vymedzenie migrácie.*

Komisia preskúma, či je možné skonsolidovať existujúce výkazy, s cieľom vypracovať komplexné informácie o výdavkoch na oblasť utečencov a migrácie.

([32]) Medzi doteraz prijaté opatrenia patrí:
- zriadenie nástroja financovania pomoci utečencom v Turecku; zriadenie núdzového trustového fondu pre Stredoafrickú republiku (trustový fond EÚ Bêkou),
- posilnenie trustového fondu pre Sýriu (trustový fond EÚ Madad),
- zvýšenie financovania pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) a Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF),
- prevod finančných prostriedkov do nového rozpočtového riadku na poskytovanie núdzovej podpory v rámci EÚ,
- posilnenie rozpočtov príslušných agentúr: FRONTEX, EUROPOL, Európskeho podporného úradu pre azyl a Európskeho strediska pre boj proti prevádzačstvu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Mechanizmy financovania EÚ sa stávajú zložitejšími

2.29. Rozpočet EÚ sa v priebehu rokov značne vyvinul a doplnilo ho niekoľko iných mechanizmov financovania politík EÚ. Tento vývoj je motivovaný potrebou nájsť dodatočné finančné prostriedky na riešenie nových výziev, ako je finančná kríza, opatrenia v oblasti klímy, migrácia a utečenci, a využívať finančné prostriedky efektívnejšie a inovatívnejšie, napríklad na úvery, záruky a *kapitálové investície*.

2.30. V dôsledku toho sa výrazne zvýšil počet subjektov a nástrojov, ktoré sa podieľajú na financovaní realizácie politík EÚ a v súvislosti s rozpočtom EÚ vznikla komplexná sieť mechanizmov (pozri ***rámček 2.8***).

2.31. Rozpočet EÚ tvorí jednotný mechanizmus, na ktorý sa vzťahujú osobitné pravidlá. Pomáha to zaisťovať povinnosť zodpovedať sa a transparentnosť vo vzťahu k zainteresovaným stranám vrátane Európskeho parlamentu a Rady. Čoraz častejšie využívanie ostatných finančných mechanizmov popri rozpočte EÚ na vykonávanie politík EÚ ohrozuje túto mieru povinnosti zodpovedať sa a transparentnosti, pretože mechanizmy podávania správ, auditu a verejnej kontroly nie sú zosúladené. My napríklad kontrolujeme len niektoré finančné mechanizmy a len o niektorých podávame správy, čím sa verejná kontrola obmedzuje. Domnievame sa, že súčasné zavedené mechanizmy sťažujú účinné riadenie, kontrolu, skúmanie, podávanie správ a poskytovanie dostatočného prehľadu nákladov a prínosov EÚ pre občanov.

ODPOVEDE KOMISIE

2.29 až 2.31.

Súčasná finančná architektúra EÚ umožnila mobilizovať finančné prostriedky na nové priority a dosiahnuť viac s nižšími nákladmi. Rozpočet EÚ nie je jediný nástroj na financovanie politík EÚ. V účtovnej závierke Únie sú však zahrnuté všetky nástroje a skonsolidované všetky agentúry s vplyvom na rozpočet EÚ. Audit účtovnej závierky Únie vykonáva Európsky dvor audítorov. Niektoré mechanizmy sa vytvorili ako reakcia na krízu eurozóny a majú medzivládny charakter. Z tohto dôvodu sú mimo rámca rozpočtu EÚ. Ďalšie nástroje, napríklad EFSI a Európsky investičný fond, dopĺňajú tradičnejšie vykonávacie mechanizmy rozpočtu EÚ, pričom rozširujú jeho dosah a pákový efekt.

Pokiaľ ide o nové finančné mechanizmy, všetky orgány, ktoré ich riadia, každoročne predkladajú správy o zodpovednosti a stanovisko externého audítora. Na účely zabezpečenia zodpovednosti a transparentnosti sa okrem toho predkladajú aj osobitné správy, ako sú správy o finančných nástrojoch, trustových fondoch a o nástroji pre utečencov v Turecku.

Komisia prijala diskusný dokument o budúcnosti financií EÚ, v ktorom je vysvetlená súčasná finančná architektúra EÚ. Táto téma bude predstavovať kľúčový prvok nasledujúceho VFR.

Rámček 2.8 – Subjekty a nástroje podieľajúce sa na financovaní a realizácii politík EÚ

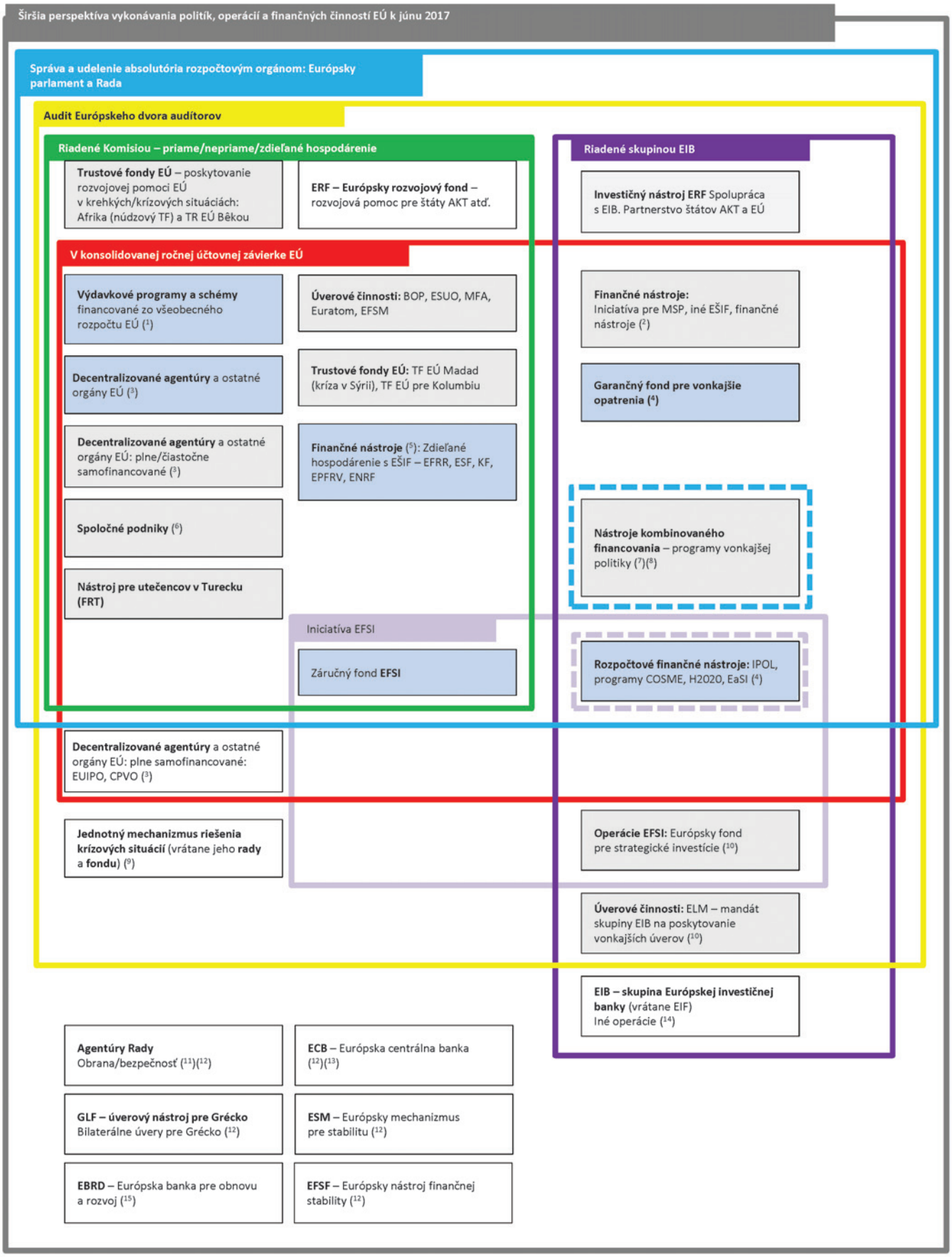

Vysvetlivky:

	Širšia perspektíva vykonávania politík, operácií a finančných činností EÚ k júnu 2017
	Správa a *udelenie absolutória* rozpočtovým orgánom: Európsky parlament a Rada
	Do istej miery správa a udelenie absolutória rozpočtovým orgánom: Európsky parlament a Rada
	Audit Európskeho dvora audítorov
	Riadené Komisiou – priame/zdieľané hospodárenie
	Riadené skupinou EIB
	Iniciatíva EFSI
	Do istej miery iniciatíva EFSI
	V konsolidovanej ročnej účtovnej závierke EÚ

Zdroje financovania označené farebne v rámčekoch:

Financované zo všeobecného rozpočtu EÚ	*Čiastočne financované a/alebo zaručené zo všeobecného rozpočtu EÚ*	*Nefinancované zo všeobecného rozpočtu EÚ*

Poznámky:

([1]) Vrátane právnych záväzkov, ktoré zatiaľ nie sú pokryté viazanými rozpočtovými prostriedkami: Nástroj na prepájanie Európy (CEF), Copernicus, ITER, Galileo, rybárske dohody a iné.

([2]) Iniciatíva pre MSP, ktorú v rámci zdieľaného hospodárenia s Komisiou v mene členských štátov riadi EIB; iné finančné nástroje, ktoré v mene Komisie riadi EIB ako poverený subjekt.

([3]) Rozhodovací orgán v podobe riadiacej/správnej rady s členmi z každého členského štátu.

([4]) V mene Komisie riadi EIB ako poverený subjekt.

([5]) Financie spravujú a operácie vykonávajú členské štáty.

([6]) Rozhodovací orgán v podobe riadiacej/správnej rady s členmi z každého členského štátu a inými zainteresovanými stranami. Nie všetky členské štáty sú zastúpené vo všetkých radách.

([7]) Rozpočtové orgány udeľujú absolutórium len na časť nástrojov kombinovaného financovania financovaných zo všeobecného rozpočtu EÚ.

([8]) Nástroje rozvojovej spolupráce (DCI): investičný nástroj európskej susedskej politiky (NIF); investičný nástroj pre Strednú Áziu (IFCA) a investičný nástroj pre Áziu (AIF); investičný nástroj pre Latinskú Ameriku (LAIF).

([9]) Financované komerčnými bankami. Správnu radu tvoria členovia z každého členského štátu.

([10]) Európsky dvor audítorov kontroluje len operácie, na ktoré bola poskytnutá záruka zo všeobecného rozpočtu EÚ.

([11]) Správa o plnení rozpočtu zasielaná Rade – udelenie absolutória správnymi radami agentúr. Komisia sa môže v mene EÚ zúčastňovať na projektoch agentúr. Financovanie poskytujú členské štáty každej agentúry. Za celkovú organizáciu a fungovanie agentúr zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

([12]) Medzivládny subjekt.

([13]) Audítorské právomoci Dvora audítorov sa obmedzujú len na preskúmanie prevádzkovej efektívnosti riadenia ECB.

([14]) Predmetom auditu Európskeho dvora audítorov je len mandát EÚ skupiny EIB. EIF je súčasťou skupiny EIB.

([15]) Akcionármi sú členské štáty EÚ, ďalšie krajiny, EÚ a EIB.

Použité akronymy a skratky

AKT-EÚ	Partnerstvo medzi africkými, karibskými a tichomorskými štátmi a Európskou úniou	ERF	Európsky rozvojový fond
BOP	Platobná bilancia	ESF	Európsky sociálny fond
Copernicus	Európsky program pozorovania Zeme	EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
COSME	Konkurencieschopnosť podnikov a MSP (COSME)	ESUO	Európske spoločenstvo uhlia a ocele
CPVO	Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín	EUIPO	Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo
EaSI	Program v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie	FRT	Nástroj pre utečencov v Turecku
EBOR	Európska banka pre obnovu a rozvoj	Galileo	Globálny navigačný satelitný systém Európskej únie (GNSS)
ECB	Európska centrálna banka	GLF	Úverový nástroj pre Grécko
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja	H2020	Horizont 2020 – program EÚ pre výskum a inováciu
EFSI	Európsky fond pre strategické investície	Iniciatíva na podporu MSP	Iniciatíva na podporu malých a stredných podnikov
EFSM	Európsky finančný stabilizačný mechanizmus	IPOL	Vnútorné politiky
EIB	Európska investičná banka	ITER	Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor (dohoda a organizácia)
EIF	Európsky investičný fond	KF	Kohézny fond
ELM	Mandát na poskytovanie vonkajších úverov	MFA	Makrofinančná pomoc
EMS	Európsky mechanizmus pre stabilitu	Prog.	Program
ENFS	Európsky nástroj finančnej stability	Rozp. prostriedky	Rozpočtové prostriedky
ENRF	Európsky námorný a rybársky fond	TF EÚ Bêkou	Núdzový trustový fond pre Stredoafrickú republiku
EP	Európsky parlament	TF EÚ Kolumbia	Trustový fond pre Kolumbiu
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	TF EÚ Madad	Regionálny trustový fond EÚ vytvorený v reakcii na krízu v Sýrii

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

RIZIKÁ A VÝZVY V BUDÚCNOSTI

Zabránenie ďalšiemu nahromadeniu neuhradených žiadostí

2.32. Existuje riziko, že sa na konci súčasného VFR a začiatku budúceho nahromadia neuhradené žiadosti tak, ako sa to stalo v rokoch 2013 – 2015. Dôvodom je, že platobné rozpočtové prostriedky schválené v rámci súčasného VFR nemusia postačovať na uhradenie všetkých žiadostí predložených na platbu do roku 2020 ([33]).

2.33. Komisia vo svojej prognóze do konca roku 2020 uvedenej v preskúmaní v polovici obdobia ([34]) uviedla, že „celkové stropy platieb by mali byť práve dostatočné a mali by zabrániť akémukoľvek abnormálnemu hromadeniu neuhradených nárokov na konci obdobia“. Podmienkou však bolo, aby sa osobitné nástroje počítali nad rámec stropov VFR a aby sa zrušili maximálne sumy pre použitie celkovej rezervy pre platby v období 2018 – 2020 stanovenej v nariadení o VFR. Po revízii nariadenia o VFR ([35]) nie je jasné, či sa budú osobitné nástroje skutočne započítavať nad rámec stropov [pozri bod 2.8 písm. b)], a maximálne sumy v súvislosti s celkovou rezervou pre platby ostanú zachované [pozri bod 2.8 písm. a)]. Členské štáty možno okrem toho predložia väčší objem žiadostí o platbu, ako sa očakávalo.

2.32. *Riziko nahromadenia nezávisí len od dostupných stropov VFR, ale aj od súm, ktoré Rada a Parlament poskytnú v ročných rozpočtoch, a od skutočného platobného profilu programov. Celková rezerva pre platby, ktorá je dostupná v tomto VFR, by mala zabezpečiť dostupnosť platobného stropu v plnej výške.*

2.33. *Komisia vždy navrhuje, aby sa platby za osobitné nástroje počítali nad rámec stropov. Konečné rozhodnutie však rozpočtový orgán prijme v jednotlivých prípadoch samostatne v súlade s výkazom pripojeným k revízii VFR v polovici obdobia. Pokiaľ ide o celkovú rezervu pre platby, v revízii VFR v polovici obdobia sa poskytuje viac flexibility na zostávajúce roky VFR na obdobie rokov 2014 – 2020.*

([33]) Pozri body 1.46 a 1.52 našej výročnej správy za rok 2012.
([34]) Závery prílohy 6 k dokumentu SWD(2016) 299 final.
([35]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2017/1123 (Ú. v. EÚ L 163, 24.6.2017, s. 1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Financovanie nového VFR

2.34. Ak budú súčasné trendy pokračovať ([36]), očakávame, že nesplatené záväzky (pozri ***rámček 2.9***) dosiahnu do roku 2020 rekordných 262 mld. EUR, pričom tento odhad sa približuje prognóze Komisie v preskúmaní v polovici obdobia ([37]).

2.35. Tieto nesplatené záväzky sa budú musieť uhradiť z platobných rozpočtových prostriedkov z budúceho VFR, a to najmä počas prvých troch rokov nasledujúceho VFR.

([36]) Vychádzajúc z terajších výsledkov na konci roku 2016 a z VFR vrátane technických úprav na rok 2017 je naším umierneným predpokladom, že 98 % viazaných rozpočtových prostriedkov sa zmení na záväzky. Pokiaľ ide o zrušenie viazanosti, použili sme odhad vypočítaný Komisiou v preskúmaní v polovici obdobia, a predpokladáme, že 99 % platobných rozpočtových prostriedkov sa stane platbami, okrem platieb v súvislosti s osobitnými nástrojmi, ako predpokladá Komisia. Pripísané príjmy a prenesené rozpočtové prostriedky neboli zahrnuté do prognóz na obdobie 2017 – 2020, pretože je zložité ich vypočítať a ich vplyv na prognózy je minimálny.

([37]) V prílohe 6 k dokumentu SWD(2016)299 final sa uvádza suma 254 mld. EUR. Naša prognóza je založená na odhade, že z viazaných rozpočtových prostriedkov, ktoré sú k dispozícii vo VFR na roky 2017 – 2020 (na základe technických úprav na rok 2017), sa využije 648,1 mld. EUR a z platobných rozpočtových prostriedkov 604,3 mld. EUR.

Rámček 2.9 – Prognózy záväzkov a platieb do konca VFR v roku 2020

(mld. EUR)

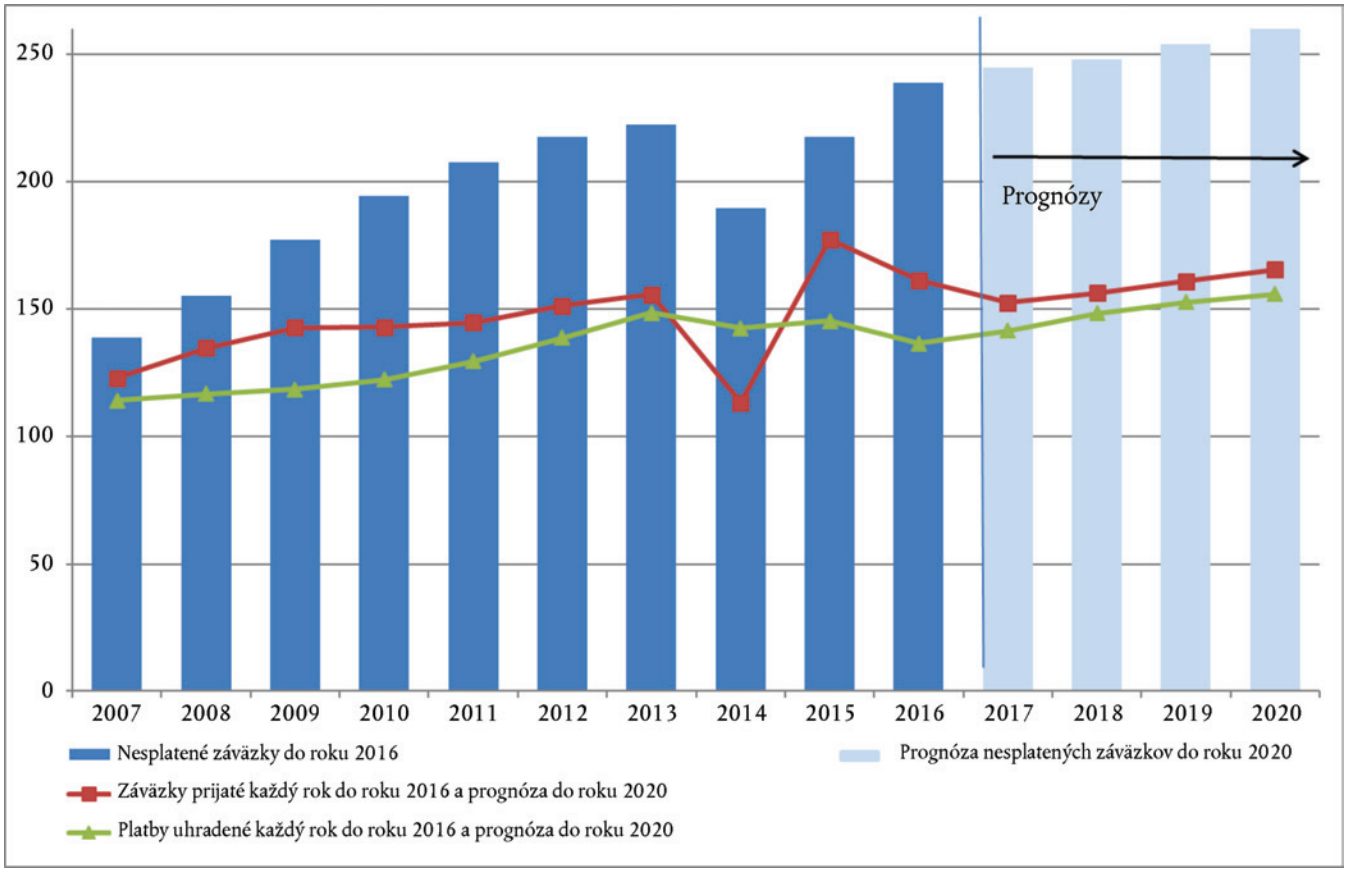

Zdroj: Za rozpočtové roky 2007 – 2016: Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie; prognózy na rozpočtové roky 2017 – 2020: nariadenie o VFR a technické úpravy na rok 2017.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.36. Vybavenie tohto nárastu nesplatených záväzkov by sa mohlo dosiahnuť pridaním dostatočného množstva dodatočných platobných rozpočtových prostriedkov presahujúcich tie, ktoré sú potrebné pre nové programy budúceho VFR a/alebo znížením viazaných rozpočtových prostriedkov na nové programy v rámci nasledujúceho VFR, čím by sa ponechal dostatok platobných rozpočtových prostriedkov na pokrytie týchto nesplatených záväzkov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.37. Tento postup by bol vhodnejší, ako keby sa mali oneskorenia vykonávania programov v rámci nového VFR využiť na vytvorenie dostatočného množstva platobných rozpočtových prostriedkov na pokrytie nesplatených záväzkov, ako sa to neúmyselne stalo v prvých rokoch súčasného VFR, pretože tým by sa problém len znovu posunul na neskôr.

2.38. V článku 323 ZFEÚ sa stanovuje, že „…Európsky parlament, Rada a Komisia zabezpečujú, aby boli k dispozícii finančné prostriedky a aby sa tak umožnilo Unii plniť jej právne záväzky vo vzťahu k tretím stranám". V rozhodnutí Rady o vlastných zdrojoch ([38]) sa stanovuje, že „medzi rozpočtovými prostriedkami na záväzky a rozpočtovými prostriedkami na platby sa zachováva primeraný pomer, aby sa zabezpečila ich vzájomná zlučiteľnosť…"

2.39. Komisia bude mať príležitosť túto záležitosť vyriešiť, keď bude predkladať svoje návrhy nového VFR ([39]) na základe prognózy výdavkových potrieb po roku 2020 ([40]), ako sa to odporúča v našich výročných správach z posledných rokov ([41]).

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Závery

2.40. Oneskorenia vykonávania programov v prvých troch rokoch súčasného VFR viedli k prevodu viazaných rozpočtových prostriedkov z roku 2014 hlavne do rokov 2015 a 2016 a k nízkej miere platieb v roku 2016 (body 2.4 až 2.10).

2.41. Osobitné nástroje a rezervy sa využívali vo veľkej miere, no zostávajúce sumy možno nebudú postačovať na financovanie neočakávaných udalostí, ku ktorým ešte môže dôjsť do roku 2020 (body 2.8 až 2.10).

2.41. *V revízii VFR v polovici obdobia sa poskytuje viac flexibility na zostávajúce roky VFR na obdobie rokov 2014 – 2020.*

([38]) Článok 3 ods. 2 druhý pododsek rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom.
([39]) Článok 25 nariadenia o VFR.
([40]) Článok 9 Medziinštitucionálnej dohody z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a *riadnom finančnom hospodárení*.
([41]) Pozri bod 2.47, odporúčanie 2 v našej výročnej správe za rok 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.42. Vzniklo rekordné množstvo nesplatených záväzkov, o 72 % viac než v roku 2007. Tým sa zvýšili sumy, ktoré dlží EÚ, a aj vystavenie rozpočtu EÚ finančnému riziku (body 2.11 až 2.14). Celkové vystavenie rozpočtu EÚ finančnému riziku vzrástlo v dôsledku značných dlhodobých záväzkov, záruk a právnych záväzkov (body 2.15 až 2.20), z čoho vyplýva, že v budúcnosti sa musí hospodáriť obozretne.

2.43. EÚ využíva finančné nástroje čoraz viac. So zriadením EFSI vznikli nové mechanizmy riadenia, pričom verejná kontrola je obmedzenejšia ako pri ostatných nástrojoch podporovaných z rozpočtu EÚ (body 2.21 až 2.23).

2.44. Finančné prostriedky EÚ tvoria značnú časť výdavkov niektorých členských štátov a objem financií a načasovanie ich príjmu môže mať značný makroekonomický vplyv, napríklad na investície, rast a zamestnanosť (body 2.24 až 2.26).

2.45. Komisia mobilizovala rôzne zdroje na zvládnutie utečeneckej a migračnej krízy, no nezriadila žiadnu štruktúru pre podávanie správ, ktorá by jej umožnila predkladať podrobné správy o využívaní súvisiacich finančných prostriedkov (body 2.27 a 2.28).

2.46. Mechanizmy financovania politík EÚ sa stávajú čoraz komplexnejšími, s čím vzniká riziko oslabenia povinnosti zodpovedať sa a transparentnosti (body 2.29 až 2.31).

2.47. Ku koncu súčasného VFR a počas niekoľkých prvých rokov budúceho VFR sa môžu nahromadiť platby a financovanie budúceho VFR si bude vyžadovať realistické rozpočtové prostriedky na pokrytie predpokladaných nesplatených záväzkov (body 2.32 až 2.39).

ODPOVEDE KOMISIE

2.42. *V súčasnom VFR sa dôsledne monitorujú nesplatené záväzky a dôsledné monitorovanie sa bude vykonávať aj v budúcom VRF.*

2.43. *Komisia sa domnieva, že všetky príslušné informácie predložila komplexne, zrozumiteľne a transparentne v účtovnej závierke za rok 2016 a v poznámkach k účtovnej závierke a že EFSI podlieha primeranej verejnej kontrole.*

2.45. *Keďže intervencie v oblasti utečeneckej a migračnej krízy môžu nadobúdať v priebehu času rôzne podoby, je náročné vopred vyčerpávajúcim spôsobom vymedziť túto tému a základný obsah a implicitné vymedzenie predložených informácií sa môžu v priebehu času líšiť. Komisia požaduje, aby OECD prispôsobila kódy DAC s cieľom dosiahnuť všeobecne akceptované vymedzenie migrácie.*

Komisia preskúma, či je možné skonsolidovať existujúce výkazy, s cieľom vypracovať komplexné informácie o výdavkoch na oblasť utečencov a migrácie.

2.46. *Komisia prijala diskusný dokument o budúcnosti financií EÚ, v ktorom je vysvetlená súčasná finančná architektúra EÚ. Táto téma bude predstavovať kľúčový prvok nasledujúceho VFR.*

2.47. *V dôsledku fungovania celkovej rezervy pre platby by sa malo zabrániť novému abnormálnemu nahromadeniu neuhradených nárokov na konci VFR.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
Odporúčania	
2.48. Komisii odporúčame:	
— **Odporúčanie 1:** zohľadniť vo svojich prognózach platobných rozpočtových prostriedkov pre nasledujúci VFR nárast nesplatených záväzkov, čo by pomohlo zaistiť náležitú rovnováhu medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami.	*Komisia toto odporúčanie prijíma.* *Komisia vo svojich návrhoch zabezpečí náležitú rovnováhu medzi záväzkami a platbami. Komisia však poznamenáva, že konečné rozhodnutia prijímajú spoluzákonodarcovia.*
— **Odporúčanie 2:** spolu s Európskym parlamentom a Radou zabezpečiť jednotný prístup k otázke, či sa osobitné nástroje započítavajú do stropov platobných rozpočtových prostriedkov vo VFR.	*Komisia čiastočne prijíma toto odporúčanie.* *Komisia vždy navrhuje, aby sa platby za osobitné nástroje počítali nad rámec stropov. Konečné rozhodnutie však prijme rozpočtový orgán v jednotlivých prípadoch samostatne.*
— **Odporúčanie 3:** na účely riadenia a podávania správ zaviesť taký spôsob zaznamenávania rozpočtových výdavkov EÚ, ktorý by umožnil vykázať celú sumu financovania v súvislosti s utečeneckou a migračnou krízou.	*Komisia odporúčanie prijíma.* *Komisia preskúma, či je možné skonsolidovať existujúce výkazy, s cieľom vypracovať komplexné informácie o výdavkoch na oblasť utečencov a migrácie.*
— **Odporúčanie 4:** vyzvať Európsky parlament a Radu, aby v kontexte diskusie o budúcnosti Európy zvážili otázku, ako by sa dal reformovať rozpočtový systém EÚ tak, aby zabezpečil lepšiu rovnováhu medzi predvídateľnosťou a pohotovou reakciou, a ako čo najlepšie zabezpečiť, aby mechanizmy financovania neboli zložitejšie, ako je potrebné na splnenie cieľov politík EÚ a zaručenie povinnosti zodpovedať sa, transparentnosti a kontrolovateľnosti.	*Komisia odporúčanie prijíma.* *Vypracovaním Bielej knihy o budúcnosti Európy v roku 2025 sa začala celková diskusia a proces úvah predchádzajúci prípravám nasledujúceho VFR. V tejto súvislosti Komisia v júni 2017 prijala diskusný dokument o budúcnosti financií EÚ. Finančná architektúra EÚ a ďalšie otázky, napríklad obdobie trvania, flexibilita a predvídateľnosť, budú tvoriť súčasť celkového diskusného procesu smerujúceho k príprave nasledujúceho VFR.*

KAPITOLA 3

Rozpočet EÚ a výsledky

OBSAH

	Body
Úvod	3.1
Časť 1 – Podávanie správ o výkonnosti: do akej miery sa prístup Komisie zhoduje s osvedčenými postupmi?	3.2 – 3.51
Oddiel 1 – Rámec vykazovania výkonnosti	3.3 – 3.12
Oddiel 2 – Porovnanie s osvedčenými postupmi vykazovania výkonnosti v iných oblastiach	3.13 – 3.51
Časť 2 – Výsledky auditov výkonnosti Dvora audítorov: spoločné výzvy identifikované v niektorých osobitných správach z roku 2016	3.52 – 3.59
Časť 3 – Kontrola prijatia opatrení na základe odporúčaní	3.60 – 3.71
Závery a odporúčania	3.72 – 3.77
Závery	3.72 – 3.75
Odporúčania	3.76 – 3.77

Príloha 3.1 – Podrobný stav odporúčaní podľa správy

Príloha 3.2 – Kľúčové zlepšenia a nevyriešené nedostatky podľa správy

Príloha 3.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v prípade otázok týkajúcich sa výkonnosti

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ÚVOD

3.1. V tejto kapitole každoročne analyzujeme viaceré aspekty súvisiace s výkonnosťou: *výsledky* dosiahnuté prostredníctvom rozpočtu EÚ, ktorý plní Komisia v spolupráci s členskými štátmi ([1]). Tento rok sme sa osobitne zamerali na:

i) rámec vykazovania *výkonnosti* stanovený Komisiou;

ii) významné výsledky z našich osobitných správ o výkonnosti za rok 2016;

iii) plnenie našich odporúčaní Komisiou v prípade vybratých predchádzajúcich osobitných správ.

ČASŤ 1 – PODÁVANIE SPRÁV O VÝKONNOSTI: DO AKEJ MIERY SA PRÍSTUP KOMISIE ZHODUJE S OSVEDČENÝMI POSTUPMI?

3.2. Väčšina veľkých a zložitých organizácií má zavedené postupy na meranie a vykazovanie výkonnosti, ktoré poskytujú ukazovatele úspešnosti ich činnosti a takisto ukazujú miesta, kde je potrebné zlepšenie. V bodoch 3.3 – 3.12 uvádzame prehľad rámca na vykazovanie výkonnosti. V bodoch 3.13 – 3.51 ho porovnávame s normami a osvedčenými postupmi uplatňovanými inde.

Oddiel 1 – Rámec vykazovania výkonnosti

3.3. Komisia zaviedla v posledných rokoch v tejto oblasti viaceré zmeny, ku ktorým patrí najmä riadenie iniciatívy „rozpočet zameraný na výsledky“ (BFOR) ([2]). Základom tejto iniciatívy je vykazovanie výkonnosti, ktorého cieľom je nájsť spôsoby, ako zlepšiť otvorenosť, včasnosť a efektívnosť komunikácie o výsledkoch rozpočtu EÚ.

3.3. *Výkonnosť rozpočtu EÚ a súvisiace vykazovanie boli v súčasnom viacročnom finančnom rámci posilnené. Komisia od spustenia iniciatívy „Rozpočet EÚ zameraný na výsledky“ výrazne zlepšila a zjednodušila svoje vykazovanie výkonnosti. Napríklad v roku 2016 prvýkrát vypracovala integrovaný balík finančných správ, ktorý obsahoval podrobné informácie o príjmoch, výdavkoch, hospodárení a výkonnosti rozpočtu EÚ v súlade s najlepšími postupmi v oblasti transparentnosti a zodpovednosti.*

([1]) Článok 317 ZFEÚ.

([2]) Iniciatíva je štruktúrovaná okolo štyroch základných otázok: „Na čo sa vynakladajú finančné prostriedky? Ako sa vynakladajú? Ako sa posudzujú? Ako o tom komunikujeme?“ http://ec.europa.eu/budget/budget4results/index_en.cfm.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.4. ***Rámček 3.1*** obsahuje prehľad rámca na vykazovanie výkonnosti. Je v ňom vidieť, ako Komisia rozlišuje medzi svojou vlastnou výkonnosťou a výkonnosťou rozpočtu EÚ. V tomto oddiele opisujeme hlavné správy uvedené v rámčeku.

ODPOVEDE KOMISIE

3.4. *Vykazovanie výkonnosti rozpočtu EÚ na inštitucionálnej úrovni zahŕňa dve kľúčové správy: programové výkazy a výročnú správu o hospodárení a výkonnosti. Programové výkazy priložené k návrhu rozpočtu sú nástrojom, prostredníctvom ktorého Komisia pred rozpočtovým orgánom odôvodňuje pridelenie finančných zdrojov a ktorý jej umožňuje zohľadňovať informácie o výkonnosti. Výročná správa o hospodárení a výkonnosti orgánom zodpovedným za udelenie absolutória poskytuje všeobecné zhrnutie informácií o tom, ako sa z rozpočtu EÚ podporujú politické priority Európskej únie, a o výsledkoch dosiahnutých pomocou rozpočtu EÚ, ako aj správy o tom, ako Komisia hospodári s rozpočtom.*

Rámček 3.1 – Rámec vykazovania výkonnosti uplatňovaný Komisiou

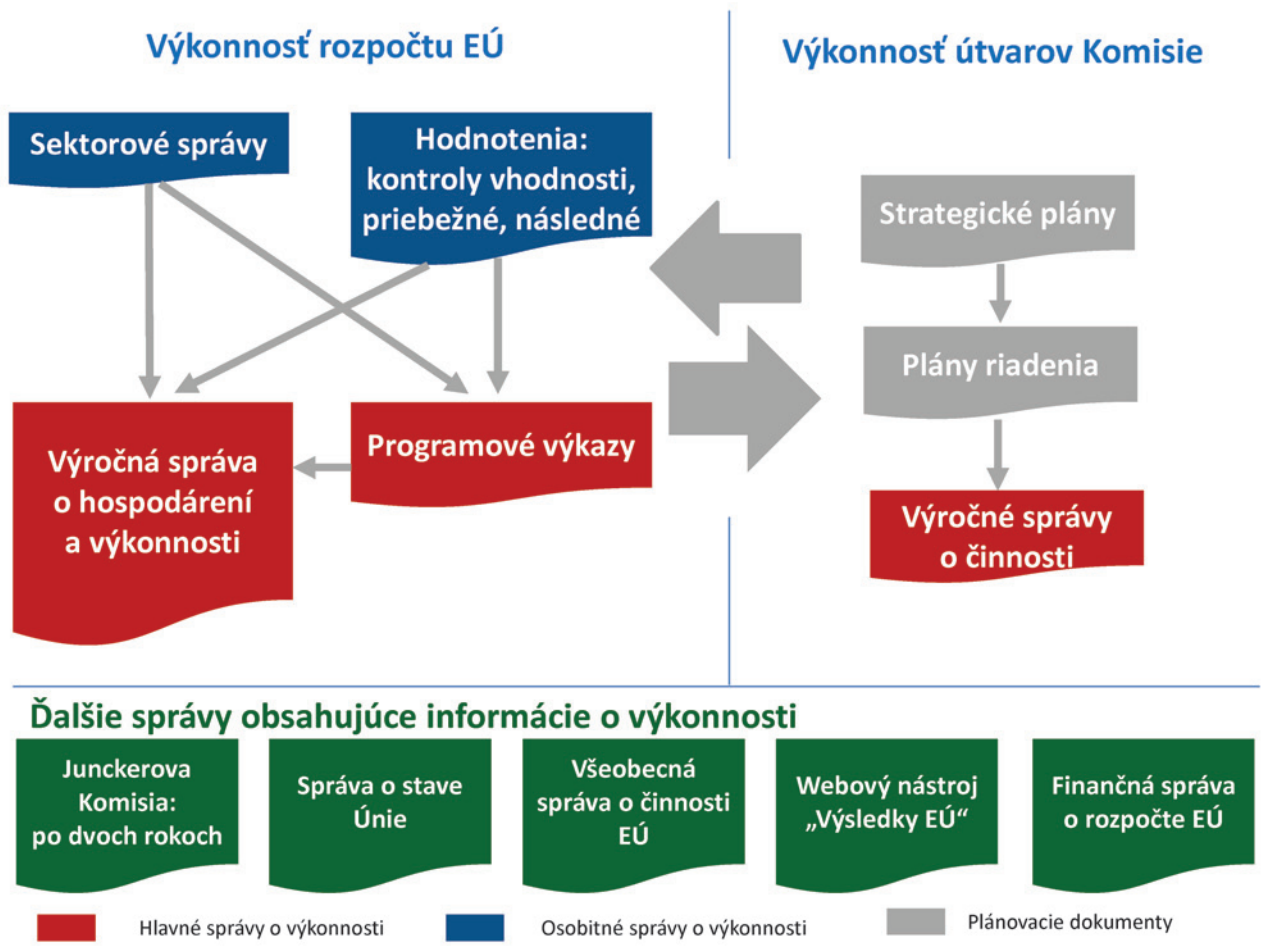

Zdroj: EDA na základe informácií Komisie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

A. *Programové výkazy*

3.5. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa požaduje, aby Komisia vypracovala tzv. programové výkazy ([3]) ako odôvodnenie finančných prostriedkov požadovaných na programy EÚ v návrhu rozpočtu. Ku každému programu tieto výkazy obsahujú aktuálne informácie o vykonávaní spolu s najdôležitejšími finančnými a výkonnostnými údajmi ([4]) s použitím ukazovateľov, ktoré sa budú uplatňovať počas celého sedemročného *viacročného finančného rámca* (pozri ***rámček 3.2***). Tento prístup umožňuje rozpočtovému orgánu zohľadniť výkonnosť v rozpočtovom postupe.

3.5. *Rámček sa týka programových výkazov na rok 2017 uverejnených v júni 2016. Tieto výkazy obsahujú vyše 700 ukazovateľov, ktoré sa používajú na sledovanie výkonnosti programov počas ich životného cyklu. Pre určitý počet ukazovateľov preto ešte neboli k dispozícii údaje. V programových výkazoch na rok 2018 ([1]) sú k dispozícii údaje týkajúce sa vyše 80 % ukazovateľov, čo predstavuje zvýšenie o viac než 20 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Množstvo údajov o výkonnosti sa bude s vykonávaním programov spolufinancovaných z rozpočtu EÚ ďalej zvyšovať.*

Rámček 3.2 – Programové výkazy v roku 2017: ciele a ukazovatele

	Počet všeobecných cieľov	**Počet konkrétnych cieľov**	**Počet použitých ukazovateľov**	**Ukazovatele odstránené pre nedostatok údajov**	**Rozpočet platieb na rok 2016 *(mld. EUR)***	**Počet ukazovateľov na miliardu eur**
Okruh 1a – Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť	25	90	154	93	17,4	14
Okruh 1b – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	3	21	8	76	48,8	2
Okruh 2 – Udržateľný rast: prírodné zdroje	6	28	29	69	55,1	2
Okruh 3 – Bezpečnosť a občianstvo	13	48	148	28	3,0	59
Okruh 4 – Globálna Európa	14	44	97	5	10,2	10
Osobitné nástroje	0	2	2	0	0,4	5
CELKOVÝ SÚČET	**61**	**233**	**438**	**271**	**134,9**	**5**
	294 cieľov		**709 ukazovateľov**			

Zdroj: EDA na základe „Návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2017 – Programové výkazy operačných výdavkov“ [COM(2016)300 – jún 2016].

([3]) Článok 38 ods. 3 písm. e). Do konca roka 2017 sa v nariadení o rozpočtových pravidlách používa pojem „výkaz činnosti“.

([4]) Od roku 2017 sa štruktúra a obsah výkazov zmenili. Tento opis odráža zmenené výkazy.

([1]) *http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/2018/DB2018_WD01_en.pdf.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

B. *Sektorové správy*

3.6. V niektorých oblastiach výdavkov sa podľa ZFEÚ, nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo osobitných sektorových pravidiel požaduje, aby Komisia vypracovala sektorové správy. Keďže cieľ, štruktúra a obsah týchto správ sa líši podľa konkrétnych požiadaviek, líši sa aj ich zameranie na výkonnostné aspekty. Niektoré sektorové správy poskytujú širokospektrálne, vyčíslené informácie o výkonnosti. Komisia monitoruje niektoré osobitné sektorové údaje o výkonnosti online a často aktualizuje príslušné informácie.

C. *Strategické plány, plány riadenia a výročné správy o činnosti*

3.7. Generálne riaditeľstvá (GR) Komisie vypracovali viacročné (2016 – 2020) „strategické plány", v ktorých sa stanovujú ciele udávajúce strednodobé smerovanie operačných činností. V „plánoch riadenia" GR členia svoju viacročnú stratégiu a ciele na ročné *výstupy*, činnosti a intervencie. Každá *výročná správa o činnosti* (VSČ) GR obsahuje výsledky s odkazmi na stanovené ciele a posúdenie, do akej miery prevádzkové výdavky prispeli k dosiahnutiu cieľov politiky ([5]). VSČ obsahujú aj finančné informácie a informácie o riadení, ako sú výsledky kontrol zákonnosti a *riadnosti*.

D. *Hodnotenia*

3.8. Vo svojich usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu ([6]) Komisia vymedzuje *hodnotenie* ako posúdenie na základe dôkazov, do akej miery je intervencia:

— účinná a efektívna,

— relevantná vzhľadom na potreby a príslušné ciele,

— súdržná vnútorne aj s intervenciami v rámci ostatných politík EÚ a

— do akej miery prináša pridanú hodnotu na úrovni EÚ.

([5]) Článok 66 ods. 9 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

([6]) Pracovný dokument útvarov Komisie, Usmernenia pre lepšiu právnu reguláciu, SWD(2015) 111 final, 19.5. 2015, s. 49.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.9. Usmernenia pre lepšiu právnu reguláciu zaväzujú Komisiu, aby úmerným spôsobom hodnotila všetky výdavkové aj nevýdavkové činnosti EÚ, ktoré majú mať sociálny alebo hospodársky *dosah*. Každé GR zodpovedá za hodnotenie svojich vlastných činností. Hodnotenia sa môžu plne centralizovať v horizontálnom útvare, plne delegovať operačným útvarom alebo v rámci hybridného modelu decentralizovať na účely prevádzkového riadenia, pričom ich bude podporovať centrálny hodnotiaci útvar.

3.10. Do konca roka 2015 Komisia viedla databázu hodnotení ([7]) so záznamami z takmer 1 600 hodnotení vykonaných v rokoch 1999 – 2015, priemerne 100 každý rok (pozri ***rámček 3.3***). Celkové náklady na hodnotenia boli v roku 2016 viac než 60 mil. EUR (210 mil. EUR vrátane štúdií ([8])). Komisia už prestala používať verejnú databázu hodnotení a nahradila ju „databázou štúdií". Podľa Komisie je hlavným cieľom databázy štúdií umožniť rôznym inštitúciám EÚ spoločne využívať zistenia z hodnotení, zatiaľ čo verejnou platformou na spoločné využívanie všetkých informácií o hodnoteniach a štúdiách je EU Bookshop.

Rámček 3.3 – Počet hodnotení Komisie v rokoch 2000 – 2015 (kĺzavý priemer za tri roky a ročné údaje)

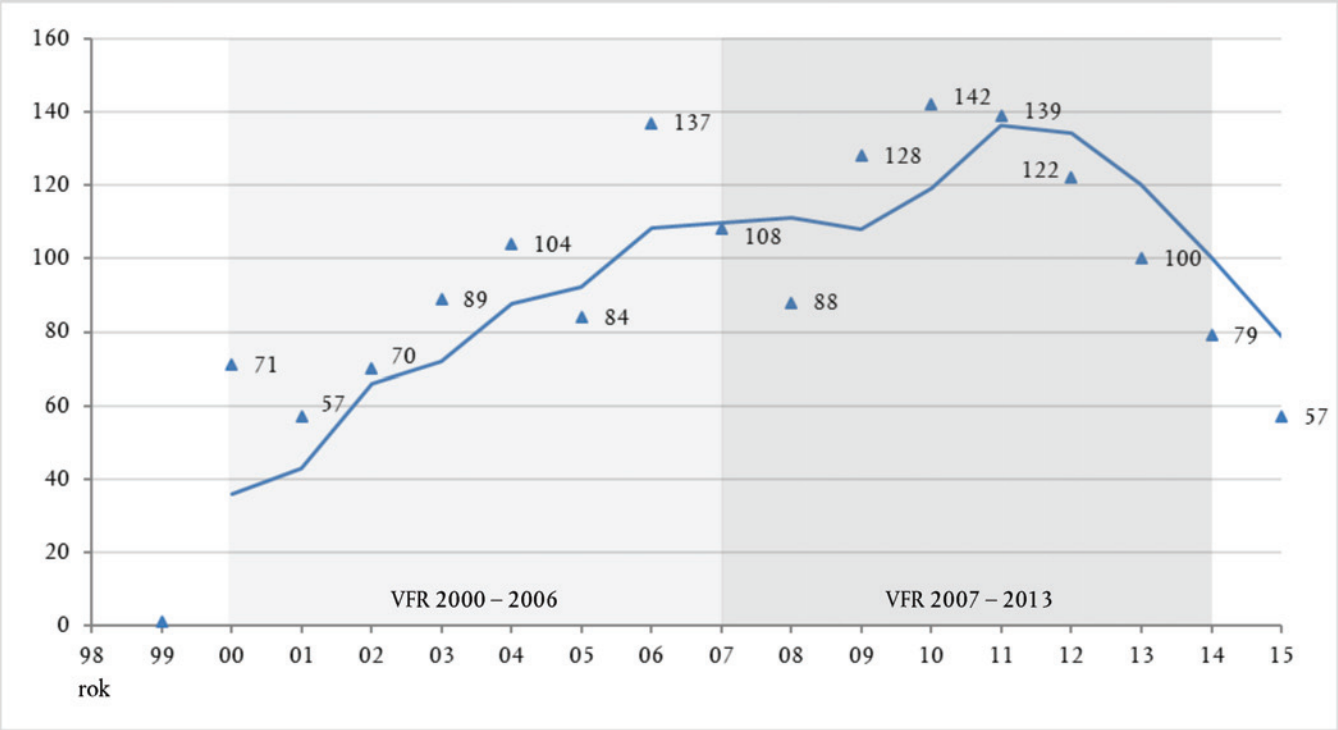

Zdroj: Databáza hodnotení Komisie (2000 – 2015).

([7]) http://ec.europa.eu/smart-regulation/evaluation/search/search.do.
([8]) Podľa usmernení pre lepšiu právnu reguláciu môže byť požiadavka poskytnúť posúdenie rozhodujúcim faktorom pri rozlišovaní medzi hodnotením a štúdiou.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

E. *Výročná správa o hospodárení a výkonnosti*

3.11. Výročná správa o hospodárení a výkonnosti je odpoveďou na požiadavky uvedené v článku 318 ZFEÚ (pokiaľ ide o hodnotenie vynakladania financií EÚ podľa výsledkov) a v článku 66 ods. 9 nariadenia o rozpočtových pravidlách (pokiaľ ide o zhrnutie výročných správ o činnosti). Spojením dvoch predtým samostatných správ mala Komisia za cieľ vytvoriť jeden dokument pre orgán *udeľujúci absolutórium* o riadení rozpočtu EÚ aj o hodnotení dosiahnutých výsledkov.

F. *Ďalšie správy obsahujúce informácie o výkonnosti*

3.12. K dispozícii sú aj ďalšie správy Komisie, pravidelné aj príležitostné, ktoré obsahujú informácie o cieľoch a ukazovateľoch výkonnosti, ako aj prínosy či výsledky projektov.

i) Každoročná všeobecná správa o činnosti Európskej únie ([9]), uverejňovaná v marci, obsahuje podrobnosti o hlavných udalostiach, iniciatívach a rozhodnutiach z predchádzajúceho roka, zoskupených podľa desiatich priorít Komisie.

ii) Každoročná finančná správa o rozpočte EÚ ([10]), uverejňovaná v júli ako súčasť integrovaného balíka finančných správ, sa zaoberá riadením rozpočtu v predošlom roku.

iii) Dva roky Junckerovej Komisie ([11]) bol súbor prezentácií uverejnený v novembri 2016, ktorý poskytuje prehľad o pokroku dosiahnutom v oblasti desiatich priorít Komisie za dva roky od začiatku jej funkčného obdobia.

iv) Výročný prejav predsedu Komisie so správou o stave Únie ([12]) pre Európsky parlament v septembri, ku ktorému sú uverejnené doplňujúce dokumenty.

v) Webový nástroj Výsledky EÚ ([13]) je online zbierka projektov financovaných z EÚ, pričom pri každom sú uvedené výsledky a niekedy aj číselné údaje.

ODPOVEDE KOMISIE

3.11. *Komisia vydaním výročnej správy o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 pokračovala v zjednodušovaní a zlepšovaní vykazovania výkonnosti rozpočtu EÚ. Výročná správa o hospodárení a výkonnosti za rok 2016 v tomto ohľade predstavuje ďalší pokrok.*

([9]) https://ec.europa.eu/commission/news/eu-2016-general-report-activities-european-union_en.
([10]) http://ec.europa.eu/budget/financialreport/2015/foreword/index_en.html.
([11]) http://europa.eu/rapid/press-release_AC-16-3892_en.htm?locale=FR.
([12]) https://ec.europa.eu/commission/state-union-2016_en.
([13]) https://ec.europa.eu/budget/euprojects/search-projects_en.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Oddiel 2 – Porovnanie s osvedčenými postupmi vykazovania výkonnosti v iných oblastiach

A. *Úvod*

3.13. S cieľom identifikovať osvedčené postupy vykazovania výkonnosti sme:

i) skúmali príslušné medzinárodné normy, ako je Príručka odporúčaných postupov IPSASB 3 – Vykazovanie informácií o výkonnosti služieb ([14]);

ii) vykonali prieskum v oblasti vykazovania výkonnosti; okrem vyčerpávajúcej odpovede Komisie sme vzali do úvahy 17 odpovedí od členských štátov EÚ, iných národných vlád a ďalších medzinárodných organizácií;

iii) preskúmali verejne dostupné informácie o výkonnosti od vybratých 14 vlád a medzinárodných organizácií ([15]);

iv) preskúmali hodnotiace správy vydané Sieťou pre hodnotenie výkonnosti mnohostranných organizácií (MOPAN) ([16]) v rokoch 2011 – 2016; tieto správy vždy obsahovali prvky zo správ o výkonnosti organizácií.

3.14. Aj keď medzi EÚ a inými medzinárodnými organizáciami a vládami existujú významné rozdiely, medzinárodné organizácie a vlády musia takisto dodržiavať právne požiadavky a ich činnosť podlieha určitým obmedzeniam. Aj iné medzinárodné organizácie sú rovnako vystavené komplikáciám pri prepájaní svojich činností s reálne dosiahnutým vplyvom/výkonnosťou. Identifikovali sme šesť oblastí (B až G), v ktorých by zistené osvedčené postupy mohli Komisii pomôcť pri ďalšom rozvoji vykazovania výkonnosti.

3.14. *Komisia v rámci iniciatívy „Rozpočet EÚ zameraný na výsledky“ začala dialóg o rámcoch výkonnosti s príslušnými odborníkmi vnútroštátnych správnych orgánov a iných medzinárodných organizácií vrátane OECD, a to s cieľom zhromaždiť získané poznatky a určiť osvedčené postupy. Do tohto dialógu, ktorý bol venovaný širokému okruhu otázok, napr. výkonnosti, hodnoteniu a pridanej hodnote EÚ, sa zapojili aj zástupcovia Európskeho parlamentu a Rady. Z diskusií vyplynulo, že rámec výkonnosti by sa mal rozvíjať postupne a že by sa nemal zakladať na univerzálnom riešení. Komisia pokračuje v tomto dialógu s odborníkmi a zainteresovanými stranami a jeho výsledky zohľadní pri príprave rámca výkonnosti pre nasledujúci viacročný finančný rámec.*

([14]) Vydal Výbor pre medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor (IPSASB) v marci 2015.

([15]) Vlády: Austrália, Kanada, Francúzsko, Holandsko, Spojené kráľovstvo a USA. Ďalšie medzinárodné organizácie: Rada Európy, Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), Medzinárodný výbor Červeného kríža (ICRC), OECD, UNESCO, Generálny sekretariát OSN, Svetová banka a Svetová zdravotnícka organizácia (WHO).

([16]) MOPAN je sieť podobne zameraných darcovských krajín na monitorovanie výkonnosti mnohostranných rozvojových organizácií na úrovni krajín. Pozri http://www.mopanonline.org/.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

B. *Rozsah možného zlepšenia rámca na vykazovanie výkonnosti*

a) **Komisia používa na meranie výkonnosti dva súbory cieľov a ukazovateľov: jeden pre služby a jeden pre výdavkové programy**

Osvedčené postupy

3.15. V Austrálii ministerstvá vydávajú v rámci vykazovania výkonnosti tri základné dokumenty: výkazy rozpočtu portfólia s vyčíslením rozpočtu programov, podnikateľské plány s uvedením zámerov a činností verejných subjektov a výročné správy so spätnou väzbou k výsledkom. Subjekty musia zabezpečiť koherentnosť (jasnú čitateľnosť) týchto dokumentov ([17]). Kritériá výkonnosti uvedené v každom dokumente sa musia vykazovať súhrnne v jednom výročnom výkaze o výkonnosti (uvedenom vo výročných správach na konci rozpočtového roka).

3.16. Vo Francúzsku je štátny rozpočet rozdelený na tzv. misie. Každá z 31 misií v rozpočte pozostáva z viacerých programov (v roku 2017 ich je 118). Každý program má svoju stratégiu, ciele a vyčíslené ukazovatele výkonnosti a najdôležitejšie ukazovatele sú zároveň identifikované ako ukazovatele misie. Použitím rovnakých ukazovateľov sa zabezpečuje vzájomná spojitosť medzi misiami a programami. Ukazovatele sa vzťahujú na výkonnosť programov, ako aj na výkonnosť ministerstiev.

3.17. V Kanade musia všetky federálne organizácie, ktoré dostávajú *rozpočtové prostriedky*, plánovať a riadiť svoju činnosť a vykazovať svoju výkonnosť podľa súboru 16 oblastí výsledkov stanovených pre celú vládu. Týmto rámcom sa stanovuje jasný, priamočiary vzťah medzi pridelenými finančnými prostriedkami, programovými činnosťami a vnútroštátnymi výsledkami.

([17]) Ministerstvo financií, Príručka riadenia zdrojov, 131 – 137 http://www.finance.gov.au/resource-management/performance/.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Situácia v Komisii

3.18. Pred začatím *VFR* na obdobie 2014 – 2020 dala Komisia svojim útvarom pokyn, aby „posilnili rámec výkonnosti“ ([18]). Na dosiahnutie tohto cieľa zaviedla interné pravidlo ([19]), že nové programové ciele a ukazovatele musia byť jasne uvedené v programových výkazoch, plánoch riadenia a VSČ. Prvýkrát sa tak stalo v roku 2014, čo Komisii umožnilo predložiť súvislé informácie o výkonnosti: ciele, na ktoré sa v rozpočte vyčlenili finančné prostriedky, sa stali súčasťou procesu plánovania v pláne riadenia príslušného GR a ich výsledky sa vykázali v príslušnej VSČ.

3.19. Od roku 2016 však Komisia už neuplatňuje tento prístup. Namiesto toho vytvorila nový plánovací dokument, päťročný strategický plán, v ktorom majú GR stanoviť nové organizačné ciele a ukazovatele, ktoré budú zodpovedať prioritám Komisie, ale budú sa odlišovať od cieľov a ukazovateľov, ktoré už v programoch existujú. Vo VSČ sa teraz vykazuje výkonnostný rámec stanovený v strategických plánoch a plánoch riadenia a malo by sa v nich odkazovať na programové výkazy s výsledkami programov. Zo šiestich VSČ za rok 2016, ktoré sme preskúmali, sa však len v jednej používali krížové odkazy na výkonnosť vykázanú v programových výkazoch. Porovnateľnosť rôznych typov dokumentov o výkonnosti sa tak komplikuje a nereflektuje sa skutočnosť, že konečnú zodpovednosť za plnenie rozpočtu, pokiaľ ide o zásady *riadneho finančného hospodárenia*, nesie Komisia.

ODPOVEDE KOMISIE

3.18. *Úsilie Útvaru Komisie pre vnútorný audit (IAS) prináša aj dodatočnú pridanú hodnotu a verejnú kontrolu rámcov Komisie a jednotlivých generálnych riaditeľstiev na vykazovanie výkonnosti a ich systémov merania.*

3.19. *Európsky dvor audítorov vo svojej výročnej správe za rok 2015 konštatoval, že mnoho cieľov v plánoch riadenia Komisie nebolo stanovených na správnej úrovni zodpovednosti. Komisia potom preskúmala svoj cyklus strategického plánovania a programovania. Cieľom preskúmania bolo vytvoriť prehľadnejší rámec zodpovednosti Komisie a generálnych riaditeľstiev a zjednodušiť plánovacie dokumenty a sústrediť ich na priority Komisie a právomoci generálnych riaditeľstiev. Ciele a ukazovatele, ktoré boli vybraté pre strategické plány, sa teraz prispôsobujú ich konkrétnym právomociam a odzrkadľuje sa v nich skutočnosť, že zodpovednosť útvarov Komisie je širšia než plnenie rozpočtu a riadenie programu.*

Z tohto dôvodu už nie je potrebné zosúladiť ciele a ukazovatele rámca výkonnosti útvarov Komisie s cieľmi a ukazovateľmi vymedzenými v právnych základoch programov. Útvary Komisie sa však vyzývajú, aby sa pri opise svojich činností týkajúcich sa programov odvolávali na programové výkazy. Tým sa obmedzí duplicita informácií a zabezpečí sa konzistentnosť údajov, ako aj ich posilnenie v budúcnosti.

Komisia sa domnieva, že jej zodpovednosť za plnenie rozpočtu je zrejmá. Každý generálny riaditeľ vo svojej výročnej správe o činnosti podpisuje vyhlásenie o vierohodnosti, v ktorom sa uvádza, že zdroje boli použité na určený účel a v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia a že príslušné operácie sú zákonné a správne. Na inštitucionálnej úrovni celkovú politickú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ preberá kolégium komisárov tým, že každý rok prijíma výročnú správu o hospodárení a výkonnosti rozpočtu EÚ.

([18]) Pozri súhrnnú správu za rok 2012, COM(2013) 334 final, s. 3.
([19]) Pozri „Stále pokyny k výročným správam o činnosti za rok 2013“, s. 3, a Pokyny k plánom riadenia na rok 2014, s. 9.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.20. Komisia využíva vo výkazoch odlišné členenie v prípade výdavkov a v prípade výkonnosti. Vo VSČ sú ročné platby GR vykázané podľa typu činnosti/výdavkového programu, ale výkonnosť podľa dosiahnutých všeobecných a špecifických cieľov bez uvedenia príslušných výdavkov. V dôsledku toho nie je možné posúdiť, aká suma bola vynaložená na dosiahnutie stanovených cieľov. Podobne informácie o výdavkoch súvisiacich s výkonnosťou programov preto nie sú vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti rozdelené podľa všeobecných a konkrétnych cieľov.

b) **Komisia má veľký počet cieľov a ukazovateľov**

Osvedčené postupy

3.21. V roku 2016 OECD vykonala prieskum rozpočtovania na základe výkonnosti v krajinách OECD a v Komisii. V ***rámčeku 3.4*** porovnávame existenciu, používanie a dôsledky ([20]) výkonnostných rámcov v rôznych jurisdikciách. OECD označila výkonnostný rámec Komisie za najrozsiahlejší, čo možno sčasti vysvetliť objemom právnych požiadaviek v EÚ. Z tabuľky OECD však vyplýva, že využitie a dôsledky rámca rozhodovania neodrážajú túto vyššiu mieru špecifikácií.

ODPOVEDE KOMISIE

3.20. *Komisia sa domnieva, že jej štruktúra podávania správ vo výročných správach o činnosti je primeraná jej inštitucionálnemu a organizačnému kontextu. Všeobecné a konkrétne ciele sa netýkajú iba riadenia výdavkových programov, ale aj nevýdavkových činností (ako je tvorba politík alebo regulačné činnosti).*

3.21. *Rámec výkonnosti rozpočtu EÚ bol vypracovaný s cieľom splniť právne požiadavky, a ako reakcia na požiadavky zainteresovaných strán a na vlastné potreby Komisie.*

Komisia informácie o výkonnosti výdavkových programov použije a) na sledovanie pokroku programov, b) na účely zodpovednosti a transparentnosti, c) na zabezpečenie informácií pre rozhodovanie o riadení programu, d) na odôvodnenie alebo na navrhnutie úprav v oblasti prideľovania finančných prostriedkov rozpočtovým orgánom, e) na vypracovanie návrhov zmien právneho základu alebo návrhov budúcich programov.

Komisia však pripomína, že hoci sa počas ročného rozpočtového postupu zohľadňujú informácie o výkonnosti, nejde o jediný faktor, ktorým sa riadia rozpočtové rozhodnutia.

([20]) Existencia = rozsah dostupných informácií o výkonnosti; používanie = do akej miery sa informácie o výkonnosti využívajú pri rozhodovaní o rozpočte; dôsledky = dosah na hospodárenie a/alebo rozpočet.

Rámček 3.4 – Výsledky prieskumu OECD zameraného na rozpočtovanie na základe výkonnosti

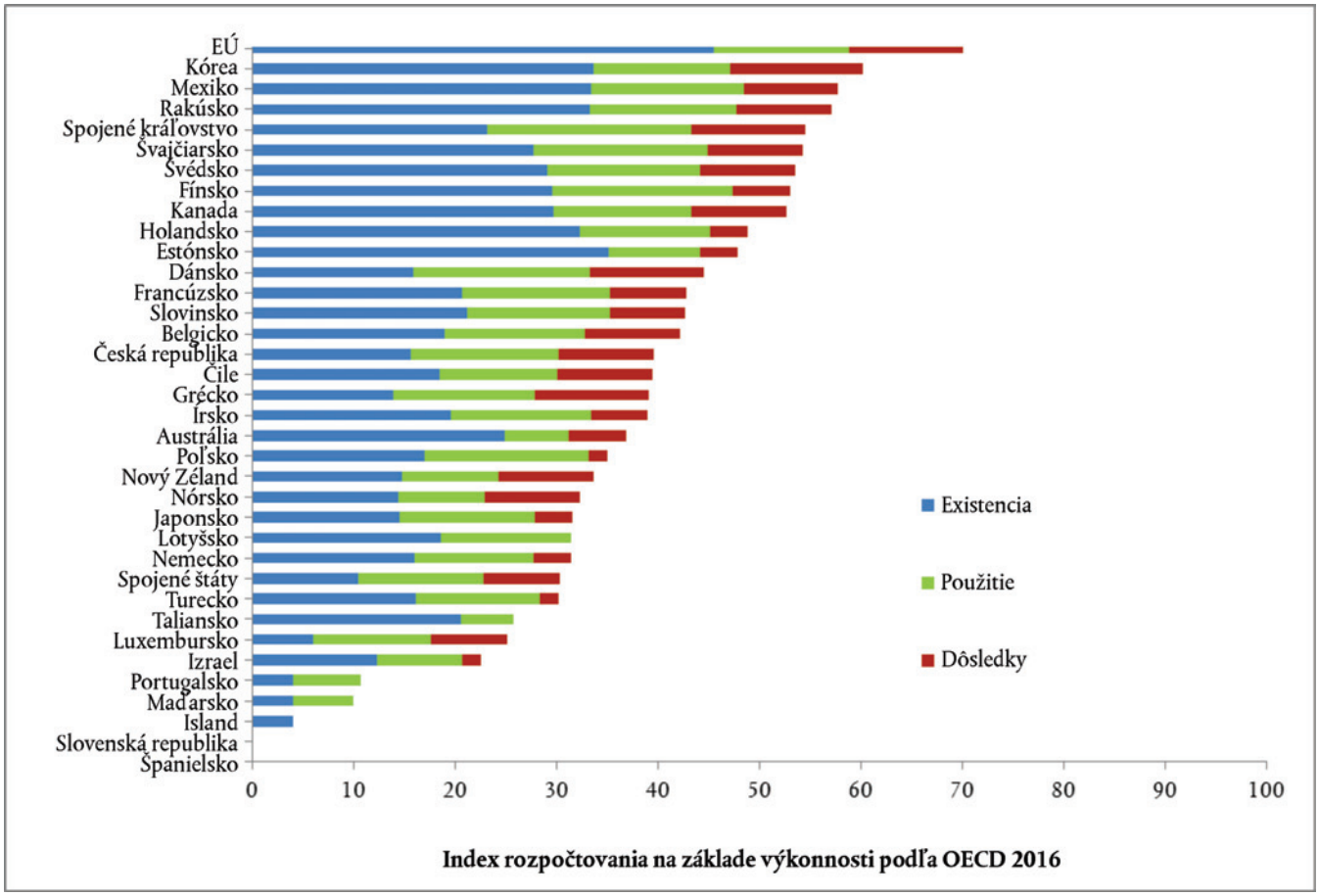

Zdroj: Prezentácia OECD na 12. výročnom zasadnutí vyšších rozpočtových úradníkov OECD, sieť vykazovania výkonnosti a výsledkov, 25. novembra 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.22. V niektorých krajinách sa rámec vykazovania výkonnosti postupne zjednodušil a znížil sa počet cieľov a ukazovateľov.

i) V auguste 2011 francúzsky parlament schválil právny predpis ([21]), ktorým sa zaviedli nové pravidlá na prípravu a plnenie štátneho rozpočtu. V rokoch 2014 – 2017 takto ministerstvá hospodárstva a financií znížili počet cieľov a ukazovateľov o 20 %, resp. o 24 %.

([21]) *„Loi Organique relative aux Lois de Finance“.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ii) V rokoch 2012 a 2013 Holandsko zaviedlo reformu tzv. zodpovedného rozpočtovania, v rámci ktorej sa stanovili prísnejšie podmienky na využívanie informácií týkajúcich sa politík (ukazovateľov výkonnosti a textov vysvetľujúcich ciele politiky) vládou. Počet ukazovateľov výkonnosti v rozpočtových dokumentoch sa znížil o polovicu.

Situácia v Komisii

3.23. Programové výkazy k návrhu všeobecného rozpočtu EÚ na rok 2017 obsahujú 294 cieľov a 709 ukazovateľov (pozri ***rámček 3.2***). Sú sústredené najmä pod okruhmi VFR 1a, 3 a 4. Prostredníctvom iniciatívy BFOR Komisia v súčasnosti skúma svoje ukazovatele s cieľom poskytnúť *vstup* pre ďalšiu generáciu výdavkových programov. V ***rámčeku 3.5*** je znázornené, o aký pokrok by sa Komisia mohla usilovať, aj keď by sa mali brať do úvahy určité faktory špecifické pre túto inštitúciu.

ODPOVEDE KOMISIE

3.23. *Právne základy programov na roky 2014 – 2020 obsahujú vyše 700 ukazovateľov, ktoré sa používajú na sledovanie výkonnosti týchto programov počas ich životného cyklu. Tieto ukazovatele sú výsledkom legislatívneho procesu, a preto sa v nich odzrkadľujú očakávania spoluzákonodarcov týkajúce sa druhu informácií potrebných na sledovanie výkonnosti a miery podrobnosti týchto informácií. Vykazovanie týchto ukazovateľov v programových výkazoch umožňuje rozpočtovému orgánu zohľadniť v rozpočtovom postupe informácie o výkonnosti. V rámci iniciatívy „Rozpočet EÚ zameraný na výsledky" Komisia skúma ukazovatele výdavkových programov stanovené v právnom základe s cieľom získať skúsenosti na prípravu ďalšej generácie výdavkových programov.*

V porovnaní, ktoré predviedol Európsky dvor audítorov, nie sú zohľadnené kľúčové kontextové faktory, ako je počet a povaha intervencií, príslušné oblasti politiky alebo spôsob vykonávania, ani sa v ňom nemeria kvalita či relevantnosť ukazovateľov.

Komisia takisto poznamenáva, že počet cieľov a ukazovateľov použitých v strategických plánoch pre útvary Komisie sa v rámci súčasnej reformy podstatne znížil. Počet všeobecných cieľov sa znížil z 84 na 11, počet ukazovateľov vplyvu zo 187 na 37, počet konkrétnych cieľov zo 426 na 386 a počet ukazovateľov výsledkov z 969 na 825.

Rámček 3.5 – EÚ má viac cieľov a ukazovateľov (na mld. EUR) ako Francúzsko alebo Holandsko

	Ciele na mld. EUR	Ukazovatele na mld. EUR
Francúzsko – čisté výdavky zo všeobecného štátneho rozpočtu	1,0	2,0
Holandsko – štátny rozpočet	0,6	2,5
EÚ – platobné rozpočtové prostriedky	2,0	5,0

Zdroj: EDA na základe informácií o rozpočte EÚ a vnútroštátnych rozpočtoch.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

C. *Vykazovanie výkonnosti nie je vyčerpávajúce*

a) **Správy o výkonnosti nie sú dobre vyvážené, keďže poskytujú obmedzené informácie o výzvach a neúspechoch**

Osvedčené postupy

3.24. Iné vlády a medzinárodné organizácie prijali kroky na zabezpečenie vyváženého vykazovania výkonnosti podľa odporúčaní medzinárodných noriem ([22]).

i) V USA by výročné správy o výkonnosti mali poskytovať jasný obraz o výsledkoch výkonnosti, ukazovať trendy v čase, odkazovať na zdroj informácií o výkonnosti a obsahovať diskusiu o pokroku a nedostatkoch.

ii) Hodnotenie WHO po dvoch rokoch za obdobie 2014 – 2015 obsahovalo prehľad hlavných úspechov a budúcich výziev v každej programovej oblasti ([23]). V predhovore k hlavnej správe WHO o výkonnosti za roky 2014 – 2015 ([24]) generálny riaditeľ uviedol, že „neúspechy aj úspechy sú úprimne prezentované“. V súlade s tým sa v texte systematicky opisovali jednotlivé výzvy spolu s výsledkami.

([22]) Pozri napríklad Príručku odporúčaných postupov IPSASB 3.
([23]) http://extranet.who.int/programmebudget/Biennium2014/Programme/Overview/12.
([24]) http://www.who.int/about/finances-accountability/reports/en/.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

iii) Svetová banka posudzovala ([25]) primeranosť svojho monitorovania a hodnotenia s cieľom získať podklady, na základe ktorých by mohla zvýšiť jeho efektívnosť a podporovať kultúru, v ktorej sa budú nachádzať riešenia a prijímať rozhodnutia na základe dôkazov. Identifikovala pritom významné nedostatky v návrhu a používaní svojich systémov.

iv) V hodnotení Medziamerickej rozvojovej banky sieťou MOPAN za roky 2015 – 2016 ([26]) sa v prehľade rozvojovej efektívnosti banky uvádza nová sekcia s názvom „Poučenia z neúspechov".

Situácia v Komisii

3.25. Napriek tomu, že v pokynoch k VSČ za rok 2016 ([27]) sa výslovne neuvádza zásada vyváženého vykazovania, stanovuje sa v nich, že „zhrnutie zlučuje z realistického hľadiska hlavné odkazy o úspechoch politiky a závery o finančnom hospodárení a vnútornej kontrole".

3.26. Bez ohľadu na uvedené skutočnosti VSČ, ktoré sme preskúmali, obsahovali málo informácií o nedostatkoch a výzvach v oblasti výkonnosti v súvislosti s cieľmi GR. Je takisto ťažké tieto nedostatky a výzvy identifikovať, keďže vo VSČ nie je na ne vyhradený konkrétny priestor.

3.27. Počínajúc výročnou správou o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 sa Komisia snaží poskytovať ucelený prehľad o výkonnosti na základe rozpočtu EÚ zameraného na výsledky. Správa však neposkytla ucelený prehľad o výkonnosti a bola prehnane pozitívna: jediné nedostatky, na ktoré upozornila, boli oneskorenia pri realizácii. Správa takisto:

([25]) Nezávislá hodnotiaca skupina: Za zrkadlom – Správa o systémoch vlastného hodnotenia skupiny Svetovej banky (2016).

([26]) http://www.mopanonline.org/assessments/iadb2015-16/index.htm.

([27]) Ref. Ares(2016)6517649 – 21.11.2016.

ODPOVEDE KOMISIE

3.25. *Zásada vyváženého vykazovania sa podrobnejšie vysvetľuje vo vzore výročnej správy o činnosti za rok 2016, ktorý bol priložený k pokynom pre výročné správy o činnosti na rok 2016 ([2]).*

3.26. *Vzor výročnej správy o činnosti za rok 2016, ktorý bol priložený k pokynom pre výročné správy o činnosti na rok 2016, obsahuje požiadavku, aby generálne riaditeľstvá boli dôkladné pri vykazovaní všetkých cieľov, ukazovateľov a výstupov (vrátane tých, ktorých výsledky sa vyznačujú významnými odchýlkami od stanovených plánovaných hodnôt) oznámených v ich strategických plánoch na roky 2016 – 2020 a v plánoch riadenia na rok 2016.*

3.27. *Výročná správa o hospodárení a výkonnosti je všeobecné zhrnutie informácií o tom, ako sa z rozpočtu EÚ podporujú politické priority Európskej únie a kľúčové výsledky, ktoré sa dosiahli pomocou rozpočtu EÚ. Nemá ísť o úplnú a podrobnú správu o výkonnosti rozpočtu EÚ. Správa obsahuje odkazy na iné správy o výkonnosti, v ktorých sa nachádzajú podrobnejšie informácie o výkonnosti (hodnotenia, programové výkazy, výročné správy o činnosti atď.).*

([2]) *„Generálnym riaditeľstvám sa ponúka flexibilita pri výbere kľúčových všeobecných a konkrétnych cieľov, ktoré si želajú vykázať v opise v oddiele 1. Informácie o výkonnosti by mali vychádzať z výberu a opisu ‚kľúčových' výsledkov (pozitívnych alebo negatívnych) s cieľom dosiahnuť ‚kľúčové' všeobecné a konkrétne ciele. Uviesť sa nemusia všetky ciele a dosiahnuté úspechy, stačia len:*

— *ciele a úspechy, ktoré majú taký význam, že čitateľ očakáva ich vykázanie vo výročnej správe o činnosti (pretože vynechanie by viedlo k skreslenému stanovisku vzhľadom na výkonnosť generálneho riaditeľstva; alebo z dôvodu, že odchýlky od cieľov sú významné; alebo z dôvodu, že určité činnosti prilákali veľkú pozornosť médií…), hoci sa generálne riaditeľstvo domnieva, že nemajú nijaký skutočný vplyv na vierohodnosť, a*

— *ciele a úspechy, ktorých výsledky uvedené v tabuľkách výkonnosti v prílohe vykazujú významné odchýlky od stanovených plánovaných hodnôt."*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
	Vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 sa uvádza niekoľko nedostatkov a problémov, ktorými sa treba zaoberať. V oddiele 1 tejto správy sa neuvádzajú iba problémy postihujúce včasné plnenie programov, ale aj obmedzenia týkajúce sa posudzovania výkonnosti programov (napr. odkazy na hodnotenia programu EÚ v oblasti zdravia na roky 2007 – 2013 a programy v rozpočtovom okruhu 4 poukazujúce na obmedzenia pri posudzovaní celkovej výkonnosti týchto programov).
— poskytovala len obmedzený prehľad o výsledkoch *stratégie Európa 2020*, pričom Európsky parlament ho vo svojom rozhodnutí o absolutóriu za rok 2014 požadoval,	— *Výročná správa o hospodárení a výkonnosti nie je špecifická správa o stratégii Európa 2020 ([3]). Správa však obsahuje stručný prehľad o pokroku hlavných cieľov a príslušných ukazovateľov stratégie Európa 2020 a vzťahuje sa na stav plnenia programov na roky 2014 – 2020 a na výsledky programov na roky 2007 – 2013, ktorých štruktúra vychádza z priorít stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.* *Komisia sleduje a podáva správy o stratégii Európa 2020 prostredníctvom procesu európskeho semestra. Podrobná a komplexná správa o výkonnosti členského štátu vzhľadom na jeho národné ciele v rámci stratégie Európa 2020 sa nachádza v správach o krajine, ktoré sú súčasťou európskeho semestra, ako aj v každoročne aktualizovaných informáciách o ukazovateľoch stratégie Európa 2020 zverejňovaných úradom Eurostat. Súvislosť medzi výdavkami a stratégiou Európa 2020 poskytujú aj programové výkazy. Ukazuje sa v nich odhadovaný príspevok programov k hlavným cieľom (teoretická súvislosť) a k prioritám stratégie Európa 2020.*
— nie vždy jasne vysvetľovala vplyv vonkajších faktorov na výsledky,	— *Výročná správa o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 obsahuje opis prevádzkového prostredia, keď sa v úvode spomínajú hlavné politické a hospodárske problémy roka. Jasne sa v nej uvádza, že rozpočet EÚ je len jedným z nástrojov, ktorý sa používa spolu s inými nástrojmi (t. j. so štátnymi rozpočtami a inými politickými a regulačnými nástrojmi na úrovni EÚ a členských štátov) s cieľom dosiahnuť politické výsledky, a že 80 % rozpočtu EÚ sa vynakladá v členských štátoch. V správe sa v oddiele 1 o výkonnosti a výsledkoch dospelo k záveru, že „… Existujú obmedzenia, pokiaľ ide o mieru, v akej môžu ukazovatele zachytiť presný rámec výkonnosti… Okrem toho majú kontextové faktory dôležitý vplyv na konečné výsledky a ukazovatele nedokážu tieto faktory odstrániť alebo sa im prispôsobiť," a že „výkonnosť je zdieľanou zodpovednosťou: zodpovednosť za vykonávanie stratégie Európa 2020, ako aj cieľov nariadenia o rozpočtových rámcoch sa do veľkej miery delí medzi členské štáty".*

([3]) *V pracovnom dokumente útvarov Komisie priloženom k správe Komisie o následných činnostiach k udeleniu absolutória za rok 2014 sa stanovuje prístup na vykazovanie výsledkov stratégie Európa 2020.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— bola zverejnená príliš neskoro na to, aby sme ju mohli preskúmať v rámci našej výročnej správy ([28]).

ODPOVEDE KOMISIE

— *Lehota na prijatie správy podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách je 15. júna. Komisia sa v súvislosti s programami zdieľaného hospodárenia opiera o finančné údaje členských štátov, ktoré sa stávajú dostupnými až v priebehu marca. Správu preto nie je možné prijať podstatne skôr.*

b) **Nedostatočné informácie o kvalite údajov o výkonnosti ovplyvňujú transparentnosť**

Osvedčené postupy

3.28. V Holandsku je meranie a vykazovanie ukazovateľov predmetom auditu. Výročné ministerské správy obsahujú povinný oddiel so spätnou väzbou k spoľahlivosti informácií o výkonnosti.

3.29. V USA všetky štátne agentúry uverejňujú tzv. výročnú správu o výkonnosti za rozpočtový rok a ročný plán výkonnosti na rozpočtový rok n + 2. V tomto dokumente sa opisuje, ako agentúry zabezpečia presnosť a spoľahlivosť údajov používaných na meranie pokroku pri plnení cieľov.

3.30. V Austrálii sa v správe o útvaroch vlády za rok 2017 podporuje aj používanie neúplných údajov v záujme komplexnejšieho vykazovania ([29]). Na vyváženie tohto nedostatku každý ukazovateľ v správe obsahuje posúdenie porovnateľnosti a úplnosti podkladových údajov.

3.31. Ďalším aspektom kvality údajov je včasnosť. V nedávnych hodnotiacich správach MOPAN boli opísané zaujímavé trendy vo vykazovaní v reálnom čase v organizácii Vaccine Alliance, programe UNAIDS a vo Svetovej banke. Z nášho prieskumu ([30]) takisto vyplynulo, že takmer polovica respondentov vykazuje výkonnosť častejšie ako raz za rok (pozri ***rámček 3.6***).

([28]) Stanovisko č. 1/2017 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, bod 97.

([29]) Celý prístup je vysvetlený tu: http://www.pc.gov.au/research/ongoing/report-on-government-services/2017/approach/performance-measurement.

([30]) Pozri bod 3.13 písm. ii).

Rámček 3.6 – Interval vykazovania pri monitorovaní priebežnej výkonnosti

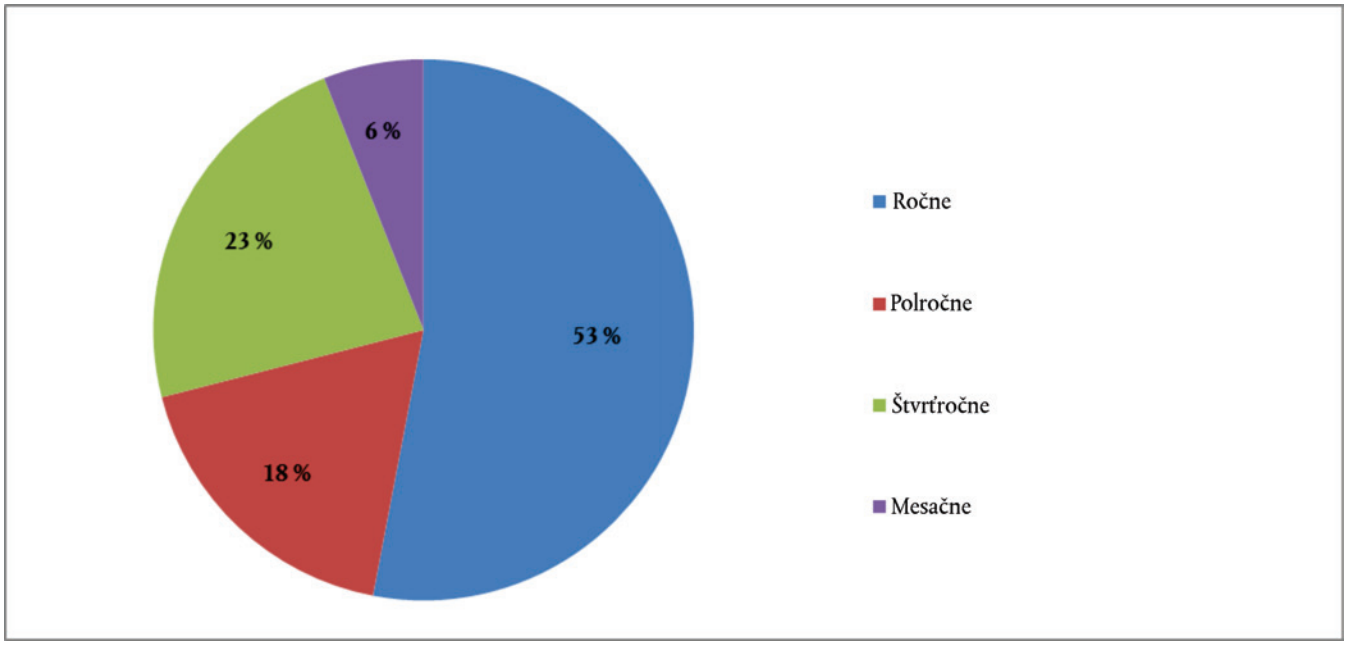

Zdroj: EDA na základe prieskumu o vykazovaní výkonnosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Situácia v Komisii

3.32. V súčasnosti dokumenty Komisie o výkonnosti neobsahujú systematické posudzovanie kvality použitých údajov. Nedostatky v kvalite údajov sa môžu uviesť, ale nie je to povinné. V správach o výkonnosti sa identifikujú zdroje údajov, no správy neobsahujú konkrétny oddiel venovaný presnosti a spoľahlivosti údajov. Podľa súboru nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu ([31]) externých hodnotiteľov možno požiadať, aby sa vyjadrili ku kvalite údajov a poskytli odporúčania, ako získať kvalitnejšie údaje, nie je to však pravidlo.

ODPOVEDE KOMISIE

3.32. *Rámec vnútornej kontroly zavedený každým útvarom Komisie je určený na primerané uistenie týkajúce sa okrem iného spoľahlivosti finančného výkazníctva. Každé generálne riaditeľstvo podáva správu o tomto aspekte v rámci druhej časti svojej výročnej správy o činnosti a oddiel 2 výročnej správy o hospodárení a výkonnosti obsahuje zhrnutia a správy o posúdení fungovania systémov vnútornej kontroly útvarov Komisie generálnymi riaditeľstvami.*

Pokiaľ ide o hodnotenia, v súbore nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu sa stanovuje, že pracovné dokumenty útvarov Komisie týkajúce sa hodnotenia a pripravované útvarmi Komisie na konci hodnotenia musia obsahovať prehľadné zhrnutie všetkých nedostatkov v údajoch použitých na podporu záverov a spoľahlivosti výsledkov. V usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu sa navyše stanovuje, že všetky obmedzenia týkajúce sa použitých dôkazov a uplatnenej metodiky, najmä z hľadiska ich schopnosti podporiť závery, sa musia zrozumiteľne vysvetliť v hodnotiacich správach. Táto povinnosť sa ešte viac posilnila v revízii usmernení alebo súboru nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu [SWD(2017) 350 final zo 7. júla 2017].

([31]) Súbor nástrojov doplňuje Usmernenia pre lepšiu právnu reguláciu, ktoré sa vzťahujú na posúdenia dosahu, hodnotenia a kontroly vhodnosti. Pozri http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/toc_tool_sk.htm, s. 287 a s. 290.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

D. *Správy o výkonnosti majú príliš textový charakter a mohli by sa v nich viac používať vizuálne a navigačné pomôcky*

Osvedčené postupy

3.33. Osvedčené postupy v Austrálii, vo Francúzsku a Svetovej banke sú znázornené ďalej.

Rámček 3.7 – Austrália: správy musia obsahovať nástroje na pomoc čitateľom pri navigácii

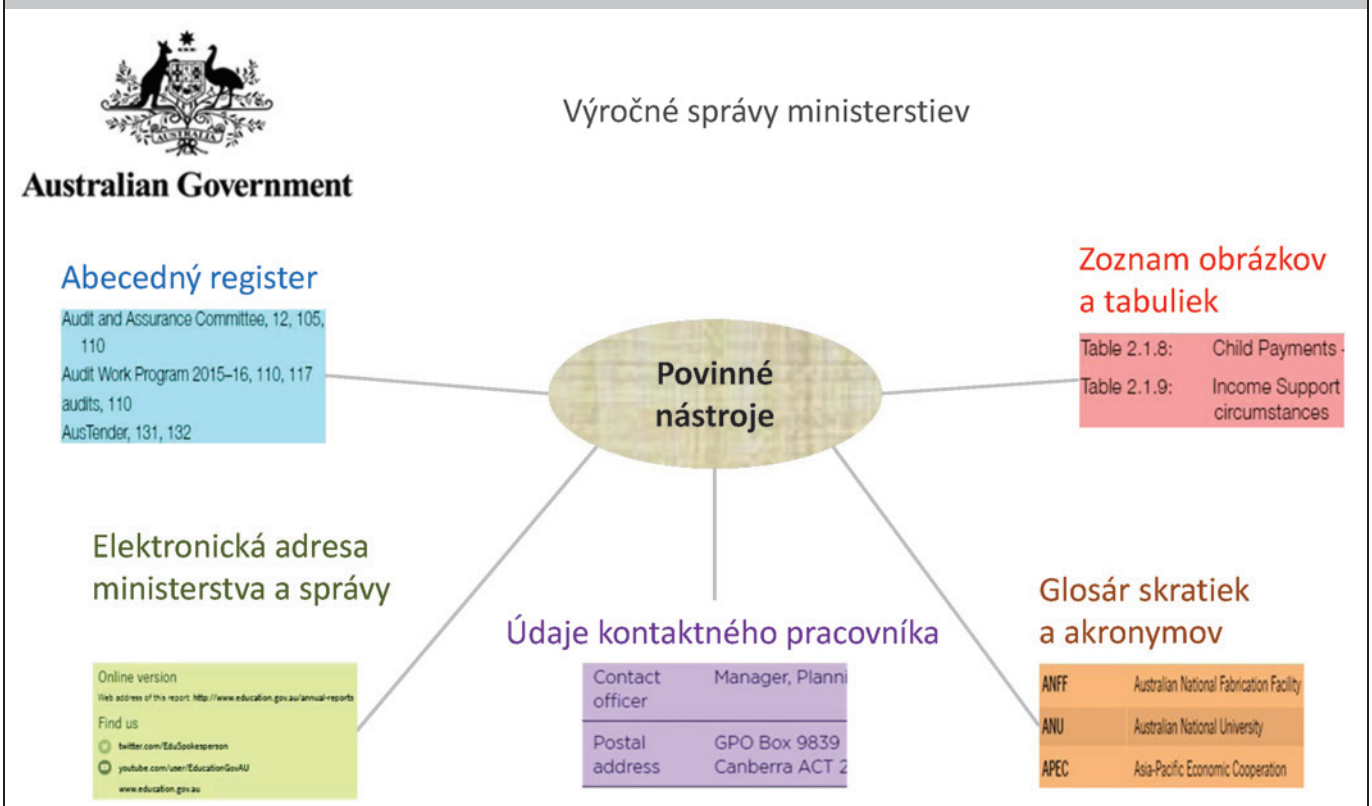

Zdroj: Austrálske ministerstvo sociálnych služieb, výročná správa za roky 2015 – 2016 ([32]) (s. 253 a 258) a ministerstvo školstva a odborného vzdelávania, výročná správa za roky 2015 – 2016 ([33]) (s. 225 a 238).

([32]) https://www.dss.gov.au/about-the-department/publications-articles/corporate-publications/annual-reports/dss-annual-report-2015-16-0.

([33]) https://docs.education.gov.au/documents/department-education-and-training-annual-report-2015-16.

Rámček 3.8 – Francúzsko: v správach o výsledkoch všeobecného štátneho rozpočtu sa používa viac obrazu než textu

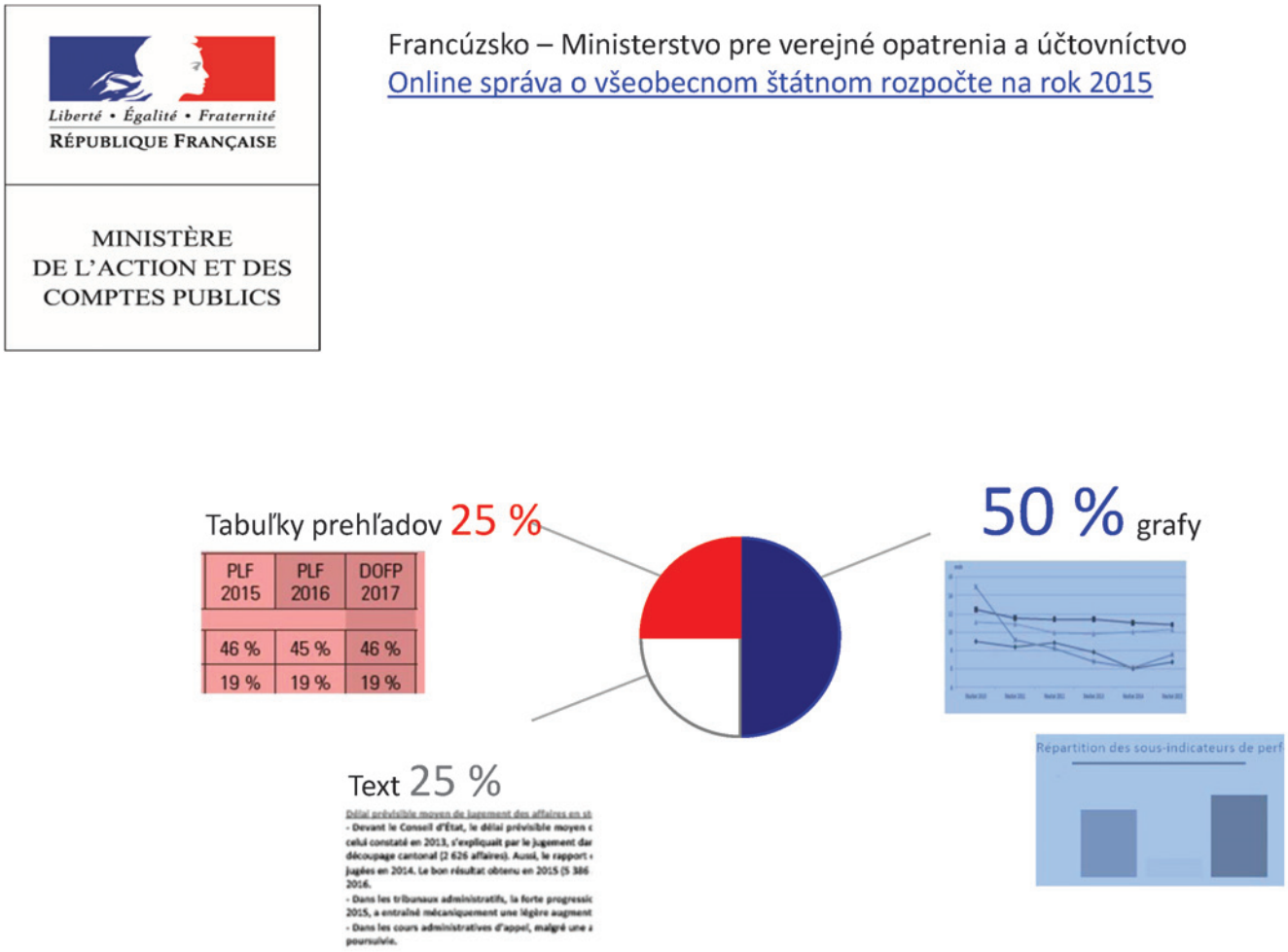

Zdroj: EDA, na základe správy o všeobecnom štátnom rozpočte na rok 2015.
© Direction du Budget, ministère de l'Action et des Comptes publics, Francúzsko.

Rámček 3.9 – Svetová banka: vo výročnej správe za rok 2016 sa používajú mnohé nástroje na lepšie sprístupnenie jej obsahu

Zdroj: EDA na základe výročnej správy Svetovej banky za rok 2016.

Svetová banka. 2016. Výročná správa Svetovej banky za rok 2016. Washington DC. © Svetová banka. https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/24985 Licencia: CC BY 3.0 IGO.”

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Situácia v Komisii

3.34. Komisia využíva kvantitatívne a kvalitatívne údaje na prezentovanie informácií prostredníctvom kombinácie grafických prvkov a textového opisu. Z ***rámčeka 3.10*** vyplýva, že aj keď sa – vo vybratých správach – bežne vyskytujú diagramy, grafy a tabuľky, prevládajú textové informácie. Súbor nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu obsahuje oddiel o používaní vizuálnych pomôcok, tie sú však obmedzené len na tri typy (stromový diagram znázorňujúci problémy, stromový diagram znázorňujúci ciele a diagramy *intervenčnej logiky*). O ostatných, všeobecnejších nástrojoch na zlepšenie vizuálnej prezentácie – ako je farebné rozlíšenie alebo infografika – sa nehovorí.

3.35. Navigačné pomôcky, napríklad slovníky pojmov, zoznamy skratiek či abecedné registre, sa takmer vôbec nepoužívajú. Komisia si neosvojila postup vytvárať interaktívne online verzie najdôležitejších správ o výkonnosti.

ODPOVEDE KOMISIE

3.34. *Komisia uznáva význam používania vizuálnych pomôcok vo svojich rôznych správach o výkonnosti a v tejto oblasti uskutočnila určité zlepšenia. Napríklad vo verzii výročnej správy o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 sa používajú textové rámčeky na zvýraznenie kľúčových posolstiev a príkladov a na uľahčenie čítania správy. Vo vydaní výročnej správy o hospodárení a výkonnosti za rok 2016 sa prezentácia ďalej zlepšila pomocou grafických prvkov, diagramov a obrázkov a s použitím zhrnutia. Túto správu a ďalšie správy v integrovanom balíku finančných správ dopĺňajú jednostránkové prehľady, ktoré čitateľovi poskytujú jednoducho prístupný súhrn kľúčových informácií. Okrem toho sa generálne riaditeľstvá v pokynoch pre výročné správy o činnosti vyzývajú, aby vo výročných správach o činnosti používali vizuálne prvky s cieľom zlepšiť čitateľnosť týchto dokumentov.*

Súbor nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu obsahuje špecializovaný nástroj pre vizuálne pomôcky. Je zameraný na predstavenie určitých príkladov nástrojov, ktoré sa ako spôsob zvýšenia informovanosti o pridanej hodnote týchto pomôcok medzi útvarmi Komisie považujú za mimoriadne dôležité pre intervencie v rámci politík. Vôbec nie je určený na to, aby sa v ňom zhromaždili všetky existujúce vizuálne pomôcky.

Rámček 3.10 – Používanie vizuálnych a navigačných pomôcok v správach Komisie o výkonnosti

	Počet strán	Počet grafov a diagramov	Počet tabuliek	Farebné rozlíšenie	Interaktívna online verzia	Vizuálne zhrnutie základných informácií	Glosár	Abecedný register
Výročná správa o hospodárení a výkonnosti 2015	58	8	2	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Výročná správa o činnosti GR ENER 2015 (bez príloh)	99	27	19	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Výročná správa o činnosti GR HOME 2015 (bez príloh)	64	6	18	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Výročná správa o činnosti GR MOVE 2015 (bez príloh)	123	13	23	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Výročná správa o činnosti GR TRADE 2015 (bez príloh)	38	3	5	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
EÚ v roku 2016	95	18	0	Áno	Nie	Áno	Nie	Nie

Zdroj: EDA na základe správ Komisie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

E. *Komisia nepreukazuje, že výsledky hodnotenia systematicky využíva*

a) **Nie vždy sa formulujú odporúčania**

Osvedčené postupy

3.36. V hodnoteniach UNESCO, ktoré sme preskúmali, sa uvádzajú odporúčania spolu s tzv. strategickými možnosťami na zváženie. Všetky odporúčania majú rovnakú štruktúru: vymedzuje sa v nich cieľ a prostriedky na jeho dosiahnutie a za tým nasleduje zoznam realizovateľných návrhov na vykonávanie.

3.37. V nedávnom hodnotení WHO ([34]) sa posudzuje dosah, užitočnosť a využívanie vzorky približne 15 000 publikácií za obdobie desiatich rokov. V tomto hodnotení sa formuluje šesť strategických odporúčaní s konkrétnymi krokmi uvedenými pri texte každého odporúčania, ktoré vysvetľujú, čo dané odporúčanie znamená, a pomáhajú ho realizovať.

Situácia v Komisii

3.38. V usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu sa nestanovuje povinnosť uvádzať odporúčania na zváženie Komisii, i keď práve toto by malo byť základom dobre fungujúceho systému následných opatrení vrátane akčných plánov obsahujúcich riešenia nedostatkov. Pokiaľ ide o odporúčania, v dvanástich hodnoteniach, ktoré sme preskúmali, bol uplatnený rôzny postup:

— šesť hodnotení obsahovalo odporúčania s návrhmi realizačných opatrení,

— štyri hodnotenia obsahovali všeobecné odporúčania, ale nenavrhovali sa v nich nijaké konkrétne kroky na zlepšenie situácie,

— dve hodnotenia neobsahovali nijaké odporúčania.

3.38. *V usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu sa stanovuje, že všetky pracovné dokumenty útvarov Komisie týkajúce sa hodnotení majú obsahovať nálezy a závery, ktoré predstavujú základ pre možné nadväzujúce opatrenia Komisie. Obsahujú aj požiadavky na šírenie nálezov hodnotení a určovanie vhodných nadväzujúcich opatrení. V oficiálnej správe zákonodarcovi sa zvyčajne uvádzajú nadväzujúce opatrenia, ktoré Komisia zvažuje.*

3.39. Komisia od roku 2005 nevykonala žiadnu štúdiu zameranú na svoje využívanie výsledkov hodnotení ani nijakú nezadala.

3.39. *V balíku pre lepšiu právnu reguláciu z roku 2015 sa Komisia zaviazala, že fungovanie systému posúdi do konca roku 2019. V súčasnosti sa začínajú prípravy na toto posudzovanie.*

([34]) http://www.who.int/about/finances-accountability/evaluation/evaluation-report-nov2016.pdf.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

b) **Komisia nepreukazuje, že odporúčania z hodnotení sa následne systematicky kontrolujú**

Osvedčené postupy

3.40. Našli sme viaceré osvedčené postupy v oblasti následnej kontroly hodnotení a spôsobu jej vykazovania:

i) Svetová banka sleduje a vykazuje pokrok vo vykonávaní odporúčaní z hodnotení vrátane odpovedí vedenia a akčných plánov s ukazovateľmi, cieľmi, lehotami a zodpovednými subjektmi, a to prostredníctvom záznamu riadenia a opatrení ([35]). To umožňuje vyvodenie súhrnných záverov týkajúcich sa typológie a vykonávania odporúčaní ([36]).

ii) Agentúry OSN reagujú na odporúčania v hodnoteniach formou odpovedí vedenia a časovo vymedzených akčných plánov, v ktorých sa identifikujú zodpovedné útvary.

iii) V Kanade sa podľa politiky výsledkov ([37]) požaduje, aby hodnotiace správy obsahovali odpovede vedenia a akčné plány. Tri hodnotenia, ktoré sme preskúmali, túto požiadavku spĺňali, a to aj s uvedením zodpovedných orgánov, stanovením dátumu vykonania a vymedzením výstupov.

Situácia v Komisii

3.41. Komisia nemá nijaký zdokumentovaný inštitucionálny systém na pravidelnú následnú kontrolu hodnotení. Od roku 2015 sa v usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu ([38]) požaduje, aby sa zo všetkých hodnotení pripravil pracovný dokument útvarov s prezentovaním konečných výsledkov procesu hodnotenia. Komisia túto novú požiadavku ešte plne nerealizovala.

ODPOVEDE KOMISIE

3.41. *Opatrenia nadväzujúce na hodnotenia sú prirodzenou súčasťou systému lepšej právnej regulácie v Komisii, pomocou ktorého výsledky hodnotenia poskytujú informácie pre posúdenia vplyvu, čo sú verejne prístupné dokumenty, a pre ročnú tvorbu programov a plánovanie činností Komisie.*

Komisia na výsledky svojich hodnotení nadväzuje v rámci pracovného programu Komisie. Pri plánovaní pracovného programu Komisia systematicky skúma výsledky hodnotení a rozhoduje o nadväzujúcich opatreniach. Nadväzujúce opatrenia na niektoré nálezy hodnotení sa stanovujú aj v hodnotiacej tabuľke programu REFIT, ktorá sa každý rok aktualizuje, a v správach Komisie určených zákonodarcovi, ktoré sa prikladajú k hodnoteniam.

([35]) https://ieg.worldbankgroup.org/managementactionrecord.
([36]) Kapitola 3 súhrnnej správy „Výsledky a výkonnosť v skupine Svetovej banky v roku 2015“.
([37]) http://www.tbs-sct.gc.ca/pol/doc-eng.aspx?id=31300.
([38]) SWD(2015) 111 final, kapitola VI – Usmernenia k hodnoteniu a kontrolám vhodnosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.42. V usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu sa uvádza, že v plánoch riadenia by sa mali zaznamenávať kroky vykonané v nadväznosti na hodnotenia bez ohľadu na ich formu ([39]). V príslušných pokynoch však takáto požiadavka neexistuje a plány riadenia na rok 2016 v praxi neposkytovali nijaký základ na monitorovanie takýchto krokov. Keďže Komisia nemá prehľad o záveroch, odporúčaniach ani akčných plánoch vyplývajúcich z jej hodnotení ani nesleduje ich vykonávanie na úrovni inštitúcií či GR, nemôže informovať zainteresované strany o pozitívnom vplyve hodnotení.

ODPOVEDE KOMISIE

3.42. *Pokyny pre plány riadenia na rok 2018 budú obsahovať výslovný odkaz na príslušný oddiel usmernení pre lepšiu právnu reguláciu.*

Výsledky niektorých hodnotení a nadväzujúce opatrenia v rámci legislatívneho cyklu sa prezentujú v hodnotiacej tabuľke programu REFIT. Rozsah pôsobnosti programu REFIT bol v roku 2017 značne rozšírený. Zainteresované strany sa vyzývajú, aby prostredníctvom portálu pre lepšiu právnu reguláciu poskytli spätnú väzbu k výsledkom hodnotení a k nadväzujúcim opatreniam. V budúcnosti sa plánuje úplné začlenenie hodnotiacej tabuľky programu REFIT do tohto portálu.

F. *Hlavné správy o výkonnosti neobsahujú vyhlásenie či informácie o kvalite informácií o výkonnosti*

Osvedčené postupy

3.43. Výkazy o výkonnosti sa odovzdávajú v rôznych formách a na rôznych úrovniach zodpovednosti. Pokiaľ ide o rozsah či úroveň zodpovednosti, prax niektorých vlád presahuje rámec vyhlásení podávaných v Komisii:

i) V článku 39 austrálskeho zákona o verejnej správe, výkonnosti a zodpovednosti z roku 2013 ([40]) sa stanovuje, že „zodpovedný orgán subjektu Spoločenstva národov musí pripraviť výročné výkazy výkonnosti…“.

ii) V USA sa vyhlásenia o výkonnosti líšia. Výročná správa ministerstva školstva o výkonnosti za rok 2015 a ročný plán výkonnosti na rok 2017 obsahujú takéto vyhlásenie ministra školstva: „Podľa môjho najlepšieho vedomia proces kontroly a overovania údajov, ako aj použité zdroje údajov poskytujú v najvyššej možnej miere úplné a spoľahlivé údaje o výkonnosti z hľadiska cieľov uvedených v našom strategickom pláne na rozpočtové roky 2014 – 2018…“

iii) V Spojenom kráľovstve správa o zodpovednosti, ktorá je súčasťou výročnej správy a účtov predkladaných ministerstvami, obsahuje vyhlásenie o zodpovednosti účtovníka. Príslušný odsek tohto vyhlásenia znie takto: „Potvrdzujem takisto, že táto výročná správa je ako celok pravdivá, vyvážená a zrozumiteľná a preberám osobnú zodpovednosť za výročnú správu a účty, ako aj za posúdenie jej pravdivosti, vyváženosti a zrozumiteľnosti.“

([39]) Hodnotenie vplyvu, usmernenia, ďalšie monitorovanie atď.
([40]) http://www.finance.gov.au/resource-management/pgpa-act/.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Situácia v Komisii

3.44. V každej VSČ generálny riaditeľ vyhlasuje, že informácie v správe poskytujú pravdivý a verný obraz ([41]). Z vyhlásenia však nie je jasné, že toto uistenie sa nevzťahuje na informácie o dosiahnutých výsledkoch ([42]).

3.45. Keďže VSČ neobsahujú vyhlásenie o kvalite vykazovaných údajov o výkonnosti, vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti sa uplatňuje podobný prístup. Pri jej prijímaní kolégium komisárov preberá celkovú politickú zodpovednosť za riadenie rozpočtu EÚ ([43]), ale nie za informácie o výkonnosti a výsledkoch ([44]).

G. *Informácie o výkonnosti poskytované Komisiou nie sú ľahko prístupné*

Osvedčené postupy

3.46. V Holandsku má ministerstvo financií jedno webové sídlo ([45]), na ktorom sú k dispozícii všetky holandské oficiálne rozpočtové dokumenty s informáciami o plánovaní a dosahovaní výsledkov, poučeniach z hodnotení a o dôležitých zmenách v politike. Dokumenty sú zoradené podľa typu a roku (a ďalších relevantných podkategórií) pre ľahšiu orientáciu. Stručné opisy poskytujú prehľad účelu a obsahu jednotlivých typov dokumentov.

ODPOVEDE KOMISIE

3.44 a 3.45. *Všeobecné zásady reťazca zodpovednosti sú zakotvené v zmluvách EÚ. V Komisii sa reťazec zodpovednosti na základe bielej knihy o riadení vymedzuje tak, že hlavnú úlohu majú povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním v decentralizovanom systéme, ktorých pôsobenie podlieha politickej zodpovednosti kolégia ako povoľujúceho úradníka. To platí predovšetkým pre organizáciu finančného hospodárenia. Na konci cyklu podávania správ kolégium prijme výročnú správu o hospodárení a výkonnosti rozpočtu EÚ a na základe výročných vyhlásení povoľujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním prevezme celkovú politickú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ.*

Pripojí sa vyhlásenie Komisie o zodpovednosti za hospodárenie s rozpočtom EÚ s cieľom objasniť, že Komisia nesie konečnú finančnú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ, kým zodpovednosť za výsledky dosiahnuté v súvislosti s rozpočtom EÚ je spoločná pre široký okruh subjektov na európskej a vnútroštátnej úrovni.

Pozri aj odpoveď Komisie na bod 3.32.

([41]) „V tejto súvislosti termín pravdivý a verný znamená spoľahlivé, úplné a správne videnie situácie v GR“.

([42]) Na tento problém sme upozornili aj v našom stanovisku č. 1/2017, bode 95.

([43]) Komisia vysvetlila svoju celkovú politickú zodpovednosť za riadenie rozpočtu EÚ v odpovedi na bod 21 našej osobitnej správy č. 27/2016: „Komisia sa domnieva, že to zahŕňa zodpovednosť za prácu jej útvarov.“

([44]) http://ec.europa.eu/info/files/2015-annual-management-and-performance-report-eu-budget-com-2016-446-final_en, s. 5 a 58.

([45]) http://www.rijksbegroting.nl/.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.47. Vláda USA prevádzkuje webové sídlo (www.performance.gov), na ktorom informuje verejnosť o pokroku hlavných federálnych agentúr v plnení ich spoločných aj individuálnych cieľov. Výsledky sú prezentované podľa agentúr, cieľov, iniciatív vedenia a programov.

3.48. Vláda Spojeného kráľovstva sleduje výkonnosť vládnych útvarov prostredníctvom tzv. výkonnostnej platformy (https://www.gov.uk/performance). Táto platforma je súčasťou centrálneho webového sídla vlády, ktoré obsahuje aj databázu vládnych publikácií ([46]). Databáza má používateľsky príjemné rozhranie vyhľadávania s viacerými užitočnými filtrami (typ publikácie, oblasť politiky, ministerstvo, stav oficiálnych dokumentov, svetová lokalita a dátum uverejnenia).

3.49. Svetová banka má ústredné centrum ([47]) na vyhľadávanie informácií o výkonnosti banky a o rozvojových oblastiach, v ktorých pôsobí. Na to, aby boli výsledky lepšie prístupné, sú zoskupené do jednoduchých kategórií a často sú prezentované vo forme odkazov na grafy na iných webových sídlach. Prístupnosť zlepšuje takisto skutočnosť, že čitatelia si môžu vybrať požadovanú úroveň podrobností – pozri napríklad stránku doručovacieho útvaru prezidenta ([48]).

Situácia v Komisii

3.50. Nie je k dispozícii nijaké centrálne webové sídlo pre výkonnosť s informáciami zo všetkých útvarov Komisie o všetkých oblastiach rozpočtu EÚ. Webové sídlo Publikácie ([49]) slúži ako prístupový portál k rôznym zdrojom informácií, chýba mu však mapa, ktorá by vysvetľovala, čo a kde možno nájsť, na aký účel a ako jednotlivé prvky do seba zapadajú. Webové sídlo takisto nie je úplné: zoznam strategických dokumentov neobsahuje programové výkazy (pozri bod 3.5) ani sektorové či iné správy o výkonnosti.

3.51. Medzi 110 000 titulmi elektronické kníhkupectvo EÚ (EU Bookshop) obsahuje aj štúdie a hodnotenia Komisie. Kníhkupectvo neobsahuje žiadnu sekciu vyhradenú pre tieto dokumenty (ako je to v prípade autorov, tém alebo elektronických kníh), takže štúdiu alebo hodnotenie je možné nájsť len cez funkcie rozšíreného vyhľadávania. Aj keď funkcia vyhľadávania obsahuje filtre na štúdie a hodnotenia, počet výsledkov sa nezobrazuje používateľsky prehľadným spôsobom (napr. doplňujúce dokumenty k štúdiám alebo hodnoteniam sa zobrazujú ako samostatné výsledky).

ODPOVEDE KOMISIE

3.50. *V rámci iniciatívy „Rozpočet EÚ zameraný na výsledky“ bolo vytvorené osobitné webové sídlo pre výsledky EÚ. Webové sídlo je databáza, ktorej účelom je stať sa jednotným kontaktným miestom pre všetky projekty financované z prostriedkov EÚ – prostredníctvom priameho, nepriameho a zdieľaného hospodárenia. Ku koncu mája 2017 sa v databáze nachádzalo približne 1 600 projektov z EÚ a z krajín mimo EÚ, ktoré boli financované z prostriedkov EÚ.*

3.51. *Komisia nepretržite pracovala na zlepšení prezentácie štúdií a hodnotení na webovej stránke EU Bookshop s cieľom zvýšiť prehľadnosť obsahu a zlepšiť prístupnosť pre externého čitateľa. Súčasná verzia webového sídla EU Bookshop sa prestane používať a nahradí ju nová, zlepšená platforma.*

([46]) https://www.gov.uk/government/publications.
([47]) http://www.worldbank.org/en/results.
([48]) http://pdu.worldbankgroup.org/.
([49]) https://europa.eu/european-union/documents-publications_sk.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ČASŤ 2 – VÝSLEDKY AUDITOV VÝKONNOSTI DVORA AUDÍTOROV: SPOLOČNÉ VÝZVY IDENTIFIKOVANÉ V NIEKTORÝCH OSOBITNÝCH SPRÁVACH Z ROKU 2016

Úvod

3.52. Každoročne vydávame množstvo osobitných správ, v ktorých skúmame, do akej miery sa pri plnení rozpočtu EÚ uplatňujú *zásady riadneho finančného hospodárenia*. V roku 2016 sme prijali 36 osobitných správ ([50]) – viac než v ktoromkoľvek inom roku doteraz (pozri ***rámček 3.11***). Týkajú sa všetkých okruhov VFR ([51]) (***rámček 3.12***) a obsahujú spolu 337 odporúčaní (***rámček 3.13***). Naše osobitné správy vydané v roku 2016 zahŕňali tiež pozitívne pripomienky pre každú jednotlivú skúmanú oblasť. Z uverejnených odpovedí na naše správy vyplýva, že takmer tri štvrtiny našich odporúčaní boli kontrolovaným subjektom, čo bola zvyčajne Komisia, prijaté v plnom rozsahu (***rámček 3.14***).

3.52. *Komisia konštatuje, že prehľad spoločných problémov vypracovaný Európskym dvorom audítorov vychádza zo situácie predstavenej v osobitných správach v čase ich predloženia a že v ňom nie sú zohľadnené opatrenia, ktoré Komisia odvtedy prijala. Niektoré z nálezov, na ktoré Európsky dvor audítorov poukázal v bodoch 3.54 – 3.59, sa už teda riešili.*

Rámček 3.11 – Viac osobitných správ ako kedykoľvek doteraz (kĺzavý priemer za tri roky a ročné údaje)

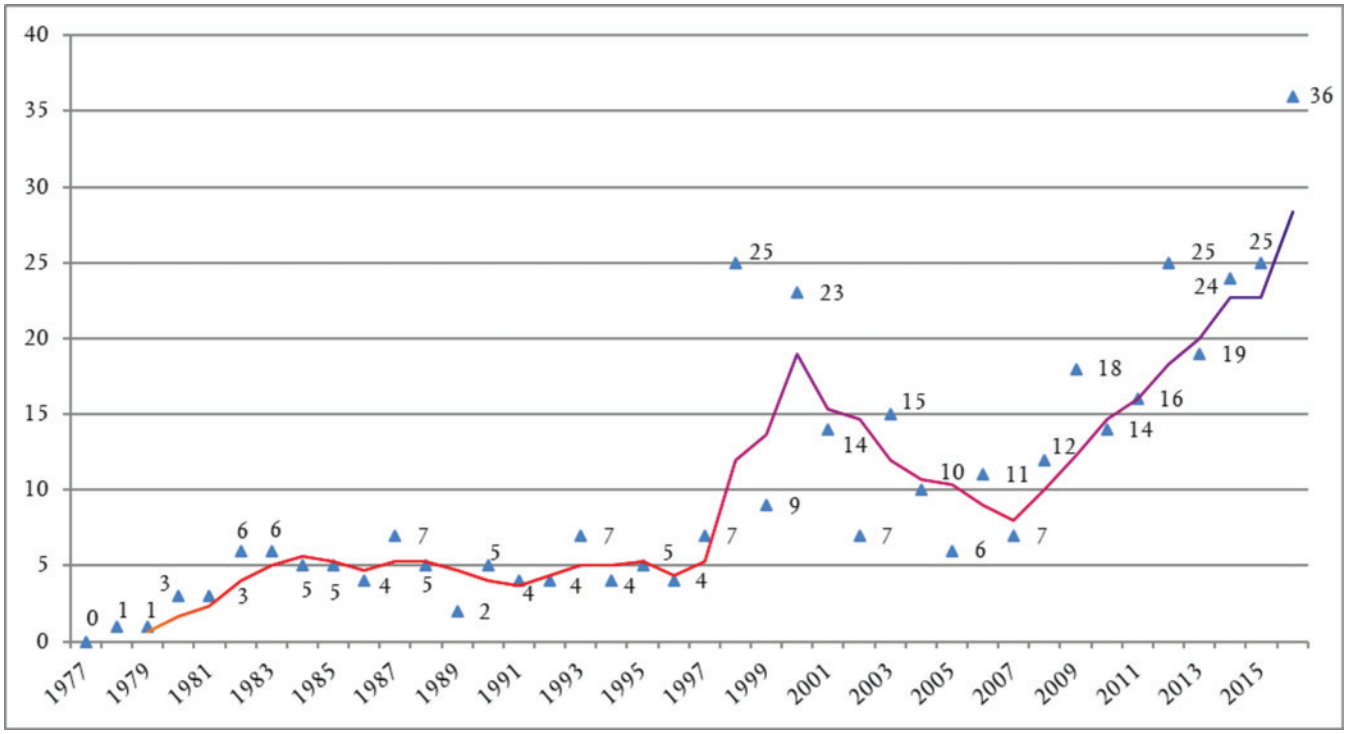

Zdroj: EDA.

([50]) http://www.eca.europa.eu/en/Pages/AuditReportsOpinions.aspx?ty=Special%20report&tab =tab4

([51]) 1a (Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť), 1b (Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť), 2 (Udržateľný rast: prírodné zdroje), 3 (Bezpečnosť a občianstvo), 4 (Globálna Európa), 5 (Administratíva).

Rámček 3.12 – Naše osobitné správy sa týkajú všetkých okruhov VFR aj iných tém

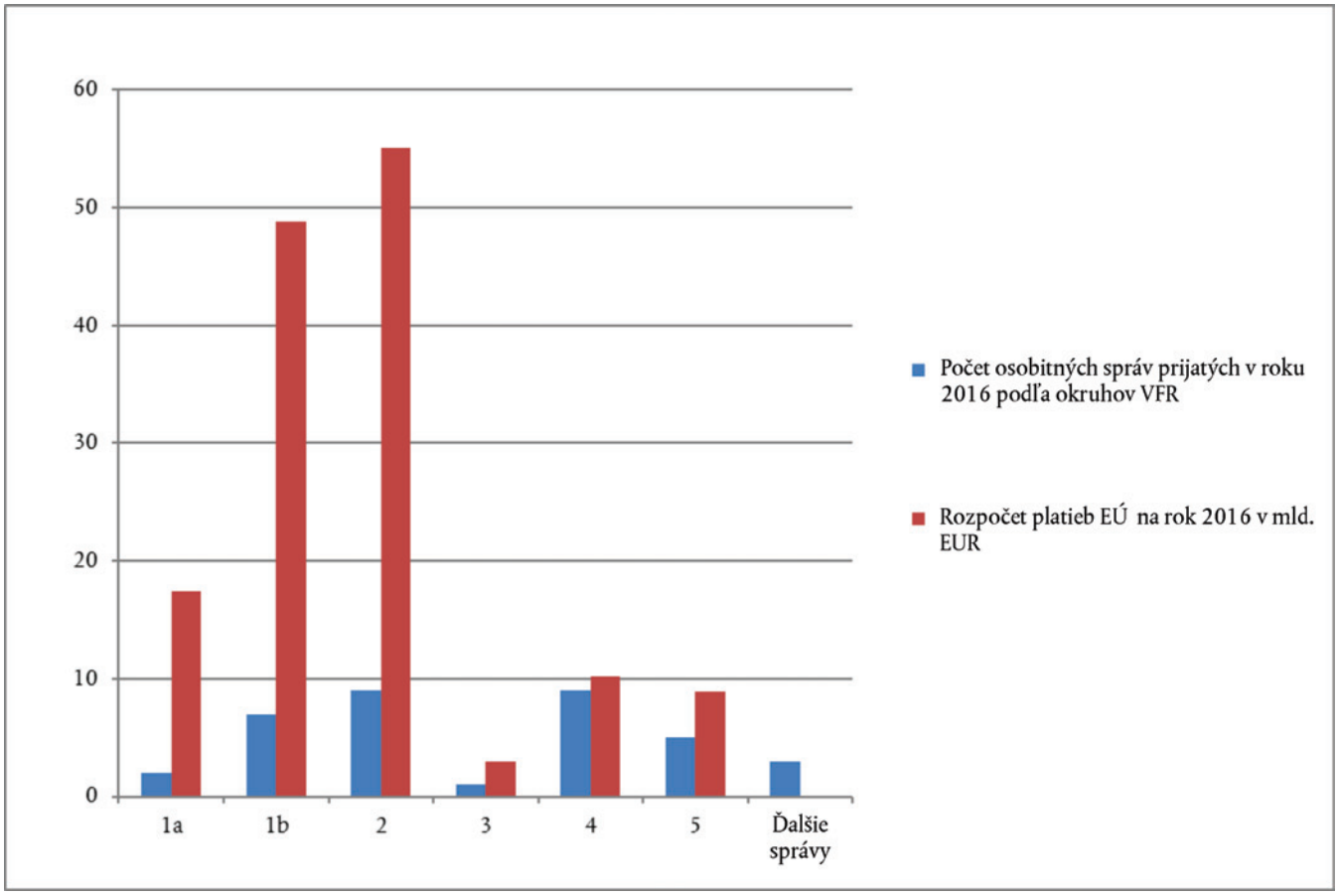

Zdroj: EDA.

Rámček 3.13 – Odporúčania sa týkajú širokého spektra tém

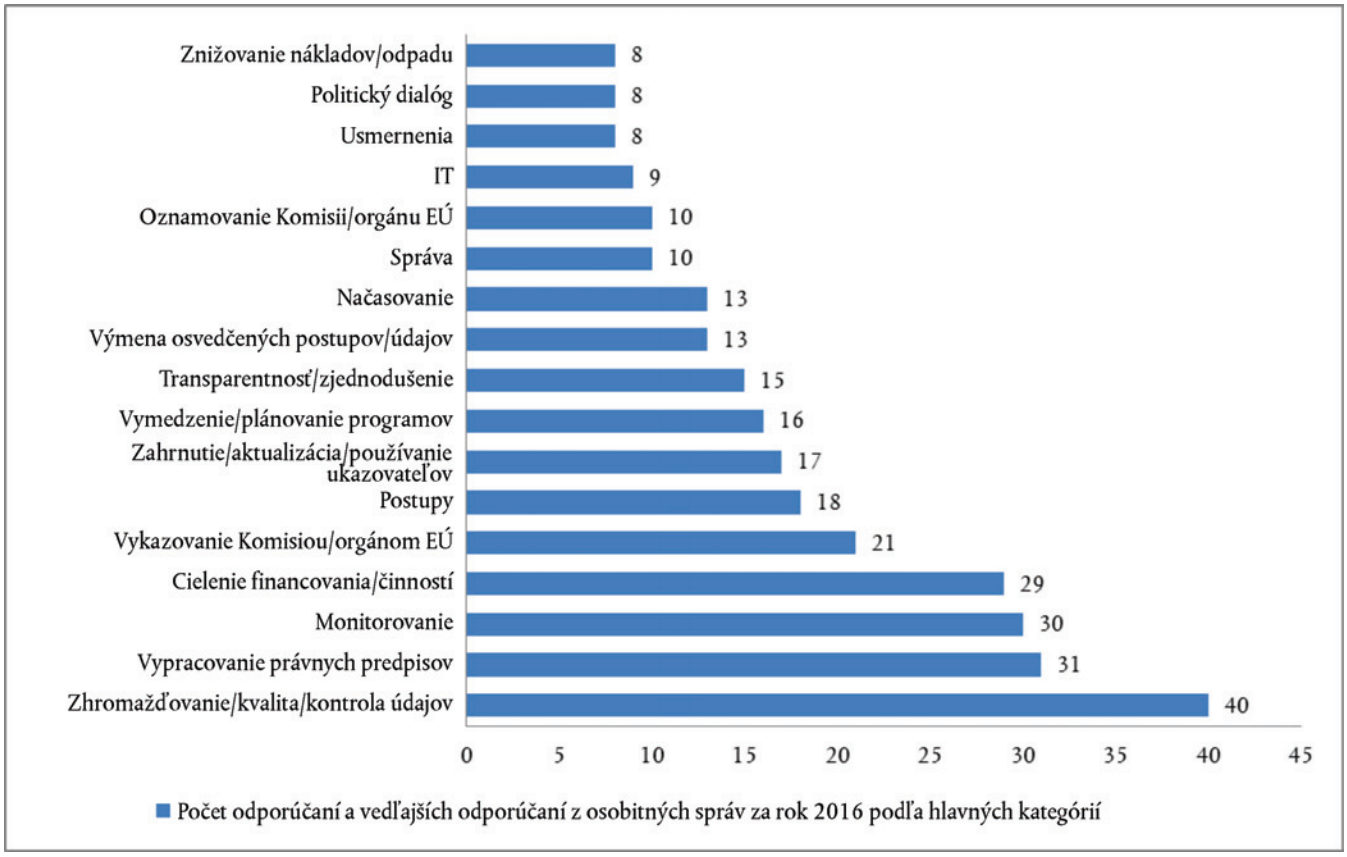

Zdroj: EDA.

Rámček 3.14 – Do akej miery sme presvedčiví?

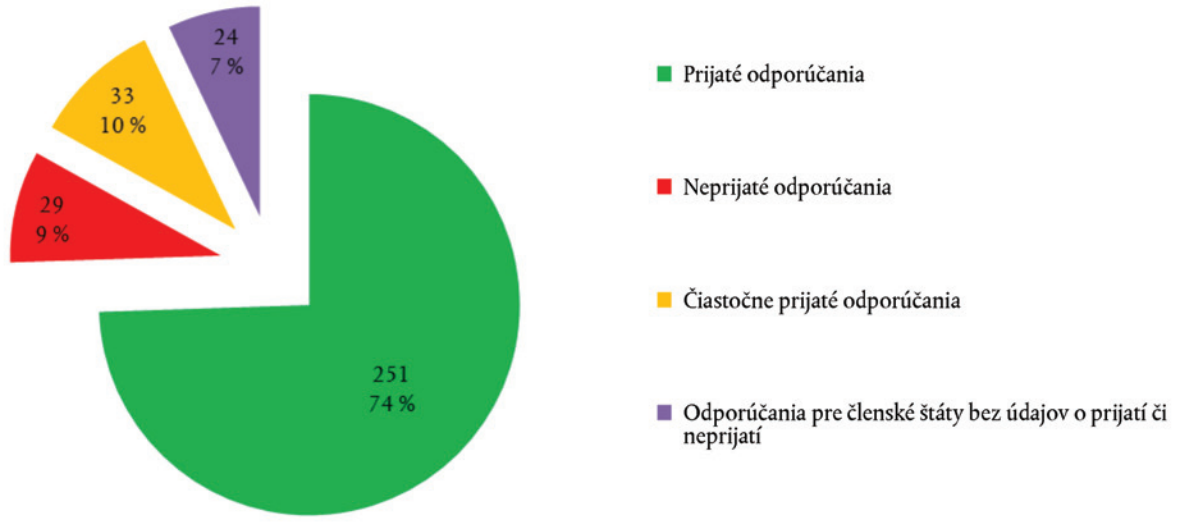

Zdroj: EDA.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.53. Priority určené Dvorom audítorov v jeho stratégii na obdobie 2013 – 2017, na ktoré má zamerať svoju činnosť: i) udržateľnosť verejných financií, ii) životné prostredie a zmena klímy a iii) pridaná hodnota a rast. V ďalších bodoch upriamujeme pozornosť na vybraté osobitné správy, ktoré sa týkajú týchto priorít. Vybraté správy predstavujú približne jednu tretinu z 36 správ z roku 2016. Z týchto správ prinášame výber spoločných výziev, z ktorých vyplynuli naše odporúčania, pričom sa pokúšame neopakovať celkové závery. ***Rámčeky 3.15***, ***3.16*** a ***3.17*** poskytujú prehľad týchto výziev podľa jednotlivých priorít stratégie na obdobie 2013 – 2017.

ODPOVEDE KOMISIE

3.53. *Komisia zdôrazňuje, že v niektorých osobitných správach vybratých v rámčekoch 3.15, 3.16 a 3.17 Európsky dvor audítorov zistil aj dobré výsledky a úspechy, napríklad:*

— *V osobitnej správe č. 19/2016 Európsky dvor audítorov zistil, že pokiaľ ide o náklady na riadenie a poplatky za riadenie, v právnych predpisoch sa výrazne zlepšilo poskytovanie maximálnej výšky pre kumulatívne sumy, ktoré sú nižšie ako maximálne výšky platné v programovom období 2007 – 2013.*

— *V osobitnej správe č. 10/2016 Európsky dvor audítorov zistil, že v uplynulých rokoch vynaložila Komisia chvályhodné úsilie na zlepšenie transparentnosti.*

— *V osobitnej správe č. 31/2016 Európsky dvor audítorov zistil, že na ambicióznom cieli sa pracuje a že sa vo všeobecnosti zaznamenal pokrok smerom k dosiahnutiu daného cieľa. Plnenie cieľa viedlo k lepšiemu a cielenejšiemu financovaniu opatrení v oblasti klímy v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

— *V osobitnej správe č. 4/2016 Európsky dvor audítorov zistil, že vďaka Európskemu inovačnému a technologickému inštitútu (EIT) sa trom znalostným a inovačným spoločenstvám (ZIS) zriadeným v roku 2010 podarilo zoskupiť vyše 500 partnerov z rôznych disciplín, krajín a sektorov. ZIS sú autonómne a partneri ZIS si túto črtu EIT osobitne cenia. ZIS prostredníctvom EIT ponúkli nové príležitosti na vykonávanie inovačných činností a podporili podnikateľskú kultúru. Dvor audítorov privítal rozhodnutie EIT, ktorý v roku 2015 plánoval preskúmať svoje ukazovatele zavedením nového riadiaceho systému pre kľúčové ukazovatele výkonnosti.*

Udržateľnosť verejných financií

3.54. Tri osobitné správy prijaté v roku 2016 sa týkali udržateľnosti verejných financií. Aj keď boli zamerané na rôzne nástroje určené na zabezpečenie rozpočtu EÚ alebo rozpočtov členských štátov, identifikovali sme v nich niekoľko spoločných nedostatkov vo vykonávaní. Dva prvky našich zistení (týkajúce sa kvality údajov a transparentnosti) predstavujú problémy, ktoré sme zistili v mnohých predmetných oblastiach.

3.54. *Komisia v súvislosti s „usmerneniami“ a „údajmi o kvalite“ uvedenými v rámčeku 3.15 pre osobitnú správu č. 19/2016 poukazuje na túto skutočnosť:*

V čase zverejnenia Komisia poskytovala rozsiahle usmernenia, príručky a možnosti na výmenu skúseností. Všetky sú k dispozícii na adrese https://www.fi-compass.eu/resources/ec. Medzi príslušné témy patrí okrem iného ex ante *posúdenie, spôsoby platby, náklady na riadenie a poplatky za riadenie, kombinácia prostriedkov z fondov EŠIF a EFSI, vybraté orgány vykonávajúce finančné nástroje. Témy boli vybraté na základe potreby usmernení vyjadrenej členskými štátmi.*

Prípady uvedené v správe Európskeho dvora audítorov, okrem usmernení o preferenčnom zaobchádzaní (predložených členským štátom v októbri 2015), súvisia s odporúčaniami Komisii pre poskytovanie dodatočných usmernení členským štátom s cieľom využiť úspory z rozsahu, dodržať daňové ustanovenia alebo prijať vhodné opatrenia na zachovanie revolvingového charakteru finančných prostriedkov počas požadovaného osemročného obdobia po skončení obdobia oprávnenosti programového obdobia 2014 – 2020. Jediný odkaz v osobitnej správe č. 19/2016 týkajúci sa kvality údajov súvisí s nákladmi na riadenie a poplatkami za riadenie vykázanými riadiacimi orgánmi. V správe Európskeho dvora audítorov sa pre niekoľko finančných nástrojov uvádza, že údaje týkajúce sa nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie buď neboli vôbec vykázané, alebo neboli hodnoverné. Povinné vykazovanie vzniknutých a zaplatených nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie sa právne stanovilo až pre ukončenie programu do marca 2017.

Komisia takisto zdôraznila, že na základe skúseností z obdobia 2007 – 2013 sú požiadavky na obdobie 2014 – 2020 oveľa podrobnejšie a stanovuje sa poskytovanie viac štruktúrovaných údajov.

Rámček 3.15 – Spoločné problémy identifikované v správach o udržateľnosti verejných financií

	Usmernenia	Kvalita údajov	Transparentnosť
Osobitná správa č. 10/2016 – Postup pri nadmernom deficite	X	X	X
Osobitná správa č. 19/2016 – Plnenie rozpočtu EÚ prostredníctvom finančných nástrojov	X	X	Nevzťahuje sa
Osobitná správa č. 29/2016 – Jednotný mechanizmus dohľadu	X	X	X

Zdroj: EDA.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.55. Príklady spoločných zistení z týchto správ

i) Nedostatočne vypracované usmernenia (osobitná správa č. 29/2016): na zlepšenie procesu rozhodovania Rady pre dohľad JMD a zabezpečenie efektívnosti a účinnosti zasadnutí Rady by sa mali vypracovať ďalšie usmernenia v podobe kontrolných zoznamov, šablón a vývojových diagramov.

ii) Kvalita údajov (osobitná správa č. 19/2016): Komisia nemala úplný prehľad o nákladoch na riadenie a poplatkoch za vykonávanie finančných nástrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu. Podobne Komisii chýbali aj informácie o ďalších celkových administratívnych nákladoch jednotlivých členských štátov na vykonávanie *európskych štrukturálnych a investičných fondov* prostredníctvom *grantov* alebo *finančných nástrojov* v období 2014 – 2020.

ODPOVEDE KOMISIE

3.55.

i) *Nedostatočne vypracované usmernenia (osobitná správa č. 29/2016): Komisia poznamenáva, že osobitná správa č. 29/2016 neobsahovala odporúčania určené Komisii, ale odporúčania pre ECB.*

ii) *Kvalita údajov (osobitná správa č. 19/2016): Komisia v období 2007 – 2013 sledovala náklady na riadenie a poplatky za riadenie prostredníctvom zhrnutia údajov pre finančné nástroje založené na správach členských štátov. Táto požiadavka sa zaviedla v roku 2011.*

Na obdobie 2014 – 2020 bude mať Komisia úplnejší a spoľahlivejší súbor údajov na sledovanie celkového vykonávania finančných nástrojov vrátane nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie.

V obidvoch obdobiach za zabezpečenie oprávnenosti nákladov na riadenie a poplatkov za riadenie v súlade s platnými pravidlami a zásadou subsidiarity zodpovedajú vnútroštátne orgány.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

iii) Transparentnosť (osobitná správa č. 10/2016): vo všeobecnosti neboli analýzy, ktoré tvoria základ pre návrhy Komisie na rozhodnutia a odporúčania pre postup pri nadmernom deficite, dostatočne transparentné. Zistili sme, že je potrebné vyvážiť túto zvýšenú zložitosť a širší priestor schopnosti úsudku z ekonomického hľadiska prostredníctvom zvýšenia transparentnosti, čím sa uľahčí verejná kontrola. Eurostat neposkytol Hospodárskemu a finančnému výboru alebo neuverejnil všetky svoje dvojstranné rady *ex ante*/*ex post* pre členské štáty. Dôvody *výhrad* a zmien zo strany Eurostatu, ako aj postupy, ktoré k nim viedli, sa takisto mohli uviesť transparentnejšie.

ODPOVEDE KOMISIE

iii) *Transparentnosť (osobitná správa č. 10/2016): Eurostat má postup, v ktorom sú uvedené kroky, harmonogram a úloha každého aktéra počas analýzy oznámených údajov na účely postupu pri nadmernom deficite. Patria sem aj pravidelné stretnutia s vrcholovým manažmentom a s generálnym riaditeľom. Úrad Eurostat z dôvodu auditu Európskeho dvora audítorov v skutočnosti od leta 2016 na svojom webovom sídle zverejňuje* ex ante *a* ex post *poradenstvo členským štátom a tieto rady sa oznamujú Hospodárskemu a finančnému výboru. Poradenstvo je k dispozícii v tejto časti webového sídla Eurostatu: http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/advice-to-member-states.*

Pokiaľ ide o dôvody výhrad a zmien zo strany Eurostatu, ktoré sú založené na odbornom úsudku, Eurostat na základe auditu Európskeho dvora audítorov stanovil postupy na určovanie výhrad a zmien údajov.

Životné prostredie, energetika a zmena klímy

3.56. V roku 2016 sme vydali štyri správy týkajúce sa životného prostredia, energetiky a zmeny klímy. Hoci sa tieto správy týkali rôznych tém, aj v nich sa vyskytli niektoré spoločné problémy. Takisto ako v iných oblastiach sa ako spoločná problematická oblasť objavila kvalita a monitorovanie údajov. Okrem toho sa v tejto oblasti vyskytli obavy v súvislosti so včasnosťou.

3.56. *Pozri odpoveď Komisie na bod 3.57.*

Rámček 3.16 – Spoločné problémy identifikované v správach o životnom prostredí, energetike a zmene klímy

	Kvalita údajov	Včasné vykonávanie	Monitorovanie a dohľad
Osobitná správa č. 3/2016 – Znečistenie Baltského mora hnojivami	X	X	X
Osobitná správa č. 18/2016 – Certifikácia biopalív	X	Nevzťahuje sa	X
Osobitná správa č. 22/2016 – Vyraďovanie jadrových zariadení z prevádzky v Litve, Bulharsku a na Slovensku	Nevzťahuje sa	X	X
Osobitná správa č. 31/2016 – Opatrenia EÚ v oblasti klímy	X	X	X

Zdroj: EDA.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.57. Príklady spoločných zistení z týchto správ

i) Kvalita údajov (osobitná správa č. 3/2016): postup monitorovania znečisťovania Baltského mora zo vstupov živín nezaručoval spoľahlivosť údajov na účely posúdenia súladu s cieľmi Helsinskej komisie ([52]).

ii) Včasnosť (osobitná správa č. 22/2016): takmer vo všetkých kľúčových projektoch infraštruktúry v troch kontrolovaných členských štátoch došlo k oneskoreniam. Najväčšie oneskorenie bolo v Litve, kde sa dátum vyradenia z prevádzky posunul o deväť rokov na rok 2038; (osobitná správa č. 31/2016): zistili sme, že sa ambiciózne pracuje na dosahovaní cieľa vynaložiť aspoň 20 % rozpočtu EÚ na obdobie 2014 – 2020 na opatrenia v oblasti klímy, ale existuje vážne riziko, že sa tento cieľ nesplní. Komisia celkovo odhaduje, že na opatrenia v oblasti klímy by sa vynaložilo 18,9 % výdavkov, čím by sa nedosiahol 20 % cieľ.

iii) Monitorovanie (osobitná správa č. 18/2016): Komisia nedohliadala na fungovanie dobrovoľných schém certifikácie biopalív, a preto nemala istotu, či sa v nich reálne uplatňovali normy, na ktoré boli príslušné palivá certifikované, ani nemohla zistiť prípadné porušenie pravidiel.

Pridaná hodnota/zníženie nákladov

3.58. Vytváranie pridanej hodnoty je téma, ktorá sa opakuje vo všetkých našich osobitných správach, a v mnohých prípadoch sme pristúpili k formulovaniu odporúčaní na vypracovanie právnych predpisov alebo postupov a v niektorých prípadoch aj na zníženie nákladov. V tomto ohľade sme identifikovali spoločné problémy v štyroch správach o inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ. Okrem toho boli v tejto oblasti časté aj obavy v súvislosti s monitorovaním a transparentnosťou, ako je to v mnohých našich správach.

ODPOVEDE KOMISIE

3.57.

ii) *Včasnosť (osobitná správa č. 22/2016): Komisia poznamenala, že programy vyraďovania jadrových zariadení z prevádzky v troch členských štátoch sa nachádzajú na rôznych úrovniach napredovania a realizácie. Programy pre jadrové elektrárne Bohunice (SK) a Kozloduj (BG) sa nachádzajú v najpokročilejšej fáze a ich dokončenie je naplánované na roky 2025 (Bohunice) a 2030 (Kozloduj). Program pre elektráreň Kozloduj bol po revízii v roku 2011 skrátený o päť rokov.*

V jadrovej elektrárni Ignalina (LT) je vyraďovanie reaktorov černobyľského typu z prevádzky prvým procesom tohto druhu, čo so sebou prináša najväčšie problémy. Oneskorenia vznikli v minulom viacročnom finančnom rámci. Kontroly a riadiace štruktúry sa neskôr posilnili s cieľom zmierniť problémy, na ktoré sa narazilo.

Bez ohľadu na dosiahnutý pokrok Komisia uznala potrebu neprestajného zlepšovania v rámci programov vyraďovania z prevádzky.

iii) *Monitorovanie (osobitná správa č. 18/2016): Komisia poznamenala, že jej „právomoc dohľadu“, čo sa týka vykonávania všetkých činností, obmedzil zákonodarca. Komisia vykonáva dohľad nad dobrovoľnými systémami v súlade s právomocou stanovenou v smernici o obnoviteľných zdrojoch energie, zmenenej smernicou (EÚ) 2015/1513, v ktorej sa požaduje, aby sa v rámci dobrovoľných systémov podávala ročná správa o ich prevádzke.*

Komisia súhlasila s tým, že dohľad a transparentnosť vrátane postupov riešenia sťažností by sa mohli posilniť.

([52]) Helsinská komisia je riadiacim orgánom Helsinského dohovoru o ochrane morského prostredia oblasti Baltského mora.

Rámček 3.17 – Spoločné problémy identifikované v správach o inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ

	Pridaná hodnota/zníženie nákladov	Monitorovanie	Transparentnosť
Osobitná správa č. 4/2016 – Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT)	X	X	X
Osobitná správa č. 7/2016 – Budovy Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ)	X	X	Nevzťahuje sa
Osobitná správa č. 12/2016 – Používanie grantov agentúrami	X	X	X
Osobitná správa č. 17/2016 – Verejné obstarávanie v inštitúciách EÚ	Nevzťahuje sa	X	X

Zdroj: EDA.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.59. Príklady spoločných zistení z týchto správ

i) Pridaná hodnota (osobitná správa č. 4/2016): napriek opodstatnenému *účelu* komplexný operačný rámec EIT a problémy s riadením bránili jeho celkovej účinnosti, a preto by mal opätovne zamerať svoj prístup na dosiahnutie dosahu.

ii) Monitorovanie (osobitná správa č. 7/2016): ESVČ pri monitorovaní priestoru na osobu v kancelárskych budovách nebrala do úvahy všetky dôležité faktory ani vždy nezabezpečila, aby nájmy za kancelárske budovy a rezidencie zodpovedali trhovým sadzbám alebo aby poplatky účtované ďalším nájomníkom pokrývali plnú výšku nákladov.

iii) Transparentnosť (osobitná správa č. 12/2016): zistili sme nedostatky v prípadoch, keď agentúry, v ktorých sa vykonal audit, uplatnili osobitné postupy výberu odborníkov a udeľovania grantov založené na výnimkách uvedených v nariadení o zriadení; v dôsledku toho došlo k ohrozeniu zásad rovnakého zaobchádzania a transparentnosti a možné konflikty záujmov sa neriešili v plnej miere; (osobitná správa č. 17/2016): zviditeľnenie činností verejného obstarávania inštitúciami EÚ na internete bolo zlé; informácie o výsledkoch verejného obstarávania neboli dostupné takým spôsobom, ktorý by umožnil účinné monitorovanie orgánom udeľujúcim absolutórium a širšou verejnosťou s cieľom zvýšiť transparentnosť a posilňovať dôveru.

ODPOVEDE KOMISIE

3.59.

i) *Pridaná hodnota (osobitná správa č. 4/2016): Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) prijal súbor opatrení na odstránenie nedostatkov v oblasti účinnosti. EIT riešil zložitosť operačného rámca prostredníctvom pracovnej skupiny pre zjednodušenie, stratégie monitorovania EIT, ako aj zásad dobrej správy a finančnej udržateľnosti. EIT napokon posilnil svoje štruktúry vedenia, riadenia a správy.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ČASŤ 3 – KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE ODPORÚČANÍ

3.60. Kontrola prijatia opatrení na základe odporúčaní v našich audítorských správach je zásadne dôležitým krokom v cykle auditu výkonnosti. Okrem toho, že nám aj ostatným zainteresovaným stranám (najmä Európskemu parlamentu a Rade) poskytuje následná kontrola spätnú väzbu o vplyve našej práce, pomáha nám aj podnecovať Komisiu a členské štáty k vykonaniu našich odporúčaní.

3.61. Táto časť obsahuje výsledky nášho ročného posúdenia, do akej miery Komisia vykonala nápravné opatrenia v súvislosti s našimi odporúčaniami.

Rozsah a prístup

3.62. Tento rok sme vybrali 13 správ, ktoré:

— sme uverejnili aspoň pred tromi rokmi,

— sú stále relevantné a

— ktorých plneniu sme sa nevenovali v nijakej osobitnej ani výročnej správe.

Tieto správy obsahovali spolu 131 odporúčaní vydaných v rokoch 2010 – 2013 na rôzne témy (pozri ***rámček 3.18***). Podrobnosti o stave ich vykonávania sú uvedené v ***prílohe 3.1***.

Rámček 3.18 – Viac odporúčaní následne kontrolovaných než v ktoromkoľvek predchádzajúcom roku

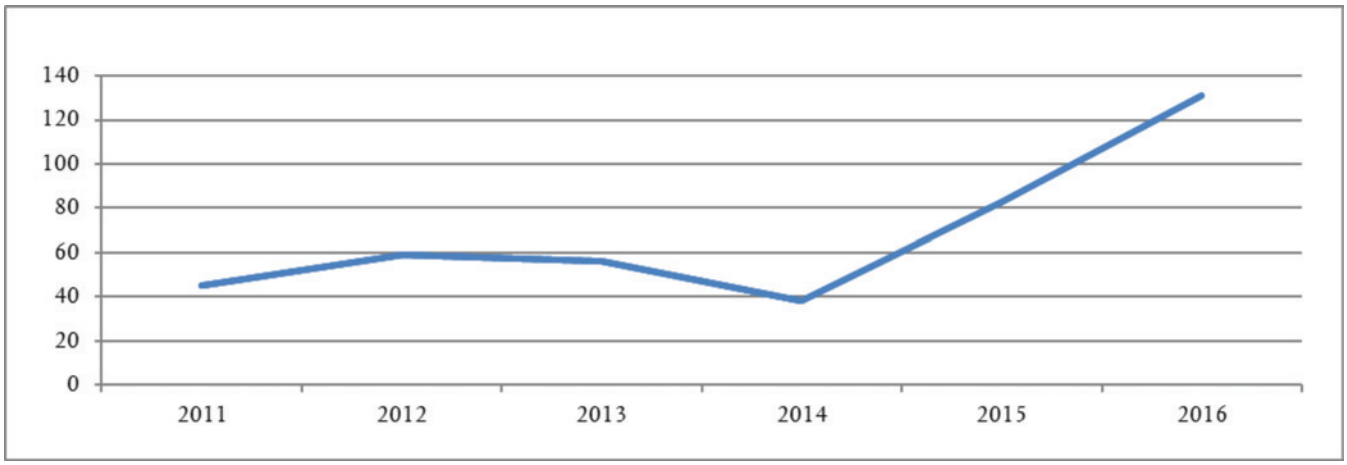

Zdroj: EDA.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.63. Kontrolu prijatia opatrení sme vykonali na základe preskúmania dokumentov a rozhovorov so zamestnancami Komisie. S cieľom zabezpečiť spravodlivé a vyvážené preskúmanie sme svoje zistenia následne zaslali Komisii a v našej konečnej analýze sme zohľadnili jej odpovede. Vyvodili sme závery o vykonávaní 108 odporúčaní. O zvyšných 23 odporúčaniach nebolo možné vyvodiť závery buď preto, lebo neboli priamo adresované Komisii, alebo už neboli relevantné.

Ako sa Komisia postavila k našim odporúčaniam?

3.64. Podľa našich záverov Komisia zo 108 odporúčaní vykonala v plnom rozsahu 72, 18 vykonala vo väčšine ohľadov, 12 v niektorých ohľadoch a šesť nevykonala (pozri ***rámček 3.19***).

Rámček 3.19 – Vysoký počet vykonaných odporúčaní

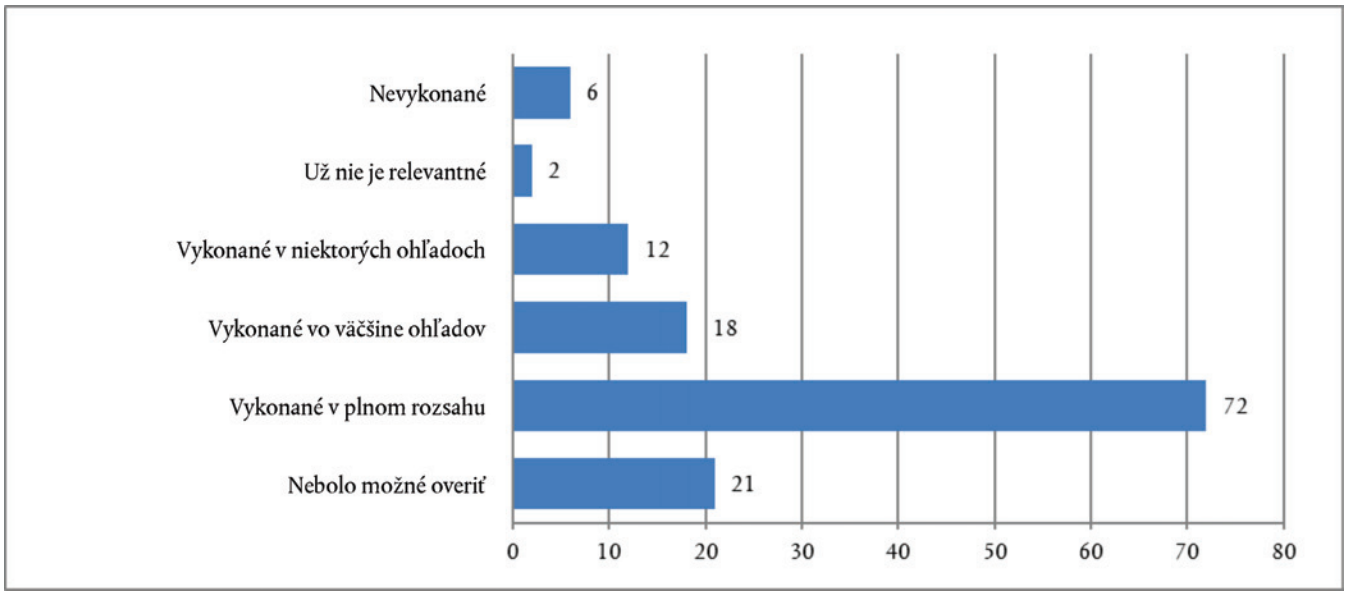

Zdroj: EDA.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.65. Tento výsledok je zhruba rovnaký ako v predchádzajúcich rokoch. Percento odporúčaní vykonaných v plnom rozsahu je však najvyššie, odkedy sme začali uverejňovať konsolidované číselné údaje.

3.66. Aj odporúčania, ktoré neboli vykonané v plnom rozsahu, boli často impulzom pre nápravné opatrenia (pozri ***rámček 3.20***). Veľká väčšina týchto opatrení bola zavedená do dvoch rokov.

Rámček 3.20 – Odporúčania často viedli k významným nápravným opatreniam

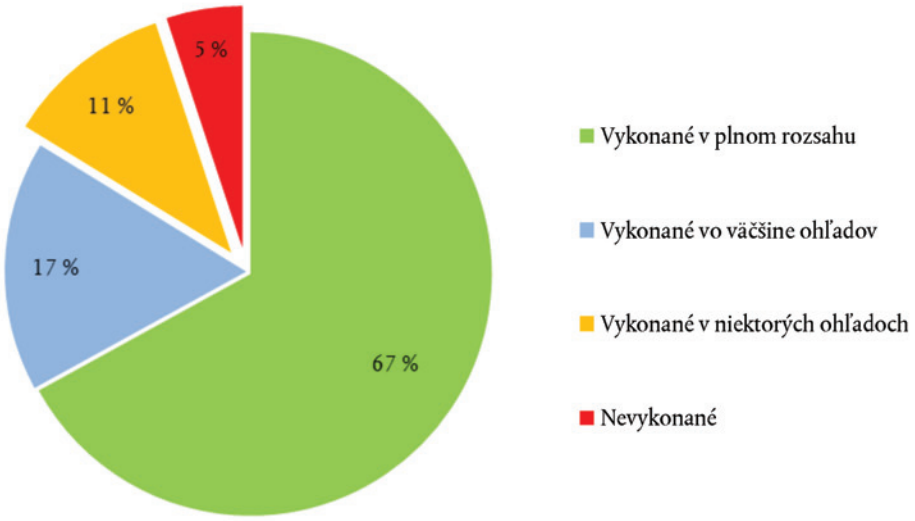

Zdroj: EDA.

3.67. Nepodarilo sa nám overiť 21 odporúčaní (16 % z celkového počtu), keďže boli adresované výhradne členským štátom ([53]).

3.68. Komisia uviedla, že významné problémy v konkrétnych prípadoch *zdieľaného hospodárenia*, v ktorých mala zohrávať dozornú úlohu, prerokuje s členskými štátmi. O možnom mechanizme vykazovania a overovania týchto výsledkov v súčasnosti rokuje spoločná pracovná skupina Dvora audítorov a Komisie. Plánujeme tiež pracovať s kontaktným výborom ([54]) a Radou na výbere mechanizmov spolupráce, ktoré by mohli priniesť užitočné informácie o vykonávaní odporúčaní členskými štátmi.

([53]) V osobitných správach č. 20/2012 a č. 23/2012.
([54]) Kontaktný výbor je zhromaždením predsedov NKÚ EÚ vrátane EDA.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Zmiešané výsledky

3.69. Z našej kontroly prijatia opatrení vyplýva, že naše odporúčania viedli k viacerým dôležitým zlepšeniam. Nevyriešené nedostatky sú opísané v ***prílohe 3.2***.

3.70. Šesť odporúčaní sa nevykonalo (pozri názvy správ v ***prílohe 3.1***):

— Osobitná správa č. 20/2012 [bod 77 písm. a)]. V legislatívnych návrhoch o odpade v roku 2015 sa nezohľadnili naše odporúčania stanoviť záväzné ciele na úrovni EÚ. Dôvodom je, že Komisia prechádza od stanovovania cieľov k podporným krokom na predchádzanie vzniku odpadu, ako je znižovanie plytvania potravinami a ekodizajn.

— Osobitná správa č. 14/2012 [bod 54 písm. b)]. Doteraz sa nevykonalo nijaké hodnotenie vplyvu finančných prostriedkov EÚ vyčlenených na zavedenie noriem v oblasti hygieny a bezpečnosti potravín v bitúnkoch.

— Osobitná správa č. 14/2012 [bod 54 písm. c)]. Keďže uvedené hodnotenie nebolo vykonané, nebolo možné určiť, či sa majú prijať ďalšie opatrenia.

— Osobitná správa č. 2/2013 (prvá časť odporúčania 7, bod 104). Komisia nezaviedla účinné opatrenia na zaručenie doplnkovosti náhrady za finančný nástroj s rozdelením rizika. To sa potvrdilo aj v novembri 2016 v nezávislom hodnotení, v ktorom boli vyjadrené obavy, že 28 % projektov nie je doplnkových, a odporučilo sa stanoviť jasné kritériá výberu na zaručenie doplnkovosti.

ODPOVEDE KOMISIE

3.70.

— *Osobitná správa č. 20/2012. Komisia ďalej právne a finančne podporuje predchádzanie vzniku odpadu ako najvyšší stupeň hierarchie odpadového hospodárstva, napríklad prostredníctvom kohéznych fondov EÚ. Keďže legislatívny proces týkajúci sa návrhov Komisie v oblasti odpadov stále prebieha (a bude pokračovať celú druhú polovicu roku 2017), nie je možné v tomto štádiu predvídať, či sa v revidovaných právnych predpisoch o odpadoch budú nachádzať ciele predchádzania vzniku odpadu (vrátane opätovného použitia).*

— *Osobitná správa č. 14/2012. Ak sa členské štáty vo svojom hodnotení* ex post *programov rozvoja vidieka na obdobie 2007 – 2013 zaoberali bezpečnosťou potravín a hygienickými normami, Komisia zahrnie výsledky tohto hodnotenia do svojho súhrnného hodnotenia. V každom prípade bolo toto opatrenie v aktuálnom programovom období ukončené.*

— *Osobitná správa č. 14/2012. V aktuálnom programovom období (2014 – 2020) bolo toto opatrenie ukončené.*

— *Osobitná správa č. 2/2013. Vždy bude náročné vopred zabezpečiť doplnkovosť každého projektu* ex ante*, toto posúdenie závisí od viacerých faktorov, ktoré sa neprestajne menia a ktoré súvisia s premenlivými hospodárskymi podmienkami. Finančné nástroje v období 2014 – 2020 však boli zlepšené z hľadiska požiadaviek na hodnotenie, sledovanie a vykazovanie a predbežné hodnotenie INNOVFIN bolo navrhnuté tak, aby poskytovalo odpovede na otázky Európskeho dvora audítorov. Slabý prístup k financiám ostáva pre MSP problémom.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
— Osobitná správa č. 12/2012 [bod 108 písm. d)]. Napriek nášmu odporúčaniu sa generálny riaditeľ Eurostatu stále vymenúva bez predchádzajúceho zapojenia Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky alebo Európskeho parlamentu a Rady.	— *Osobitná správa č. 12/2012. Vhodný právny rámec a potrebné záruky na to, aby postupy vymenovania a odvolania týkajúce sa generálneho riaditeľa boli transparentné a zabezpečovali plný súlad so zásadou nezávislosti, ako sa stanovuje v nariadení (ES) č. 223/2009, v tomto ohľade existujú.* *Transparentnosť sa potvrdila súčasným postupom týkajúcim sa pozície generálneho riaditeľa Eurostatu, ktorý bol otvorený pre externých uchádzačov. Nezávislosť podávania správ Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky (ESGAB) o vykonávaní kódexu postupov Komisiou (Eurostat) sa okrem toho najlepšie zabezpečí, keď grémium ESGAB nebude priamo zapojené do postupu vymenovania generálneho riaditeľa Eurostatu. Napokon, medziinštitucionálne vzťahy medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou sú jasne stanovené, napríklad pokiaľ ide o legislatívny postup, ale aj tým, že sa celá Komisia zodpovedá Parlamentu. Účelom výročného dialógu o štatistike stanoveného v nariadení (ES) č. 223/2009 je zabezpečiť primerané zapojenie Parlamentu v oblasti štatistiky a poskytnúť mu informácie o otázkach štatistiky, a to aj prostredníctvom stanovenia, že čerstvo vymenovaný generálny riaditeľ Eurostatu ihneď po vymenovaní vystúpi pred príslušným výborom Parlamentu.*
— Osobitná správa č. 23/2012 [bod 73 písm. e), posledná veta]. Komisia toto odporúčanie najskôr neprijala, pokiaľ ide o následnú kontrolu používania ustanovení o vrátení podpory v rozhodnutiach o udelení grantu na projekty regenerácie, s odôvodnením, že následná kontrola je zodpovednosťou *riadiacich orgánov* členských štátov.	— *Osobitná správa č. 23/2012. Ako sa už uviedlo v odpovedi Komisie na toto odporúčanie, Komisia sa domnieva, že začlenenie doložky o vrátení do rozhodnutia o udelení grantu vydaného riadiacim orgánom je príkladom osvedčeného postupu, ktorý by mali členské štáty zahrnúť do svojich vnútroštátnych právnych predpisov.* *Podľa zásady zdieľaného hospodárenia by však riadiace orgány, keďže vydávajú rozhodnutia o udelení grantu, mali okrem monitorovania realizácie projektov monitorovať aj uplatňovanie doložky o vrátení.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.71. Komisia najskôr neprijala 11 odporúčaní, z ktorých deväť sa týkalo GR DEVCO (vrátane šiestich z osobitnej správy č. 9/2013). Napriek tomu sa neskôr čiastočne alebo úplne vykonali všetky okrem jedného (pozri ***rámček 3.21***).

ODPOVEDE KOMISIE

3.71. *Po reorganizácii Komisie v roku 2015 patria dve z deviatich odporúčaní pôvodne odmietnutých Generálnym riaditeľstvom pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (GR DEVCO) do právomoci Generálneho riaditeľstva pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení (GR NEAR).*

Zvyšnými siedmimi pôvodne zamietnutými odporúčaniami sa zaoberali následné opatrenia Európskeho dvora audítorov v roku 2016:

— *jedno odporúčanie z osobitnej správy č. 13/2013, podľa ktorého by Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) mali vytvoriť nový systém na výpočet a vykazovanie celkových administratívnych nákladov spojených s poskytovaním rozvojovej pomoci pre Strednú Áziu, bolo zamietnuté, lebo sa dospelo k záveru, že zmenu systému zostavovania rozpočtu podľa činností by mal navrhnúť Európsky dvor audítorov na úrovni Komisie a schváliť by ho mal rozpočtový orgán,*

— *v osobitnej správe č. 9/2013 GR DEVCO a ESVČ nesúhlasili so šiestimi z dvanástich odporúčaní, lebo väčšina opatrení sa považovala za realizované, ako sa vysvetlilo v spoločných odpovediach ESVČ a Komisie Európskemu dvoru audítorov. Tento pozitívny výsledok by preto nemal byť prekvapujúci.*

Pozri odpoveď Komisie na bod 3.70 v súvislosti s osobitnou správou č. 12/2012.

Rámček 3.21 – Takmer všetky pôvodne neprijaté odporúčania sa napriek tomu nakoniec vykonali

Číslo osobitnej správy	Zamietnuté a nevykonané	Zamietnuté a čiastočne vykonané	Zamietnuté a vykonané v plnej miere
Osobitná správa č. 23/2012 Obnova			Zásada „znečisťovateľ platí“ je teraz podmienkou financovania projektov obnovy.
Osobitná správa č. 14/2013 Palestínska samospráva		Program priamej finančnej podpory pre Palestínu Pegase bol pôvodne poskytnutý bez explicitnej podmienenosti; to sa zmenilo zavedením prístupu orientovaného na výsledky.	

Číslo osobitnej správy	Zamietnuté a nevykonané	Zamietnuté a čiastočne vykonané	Zamietnuté a vykonané v plnej miere
Osobitná správa č. 13/2013 Stredná Ázia		Nový systém výpočtu a vykazovania celkových administratívnych nákladov na poskytovanie rozvojovej pomoci v Strednej Ázii sa nepovažoval za potrebný, pretože existujúci rozpočtový systém založený na činnostiach bol dostačujúci.	
Osobitná správa č. 9/2013 Konžská demokratická republika		Štandardný časový rámec riadenia projektov v Konžskej demokratickej republike nebol odsúhlasený, pretože Komisia sa rozhodla postupovať podľa svojich najlepších vedomostí a projekty bolo možné zmeniť alebo predĺžiť. Väčšinou sa však stanovili realistické časovo vymedzené ukazovatele.	Aj keď naše odporúčanie týkajúce sa vyváženia pomoci vo všetkých provinciách Konžskej demokratickej republiky nebolo prijaté, zistili sme primerane spravodlivé rozdelenie pomoci medzi centrálne a okrajové regióny.
		Komisia sa vyjadrila, že namiesto väčšieho využitia podmienenosti a politického dialógu uplatnila medzinárodne odsúhlasené zásady pre nestabilné štáty. Zistili sme však, že podmienenosť a politický dialóg sa uplatňujú, aj keď ešte nie sú plne účinné.	Opatrenia na predchádzanie a zmiernenie rizík nebolo potrebné stanoviť, lebo Komisia a ESVČ ich plánovali prispôsobiť rozvojovej situácii. Zistili sme, že na nové programové obdobie Komisia väčšmi zohľadnila možné riziká a na základe toho zintenzívnila opatrenia na ich zmiernenie.
			Komisia neprijala potrebu zväčšiť pružnosť počas vykonávania programu, keďže zmeny programu boli súčasťou bežného postupu. Zistili sme, že programy sa teraz prispôsobujú na základe pravidelného hodnotenia, monitorovania a auditov.
			Komisia neprijala potrebu podporiť koordinovaný politický dialóg väčšmi, ako to robila doteraz. Našli sme dôkazy o stretnutiach na všetkých úrovniach, ako aj spoločné vyhlásenia.
Osobitná správa č. 4/2013 Egypt			Komisia sa vyjadrila, že problémy v oblasti hospodárenia s verejnými financiami a podvodov v Egypte sa prerokujú prostredníctvom neformálneho hospodárskeho dialógu. Zistili sme, že v súlade s naším odporúčaním bol vytvorený vnútroštátny protikorupčný výbor.
Osobitná správa č. 12/2012 ESTAT	Komisia zastáva názor, že potrebný právny rámec a záruky na zabezpečenie transparentnosti vymenovania a odvolávania riaditeľa Eurostatu a jeho plného súladu so zásadou nezávislosti sú už zavedené.		

Zdroj: EDA a databáza odporúčaní, opatrení a absolutória Komisie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Závery

3.72. Správne meranie a vykazovanie výkonnosti poskytuje ukazovatele úspešnosti operácií a takisto poukazuje na miesta, kde je potrebné zlepšenie. Komisia uplatňuje zložitý a rozmanitý rámec vykazovania výkonnosti pozostávajúci z viacerých spôsobov vykazovania (pozri body 3.3 – 3.12).

3.73. Podobne ako iné vlády a medzinárodné organizácie sa aj Komisia v súčasnosti snaží viac zameriavať na výkonnosť. Určili sme šesť oblastí, v ktorých vlády a medzinárodné organizácie po celom svete uplatňujú osvedčené postupy a pri ktorých by Komisia mohla zvážiť zlepšenia (pozri body 3.13 – 3.51):

3.73.

1. **Priestor na zlepšenie rámca na vykazovanie výkonnosti (body 3.15 – 3.23)**

— Používanie dvoch súborov cieľov a ukazovateľov pre programy Komisie na jednej strane a pre generálne riaditeľstvá na druhej strane neodráža skutočnosť, že za plnenie rozpočtu EÚ so zreteľom na zásady riadneho finančného hospodárenia je v konečnom dôsledku zodpovedná Komisia. Uvádzame príklady vlád, ktoré sa zosúladením používaného merania snažili vytvoriť jasný rámec, a zlepšiť tak náhľad na svoju výkonnosť. Komisia nevykazuje informácie o výdavkoch rozdelené podľa všeobecných a konkrétnych cieľov.

— *Európsky dvor audítorov vo svojej výročnej správe za rok 2015 konštatoval, že mnoho cieľov v plánoch riadenia Komisie nebolo stanovených na správnej úrovni zodpovednosti. Komisia potom preskúmala svoj cyklus strategického plánovania a programovania. Cieľom preskúmania bolo vytvoriť prehľadnejší rámec zodpovednosti Komisie a generálnych riaditeľstiev a zjednodušiť plánovacie dokumenty a sústrediť ich na priority Komisie a právomoci generálnych riaditeľstiev. Ciele a ukazovatele, ktoré boli vybraté pre strategické plány, sa teraz prispôsobujú ich konkrétnym právomociam a odzrkadľuje sa v nich skutočnosť, že zodpovednosť útvarov Komisie je širšia než plnenie rozpočtu a riadenie programu.*

Z tohto dôvodu už nie je potrebné zosúladiť ciele a ukazovatele rámca výkonnosti útvarov Komisie s cieľmi a ukazovateľmi vymedzenými v právnych základoch programov. Útvary Komisie sa však vyzývajú, aby sa pri opise svojich činností týkajúcich sa programov odvolávali na programové výkazy. Tým sa obmedzí duplicita informácií a zabezpečí sa konzistentnosť údajov, ako aj ich posilnenie v budúcnosti.

Komisia sa domnieva, že jej zodpovednosť za plnenie rozpočtu je zrejmá. Každý generálny riaditeľ vo svojej výročnej správe o činnosti podpisuje vyhlásenie o vierohodnosti, v ktorom sa uvádza, že zdroje boli použité na určený účel a v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia a že príslušné operácie sú zákonné a správne. Na inštitucionálnej úrovni celkovú politickú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ preberá kolégium komisárov tým, že každý rok prijíma výročnú správu o hospodárení a výkonnosti rozpočtu EÚ.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— Komisia používa mnoho rôznych cieľov a ukazovateľov. Uskutočňuje síce preskúmanie v rámci iniciatívy BFOR, no iné subjekty už pokročili ďalej v zjednodušovaní svojho rámca na vykazovanie výkonnosti.

ODPOVEDE KOMISIE

— *Rámec výkonnosti rozpočtu EÚ bol vypracovaný, aby sa splnili právne požiadavky, a ako reakcia na požiadavky zainteresovaných strán a na vlastné potreby Komisie.*

Komisia informácie o výkonnosti výdavkových programov použije a) na sledovanie pokroku programov, b) na účely zodpovednosti a transparentnosti, c) na zabezpečenie informácií pre rozhodovanie o riadení programu, d) na odôvodnenie alebo na navrhnutie úprav pridelenia finančných prostriedkov rozpočtovým orgánom, e) na vypracovanie návrhov zmien právneho základu alebo návrhov budúcich programov.

Komisia však pripomína, že hoci sa počas ročného rozpočtového postupu zohľadňujú informácie o výkonnosti, nejde o jediný faktor, ktorým sa riadia rozpočtové rozhodnutia.

Právne základy programov na roky 2014 – 2020 obsahujú vyše 700 ukazovateľov, ktoré sa používajú na sledovanie výkonnosti týchto programov počas ich životného cyklu. Tieto ukazovatele sú výsledkom legislatívneho procesu, a preto sa v nich odzrkadľujú očakávania spoluzákonodarcov týkajúce sa druhu informácií potrebných na sledovanie výkonnosti a miery podrobnosti týchto informácií. Vykazovanie týchto ukazovateľov v programových výkazoch umožňuje rozpočtovému orgánu zohľadniť v rozpočtovom postupe informácie o výkonnosti. V rámci iniciatívy „Rozpočet EÚ zameraný na výsledky" Komisia skúma ukazovatele výdavkových programov stanovené v právnom základe s cieľom získať skúsenosti na prípravu ďalšej generácie výdavkových programov.

Komisia poznamenáva, že počet cieľov a ukazovateľov použitých v strategických plánoch pre útvary Komisie sa v rámci súčasnej reformy podstatne znížil. Počet všeobecných cieľov sa znížil z 84 na 11, počet ukazovateľov vplyvu zo 187 na 37, počet konkrétnych cieľov zo 426 na 386 a počet ukazovateľov výsledkov z 969 na 825.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

2. **Vykazovanie výkonnosti nie je vyčerpávajúce (body 3.24 – 3.32)**

— V porovnaní s inými subjektmi Komisia uvádza v správach výzvy a neúspechy len v obmedzenej miere. Vyvážené vykazovanie znamená jasnejšie analyzovať výkonnosť v minulosti s cieľom prijať lepšie rozhodnutia do budúcnosti; posilňuje takisto objektívnosť získaných informácií.

— *Komisia sa zaviazala, že vytvorí kvalitné správy o výkonnosti, v ktorých sa výsledky budú opisovať vyváženým spôsobom.*

Výročná správa o hospodárení a výkonnosti je všeobecné zhrnutie informácií o tom, ako sa z rozpočtu EÚ podporujú politické priority Európskej únie a kľúčové výsledky, ktoré sa dosiahli pomocou rozpočtu EÚ. Nemá ísť o úplnú a podrobnú správu o výkonnosti rozpočtu EÚ. Správa obsahuje odkazy na iné správy o výkonnosti, v ktorých sa nachádzajú podrobnejšie informácie o výkonnosti (hodnotenia, programové výkazy, výročné správy o činnosti atď.).

Vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 sa uvádza niekoľko nedostatkov a problémov, ktorými sa treba zaoberať. V oddiele 1 tejto správy sa neuvádzajú iba problémy postihujúce včasné plnenie programov, ale aj obmedzenia týkajúce sa posudzovania výkonnosti programov (napr. odkazy na hodnotenia programu EÚ v oblasti zdravia na roky 2007 – 2013 a programy v rozpočtovom okruhu 4 poukazujúce na obmedzenia pri posudzovaní celkovej výkonnosti týchto programov).

— Obmedzené informácie o kvalite údajov v správach Komisie majú nepriaznivý vplyv na transparentnosť. Iné subjekty vykazujú spoľahlivosť informácií o výkonnosti komplexnejšie.

— *Rámec vnútornej kontroly zavedený každým útvarom Komisie je určený na primerané uistenie týkajúce sa okrem iného spoľahlivosti finančného výkazníctva. Každé generálne riaditeľstvo podáva správu o tomto aspekte v rámci druhej časti svojej výročnej správy o činnosti a oddiel 2 výročnej správy o hospodárení a výkonnosti obsahuje zhrnutia a správy o posúdení fungovania systémov vnútornej kontroly útvarov Komisie generálnymi riaditeľstvami.*

Pokiaľ ide o hodnotenia, v súbore nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu sa stanovuje, že pracovné dokumenty útvarov Komisie týkajúce sa hodnotenia a pripravované útvarmi Komisie na konci hodnotenia musia obsahovať prehľadné zhrnutie všetkých nedostatkov v údajoch použitých na podporu záverov a spoľahlivosti výsledkov. V usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu sa navyše stanovuje, že všetky obmedzenia týkajúce sa použitých dôkazov a uplatnenej metodiky, najmä z hľadiska ich schopnosti podporiť závery, sa musia zrozumiteľne vysvetliť v hodnotiacich správach. Toto usporiadanie sa ešte viac posilnilo revíziou usmernení alebo súboru nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3. **Správy o výkonnosti majú príliš textový charakter a mohli by sa v nich viac používať vizuálne a navigačné nástroje (body 3.33 – 3.35)**

— Komisia sa usiluje vytvoriť správy, ktoré budú atraktívnejšie pre čitateľov a zainteresované strany. Niektoré iné subjekty sa lepšie zameriavajú na to, čo je podstatné, a viac využívajú grafické prvky, tabuľky, farebné rozlišovanie, infografiky, interaktívne webové sídla s navigačnými nástrojmi atď.

— *Komisia uznáva význam používania vizuálnych pomôcok vo svojich rôznych správach o výkonnosti a v tejto oblasti uskutočnila určité zlepšenia. Napríklad vo verzii výročnej správy o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 sa používajú textové rámčeky na zvýraznenie kľúčových posolstiev a príkladov a na uľahčenie čítania správy. Vo vydaní výročnej správy o hospodárení a výkonnosti za rok 2016 sa prezentácia ďalej zlepšila pomocou grafických prvkov, diagramov a obrázkov a s použitím zhrnutia. Túto správu a ďalšie správy v integrovanom balíku finančných správ dopĺňajú jednostránkové prehľady, ktoré čitateľovi poskytujú jednoducho prístupný súhrn kľúčových informácií. Okrem toho sa generálne riaditeľstvá v pokynoch pre výročné správy o činnosti vyzývajú, aby vo výročných správach o činnosti používali vizuálne prvky s cieľom zlepšiť čitateľnosť týchto dokumentov.*

Súbor nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu obsahuje špecializovaný nástroj pre vizuálne pomôcky. Je zameraný na predstavenie určitých príkladov nástrojov, ktoré sa ako spôsob zvýšenia informovanosti o pridanej hodnote týchto pomôcok medzi útvarmi Komisie považujú za mimoriadne dôležité pre intervencie v rámci politík. Vôbec nie je určený na to, aby sa v ňom zhromaždili všetky existujúce vizuálne pomôcky.

4. **Komisia nepreukazuje, že výsledky hodnotenia systematicky využíva (body 3.36 – 3.42)**

— Nie všetky hodnotenia vykonané Komisiou alebo pre ňu obsahujú odporúčania a návrhy na vykonanie ďalších krokov, ako je to v príkladoch najlepších postupov od iných medzinárodných organizácií a vlád. Komisia od roku 2005 nevykonala ani nezadala nijakú štúdiu o tom, ako využíva výsledky hodnotení.

— *V usmerneniach pre lepšiu právnu reguláciu sa stanovuje, že všetky pracovné dokumenty útvarov Komisie týkajúce sa hodnotení majú obsahovať nálezy a závery, ktoré predstavujú základ pre možné nadväzujúce opatrenia Komisie. Obsahujú aj požiadavky na šírenie nálezov hodnotení a určovanie vhodných nadväzujúcich opatrení. Hodnotenia zo svojej právnej povahy nemôžu priamo zaväzovať Komisiu k akýmkoľvek opatreniam. V oficiálnej správe zákonodarcovi sa zvyčajne uvádzajú nadväzujúce opatrenia, ktoré Komisia zvažuje.*

V balíku pre lepšiu právnu reguláciu z roku 2015 sa Komisia zaviazala, že fungovanie systému posúdi do konca roku 2019. V súčasnosti sa začínajú prípravy na toto posudzovanie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— Na rozdiel od niektorých iných organizácií a vlád Komisia nemá zavedený zdokumentovaný inštitucionálny systém na pravidelnú následnú kontrolu opatrení na základe odporúčaní z hodnotení, akčných plánov alebo odpovedí vedenia.

ODPOVEDE KOMISIE

— *Opatrenia nadväzujúce na hodnotenia sú prirodzenou súčasťou systému lepšej právnej regulácie v Komisii, pomocou ktorého výsledky hodnotenia poskytujú informácie pre posúdenia vplyvu, čo sú verejne prístupné dokumenty, a procesu ročnej tvorby programov a plánovania činností Komisie. Komisia na výsledky svojich hodnotení nadväzuje v rámci pracovného programu Komisie. Pri plánovaní pracovného programu Komisia systematicky skúma výsledky hodnotení a rozhoduje o nadväzujúcich opatreniach. Nadväzujúce opatrenia na niektoré nálezy hodnotení sa stanovujú v hodnotiacej tabuľke programu REFIT, ktorá sa každý rok aktualizuje, a v správach Komisie určených zákonodarcovi, ktoré sa prikladajú k hodnoteniam.*

5. **Hlavné správy o výkonnosti neobsahujú vyhlásenie ani informácie o kvalite informácií o výkonnosti** (body 3.43 – 3.45)

— Kolégium komisárov a generálni riaditelia nepreberajú zodpovednosť za informácie o výkonnosti, ktoré poskytujú.

— *Všeobecné zásady reťazca zodpovednosti sú zakotvené v zmluvách EÚ. V Komisii sa reťazec zodpovednosti na základe bielej knihy o riadení vymedzuje tak, že hlavnú úlohu majú povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním v decentralizovanom systéme, ktorých pôsobenie podlieha politickej zodpovednosti kolégia ako povoľujúceho úradníka. To platí predovšetkým pre organizáciu finančného hospodárenia. Na konci cyklu podávania správ kolégium prijme výročnú správu o hospodárení a výkonnosti rozpočtu EÚ a na základe výročných vyhlásení povoľujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním prevezme celkovú politickú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ.*

Pripojí sa vyhlásenie Komisie o zodpovednosti za hospodárenie s rozpočtom EÚ s cieľom objasniť, že Komisia nesie konečnú finančnú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ, kým zodpovednosť za výsledky dosiahnuté v súvislosti s rozpočtom EÚ je spoločná pre široký okruh subjektov na európskej a vnútroštátnej úrovni.

6. **Informácie o výkonnosti poskytované Komisiou nie sú ľahko prístupné (body 3.46 – 3.51)**

— Komisia produkuje obrovské množstvo informácií o výkonnosti. Iné vlády a organizácie zoskupujú svoje informácie o výkonnosti racionálnejšie, napríklad na špecializovanom webovom sídle s dobre fungujúcim vyhľadávačom, pokynmi pre používateľov a inými navigačnými nástrojmi.

— *V rámci iniciatívy „Rozpočet EÚ zameraný na výsledky“ bolo vytvorené osobitné webové sídlo pre výsledky EÚ. Webové sídlo je databáza, ktorej účelom je stať sa jednotným kontaktným miestom pre všetky projekty financované z prostriedkov EÚ – prostredníctvom priameho, nepriameho a zdieľaného hospodárenia. Ku koncu mája 2017 sa v databáze nachádzalo približne 1 600 projektov z EÚ a z krajín mimo EÚ, ktoré boli financované z prostriedkov EÚ.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.74. V bodoch 3.52 – 3.59 prezentujeme spoločné výzvy identfikované v niektorých osobitných správach v roku 2016.

3.75. Z tohtoročnej kontroly prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní (pozri body 3.60 – 3.71 vyplynulo, že:

— Komisia do troch rokov od našich auditov príjme a vykoná veľkú časť odporúčaní,

— napriek prvotnému neprijatiu sa odporúčania neskôr predsa len vykonajú čiastočne alebo aj v plnom rozsahu.

Odporúčania

3.76. V ***prílohe 3.3*** sú uvedené výsledky nášho preskúmania, ktoré sa týka pokroku Komisie v plnení odporúčaní v oblasti výkonnosti vyjadrených v našej výročnej správe za rok 2013. V tomto roku obsahovala kapitola 10 tri odporúčania. Dve boli vykonané v niektorých ohľadoch a jedno nebolo vykonané.

3.77. Na základe našich záverov za rok 2016 odporúčame Komisii:

— **Odporúčanie 1:** *zjednodušiť vykazovanie výkonnosti* ([55])

a) ďalším znížením počtu cieľov a ukazovateľov používaných v rôznych správach o výkonnosti a zameraním sa na tie, ktoré najlepšie poslúžia na meranie výkonnosti rozpočtu EÚ. Pri príprave ďalšieho viacročného finančného rámca by Komisia mala pre právny rámec budúcej generácie programov navrhnúť menší počet vhodnejších ukazovateľov. V tejto súvislosti by mala zvážiť aj relevantnosť ukazovateľov, ku ktorým je možné získať potrebné informácie až po niekoľkých rokoch.

ODPOVEDE KOMISIE

a) *Komisia prijíma toto odporúčanie.*

Komisia v súčasnosti v rámci iniciatívy „Rozpočet EÚ zameraný na výsledky“ vykonáva preskúmanie ukazovateľov výdavkových programov stanovených v ich právnom základe. Výsledky preskúmania sa zahrnú do prípravy návrhov ďalšieho viacročného finančného rámca.

([55]) Pozri aj naše stanovisko č. 1/2017 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (body 90 – 99): http://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=40627.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
b) prezentovaním finančných údajov takým spôsobom, aby ich bolo možné porovnať s informáciami o výkonnosti a aby bolo jasné prepojenie medzi výdavkami a výkonnosťou;	**b)** *Komisia prijíma toto odporúčanie.* *Domnieva sa, že toto odporúčanie sa vykonáva prostredníctvom programových výkazov, ktoré predstavujú nástroj, pomocou ktorého Komisia odôvodňuje finančné zdroje pre výdavkové programy v návrhu rozpočtu. V prípade návrhu rozpočtu na rok 2018 tieto výkazy obsahujú informácie pre každý program o finančnom plánovaní a finančnom plnení, ako aj informácie o výkonnosti. Komisia sa preto domnieva, že v programových výkazoch sa informácie prezentujú spôsobom, ktorý umožňuje prepojiť výdavky a výkonnosť.*
c) vysvetlením a zlepšením celkovej spojitosti medzi dvoma súbormi cieľov a ukazovateľov pre programy na jednej strane a GR na druhej strane.	**c)** *Komisia prijíma toto odporúčanie.* *V rámci činností súvisiacich s ďalšou výročnou správou o činnosti Komisia plánuje posilniť tento aspekt tým, že vo výročných správach o činnosti bude viac využívať krížové odkazy na programové výkazy.*
— **Odporúčanie 2:** *lepšie vyvážiť vykazovanie výkonnosti*, a to tak, že vo svojich hlavných správach o výkonnosti bude jasne prezentovať informácie o hlavných výzvach na dosiahnutie cieľov.	*Komisia prijíma toto odporúčanie.* *Komisia sa zaviazala, že vytvorí kvalitné správy o výkonnosti, v ktorých sa výsledky budú opisovať vyváženým spôsobom.* *Komisia v rámci výročnej správy o hospodárení a výkonnosti podáva v špecializovanom oddiele (oddiel 2) informácie o významných výzvach v oblasti riadenia. Ak sa počas roka vyskytli problémy, v správe sa opíše, ako útvary Komisie riešili tieto problémy. Komisia v budúcnosti vyvinie úsilie s cieľom poskytnúť vo svojich hlavných správach o výkonnosti (výročné správy o činnosti, výročná správa o hospodárení a výkonnosti a programové výkazy) viac informácií o hlavných problémoch brániacich dosiahnutiu výsledkov.*
— **Odporúčanie 3:** *zlepšiť prezentáciu správ o výkonnosti pre používateľov* väčším využitím metód a nástrojov, ako sú grafické prvky, súhrnné tabuľky, farebné rozlíšenie, infografiky a interaktívne webové sídla.	*Komisia prijíma toto odporúčanie.* *Komisia sa zaviazala neprestajne zlepšovať prístupnosť svojich správ o výkonnosti pre používateľov. Výročná správa o hospodárení a výkonnosti za rok 2016 už bola značne zlepšená pomocou grafických prvkov, diagramov a obrázkov.*
— **Odporúčanie 4:** *lepšie preukázať, že výsledky hodnotenia sa používajú, a to:*	
a) tak, že bude vyžadovať, aby sa v hodnoteniach vždy uvádzali závery, na ktorých základe možno konať, alebo odporúčania, ktoré by Komisia mala následne skontrolovať;	**a)** *Komisia prijíma toto odporúčanie.* *Závery hodnotenia a opatrenia, ktoré nadväzujú na hodnotenia, už tvoria prirodzenú súčasť systému lepšej právnej regulácie v Komisii a procesu ročnej tvorby programov a plánovania činností Komisie. Tento systém ešte viac posilnila revízia usmernení a súboru nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

b) vykonaním alebo zadaním novej štúdie o používaní a vplyve hodnotení v inštitúcii vrátane včasnosti.

— **Odporúčanie 5:** uvádzať v hlavných správach o výkonnosti, či podľa jej najlepších znalostí majú poskytované informácie o výkonnosti dostatočnú kvalitu.

— **Odporúčanie 6:** *zlepšiť prístupnosť informácií o výkonnosti* vytvorením špecializovaného webového portálu a vyhľadávača.

ODPOVEDE KOMISIE

b) *Komisia prijíma toto odporúčanie.*

V balíku pre lepšiu právnu reguláciu z roku 2015 sa Komisia zaviazala, že fungovanie systému vrátane hodnotení posúdi do konca roku 2019. Prípravy na toto posudzovanie sa začali.

Komisia prijíma toto odporúčanie.

Komisia na zvýšenie transparentnosti poskytne informácie o zdroji a kvalite údajov, ak sú tieto informácie k dispozícii. Vzhľadom na to, že členské štáty poskytujú veľké množstvo údajov o výkonnosti, Komisia analyzuje, do akej miery poskytujú informácie o kvalite údajov o výkonnosti.

Komisia čiastočne prijíma toto odporúčanie.

Komisia vyvinie úsilie na zjednodušenie prístupu k informáciám o výkonnosti. Zaviazala sa vykonávať posúdenia na určenie uskutočniteľnosti, nákladov a možných prínosov takéhoto zastúpenia na internete. Opatrenie sa podľa odporúčania vykoná v závislosti od výsledku tohto posúdenia. V súlade s rozhodnutím Komisie o synergiách a efektívnosti z apríla 2016 by sa úsilie nemalo zameriavať na vytvorenie špecializovaného webového portálu a vyhľadávača, ale skôr na významné zastúpenie na internete s použitím inštitucionálneho vyhľadávača webového sídla Európa.

PRÍLOHA 3.1

PODROBNÝ STAV ODPORÚČANÍ PODĽA SPRÁVY

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
1	Osobitná správa č. 14/2010	Riadenie systému veterinárnych kontrol dovozu mäsa Komisiou po reforme právnych predpisov o hygiene z roku 2004 (Prírodné zdroje)	ods. 90 zarážka 1	x					
			ods. 90 zarážka 2	x					
			ods. 90 zarážka 3	x					
			ods. 90 zarážka 4		x				
			ods. 90 zarážka 5		x				
			ods. 90 zarážka 6	x					
			ods. 90 zarážka 7	x					
			ods. 90 zarážka 8	x					
			ods. 91	x					
2	Osobitná správa č. 11/2012	Priama podpora na dojčiace kravy, bahnice a kozy v rámci čiastočného vykonávania opatrení SPS (Prírodné zdroje)	ods. 58	x					
			ods. 60	x					
			ods. 64	x					
			ods. 64			x			

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
3	Osobitná správa č. 14/2012	Zavedenie právnych predpisov EÚ v oblasti hygieny v bitúnkoch v krajinách, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2004 (Prírodné zdroje)	ods. 52 písm. a)	x					
			ods. 52 písm. b)	x					
			ods. 52 písm. c)	x					
			ods. 52 písm. d)	x					
			ods. 53 písm. a)	x					
			ods. 53 písm. b)	x					
			ods. 53 písm. c)	x					
			ods. 53 písm. d)		x				
			ods. 54 písm. a)	x					
			ods. 54 písm. b)				x		
			ods. 54 písm. c)				x		

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
4	Osobitná správa č. 20/2012	Je financovanie projektov infraštruktúry na nakladanie s komunálnym odpadom prostredníctvom štrukturálnych opatrení pre členské štáty účinnou pomocou na dosiahnutie cieľov politiky EÚ v oblasti odpadu? (Prírodné zdroje)	ods. 72 písm. a) bod i)						x
			ods. 72 písm. a) bod ii)						x
			ods. 72 písm. a) bod iii)						x
			ods. 72 písm. b)			x			
			ods. 74 písm. a)						x
			ods. 74 písm. b)		x				
			ods. 74 písm. c)	x					
			ods. 76 písm. a) bod i)						x
			ods. 76 písm. a) bod ii)						x
			ods. 76 písm. a) bod iii)						x
			ods. 76 písm. b) bod i)	x					
			ods. 76 písm. b) bod ii)			x			
			ods. 77 písm. a)				x		
			ods. 77 písm. b)	x					
			ods. 77 písm. c)	x					
			ods. 77 písm. d)					x	

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
5	Osobitná správa č. 23/2012	Podporovala sa regenerácia priemyselných a vojenských lokalít zo štrukturálnych opatrení EÚ úspešne? (Súdržnosť)	ods. 65 písm. a) (ČŠ)						x
			ods. 65 písm. b) (ČŠ)						x
			ods. 65 písm. c) (ČŠ)						x
			ods. 65 písm. a) (KOM)			x			
			ods. 65 písm. b) (KOM)	x					
			ods. 68 písm. a) (ČŠ)						x
			ods. 68 písm. b) (ČŠ)						x
			ods. 68 písm. c) (ČŠ)						x
			ods. 68 písm. d) (ČŠ)						x
			ods. 68 písm. e) (ČŠ)						x
			ods. 68 písm. f) (ČŠ)						x
			ods. 68 písm. a) (KOM a ČŠ)	x					
			ods. 73 písm. a) (ČŠ)						x
			ods. 73 písm. b) (ČŠ)						x
			ods. 73 písm. c) (ČŠ)						x
			ods. 73 písm. d) (ČŠ)						x
			ods. 73 písm. e) (ČŠ)						x
			ods. 73 písm. a) (KOM)	x					
			ods. 73 písm. b) (KOM)	x					
			ods. 73 písm. e) (ČŠ posledná veta)				x		

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
6	Osobitná správa č. 5/2013	Vynakladajú sa finančné prostriedky EÚ v rámci politiky súdržnosti na cesty dobre? (Súdržnosť)	ods. 55 Odp. 1			x			
			ods. 55 Odp. 2 písm. a)	x					
			ods. 55 Odp. 2 písm. b)		x				
			ods. 55 Odp. 2 písm. c)	x					
			ods. 55 Odp. 3	x					
			ods. 55 Odp. 4			x			
7	Osobitná správa č. 17/2013	Financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy Európskou úniou v rámci vonkajšej pomoci (Vonkajšie opatrenia)	ods. 69 Odp. 1	x					
			ods. 69 Odp. 2	x					
			ods. 69 Odp. 3			x			
			ods. 69 Odp. 4		x				
			ods. 69 Odp. 5	x					

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
8	Osobitná správa č. 14/2013	Priama finančná podpora EÚ pre palestínsku samosprávu (Vonkajšie opatrenia)	ods. 81 písm. a)	x					
			ods. 81 písm. b)	x					
			ods. 81 písm. c)	x					
			ods. 82 písm. a)	x					
			ods. 82 písm. b)	x					
			ods. 83		x				
			ods. 84		x				
			ods. 85			x			
9	Osobitná správa č. 13/2013	Rozvojová pomoc EÚ pre Strednú Áziu (Vonkajšie opatrenia)	ods. 87 prvá zarážka	x					
			ods. 87 druhá zarážka	x					
			ods. 87 tretia zarážka			x			
			ods. 87 štvrtá zarážka	x					
			ods. 87 piata zarážka	x					
			ods. 87 šiesta zarážka		x				

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
10	Osobitná správa č. 9/2013	Podpora EÚ na správu vecí verejných v Konžskej demokratickej republike (Vonkajšie opatrenia)	ods. 94 Odp. 1 písm. a)	x					
			ods. 94 Odp. 1 písm. b)		x				
			ods. 94 Odp. 1 písm. c)		x				
			ods. 94 Odp. 1 písm. d)		x				
			ods. 94 Odp. 2 písm. a)	x					
			ods. 94 Odp. 2 písm. b)	x					
			ods. 94 Odp. 3 písm. a)	x					
			ods. 94 Odp. 3 písm. b)		x				
			ods. 94 Odp. 3 písm. c)	x					
			ods. 94 Odp. 4 písm. a)		x				
			ods. 94 Odp. 4 písm. b)			x			
			ods. 94 Odp. 4 písm. c)	x					

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
11	Osobitná správa č. 4/2013	Spolupráca EÚ s Egyptom v oblasti správy vecí verejných (Vonkajšie opatrenia)	ods. 80 písm. a)	x					
			ods. 80 písm. b)	x					
			ods. 80 písm. c)	x					
			ods. 80 písm. d)	x					
			ods. 80 písm. e)	x					
			ods. 81 písm. a)	x					
			ods. 81 písm. b)	x					
			ods. 81 písm. c)	x					
			ods. 82	x					

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
12	Osobitná správa č. 12/2012	Zlepšili Komisia a Eurostat proces tvorby spoľahlivej a hodnovernej európskej štatistiky? (Iné)	ods. 107			x			
			ods. 108 písm. a)	x					
			ods. 108 písm. b)	x					
			ods. 108 písm. c)			x			
			ods. 108 písm. d)				x		
			ods. 108 písm. e)		x				
			ods. 108 písm. f)	x					
			ods. 108 písm. g)	x					
			ods. 109 písm. a)	x					
			ods. 109 písm. b)	x					
			ods. 109 písm. c)	x					
			ods. 109 písm. d)	x					
			ods. 109 písm. e)		x				
			ods. 109 písm. f)		x				
			ods. 109 písm. g)	x					

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Bod osobitnej správy	Vykonané v plnej miere	Vykonané vo väčšine ohľadov	Vykonané v niektorých ohľadoch	Nevykonané	Už nie je relevantné	Nebolo možné overiť
13	Osobitná správa č. 2/2013	Zabezpečila Komisia efektívnu implementáciu siedmeho rámcového programu pre výskum? (Inteligentný a inkluzívny rast)	ods. 99 Odp. 1 zarážky 2 a 3	x					
			ods. 99 Odp. 1 zarážky 1 a 4	x					
			ods. 99 Odp. 2		x				
			ods. 100 Odp. 3 zarážka 1	x					
			ods. 100 Odp. 3 zarážka 2	x					
			ods. 101	x					
			ods. 102	x					
			ods. 103	x					
			ods. 104 prvá časť				x		
			ods. 104 druhá časť					x	
Celkový počet odporúčaní			**131**	**72**	**18**	**12**	**6**	**2**	**21**

Odpovede Komisie

Osobitná správa č. 14/2012:

Odpoveď na bod 54 písm. c): Komisia sa domnieva, že toto odporúčanie už nie je relevantné. V aktuálnom programovom období (2014 – 2020) bolo toto opatrenie ukončené.

PRÍLOHA 3.2

KĽÚČOVÉ ZLEPŠENIA A NEVYRIEŠENÉ NEDOSTATKY PODĽA SPRÁVY

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Zlepšenia	Nedostatky
1	Osobitná správa č. 14/2010	Riadenie systému veterinárnych kontrol dovozu mäsa Komisiou po reforme právnych predpisov o hygiene z roku 2004	Bol prijatý návrh Komisie o činnostiach kontroly dovozu. Zjednodušenie a objasnenie regulačného rámca. Harmonizácia pravidiel sprísnených kontrol. Zlepšenie siete informačných systémov. Vypracovanie usmerňovacích dokumentov a programov odbornej prípravy. Zlepšenie modelu posúdenia rizika používaného na plánovanie auditov Generálneho riaditeľstva pre zdravie a bezpečnosť potravín. Členské štáty vykonávajú nápravné opatrenia podľa odporúčaní Generálneho riaditeľstva pre zdravie a bezpečnosť potravín. Stratégia EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat zahrnutá do medzinárodných dohôd o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach.	O niektorých medzinárodných dohodách o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach sa stále rokuje. Tretie krajiny (až na niekoľko výnimiek) stále odmietajú uznať EÚ ako jeden subjekt. Nové nariadenie EÚ o úradných kontrolách sa má začať uplatňovať do konca roka 2019. Vykonávacie akty ešte neboli prijaté. Rada a Parlament v návrhu Komisie nevzali do úvahy článok, ktorým sa na Komisiu delegujú právomoci určovať pravidlá týkajúce sa ukazovateľov výkonnosti. Overovaniu konkrétnej sumy poplatkov za kontroly dovozu sa v rámci auditov dovozu vykonávaných Generálnym riaditeľstvom pre zdravie a bezpečnosť potravín prisudzuje nízka priorita.
2	Osobitná správa č. 11/2012	Priama podpora na dojčiace kravy, bahnice a kozy v rámci čiastočného vykonávania opatrení režimu jednotnej platby	Požiadavky na zameranie režimov priamej viazanej podpory pridané. Členské štáty teraz musia v odôvodnení opatrení uvádzať vymedzenie konkrétneho typu výroby. Komisia vytvorila spoločný rámec monitorovania a hodnotenia spolu s konkrétnymi pravidlami a ukazovateľmi.	Napriek už vykonanej alebo práve prebiehajúcej práci v oblasti hodnotenia zatiaľ neprebehlo komplexné hodnotenie vplyvu príslušných režimov Komisiou.
3	Osobitná správa č. 14/2012	Zavedenie právnych predpisov EÚ v oblasti hygieny v bitúnkoch v krajinách, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2004	Pravidelne sa vykonávajú audity plnenia odporúčaní GR SANTE pre členské štáty. Sú k dispozícii usmernenia, kurzy odbornej prípravy a semináre. Je vytvorená elektronická databáza vnútroštátnych sektorových usmernení v oblasti hygieny. Bol prijatý rámec štandardných prevádzkových postupov, ktorý objasňuje zodpovednosti vo vzťahoch medzi GR SANCO a Výkonnou agentúrou pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potraviny.	Nie sú k dispozícii súhrnné správy o audite alebo analýze viacročných vnútroštátnych plánov kontroly členských štátov. Nie je k dispozícii hodnotiaca správa o trendoch vývoja vnútroštátnych usmernení alebo o ich kvalite. Chýbajú štatistiky o odbornej príprave pripravenej členskými štátmi pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov. Nevykonalo sa hodnotenie vplyvu finančných prostriedkov EÚ použitých na zavedenie noriem v oblasti hygieny a bezpečnosti potravín.

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Zlepšenia	Nedostatky
4	Osobitná správa č. 20/2012	Je financovanie projektov infraštruktúry na nakladanie s komunálnym odpadom prostredníctvom štrukturálnych opatrení pre členské štáty účinnou pomocou na dosiahnutie cieľov politiky EÚ v oblasti odpadu?	Ex ante kondicionalita zabezpečuje existenciu plánov nakladania s odpadom a prepája podporu EÚ s dosiahnutými výsledkami. Lepšie vymedzenie množstiev odpadu. Usmernenia a výmena informácií o plánoch nakladania s odpadom. Vykonali sa kroky na predchádzanie vzniku odpadu a recyklovanie výrobkov. Objasnilo sa spracovanie odpadov.	Nie je istota, že krokmi opísanými v plánoch nakladania s odpadom sa zabezpečí spracovanie odpadu pred likvidáciou na skládkach a že existuje reálne zameranie na separované spracovanie odpadu pri zdroji v infraštruktúrach odpadového hospodárstva. Neexistuje istota, že systémy a databázy monitorovania odpadu poskytujú spoľahlivé údaje. Znížená miera podpory sa neuplatňuje systematicky. Nie sú nastavené ciele v oblasti predchádzania vzniku odpadu.
5	Osobitná správa č. 23/2012	Podporovala sa regenerácia priemyselných a vojenských lokalít zo štrukturálnych opatrení EÚ úspešne?	Jasne sa podporuje integrovaný trvalo udržateľný rozvoj a obnova miest. Obnova a dekontaminácia opustených priemyselných lokalít je medzi prioritami na obdobie 2014 – 2020. Je k dispozícii vymedzenie a usmernenia k uplatňovaniu zásady „znečisťovateľ platí“. Kontroluje sa dodržiavanie pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci a v prípade ich nedodržania sa môžu priebežné platby pozastaviť. Boli vydané ďalšie usmernenia, ktorými sa členským štátom pripomenula povinnosť určiť nedostatky vo financovaní.	Chýbajú normy EÚ na vymedzenie kontaminovaných lokalít a závažnosti environmentálnych a zdravotných rizík, ktoré predstavujú. Chýba metodika EÚ na vymedzenie noriem nápravy pre konkrétne lokality. Nesleduje sa uplatňovanie ustanovení o preplatení.
6	Osobitná správa č. 5/2013	Vynakladajú sa finančné prostriedky EÚ v rámci politiky súdržnosti na cesty dobre?	Nová analýza nákladov a prínosov uverejnená v roku 2014 obsahuje prípadovú štúdiu cestných projektov s rozpisom nákladov a hlavných dôvodov rozdielov v jednotkových nákladoch. Hlavné zásady analýz nákladov a prínosov sú zakotvené v právnych aktoch a usmernenia sú podrobnejšie. Ďalšie spolufinancovanie veľkých cestných projektov a projektov Nástroja na prepájanie Európy je podmienené analýzou nákladov a prínosov vrátane štúdie uskutočniteľnosti, analýzy možností, analýzy dopytu s prognózami a modelmi objemu dopravy. Kvalitu kontrolujú nezávislí experti. Uskutočňuje sa výmena osvedčených postupov týkajúcich sa predpovedí objemu dopravy a členským štátom sa poskytuje konkrétna pomoc (nástroj JASPERS).	Výpočty jednotkových nákladov ešte nie sú celkom dokončené. Ostávajú obavy v súvislosti s nie veľkými projektmi, ktoré sa plne navrhujú, vyberajú a realizujú na úrovni členských štátov. Nie je k dispozícii databáza na referenčné porovnávanie nákladov v rámci celej EÚ.

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Zlepšenia	Nedostatky
7	Osobitná správa č. 17/2013	Financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy Európskou úniou v rámci vonkajšej pomoci	Bol uverejnený plán financovania opatrení v oblasti zmeny klímy. Komisia vydala usmernenia týkajúce sa vykazovania a navrhla metodiku na určovanie doplnkovosti. Uvádzajú sa viazané rozpočtové prostriedky. Je verejne prístupné nezávislé hodnotenie globálnej aliancie proti zmene klímy. V roku 2015 bol vypracovaný akčný plán diplomacie v oblasti klímy. Boli vytvorené pracovné skupiny expertov, ktoré sa pravidelne stretávajú.	Neuvádza sa, či sa plní cieľ výdavkov EÚ na rozvojovú pomoc a opatrenia v oblasti klímy na úrovni 20 %. V nezávislom hodnotení sa len stručne posudzujú dôvody, prečo sa väčšina členských štátov nerozhodla pre spolufinancovanie globálnej aliancie proti zmene klímy.
8	Osobitná správa č. 14/2013	Priama finančná podpora EÚ pre palestínsku samosprávu	Určili sa prepojenia medzi akčným plánom EÚ a palestínskej samosprávy a podporou EÚ pre Palestínu. Podpora EÚ je programovaná na viac rokov. Rámec orientovaný na výsledky zahŕňa konkrétne a časovo vymedzené ukazovatele. Použili sa verejné súťaže. Prijali sa rozhodnutia nepokračovať vo financovaní miezd a dôchodkov zamestnancov verejnej správy v Gaze. Na technických stretnutiach s izraelskými orgánmi boli nastolené konkrétne problémy súvisiace s podporu EÚ.	Podmienenosť sa neuplatňuje systematicky. Neprišla žiadna dokumentácia o vykonávaní rozhodnutia o mzdách a dôchodkoch. Komisia a ESVČ nevypracovali podrobný akčný plán krokov, ktoré musí Izrael prijať, aby sa zvýšila účinnosť podpory EÚ pre Palestínu, ani nevyužili potenciálny pákový efekt, ktorý im ponúka rámec širšej spolupráce medzi EÚ a Izraelom.

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Zlepšenia	Nedostatky
9	Osobitná správa č. 13/2013	Rozvojová pomoc EÚ pre Strednú Áziu	Hodnoty EÚ sa podporujú prostredníctvom pragmatickejšieho a pružnejšieho prístupu. Počet sektorov sa znížil. Pripravujú sa odhady potrebných ľudských zdrojov (v osobách na rok). Uplatňujú sa podmienky rozpočtovej podpory. Monitoruje sa hospodárenie s verejnými financiami a vykonávajú sa opatrenia proti korupcii. Boli vypracované nové programy. Kľúčové ukazovatele výkonnosti sa vykazujú a monitorujú.	Chýba vykazovanie administratívnych nákladov (ľudské zdroje, vybavenie atď.) na regionálnej úrovni alebo úrovni krajín. Nie sú k dispozícii výkazy s porovnaním skutočných výdavkov s plánovanými ani správy o cieľoch dosiahnutých na regionálnej úrovni.
10	Osobitná správa č. 9/2013	Podpora EÚ na správu vecí verejných v Konžskej demokratickej republike	Zlepšené programovanie je zamerané aj na rozvoj vidieka a infraštruktúry. Do vypracovania programu pre životné prostredie boli zapojení miestni aktéri a riešia sa ich potreby. Udržiava sa politický dialóg. EÚ opakovanie zdôraznila význam konania volieb, ako sa to požaduje v ústave. Zlepšenia v oblasti transparentnosti správy prírodných zdrojov. Lepšie riadenie, väčšia transparentnosť a zodpovednosť majú pozitívne účinky proti podvodom a korupcii. Komisia určuje hlavné riziká a navrhuje opatrenia na ich zmiernenie. Počet sektorov, na ktoré sa zameriava pomoc EÚ, je nižší ako v predchádzajúcom období. Ukazovatele sú väčšinou časovo vymedzené a realistickejšie. Úpravy programov sa dokumentujú. Uskutočnili sa stretnutia vedúcich predstaviteľov, ktorí vydali spoločné vyhlásenia.	Komisia nevyčleňuje pomoc na podporu volebného procesu. Politický dialóg o prezidentských a parlamentných voľbách je stále neúčinný. V národnom indikatívnom programe nie je vymedzená nijaká podpora na presadzovanie procesu externého auditu a inštitúcií vnútroštátneho dohľadu. Chýbajú riadne vymedzené ukazovatele korupcie. V programe chýba presadzovanie protikorupčných právnych predpisov. Mnohé dôležité tematické skupiny sú neaktívne. Takisto v nich všeobecne chýbajú informácie o ich poslaní, cieľoch, stratégiách, rozpočte, zodpovednostiach a koordinácii medzi členmi.

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Zlepšenia	Nedostatky
11	Osobitná správa č. 4/2013	Spolupráca EÚ s Egyptom v oblasti správy vecí verejných	Určil sa obmedzený počet priorít v oblasti ľudských práv a demokracie a obnovil sa súvisiaci dialóg. Zvýšil sa objem finančných prostriedkov na európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva a na organizácie občianskej spoločnosti. Je zabezpečená koordinácia a správna distribúcia finančných prostriedkov medzi jednotlivé nástroje. Prostredníctvom plánu sa prispôsobuje podpora pre organizácie občianskej spoločnosti a nariadenie o rozpočtových pravidlách umožňuje zrýchlenie postupu. Na zasadnutiach sa zdôrazňuje riadenie verejných financií a boj proti korupcii. Uplatňuje sa podmienenosť: Komisia pozastavila operácie rozpočtovej podpory v Egypte.	
12	Osobitná správa č. 12/2012	Zlepšili Komisia a Eurostat proces tvorby spoľahlivej a hodnovernej európskej štatistiky?	Posilnil sa systém európskej štatistiky. Regulačný rámec sa zmenil s prihliadnutím na význam kódexu postupov. Do partnerských hodnotení, ktoré sú teraz prístupné verejnosti, bolo zapojené Európske poradné grémium pre riadenie v oblasti štatistiky. Sú stanovené usmernenia a postupy pre štatistický program EÚ. Kontrolujú sa priority. Pravidelne sa vykazuje pokrok v realizácii modernizačných projektov. Analyzovali sa personálne náklady s cieľom zvýšiť efektívnosť. Usmernenia k verejnému obstarávaniu posilňujú hospodársku súťaž.	Sú potrebné transparentné a objektívne postupy vymenovania a odvolávania riaditeľov štatistických úradov. Stále ostávajú prekážky v prístupe k údajom a v ich účinnom používaní. Znepokojenie prinášajú oblasti koordinácie štatistiky a zdrojov. Nebola ustanovená funkcia dohľadu nad overovaním a kontrolami.

Č.	Osobitná správa	Názov správy	Zlepšenia	Nedostatky
13	Osobitná správa č. 2/2013	Zabezpečila Komisia efektívnu implementáciu siedmeho rámcového programu pre výskum?	Program Horizont 2020 priniesol do vykazovania nákladov väčšiu pružnosť. Zjednodušenie požiadaviek pre žiadateľov. Väčšia súdržnosť v riadení 7. rámcového programu prostredníctvom spoločného centra podpory. Integrované pracovné toky IT, ukazovatele, spoločná audítorská služba. Rámec spoločných technologických iniciatív je pružnejší.	Spoločné centrum podpory nepokrýva Európsky inovačný a technologický inštitút a jeho pravidlá nie sú konzistentne harmonizované s rámcom programu Horizont 2020, čo vedie k neefektívnosti vo vzťahu k príjemcom. Komisia nezaviedla účinné opatrenia na zaručenie doplnkovosti náhrady za finančný nástroj s rozdelením rizika. To sa potvrdilo aj v novembri 2016 v nezávislom hodnotení, v ktorom boli vznesené obavy, že 28 % projektov nie je doplnkových, a odporučilo sa stanoviť jasné kritériá výberu na zaručenie doplnkovosti.

Odpovede Komisie

Osobitná správa č. 12/2012:

Vhodný právny rámec a potrebné záruky na to, aby postupy vymenovania a odvolania týkajúce sa generálneho riaditeľa boli transparentné a zabezpečovali plný súlad so zásadou nezávislosti, ako sa stanovuje v nariadení (ES) č. 223/2009, v tomto ohľade existujú.

Transparentnosť sa potvrdila súčasným postupom týkajúcim sa pozície generálneho riaditeľa Eurostatu, ktorý bol otvorený pre externých uchádzačov. Nezávislosť podávania správ Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky (ESGAB) o vykonávaní kódexu postupov Komisiou (Eurostat) sa okrem toho najlepšie zabezpečí, keď grémium ESGAB nebude priamo zapojené do postupu vymenovania generálneho riaditeľa Eurostatu. Napokon, medziinštitucionálne vzťahy medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou sú jasne stanovené, napríklad pokiaľ ide o legislatívny postup, ale aj tým, že sa celá Komisia zodpovedá Parlamentu. Účelom výročného dialógu o štatistike stanoveného v nariadení (ES) č. 223/2009 je zabezpečiť primerané zapojenie Parlamentu v oblasti štatistiky a poskytnúť mu informácie o otázkach štatistiky, a to aj prostredníctvom stanovenia, že čerstvo vymenovaný generálny riaditeľ Eurostatu ihneď po vymenovaní vystúpi pred príslušným výborom Parlamentu.

PRÍLOHA 3.3

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V PRÍPADE OTÁZOK TÝKAJÚCICH SA VÝKONNOSTI

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov zameraná na dosiahnutie pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Vykonáva sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	Komisia by mala: **Odporúčanie 1:** pri ďalšej revízii nariadenia o rozpočtových pravidlách racionalizovať svoj rámec vykazovania výkonnosti			X				
	Odporúčanie 2: zabezpečiť, aby sa v hodnotiacej správe uvádzal súhrnný opis, účet, v ktorom sa budú uvádzať všetky dostupné informácie o pokroku v dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020, aby mali čitatelia jasný prehľad o dosiahnutých výsledkoch			X				
	Odporúčanie 3: ďalej rozvíjať svoj systém riadenia a vykazovania výkonnosti, aby mohla prevziať zodpovednosť za riadne finančné hospodárenie, ako aj za prínos rozpočtu EÚ k dosahovaniu cieľov politiky vo výročných vyhláseniach generálnych riaditeľov o vierohodnosti				X			

KAPITOLA 4

Príjmy

OBSAH

	Body
Úvod	4.1-4.6
Stručný opis príjmov	4.2-4.5
Rozsah auditu a audítorský prístup	4.6
Riadnosť operácií	4.7
Preskúmanie výročných správ o činnosti a ďalších prvkov systémov vnútornej kontrol	4.8-4.20
Prehľad výhrad k HND a DPH a otvorených bodov v súvislosti s TVZ	4.9
Vplyv globalizácie na národné účty v rámci ESA 2010	4.10-4.13
Riadenie TVR	4.14-4.18
Výpočet príspevkov EHP/EZVO Komisiou a príspevkov členských štátov po nadobudnutí účinnosti RVZ 2014	4.19
Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia	4.20
Záver a odporúčania	4.21-4.23
Záver	4.21
Odporúčania	4.22-4.23

Príloha 4.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti príjmov

Príloha 4.2 – Počet nevyriešených výhrad k HND a DPH a otvorených bodov v súvislosti s TVZ podľa členských štátov k 31. 12. 2016

Príloha 4.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti príjmov

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

4.1. V tejto kapitole sa uvádzajú naše zistenia v oblasti príjmov, ktoré zahŕňajú vlastné zdroje a ostatné príjmy. V ***rámčeku 4.1*** sa nachádza rozdelenie príjmov v roku 2016.

Rámček 4.1 – Príjmy – Rozdelenie za rok 2016

(mld. EUR)

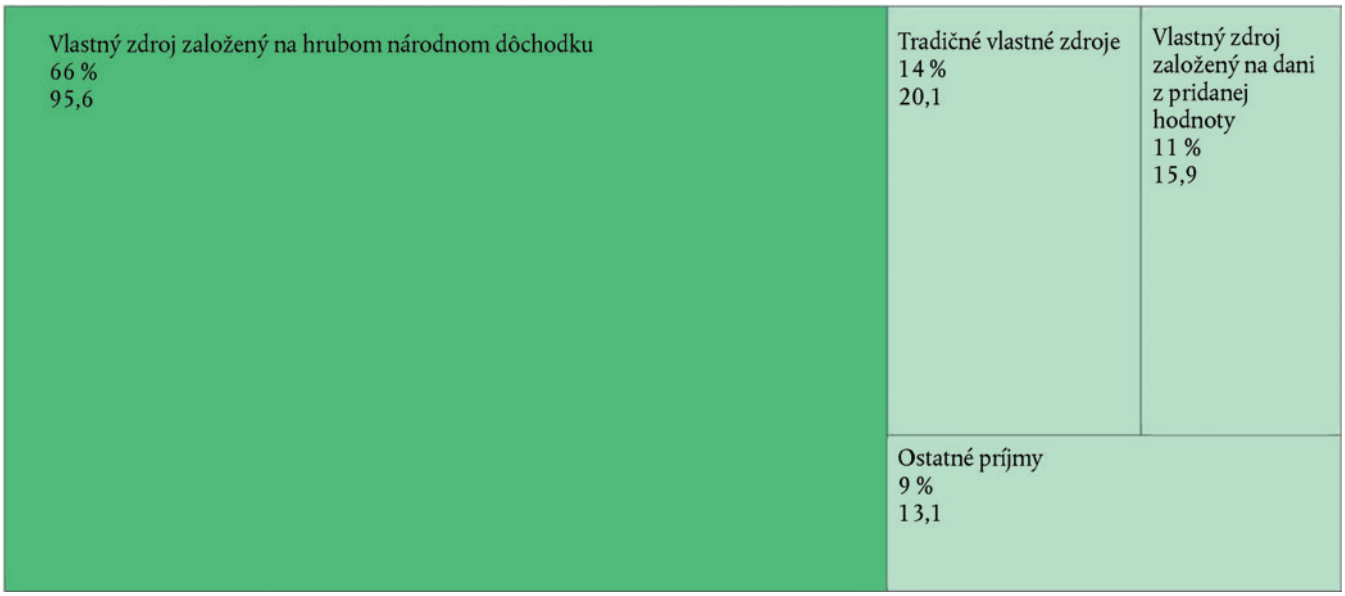

Celkové príjmy v roku 2016 ([1])	**144,7**

([1]) Táto suma predstavuje rozpočtové príjmy EÚ. Sumy vo výkaze o finančných výsledkoch sú uvedené odlišne, využívajúc systém účtovníctva založeného na časovom rozlíšení. V dôsledku využívania tohto systému sa príjmy EÚ uvádzajú vo výkaze o finančných výsledkoch vo výške 146,2 mld. EUR.

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2016.

Stručný opis príjmov

4.2. Väčšina príjmov (91 %) pochádza z troch kategórií vlastných zdrojov:

— **Vlastný zdroj založený na hrubom národnom dôchodku (HND)** zabezpečuje 66 % príjmov EÚ a využíva sa na vyrovnanie rozpočtu EÚ po výpočte príjmov zo všetkých ostatných zdrojov. Každý členský štát prispieva proporcionálne na základe svojho HND ([1]).

([1]) Počiatočný výpočet je založený na prognóze HND. Rozdiely medzi prognózou a konečným HND sa upravujú v nasledujúcich rokoch a ovplyvňujú skôr distribúciu vlastných zdrojov medzi členskými štátmi než celkovú vybranú sumu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— **Tradičné vlastné zdroje (TVZ)** zabezpečujú 14 % príjmov EÚ. Zahŕňajú clá z dovozu (20,0 mld. EUR) a odvody z produkcie cukru (0,1 mld. EUR). Stanovujú a vyberajú ich členské štáty. Do rozpočtu EÚ ide 80 % celkovej sumy. Členské štáty si ponechávajú zvyšných 20 % na pokrytie nákladov spojených s výberom.

— **Vlastný zdroj založený na dani z pridanej hodnoty (DPH)** zabezpečuje 11 % príjmov EÚ. Príspevky v rámci tohto vlastného zdroja sú vypočítané na základe uplatňovania jednotnej sadzby na harmonizované vymeriavacie základy DPH členských štátov.

4.3. Príjmy zahŕňajú aj sumy prijaté z iných zdrojov. Najvýznamnejšími spomedzi týchto zdrojov sú príspevky a náhrady v rámci dohôd a programov Únie (5,9 mld. EUR – 4 % príjmov EÚ) a pokuty a sankcie (3,1 mld. EUR – 2 % príjmov EÚ).

4.4. Dňa 1. októbra 2016 nadobudlo účinnosť nové rozhodnutie o systéme vlastných zdrojov EÚ (RVZ 2014) ([2]). Keďže sa uplatňovalo so spätnou účinnosťou od 1. januára 2014, Komisia prepočítala príspevky členských štátov za rok 2014 a 2015 so spätnou platnosťou. Tiež upravila ich plánované príspevky za rok 2016 ([3]).

4.5. V ***rámčeku 4.2*** je uvedené, ako prepočítanie na základe RVZ 2014 ovplyvnilo výšku príjmov vybratých z vlastných zdrojov spolu v roku 2014 a 2015. V ***rámčeku 4.3*** je uvedený vplyv prepočítania na príspevky jednotlivých členských štátov spolu za rok 2014 a 2015. Týmto prepočítaním sa nezmenila celková výška príjmov EÚ.

([2]) Rozhodnutie Rady 2014/335/EÚ, Euratom z 26. mája 2014 o systéme vlastných zdrojov EÚ (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 105).

([3]) Príspevky členských štátov sa prepočítali s ohľadom na tieto faktory:
- Znížená sadzba DPH vo výške 0,15 % sa uplatní pre Nemecko, Holandsko a Švédsko, zatiaľ čo sadzba pre ostatné členské štáty zostáva 0,3 %.
- Paušálne zníženie platieb na základe HND pre Rakúsko, Dánsko, Holandsko a Švédsko.
- Miera ponechania vybraných TVZ sa znížila na 20 % (z predchádzajúcej sadzby 25 %).
- HND sa na účely vlastných zdrojov počíta v súlade s ESA 2010 (predtým sa uplatňoval ESA 95). Pozri poznámku pod čiarou 10.

Rámček 4.2 – Vplyv nového rozhodnutia o vlastných zdrojoch na sumy vybraté z jednotlivých vlastných zdrojov v roku 2014 a 2015

(mld. EUR)

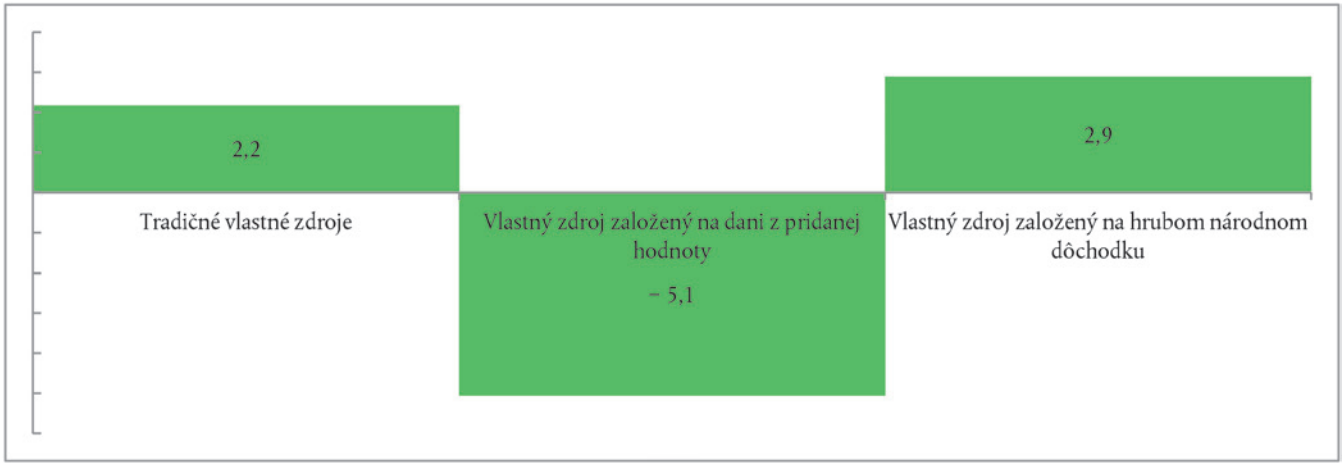

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2016.

Rámček 4.3 – Vplyv nového rozhodnutia o vlastných zdrojoch na príspevky jednotlivých členských štátov v roku 2014 a 2015

(mld. EUR)

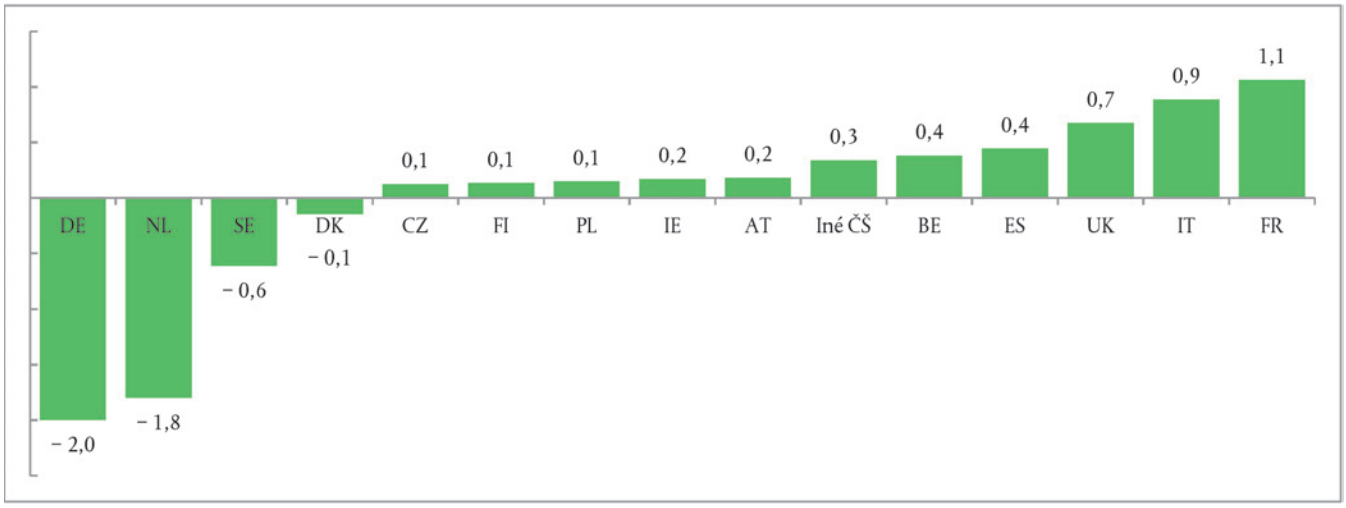

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsah auditu a audítorský prístup

4.6. Uplatniac audítorský prístup a metódy uvedené v ***prílohe 1.1*** sme v roku 2016 za oblasť príjmov preskúmali:

a) vzorku 55 príkazov na vymáhanie pohľadávok ([4]) vystavených Komisiou, ktorá má byť reprezentatívnou pre všetky zdroje príjmov;

b) či informácie o riadnosti príjmov uvedené vo výročných správach o činnosti Generálneho riaditeľstva pre rozpočet (GR pre rozpočet) a Eurostatu boli zväčša konzistentné s našimi vlastnými výsledkami;

c) systémy Komisie:

   i) na zabezpečenie, že údaje členských štátov o HND a DPH sú vhodným základom na účely vypočítania príspevkov vlastných zdrojov, ako aj jej systémy na výpočet a výber týchto príspevkov ([5]);

   ii) riadenie TVZ vrátane postupov na monitorovanie auditov členských štátov týkajúcich sa ciel po dovoze tovaru do EÚ (audity po colnom konaní);

   iii) riadenie pokút a sankcií;

   iv) výpočet príspevkov krajín Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) na základe dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) ([6]); korekčné mechanizmy; a vplyv nadobudnutia účinnosti RVZ 2014 na príspevky členských štátov v roku 2014 a 2015;

d) systémy účtovania TVZ ([7]) vrátane auditov po colnom konaní v troch vybraných členských štátoch (Belgicko, Bulharsko a Švédsko) ([8]).

([4]) Príkaz na vymáhanie pohľadávok je dokument, v ktorom Komisia zaznamenáva splatné sumy.

([5]) Naším východiskovým bodom boli odsúhlasené údaje o HND a harmonizované vymeriavacie základy DPH zostavené členskými štátmi. Štatistiky ani údaje, ktoré vypracovala Komisia a členské štáty, sme priamo netestovali.

([6]) Island, Lichtenštajnsko a Nórsko prispievajú do rozpočtu EÚ na základe dohody o EHP. Švajčiarsko tiež prispieva do rozpočtu EÚ na základe iných dohôd.

([7]) Pri našom audite sme využili údaje z účtovných systémov TVZ kontrolovaných členských štátov. Nemohli sme vykonať audit neprecleného dovozu ani dovozu, ktorý unikol colnému dohľadu.

([8]) Tieto tri členské štáty boli vybraté na základe rotácie, zohľadniac výšku ich príspevku.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

4.7. Prehľad výsledkov testovania operácií je uvedený v ***prílohe 4.1***. Ani v jednej z 55 operácií, ktoré sme preskúmali, sa nevyskytli chyby.

PRESKÚMANIE VÝROČNÝCH SPRÁV O ČINNOSTI A ĎALŠÍCH PRVKOV SYSTÉMOV VNÚTORNEJ KONTROLY

4.8. Ako je vysvetlené v bode 4.6, vybrali a preskúmali sme niekoľko systémov. Pripomienky uvedené v nasledujúcej časti nemajú vplyv na naše celkové stanovisko k príjmom EÚ (pozri kapitolu 1), ale zdôrazňujú sa v nich oblasti, v ktorých by sa mohli výpočet a výber príjmov ďalej zlepšiť.

Prehľad výhrad k HND a DPH a otvorených bodov v súvislosti s TVZ

4.9. Keď Komisia zistí prípady potenciálneho nesúladu s nariadeniami o vlastných zdrojoch ([9]), označí údaje ako otvorené a podliehajúce zmenám. V prípadoch týkajúcich sa HND a DPH sa tento postup nazýva stanovenie výhrady; v prípadoch TVZ sa príslušný postup nazýva otvorený bod. Ku koncu roka 2016 boli dve výhrad k HND nevyriešené. Počet výhrad k DPH a počet otvorených bodov v súvislosti s TVZ bol podobný ako v predchádzajúcich rokoch. Počet nevyriešených výhrad k HND a DPH a otvorených bodov v súvislosti s TVZ za každý členský štát je uvedený v ***prílohe 4.2***. Vplyv týchto výhrad a otvorených bodov je stále potrebné určiť a mohol by viesť k zmenám v príspevkoch členských štátov.

([9]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 z 26. mája 2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 39) a nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 608/2014 z 26. mája 2014, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 29).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Vplyv globalizácie na národné účty v rámci ESA 2010

4.10. V RVZ 2014 sa stanovuje, že pri zostavovaní HND na účely vlastných zdrojov by sa mal použiť účtovný rámec ESA 2010 ([10]) namiesto rámca ESA 95 ([11]). Jeden významný rozdiel medzi týmito dvomi rámcami sa týka prístupu k výdavkom na výskum a vývoj. V rámci systému ESA 95 sa výskum a vývoj považoval za bežné výdavky, v rámci systému ESA 2010 sa k nemu pristupuje ako k investíciám ([12]). Nadnárodné spoločnosti môžu jednoducho presúvať aktíva výskumu a vývoja medzi krajinami z ekonomických alebo fiškálnych dôvodov.

4.11. Porovnali sme prognózy s predbežnými údajmi o HND všetkých členských štátov. Rozdiely neboli vo všeobecnosti významné. HND vykázané Írskom však narástlo veľmi výrazne v roku 2015. Bolo to spôsobené presunom aktív výskumu a vývoja nadnárodnými spoločnosťami do tejto krajiny (pozri ***rámček 4.4***).

([10]) ESA 2010 (Európsky systém národných a regionálnych účtov) je najnovším medzinárodne kompatibilným účtovným rámcom EÚ pre systematický a podrobný popis hospodárstva. Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).

([11]) Nariadenie Rady (ES) č. 2223/1996 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve (Ú. v. ES L 310, 30.11.1996, s. 1).

([12]) Zmena v pravidlách národných účtov (z ESA 95 na ESA 2010) v prístupe k výskumu a vývoju viedla k nárastu HND členských štátov. Podľa nedávneho odhadu Komisie bol priemerný nárast vykázaného HND v dôsledku týchto zmien 2,0 %.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 4.4 – Presun aktív výskumu a vývoja: vplyv na národné účty Írska

V septembri 2016 Írsko informovalo Komisiu, že jeho HND vzrástlo v roku 2015 o 23,9 % (+ 39,4 mld. EUR). Spôsobil to nízky počet nadnárodných spoločností, ktoré presunuli veľký objem nehmotného majetku do Írska. Išlo najmä o kapitalizované výdavky v oblasti výskumu a vývoja, ktoré sa zaznamenávajú v súvahe ako produkty duševného vlastníctva (PDV). Špecifikácie, ktoré tvoria tieto PDV, sa používajú ako základ zmluvnej výroby v rôznych krajinách sveta.

Okrem toho, keď sa presunú aktíva výskumu a vývoja, zostavenie HND je sťažené nasledujúcimi faktormi:

— Uplatnenie kritérií rezidentskej príslušnosti. V rámci ESA 2010 sa výstup spojený s týmito aktívami zaznamenáva v krajine, v ktorej je nad týmito aktívami účinná kontrola.

— Ocenenie aktív. V Írsku sa vykonávala krížová kontrola informácií s finančnými výkazmi spoločností.

4.12. Komisia reagovala pohotovo na nárast údajov o HND predložených Írskom a overila primeranosť metodiky použitej pri zostavovaní národných účtov Írska. Komisia tiež požiadala členské štáty, aby vyplnili dotazník o výskume a vývoji a ďalších záležitostiach týkajúcich sa nadnárodných činností. Z odpovedí členských štátov vyplynulo, že v tomto ohľade nemali dostatočné informácie. V dôsledku toho Komisia mala len obmedzené informácie o tom, ako sa k týmto záležitostiam pristupovalo pri zostavovaní HND.

4.13. Bude preto potrebné, aby Komisia vykonala dodatočnú prácu s cieľom potvrdiť potenciálne dôsledky nadnárodných činností pre národné účty, a to z hľadiska metodiky aj procesu overovania. Vzhľadom na to, že údaje o HND, ktoré sa použijú na výpočet vlastných zdrojov za obdobie od roku 2010, zatiaľ nie sú konečné ([13]), príspevky členských štátov stále podliehajú zmene.

ODPOVEDE KOMISIE

4.12. *Spoločná odpoveď na body 4.11, 4.12 a 4.13.*

Tento problém má vysokú prioritu a v súčasnosti sa rieši v rámci súčasného overovania.

Komisia v súčasnosti skúma niekoľko príkladov tohto javu. Bola vytvorená pracovná skupina na vysokej úrovni so zástupcami členských štátov a jednou z jej prvých úloh bolo vytvoriť postup „včasného varovania“. Od národných štatistických úradov sa očakáva, že budú informovať Eurostat hneď, ako sa oboznámia s dôležitým prípadom reštrukturalizácie na vnútroštátnej úrovni a podľa konkrétnych prípadov sa vytvorí ad-hoc *pracovná skupina dotknutých členských štátov s cieľom dohodnúť sa na aspektoch prípadu, pokiaľ ide o metodológiu a zostavenie.*

Úspech tejto iniciatívy závisí od úrovne spolupráce medzi nadnárodnými podnikmi navzájom a národnými štatistickými úradmi na jednej strane a od spolupráce medzi národnými štatistickými úradmi v jednotlivých členských štátoch, najmä pokiaľ ide o výmenu informácií.

([13]) Tieto údaje sa môžu revidovať počas obdobia štyroch rokov, po uplynutí ktorého sa stávajú premlčanými, pokiaľ Komisia nevznesie výhrady.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Riadenie TVZ

4.14. Každý členský štát zasiela Komisii mesačný výkaz o vybraných clách a odvodoch z produkcie cukru (účty A) a štvrťročný výkaz stanovených ciel, ktoré nie sú zahrnuté v účtoch A (účty B).

4.15. Preskúmali sme výber TVZ v Belgicku, Bulharsku a Švédsku. Našu analýzu sme zamerali na: zostavovanie účtov A; postupy výberu súm zaznamenaných v účtoch B a audity po colnom konaní (pozri bod 4.6). Nezistili sme nijaké závažné problémy so zostavovaním účtov A, zaznamenali sme však opakujúce sa nedostatky v správe účtov B ([14]).

4.15. *Zatiaľ čo vnútroštátne colné orgány musia starostlivo spravovať svoje účty B, je zrejmé, že v prípade účtov tohto typu existuje v databáze problémových prípadov vždy riziko nedostatkov. To je dôvod, prečo každá inšpekcia vykonaná Komisiou zahŕňa preskúmanie účtu B v prípade colného úradu(-ov). Komisia bude naďalej sledovať nedostatky, ktoré zistil Európsky dvor audítorov v dotknutých členských štátoch.*

4.16. Tovar môže podliehať colnej kontrole po jeho prepustení do voľného obehu v EÚ (v protiklade s jeho kontrolou v čase dovozu). Tento postup sa nazýva kontrola po colnom konaní, kategória, ktorá zahŕňa audity po colnom konaní.

4.17. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch ([15]) sme zistili nedostatky v tom, ako členské štáty určujú a vyberajú dovozcov na audity po colnom konaní a ako sa tieto audity vykonávajú. Švédsko a Bulharsko si stanovili svoj rámec kontrol po colnom konaní v súlade s príručkou Komisie pre colnú kontrolu. V Belgicku však boli kontroly po colnom konaní vyberané na základe charakteristík jednotlivých transakcií, a nie na základe rizikových profilov spoločností. Zaznamenali sme, že audity po colnom konaní sa vo všeobecnosti nevykonávali.

4.17. *Komisia pri svojich tradičných inšpekciách vlastných zdrojov vždy odporúča, aby členské štáty dodržiavali Príručku Komisie pre colnú kontrolu, a to aj pri príprave a vykonávaní svojich kontrol po colnom konaní. Bude pokračovať v podnecovaní členských štátov v tom, aby tak konali. Nedostatočný počet auditov po colnom konaní v Belgicku sledujú vnútroštátne orgány.*

Komisia naďalej spolupracuje s členskými štátmi na posilnení spoločného rámca riadenia rizík v prípade colných kontrol vo vzťahu k finančným rizikám v súlade so stratégiou EÚ a akčným plánom pre riadenie colných rizík. Boli založené projektové skupiny s cieľom vypracovať spoločné kritériá EÚ týkajúce sa rizík a normy EÚ pre finančné riziká a preskúmať možnosť vypracovania ďalších usmernení o auditoch po colnom konaní, pokiaľ ide o otázky vznesené Európskym dvorom audítorov. Pozri aj odpoveď na bod 4.18.

([14]) Pozri bod 4.18 výročnej správy za rok 2015, bod 4.22 výročnej správy za rok 2014, bod 2.16 výročnej správy za rok 2013 a body 2.32 a 2.33 výročnej správy za rok 2012.

([15]) Pozri body 4.15 a 4.16 výročnej správy za rok 2015, bod 4.19 výročnej správy za rok 2014, bod 2.14 výročnej správy za rok 2013 a bod 2.31 výročnej správy za rok 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.18. V júli 2016 ([16]) Komisia uviedla, že šesť členských štátov ([17]) buď nevykonalo žiadny audit po colnom konaní, alebo neposkytlo informácie o týchto auditoch ([18]). Tieto členské štáty sa podieľali približne 20 % na všetkých clách vybraných v EÚ.

ODPOVEDE KOMISIE

4.18. *Komisia pravidelne poskytuje metodické upresnenia pre všetky členské štáty, trvá na presnom a spoľahlivom podávaní správ a v prípade potreby ich vyzýva, aby poskytli chýbajúce informácie a/alebo objasnili poskytnuté informácie. Komisia bude naďalej posudzovať správy členských štátov podľa článku 6 nariadenia Rady 608/2014 a zdôrazní im potrebu vykonávať náležité kontroly vrátane kontrol po colnom konaní.*

Komisia bude o nových záležitostiach uvedených v pripomienkach 4.17 a 4.18 diskutovať s členskými štátmi v kontexte prebiehajúcej práce spomenutej v bode 4.17

Výpočet príspevkov EHP/EZVO Komisiou a príspevkov členských štátov po nadobudnutí účinnosti RVZ 2014

4.19. Nezistili sme výrazné problémy s prepočítaním príspevkov členských štátov po nadobudnutí účinnosti RVZ 2014. Zistili sme však menšie chyby vo výpočte príspevku EHP/EZVO za rok 2016. Chyby, ktoré sme zistili, sú podobné chybám z predchádzajúceho roka ([19]).

4.19. *V apríli 2017 bol zriadený systém vnútorného preskúmania pre výpočet výsledku hospodárenia EHP/EZVO s cieľom zabrániť chybám v budúcich výzvach na úhradu finančných prostriedkov.*

Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia

4.20. Informácie uvedené vo výročných správach o činnosti za rok 2016, ktoré uverejnilo GR pre rozpočet a Eurostat, potvrdzujú naše pripomienky a závery. Poznamenávame, že GR pre rozpočet vyjadrilo *výhradu* k TVZ, ktoré nevybralo Spojené kráľovstvo. Bol to výsledok vyšetrovania úradu OLAF v súvislosti s ocenením dovozu textilu a obuvi z Číny. OLAF vydal záverečnú správu a odporúčania v marci 2017. Suma TVZ, ktorej sa táto výhrada týka, sa ešte musí potvrdiť prostredníctvom informácií, ktoré poskytne Spojené kráľovstvo.

([16]) Na zasadnutí výboru ACOR konanom dňa 7. júla 2016 Komisia prezentovala informácie o správach členských štátov za rok 2015 podľa článku 17 ods. 5 nariadenia o vlastných zdrojoch [nariadenie Rady (ES, Euratom)] č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, 31.5.2000, s. 1).

([17]) Belgicko, Estónsko, Taliansko, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko.

([18]) V predchádzajúcich správach sme odporučili (pozri odporúčania 3 a 4 vo výročnej správe za rok 2013 a odporúčanie 3 vo výročnej správe za rok 2014), aby Komisia zlepšila súčasné usmernenia k auditom po colnom konaní a podporila ich zavedenie v členských štátoch. Hoci Komisia zaznamenala v tejto oblasti určitý pokrok, naše odporúčania neboli zatiaľ plne vykonané.

([19]) Pozri bod 4.20 výročnej správy za rok 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver

4.21. Celkovo z audítorských dôkazov vyplýva, že oblasť príjmov nebola ovplyvnená významnou chybovosťou. Podľa nášho názoru systémy týkajúce sa príjmov, ktoré sme preskúmali, boli vo všeobecnosti účinné. Hlavné vnútorné kontroly TVZ, ktoré sme posúdili v niektorých členských štátoch, boli čiastočne účinné.

Odporúčania

4.22. V ***prílohe 4.3*** sú uvedené zistenia z kontroly prijatia opatrení na základe piatich odporúčaní uvedených vo výročnej správe za rok 2013 ([20]). Komisia prijala dve odporúčania plne, zatiaľ čo tri boli prijaté vo väčšine ohľadov.

4.23. Na základe tohto preskúmania a na základe zistení a záverov za rok 2016 odporúčame Komisii:

— **Odporúčanie 1:** v spolupráci s členskými štátmi analyzovať všetky potenciálne dôsledky nadnárodných činností na odhad HND a poskytnúť im usmernenia, ako pristupovať k týmto činnostiam pri zostavovaní národných účtov.

Komisia odporúčanie prijíma. Členské štáty sú už povzbudzované v tom, aby zvýšili prioritu tejto práce a predovšetkým aby vytvorili profil veľkých nadnárodných podnikov. Komisia poskytne usmernenia a v prípade potreby sa vznesú výhrady. Pozri aj spoločnú odpoveď na body 4.11, 4.12 a 4.13.

— **Odporúčanie 2:** počas prebiehajúceho cyklu overovania HND potvrdiť, že aktíva výskumu a vývoja boli správne zaznamenané v národných účtoch členských štátov, obzvlášť venujúc pozornosť oceneniu aktív výskumu a vývoja a kritériám rezidentskej príslušnosti v prípadoch presunu nadnárodných činností.

Komisia odporúčanie prijíma. V rámci súčasného overovania sa veľká pozornosť venuje výskumu a vývoju. Vykonávanie príslušných pravidiel ESA 2010 sa kontroluje v prípade všetkých členských štátov vrátane dôsledkov globalizácie.

([20]) Výročnú správu za rok 2013 sme si vybrali na tohtoročnú kontrolu prijatia opatrení, pretože v zásade mal uplynúť dostatok času na to, aby Komisia vykonala naše odporúčania.

PRÍLOHA 4.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI PRÍJMOV

	2016	2015
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Celkový počet operácií	**55**	55
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	**0,0 %**	0,0 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	0,0 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	0,0 %	

PRÍLOHA 4.2

POČET NEVYRIEŠENÝCH VÝHRAD K HND A DPH A OTVORENÝCH BODOV V SÚVISLOSTI S TVZ PODĽA ČLENSKÝCH ŠTÁTOV K 31. 12. 2016

Členský štát	**Výhrady k HND (stav k 31.12.2016)**	**Výhrady k DPH (stav k 31.12.2016)**	**TVZ „otvorené body“ (stav k 31.12.2016)**
Belgicko	0	4	29
Bulharsko	0	2	4
Česká republika	0	0	6
Dánsko	0	3	19
Nemecko	0	8	8
Estónsko	0	1	2
Írsko	0	12	12
Grécko	2	8	26
Španielsko	0	1	26
Francúzsko	0	5	26
Chorvátsko	0	1	0
Taliansko	0	4	18
Cyprus	0	1	5
Lotyšsko	0	2	2
Litva	0	0	0
Luxembursko	0	10	1
Maďarsko	0	1	8
Malta	0	0	2
Holandsko	0	5	46
Rakúsko	0	10	6
Poľsko	0	4	8
Portugalsko	0	0	20
Rumunsko	0	2	16
Slovinsko	0	0	4
Slovensko	0	0	2
Fínsko	0	4	10
Švédsko	0	3	7
Spojené kráľovstvo	0	4	22
Spolu 31.12.2016	**2**	**95**	**335**
Spolu 31.12.2015	55	85	325

Konkrétne výhrady k HND nie sú zahrnuté v tejto tabuľke.
Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRÍLOHA 4.3

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI PRÍJMOV

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Vykonáva sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	**Odporúčanie 1:** Komisia by mala podporovať členské štáty, aby bližšie objasnili metodiky, ktoré používajú na zostavovanie údajov v oblasti tieňovej ekonomiky a presadzovať harmonizáciu medzi členskými štátmi v tejto oblasti.	X						
	Odporúčanie 2: Komisia by mala zaviesť a podrobne monitorovať detailný akčný plán s jasnými medzníkmi na riešenie problémov so zostavovaním národného účtu Grécka.	X						
	Odporúčanie 3: Komisia by mala zaviesť minimálne štandardy analýzy rizík pre audity po preclení, vrátane stavania na informáciách v existujúcej databáze dovozov s cieľom umožniť členským štátom lepšie sa zamerať na rizikových dovozcov.		X					
	Odporúčanie 4: Komisia by mala podporovať členské štáty, aby používali existujúcu príručku, a monitorovať, ako členské štáty vykonávajú audity po preclení.		X					*Komisia bude naďalej hodnotiť správy členských štátov podľa článku 6 nariadenia Rady 608/2014 a zdôrazní im potrebu vykonávať náležité kontroly vrátane kontrol po colnom konaní. Komisia pri svojich inšpekciách tradičných vlastných zdrojov vždy odporúča, aby členské štáty dodržiavali Príručku Komisie pre colnú kontrolu. Komisia pri svojich inšpekciách v roku 2017 požaduje od členských štátov, aby potvrdili, že používajú príručku pri príprave a vykonávaní svojich kontrol po colnom konaní. Odporúčanie sa týka priebežného procesu, ktorý Komisia naďalej presadzuje.*

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Vykonáva sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	**Odporúčanie 5:** Komisia by mala podporovať členské štáty, aby správne používali účty A a B a aby zabezpečili ich preukázateľnú úplnosť a správnosť.		X					*Podľa súčasného právneho rámca je vykonávanie kontrol v kompetencii členských štátov. Komisia pri svojich inšpekciách vyzýva členské štáty, aby správne používali účty A a B, a bude tak robiť aj naďalej. Komisia bude počas svojich inšpekcií naďalej preskúmavať používanie účtov A a B a vyzve členské štáty, aby zabezpečili ich úplnosť a správnosť.*

KAPITOLA 5

„Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“

OBSAH

	Body
Úvod	5.1 – 5.6
Stručný opis oblasti „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“	5.2 – 5.5
Rozsah auditu a audítorský prístup	5.6
Časť 1 — Riadnosť operácií	5.7 – 5.27
Úhrada neoprávnených nákladov deklarovaných príjemcami bola hlavným zdrojom vyčísliteľných chýb	5.9 – 5.11
Väčšina nekvantifikovateľných chýb sa týkala projektov v oblasti výskumu a inovácií	5.12
Horizont 2020: zjednodušovanie pokračuje, ale je potrebné ďalšie úsilie	5.13 – 5.19
Výročné správy o činnosti potvrdili naše zistenia a závery, ale zistili sme rozdielne prístupy k vykazovaniu chybovosti a rizikových súm	5.20 – 5.23
Útvar pre spoločný audit: je potrebné značné úsilie na zlepšenie procesov plánovania, monitorovania a predkladania správ pre program Horizont 2020	5.24 – 5.27
Závery a odporúčania	5.28 – 5.31
Záver	5.28 – 5.29
Odporúčania	5.30 – 5.31
Časť 2 — Otázky výkonnosti v projektoch v oblasti výskumu a inovácií	5.32 – 5.35
Väčšina projektov dosiahla svoje výstupy a výsledky	5.34 – 5.35

Príloha 5.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“

Príloha 5.2 – Prehľad chýb s minimálne 20 % dosahom na oblasť „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“

Príloha 5.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní pre oblasť „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

5.1. V tejto kapitole predkladáme naše zistenia týkajúce sa podokruhu *VFR* „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“. V ***rámčeku 5.1*** sa nachádza prehľad hlavných činností a výdavkov v rámci tohto podokruhu v roku 2016.

Rámček 5.1 – Podokruh 1a VFR – „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“ – Prehľad za rok 2016

(mld. EUR)

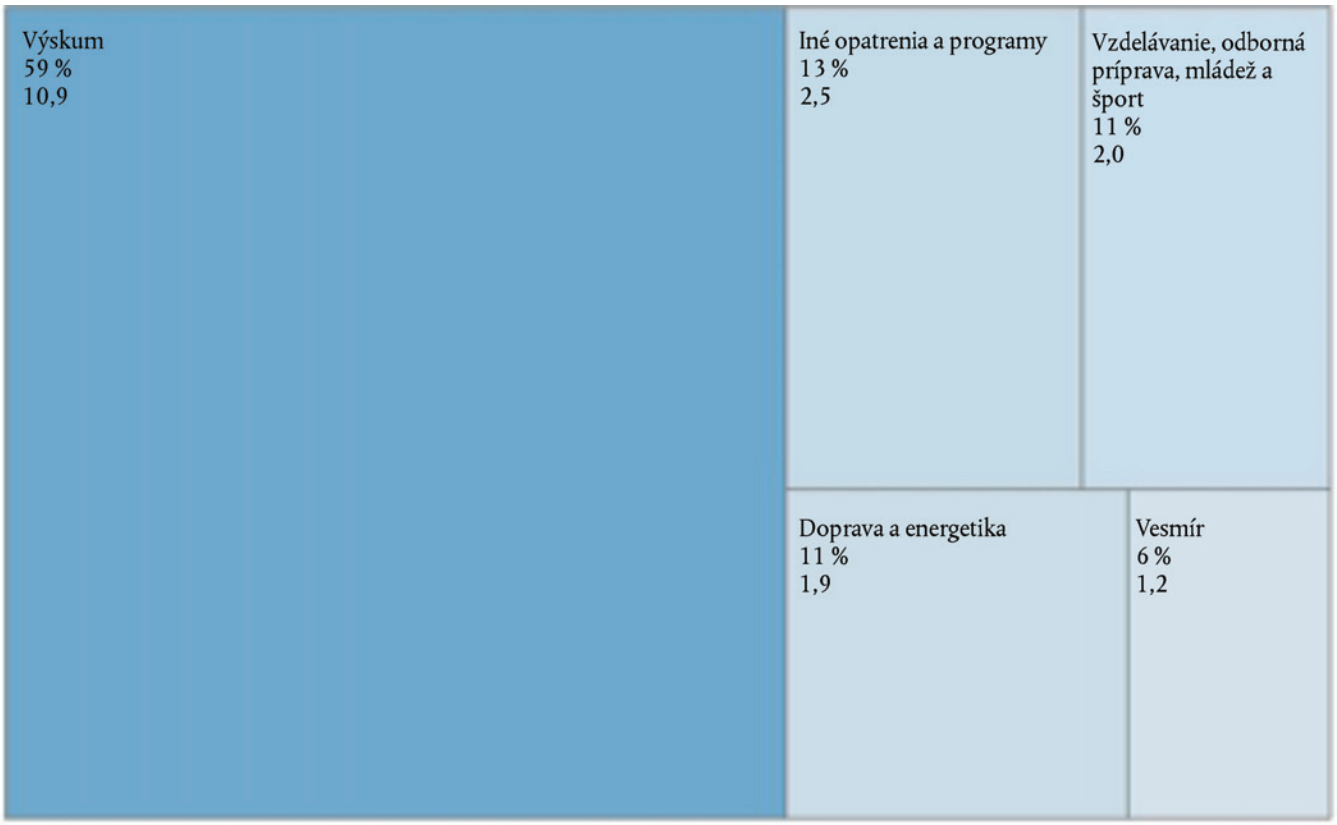

Celková výška platieb za rok	18,5
– *zálohy* ([1])	*12,2*
+ *zúčtovanie záloh* ([1])	*8,9*
Kontrolovaný súbor spolu	**15,2**

([1]) V súlade s jednotnou definíciou príslušných operácií (podrobnosti pozri v bode 10 ***prílohy 1.1***).

Zdroj: *Konsolidovaná účtovná závierka* Európskej únie za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Stručný opis „Konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť“

5.2. Ciele politiky v rámci tohto podokruhu zahŕňajú skvalitnenie výskumu a inovácií, posilnenie systémov vzdelávania a podporu zamestnanosti, zabezpečenie jednotného digitálneho trhu, propagovanie energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej účinnosti, modernizáciu odvetvia dopravy a zlepšovanie podnikateľského prostredia, najmä pre malé a stredné podniky (MSP).

5.3. Výdavky na výskum a inovácie tvoria 59 % výdavkov a realizujú sa prostredníctvom siedmeho rámcového programu pre výskum a technický rozvoj na obdobie 2007 – 2013 („siedmy rámcový program pre výskum“) a programu Horizont 2020 – rámcového programu pre výskum a inovácie na obdobie 2014 – 2020 („program Horizont 2020“).

5.4. Väčšina výdavkov má podobu *grantov* pre *príjemcov* z verejného alebo zo súkromného sektora podieľajúcich sa na projektoch. Komisia poskytuje príjemcom zálohy pri podpise dohody o grante alebo rozhodnutia o financovaní. Po odpočítaní všetkých uhradených záloh Komisia prepláca náklady financované EÚ, ktoré príjemcovia vykázali.

5.5. Hlavným rizikom z hľadiska *riadnosti operácií* je, že príjemcovia vykážu neoprávnené náklady, ktoré Komisia pred úhradou neodhalí a neopraví. Toto riziko je obzvlášť vysoké v prípade siedmeho rámcového programu pre výskum, ktorý má zložité pravidlá oprávnenosti, ktoré si príjemcovia často nepresne vykladajú (najmä tí, ktorí sú s nimi menej oboznámení, napr. MSP, noví účastníci a subjekty mimo EÚ).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsah auditu a audítorský prístup

5.6. Uplatniac audítorský prístup a metódy stanovené v ***prílohe 1.1*** sme v roku 2016 v oblasti „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“ preskúmali:

a) vzorku 150 operácií v súlade s bodom 7 ***prílohy 1.1***. Vzorka bola navrhnutá tak, aby bola reprezentatívna pre celý rad výdavkov v rámci tohto podokruhu VFR. Pozostávala z 92 operácií, ktoré sa týkali výskumu a inovácií (79 za siedmy rámcový program pre výskum a 13 za program Horizont 2020) a 58 operácií za ostatné programy a činnosti;

b) či boli vo *výročných správach o činnosti* Generálneho riaditeľstva pre výskum a inovácie (GR RTD), Generálneho riaditeľstva pre vzdelávanie a kultúru (DR EAC) a Generálneho riaditeľstva pre mobilitu a dopravu (GR MOVE) uvedené informácie o zákonnosti a riadnosti výdavkov, ktoré boli zväčša konzistentné s našimi výsledkami ([1]);

c) audit vykonaný Útvarom Komisie pre vnútorný audit (IAS) v roku 2016, ktorý sa týkal pokroku Komisie pri vykonávaní následných auditov zameraných na výdavky v oblasti výskumu a inovácií.

([1]) Vykonali sme tiež previerku výpočtu miery chýb v obmedzenom rozsahu, ktorá bola uverejnená vo výročných správach o činnosti Generálneho riaditeľstva pre komunikačné siete, obsah a technológie (GR CNECT), Generálneho riaditeľstva pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (GR GROW), Výkonnej agentúry Európskej rady pre výskum (ERCEA) a Výkonnej agentúry pre výskum (REA).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ČASŤ 1 — RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

5.7. Prehľad výsledkov testovania operácií sa nachádza v ***prílohe 5.1***. Zo 150 preskúmaných operácií bolo 74 (49 %) ovplyvnených *chybami*. Na základe 48 chýb, ktoré sme vyčíslili, odhadujeme chybovosť na 4,1 % ([2]).

5.8. V ***rámčeku 5.2*** je uvedený prehľad nami *odhadovanej chybovosti* za rok 2016. Odhalili sme vyčísliteľné chyby súvisiace s neoprávnenými výdavkami v 37 z 92 operácií vo vzorke, ktoré sa týkali výskumu a inovácií a ktoré predstavovali takmer 90 % nami odhadovanej chybovosti v oblasti „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť" v roku 2016.

ODPOVEDE KOMISIE

5.7. *Miera chybovosti, o ktorej informoval Dvor audítorov, je jedným z ukazovateľov účinnosti vynakladania výdavkov EÚ. Komisia však má viacročnú stratégiu kontroly. Na základe toho útvary Komisie vypracovali odhad zvyškovej chybovosti, v ktorom zohľadnili spätné získania finančných prostriedkov, opravy a účinky všetkých ich kontrol a auditov počas obdobia vykonávania programu.*

Rámček 5.2 – Väčšina chýb sa vyskytla v projektoch v oblasti výskumu a inovácií

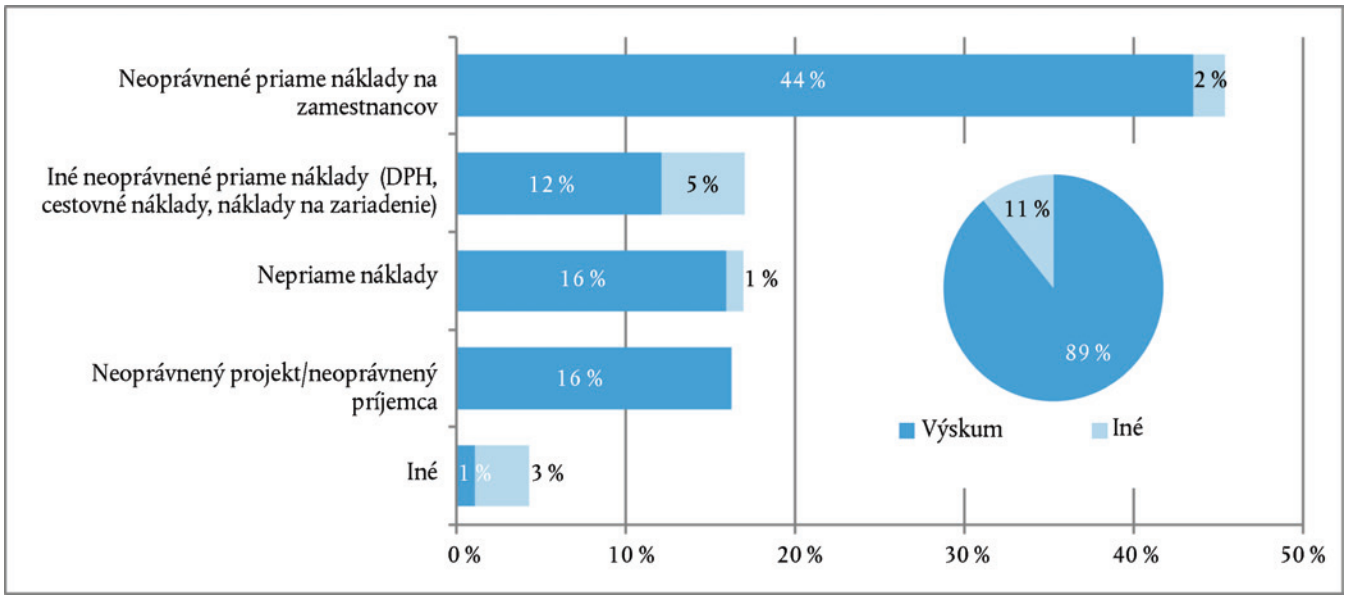

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

([2]) Náš výpočet chybovosti je založený na reprezentatívnej vzorke. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % *presvedčení*, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 2,1 % do 6,1 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Úhrada neoprávnených nákladov deklarovaných príjemcami bola hlavným zdrojom vyčísliteľných chýb

5.9. Šesť z týchto vyčíslených chýb presiahlo 20 % príslušnej hodnoty operácie (pozri ***prílohu 5.2***). Týchto šesť prípadov sa týkalo neoprávnených nákladov na zamestnancov, ktoré príjemcovia vykázali v projektoch v rámci siedmeho rámcového programu v oblasti výskumu.

5.10. Z 58 operácií v rámci vzorky pre iné programy a činnosti sme zistili vyčísliteľné chyby v ôsmich. Chyby sa týkali porušenia pravidiel oprávnenosti príjemcami, ako sú nesprávne vypočítané náklady na zamestnancov a vykazovanie výdavkov bez podporných dôkazov alebo výdavkov, ktoré vznikli mimo obdobia, na ktoré sa vzťahoval výkaz výdavkov ([3]).

5.11. V 19 prípadoch, keď príjemcovia urobili vyčísliteľné chyby, Komisia alebo nezávislí audítori ([4]) mali dostatočné informácie na to, aby chybám predišli, alebo aby ich zistili a opravili pred schválením výdavkov. Ak by Komisia alebo nezávislí audítori všetky tieto informácie, ktoré mali k dispozícii, riadne použili, odhadovaná chybovosť pre túto kapitolu by bola o 1,2 percentuálneho bodu nižšia ([5]).

ODPOVEDE KOMISIE

5.9. *Spoločná odpoveď na body 5.9 a 5.10:*

Veľkú časť nákladov na projekt vo výskumných a inovačných projektoch tvoria náklady na zamestnancov. S cieľom zohľadniť rozmanitosť štruktúry nákladov v európskom výskumnom priestore bolo prijaté vedomé politické rozhodnutie preplatiť tieto kategórie nákladov na základe skutočných nákladov, a nie na základe jednotkových nákladov alebo paušálnych sadzieb. To vysvetľuje, prečo sú tieto náklady náchylné na chyby, ako vyplýva z rámčeka 5.2. Program Horizont 2020 bol vypracovaný tak, aby v možnom rozsahu riešil tieto zdroje chýb prostredníctvom zavedenia niekoľkých zjednodušení (pozri bod 5.12).

5.11. *Komisia má zavedený spoľahlivý systém kontrol* ex ante *vrátane podrobných automatizovaných kontrolných zoznamov, písomných usmernení a nepretržitej odbornej prípravy. Neustálu výzvu predstavuje snaha o zlepšovanie tohto systému bez vytvárania ďalšej administratívnej záťaže pre príjemcov a zároveň tak, aby sa platby výskumným pracovníkom uskutočňovali rýchlo. Zistenia Dvora audítorov sa použijú na ďalšie zlepšenie kontrol* ex ante *(ako to bolo aj doteraz).*

Pokiaľ ide o nezávislých audítorov, ktorí osvedčujú žiadosti o preplatenie nákladov a ktorí zodpovedajú za 15 z 19 prípadov spomínaných Dvorom audítorov, ide o známy problém, ktorý sa riešil už aj v predchádzajúcich správach. S cieľom nadviazať na odporúčania Dvora audítorov Komisia zorganizovala rad stretnutí pre príjemcov a nezávislých osvedčujúcich audítorov, aby zvýšila ich informovanosť o najčastejších chybách. Okrem toho sa osvedčujúcim audítorom, ktorí sa dopustili chýb, poskytla spätná väzba a v rámci programu Horizont 2020 sa vypracoval didaktickejší vzorový dokument týkajúci sa osvedčení o audite. V oblasti výskumu sa odhaduje, že v porovnaní s neosvedčenými žiadosťami o preplatenie nákladov sa prostredníctvom osvedčení o audite sa zníži miera chybovosti o 50 %. Hoci je potrebné uvedomiť si, že uvedené osvedčenia neodhalia každú chybu, sú dôležitým nástrojom na zníženie celkovej miery chybovosti.

([3]) Chyby boli v rozmedzí od 1 % do 20 % skúmanej hodnoty a týkali sa projektov v rámci programu transeurópskej dopravnej siete (2 prípady), programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (2 prípady), programu celoživotného vzdelávania (2 prípady), v rámci Nástroja na prepájanie Európy (1 prípad) a ročnej dotačnej platby pre Európsky inovačný a technologický inštitút (1 prípad).

([4]) V určitých prípadoch, napríklad pri výkazoch nákladov v rámci projektov siedmeho rámcového programu pre výskum, pri ktorých príspevok EÚ prevyšuje 375 000 EUR, musia nezávislí audítori osvedčiť, že deklarované náklady sú oprávnené.

([5]) Informácie uvedené v podpornej dokumentácii a databázach alebo vyplývajúce zo štandardných krížových kontrol a (ďalších) povinných kontrol.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Väčšina nekvantifikovateľných chýb sa týkala projektov v oblasti výskumu a inovácií

5.12. V rámci 150 operácií vo vzorke sme našli aj 61 nevyčísliteľných chýb týkajúcich sa prípadov nedodržiavania pravidiel financovania ([6]). Tieto prípady sa prevažne týkali projektov v oblasti výskumu a inovácií a súviseli najmä s nedostatkami v systémoch príjemcov na zaznamenávanie času a oneskoreniami vyplácania príspevku EÚ zo strany koordinátora projektu ďalším účastníkom projektu. Napriek tomu, že v niektorých prípadoch boli dôvody oneskorenia pochopiteľné, takéto oneskorené prevody príspevku EÚ môžu mať vážne finančné dôsledky pre príjemcov, najmä MSP ([7]).

Horizont 2020: zjednodušovanie pokračuje, ale je potrebné ďalšie úsilie

5.13. V minulosti sme zaznamenali, že program Horizont 2020 bol vytvorený s jednoduchšími pravidlami financovania ako siedmy rámcový program v oblasti výskumu a Komisia investovala značné úsilie do zníženia administratívnej náročnosti ([8]).

5.14. Zjednodušovanie je dôležité, pretože sa ním znižuje administratívne zaťaženie. Komisia v roku 2016 predložila ďalšie opatrenia na zjednodušenie: nové vymedzenie dodatočnej odmeny pre výskumníkov, zjednodušenie pracovného programu Horizont 2020 na obdobie 2018 – 2020, cielená podpora pre startupy a inovátorov a širšie využívanie jednorazových platieb pri financovaní projektov. V porovnaní s predchádzajúcimi rámcovými programami predstavujú tieto opatrenia zlepšenie.

5.15. Opatrenia na zjednodušenie sú určené na zníženie rizík právnej neistoty a nejednotného zaobchádzania s príjemcami. V predchádzajúcich rámcových programoch išlo o opakujúci sa problém a vidíme príležitosti na ďalšie zjednodušenie právneho rámca.

ODPOVEDE KOMISIE

5.12. *Komisia považuje za najlepšie, aby sa prevod finančných prostriedkov medzi členmi konzorcia riadil v rámci konzorcia.*

Komisia koordinátorom pripomenula ich povinnosť promptne previesť zdroje a v prípade, že sa zistí oneskorenie distribúcie prostriedkov, alebo ak sa vyskytne sťažnosť v tejto veci, bežným postupom Komisie je následná kontrola u koordinátora projektu s cieľom zistiť dôvody oneskorenia.

5.15. *Zjednodušovanie je neustále prebiehajúcim procesom. Vytvorenie spoločného podporného centra je kľúčovým opatrením, ktoré má zaistiť právnu istotu a jednotné zaobchádzanie s príjemcami.*

([6]) 25 operácií obsahovalo vyčísliteľné a nevyčísliteľné chyby.
([7]) Pozri tiež bod 8.18 a bod 8.42 (odporúčanie 2) výročnej správy za rok 2012 a bod 8.12 výročnej správy za rok 2013.
([8]) Pozri výročnú správu za rok 2014, bod 5.12.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.16. Komisia uverejnila v júli 2016 revidované pravidlá na výpočet nákladov na zamestnancov, no hlavný zdroj usmernení („vzorová anotovaná dohoda o grante") bola aktualizovaná až v novembri 2016. Zrevidované pravidlá obsahujú zložitý vzorec, ktorý možno použiť na výpočet niektorých nákladov na zamestnancov; zvyšuje sa tým zložitosť pre príjemcov. Zistili sme, že v praxi by i správne uplatnený vzorec mohol viesť k tomu, že príjemcovia vykážu vyššie náklady, ako im v skutočnosti vznikli.

5.17. Zjednodušili sa aj pravidlá týkajúce sa využívania konzultantov, čo bolo tiež zdrojom chýb v siedmom rámcovom programe v oblasti výskumu ([9]). Zmena pravidiel však viedla k menšej flexibilite pre príjemcov: v rámci siedmeho rámcového programu v oblasti výskumu spadajú do vymedzenia interných konzultantov fyzické aj právnické osoby, zatiaľ čo v rámci programu Horizont 2020 možno za interných konzultantov považovať len fyzické osoby.

5.18. „Vzorová anotovaná dohoda o grante" sa stala veľmi podrobným dokumentom s viac ako 700 stranami. Pri dvoch projektoch v rámci programu Horizont 2020 sme zistili, že Komisia schválila dohody o grante, v ktorých niektoré z požadovaných ustanovení buď chýbali alebo boli nesprávne naformulované, čo zvyšovalo právnu neistotu.

ODPOVEDE KOMISIE

5.16. *V grantoch v rámci programu Horizont 2020 bola zavedená nová možnosť vypočítavania nákladov na zamestnancov s cieľom uspokojiť žiadosti od účastníkov, osobitne s cieľom umožniť im jednoduchšie využívať svoje bežné postupy účtovania nákladov. Všetci príjemcovia majú k dispozícii aj jednoduchú možnosť. Tieto výpočty podliehajú dodatočnej záruke, t. j. že príjemcovia musia zabezpečiť dodržanie celkovej výšky nákladov na zamestnancov (na osobu/rok) uvedenú v grantoch EÚ a Euratom.*

Dňa 25. augusta 2016 Komisia zverejnila príklady, ako uplatňovať novú možnosť účtovania nákladov na zamestnancov v rámci často kladených otázok na portáli pre účastníkov.

5.17. *Komisia sa na základe skúseností s RP7 rozhodla obmedziť využívanie konzultantov na fyzické osoby. V rámci RP7 bývali niektoré náklady na konzultantov vykazované ako priame náklady na zamestnancov pravidelne vyhlasované za neoprávnené.*

Pravidlá programu Horizont 2020, pokiaľ ide o interných konzultantov, sú jednoduchšie a jasnejšie. Vo väčšej miere sa v nich zohľadňujú vnútroštátne špecifiká členských štátov. Náklady na právnické osoby, ktoré poskytujú konzultačné služby, môžu byť účtované ako náklady na subdodávky.

5.18. *V anotovanej dohode o grante sa do jedného dokumentu zjednocujú všetky potrebné vysvetlenia týkajúce sa grantových ustanovení Horizontu 2020. V rámci RP7 boli tieto vysvetlenia rozložené do niekoľkých dokumentov s celkovým rozsahom viac ako 1 000 strán. Anotovaná dohoda o grante sa vzťahuje na 24 rozličných grantov. Príjemcovia však nepotrebujú čítať celý dokument, ale len tie články alebo časti, ktoré sa týkajú ich grantu.*

Komisia súhlasí s tým, že v menšom počte prvých dohôd o grante v rámci programu Horizont 2020 sa vyskytlo niekoľko menších chýb. Komisia venuje dôkladnú pozornosť praktickým aspektom vykonávania dohôd o grante v rámci programu Horizont 2020 (IT procesy, obchodné postupy a pod.) a priebežne aktualizuje IT systém a školí svojich zamestnancov, aby sa mohli vyhnúť chybám pri podpisovaní a vykonávaní dohôd o grantoch.

([9]) Pozri napríklad výročnú správu za rok 2015, bod 5.13.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.19. Ako sme už uviedli, Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) zostáva mimo spoločný rámec riadenia a kontroly Komisie pre výdavky v oblasti výskumu a inovácií aj napriek tomu, že realizuje projekty s využitím finančných prostriedkov z programu Horizont 2020 ([10]). V niektorých prípadoch EIT uplatňuje podmienky, ktoré sa líšia od pravidiel programu Horizont 2020. Napríklad v súlade s pravidlami programu Horizont 2020 môžu príjemcovia použiť nezávislého audítora podľa svojho výberu, ktorý osvedčí ich deklarované náklady, zatiaľ čo EIT vymenúva svojho vlastného externého audítora.

Výročné správy o činnosti potvrdili naše zistenia a závery, ale zistili sme rozdielne prístupy k vykazovaniu chybovosti a rizikových súm

5.20. Výročné správy o činnosti, ktoré sme preskúmali, poskytujú verný obraz o finančnom hospodárení GR z hľadiska riadnosti príslušných operácií a predložené informácie potvrdzujú naše zistenia a závery. Napríklad správy o činnosti všetkých GR, ktoré realizujú výdavky v oblasti výskumu a inovácií, obsahujú *výhradu* k platbám na úhradu žiadostí o preplatenie nákladov v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum.

5.21. Napriek tomu, že informácie poskytnuté v správach, ktoré sme preskúmali, potvrdili naše zistenia a závery, zistili sme rôzne prístupy k výpočtu chybovosti v súvislosti s časťami siedmeho rámcového programu pre výskum. Pri podprogramoch Vesmír a Bezpečnosť GR GROW a GR pre migráciu a vnútorné záležitosti vypočítali kombinovanú *mieru zostatkových chýb*, zatiaľ čo v prípade časti rozpočtu na tieto podprogramy, ktorých plnením je poverená REA, výkonná agentúra vypočítala osobitné miery zostatkových chýb pre každý podprogram.

5.22. Komisia v prípade podprogramov „Marie Curie“ a „Výskum v prospech malých a stredných podnikov“ použila chybovosť založenú nielen na výsledkoch náhodne vybraných následných auditov, ale aj na výsledkoch cielených auditov príjemcov s najvyššími finančnými prostriedkami. V prípade podprogramu Marie Curie bola na základe tohto prístupu stanovená chybovosť vo výške 1,2 %, zatiaľ čo chybovosť vypočítaná len na základe náhodne vybraných auditov by bola 4,1 %.

ODPOVEDE KOMISIE

5.19. *Dohody o grante medzi Európskym inovačným a technologickým inštitútom (EIT) a znalostnými a inovačnými spoločenstvami (ZIS) sú založené na modelovej dohode o grante v rámci programu Horizont 2020. Súlad s týmito pravidlami sa zabezpečuje prostredníctvom rámca riadenia a kontroly EIT pod dohľadom Komisie.*

V rámci celého rámcového programu sa uplatňuje povinnosť predložiť osvedčenie o finančných výkazoch. Centralizácia obstarávania osvedčení o auditoch je praktickým riešením vhodným na osobitnú situáciu EIT. Znižuje administratívne zaťaženie na príjemcov a zároveň môže zvýšiť istotu, čím sa riešia predchádzajúce odporúčania Dvoru audítorov.

5.20. *Komisia víta posúdenie Dvora audítorov.*

5.21. *Každé generálne riaditeľstvo musí vo svojej výročnej správe o činnosti odhadovať mieru zvyškovej chybovosti.*

Výkonná agentúra REA riadi tri programy, pričom každý má inú charakteristiku inherentného rizika. Je preto normálne, že pri posudzovaní miery zvyškovej chybovosti posudzuje každý podprogram iným spôsobom.

5.22. *Výkonná agentúra REA vo svojej výročnej správe o činnosti uviedla, prečo zahrnula audity hlavných príjemcov. Za 80 % rozpočtu na program Marie-Curie zodpovedá približne 15 % najvyššie hodnotených veľkých príjemcov (z hľadiska hodnoty účasti). Preto je veľmi dôležité zahrnúť audity týchto veľkých príjemcov do posudzovania rizika chýb v celkovom súbore grantov na program Marie-Curie.*

([10]) Pozri výročnú správu za rok 2015, bod 5.23.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.23. Podobne ako v roku 2014 ([11]) sme zistili nezrovnalosti v prístupoch Komisie k výpočtu odhadovaných celkových rizikových súm. Zistili sme používanie štyroch rozličných prístupov pre administratívne výdavky ([12]). Pri operačných výdavkoch sa nejednotnosť týkala využitia rozdielnych mier chýb pre časti rozpočtu na výskum a inovácie, ktoré boli delegované na spoločné podniky alebo riadené prostredníctvom finančných nástrojov.

ODPOVEDE KOMISIE

5.23. *Komisia podnikla kroky na harmonizáciu prezentácie prístupu k položkám veľkých výdavkov, najmä v rámcových programoch. Súhlasí však, že pri niektorých položkách, ako sú administratívne náklady, sa vyskytli nezrovnalosti. Dajú sa odôvodniť rôzne prístupy, Komisia však v budúcnosti zabezpečí harmonizáciu všade, kde to bude možné.*

Útvar pre spoločný audit: je potrebné značné úsilie na zlepšenie procesov plánovania, monitorovania a predkladania správ pre program Horizont 2020

5.24. Následné audity Komisie týkajúce sa príjemcov sú kľúčovou kontrolou riadnosti operácií. Tieto audity poskytujú Komisii dôležité informácie pre posúdenie riadnosti operácií a tvoria základ pre spätné získanie finančných prostriedkov, ktoré sa použili na úhradu neoprávnených nákladov. Útvar Komisie pre spoločný audit výdavkov v oblasti výskumu a inovácií je od roku 2014 zodpovedný za vykonávanie stratégií Komisie pre následné audity pre siedmy rámcový program pre výskum a program Horizont 2020.

5.25. V roku 2016 Útvar pre vnútorný audit (IAS) kontroloval pokrok, ktorý dosiahol útvar pre spoločný audit v oblasti výskumu a inovácií pri plnení cieľov stratégie následného auditu Komisie pre siedmy rámcový program pre výskum.

5.25. *Útvar pre vnútorný audit je dôležitou časťou celkového kontrolného systému Komisie, ktorý Komisii poskytuje istotu, pokiaľ ide o fungovanie jej vnútorných systémov. Má viacročný plán auditu založený na miere rizika.*

5.26. Útvar pre vnútorný audit uznal, že útvar pre spoločný audit dosiahol dobré výsledky a splnil strategické ročné ciele mnohých auditov ukončených v roku 2014 a 2015. IAS však dospel k záveru, že je potrebné, aby útvar pre spoločný audit vyvinul značné úsilie na zlepšenie svojich interných procesov, aby dosiahol celkové ciele stratégie a bol zodpovedajúcim spôsobom pripravený na výzvy stratégie následného auditu pre program Horizont 2020. IAS zdôraznil najmä potrebu skrátiť čas na uzavretie auditov a zlepšiť interné procesy pre plánovanie, monitorovanie a predkladanie správ o auditoch. Útvar pre spoločný audit prijal všetky odoprúčania IAS.

5.26. *Útvar pre spoločný audit dosiahol svoje strategické ročné ciele, pokiaľ ide o uzatvorené audity na rok 2016. Útvar pre spoločný audit predložil podrobný akčný plán, ktorý IAS považuje z hľadiska zmierňovania zistených rizík za uspokojivý. IAS plánuje na rok 2018 následný audit, prostredníctvom ktorého posúdi účinnosť vykonávania odporúčaní.*

([11]) Výročná správa za rok 2014, body 5.29 až 5.31.
([12]) Minimálne/maximálne miery chýb vo výške 0 %/0,5 %, 0 %/0,6 %, 0 %/1,99 % a 0 %/2 %.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.27. V minulosti sme informovali o tom, že jednotlivé implementačné orgány mali ťažkosti pri hľadaní spoločného stanoviska k tomu, ako plniť niektoré odporúčania následného auditu na spätné získanie neoprávnených nákladov, čo zvyšovalo riziko nejednotného zaobchádzania s príjemcami, ako aj právnu neistotu ([13]). Komisia mala v apríli 2017 vymedziť spoločný prístup pre implementačné orgány, ako postupovať pri výsledkoch auditu, ale odložila to na január 2018.

ODPOVEDE KOMISIE

5.27. *Komisia v súčasnosti vyvíja značné koordinačné úsilie* ad hoc *s cieľom zabezpečiť, aby sa identifikované riziko vhodne znižovalo a aby sa s príjemcami zaobchádzalo harmonizovaným spôsobom. S cieľom zvyšovania účinnosti útvar pre spoločný audit prevezme uvedenú koordináciu od januára 2018 pred začatím vykonávania prvých auditov Horizontu 2020.*

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver

5.28. Celkovo z audítorských dôkazov vyplýva, že výdavky na „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť" sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

5.29. V prípade tohto podokruhu VFR z testovania operácií vyplýva, že odhadovaná celková chybovosť je 4,1 % (pozri ***prílohu 5.1***).

Odporúčania

5.30. V ***prílohe 5.3*** sú uvedené zistenia z kontroly prijatia opatrení na základe troch odporúčaní uvedených v našej výročnej správe za rok 2013 ([14]). Komisia prijala tieto odporúčania vo väčšine ohľadov.

5.31. Na základe tohto preskúmania a na základe zistení a záverov za rok 2016 odporúčame Komisii:

— **Odporúčanie 1**: viac zjednodušiť pravidlá a postupy programu Horizont 2020 na zníženie právnej neistoty tým, že sa bude brať väčší zreteľ na *možnosti zjednodušeného vykazovania nákladov* v revidovanom *nariadení o rozpočtových pravidlách*, ako sú jednotkové náklady, jednorazové sumy, paušálne financovanie a ceny.

Komisia odporúčanie prijíma. V rámci programu Horizont 2020 sa už používajú niektoré možnosti zjednodušených nákladov a Komisia neustále zvažuje, ako ich rozšíriť.

([13]) Pozri výročnú správu za rok 2015, bod 5.26.

([14]) Našu výročnú správu za rok 2013 sme si vybrali na tohtoročnú kontrolu prijatia opatrení, pretože v zásade malo uplynúť dostatok času na to, aby Komisia vykonala naše odporúčania.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
— **Odporúčanie 2**: zabezpečiť, aby jej útvary vypočítavali miery chýb a celkové rizikové sumy jednotným spôsobom.	*Komisia odporúčanie prijíma.* *Špecifické podmienky každého generálneho riaditeľstva a každého finančného programu si môžu vyžadovať isté doladenie prístupu k výpočtu miery chybovosti. Komisia neustále pracuje na zvyšovaní konzistencie týchto výpočtov.*
— **Odporúčanie 3**: bezodkladne sa vo svojich následných auditoch zaoberať nedostatkami, ktoré identifikoval IAS znížením času potrebného na uzavretie následných auditov a zlepšením interných procesov pre plánovanie, monitorovanie a predkladanie správ o auditoch.	*Komisia odporúčanie prijíma a už navrhla akčný plán, ktorý sa vykonáva.*

ČASŤ 2 — OTÁZKY VÝKONNOSTI V PROJEKTOCH V OBLASTI VÝSKUMU A INOVÁCIÍ

5.32. Posudzovali sme *výkonnosť* 60 projektov zo vzorky projektov v oblasti výskumu a inovácií ([15]). V 23 prípadoch už boli tieto projekty dokončené. Nehodnotili sme priamo kvalitu uskutočneného výskumu ani *dosah* z hľadiska dosahovania cieľa plnenia cieľa politiky, ktorým bolo zlepšenie výskumu a inovácií.

5.33. Pri každom projekte sme preverili hodnotiacu správu, ktorú vypracúva projektový úradník Komisie v rámci kontrol pred úhradou vykázaných nákladov. Kontrolovali sme, či projektový úradník zistil, že:

— preukázaný pokrok v dosahovaní *výstupov* a *výsledkov* bol v súlade s cieľmi stanovenými v dohode o grante,

— náklady vyúčtované v rámci projektu boli primerané vo vzťahu k vykázanému pokroku,

— výstupy a výsledky projektu boli šírené v súlade s požiadavkami na dohodu o grante.

([15]) Hodnotili sme vykonávanie projektov realizovaných v spolupráci, na ktorých sa podieľali mnohí účastníci a vylúčili sme operácie, ako sú platby jednotlivým výskumným pracovníkom v rámci mobility.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Väčšina projektov dosiahla svoje očakávané výstupy a výsledky

5.34. Na základe správ Komisie sme zistili, že väčšina projektov dosiahla svoje očakávané výstupy a výsledky a v 12 prípadoch Komisia vyhodnotila projekty ako mimoriadne úspešné. Zo správ Komisie však tiež vyplynulo, že niekoľko projektov bolo ovplyvnených otázkami, ktoré odvádzali pozornosť od ich vykonávania:

— v deviatich prípadoch bol vykázaný pokrok len čiastočne v súlade s cieľmi dohodnutými s Komisiou,

— v štyroch prípadoch ([16]) sa Komisia domnievala, že vykázané výdavky neboli primerané vo vzťahu k dosiahnutému pokroku,

— v šiestich prípadoch ([17]) boli výstupy a výsledky projektu len čiastočne šírené a v jednom prípade neboli šírené vôbec.

5.35. Vo všeobecnosti sme zistili, že ťažkosti s riadením a koordináciou boli väčšie v prípade projektov, na ktorých sa podieľal vysoký počet účastníkov.

ODPOVEDE KOMISIE

5.34. *Cieľom monitorovacieho procesu je identifikovať, v ktorých prípadoch projekty nie sú úplne úspešné, a prijať primerané opatrenia na riešenie tohto problému.*

V závislosti od situácie má Komisia možnosť zmeniť zmluvu (napríklad ak sa pôvodné ciele ukážu ako zastarané z dôvodu vedeckého vývoja), vstúpiť do diskusií s partnermi projektu s cieľom nasmerovať projekt správnym smerom, znížiť platby alebo zrušiť zmluvu. Cieľom je vyriešiť daný problém počas životnosti projektu tak, aby bol výsledným produktom výborný výskum.

Treba poznamenať, že šírenie informácií sa často vykonáva na konci projektu, napríklad z dôvodu času potrebného na zverejnenie alebo predloženie patentu.

([16]) V dvoch z týchto štyroch prípadov bol vykázaný pokrok len čiastočne v súlade s cieľmi.

([17]) V jednom z týchto šiestich prípadoch bol vykázaný pokrok tiež len čiastočne v súlade s cieľmi.

PRÍLOHA 5.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI „KONKURENCIESCHOPNOSŤ PRE RAST A ZAMESTNANOSŤ“

	2016	2015
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Celkový počet operácií	**150**	150
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	**4,1 %**	4,4 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	6,1 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	2,1 %	

PRÍLOHA 5.2

PREHĽAD CHÝB S MINIMÁLNE 20 % DOSAHOM NA OBLASŤ „KONKURENCIESCHOPNOSŤ PRE RAST A ZAMESTNANOSŤ“

Úvod

Použili sme všeobecnú metodiku auditu stanovenú v ***prílohe 1.1*** a testovali sme reprezentatívnu vzorku operácií s cieľom odhadnúť mieru *nezrovnalostí* v súbore pre tento podokruh VFR. Zoznam chýb, ktoré sme počas testovania zistili, nie je vyčerpávajúci – ani z hľadiska jednotlivých chýb, ani možných typov chýb. Zistenia uvedené nižšie v súvislosti s chybami s minimálne 20 % dosahom hodnoty preskúmaných operácií sú uvedené ako príklad ([1]). Tieto chyby boli zistené v operáciách v hodnote od 155 000 do 1,3 mil. EUR, pričom hodnota mediánu bola ([2]) 273 000 EUR.

Príklady chýb

Projekty siedmeho rámcového programu v oblasti výskumu

Príklad 1 – deklarované náklady, na ktoré sa nevzťahovala dohoda o grante

Príjemca (verejný orgán mimo EÚ, ktorý sa zúčastnil na projekte na rozvoj ochranných náterov pre lode) deklaroval náklady, ktoré v skutočnosti vznikli inému subjektu, ktorý nebol súčasťou dohody o grante. Neoprávnené náklady predstavovali 100 % celkových preskúmaných nákladov.

Príklad 2 – nadmerné deklarované náklady na zamestnancov

Sumy vykázané na preplatenie nebolo možné odsúhlasiť s účtami príjemcu (nezisková výskumná organizácia, ktorá sa zúčastňuje na projekte spolupráce zameranom na rozvoj bezpečnostných systémov dodávateľského reťazca) a príjemca nemohol poskytnúť všetky príslušné výpočty použité na vypracovanie výkazov výdavkov. Zistili sme, že hodinová sadzba používaná na výpočet mzdových nákladov bola nadmerne vysoká. Neoprávnené náklady predstavovali 81 % celkových preskúmaných nákladov.

Príklad 3 – neoprávnené nepriame náklady a bonusové platby

Príjemca (verejný orgán, ktorý sa zúčastňuje na projekte zameranom na vývoj cloudovej internetovej infraštruktúry pre služby) vykázal náklady na zamestnancov, ktoré zahŕňali neoprávnené bonusové platby. Okrem toho príjemca vykázal reálne *nepriame náklady*, ale nesplnil kritérium mať analytický účtovný systém, ktorým sa identifikujú nepriame náklady súvisiace s projektom. Neoprávnené náklady predstavovali 51 % celkových preskúmaných nákladov.

Príklad 4 – nesprávne vypočítané náklady na zamestnancov a iné neoprávnené náklady

Príjemca (verejný orgán mimo EÚ, ktorý sa zúčastňuje na projekte v oblasti technológií biopalív) nesprávne vypočítal náklady na zamestnancov a tiež zaúčtoval náklady bez dostatočných dôkazov o ich spojitosti s projektom. Neoprávnené výdavky predstavovali 38 % celkových preskúmaných nákladov.

Príklad 5 – nadmerné náklady na zamestnancov

Príjemca (MSP, ktorý sa zúčastňuje na projekte na vytvorenie koordinovaných riešení núdzových situácii v oblasti zdravia v EÚ) deklaroval nadmerne vysoké náklady na zamestnancov a tiež vyúčtoval sumy nákladov na zamestnancov, ktoré vznikli mimo obdobia, na ktoré sa vzťahoval výkaz výdavkov. Neoprávnené výdavky predstavovali 37 % celkových preskúmaných nákladov.

Príklad 6 – nezrovnalosti týkajúce sa zaznamenávania času

Zistili sme mnohé nezrovnalosti v časových hárkoch, na ktorých sa zakladajú náklady na zamestnancov vykázané príjemcom (verejný orgán, ktorý sa zúčastňuje na projekte na vytvorenie energeticky účinných systémov založených na internetových technológiách). Neoprávnené náklady predstavovali 21 % celkových preskúmaných nákladov.

([1]) Tieto chyby predstavujú viac než polovicu celkovej odhadovanej chybovosti v oblasti „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“.

([2]) T. j. polovica všetkých chýb s minimálne 20 % dosahom bola zistená v operáciách, ktoré majú nižšiu hodnotu ako 273 000 EUR a zvyšok v operáciách, ktoré majú vyššiu hodnotu ako táto suma.

PRÍLOHA 5.3

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ PRE OBLASŤ „KONKURENCIESCHOPNOSŤ PRE RAST A ZAMESTNANOSŤ“

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Vykonáva sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	Komisia by mala: **Odporúčanie 1:** rozšíriť a zintenzívniť svoju komunikačnú kampaň na zvýšenie informovanosti medzi príjemcami a nezávislými audítormi o pravidlách oprávnenosti výdavkov v oblasti výskumu v rámci 7. RP;		X					*Komunikačná kampaň pôvodne súvisela s RP7 a vzťahovala sa na plný rozsah účastníkov (približne 4 500). Komisia sa teraz zameriava na poskytovanie usmernení pre program Horizont 2020. Príjemcovia a ich audítori tieto stretnutia navštevujú. Okrem toho sa usmernenia týkajú aj všetkých podstatných aspektov riadenia projektu, ktoré sú dostupné pre všetky zainteresované strany prostredníctvom internetu.*
	Odporúčanie 2: uskutočňovať svoje kontrolné činnosti v tejto skupine politiky s väčším zameraním na riziká, orientovať kontroly na vysokorizikových príjemcov (napr. subjekty, ktoré majú menej skúseností s európskym financovaním) a zníženie zaťaženia kontrol na menej rizikových príjemcov;		X					*Kontrolné stratégie Komisie pre súčasné programy financovania sú nastavené tak, aby zahŕňali kontroly s väčším zameraním na riziká.*
	Odporúčanie 3: poskytovať včasné, konzistentné a jasné usmernenia príjemcom a riadiacim orgánom so zreteľom na revidované požiadavky oprávnenosti a kontroly pre nové programy v oblasti výskumu a iných vnútorných politík na obdobie 2014 – 2020.		X					*Pre súčasné programy financovania Komisia poskytla príjemcom značné usmernenia o všetkých dôležitých aspektoch vykonávania programu. Komisia tieto informácie pravidelne aktualizuje. Distribuuje ich prostredníctvom internetu, ale aj v rámci informačných kampaní, stretnutí s členskými štátmi a* ad hoc *stretnutí s účastníkmi a ich audítormi.*

KAPITOLA 6

„Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“

OBSAH

	Body
Úvod	6.1 – 6.6
Stručný opis okruhu „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“	6.2 – 6.4
Rozsah auditu a audítorský prístup	6.5 – 6.6
Časť 1 – Riadnosť operácií	6.7 – 6.37
Výsledky testovania operácií	6.7 – 6.19
Využívanie finančných nástrojov v rámci zdieľaného hospodárenia v programovom období 2007 – 2013	6.20 – 6.25
Výročné správy o činnosti Komisie a ďalšie záležitosti týkajúce sa riadenia	6.26 – 6.27
Uistenie Komisie za programové obdobie 2007 – 2013	6.28 – 6.29
Uistenie Komisie za programové obdobie 2014 – 2020	6.30 – 6.37
Závery a odporúčania	6.38 – 6.41
Záver	6.38 – 6.39
Odporúčania	6.40 – 6.41
Časť 2 – Posúdenie výkonnosti projektov	6.42 – 6.57
Posúdenie koncepcie systému výkonnosti	6.44 – 6.50
Posúdenie výkonnosti projektov	6.51 – 6.55
Záver	6.56 – 6.57

Príloha 6.1 – Výsledky testovania operácií v okruhu „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“

Príloha 6.2 – Prehľad výsledkov testovania operácií za jednotlivé členské štáty

Príloha 6.3 – Prehľad chýb v okruhu „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“ s minimálne 20 % dosahom

Príloha 6.4 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v okruhu „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

6.1. V tejto kapitole uvádzame zistenia týkajúce sa okruhu VFR „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť". V ***rámčeku 6.1*** sa nachádza prehľad hlavných činností a výdavkov v rámci tohto okruhu v roku 2016.

Rámček 6.1 – Podokruh 1b VFR „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť" – prehľad za rok 2016

(mld. EUR)

Celková výška platieb za rok	37,8
– *zálohy* (1) (2)	*11,7*
+ *zúčtovanie záloh* (1)	*15*
+ *úhrady konečným prijímateľom z finančných nástrojov v rámcizdie ľaného hospodárenia*	*2,5*
– *platby za obdobie VFR 2014 – 2020*	*7,9*
Kontrolovaný súbor spolu	**35,7**

(1) V súlade s jednotnou definíciou príslušných *operácií* (podrobnosti pozri v bode 10 ***prílohy 1.1***).
(2) Táto suma zahŕňa príspevky do *finančných nástrojov* v rámci *zdieľaného hospodárenia*.

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Stručný opis okruhu „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“

6.2. Výdavky v rámci podokruhu 1b *VFR* „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“ sú zamerané na znižovanie rozdielov v rozvoji jednotlivých členských štátov a regiónov, posilňovanie konkurencieschopnosti všetkých regiónov a rozvoj spolupráce medzi regiónmi ([1]). Tieto ciele sa realizujú prostredníctvom týchto fondov/nástrojov:

— Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR, 56 % platieb v roku 2016), ktorý sa zameriava na vyrovnávanie hlavných regionálnych rozdielov prostredníctvom finančnej podpory na budovanie infraštruktúry a produktívnych investícií do vytvárania pracovných miest, najmä pre podniky,

— Kohézny fond (KF, 20 %), z ktorého sa financujú projekty v oblasti životného prostredia a dopravy v členských štátoch, ktorých HND na obyvateľa je nižší ako 90 % priemeru EÚ ([2]),

— Európsky sociálny fond (ESF, 21 %), ktorého cieľom je zvýšiť zamestnanosť a pracovné príležitosti, podporovať vysokú mieru zamestnanosti a vytvárať väčší počet lepších pracovných miest,

— iné menšie nástroje/fondy (3 %), napríklad nástroj európskeho susedstva (podpora pre cezhraničnú spoluprácu a politické iniciatívy na posilnenie vzťahov medzi EÚ a jej susedmi) a Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD – materiálna podpora, ktorá má ľuďom pomôcť vymaniť sa z chudoby).

6.3. Až na niekoľko výnimiek sa na EFRR, Kohézny fond a ESF vzťahujú tie isté pravidlá. Vykonávajú sa na základe viacročných programov a na riadení sa podieľajú spoločne Komisia a členské štáty. Na každé *programové obdobie* vypracujú členské štáty *operačné programy (OP)*, ktoré predložia na schválenie Komisii ([3]). Projekty, ktoré sa majú financovať z operačných programov, sa vyberajú na úrovni členských štátov. O preplatenie vzniknutých nákladov žiadajú príjemcovia príslušné orgány členských štátov, ktoré výdavky osvedčia a deklarujú Komisii. Tieto výdavky kontrolujú funkčne nezávislé orgány auditu v členských štátoch. Komisia môže uložiť nápravné opatrenia.

([1]) Tieto ciele sú stanovené v článkoch 174 až 178 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

([2]) V programových obdobiach 2007 – 2013 a 2014 – 2020 je Kohézny fond relevantný pre Bulharsko, Českú republiku, Estónsko, Grécko, Chorvátsko, Cyprus, Lotyšsko, Litvu, Maďarsko, Maltu, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko. V období 2007 – 2013 bolo oprávnené aj Španielsko, no len na prechodnú podporu.

([3]) Na programové obdobie 2007 – 2013 Komisia schválila 440 OP (322 EFRR/KF a 118 ESF) a na obdobie 2014 – 2020 schválila 392 OP (väčšina využíva viac než jeden fond).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.4. Rok 2016 bol posledným rokom, v ktorom sa všetky platby, ktoré sú predmetom auditu, vzťahujú na programové obdobie 2007 – 2013.

Rozsah auditu a audítorský prístup

6.5. Uplatniac audítorský prístup a metódy opísané v ***prílohe 1.1*** sme tento rok za okruh „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť" preskúmali:

a) vzorku 180 operácií ([4]) v súlade s bodom 7 ***prílohy 1.1***. Vzorka bola navrhnutá tak, aby bola reprezentatívna pre celý rad výdavkov v rámci tohto okruhu VFR. Pozostávala z operácií zo 14 členských štátov a zahŕňala jeden program Európskej územnej spolupráce (EÚS) ([5]);

b) vzorku 12 finančných nástrojov v rámci zdieľaného hospodárenia v ôsmich členských štátoch ([6]). Overovali sme tu aj mieru vyplácania (podiel finančných prostriedkov, ktoré sa dostali ku konečným prijímateľom) a v prípade záruk multiplikačný pomer uvedený v správe Komisie o pokroku za rok 2015;

c) či informácie o *riadnosti* výdavkov uvedené vo *výročných správach o činnosti* GR pre regionálnu a mestskú politiku (GR REGIO) a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL) boli vo všeobecnosti v súlade s našimi *výsledkami*.

6.6. Na účely druhej časti tejto kapitoly, ktorá je zameraná na *výkonnosť*, sme kontrolovali systémy členských štátov na meranie výkonnosti fyzicky ukončených projektov (všetky operácie v našej vzorke, okrem 12 finančných nástrojov v rámci zdieľaného hospodárenia).

([4]) Vzorka bola vybraná spomedzi všetkých zúčtovaní a platieb s výnimkou záloh. 180 operácií pochádzalo z 54 priebežných platieb za obdobie 2007 – 2013 a týkalo sa 92 projektov EFRR, 36 projektov KF, 40 projektov ESF, 11 finančných nástrojov EFRR a jedného finančného nástroja ESF.

([5]) Bulharsko, Česká republika, Nemecko, Írsko, Grécko, Španielsko, Taliansko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Spojené kráľovstvo a EÚS medzi Gréckom a Bulharskom.

([6]) Bulharsko, Nemecko, Grécko, Taliansko, Poľsko, Portugalsko, Slovensko a Spojené kráľovstvo.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ČASŤ 1 – RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

Výsledky testovania operácií

6.7. Výsledky testovania operácií sú zhrnuté v ***prílohe 6.1***. Zo 180 preskúmaných operácií 87 (48 %) obsahovalo *chyby*. Na základe 25 chýb, ktoré sme vyčíslili, odhadujeme chybovosť na 4,8 % ([7]).

6.7. *Komisia konštatuje, že chybovosť, ktorú uvádza Dvor audítorov, predstavuje ročný odhad, v ktorom sú zohľadnené opravy výdavkov na projekty alebo úhrady ovplyvnené chybami, ktoré boli zistené a zaznamenané pred vykonaním auditu Dvora audítorov. Komisia zdôrazňuje, že je viazaná nariadením o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa v článku 32 ods. 2 písm. e) stanovuje, že jej systém vnútornej kontroly by mal okrem iného zabezpečiť „primerané riadenie rizík súvisiacich so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií pri zohľadnení viacročnej povahy programov, ako aj charakteru príslušných platieb“.*

Vzhľadom na viacročnú povahu systémov riadenia a kontroly v rámci programového obdobia 2007 – 2013 v oblasti politiky súdržnosti možno chyby opravovať až do ukončenia programu. Komisia momentálne preskúmava vyhlásenia o ukončení s cieľom uistiť sa, že sa vykonali všetky potrebné opravy, a žiadny program sa neukončí, kým nezíska primerané uistenie, že sa zvyškové riziko pri danom programe nachádza pod prahom významnosti (2 %).

Komisia ďalej konštatuje, že najpravdepodobnejšia miera chybovosti vypočítaná Dvorom audítorov sa za posledné roky zlepšila.

Potvrdzuje to skutočnosť, že miera chybovosti za programové obdobie 2007 – 2013 zostáva značne pod úrovňou chybovosti vykázanou za obdobie 2000 – 2006. Tento vývoj vyplýva z posilnených kontrolných ustanovení za obdobie 2007 – 2013 a z prísnej politiky Komisie pri prerušení/pozastavení uhrádzania platieb po zistení nedostatkov, ako sa uvádza vo výročných správach o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2016. Komisia v roku 2016 svoje opatrenia naďalej zameriavala na najrizikovejšie programy/členské štáty z hľadiska prípravy na ukončenie a podľa potreby vykonávala nápravné opatrenia prostredníctvom prísnej politiky prerušenia a pozastavenia platieb až do ukončenia programu.

([7]) Náš výpočet chybovosti je založený na reprezentatívnej vzorke. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 2,2 % do 7,4 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.8. Upozorňujeme tiež na dôležitú záležitosť v súvislosti s využívaním finančných prostriedkov z finančných nástrojov po období oprávnenosti, ktoré skončilo 31. decembra 2015 (pozri body 6.20 až 6.21).

6.9. V ***rámčeku 6.2*** je uvedený prehľad nami *odhadovanej chybovosti* za rok 2016. Hlavnými zdrojmi chýb boli vykazovanie neoprávnených nákladov vo výkazoch príjemcov, porušovanie pravidiel vnútorného trhu (právnych predpisov EÚ i členských štátov v oblasti *verejného obstarávania*) a výber neoprávnených projektov, činností či príjemcov.

ODPOVEDE KOMISIE

Pre obdobie rokov 2014 – 2020 sa schopnosť nápravy ďalej posilnila možnosťou Komisie uložiť čisté finančné opravy v prípade, keď Komisia alebo Dvor audítorov zistia závažné nedostatky, ktoré predtým nezistili členské štáty. Pôjde o významný stimul pre členské štáty, aby odhalili a opravili závažné nezrovnalosti pred predložením potvrdených ročných účtovných závierok Komisii, ako vidieť na prvom súbore účtovných závierok a balíkov uistení predložených do 15. februára 2017.

6.8. *Komisia odkazuje na svoje stanovisko k tejto pripomienke vo svojich odpovediach na výročné správy Dvora audítorov za roky 2014 a 2015.*

Pozri aj odpoveď Komisie na body 6.20 a 6.21.

Rámček 6.2 – „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť" – prehľad odhadovanej chybovosti

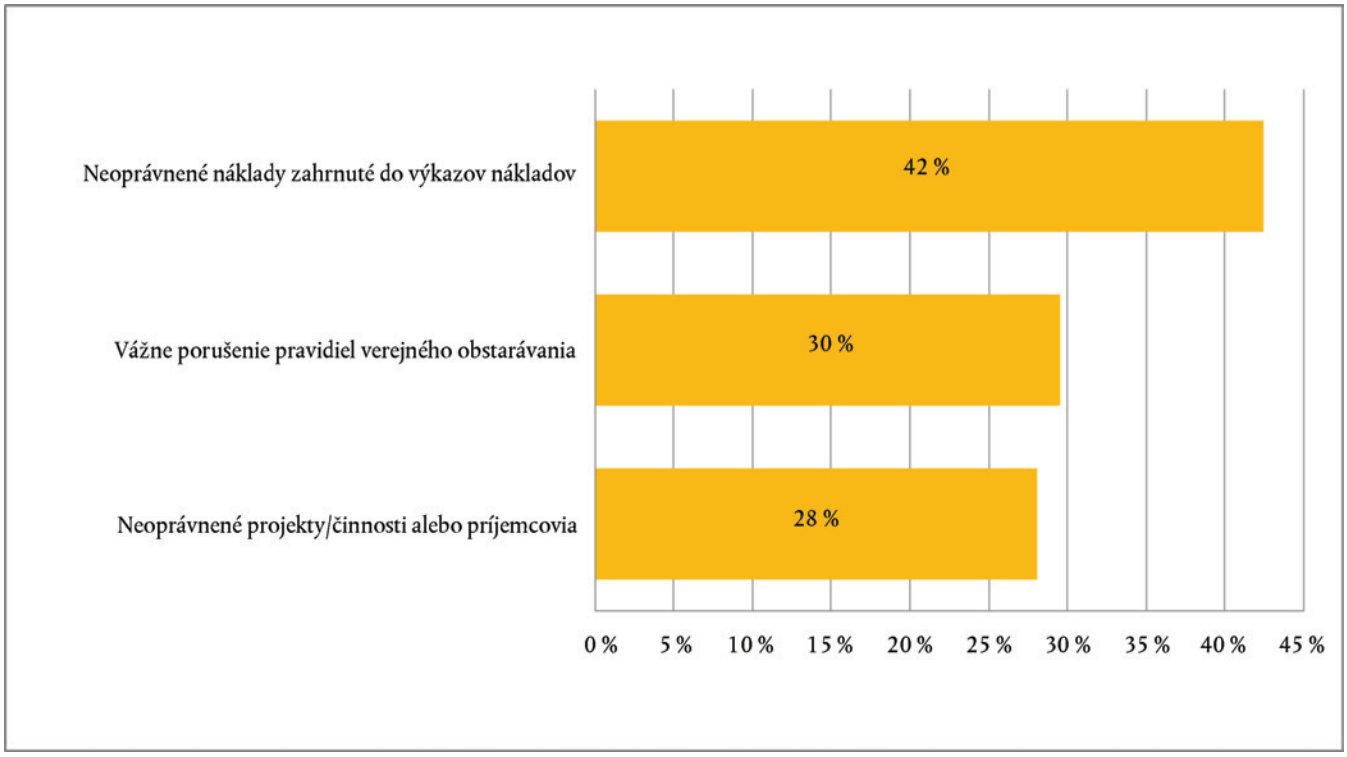

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Neoprávnené výdavky

6.10. Neoprávnené náklady boli deklarované v 10 % všetkých operácií, ktoré sme preskúmali (pozri ***prílohu 6.3***, príklady 1 až 6). Tieto prípady tvorili 72 % všetkých vyčísliteľných chýb, teda približne 2,0 percentuálneho bodu odhadovanej chybovosti.

6.11. Hlavnou príčinou neoprávnených nákladov bolo porušovanie vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti i pravidiel EÚ. Porušovali sa väčšinou vnútroštátne pravidlá. Najčastejšími chybami bol chýbajúci audit trail zdôvodňujúci výdavky, neoprávnené mzdové náklady, nesprávny výpočet (alebo chýbajúci výpočet) medzery vo financovaní pri projektoch vytvárajúcich príjmy, deklarovanie vratnej DPH, nesprávne uplatnenie finančných opráv a nedodržanie iných osobitných pravidiel oprávnenosti.

6.12. Za posledných päť rokov sa na deklarovanie nákladov pri 135 z 1 437 operácií, ktoré sme preskúmali, použili *zjednodušené možnosti vykazovania nákladov*. Počas tohto obdobia sme v súvislosti s používaním týchto zjednodušených možností nevyčíslili žiadne chyby, no zistili sme desať nevyčísliteľných chýb ([8]). Svedčí to o tom, že pri projektoch, kde sa využívajú zjednodušené možnosti vykazovania nákladov, je tendencia k vzniku chýb nižšia ako pri preplácaní skutočných nákladov. V programovom období 2014 – 2020 sú členské štáty podnecované viac využívať zjednodušené možnosti vykazovania nákladov v oblasti súdržnosti a pri projektoch ESF v hodnote do 50 000 EUR je tento prístup povinný ([9]).

ODPOVEDE KOMISIE

6.10. *Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.*

6.11. *Komisia sa domnieva, že jej výzva, aby členské štáty naďalej zjednodušovali pravidlá na vnútroštátnej úrovni a viac využívali zjednodušené možnosti nákladov, by mala prispieť k zníženiu počtu chýb súvisiacich so stratou kontrolných záznamov alebo neoprávnenými výdavkami.*

6.12. *Komisia sa takisto domnieva, že zjednodušené možnosti nákladov sú menej náchylné na chyby, a preto už od zavedenia zjednodušených možností nákladov aktívne spolupracovala s orgánmi zodpovednými za programy, aby sa ich využívanie postupne rozšírilo. Tento prístup už priniesol niekoľko pozitívnych výsledkov.*

Komisia v programovom období 2014 – 2020 pokračuje v aktívnom presadzovaní využívania zjednodušených možností nákladov, ktoré boli výrazne posilnené v nariadení o spoločných ustanoveniach a v osobitnom nariadení o ESF, aby sa znížilo administratívne zaťaženie prijímateľov, podporila sa orientácia na výsledky a ďalej sa znížilo riziko výskytu chýb.

Okrem poskytovania rozsiahlych usmernení a priamej podpory členským štátom v súvislosti so zjednodušenými možnosťami nákladov GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie vykonalo množstvo seminárov o zjednodušovaní s osobitným zameraním na určité prioritné členské štáty, v ktorých bola opakovane zaznamenaná vysoká miera chybovosti v programovom období 2007 – 2013 a ktoré doteraz dostatočne nevyužívali zjednodušené možnosti nákladov.

V rámci strednodobého preskúmania viacročného finančného rámca predložila Komisia v roku 2016 návrhy, ktorými ponúkla ďalšie zjednodušujúce opatrenia a viac flexibility v legislatívnom rámci pre EŠIF. Podľa tohto návrhu by sa rozsah zjednodušených možností nákladov značne rozšíril a ich uplatňovanie by sa stalo povinným pre činnosti v rámci EŠIF pod 100 000 EUR.

([8]) Pozri tiež výročné správy za rok 2012 (bod 6.23), 2013 (bod 6.16), 2014 (bod 6.29) a 2015 (bod 6.15).

([9]) Článok 14 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 470); článok 68 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 376).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.13. *Veľké projekty* musia byť schválené Komisiou ([10]). Naša vzorka obsahovala tri veľké projekty, za ktoré orgány členských štátov nepredložili potrebnú žiadosť v lehote do 31. marca 2017, ktorá je stanovená pre ukončenie. Keďže rozhodnutie Komisie o schválení týchto veľkých projektov chýba, deklarované výdavky nie sú oprávnené a mali by sa vymáhať.

ODPOVEDE KOMISIE

6.13. *Komisia dôkladne monitorovala všetky predložené veľké projekty alebo zmeny predložené členskými štátmi a bude prijímať všetky potrebné rozhodnutia až do ukončenia programov. Na tomto základe posúdi oprávnenosť príslušných výdavkov v čase ukončenia programov. Ak sa v prípade niektorých veľkých projektov neposkytlo oznámenie Komisii v súlade s článkom 40 nariadenia č. 1083/2006, Komisia buď navrhne, aby členské štáty predložili žiadosť o veľký projekt, alebo podľa potreby uplatní finančnú opravu. Ak členský štát predloží žiadosť, môže Komisia prijať rozhodnutie o veľkom projekte.*

Neoprávnené projekty

6.14. Našli sme tri projekty, ktoré nespĺňali pravidlá oprávnenosti stanovené v nariadení a/alebo pravidlá oprávnenosti vymedzené v operačnom programe či v konkrétnej výzve na predkladanie návrhov. Tieto projekty predstavovali 12 % všetkých vyčísliteľných chýb, teda približne 1,3 percentuálneho bodu odhadovanej chybovosti (pozri ***prílohu 6.3***, príklady 7 a 8).

6.14. *Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.*

([10]) Pozri články 39 a 41 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25). Veľký projekt je operácia pozostávajúca zo série prác, činností alebo služieb určených na dosiahnutie nerozdeliteľnej úlohy presného hospodárskeho alebo technického charakteru, ktorá má jasne určené ciele a ktorej celkové náklady prevyšujú sumu 50 mil. EUR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Porušovanie pravidiel vnútorného trhu

Verejné obstarávanie

6.15. Tento rok sme preskúmali 121 postupov udeľovania zákaziek na práce, služby a dodávky, ktorých sa týkalo naše testovanie operácií. Celková odhadovaná hodnota bola približne 3 mld. EUR ([11]) a veľká väčšina týchto zákaziek súvisela s projektmi financovanými z EFRR/Kohézneho fondu ([12]).

6.16. Prvky nesúladu s pravidlami EÚ a/alebo vnútroštátnymi pravidlami v oblasti verejného obstarávania sme zistili v 23 postupoch. Štyri z nich boli vážnym porušením pravidiel a boli klasifikované ako vyčísliteľné chyby. Predstavovali 16 % všetkých vyčísliteľných chýb, teda približne 1,4 percentuálneho bodu odhadovanej chybovosti (pozri ***prílohu 6.3***, príklady 9 až 11).

6.15. a 6.16. *Pravidlá verejného obstarávania sa vzťahujú na všetky verejné výdavky v členských štátoch a nie sú osobitné pre oblasť politiky súdržnosti. Nedodržiavanie pravidiel EÚ alebo vnútroštátnych pravidiel verejného obstarávania bolo v priebehu rokov hlavným zdrojom chýb v tejto oblasti politiky, predovšetkým pokiaľ ide o regionálnu a mestskú politiku, a to najmä vzhľadom na druhy projektov, ktoré sú spolufinancované. Od posledných programových období preto Komisia prijala rozličné preventívne a nápravné opatrenia s cieľom riešiť zistené nedostatky v tejto oblasti.*

Komisia odkazuje zvlášť na svoj akčný plán pre verejné obstarávanie vytvorený v roku 2013 a schválený Komisiou v decembri 2015, ktorého cieľom je ďalšie zlepšenie uplatňovania pravidiel verejného obstarávania v členských štátoch dodatočnými preventívnymi opatreniami, ako sú usmernenia, odborná príprava, výmena osvedčených postupov, súhrn chýb, ktorým je potrebné sa vyhýbať, pakty integrity (http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/public-procurement/). Akčný plán pre verejné obstarávanie bol aktualizovaný v marci 2017 tak, aby zahŕňal nové opatrenia týkajúce sa transpozície nových smerníc o verejnom obstarávaní a výraznejšie zameranie na strategické obstarávanie a transparentnosť.

Právnym rámcom pre EŠIF na roky 2014 – 2020 sa takisto zaviedla osobitná ex ante *kondicionalita vo vzťahu k verejnému obstarávaniu, ktorá by spolu so zjednodušenými smernicami z roku 2014 mala viesť k ďalším zlepšeniam v tejto oblasti.*

Komisia prijme kroky na riešenie všetkých chýb vo verejnom obstarávaní hlásených Dvorom audítorov v súlade s rozhodnutím Komisie C(2013) 9527 final o „stanovení a schválení usmernení o určení finančných opráv, ktoré má Komisia uplatňovať pri nedodržaní pravidiel verejného obstarávania“.

([11]) Táto suma predstavuje celkové výdavky v súvislosti so zadanými zákazkami, z ktorých časť bola osvedčená výkazmi výdavkov, ktoré sme preskúmali.

([12]) Zmluvná hodnota približne 49 % zo 121 postupov presahovala prahovú hodnotu, nad ktorou sa uplatňujú pravidlá EÚ v oblasti verejného obstarávania (ustanovené vo vnútroštátnych zákonoch), pričom 33 postupov sa týkalo EFRR/KF a jeden ESF.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.17. Rada a Európsky parlament prijali v roku 2014 tri smernice, ktorých účelom bolo zjednodušiť a spružniť postupy verejného obstarávania ([13]). Členské štáty mali do apríla 2016 transponovať tieto nové pravidlá do vnútroštátnych právnych predpisov (termín pre elektronické obstarávanie bol október 2018). Do 2. júna 2017 túto požiadavku splnilo 17 členských štátov ([14]). Rok po uplynutí lehoty bol pokrok za minulý rok nedostatočný ([15]). Komisia zaslala niekoľkým členským štátom odôvodnené stanoviská. No situácia v júni 2017 je taká, že konanie v súvislosti s členskými štátmi, ktoré požiadavky nespĺňajú, musí ešte pokračovať a musí byť čo najskôr posunuté Európskemu súdnemu dvoru ([16]).

ODPOVEDE KOMISIE

6.17. *K júnu 2017 dokončilo postup transpozície všetkých troch smerníc 17 členských štátov, štyri členské štáty transponovali smernice o verejnom obstarávaní, ale nie smernicu o koncesiách a sedem členských štátov ešte stále netransponovalo ani jednu z troch smerníc. Komisia nepovažuje túto situáciu za uspokojivú, najmä vzhľadom na rozšírenú pomoc, ktorú poskytla a naďalej poskytuje členským štátom. Preto Komisia včas začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ proti všetkým členským štátom, ktoré si nesplnili svoje povinnosti v oblasti transpozície, pričom dotknutým členským štátom v máji 2016 zaslala 21 formálnych výziev a následne 15 odôvodnených stanovísk v decembri 2016. Odpovede poskytnuté členskými štátmi a najnovší vývoj sa teraz preskúmavajú v súvislosti s nadchádzajúcimi postúpeniami na Súdny dvor. Po hĺbkovom preskúmaní všetkých podrobností týkajúcich sa už prijatých, ako aj oznámených ustanovení posúdi Komisia v každom prípade potrebu uloženia primeraných peňažných sankcií, ako sa stanovuje v zmluve.*

Štátna pomoc

6.18. Tento rok sme našli 11 projektov v siedmich členských štátoch ([17]), pri ktorých boli porušené pravidlá EÚ týkajúce sa *štátnej pomoci*. Hlavnou príčinou porušenia pravidiel bolo neposúdenie a/alebo neoznámenie projektov, na ktoré bola poskytnutá štátna pomoc. Pokiaľ však ide o štátnu pomoc, nevyčíslili sme žiadne chyby, pretože sme dospeli k záveru, že tieto prípady nedodržania pravidiel nemali vplyv na mieru verejného financovania poskytnutého Európskou úniou a/alebo členskými štátmi. Na projekty ESF sa veľmi často vzťahuje pravidlo „de minimis“, a preto sa v súvislosti s nimi prejavuje menšia tendencia k porušovaniu pravidiel štátnej pomoci ako pri projektoch EFRR a Kohézneho fondu.

6.18. *Komisia v priebehu rokov zaznamenala pokles počtu prípadov štátnej pomoci s vplyvom na odhadovanú mieru chybovosti Dvora audítorov. Vzhľadom na riziká, ktoré sa spájajú s nedodržiavaním pravidiel štátnej pomoci v tejto oblasti politiky, však Komisia prijala preventívne a nápravné opatrenia v rámci akčného plánu štátnej pomoci vypracovaného v roku 2015 s cieľom ďalej zlepšiť uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v členských štátoch. Zahŕňa to aj plnenie odporúčaní vydaných Dvorom audítorov v jeho osobitnej správe 24/2016.*

Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.

([13]) Smernice z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní (2014/24/EÚ), udeľovaní koncesií (2014/23/EÚ) a o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (2014/25/EÚ) (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014).

([14]) Členskými štátmi, ktoré v stanovenej lehote uzákonili všetky tri smernice, boli Česká republika, Dánsko, Nemecko, Grécko, Francúzsko, Taliansko, Írsko, Maďarsko, Cyprus, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Spojené kráľovstvo.

([15]) Výročná správa za rok 2015, bod 6.24. Do mája 2016 transponovalo všetky tri smernice osem členských štátov.

([16]) Pozri článok 258 ZFEÚ.

([17]) Deväť projektov EFRR/KF (vrátane dvoch finančných nástrojov JESSICA) a dva projekty ESF (vrátane jedného finančného nástroja).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Informácie sa nie vždy využívajú primerane

6.19. Komisia a najmä orgány členských štátov prijali nápravné opatrenia, ktoré mali priamy vplyv na deväť operácií v našej vzorke. Tieto opatrenia boli relevantné pre naše výpočty, pretože znížili nami odhadovanú chybovosť za túto kapitolu o 3,3 percentuálneho bodu. V 18 prípadoch vyčísliteľných chýb mali členské štáty k dispozícii dostatok informácií ([18]) na to, aby chybám predišli alebo ich zistili a opravili pred deklarovaním výdavkov Komisii. Keby členské štáty riadne využili všetky informácie, ktoré mali k dispozícii, odhadovaná chybovosť za túto kapitolu by bola nižšia o 3,7 percentuálneho bodu.

ODPOVEDE KOMISIE

6.19. *Komisia tieto prípady pozorne sleduje a súhlasí, že je potrebné zaviesť riadne a včasné overovanie riadenia, aby sa v prvom rade zabránilo výskytu nezrovnalostí, resp. ich zahrnutiu do žiadostí o platbu.*

Komisia vykonáva od roku 2010 cielené audity zamerané na overovanie riadenia vo vysokorizikových programoch, v ktorých zistila, že niektoré nedostatky by mohli zostať neodhalené alebo by ich orgán auditu programu nemusel odhaliť včas. Výsledky týchto auditov vykonaných do roku 2016 sa uvádzajú vo výročných správach o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2016 (pozri strany 61 – 64, resp. 65/66).

V rámci programového obdobia 2014 – 2020 je potrebné včas vykonať overovanie riadenia a kontroly (vrátane kontrol na mieste), aby bolo možné predložiť Komisii potvrdené ročné účtovné závierky programov, predložiť vyhlásenia hospodáriaceho subjektu a vypočítať spoľahlivé odhady zvyškovej úrovne chybovosti v účtovných závierkach dosiahnuté na základe všetkých opráv vykonaných od konca účtovného obdobia. Komisia sa zaoberala aktualizovaným usmernením pre členské štáty, pričom vychádzala z poučení získaných z predchádzajúceho programového obdobia, ktoré by v kombinácii s povinným využívaním zjednodušených možností nákladov malo prispieť k zlepšeniu kvality overovania riadenia.

Komisia sa domnieva, že tieto posilnené kontrolné postupy by mali vyústiť do dlhodobého zníženia miery chybovosti, čo možno vidieť na balíkoch uistení predložených v roku 2017.

([18]) V podobe podpornej dokumentácie vrátane štandardných krížových kontrol, informácií v databázach a výsledkov povinných kontrol.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Využívanie finančných nástrojov v rámci zdieľaného hospodárenia v programovom období 2007 – 2013

6.20. Podľa článku 56 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1083/2006 bol konečný termín pre oprávnenosť platieb za obdobie 2007 – 2013 dňa 31. decembra 2015. V apríli 2015 predložila Komisia v usmerneniach k ukončeniu vlastný výklad, podľa ktorého by obdobie oprávnenosti pokračovalo do 31. marca 2017 ([19]), avšak Radu a Parlament nepožiadala o zmenu nariadenia.

6.21. Ako sme už uviedli v predchádzajúcich dvoch výročných správach ([20]), domnievame sa, že tento výklad obdobia oprávnenosti nerešpektuje hierarchiu noriem, podľa ktorej sa právne ustanovenie môže zmeniť len právnym predpisom rovnakej alebo vyššej právnej hodnoty. Z tohto dôvodu zastávame názor, že všetky uhradené platby a záruky poskytnuté konečným prijímateľom z finančných nástrojov po 31. decembri 2015 boli uhradené a poskytnuté mimo obdobia oprávnenosti stanoveného v článku 56 ods. 1 nariadenia č. 1083/2006. Odhadujeme, že hodnota uhradených platieb či záruk poskytnutých konečným prijímateľom po 31. decembri 2015 predstavuje 2,5 mld. EUR.

ODPOVEDE KOMISIE

6.20. a 6.21. *Komisia sa domnieva, že zmeny zavedené v jej usmerneniach k ukončeniu programov patria do pôsobnosti článku 78 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1083/2006 v znení zmien, a preto zmena legislatívneho aktu nie je potrebná.*

Komisia vyjadrila svoje stanovisko k rovnakej pripomienke vo svojich odpovediach na výročné správy Dvora audítorov za roky 2014 a 2015. Komisia konala v súlade s odporúčaniami Európskej rady z decembra 2014 a v medziach ponúknutých v existujúcom regulačnom rámci. Komisia preto považuje platby konečným prijímateľom uskutočnené do konca marca 2017 za platby uskutočnené v rámci stanoveného obdobia oprávnenosti. Komisia overí zodpovedajúce sumy vykázané členskými štátmi v čase ukončenia programov a potvrdí príslušné údaje vo svojej správe, ktorej zverejnenie sa plánuje do októbra 2017.

([19]) Rozhodnutie Komisie C(2015) 2771.
([20]) Pozri bod 6.52 výročnej správy za rok 2014 a bod 6.45 výročnej správy za rok 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Príspevky neboli dostatočne využité a nástroje nedosiahli svoj plný potenciál

6.22. Kumulatívny príspevok za rok 2015 predstavoval zhruba 16,9 mld. EUR ([21]). V ***rámčeku 6.3*** je zobrazené, ako sa táto suma doteraz vyplácala.

Rámček 6.3 – Kumulatívna miera vyplácania prostriedkov za obdobie 2011 – 2015 v EFRR a ESF

(mld. EUR)

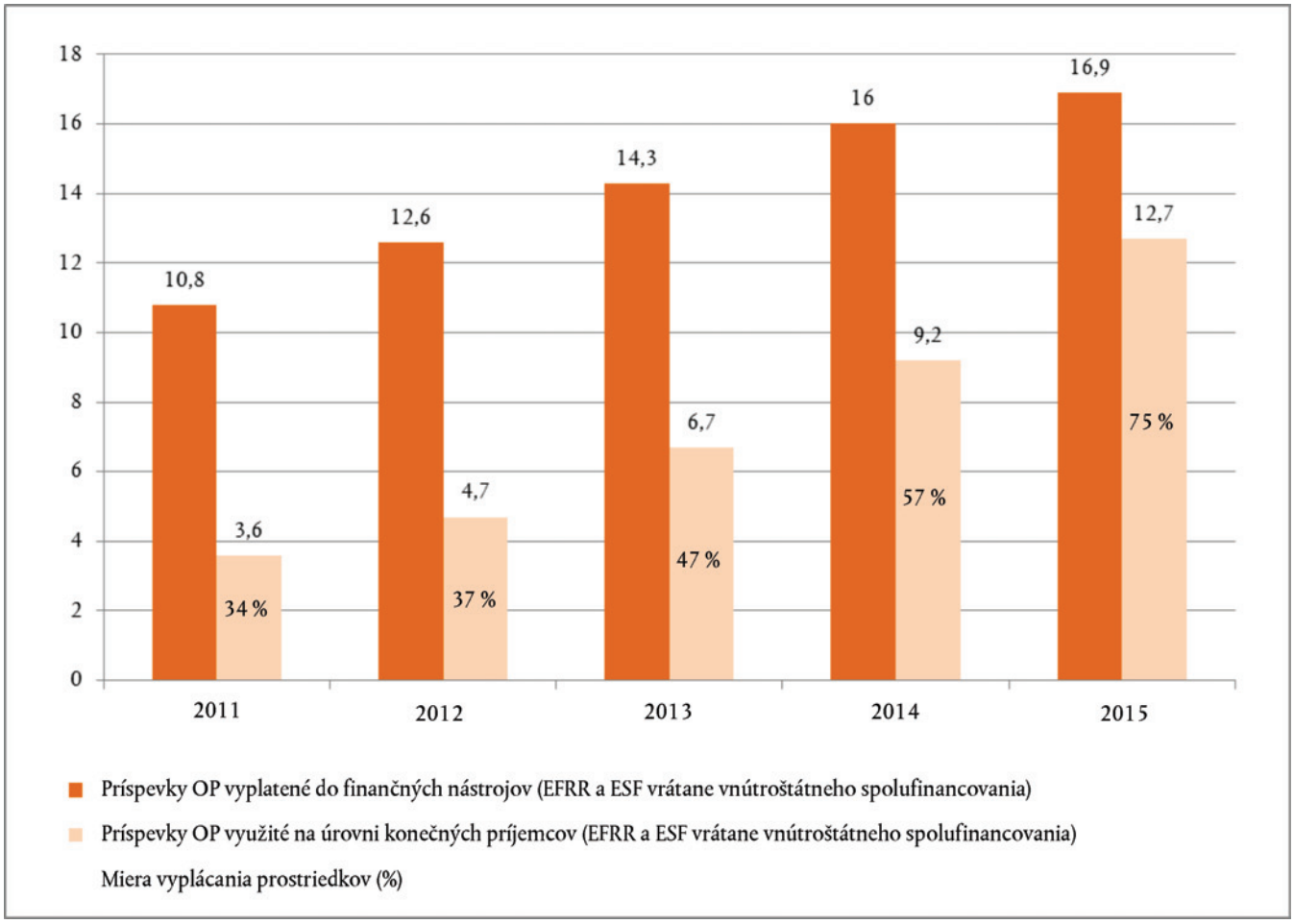

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe správ Komisie o vykonávaní.

([21]) Európska komisia, „Súhrn údajov o pokroku vo financovaní a vykonávaní finančných nástrojov nahlasovaných riadiacimi orgánmi v súlade s článkom 67 ods. 2 písm. j) nariadenia (ES) č. 1083/2006, stav k 31. decembru 2015“, EGESIF 16-0011-00, 20. septembra 2016. Údaje za rok 2016 budú zverejnené do 1. októbra 2017.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.23. Do 31. decembra 2015 sa z finančných nástrojov EFRR a ESF využilo len 75 % celkového financovania. Ako sme už uviedli v minuloročnej správe ([22]), táto nízka miera naznačuje, že ani napriek predĺženému obdobiu oprávnenosti nebude niekoľko členských štátov schopných plne využiť príspevok z finančných nástrojov. Miera vyplácania prostriedkov, ktorá nedosahuje 100 %, znamená, že sa plne nevyužíva potenciál „revolvingovej" štruktúry nástrojov ([23]), ktorý je jednou z ich hlavných výhod oproti *grantom*.

6.24. V ***rámčeku 6.4*** je zobrazená miera vyplácania prostriedkov z finančných nástrojov v oblasti súdržnosti k 31. decembru 2015. Miery v štyroch členských štátoch (Španielsko, Taliansko, Holandsko a Slovensko) boli výrazne pod priemerom EÚ na úrovni 75 %.

ODPOVEDE KOMISIE

6.23. a 6.24. *Komisia zdôrazňuje, že priemerná miera uhrádzania na úrovni 75 % na konci roku 2015 – výrazne vyššia miera v porovnaní s 57 % na konci roku 2014 – predstavuje veľmi heterogénnu situáciu medzi členskými štátmi, ktorá závisí od množstva faktorov vrátane finančnej krízy, obmedzených skúseností v niektorých členských štátoch a neskorého naštartovania niektorých nástrojov v rámci celého programového obdobia. Vzhľadom na životný cyklus finančných nástrojov sa ešte aj v poslednom roku vykonávania očakáva výrazné zvýšenie mier uhrádzania, pričom konečný záver o mierach uhrádzania možno vyvodiť až v čase ukončenia programov.*

Komisia do 1. októbra 2017 predloží správu o situácii v čase ukončenia programov (koniec marca 2017) na základe údajov poskytnutých členskými štátmi. Členské štáty musia v čase ukončenia programov v súlade s článkom 78 ods. 6 nariadenia č. 1083/2006 odpočítať zostávajúce sumy v rámci úplne nevyužitých finančných nástrojov.

V programovom období 2014 – 2020 sa platbami v tranžiach do finančných nástrojov, v závislosti od skutočných úrovní platieb konečným prijímateľom, obmedzí riziko nedostatočného využívania finančných nástrojov a vytvárania nevyplatených dotácií počas vykonávania.

([22]) Bod 6.42 výročnej správy za rok 2015.

([23]) Finančné nástroje ponúkajú členským štátom možnosť využiť finančné prostriedky viac ako raz, to znamená, že všetky výnosy z investícií či úverov vrátane ziskov sa znovu investujú do tých istých činností.

Rámček 6.4 – Vyplácanie prostriedkov z finančných nástrojov v oblasti súdržnosti k 31. decembru 2015

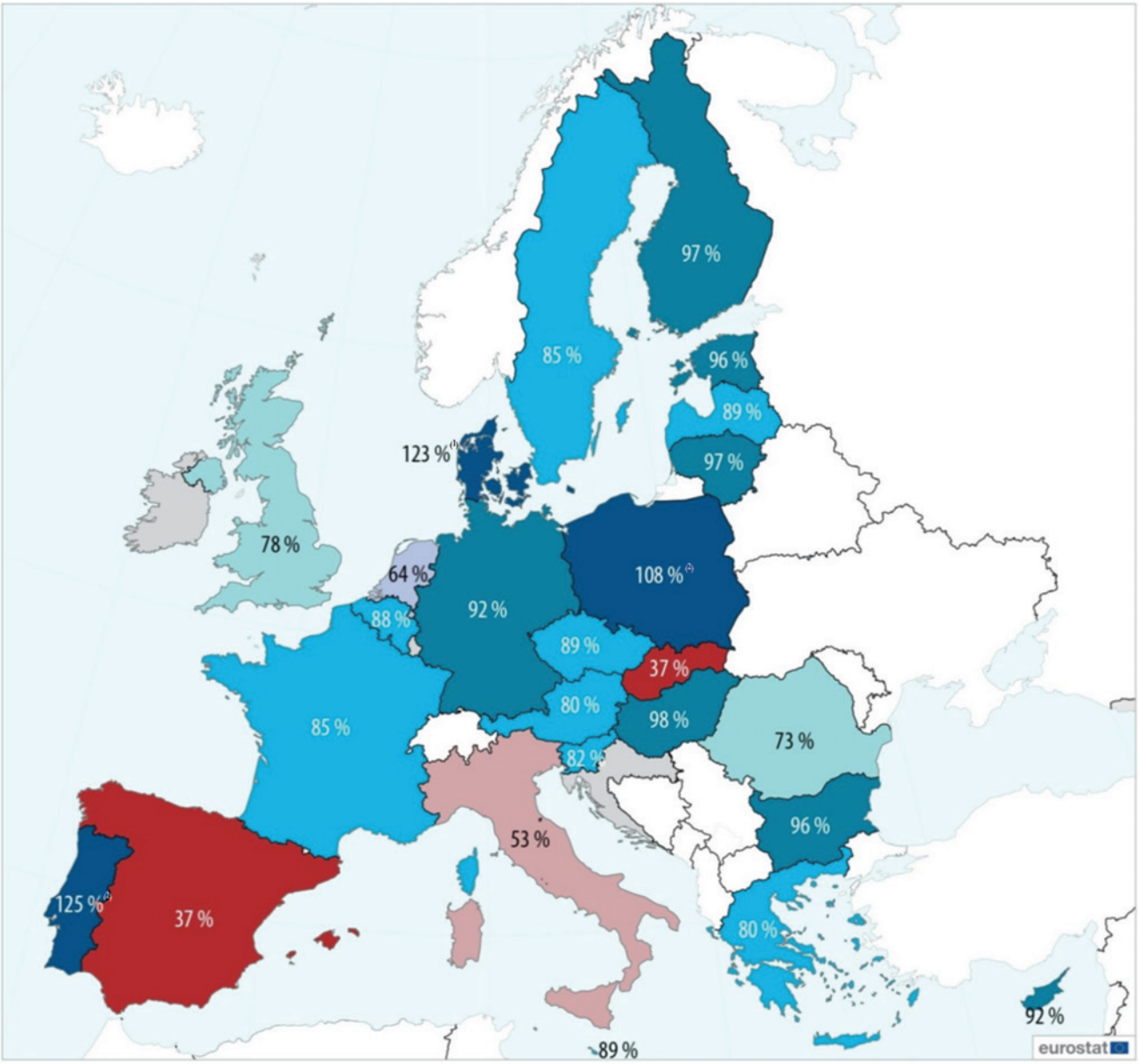

Vysvetlivky

Rozpätia miery vyplácania prostriedkov pri finančných nástrojoch – financovanie v okruhu „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť"

- Žiadne nástroje
- 30-39 %
- 40-49 %
- 50-59 %
- 60-69 %
- 70-79 %
- 80-89 %
- 90-100 %
- > 100 %

Administratívne hranice: © EuroGeographics © OSN-FAO © Turkstat

Kartografia: Eurostat — GISCO, 01/2015

0 200 400 600 800 km

(1) V Dánsku sa náklady finančných sprostredkovateľov preplácajú, až keď uhradia platby konečným príjemcom. Výška príspevkov OP pre konečných príjemcov je preto vyššia ako výška príspevkov vyplatených do finančných nástrojov.

(2) V Poľsku a Portugalsku vykázané platby konečným príjemcom zahŕňali aj zisky a spätné toky prostriedkov. Keďže tieto sumy nie sú zdrojmi OP, celková suma by nemala prekročiť 100 %.

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe usmernenia Komisie EGESIF_16-0011-00, 20. septembra 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Neúplné alebo nepresné vykazovanie finančných nástrojov zo strany členských štátov

6.25. Informácie vykazované Komisiou o vykonávaní finančných nástrojov EFRR a ESF sú založené na údajoch poskytnutých priamo členskými štátmi. Komisia vyvinula od roku 2011 značné úsilie o zlepšenie kvality údajov, no v niektorých prípadoch sú stále neúplné alebo nepresné. Tento rok sme objavili nepresnosti v štyroch z 12 nástrojov, ktoré sme skúmali. Dôsledkom týchto chýb je nadhodnotenie výkonnosti a v prípade, že sa chyby neopravia, môžu pri ukončení umelo zvýšiť deklarovanú sumu oprávnených výdavkov. To platí najmä v prípade záručných fondov.

Výročné správy o činnosti Komisie a ďalšie záležitosti týkajúce sa riadenia

6.26. Preskúmali sme výročné správy o činnosti a sprievodné vyhlásenia GR REGIO a GR EMPL za rok 2016 ([24]). Konkrétne sme kontrolovali, či Komisia počíta sumy vystavené riziku konzistentne a správne a či chybovosť zodpovedá nášmu odhadu.

6.27. V týchto VSČ sa uvádzajú predbežné informácie o sumách vystavených riziku a miere zostatkového rizika ([25]), a to v súvislosti s ukončením obdobia 2007 – 2013, ako aj pri balíku opatrení na zabezpečenie každoročného uistenia vytvoreného na obdobie 2014 – 2020.

ODPOVEDE KOMISIE

6.25. *V čase ukončenia programov musia členské štáty osvedčiť efektívne využívanie finančných prostriedkov vo vzťahu k finančným nástrojom. Tieto výdavky musia pred predložením balíka ukončenia programov skontrolovať riadiace orgány a orgány auditu. Pri viacerých operačných programoch orgány auditu v skutočnosti vyjadrili obmedzenia vo vzťahu k svojim audítorským výrokom z dôvodu potreby dokončiť svoje audity v tomto smere. Tieto pokračujúce audity sa týkajú, okrem iných oblastí, platieb na úrovni konečných prijímateľov. Preto Komisia neuzatvorí príslušné programy, kým sa nezíska primerané uistenie o skutočne uhradených sumách a ich oprávnenosti, alebo uplatní príslušné finančné opravy.*

6.27. *V čase zverejnenia výročných správ o činnosti za rok 2016 ešte generálne riaditeľstvá neboli schopné potvrdiť informácie o sumách vystavených riziku a mierach zvyškového rizika poskytnuté orgánmi auditu. Dôvodom je načasovanie ukončenia programov (31. marca 2017) a právna lehota na predloženie dokumentov za roky 2014 – 2020 týkajúcich sa ročného uznávania účtovných závierok (do 1. marca), ako aj na uznanie účtovných závierok Komisiou (do 31. mája 2017).*

Komisia však v každom prípade plne využila všetky informácie dostupné v čase výročnej správy o činnosti za rok 2016 vrátane údajov poskytnutých orgánmi auditu, len s obmedzenými úpravami.

([24]) Každé generálne riaditeľstvo vypracúva do konca apríla každého roku výročnú správu o činnosti za predchádzajúci rok. Správa sa predkladá Európskemu parlamentu a Rade a potom sa uverejní. K správe sa prikladá vyhlásenie, v ktorom generálny riaditeľ alebo generálna riaditeľka uvedú, či sa rozpočet, za ktorý zodpovedali, plnil zákonným a riadnym spôsobom, teda v podstate to, či miera nezrovnalostí neprekročila 2 % *prah významnosti* stanovený Komisiou. Pri operačných programoch, kde sa tento prah prekročil, môžu vyjadriť plnú alebo čiastočnú výhradu.

([25]) Vo výročnej správe o činnosti Komisia hovorí o „*miere zostatkového rizika*“ vtedy, keď ide o ukončenie programového obdobia 2007 – 2013, a o „celkovej miere zostatkových chýb“, keď ide o programové obdobie 2014 – 2020. Tieto dve miery sú pojmovo rovnocenné, no vzťahujú sa na rôzne časové rámce. V tejto kapitole označujeme obe ako „zostatkovú mieru/zostatkové miery“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Uistenie Komisie za programové obdobie 2007 – 2013

6.28. Hoci konečný termín na predloženie dokumentácie k ukončeniu obdobia 2007 – 2013 bol 31. marca 2017 ([26]), dátum vydania posudku Komisie k dokumentácii o ukončení je až 31. augusta 2017. Keby Komisia pri posudzovaní zistila závažné problémy, tento termín by sa mohol posunúť na neskôr. Komisia oznámi výsledok posúdenia zostatkových mier vykázaných orgánmi auditu vo svojej VSČ za rok 2017 (apríl 2018).

6.29. Komisia môže program ukončiť, až keď sa zostatková miera po zohľadnení všetkých finančných opráv zníži pod hranicu 2 % ([27]). V nedávno uverejnenej osobitnej správe o prípravách na ukončenie programov na obdobie 2007 – 2013 ([28]) sme konštatovali, že Komisia zaviedla pre členské štáty primerané opatrenia na ukončenie ich operačných programov v oblasti súdržnosti. V inej osobitnej správe, o finančných opravách, ktoré Komisia uložila v oblasti súdržnosti v programovom období 2007 – 2013 ([29]), sme tiež dospeli k záveru, že Komisia účinne využila opatrenia, ktoré mala k dispozícii na ochránenie rozpočtu EÚ pred neoprávnenými výdavkami.

ODPOVEDE KOMISIE

6.28. *Komisia vykonáva svoje podrobné posúdenie dokumentov o ukončení programov predložených členskými štátmi, ktoré bude dokončené do uplynutia regulačnej lehoty 31. augusta 2017. O výsledku tohto procesu sa v skutočnosti bude informovať vo výročnej správe o činnosti za rok 2017.*

([26]) S výnimkou Chorvátska, pre ktoré je termín stanovený na 31. marca 2018.

([27]) Usmernenia k ukončeniu operačných programov, rozhodnutie Komisie C(2015) 2771, príloha VI.

([28]) Osobitná správa č. 36/2016: „Posúdenie opatrení na ukončenie programov v oblasti súdržnosti a rozvoja vidieka v období rokov 2007 – 2013“.

([29]) Osobitná správa č. 4/2017: „Ochrana rozpočtu EÚ pred neoprávnenými výdavkami: Komisia v období rokov 2007 – 2013 viac využívala preventívne opatrenia a finančné opravy v oblasti súdržnosti“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Uistenie Komisie za programové obdobie 2014 – 2020

Pripomienky k začiatku obdobia 2014 – 2020

6.30. Tri roky od začiatku obdobia 2014 – 2020 vymenovali členské štáty len 77 % orgánov zodpovedných za programy a finančné prostriedky na realizáciu politiky súdržnosti ([30]). Komisia do 1. marca 2017 dostala konečné účtovné závierky s výdavkami, ktoré pokrývajú len 0,7 % rozpočtu prideleného na celé programové obdobie. V polovici roku 2017 sa plnenie rozpočtu oneskorilo omnoho viac ako po uplynutí rovnakého času v období 2007 – 2013 ([31]).

6.30. *77 % určených orgánov zodpovedných za programy je zodpovedných za 88 % celkových prostriedkov pridelených v rámci politiky súdržnosti. Komisia konštatuje, že určenie je zodpovednosťou členských štátov. Komisia opakovane nabádala členské štáty pri viacerých príležitostiach (na zasadnutiach a v písomných oznámeniach), aby urýchlili tento proces – a zároveň zabezpečili úplné dodržiavanie kritérií určovania vymedzených v nariadení –, a v prípade potreby poskytla objasnenia a pomoc.*

Zatiaľ sa to nepremietlo do žiadostí členských štátov o platby na úrovniach podobných obdobiu 2007 – 2013, ale sú vytvorené všetky podmienky na čerpanie prostriedkov na miestne projekty. Miera čerpania na konci roku 2016 predstavuje celkove 3,7 % v prípade projektov EFRR/KF a 3,3 % v prípade projektov ESF/YEI, čo už odráža určité zlepšenie v porovnaní s údajmi dostupnými v polovici roka 2016 na základe účtovných závierok predložených do 1. marca 2017.

Komisia však zdôrazňuje, že v týchto prvých rokoch vykonávania je kľúčovým krokom k úspešnému vykonávaniu politiky súdržnosti výber projektov na spolufinancovanie. V súvislosti s rokom 2016 Komisia v tomto smere konštatuje, že tempo výberu projektov sa zrýchlilo, pričom miera výberu vykázaná členskými štátmi dosiahla 26 % v prípade projektov EFRR/KF a 32 % v prípade projektov ESF/YEI. Tento údaj je podobný údaju v rovnakom čase v programovom období 2007 – 2013.

Nový model uistenia Komisie pre výdavky v oblasti súdržnosti

6.31. Členské štáty predkladajú „balík dokumentov na zabezpečenie uistenia“, ktorý obsahuje účtovnú závierku po osvedčení *certifikačnými subjektmi*. Prostredníctvom balíka členské štáty potvrdzujú účinnosť systémov riadenia a vnútorných kontrol vzťahujúcich sa na operačný program a zákonnosť a riadnosť osvedčených výdavkov a uvádzajú zostatkové miery vypočítané orgánmi auditu. Zostatkové miery zahŕňajú uplatnené finančné opravy, ktoré boli zaznamenané v účtovnej závierke a ktoré majú zmierniť riziká zistené pri auditoch operácií.

([30]) EFRR, KF a ESF/iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí.

([31]) O probléme oneskorení sme informovali v osobitnej správe č. 2/2017: „Rokovania Komisie o *partnerských dohodách* a programoch v oblasti súdržnosti na roky 2014 – 2020“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.32. Komisia musí do 31. mája účtovnú závierku akceptovať alebo zamietnuť a v priebehu ďalšieho mesiaca vyplatiť konečný zostatok. Pred akceptáciou účtovnej závierky sa zameriava hlavne na administratívne kontroly úplnosti a správnosti. Otázky zákonnosti a riadnosti Komisia v tejto fáze neposudzuje, následne však môže vykonať audity zákonnosti a riadnosti v členských štátoch, aby posúdila prácu orgánov auditu ([32]). Jej závery týkajúce sa zákonnosti a riadnosti budú preto uverejnené vo VSČ za rok n + 1.

Pripomienky k informáciám uvedeným vo VSČ za obdobie 2014 – 2020

6.33. Za obdobie 2014 – 2020 predložilo 18 členských štátov účtovné závierky s výdavkami týkajúcimi sa 71 zo 419 schválených operačných programov ([33]) v celkovej výške 3,3 mld. EUR ([34]). Komisia akceptovala v lehote do 31. mája 2017 stanovenej v právnych predpisoch 69 účtovných závierok ([35]). Rovnako ako pri vyhlásení o ukončení za predchádzajúce obdobie (pozri bod 6.29) sa administratívna akceptácia účtovnej závierky uskutočnila po prijatí VSČ. Komisia okrem toho do júna 2017 nezačala overovať zákonnosť a riadnosť 71 operačných programov. Výsledky teda nebudú zverejnené až do vydania VSČ za rok 2017 v júni 2018.

6.34. Zistili sme niekoľko problémov týkajúcich sa metodiky, ktoré je potrebné riešiť, aby sa zabezpečila transparentnosť a spoľahlivosť vykázaných zostatkových mier:

— Obdobie vykazovania VSČ sa nezhoduje s obdobím vykazovania ročnej účtovnej závierky predloženej členskými štátmi. Generálne riaditeľstvá sú povinné informovať o vykonávaní platieb za kalendárny rok n, členské štáty však oznamujú výdavky deklarované Komisii za rozpočtový rok od júla roku n – 1 do júna roku n. To znamená, že Komisia poskytne uistenie k inému obdobiu (kalendárny rok), ako používajú orgány členských štátov (rozpočtový rok). V každej VSČ by sa preto mal jasne uviesť výsledok kompletného posúdenia Komisie týkajúceho sa účtovnej závierky, ktorá bola prezentovaná vo VSČ za predchádzajúci rok.

ODPOVEDE KOMISIE

6.32. *Komisia pokračuje vo vykonávaní dôkladnej administratívnej kontroly všetkých dokumentov zaslaných v rámci balíkov uistení, najmä pokiaľ ide o vykázané miery chybovosti, zvyškové riziká a audítorské výroky vydané orgánmi auditu. V súlade s jednotnou stratégiou auditu vykonávanou jednotlivými generálnymi riaditeľstvami dopĺňajú túto administratívnu prácu audity zhody založené na riziku. Hlavným cieľom je hľadanie primeraného uistenia, prostredníctvom preskúmavania práce orgánov auditu po uznaní účtovných závierok, že nezostávajú neodhalené, neohlásené, a preto neodstránené nijaké vážne nedostatky systémov riadenia a kontroly.*

6.33. *V rámci nového usporiadania pre programové obdobie 2014 – 2020 doplní Komisia svoje administratívne posúdenie mier chybovosti hlásených orgánmi auditu o audity na mieste založené na riziku. Pred potvrdením spoľahlivosti vykazovaných údajov v následných výročných správach o činnosti bude takisto môcť zohľadniť pripomienky, ktoré mohol Dvor audítorov v tomto štádiu poskytnúť. To umožní posilnenie kvality údajov poskytovaných orgánom udeľujúcim absolutórium v príslušných výročných správach o činnosti.*

6.34.

— *Komisia využíva všetky informácie dostupné v čase podávania výročných správ o činnosti, ako sa to uskutočňuje už niekoľko rokov.*

Komisia však zdôrazňuje, že nariadenie pre programové obdobie 2014 – 2020 a časový rámec stanovený pre balík uistení umožňujú v porovnaní s programovým obdobím 2007 – 2013 lepšie zosúladenie vykazovaných období vo vzťahu k orgánom zodpovedným za programy. Generálny riaditeľ musí poskytnúť uistenie o výdavkoch počas kalendárneho roka zohľadnením uistenia poskytnutého orgánmi zodpovednými za programy v ich balíku uistení a zadržania 10 % všetkých priebežných platieb. Komisia súhlasí s tým, aby v rámci výročnej správy o činnosti poskytla výsledok svojho úplného posúdenia zákonnosti a správnosti na základe balíkov uistení predložených členskými štátmi v predchádzajúcom roku (pozri odpoveď Komisie na bod 6.33).

([32]) Článok 139 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.
([33]) To zahŕňa 391 OP EŠIF a 28 OP FEAD.
([34]) Vrátane príspevkov do finančných nástrojov uhradených vopred vo výške 0,7 mld. EUR.
([35]) To zahŕňa 61 OP EŠIF a osem OP FEAD.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
— Podľa článku 137 ods. 2 nariadenia o spoločných ustanoveniach musia členské štáty zo svojej účtovnej závierky vyňať všetky sumy, ktoré boli v minulosti zahrnuté do žiadosti o platbu, no ktorých zákonnosť a riadnosť sa v súčasnosti posudzuje. Každá časť týchto súm, ktorá bude následne vyhodnotená ako zákonná a riadna, sa môže zahrnúť do budúcej žiadosti o platbu. Našli sme jeden prípad, pri ktorom *orgán auditu* zahrnul takéto sumy do výpočtu zostatkových mier. Komisia by mala orgánom auditu znovu pripomenúť, že sumy definované v článku 137 ods. 2 musia byť jasne identifikovateľné a nesmú sa zahrnúť do výpočtu zostatkových mier.	— *Komisia už v skutočnosti v usmernení o výročnej kontrolnej správe a audítorskom výroku ([1]) orgánom auditu objasnila kritériá na výpočet finančnej opravy pri vypočítavaní miery zvyškového rizika. Ako uvádza Dvor audítorov, rozhodujúcim faktorom je to, či je účelom finančnej opravy zníženie rizika zisteného orgánmi auditu prostredníctvom auditu operácií (pozri pripomienky Dvora audítorov v bode 6.32).* *Sumy, ktoré sú predmetom prebiehajúceho posudzovania na základe článku 137 ods. 2 a ktoré boli odpočítané od účtovných závierok, poskytujú ďalšie záruky, že všetky výdavky potvrdené v účtovných závierkach sú zákonné a správne a nemali by mať vplyv na výpočet miery zvyškového rizika orgánmi auditu. Komisia príslušným spôsobom ďalej objasní svoje usmernenie členským štátom.*
— Formuláre na vykazovanie účtovnej závierky neobsahujú podrobnú časť o jednotlivých vyňatých sumách a sumách vymedzených v článku 137 ods. 2. Uvádzajú sa síce súhrnné údaje, no len podrobné informácie na úrovni operácií zabezpečia, aby sa zachoval primeraný audit trail pre schválenie účtovnej závierky. Sprístupnenie týchto informácií priamo v spoločnom vykazovacom systéme by zvýšilo transparentnosť a umožnilo vykonať potrebné kontroly.	— *Sumy, ktoré sú predmetom prebiehajúceho posudzovania, sa majú zverejniť globálne v dodatku 8 účtovných závierok s vysvetlením certifikačného orgánu, pričom orgán auditu musí overiť tieto vysvetlenia a prípadné nezrovnalosti.* *Certifikačný orgán musí viesť úplné a podrobné účtovné záznamy v rámci systému monitorovania programov, pokiaľ ide o jednotlivé pohyby a úpravy vykonané medzi žiadosťami o priebežnú platbu a sumy vykázané v ročných účtovných závierkach, s cieľom monitorovať možnosť neskoršieho vykázania týchto súm, ktorú poskytuje článok 137 ods. 2. Takéto sumy, ak sa neskôr posúdia ako zákonné a správne a predložia v rámci žiadostí o platbu, budú v nasledujúcich rokoch podliehať rovnakému systému overovania a kontroly ako akékoľvek iné nové výdavky.*

([1]) *EGESIF_15-0002-03 z 9. októbra 2015.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Je potrebné objasniť definíciu kontrolovaného súboru finančných nástrojov a záloh štátnej pomoci

6.35. Komisia by mala objasniť pravidlá, ako majú orgány auditu členského štátu definovať kontrolované súbory finančných nástrojov ([36]). Platby do nástroja sa uhrádzajú hneď po tom, ako nástroj získa právnu štruktúru, a uvádzajú sa v žiadostiach o *priebežné platby*, ktoré sa predkladajú Komisii ([37]). V nariadení sa definícia oprávnených výdavkov obmedzuje na platby konečným prijímateľom, zdroje viazané v zmluvách o záruke a preplatenie nákladov a poplatkov v súvislosti so správou ([38]). Ak sa za kontrolovaný súbor považuje pôvodný príspevok, a nie oprávnené výdavky zaznamenané v ročnej účtovnej závierke, výsledkom je podhodnotenie zostatkovej miery. To isté sa týka aj záloh štátnej pomoci.

ODPOVEDE KOMISIE

6.35. *Komisia sa zaväzuje spolupracovať s orgánmi auditu a Dvorom audítorov s cieľom zabezpečiť, aby sa uplatňovalo spoločné chápanie mier chybovosti, ktoré sa majú vykazovať. Zvlášť s cieľom dosiahnuť kvalitatívne posúdenie miery chybovosti vyzvala Komisia orgány auditu, aby využívali regulačnú možnosť mať osobitnú vrstvu pre finančné nástroje (článok 28 ods. 10 delegovaného aktu 480/2014). Orgánom auditu bude v tomto smere poskytnuté ďalšie usmernenie.*

V článku 127 NSU vzťahujúceho sa na obdobie rokov 2014 – 2020 sa stanovuje, že audity sa vykonávajú na primeranej vzorke operácií na základe vykázaných výdavkov.

Komisia zdôrazňuje, že platby v rámci finančných nástrojov v období rokov 2014 – 2020 sa budú vykonávať v tranžiach podliehajúcich regulačným povinnostiam vo vzťahu k skutočnému použitiu predchádzajúcej platby, ktorá sa bude musieť zahrnúť do rozsahu auditov operácií vykonaných orgánmi auditu. Pokiaľ ide o prvú tranžu, orgány auditu musia overiť, či sa plnia príslušné požiadavky (verejné obstarávanie a posúdenie ex ante*) a či majú zistené chyby vplyv na mieru chybovosti.*

Ako sa to už uskutočnilo v prípade ukončenia programov v období 2007 – 2013, Komisia v súvislosti so zálohami v rámci štátnej pomoci orgánom auditu objasní, že musia vykonať audit (t. j. systémové audity) s cieľom potvrdiť, že riadiace orgány zaviedli systém zabezpečujúci riadne odôvodňovanie zálohových platieb v rámci regulačnej lehoty.

([36]) Pozri tiež body 6.60 až 6.63 výročnej správy za rok 2015.
([37]) Článok 41 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.
([38]) Článok 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Súlad medzi informáciami vo VSČ a našimi vlastnými zisteniami

6.36. ***Rámček 6.5*** obsahuje prehľad informácií uvedených vo VSČ k programovému obdobiu 2007 – 2013.

Rámček 6.5 – Prehľad informácií vo VSČ za obdobie 2007 – 2013

(mld. EUR)

Činnosť	Fond	Celková výška príslušných výdavkov	Výška príslušných výdavkov za rok 2016	OP	Chybovosť v roku 2016		Zostatkové riziko	Počet výhrad
					Min.	Max.		
Programové obdobie 2007 – 2013	EFRR/KF	254,5	26,2	322	2,2 %	4,2 %	0,4 %	66
	ESF	70,2	6,4	118	3,9 %	4,3 %	0,7 %	23
	Spolu	**324,7**	**32,6**	**440**	**2,6 %**	**4,2 %**	**0,5 %**	**89**

Zdroj: VSČ GR REGIO a GR EMPL za rok 2016.

6.37. Nami odhadovaná chybovosť je vyššia ako chybovosť vykázaná Komisiou v jej VSČ na základe výsledkov predložených orgánmi auditu. No tieto dva súbory chýb nie sú úplne porovnateľné, a to hlavne z týchto dôvodov:

— zostatkové miery uverejnené vo VSČ sa nevzťahujú na to isté obdobie ako chybovosť, ktorú zverejňujeme my ([39]),

— zostatkové miery vypočítané Komisiou majú viacročný charakter a zahŕňajú všetky finančné opravy na úrovni EÚ a členských štátov,

— naše výsledky sú založené na štatisticky reprezentatívnej vzorke operácií na úrovni EÚ a hoci orgány auditu spravidla tiež uplatňujú štatistický výber vzorky, audity operácií môžu vykonávať aj na základe neštatistických vzoriek.

ODPOVEDE KOMISIE

6.37. *Komisia zdôrazňuje, že toto posúdenie spoľahlivosti mier chybovosti každoročne vykazovaných členskými štátmi vychádza z dôkladnej administratívnej analýzy všetkých dostupných informácií, ktoré dopĺňajú služobné cesty na účely zistenia potrebných skutočností na mieste na základe rizika, so súčasným prihliadnutím na celkové posúdenie spoľahlivosti práce orgánov auditu. Ak je to nutné, Komisia od orgánov auditu požaduje a získava akékoľvek ďalšie potrebné informácie. Pozri aj odpoveď Komisie na bod 6.27.*

Komisia sa domnieva, že pre výročnú správu za rok 2016, ako to bolo v prípade Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za posledných šesť rokov a v prípade Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku za posledných päť rokov pred touto výročnou správou, je výsledok posúdenia zo strany Komisie v súlade s mierami chybovosti vypočítanými Dvorom audítorov (pozri strany 75 a 64 príslušných výročných správ o činnosti).

([39]) Chybovosť vykázaná orgánmi auditu za rok n sa týka výdavkov osvedčených pre Komisiu v roku n – 1. Chybovosť odhadnutá Dvorom audítorov za rok n sa týka výdavkov uhradených Komisiou v roku n.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver

6.38. Z audítorských dôkazov celkovo vyplýva, že chybovosť vo výdavkoch v okruhu „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“ bola významná.

6.39. V prípade tohto okruhu VFR z nášho testovania operácií vyplýva, že celková odhadovaná chybovosť predstavuje 4,8 % (pozri ***prílohu 6.1***).

6.38. a 6.39. *Komisia konštatuje, že odhadovaná úroveň chybovosti, ktorú uvádza Dvor audítorov, sa v priebehu rokov zlepšila a je v súlade s mierami chybovosti vykazovanými vo výročných správach o činnosti príslušných útvarov Komisie.*

Komisia v roku 2016 svoje audity a opatrenia naďalej zameriavala na najrizikovejšie programy/členské štáty z hľadiska prípravy ukončenia programov a podľa potreby naďalej vykonávala nápravné opatrenia prostredníctvom prísnej politiky prerušenia a pozastavenia platieb. Pri ukončení programov uplatňuje dôkladnú analýzu a postupy, aby sa vylúčilo akékoľvek zostávajúce závažné riziko neoprávnených výdavkov.

Komisia ďalej konštatuje, že vzhľadom na viacročný charakter systémov riadenia a kontroly v rámci programového obdobia 2007 – 2013 v oblasti politiky súdržnosti sa môžu chyby opravovať až do ukončenia programu, ako sa uvádza v oddiele 2.1.3 príslušných výročných správ o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2016.

S cieľom riešiť závažné miery chybovosti vykazované Dvorom audítorov v rámci politiky súdržnosti zahŕňajú sprísnené požiadavky na zákonnosť, správnosť a zodpovednosť orgánov zodpovedných za programy v rámci programového obdobia 2014 – 2020 zavedenie ročných závierok, ktoré nesmú obsahovať významné nezrovnalosti, a posilnenie schopnosti nápravy zo strany Komisie možnosťou uplatniť za určitých okolností čisté finančné opravy.

Tieto požiadavky budú predstavovať významné stimuly pre členské štáty, aby odhalili, oznámili a napravili závažné nedostatky pred predložením potvrdených ročných účtovných závierok Komisii, a mali by prispieť k trvalému zníženiu mier chybovosti, ktoré majú vykazovať orgány auditu, čo možno vidieť na balíkoch uistení predložených v roku 2017.

Komisia ďalej odkazuje na svoje odpovede poskytnuté v bodoch 6.7 a 6.19.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Odporúčania

6.40. V ***prílohe 6.4*** sú uvedené zistenia z kontroly prijatia opatrení na základe 11 odporúčaní uvedených vo výročnej správe za rok 2013 ([40]). Komisia z nich vykonala osem v plnom rozsahu, dve vo väčšine ohľadov a jedno nebolo vykonané vôbec.

6.41. Na základe tohto preskúmania a našich zistení a záverov za rok 2016 Komisii odporúčame:

— **Odporúčanie 1:** pri ukončovaní programov za obdobie 2007 – 2013 venovať osobitnú pozornosť oblastiam, v ktorých je vyššie riziko neoprávnených výdavkov a zverejnenia nesprávnych informácií, ktoré môžu viesť k preplateniu nadmernej sumy. Konkrétne by Komisia mala:

  a) zabezpečiť, aby sa oprávnené sumy vykázané za finančné nástroje pri ukončení umelo nezvyšovali v dôsledku nadhodnotenia súm využitých na úrovni konečných prijímateľov. Riziko je najvyššie pri záručných fondoch, kde by neprirodzene nízky multiplikačný pomer znamenal neopodstatnený nárast oprávnených nákladov;

  b) overiť, že zálohy štátnej pomoci boli kryté skutočnými výdavkami na úrovni projektov, pretože len tie sú oprávnenými výdavkami. Komisia by mala zabezpečiť, aby riadiace orgány vykonávali dostatočné overovania, ktoré zaistia, aby bolo zúčtovanie záloh a odpočítanie neoprávnených súm doložené adekvátnym audit trailom;

  c) zaistiť, aby boli výdavky v rámci všetkých veľkých projektov podložené rozhodnutím Komisie, ktorým sa projekt schvaľuje. V opačnom prípade sa deklarované výdavky stanú neoprávnenými. Mimoriadne riziko vzniká v prípadoch, keď sa veľké projekty rozdelia na menšie časti, ktoré sú pod prahovou hodnotou stanovenou pre veľké projekty.

ODPOVEDE KOMISIE

6.40. *Komisia konštatuje, že neakceptovala odporúčanie uvedené v tomto bode ako nevykonané.*

Komisia toto odporúčanie prijíma a už počas svojho v súčasnosti prebiehajúceho preskúmavania balíkov ukončenia za obdobie 2007 – 2013 zohľadňuje okrem iného konkrétne oblasti, na ktoré poukázal Dvor audítorov v súvislosti s finančnými nástrojmi, štátnou pomocou a veľkými projektmi.

Komisia pripomína, že oznamovanie veľkých projektov Komisii je zodpovednosťou členských štátov.

([40]) Na tohtoročnú kontrolu prijatia opatrení sme vybrali našu výročnú správu za rok 2013, pretože mal odvtedy v zásade uplynúť dostatočný čas na to, aby Komisia zaviedla naše odporúčania.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— **Odporúčanie 2:** v súvislosti s obdobím 2014 – 2020 vyriešiť záležitosti, ktoré môžu ovplyvniť spoľahlivý výpočet zostatkovej miery zavedením prísnych kontrol a usmernenia, pokiaľ ide o:

a) kontrolovaný súbor finančných nástrojov a záloh štátnej pomoci. V celkovom súbore by mali byť za finančné nástroje náležite zastúpené sumy vynaložené na úrovni konečných prijímateľov a za štátnu pomoc skutočné výdavky na úrovni projektov vykázané v účtovnej závierke;

b) rozsah auditov finančných nástrojov spravovaných EIB. Komisia by mala zaistiť, aby boli mechanizmy auditu primerané na úrovni finančných sprostredkovateľov i konečných prijímateľov. Konečné schválenie zmien súčasného právneho základu, ktoré Komisia navrhla pre *súhrnné nariadenie* ([41]), ako aj povinnosť vykonávať audity na úrovni členského štátu by boli v tomto ohľade nápomocné;

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia toto odporúčanie prijíma.

a) *Vzhľadom na súvislosti opísané v jej odpovediach na bod 6.36 a s prihliadnutím na ustanovenia nariadenia o oprávnených výdavkoch a kontrolovanom súbore sa Komisia zaväzuje spolupracovať s orgánmi auditu a Dvorom audítorov s cieľom zabezpečiť, aby sa uplatňovalo spoločné chápanie zaobchádzania s finančnými nástrojmi a zálohami v rámci štátnej pomoci v rámci kontrolovaného súboru a príslušnej audítorskej práce, ktorá sa má vykonať s cieľom získať požadované primerané uistenie.*

b) *Komisia v rámci súhrnného nariadenia, ktoré prijala v septembri 2016, navrhla zmenu článku 40 NSU.*

Navrhovanou zmenou článku 40, vzťahujúceho sa na všetky finančné nástroje uplatňované EIB a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami (ďalej len „IFI"), sa objasňuje existencia dvoch úrovní kontrol/auditov: 1. na úrovni EIB/IFI; 2. na úrovni orgánov v jurisdikciách členských štátov.

V rámci prvej úrovne skupina EIB a ostatné IFI budú poskytovať správy o kontrole doplnené o výročnú audítorskú správu/výrok vydané audítormi určenými v dohode o financovaní.

V rámci druhej úrovne by členské štáty vykonávali overovania prostredníctvom riadiacich orgánov a audity prostredníctvom orgánov auditu na úrovni finančných sprostredkovateľov a pre orgány auditu, v prípade potreby, na úrovni konečných prijímateľov v ich jurisdikcii. Tieto overovania a audity sa budú, pri zohľadnení zistených rizík, týkať uplatňovania nástrojov. Výsledky týchto overovaní a auditov budú dopĺňať správy predkladané skupinou EIB/IFI.

([41]) Návrh nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, COM(2016) 605 final, 14.9.2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

c) nezapočítanie súm, ktoré sú predmetom prebiehajúceho posudzovania a o ktorých sa hovorí v článku 137 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, do výpočtu zostatkovej miery, ktorú vykazujú členské štáty, pretože ich započítanie vedie k podhodnoteniu zostatkovej miery a znižuje transparentnosť a spoľahlivosť tohto kľúčového ukazovateľa.

— **Odporúčanie 3**: pri prehodnocovaní koncepcie a mechanizmu poskytovania finančných prostriedkov z EŠIF v období po roku 2020 posilniť zameranie programov na výkonnosť a zjednodušiť mechanizmus pre platby, a to, ak je to vhodné, prostredníctvom podpory zavádzania ďalších opatrení na prepojenie rozsahu platieb s výkonnosťou namiesto jednoduchého preplatenia nákladov.

ODPOVEDE KOMISIE

c) *Komisia sa domnieva, že už prijala opatrenia, ale je pripravená pokračovať v objasňovaní svojho aktuálneho usmernenia členským štátom.*

Ako bolo vysvetlené v odpovedi Komisie na bod 6.34, na základe regulačného rámca na obdobie rokov 2014 – 2020 musia členské štáty zo svojich účtovných závierok vylúčiť určité sumy, ktoré boli predtým zahrnuté do žiadosti o platbu, ale v prípade ktorých prebieha posudzovanie zákonnosti a správnosti výdavkov. Akékoľvek alebo všetky z týchto výdavkov, o ktorých sa následne zistí, že sú zákonné a správne, sa môžu zahrnúť do budúcej žiadosti o platbu.

Preto sumy, ktoré sú predmetom prebiehajúceho posudzovania na základe ustanovení článku 137 ods. 2, nemajú vplyv na výpočet miery zvyškového rizika. Komisia v usmernení o výročnej kontrolnej správe a audítorskom výroku ([2]) orgánom auditu objasnila kritériá na výpočet finančnej opravy v rámci miery zvyškového rizika. Možnosť, ktorú poskytuje nariadenie, teda zahrnúť tieto sumy, ktoré sú predmetom prebiehajúceho posudzovania, do následnej žiadosti o priebežnú platbu, ak sa o nich zistí, že sú zákonné a správne, nie je relevantná na účely výpočtu zvyškovej chybovosti a poskytuje ďalšie záruky, že všetky výdavky potvrdené v účtovných závierkach sú zákonné a správne.

Komisia toto odporúčanie prijíma, keďže plne súhlasí s tým, aby zvážila alternatívne mechanizmy navrhovania a realizácie vrátane toho, ktorý odporúča Dvor audítorov, zatiaľ sa však nemôže zaviazať k podrobnému stanovisku v súvislosti so svojimi návrhmi pre EŠIF na obdobie po roku 2020. Takisto konštatuje, že navrhovaná zmena nariadenia o spoločných ustanoveniach predložená a prijatá Komisiou koncom roka 2016 (takzvané súhrnné nariadenie), ak ju prijmú ostatné inštitúcie, by už za určitých podmienok umožnila upustiť od úhrady nákladov v prospech platieb na základe výkonnosti projektov.

Predloženie včasných legislatívnych návrhov pre politiku súdržnosti je pre Komisiu prioritou. Časový rámec však závisí od prijatia návrhu nariadenia o VFR. Vzápätí bude predložený návrh Komisie týkajúci sa legislatívneho balíka o politike súdržnosti na obdobie po roku 2020.

Komisia bude úzko spolupracovať so spoluzákonodarcami s cieľom zabezpečiť včasné prijatie a nadobudnutie účinnosti legislatívneho rámca.

([2]) *EGESIF_15-0002-03 z 9. októbra 2015.*

ČASŤ 2 – POSÚDENIE VÝKONNOSTI PROJEKTOV

6.42. Predpokladom zásady *riadneho finančného hospodárenia* pri plnení rozpočtu EÚ nie je len súlad s právnymi predpismi, ale aj dosiahnutie stanovených cieľov ([42]).

6.43. V posledných troch rokoch sme pri projektoch, ktoré už boli fyzicky dokončené, okrem kontroly riadnosti posudzovali aj výkonnosť ([43]). Keďže obdobie oprávnenosti skončilo 31. decembra 2015, tento rok malo byť všetkých 168 projektov, ktoré sme preskúmali (s výnimkou finančných nástrojov), v čase auditu ukončených. Pri všetkých 168 projektoch sme posudzovali:

— relevantné aspekty koncepcie systému výkonnosti (konkrétne, či boli pre operačné programy stanovené ukazovatele *výstupov* a výsledkov relevantné pre ich ciele a či ciele z hľadiska *výstupov* a *výsledkov* stanovené v projektových dokumentoch ([44]) zodpovedali cieľom operačných programov za každú prioritnú os),

— výkonnosť projektov, teda či sa v rámci projektov dosiahli ich ciele a splnili cieľové hodnoty stanovené za každý ukazovateľ.

Posúdenie koncepcie systému výkonnosti

6.44. V programovom období 2007 – 2013 mali príjemcovia právnu povinnosť vymedziť a vykázať výstupy. Na posúdenie prispenia projektu k cieľom operačného programu mali členské štáty tiež príležitosť vymedziť ukazovatele výsledkov prepájajúce výsledky projektov s príslušnými ukazovateľmi za prioritnú os operačného programu.

6.45. Ustanovenia právnych predpisov na obdobie 2014 – 2020 zahŕňajú určité opatrenia, ktoré ak sa primerane zavedú, by mali prispieť k posúdeniu výkonnosti programov. V jednom príklade sú orgány auditu povinné preskúmať spoľahlivosť údajov o výkonnosti ([45]). V inom môže Komisia na základe preskúmania výkonnosti uložiť sankcie v prípadoch, keď v rámci prioritnej osi došlo k závažnému zlyhaniu pri dosahovaní finančných ukazovateľov a ukazovateľov výstupov ([46]).

([42]) Pozri bod 10.10 výročnej správy za rok 2013.
([43]) Pozri tiež body 6.80 až 6.86 výročnej správy za rok 2014 a body 6.77 až 6.89 výročnej správy za rok 2015.
([44]) Projektové žiadosti, dohody o grante, zmluvy a/alebo rozhodnutia o spolufinancovaní.
([45]) Článok 22 ods. 6 a 7 a článok 127 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.
([46]) Článok 142 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Na tretinu preskúmaných projektov sa vzťahoval systém merania výkonnosti, v ktorom boli ukazovatele výstupov a výsledkov prepojené s cieľmi operačného programu

6.46. Zistili sme, že na 63 zo 168 projektov (38 %) sa vzťahoval systém merania výkonnosti, v ktorom boli ukazovatele výstupov a výsledkov prepojené s cieľmi operačného programu.

6.47. V 101 ďalších prípadoch (60 %) sme zistili niekoľko nedostatkov v súvislosti s tým, ako orgány členských štátov navrhli svoje systémy výkonnosti na úrovni operačných programov i projektov. Najčastejšími nedostatkami boli tieto:

— v 70 prípadoch (42 % zo 168) orgány nevymedzili ukazovatele výsledkov alebo nestanovili cieľové hodnoty na meranie výkonnosti projektov, prípadne stanovené ukazovatele výsledkov nezodpovedali ukazovateľom operačného programu. Za týchto okolností nie je možné určiť, či tieto projekty nejakým spôsobom prispeli k celkovým cieľom programu (pozri tiež bod 6.55),

— v 13 prípadoch orgány v operačných programoch a/alebo v schvaľovacích dokumentoch k projektom nesprávne klasifikovali výstupy ako výsledky alebo naopak,

— v 12 prípadoch ukazovatele výstupov projektov nezodpovedali ukazovateľom v operačných programoch.

6.48. V zostávajúcich štyroch prípadoch (2 %) ([47]) orgány nemali systém výkonnosti na definovanie a meranie výstupov a výsledkov na úrovni projektov. V týchto štyroch prípadoch sme výkonnosť projektov nedokázali posúdiť.

6.49. V nariadeniach pre programové obdobie 2007 – 2013 ani 2014 – 2020 sa od členských štátov nevyžaduje, aby stanovili ukazovatele výsledkov na úrovni projektov, no napriek tomu sa to urobilo v 90 (54 %) zo 168 projektov, ktoré sme preskúmali. Je dobrý postup, ak riadiace a sprostredkovateľské orgány vždy, keď je to možné, stanovia takéto ukazovatele výsledkov, pretože to umožňuje zmerať konkrétne prispenie projektu k cieľom príslušnej prioritnej osi.

ODPOVEDE KOMISIE

6.47. *Hoci legislatívnym rámcom štrukturálnych fondov na roky 2007 – 2013 sa orgánom zodpovedným za programy neukladala povinnosť vymedziť ukazovatele výsledkov na úrovni projektu, Komisia vyzvala robiť to všade tam, kde to bude relevantné. Niektoré ukazovatele výsledkov by skutočne nebolo možné zmysluplne merať na úrovni jedného projektu.*

6.49. *Komisia poznamenáva, že došlo k významnému zlepšeniu pre obdobie rokov 2014 – 2020 vďaka komplexnému systému povinných ukazovateľov výstupov a výsledkov na úrovni programu. Dosiahnutie cieľov sa meria na základe ukazovateľa výsledku (so základom – východiskovým bodom – a cieľom). Programy budú pravidelne merať a vykazovať pokrok ukazovateľov výsledkov. Projekty v rámci programu sa vyberajú tak, aby zabezpečili výstupy a prispievali k dosahovaniu výsledkov na úrovni programu. Ich pokrok sa meria pomocou ukazovateľov výstupu. Tieto ukazovatele sú okrem toho povinné.*

([47]) Tieto štyri projekty sa realizovali v Írsku.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.50. Projekty bez ukazovateľov výsledkov sme našli v 11 zo 14 členských štátov, z ktorých sme vyberali operácie do vzorky ([48]). Najčastejšie sa však vyskytovali v Bulharsku, Španielsku a Taliansku za EFRR/Kohézny fond a v Írsku a Španielsku za ESF. V týchto krajinách viac než polovica ukončených projektov, ktoré sme preskúmali, nemala ukazovatele výsledkov alebo stanovené ukazovatele nezodpovedali tým v operačnom programe.

ODPOVEDE KOMISIE

Posúdenie výkonnosti projektov

6.51. ***Rámček 6.6*** obsahuje prehľad výsledkov nášho posúdenia výkonnosti projektov.

Rámček 6.6 – Posúdenie výkonnosti projektov

Posúdenie výkonnosti	Počet projektov, za ktoré sme posudzovali:				
	Ukazovatele výstupov i výsledkov	**Len ukazovatele výstupov (ukazovatele výsledkov neboli stanovené)**	**Ani ukazovatele výstupov ani ukazovatele výsledkov**	**Nefungujúce projekty**	**SPOLU**
Počet projektov	**90 (100 %)**	**70 (100 %)**	**4 (100 %)**	**4 (100 %)**	**168 (100 %)**
— Úplne dosiahnuté	43 (48 %)	54 (77 %)			**97 (58 %)**
— Čiastočne dosiahnuté	45 (50 %)	12 (17 %)			**57 (34 %)**
— Nedosiahnuté	2 (2 %)	4 (6 %)		4 (100 %)	**10 (6 %)**
— Nebolo možné posúdiť			4 (100 %)		**4 (2 %)**

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

([48]) Slovenský operačný program a OP EÚS za Grécko/Bulharsko boli jedinými dvomi programami, v ktorých boli ciele z hľadiska výstupov a výsledkov na úrovni projektu i operačného programu vo vzájomnom súlade.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

88 z 90 projektov s ukazovateľmi výstupov i výsledkov splnilo svoje ciele aspoň čiastočne

6.52. Z 90 projektov, pre ktoré bol zavedený systém merania výkonnosti z hľadiska výstupov a výsledkov, sa ciele z hľadiska výstupov i výsledkov stanovené riadiacimi orgánmi v plnej miere dosiahli v 43 (48 %).

6.53. Ďalších 45 projektov (50 %) čiastočne dosiahlo svoje ciele z hľadiska výstupov a výsledkov. Sedem z nich sa nakoniec postupne realizovalo v dvoch programových obdobiach (2007 – 2013 a 2014 – 2020). Tieto projekty boli súčasťou troch operačných programov v troch členských štátoch (Maďarsko, Poľsko, Rumunsko).

6.54. A napokon dva projekty nedosiahli žiadne zo svojich cieľov. Okrem toho štyri projekty boli „nefungujúce“ podľa definície v usmerneniach k ukončeniu ([49]). Riadiace orgány majú explicitnú povinnosť informovať o „nefungujúcich“ projektoch vo vyhlásení o ukončení operačného programu.

66 zo 70 projektov, ktoré mali stanovené a posúdené len ukazovatele výstupov, splnilo svoje ciele aspoň čiastočne

6.55. 54 zo 70 projektov (77 %) v plnej miere splnilo ciele výstupov stanovené riadiacimi orgánmi, ďalších 12 (17 %) ich splnilo čiastočne a zvyšné štyri (6 %) nesplnili žiadne z cieľov.

ODPOVEDE KOMISIE

6.52. *Komisia konštatuje, že vyberanie a schvaľovanie projektov s pridanou hodnotou EÚ musia v prvom rade zabezpečiť riadiace orgány.*

Pokiaľ ide o ukazovatele výstupov, posudzovanie výkonnosti programov sa v období rokov 2014 – 2020 posilnilo: ako sa stanovuje v regulačnom rámci na obdobie rokov 2014 – 2020 [článok 22 ods. 6 a 7 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013], Komisia bude môcť pozastaviť priebežné platby alebo nariadiť členským štátom finančné opravy v prípade vážnych problémov pri dosahovaní cieľov prioritnej osi programu, a to na základe preskúmania výkonnosti [článok 22 ods. 6 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013], resp. pri ukončení programu (článok 22 ods. 7).

6.53. *Komisia konštatuje, že koniec obdobia oprávnenosti sa nevyhnutne nezhoduje s konečným dátumom na dosiahnutie cieľa stanoveného na účel merania všetkých ukazovateľov výkonnosti.*

6.54. *Komisia využíva všetky možné opatrenia, ktoré má k dispozícii, na zabezpečenie riadneho a efektívneho finančného hospodárenia pri využívaní fondov EÚ. Navyše hodnotenie výkonnosti projektov financovaných z operačných programov sa bude vykonávať až vo fáze ukončenia programu.*

6.55. *Komisia konštatuje, že vyberanie a schvaľovanie projektov s pridanou hodnotou EÚ musia v prvom rade zabezpečiť riadiace orgány.*

([49]) Prílohy k rozhodnutiu Komisie, ktorým sa mení rozhodnutie C (2013) 1573 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov, C(2015) 2771 final 30.4.2015, bod 3.5.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Záver

6.56. Len tretina preskúmaných projektov mala stanovený systém merania výkonnosti, v ktorom boli ukazovatele výstupov a výsledkov prepojené s cieľmi operačného programu. Väčšina projektov splnila svoje ciele týkajúce sa výstupov aspoň čiastočne. Pri 42 % projektov však nebolo možné zistiť a zmerať ich konkrétny podiel na dosahovaní celkových cieľov programu, pretože na úrovni projektov neboli stanovené ukazovatele výsledkov ani cieľové hodnoty.

6.57. Definovanie ukazovateľov a súbežné stanovenie cieľových hodnôt si vyžadujú jasný strategický prístup v intervenčnej logike operačného programu. Naše nedávne výsledky z auditov, ako aj naše stanovisko k revízii *nariadenia o rozpočtových pravidlách* ([50]) upozorňujú na výrazné rozdiely v tom, ako sa používajú ukazovatele výstupov v jednotlivých oblastiach politiky a fondoch v rámci tej istej oblasti politiky. To platí ešte viac pri ukazovateľoch výsledkov.

ODPOVEDE KOMISIE

6.56. *Hoci legislatívnym rámcom štrukturálnych fondov na roky 2007 – 2013 sa vnútroštátnym orgánom neukladala povinnosť vymedziť ukazovatele výsledkov na úrovni projektu, Komisia vyzvala robiť to všade tam, kde to bude relevantné. Niektoré ukazovatele výsledkov by skutočne nebolo možné zmysluplne merať na úrovni jedného projektu.*

6.57. *Komisia odkazuje na svoje podrobné odpovede poskytnuté v osobitnej správe Dvora audítorov č. 2/2017.*

([50]) Pozri osobitnú správu č. 2/2017: „Rokovania Komisie o partnerských dohodách a programoch v oblasti súdržnosti na roky 2014 – 2020“ (body 149 až 151); stanovisko č. 1/2017 k návrhu nariadenia o rozpočtových pravidlách (Ú. v. EÚ C 91, 23.3.2017), body 147 a 148.

PRÍLOHA 6.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OKRUHU „HOSPODÁRSKA, SOCIÁLNA A ÚZEMNÁ SÚDRŽNOSŤ“

	2016	2015
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Celkový počet operácií	**180**	223
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	**4,8 %**	5,2 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	7,4 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	2,2 %	

PRÍLOHA 6.2

PREHĽAD VÝSLEDKOV TESTOVANIA OPERÁCIÍ ZA JEDNOTLIVÉ ČLENSKÉ ŠTÁTY

Holandsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Spojené kráľovstvo

Operácie bez chýb:	2
Nevyčíslené chyby:	6
Vyčíslené chyby < 20 %:	0
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	9

Nemecko

Operácie bez chýb:	4
Nevyčíslené chyby:	0
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	0
Spolu:	5

Švédsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Fínsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Lotyšsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Litva

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Írsko

Operácie bez chýb:	3
Nevyčíslené chyby:	0
Vyčíslené chyby < 20 %:	0
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	4

Dánsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Estónsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Poľsko

Operácie bez chýb:	7
Nevyčíslené chyby:	5
Vyčíslené chyby < 20 %:	0
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	13

Belgicko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Česká republika

Operácie bez chýb:	14
Nevyčíslené chyby:	8
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	24

Luxembursko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Slovensko

Operácie bez chýb:	9
Nevyčíslené chyby:	0
Vyčíslené chyby < 20 %:	0
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	0
Spolu:	9

Francúzsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Rakúsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Portugalsko

Operácie bez chýb:	0
Nevyčíslené chyby:	1
Vyčíslené chyby < 20 %:	0
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	0
Spolu:	1

Maďarsko

Operácie bez chýb:	7
Nevyčíslené chyby:	6
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	2
Spolu:	16

Španielsko

Operácie bez chýb:	9
Nevyčíslené chyby:	7
Vyčíslené chyby < 20 %:	3
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	5
Spolu:	24

Rumunsko

Operácie bez chýb:	13
Nevyčíslené chyby:	7
Vyčíslené chyby < 20 %:	4
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	0
Spolu:	24

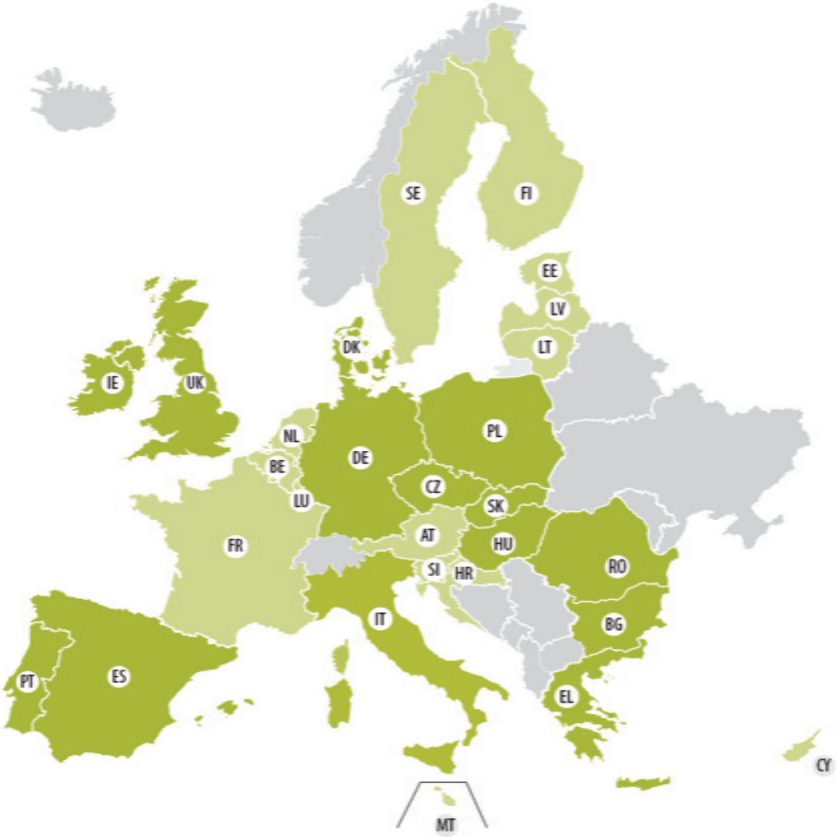

Taliansko

Operácie bez chýb:	15
Nevyčíslené chyby:	14
Vyčíslené chyby < 20 %:	0
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	0
Spolu:	29

Slovinsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Chorvátsko

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Malta

Operácie bez chýb:	1
Nevyčíslené chyby:	2
Vyčíslené chyby < 20 %:	0
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	4

Grécko

Operácie bez chýb:	3
Nevyčíslené chyby:	2
Vyčíslené chyby < 20 %:	0
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	0
Spolu:	5

Cyprus

Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Bulharsko

Operácie bez chýb:	6
Nevyčíslené chyby:	4
Vyčíslené chyby < 20 %:	2
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	13

Výsledkom našej audítorskej práce je odhad chybovosti v súbore ako celku. Základom tejto práce je metodika výberu vzorky založeného na pravdepodobnosti v pomere k veľkosti, a preto nevyjadruje nijaké informácie o frekvencii chýb v kontrolovaných súboroch (to by si vyžadovalo náhodný výber operácií). Z týchto dôvodov netreba uvedené údaje chápať ako frekvenciu chýb v operáciách financovaných z prostriedkov EÚ alebo v jednotlivých členských štátoch a frekvencia chýb vo vzorkách vybraných z jednotlivých členských štátov nie je smerodajná, pokiaľ ide o relatívnu chybovosť v týchto členských štátoch.

PRÍLOHA 6.3

PREHĽAD CHÝB V OKRUHU „HOSPODÁRSKA, SOCIÁLNA A ÚZEMNÁ SÚDRŽNOSŤ“ S MINIMÁLNE 20 % DOSAHOM

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Úvod

Uplatniac všeobecnú metodiku auditu stanovenú v ***prílohe 1.1*** sme testovali reprezentatívnu vzorku operácií s cieľom odhadnúť mieru *nezrovnalostí* v súbore za tento okruh VFR. Zoznam chýb, ktoré sme počas testovania zistili, nie je vyčerpávajúci ani z hľadiska jednotlivých chýb, ani možných typov chýb. Zistenia týkajúce sa chýb s minimálne 20 % *dosahom* hodnoty preskúmaných operácií sa uvádzajú ako príklad. Tieto chyby sa zistili v operáciách v hodnote od 74 000 EUR do 10,3 mil. EUR, pričom medián bol 0,9 mil. EUR ([1]).

Príklady chýb

Neoprávnené výdavky

Príklad 1 – Niekoľko porušení pravidiel EÚ a vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti

Príjemca v rámci výskumného projektu financovaného z EFRR v Španielsku porušil niekoľko pravidiel oprávnenosti EÚ a svojho štátu: priame náklady boli nesprávne zahrnuté do výpočtu *nepriamych nákladov* a vratná DPH a chybná suma platov boli neoprávnene deklarované na spolufinancovanie. K niektorým výdavkom okrem toho neboli predložené podporné dokumenty.

Podobné prípady (vyčíslené do 20 % a nad 20 %) sme zistili v troch ďalších projektoch EFRR v Španielsku.

Príklad 2 – Deklarovanie vratnej DPH ako oprávnenej na spolufinancovanie z EÚ

Miestny orgán v Poľsku, ktorý získal financovanie z Kohézneho fondu na projekt električky, deklaroval DPH ako oprávnené výdavky. DPH uhradená v súvislosti s novou infraštruktúrou, ktorá bude pre verejnosť spoplatnená, je v skutočnosti vratná a teda nie je oprávnená na spolufinancovanie.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia berie na vedomie pripomienku Dvora audítorov v prílohe 6.2 o tom, že prehľad operácií Dvora audítorov nie je návodom k relatívnej úrovni chybovosti v členských štátoch vo vzorke. Komisia pripomína, že podrobné informácie o výsledkoch auditov Komisie a členských štátov sú uvedené pre každý členský štát vo výročných správach o činnosti a ich technických prílohách útvarov Komisie uplatňujúcich fondy EÚ v rámci zdieľaného hospodárenia.

Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.

([1]) Tieto chyby predstavujú viac než tri štvrtiny celkovej odhadovanej chybovosti za okruh „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Príklad 3 – Chýbajúci výpočet medzery vo financovaní pri projektoch vytvárajúcich príjmy a neoprávnená DPH

Bulharský príjemca získal financovanie z EFRR na nákup zariadenia, ktoré používal na vzdelávacie účely. Pri výpočte sumy oprávnených výdavkov príjemca nebral do úvahy príjmy zo služieb verejnosti, ktoré poskytoval v týchto priestoroch. Okrem toho deklaroval aj niekoľko súm vratnej DPH.

Príklad 4 – Nesprávne uplatnená finančná oprava

Na základe nášho auditu za rok 2014 ([2]) uložila Komisia 25 % finančnú opravu pre projekt financovaný z Kohézneho fondu na Malte. Avšak namiesto toho, aby orgány členského štátu najprv osvedčili všetky oprávnené výdavky a potom uplatnili opravu, osvedčili výdavky do výšky 75 % pôvodného rozpočtu projektu. V dôsledku toho neosvedčená časť projektových výdavkov súvisiacich s nákladmi, na ktoré sa nevzťahuje finančná oprava, preto v zásade nebude predmetom auditu.

Príklad 5 – Odpracované hodiny v súvislosti so zaškoľovaním neboli doložené a vyplatenie časti odmien týkajúcej sa výkonnosti dodávateľovi nebolo zdôvodnené

Príjemca v rámci projektu ESF v Írsku, ktorý mal poskytnúť školenia pre nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie, nebol schopný doložiť hodiny účtované za pracovné umiestnenie účastníkov tak, ako sa to vyžaduje vo vnútroštátnych pravidlách oprávnenosti. V súvislosti s týmto istým projektom vyplatili orgány členských štátov dodávateľovi časť odmien týkajúcu sa výkonnosti za vzdelávací kurz, a to napriek tomu, že cieľová hodnota pracovného umiestnenia nebola splnená.

Príklady chýb v dôsledku neoprávnených výdavkov (vyčíslené na menej než 20 %) sme zistili v Českej republike, Španielsku, Maďarsku a Rumunsku, ako aj v OP EÚS Grécko-Bulharsko.

Príklad 6 – Nesplnenie podmienok grantu

Príjemca v rámci projektu EFRR v Španielsku nedodržal požiadavku stanovenú vo výzve na predloženie návrhov, ktorá sa týkala ponechania spolufinancovaného zariadenia v regióne počas dohodnutého obdobia. V dôsledku toho nebolo zariadenie oprávnené na spolufinancovanie.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia požiada príjemcu, aby poskytol výpočet medzery vo financovaní vrátane všetkých súvisiacich príjmov a prevádzkových nákladov, a na základe toho vyvodí záver.

([2]) Rámček 6.1, príklad a) vo výročnej správe za rok 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Neoprávnené projekty

Príklad 7 – Neoprávnený príjemca

Vo výzve na predloženie návrhov pre projekt EFRR v Českej republike sa stanovovalo, že oprávnené boli len MSP. Pri overovaní dodržania tejto podmienky vychádzal *riadiaci orgán* pri svojom rozhodnutí z vyhlásenia príjemcu a z informácií v monitorovacom systéme. Na overenie skutočného postavenia príjemcu to však nepostačovalo. V dôsledku toho sa financovanie poskytlo príjemcovi, ktorý nebol malým ani stredným podnikom.

Príklad 8 – Čiastočne neoprávnený projekt

Prioritná os 3 operačného programu ESF v Španielsku, ktorý má posilniť ľudský kapitál, má tri konkrétne ciele. Relevantným cieľom pri projekte skúmanom v rámci tohto operačného programu bol rozvoj ľudského potenciálu v oblasti výskumu a inovácií. Orgány členského štátu spätne deklarovali na spolufinancovanie platy zdravotníckeho personálu počas špecializovanej rezidenčnej stáže v roku 2014. Tieto stáže síce určitým spôsobom súviseli s výskumnými činnosťami, no ich hlavným cieľom bolo pripraviť špecializovaný zdravotnícky personál pre španielsky zdravotnícky systém. Preto nie je primerané považovať celý projekt primárne za výskumnú činnosť. Tento vzdelávací program je okrem toho podľa španielskych zákonov pre medicínskych odborníkov povinný. Časť projektu preto nebola oprávnená a nemala byť deklarovaná na spolufinancovanie.

Podobný prípad sme zistili aj v ďalšom projekte ESF v Španielsku.

Komisia sa domnieva, že odborná príprava profesionálnych zdravotníkov prostredníctvom programu „EIR“ (stážisti v špecializácii) postgraduálneho štúdia je oprávnená v rámci prioritnej osi 3 „Zvyšovanie a zlepšovanie ľudského kapitálu“, lebo prispieva k dosahovaniu jej cieľov. Absolvovanie takéhoto postgraduálneho štúdia je v Španielsku zákonnou požiadavkou na vykonávanie klinického výskumu. Riadiaci orgán okrem toho poskytol dôkaz o celkove 99 konkrétnych výskumných činnostiach pre 20 účastníkov vybratých Dvorom audítorov ako vzorka vrátane vedeckých publikácií, účasti v súťažných výskumných programoch s externým financovaním a členstva vo vysokokvalifikovaných výskumných skupinách.

Komisia sa preto domnieva, že potvrdené výdavky úplne spĺňajú kritériá oprávnenosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Porušenia pravidiel verejného obstarávania

Príklad 9 – Nesprávne uplatnenie druhotného výberového konania v súvislosti s rámcovou zmluvou

Príjemca v rámci projektu EFRR v Spojenom kráľovstve, ktorého cieľom bolo vybudovať most pre chodcov, použil na obstaranie prác rámcovú zmluvu. Postup, ktorý príjemca zvolil pre druhotné výberové konanie, neumožňoval identifikovať ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku. Príjemca ďalej počas rokovaní so zmluvným dodávateľom nesprávne uplatnil diskontnú sadzbu a dodatočné práce zadal priamo tomu istému dodávateľovi. Pri postupe boli teda porušené zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie a výberové konanie sa odchýlilo od postupu opísaného v rámcovej zmluve. Zákazka bola teda v rozpore so zákonmi a súvisiace výdavky neboli oprávnené na financovanie z prostriedkov EÚ.

Príklad 10 – Nezákonná úprava zmluvy

Príjemca v rámci projektu Kohézneho fondu v Maďarsku (rozšírenie čistiarne odpadových vôd) zásadným spôsobom zmenil zmluvu po podpise bez toho, aby inicioval nové výberové konanie. Takéto úpravy zmlúv sú v rozpore s pravidlami verejného obstarávania.

Príklad 11 – Na účasť na výberovom postupe boli prizvané nevhodné hospodárske subjekty

Len jedna z troch firiem prizvaných na výberové konanie v súvislosti s projektom jazykového vzdelávania financovaného z ESF v Maďarsku mala vhodný profil na poskytnutie kurzu. Dôsledkom prizvania dvoch nevhodných uchádzačov bolo, že zákazka bola udelená priamo bez náležitého zdôvodnenia.

PRÍLOHA 6.4

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OKRUHU „HOSPODÁRSKA, SOCIÁLNA A ÚZEMNÁ SÚDRŽNOSŤ“

Z = GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie; R = GR pre regionálnu a mestskú politiku; X = spoločné hodnotenie za obe generálne riaditeľstvá

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Vykonáva sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	Kapitola 5, **odporúčanie 1:** požadovať, aby členské štáty vo svojich vyhláseniach hospodárskeho subjektu (v súlade s článkom 59 ods. 5 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách) výslovne potvrdili účinnosť kontrol prvej úrovne, ktoré vykonali riadiace a certifikačné orgány	R						
	Kapitola 5, **odporúčanie 2:** vykonať v súlade s článkom 32 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách posúdenie „kontrol prvej úrovne“, ktoré sa vykonali v programovom období 2007 – 2013. Komisia by mala vzhľadom na zistené nedostatky vykonať analýzu nákladov a prínosov možných nápravných opatrení a prijať (alebo navrhnúť) vhodné opatrenia (ako sú zjednodušenie platných ustanovení, zlepšenie kontrolných systémov a prepracovanie programu alebo dodávateľského systému)	R						
	Kapitola 5, **odporúčanie 3:** analyzovať hlavné dôvody vysokého počtu prípadov nedodržania pravidiel EÚ týkajúcich sa štátnej pomoci	R						
	Kapitola 5, **odporúčanie 4**: analyzovať dôvody pretrvávajúceho omeškania vyplácania finančných prostriedkov EÚ prostredníctvom NFI a na základe toho prijať nápravné opatrenia	R ([1])						
	Kapitola 5, **odporúčanie 5**: potvrdiť vo výročnej správe o činnosti Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku, že výpočet „miery zostatkových chýb“, ktorý Komisia vykonala, je založený na správnych, úplných a spoľahlivých informáciách o finančných opravách. Na tento účel by mala Komisia, ak to považuje za potrebné, požiadať kontrolné orgány, aby potvrdili presnosť údajov o finančných opravách, ktoré vykázali certifikačné orgány v súvislosti s jednotlivými OP	R ([1])						

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Vykonáva sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	Kapitola 5, **odporúčanie 6** (tiež kapitola 6): vždy vo svojej výročnej správe o činnosti uvádzať dôvody, pre ktoré nevzniesla *výhrady* (alebo vzniesla výhrady s nižším finančným dosahom) v prípadoch, keď je to spôsobené výnimkami v platných usmerneniach Komisie alebo v schválených stratégiách auditu	X ([1])						
	Kapitola 6, **odporúčanie 1**: následne kontrolovať nedostatky členských štátov zistené pri tematickom audite GR EMPL overovaní vykonávaných riadiacim orgánom. To by si vyžadovalo posilniť kontroly týkajúce sa súladu s pravidlami verejného obstaráva a ďalších relevantných zdrojov chýb (náklady nesúvisiace s projektom alebo bez pridanej hodnoty).	Z						
	Kapitola 6, **odporúčanie 2**: potvrdiť vo svojej VSČ, že vykonala primerané kontroly, aby zabezpečila, že *„miera zostatkových chýb“* je založená na správnych, úplných a spoľahlivých informáciách o finančných opravách. Na tento účel by Komisia mala požadovať od kontrolných orgánov, aby osvedčili správnosť údajov o finančných opravách vykázaných certifikačnými orgánmi za každý OP, ak takéto opatrenia považuje za potrebné.	Z ([1])						
	Kapitola 6, **odporúčanie 3:** zabezpečiť, aby sa články 78 a 130 nariadenia o spoločných ustanoveniach na programové obdobie 2014 – 2020 uplatňovali takým spôsobom, aby sa zabránilo kumulovaniu predbežného financovania s počiatočnou platbou predbežného financovania				Z ([2])			
	Kapitola 6, **odporúčanie 4:** zabezpečiť, aby orgány členských štátov poverené riadením štrukturálnych fondov riešili problém účtovania osobných nákladov na projekty EÚ s vyššími sadzbami, ako sú sadzby financované z vnútroštátnych finančných prostriedkov		Z ([3])					
	Kapitola 6, **odporúčanie 5:** pri schvaľovaní OP na nové programové obdobie zabezpečiť, aby členské štáty zohľadnili všetky možnosti zjednodušenia umožnené v nariadeniach o *európskych štrukturálnych a investičných fondoch* na obdobie rokov 2014 – 2020		Z ([4])					

([1]) Vykonávanie by malo pokračovať až do ukončenia programového obdobia.
([2]) Komisia toto odporúčanie neakceptovala (pozri bod 6.79 výročnej správy za rok 2014).
([3]) Neprijali sa žiadne systémové riešenia.
([4]) Nové programové obdobie ešte dostatočne nepokročilo na to, aby sa vykonávanie dalo plne posúdiť.

KAPITOLA 7

„Prírodné zdroje“

OBSAH

	Body
Úvod	7.1 – 7.8
Stručný opis „Prírodných zdrojov“	7.3 – 7.6
Rozsah auditu a audítorský prístup	7.7 – 7.8
Časť 1 –Riadnosť operácií	7.9 – 7.35
EPZF – Podpora trhu a priama podpora	7.11 – 7.19
Rozvoj vidieka, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo	7.20 – 7.27
Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia	7.28 – 7.31
Záver a odporúčania	7.32 -7.35
Záver	7.32 – 7.33
Odporúčania	7.34 – 7.35
Časť 2 – Výkonnosť	7.36 – 7.56
Posúdenie výkonnosti projektov rozvoja vidieka	7.37 – 7.42
Posúdenie výkonnosti ekologizácie	7.43 – 7.54
Závery	7.55 – 7.56

Príloha 7.1 – Výsledky testovania operácií v okruhu „Prírodné zdroje“

Príloha 7.2 – Prehľad výsledkov testovania operácií týkajúcich sa rozvoja vidieka, životného prostredia, opatrení v oblasti klímy a rybného hospodárstva za každý členský štát

Príloha 7.3 – Prehľad chýb s minimálne 20 % dosahom na oblasť rozvoja vidieka, životného prostredia, opatrení v oblasti klímy a rybného hospodárstva

Príloha 7.4 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v okruhu „Prírodné zdroje“

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

7.1. V tejto kapitole sa predkladajú naše zistenia týkajúce sa okruhu *VFR* „Prírodné zdroje“. Patria sem výdavky z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) (v „prvom *špecifickom hodnotení*“ tejto kapitoly) a výdavky na rozvoj vidieka, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo (v „druhom špecifickom hodnotení“ tejto kapitoly). V ***rámčeku 7.1*** sa nachádza prehľad hlavných činností a výdavkov v rámci tohto okruhu v roku 2016.

Rámček 7.1 – Okruh 2 VFR – „Prírodné zdroje“ – Rozdelenie za rok 2016

(mld. EUR)

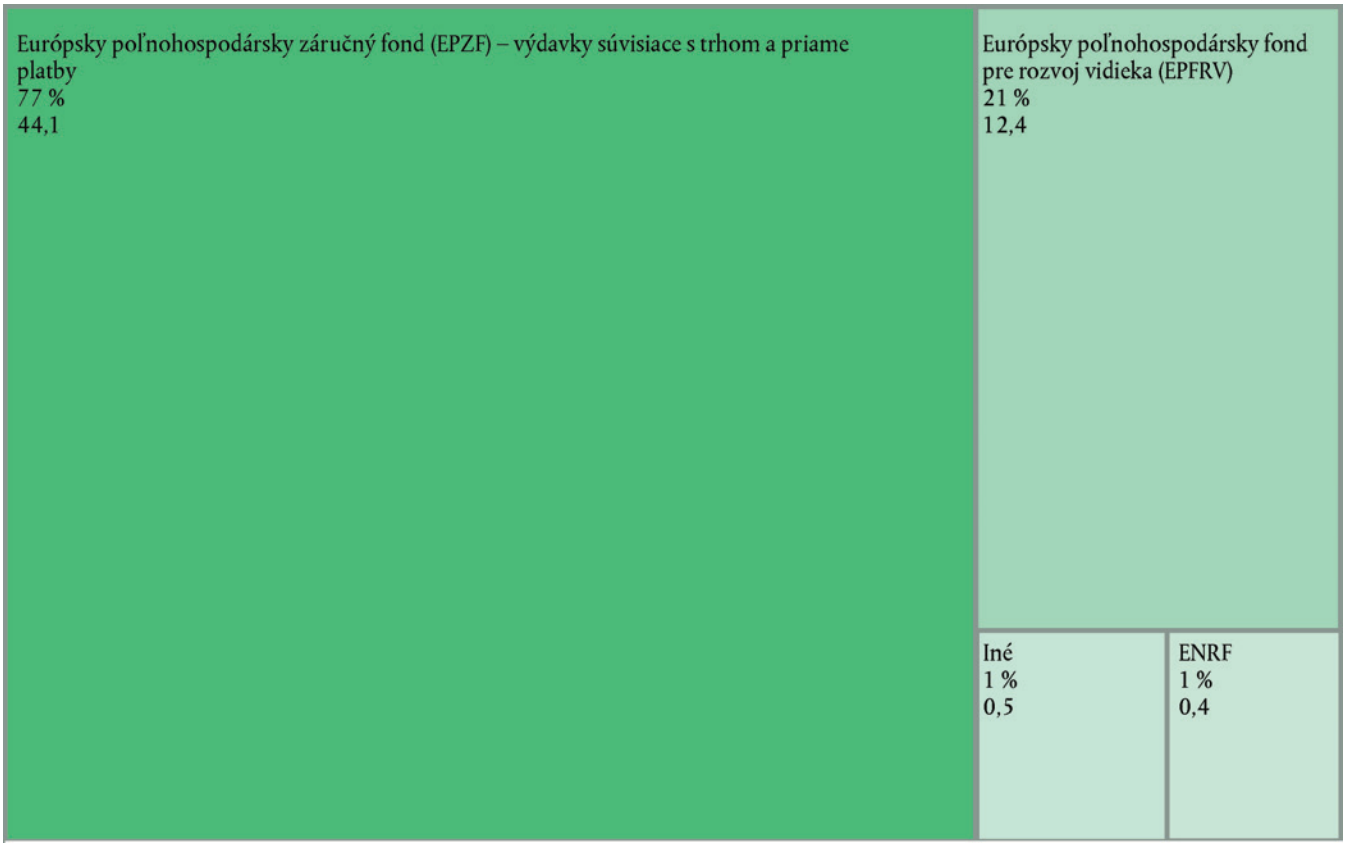

Celková výška platieb za rok	57,4
– *zálohy* ([1])	*- 1,5*
+ *zúčtovanie záloh* ([1])	*2,0*
Kontrolovaný súbor spolu	**57,9**

([1]) V súlade s jednotnou definíciou príslušných operácií (podrobnosti pozri v bode 10 ***prílohy 1.1***).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná uzávierka Európskej únie za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.2. Okrem zistení týkajúcich sa *riadnosti* sa v tejto kapitole nachádza časť s preskúmaním *výkonnosti* vzorky projektov rozvoja vidieka a nového systému *ekologizácie* (pozri bod 7.4).

Stručný opis „Prírodných zdrojov"

7.3. *Spoločná poľnohospodárska politika* (SPP) je základom výdavkov EÚ v poľnohospodárstve. Komisia, konkrétne Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI) a *platobné agentúry* v členských štátoch vykonávajú SPP v rámcizdieľaného *hospodárenia*. *Príjemcov* vyplácajú najmä prostredníctvom dvoch fondov ([1]): EPZF, z ktorého sa v plnej miere financuje *priama pomoc* EÚ a *trhové opatrenia* ([2]), a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), z ktorého sa spolu s členskými štátmi spolufinancujú programy rozvoja vidieka.

7.4. Z EPZF (77 % výdavkov na „Prírodné zdroje") sa financuje niekoľko systémov priamej pomoci (40,8 mld. EUR v roku 2016) a intervenčné opatrenia na poľnohospodárskych trhoch ([3]) (3,2 mld. EUR v roku 2016). Reformou SPP v roku 2013 ([4]) sa zaviedli významné zmeny v systémoch priamej pomoci (pozri body 7.15 a 7.16) a rok 2016, ktorý je predmetom tejto správy, bol prvým rokom, keď boli platby konečným príjemcom uhradené ([5]) na základe nových platných pravidiel. Štyri hlavné režimy, ktoré sa podieľajú 91 % na všetkých priamych platbách pomoci, sú:

— dva režimy, ktoré sa vzťahujú na plochu, poskytujú *oddelenú* ([6]) *podporu príjmov*, konkrétne *„režim základných platieb"* (BPS) (17,8 mld. EUR v roku 2016) ([7]) a *„režim jednotnej platby na plochu" (SAPS)* (4 mld. EUR v roku 2016),

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549).

([2]) S výnimkou niektorých spolufinancovaných opatrení, napr. propagačných opatrení a školského programu podpory konzumácie ovocia.

([3]) Vzťahujú sa predovšetkým na pomoc vo vinárskom odvetví a odvetví ovocia a zeleniny, podporu na školský mliečny program a program podpory konzumácie ovocia v školách, ako aj opatrenia v prospech najvzdialenejších regiónov EÚ.

([4]) Európsky parlament, Rada a Európska komisia dosiahli dohodu o reforme SPP v roku 2013. Niekoľko legislatívnych textov zameraných na jej vykonávanie v praxi bolo schválených neskôr.

([5]) Na základe žiadostí predložených v roku 2015 (t. j. rok podávania žiadostí 2015).

([6]) Oddelené platby sa vyplácajú na všetku oprávnenú poľnohospodársku pôdu bez ohľadu na to, či sa pôda využíva na produkciu.

([7]) V súčasnosti skúmame vykonávanie režimu základných platieb s cieľom uverejniť osobitnú správu (pozri náš plán práce na rok 2017; http://eca.europa.eu).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (tzv. „ekologizačné platby“, 11,7 mld. EUR v roku 2016),

— *viazaná podpora,* prepojená na konkrétnu výrobu poľnohospodárskych výrobkov (napr. hovädzie a teľacie mäso, mlieko alebo bielkovinové plodiny), ktoré sú obzvlášť dôležité z hospodárskych, sociálnych alebo environmentálnych dôvodov a čelia určitým ťažkostiam (3,8 mld. EUR v roku 2016).

7.5. Z EPFRV (21 % výdavkov na „Prírodné zdroje“) sa spolufinancujú výdavky na rozvoja vidieka vyplatené prostredníctvom programov rozvoja vidieka členských štátov. Výdavky zahŕňajú opatrenia, ktoré sa vzťahujú na plochu ([8]), aj opatrenia, ktoré sa nevzťahujú na plochu ([9]). V roku 2016 sa z EPFRV pokryli výdavky vo výške 12,4 mld. EUR, z ktorých 63 % sa týkalo programov rozvoja vidieka realizovaných v *programovom období* 2014 – 2020 a 37 % skorších programov.

7.6. Tento okruh VFR zahŕňa aj spoločnú rybársku politiku a niektoré výdavky EÚ na životné prostredie a opatrenia v oblasti klímy ([10]) (2 % výdavkov na „Prírodné zdroje“).

ODPOVEDE KOMISIE

7.5. *Pokiaľ ide o 37 % platieb, ktoré boli vyplatené v súvislosti so záväzkami zo skorších programov, táto hodnota zahŕňa platby vykonané v poslednom štvrťroku vzťahujúcom sa na programy obdobia rokov 2007 – 2013, ako aj platby zostatkov. Z 92 programov rozvoja vidieka v období rokov 2007 – 2013 bolo v roku 2016 ukončených 64, pričom priemerná miera plnenia bola na úrovni 99,1 % a celková platba zostatku vo výške 2,7 miliardy EUR.*

([8]) Opatrenia, ktoré sa vzťahujú na plochu, sú opatrenia, pri ktorých je platba spojená s počtom hektárov, ako sú agro-environmentálne platby a kompenzačné platby poľnohospodárom v oblastiach so znevýhodnenými prírodnými podmienkami.

([9]) Opatrenia, ktoré sa nevzťahujú na plochu, sú zvyčajne investície, napríklad modernizácia poľnohospodárskych podnikov alebo zavedenie základných služieb pre vidiecke hospodárstvo a miestne obyvateľstvo.

([10]) Z iných výdavkových oblastí EÚ, ktoré sú mimo okruhu VFR „Prírodné zdroje“, sa tiež poskytuje financovanie životného prostredia a opatrení v oblasti klímy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsah auditu a audítorský prístup

7.7. Uplatniac audítorský prístup a metódy uvedené v ***prílohe 1.1*** sme v roku 2016 preskúmali:

a) vzorku 217 *operácií* EPZF a 163 operácií týkajúcich sa oblasti rozvoja vidieka, životného prostredia, opatrení v oblasti klímy a rybného hospodárstva v súlade s bodom 7 ***prílohy 1.1***. Obe vzorky boli vybrané tak, aby reprezentovali celý rad výdavkov v rámci tohto okruhu VFR pre obe *špecifické hodnotenia* ([11]). Vzorka EPZF pozostávala z operácií uskutočnených v 21 členských štátoch ([12]). Vzorka v prípade druhého špecifického hodnotenia pozostávala zo 153 operácií v oblasti rozvoja vidieka a z 10 ďalších operácií (týkajúcich sa životného prostredia, opatrení v oblasti klímy a rybného hospodárstva) v 20 členských štátoch ([13]).

b) či informácie o riadnosti výdavkov uvedené vo *výročných správach o činnosti* GR AGRI, GR MARE a GR ENV/CLIMA ([14]) boli zväčša konzistentné s našimi výsledkami.

([11]) Náš prístup je založený na niekoľkých náhodne vybraných položkách (napr. pozemky alebo faktúry) za každú operáciu. Zistená chyba preto nemusí nevyhnutne odrážať celkovú chybovosť danej operácie.

([12]) Belgicko (Valónsko a Flámsko), Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Nemecko (Bavorsko, Hamburg-Jonas, Meklenbursko-Predpomoransko, Severné Porýne-Vestfálsko, Sasko-Anhaltsko, Šlezvicko-Holštajnsko), Írsko, Grécko, Španielsko (Baskicko, Andalúzia, región Murcia, spoločenstvo Valencia, Aragónsko, Castilla-La Mancha, Estremadura a Kastília a León), Francúzsko, Taliansko (AGEA, Kalábria, Lombardsko, Toskánsko a Benátsko), Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Fínsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo (Anglicko, Severné Írsko a Škótsko). Vzorka zahŕňala aj jednu operáciu v rámci *priameho hospodárenia*.

([13]) Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Nemecko (Dolné Sasko – Brémy, Sasko a Sasko-Anhaltsko), Estónsko, Írsko, Grécko, Španielsko (Andalúzia, Castilla-La Mancha a Estremadura), Francúzsko (Midi-Pyrénées a Rhône-Alpes), Chorvátsko, Taliansko (Basilicata), Litva, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko (Azory a kontinentálne), Rumunsko, Slovensko, Fínsko a Spojené kráľovstvo (Anglicko a Škótsko). Vzorka zahŕňala sedem operácií v rámci priameho hospodárenia, z ktorých dve sa týkali finančných prostriedkov EÚ vynaložených v rámci dohôd o partnerstve v sektore rybolovu mimo Európskej únie.

([14]) GR ENV a GR CLIMA majú spoločné riaditeľstvo pre finančné zdroje.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.8. V druhej časti tejto kapitoly, ktorá sa zameriava na výkonnosť, sme preskúmali:

a) či príjemcovia v prípade 193 investičných projektov, ktoré sme preskúmali v rokoch 2014 až 2016, uskutočnili investíciu podľa plánu a či boli náklady primerané;

b) či šesť projektov preskúmaných v roku 2016 a schválených podľa pravidiel na obdobie 2014 – 2020 by bolo vhodných pre *možnosti zjednodušených nákladov*;

c) niektoré otázky výkonnosti týkajúce sa nových ekologizačných platieb pre 197 poľnohospodárskych podnikov.

ODPOVEDE KOMISIE

ČASŤ 1 – RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

7.9. Odhadujeme, že chybovosť výdavkov na EPZF, ktorých sa týka jedno z dvoch špecifických hodnotení uvedených v tejto kapitole (pozri bod 7.11) a ktoré tvoria viac než tri štvrtiny výdavkov v rámci okruhu 2 VFR, za rok 2016 neprekročila *prah významnosti* na úrovni 2 %. Prehľad výsledkov testovania operácií v okruhu „Prírodné zdroje“ ako celku, ako aj v rámci oboch špecifických hodnotení sú zhrnuté v ***prílohe 7.1***. Z 380 operácií, ktoré sme preskúmali, 112 (29 %) obsahovalo *chyby*, z toho 90 bolo vyčísliteľných. Chybovosť v okruhu „Prírodné zdroje“ ako celku odhadujeme na 2,5 % ([15]).

7.9. *Komisia je veľmi spokojná so zistením Európskeho dvora audítorov, že vo výdavkoch EPZF, ktoré predstavujú 44 miliárd EUR ročne, nebola žiadna významná chyba. Komisiu teší aj skutočnosť, že celková miera chybovosti, ktorú oznámil Európsky dvor audítorov, je veľmi podobná ako celková miera chybovosti v prípade SPP uvedená vo výročnej správe o činnosti GR AGRI za rok 2016.*

Komisia sa domnieva, že čisté finančné opravy vyplývajúce z viacročných postupov overenia súladu, ako aj finančné prostriedky, ktoré príjemcovia musia vrátiť do rozpočtu EÚ, predstavujú nápravnú schopnosť, ktorú Komisia zohľadňuje pri posudzovaní konečného rizika pre rozpočet EÚ.

Komisia predovšetkým poznamenáva, že podľa výročnej správy o činnosti Generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za rok 2016 predstavovala jeho nápravná schopnosť v danom roku 2,04 % príslušných výdavkov na SPP.

([15]) Výpočet chybovosti je založený na reprezentatívnej vzorke. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 1,5 % do 3,5 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.10. V ***rámčeku 7.2*** sa nachádza rozdelenie celkovej *odhadovanej chybovosti* za rok 2016 a charakteru a rozsahu chýb ovplyvňujúcich EPZF a oblasť rozvoja vidieka, životného prostredia, opatrení v oblasti klímy a rybného hospodárstva.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 7.2 – Rozdelenie odhadovanej chybovosti podľa typu chyby – „Prírodné zdroje“

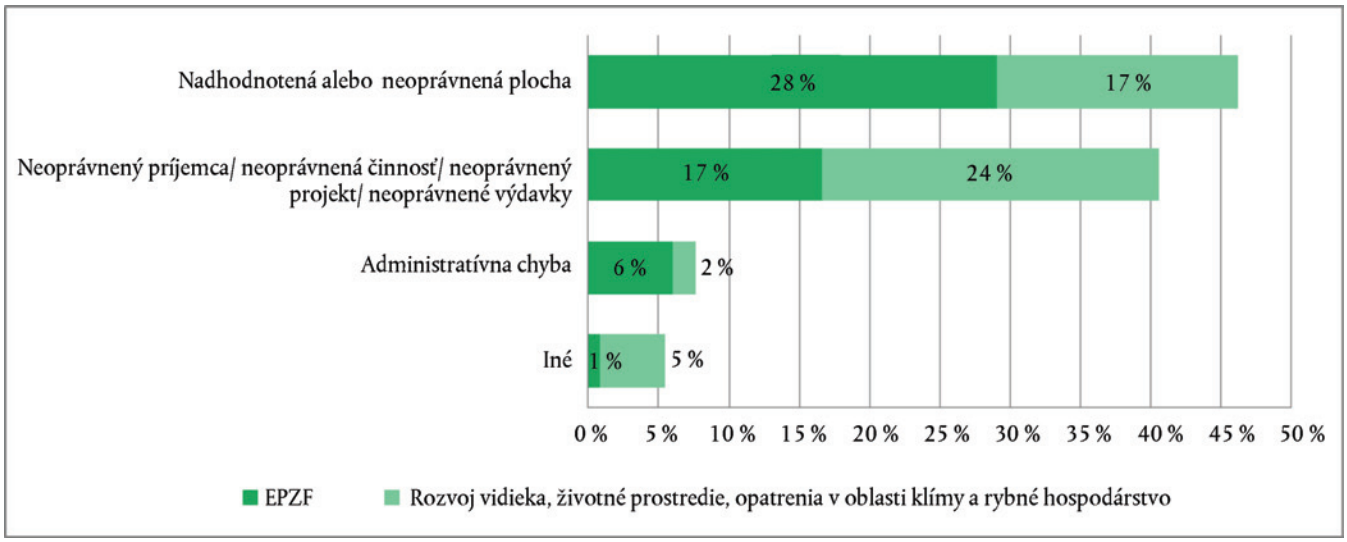

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

EPZF – Podpora trhu a priama podpora

7.11. Z výsledkov testovania operácií celkovo vyplýva, že chybovosť za toto špecifické hodnotenie nebola významná. Z 217 operácií EPZF, ktoré sme preskúmali, však 49 (23 %) obsahovalo chyby a všetky boli vyčísliteľné. Chybovosť odhadujeme na 1,7 % ([16]).

7.11. *Komisiu veľmi teší, že Európsky dvor audítorov odhadol najpravdepodobnejšiu chybovosť pod hranicou významnosti, pričom jej hodnota je veľmi podobná ako hodnota uvedená vo výročnej správe o činnosti GR AGRI za rok 2016. Potvrdzuje sa tým účinnosť nápravných akčných plánov, ktoré dotknuté členské štáty v posledných rokoch vykonávali predovšetkým v súvislosti s vylepšeniami systémov identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS), a ich dôsledným monitorovaním zo strany Komisie.*

([16]) Výpočet chybovosti bol vykonaný na reprezentatívnej vzorke. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 0,8 % do 2,6 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.12. V ***rámčeku 7.3*** je uvedený prehľad nami odhadovanej chybovosti za rok 2016 podľa typu chyby.

Rámček 7.3 – Rozdelenie odhadovanej chybovosti podľa typu chyby – EPZF

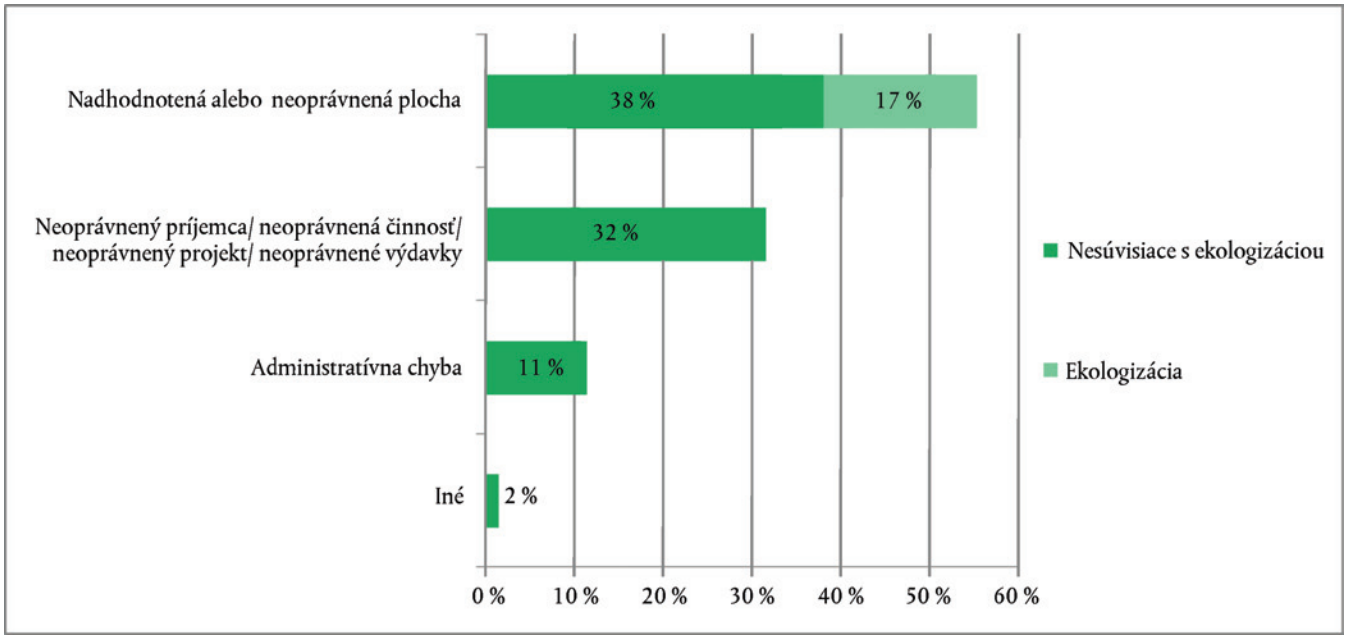

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

7.13. Z 217 operácií EPZF, ktoré sme preskúmali, sa 201 týkalo systémov priamej pomoci a 16 intervenčných opatrení na poľnohospodárskych trhoch a iných položiek. Hlavným systémom riadenia a kontroly platieb priamej pomoci je *integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS)*. Ako sme informovali v minulosti, IACS ([17]) a konkrétne *systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS)* ([18]), výrazne prispieva k predchádzaniu chýb a znižovaniu chybovosti.

ODPOVEDE KOMISIE

7.13. *Komisia víta stanovisko, že IACS a konkrétne LPIS výrazne prispieva k predchádzaniu a znižovaniu chybovosti. Potvrdzuje to názor Komisie, že IACS vrátane LPIS predstavuje kľúčový nástroj v rámci modelu uistenia SPP. Komisia naďalej pomáha členským štátom zabezpečovať primeranú kvalitu a účinnosť, a to aj pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa EPFRV.*

([17]) Pozri bod 7.35 výročnej správy za rok 2014.
([18]) Pozri bod 7.17 výročnej správy za rok 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.14. Orgány členských štátov prijali nápravné opatrenia, ktoré priamo ovplyvnili šesť operácií vo vzorke. Tieto opatrenia boli relevantné pre naše výpočty, keďže znížili nami odhadovanú chybovosť pre toto špecifické hodnotenie o 0,7 percentuálneho bodu. V 16 prípadoch vyčísliteľných chýb mali vnútroštátne orgány k dispozícii dostatok informácií ([19]) na to, aby sa chybám predišlo alebo aby sa zistili a opravili pred deklarovaním výdavkov Komisii. Ak by vnútroštátne orgány všetky tieto informácie, ktoré mali k dispozícii, riadne využili, odhadovaná chybovosť za toto špecifické hodnotenie by bola o 0,5 percentuálny bod nižšia.

Nadhodnotená alebo neoprávnená plocha vrátane novej ekologizačnej platby

7.15. Zistili sme, že oprávnené plochy boli presnejšie vymedzené než v predchádzajúcich rokoch. Hlavnými dôvodmi tohto zlepšenia sú:

— revidované vymedzenie *trvalých trávnych porastov* po reforme SPP v roku 2013 znamenalo, že niektoré plochy, ktoré boli predtým neoprávnené, sa stali oprávnenými podľa pravidiel platných od roku podávania žiadostí 2015 (pozri ***rámček 7.4***),

— ako sme zaznamenali v predchádzajúcich správach ([20]), spoľahlivosť údajov o oprávnenosti plochy zaznamenaných v systéme LPIS sa naďalej zlepšovala výsledkom predchádzajúcich akčných plánov zavedených členskými štátmi z ich vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť Komisie,

— uplatňovaním nového postupu geopriestorovej žiadosti o pomoc (GSAA) ([21]) sa znížil počet chýb súvisiacich s plochou v žiadostiach o pomoc. V žiadostiach o pomoc podaných v roku podávania žiadostí 2015 viac než jedna tretina platobných agentúr už uplatnila tento užitočný nástroj. GSAA sa má plne zaviesť do roku podávania žiadostí 2018.

ODPOVEDE KOMISIE

7.14. *Komisia víta posúdenie Európskeho dvora audítorov, ktoré sa týka úlohy členských štátov a nápravných opatrení, a bude aj naďalej podnecovať a podporovať členské štáty v tom, aby prijali všetky potrebné opatrenia na predchádzanie chybám, na ich odhalenie a nápravu.*

Komisia bude predovšetkým aj naďalej pracovať s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť spoľahlivosť systémov riadenia a kontroly, pričom treba zohľadniť skutočnosť, že zdroje platobných agentúr na odhaľovanie neoprávnených výdavkov sú obmedzené a musia byť pomerné k riziku.

7.15.

— *Komisia víta posúdenie Európskeho dvora audítorov, ktoré sa týka účinnosti akčných plánov v súvislosti s LPIS.*

Komisia bude aj naďalej pracovať s členskými štátmi s cieľom zachovať všeobecnú kvalitu LPIS a IACS.

([19]) Informácie uvedené v podpornej dokumentácii a databázach alebo vyplývajúce zo štandardných krížových kontrol a ďalších povinných kontrol.

([20]) Pozri bod 7.17 výročnej správy za rok 2015 a body 60 až 64 osobitnej správy č. 25/2016 „Systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov: užitočný nástroj na určovanie poľnohospodárskej pôdy, na ktorú možno poskytnúť podporu – jeho riadenie by sa však mohlo ďalej zlepšovať“ (http://eca.europa.eu).

([21]) Pozri tiež body 46 až 48 osobitnej správy č. 25/2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 7.4 – Nové vymedzenie trvalých pasienkov pomohlo znížiť chybovosť

V predchádzajúcich rokoch boli neoprávnené trvalé trávne porasty hlavným zdrojom chybovosti ([22]). Tieto chyby sa teraz výrazne znížili z hľadiska počtu aj rozsahu najmä vďaka novému vymedzeniu trvalých pasienkov v rámci reformy SPP.

Zatiaľ čo sa v predchádzajúcej definícii obmedzila oprávnenosť na časť pozemku, ktorá bola pokrytá trávou alebo bylinnou vegetáciou, rozsah sa teraz rozšíril na akúkoľvek vegetáciu vhodnú na spásanie, vrátane kríkov a stromov, pod podmienkou, že neprevládajú. Členské štáty môžu tiež rozšíriť oprávnenosť na pozemky, na ktorých prevláda nebylinná vegetácia, ak je súčasťou zavedených miestnych postupov. Fotografie nižšie znázorňujú zmenu politiky.

Obrázok 1 – Nebylinná vegetácia je teraz oprávnená, ak ju možno spásať a neprevláda

Pred reformou SPP v roku 2013 bola miera oprávnenosti tohto pozemku 40 % zodpovedajúca jeho trávnatému pokrytiu. V rámci nového vymedzenia sa miera oprávnenosti zvýšila na 60 %, aby sa odrazila iná vegetácia vhodná na spásanie (napríklad kríky a malé stromy).

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

([22]) Pozri bod 7.20 výročnej správy za rok 2015, bod 7.21 výročnej správy za rok 2014, bod 3.9 výročnej správy za rok 2013, bod 3.13 výročnej správy za rok 2012, bod 3.12 výročnej správy za rok 2011.

Obrázok 2 – Nebylinná vegetácia môže aj prevládať, ak je súčasťou zavedených miestnych postupov

Niekoľko členských štátov ([23]) si zvolilo pripustiť ako oprávnené pasienky aj pozemky, na ktorých prevláda nebylinná vegetácia vhodná na spásanie (napr. vresoviská vhodné na spásanie).

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.16. Novou ekologizačnou platbou sa vytvárajú pre poľnohospodárov dodatočné požiadavky. Cieľom systému pomoci na ekologizáciu je dosiahnuť, aby boli poľnohospodárske podniky v EÚ šetrnejšie k životnému prostrediu prostredníctvom troch postupov: diverzifikácia plodín, zachovanie existujúceho trvalého trávneho porastu a zriadenie oblastí ekologického záujmu (OEZ) na ornej pôde ([24]). Tieto tri postupy sú opísané v bodoch 7.44 až 7.46.

([23]) Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Taliansko, Portugalsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo.

([24]) Len niektoré využitia oprávnenej plochy OEZ sú možné na pozemkoch iných než orná pôda (napr. výmladková plantáž rýchlo rastúcich drevín a zalesnené oblasti). Trvalé prvky oprávnené ako OEZ, napr. krajinné prvky a nárazníkové zóny, môžu byť na ploche priamo priľahlej k ornej pôde.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.17. Preskúmali sme ekologizačnú platbu pre 63 poľnohospodárskych podnikov ([25]). Zistili sme, že všetky, ktorých sa týkala diverzifikácia plodín, túto podmienku spĺňali. Pokiaľ ide o zachovanie existujúceho trvalého trávneho porastu, nezistili sme žiadne porušenia pri pozemkoch, ktoré boli správne zaznamenané v systéme LPIS. Nie všetky trvalé trávne porasty však boli náležite zaznamenané ako trvalé trávne porasty ([26]) a v jednom prípade to viedlo k porušeniu požiadaviek na zachovanie plochy s trvalým trávnym porastom citlivým z hľadiska životného prostredia (pozri bod 7.45). Väčšina chýb v ekologizácii, ktoré sme zistili, sa týkala súladu s požiadavkami OEZ.

7.18. Poľnohospodárske pozemky sa klasifikujú do troch kategórií: orná pôda, trvalý trávny porast a trvalé plodiny (napr. ovocné sady a olivové háje). OEZ musia byť umiestnené na ornej pôde (alebo byť k nej priľahlé). Zistili sme, že niekoľko platobných agentúr buď nemalo spoľahlivé informácie o kategóriách pôdy v ich systéme LPIS, alebo ich nevyužili na overenie žiadostí (pozri ***rámček 7.5***).

Rámček 7.5 – Správna klasifikácia pôdy je dôležitá na zabezpečenie súladu s požiadavkami na ekologizáciu

V právnych predpisov EÚ sa stanovuje, že orná pôda využívaná na pestovanie tráv sa stáva trvalým pasienkom, keď nebola zahrnutá do systému striedania plodín päť alebo viac rokov.

V Českej republike a Poľsku databáza LPIS neobsahovala nijaké informácie o využívaní pôdy v minulosti. V takýchto situáciách orgány nemôžu vykonať automatizované krížové kontroly s cieľom overiť, či sa orná pôda využívaná na pestovanie tráv stala trvalým trávnym porastom. To vytvára riziko, že orgány nemusia odhaliť deklarované OEZ, ktoré sú v skutočnosti na trvalých trávnych porastoch (t. j. nie na ornej pôde).

Zistili sme aj nedostatky týkajúce sa klasifikácie trvalých trávnych porastov či súvisiacich krížových kontrol v Nemecku (Bavorsko, Meklenbursko-Predpomoransko, Severné Porýnie-Vestfálsko, Sasko-Anhaltsko, Šlezvicko-Holštajnsko), vo Francúzsku, v Taliansku (Lombardsko), Portugalsku a Spojenom kráľovstve (Anglicko).

ODPOVEDE KOMISIE

7.18. *Komisia vie o nedostatkoch v niektorých členských štátoch. Vznikli počas prvého roka vykonávania nových priamych platieb, týkajú sa len obmedzených oblastí a prijímajú sa nápravné opatrenia. GR AGRI v príslušných prípadoch začalo postupy overenia súladu, ktoré ochránia finančné záujmy EÚ.*

Rámček 7.5 – Správna klasifikácia pôdy je dôležitá na zabezpečenie súladu s požiadavkami na ekologizáciu

GR AGRI začína postupy overenia súladu, ktoré ochránia finančné záujmy EÚ proti tomuto riziku.

([25]) Všetky tri postupy sa nevzťahovali na všetky kontrolované poľnohospodárske podniky. Na niektoré z nich sa nevzťahoval jeden alebo viac postupov najmä pre ich malú veľkosť.

([26]) Pozri tiež body 37 a 38 osobitnej správy č. 25/2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Neoprávnený príjemca/neoprávnené výdavky

7.19. V troch prípadoch opatrení týkajúcich sa trhu v našej vzorke platobné agentúry preplatili náklady, ktoré boli sčasti neoprávnené. Hoci takéto opatrenia predstavujú malú časť celkových výdavkov EPZF, tieto chyby sú podstatným zdrojom nadmerných platieb v rámci fondu v našej vzorke.

Rozvoj vidieka, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo

7.20. Prehľad výsledkov testovania operácií je uvedený v ***prílohe 7.1***. Pokiaľ ide o životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo, zo 163 operácií, ktoré sme skúmali, bolo 63 (39 %) ovplyvnených chybami, z ktorých 41 bolo vyčísliteľných. Chybovosť odhadujeme na 4,9 % ([27]). V ***prílohe 7.2*** sa nachádza prehľad výsledkov testovania operácií v rámci *zdieľaného hospodárenia* podľa členských štátov a v ***prílohe 7.3*** je prehľad všetkých chýb s minimálne 20 % dosahom hodnoty preskúmaných operácií.

ODPOVEDE KOMISIE

7.20. *Komisia berie na vedomie, že hodnota chybovosti, ktorú odhadol Európsky dvor audítorov, je podobná ako hodnota uvedená vo výročnej správe o činnosti GR AGRI za rok 2016.*

Rozvoj vidieka zostáva aj naďalej oblasťou, ktorú treba dôsledne kontrolovať, predovšetkým pokiaľ ide o opatrenia investičného typu. V prípade, že sa identifikujú nedostatky v kontrole, Komisia systematicky žiada členské štáty, aby vypracovali nápravné akčné plány a podporuje ich vykonávanie. Komisia takisto aktívne podporuje využívanie zjednodušených možností vykazovania s cieľom znížiť administratívne náklady a mieru chybovosti. Keďže však treba dosiahnuť rovnováhu medzi zákonnosťou a riadnosťou a výsledkami politických cieľov, pričom je potrebné zohľadniť náklady na vykonávanie (riadenie a kontrolu), nemožno so skutočnou istotou očakávať, že pomocou primeraného úsilia by bolo možné v prípade platieb príjemcom dosiahnuť chybovosť nižšiu ako 2 % v oblasti rozvoja vidieka. Nápravná schopnosť vrátených finančných prostriedkov zo strany členských štátov a finančné opravy Komisie v rokoch nasledujúcich po roku výdavkov však Komisii umožňujú získať uistenie o výdavkoch SPP.

([27]) Výpočet chybovosti bol vykonaný na reprezentatívnej vzorke. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 2,1 % do 7,7 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.21. V ***rámčeku 7.6*** je uvedený prehľad nami odhadovanej chybovosti za rok 2016 podľa typu chyby.

Rámček 7.6 – Podiel jednotlivých typov chýb na odhadovanej chybovosti – Rozvoj vidieka, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo

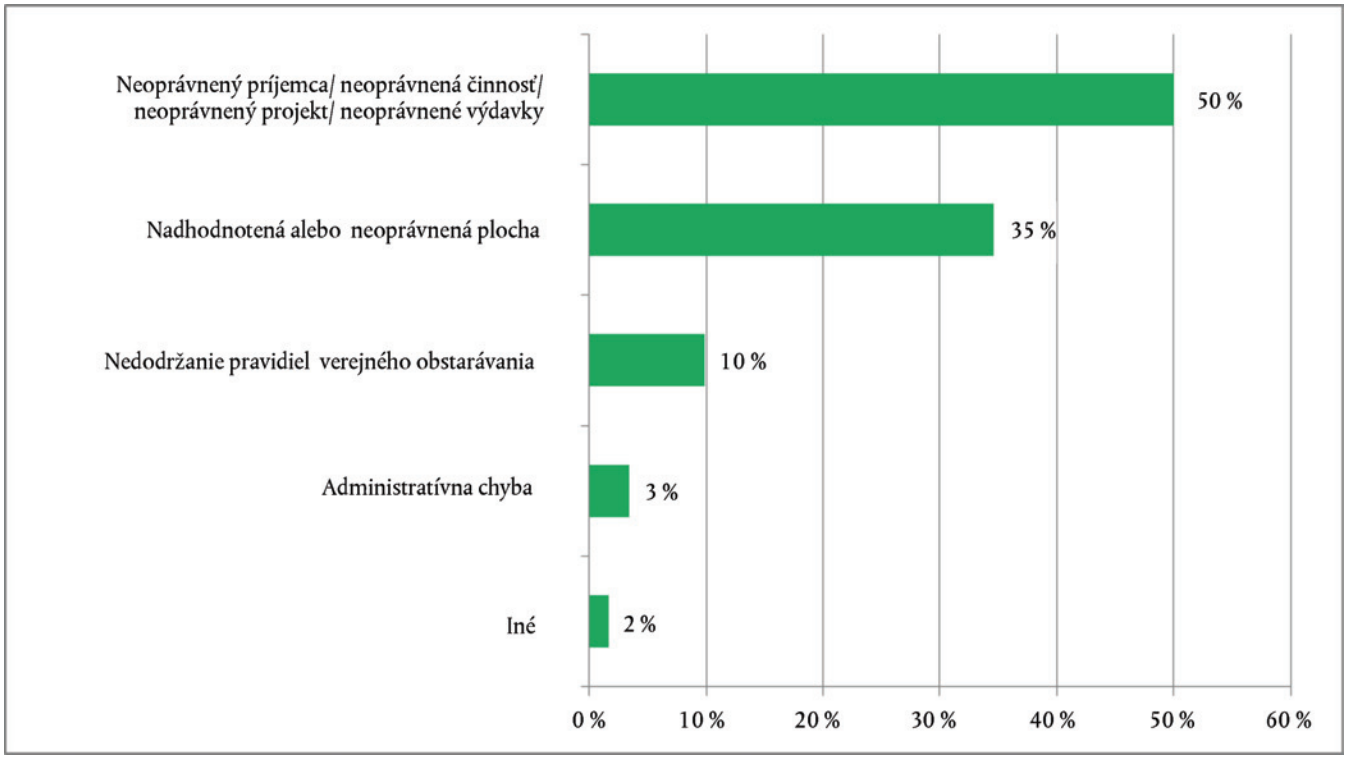

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.22. Pokiaľ ide o rozvoj vidieka, zo 153 operácií, ktoré sme preskúmali, sa 64 týkalo opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu (zvyčajne investičné projekty). Z týchto 153 operácií 58 (38 %) obsahovalo chyby, z toho 38 bolo vyčísliteľných. Pokiaľ ide o 10 operácií týkajúcich sa životného prostredia, opatrení v oblasti klímy a rybného hospodárstva vo vzorke, 5 (50 %) bolo ovplyvnených chybami, z ktorých tri boli vyčísliteľné.

7.23. Orgány členských štátov prijali nápravné opatrenia, ktoré priamo ovplyvnili 8 operácií vo vzorke. Tieto opatrenia boli relevantné pre naše výpočty, keďže znížili nami odhadovanú chybovosť pre toto špecifické hodnotenie o 0,4 percentuálneho bodu. V 16 prípadoch vyčísliteľných chýb mali vnútroštátne orgány k dispozícii dostatok informácií ([28]) na to, aby sa chybám predišlo alebo aby sa zistili a opravili pred deklarovaním výdavkov Komisii. Ak by vnútroštátne orgány všetky tieto informácie, ktoré mali k dispozícii, riadne využili, odhadovaná chybovosť pre toto špecifické hodnotenie by bola o 1,5 percentuálny bod nižšia.

7.24. Typy chýb sú podobné tým, ktoré sme zistili v predchádzajúcich rokoch, a tým, ktoré sú uvedené v našej osobitnej správe, v ktorej sa analyzujú príčiny chýb vo výdavkoch na rozvoj vidieka ([29]). Takisto ako v predchádzajúcich rokoch sa prevažná časť (62 %) odhadovanej chybovosti, ktorá je uvedená v bode 7.20, týkala opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu.

7.25. V prípade operácií, ktoré sa nevzťahujú na plochu, bola hlavná príčina chýb nedodržanie požiadaviek oprávnenosti. Tri vyčísliteľné chyby v oblasti životného prostredia, opatrení v oblasti klímy a rybného hospodárstva tiež súviseli s neoprávnenými výdavkami.

7.26. Tento rok tri najväčšie chyby oprávnenosti súviseli s príjemcami, ktorí nezverejnili, že boli kontrolovaní, spoločne podávali žiadosť alebo kupovali od prepojených spoločností v rozpore s pravidlami EÚ alebo vnútroštátnymi pravidlami (pozri príklady 1, 2 a 6 v ***prílohe 7.3***).

ODPOVEDE KOMISIE

7.22. *Komisia poznamenáva, že 30 z 38 vyčísliteľných chýb bolo pod úrovňou 20 %.*

7.23. *Komisia si uvedomuje, že vnútroštátne orgány by potenciálne mohli odhaliť viac chýb, ktoré v oblasti rozvoja vidieka našiel Európsky dvor audítorov. Pravidlá SPP poskytujú členským štátom všetky potrebné nástroje, ktorými môžu zmierniť väčšinu rizík výskytu chýb.*

Komisia sa takisto domnieva, že členské štáty vyvinú primerané úsilie na kontrolu operácií.

Komisia je obozretná a vykonáva audity zamerané na overenie súladu, v rámci ktorých sa kontrolujú systémy riadenia a kontroly v jednotlivých platobných agentúrach v členských štátoch a poskytujú sa hodnotné informácie o tom, ako účinne tieto systémy chránia finančné prostriedky EÚ, ktoré vyplácajú.

V roku 2016 Komisia (GR AGRI) vykonala 56 auditov zameraných na overenie súladu, ktoré sa týkali EPFRV. Aj certifikačné orgány v členských štátoch prispievajú k predchádzaniu chybám.

7.24. *Komisia venuje osobitnú pozornosť zisteniam, ktoré sa už odhalili v predchádzajúcich rokoch, ako aj primeraným nadväzujúcim opatreniam a predchádzaniu podobným chybám v ostatných členských štátoch.*

Okrem toho útvary Komisie dôsledne kontrolujú vykonávanie akčných plánov. Komisia sa domnieva, že úspešné vykonanie týchto akčných plánov prispeje k zníženiu počtu chýb.

([28]) Informácie uvedené v podpornej dokumentácii a databázach alebo vyplývajúce zo štandardných krížových kontrol a ďalších povinných kontrol.

([29]) Pozri osobitnú správu č. 23/2014 „Chyby vo výdavkoch na rozvoj vidieka: aké sú príčiny a ako sa riešia?“ (http://eca.europa.eu).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.27. Zo 64 operácií týkajúcich sa opatrení, ktoré sa vzťahujú na plochu, sme zistili 22 prípadov (34 %), keď bola plocha neoprávnená alebo bola deklarovaná plocha nadhodnotená (pozri príklady 7 a 8 v ***prílohe 7.3***).

ODPOVEDE KOMISIE

7.27. *Reforma SPP a vykonávanie programov rozvoja vidieka v období rokov 2014 – 2020 vyvolali zmeny aj v pravidlách oprávnenosti pozemkov a v dôsledku toho aj v systéme LPIS. Pozri aj odpoveď Komisie na bod 7.13.*

Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia

Výročná správa o činnosti GR AGRI

7.28. GR AGRI vo svojej VSČ za rok 2016 uviedlo upravenú chybovosť vo výdavkoch v okruhu „Prírodné zdroje“ vo výške 2,5 %. Tento číselný údaj je v súlade s našim audítorským záverom a chybovosť v tejto výdavkovej oblasti je významná.

7.29. Na základe kontrolných štatistík platobných agentúr členské štáty vykázali chybovosť 1,2 % ([30]). Následne GR AGRI vykonalo úpravy najmä využitím výsledkov svojich a našich auditov v priebehu posledných troch rokov a v menšej miere stanovísk *certifikačných orgánov* k zákonnosti a riadnosti za rozpočtový rok 2016 ([31]).

7.30. Tento rok sme uverejnili osobitnú správu, v ktorej sme posúdili, či nový rámec, ktorý Komisia vymedzila v roku 2015, umožnil certifikačným orgánom sformulovať svoje stanoviská v súlade s nariadeniami EÚ a medzinárodnými audítorskými štandardmi. Hoci bolo zavedenie tohto rámca pozitívnym krokom smerom k modelu jednotného auditu, zistili sme, že má výrazné nedostatky ([32]). Predložili sme niekoľko odporúčaní na zlepšenia, ktoré by sa mali zahrnúť do nových usmernení Komisie, ktoré majú platiť od roku 2018.

7.30. *Komisia v plnej miere prijala 5 zo 7 odporúčaní a potvrdila, že sa už považujú za vykonané v usmerneniach pre certifikačné orgány, ktoré budú uplatniteľné od rozpočtového roku 2018. Komisia neprijala odporúčanie, že stanoviská k certifikáciám sa budú dať používať až po vykonaní práce v súlade s vymedzením uvedeným v odporúčaniach, ale naopak, domnievala sa, že hoci usmernenia na rozpočtový rok 2015 možno vylepšiť, v prípadoch, keď sa uplatňujú správne, už vo svojej súčasnej podobe umožňujú certifikačným orgánom, aby prijali stanovisko k zákonnosti a riadnosti v súlade s uplatniteľnými pravidlami a normami.*

([30]) Priemerná chybovosť vykázaná členskými štátmi je 1,09 % za EPZF a 1,78 % za EPFRV.

([31]) Certifikačné orgány sú povinné potvrdiť na základe reprezentatívnej vzorky zákonnosť a riadnosť výdavkov, ktorých preplatenie požadovali platobné agentúry od Komisie. Certifikačné orgány vydali prvé stanoviská k riadnosti za rozpočtový rok 2015.

([32]) Podrobnosti pozri v osobitnej správe č. 7/2017 „Nová úloha certifikačných orgánov v súvislosti s výdavkami SPP: pozitívny krok smerom k modelu jednotného auditu, no so značnými nedostatkami, ktoré treba riešiť.“ (http://eca.europa.eu).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Výročná správa o činnosti GR MARE a GR ENV a GR CLIMA

7.31. VSČ boli vypracované v súlade s pokynmi GR BUDG a metódy použité na výpočet chybovosti nepoukazujú na žiadne metodické problémy. Počet operácií, ktoré sme kontrolovali v roku 2016 v oblasti rybného hospodárstva, životného prostredia a opatrení v oblasti klímy, je pre nás štatisticky príliš nízky na to, aby sme mohli porovnať informácie o riadnosti výdavkov, ktoré uviedli tieto tri GR, s našimi audítorskými výsledkami.

Záver a odporúčania

Záver

7.32. Z dôkazov celkovo vyplýva, že chybovosť vo výdavkoch na okruh „Prírodné zdroje“ a v oblasti, ktorá bola predmetom špecifického hodnotenia a pokrýva rozvoj vidieka, životné prostredie, opatrenia týkajúce sa klímy a rybné hospodárstvo (pozri body 7.9 a 7.20), bola významná. V prípade EPZF (ktorý tvorí viac než tri štvrtiny výdavkov v rámci okruhu 2 VFR) chybovosť, ktorú sme odhadli, v roku 2016 neprekročila prah významnosti (pozri body 7.9 a 7.11).

7.33. V prípade tohto okruhu VFR z nášho testovania operácií vyplýva, že celková odhadovaná chybovosť predstavuje 2,5 % (pozri ***prílohu 7.1***).

Odporúčania

7.34. V ***prílohe 7.4*** sú uvedené zistenia z kontroly prijatia opatrení na základe desiatich odporúčaní uvedených vo výročnej správe za rok 2013 ([33]). Jedno z nich už nie je aktuálne. Komisia a členské štáty vykonali v plnom rozsahu päť odporúčaní, kým dve boli vykonané vo väčšine ohľadov a dve v niektorých ohľadoch.

7.32. *Komisia veľmi oceňuje posúdenie Európskeho dvora audítorov, že v prípade EPZF bola chybovosť pod prahom významnosti, čo Komisia prisudzuje zavedeniu systémov kontroly a riadenia, predovšetkým IACS.*

Komisia by chcela upozorniť na nápravnú schopnosť auditov GR AGRI a kontrol členských štátov (pozri odpoveď Komisie na bod 7.9), ktorá umožňuje dosiahnuť uistenie o výdavkoch SPP ako celku.

7.33. *Komisia víta, že hodnota chybovosti, ktorú odhadol Európsky dvor audítorov, je veľmi podobná ako miera chybovosti uvedená vo výročnej správe o činnosti GR AGRI za rok 2016.*

([33]) Našu výročnú správu za rok 2013 sme si vybrali na tohtoročnú kontrolu prijatia opatrení, pretože v zásade malo uplynúť dostatok času na vykonanie našich odporúčaní.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.35. Na základe tohto preskúmania a na základe zistení a záverov za rok 2016 odporúčame Komisii:

— **Odporúčanie 1:** preskúmať prístup platobných agentúr ku klasifikácii a aktualizácii kategórií pôdy v ich systémoch LPIS a vykonať požadované krížové kontroly s cieľom znížiť riziko chýb v ekologizačných platbách (pozri body 7.17 a 7.18, ako aj ***rámček 7.5***).

— **Odporúčanie 2:** poskytovať usmernenia a šíriť osvedčené postupy (napr. využívanie nových informačných technológií) medzi vnútroštátnymi orgánmi s cieľom zabezpečiť, aby sa ich kontrolami zistili prepojenia medzi uchádzačmi a ostatnými zainteresovanými stranami, ktoré sú zapojené v podporovaných projektoch (pozri bod 7.26).

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia toto odporúčanie prijíma.

V dotknutých členských štátoch už prebiehajú nápravné opatrenia, v príslušných prípadoch postupy overenia súladu ochránia rozpočet EÚ.

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Počas auditov v jednotlivých členských štátoch sa šíria najlepšie postupy aj vo forme odporúčaní na vylepšenie systému kontroly a riadenia. Komisia pravidelne organizuje semináre a konferencie, prostredníctvom ktorých zabezpečuje šírenie najlepších postupov. Na tento účel sa skúmajú aj možnosti využitia IT riešení.

ČASŤ 2 – VÝKONNOSŤ

7.36. V tejto časti správy sa nachádzajú informácie o vybraných operáciách rozvoja vidieka ([34]) a novej ekologizačnej platbe.

Posúdenie výkonnosti projektov rozvoja vidieka

7.37. Za posledné tri roky (2014 – 2016) sme preskúmali vybrané záležitosti týkajúce sa výkonnosti 193 projektov investícií do hmotného majetku. Zistili sme, že:

— 95 % investícií, ktoré boli dokončené v čase konania nášho auditu, bolo vykonaných podľa plánu,

— v 34 % prípadoch boli nedostatočné dôkazy o primeranosti nákladov.

([34]) Pozri časť 2 kapitoly 7 výročnej správy za rok 2014 a 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Realizácia investičných projektov

7.38. Zo 193 investičných projektov, ktoré sme preskúmali, bolo 139 dokončených v čase konania nášho auditu. Skontrolovali sme, či tieto dokončené investičné projekty boli zrealizované podľa plánu; 95 % investícií splnilo toto kritérium.

Primeranosť nákladov a potenciál na využívanie možnosti zjednodušených nákladov vo väčšej miere

7.39. V rokoch 2014 – 2016 sme analyzovali 193 investičných projektov, aby sme zistili, či boli dostatočné dôkazy o primeranosti nákladov. Zistili sme dostatočné dôkazy pri 127 projektoch (66 %). V 66 prípadoch (34 %) však boli nedostatočné dôkazy o primeranosti nákladov.

7.40. Takmer pri všetkých zo 193 projektov sa uplatňoval systém preplatenia vzniknutých nákladov ([35]). V období rokov 2014 – 2020 členské štáty môžu alternatívne využívať systém možností zjednodušených nákladov: štandardné jednotkové náklady, jednorazové sumy a paušálne financovanie ([36]). Ak je to uskutočniteľné, používaním možností zjednodušených nákladov sa účinne obmedzuje riziko nadmerných cien – pokiaľ sú stanovené na správnej úrovni ([37]) ([38]).

ODPOVEDE KOMISIE

7.39. *Za posúdenie primeranosti nákladov sú zodpovedné členské štáty [pozri článok 48 nariadenia (EÚ) č. 809/2014]. Komisia chráni rozpočet EÚ, keď sa zistia nedostatky prostredníctvom postupov overovania súladu, a vydáva usmernenia týkajúce sa spôsobu zlepšenia zavedených systémov (pozri usmernenia týkajúce sa kontrol a sankcií v oblasti rozvoja vidieka vrátane kontrolného zoznamu na posúdenie primeranosti nákladov).*

([35]) S preplácaním nákladov sa spája vyššia chybovosť. V súvislosti s touto témou pozri tiež body 1.21 až 1.24 výročnej správy za rok 2015.

([36]) Článok 67 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320). Niektoré formy možností zjednodušených nákladov boli umožnené už v programovom období 2007 – 2013 pri niektorých opatreniach rozvoja vidieka, ale nie pri investičných projektoch.

([37]) Pozri body 58 až 63 osobitnej správy č. 22/2014 „Dosiahnutie hospodárnosti: udržanie nákladov na granty na projekty rozvoja vidieka financované EÚ pod kontrolou“ (http://eca.europa.eu).

([38]) Z našej skúsenosti vykonávania auditu výdavkov v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti tiež vyplýva, že projekty realizované s využitím možností zjednodušených nákladov sú menej náchylné na chyby. Pozri bod 6.15 výročnej správy za rok 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.41. V roku 2016 bola väčšina projektov, ktoré sme preskúmali, schválená podľa pravidiel na roky 2007 – 2013, kedy ešte nebolo možné využiť možností zjednodušených nákladov pri investíciách do rozvoja vidieka. Preskúmali sme šesť projektov schválených podľa pravidiel na roky 2014 – 2020 a zastávame názor, že päť bolo vhodných, ale len pri jednom sa využili možnosti zjednodušených nákladov (pozri ***rámček 7.7***).

Rámček 7.7 – Možnosti zjednodušených nákladov môžu pomôcť zabezpečiť primeranosť nákladov

V Spojenom kráľovstve (Anglicko) sme vykonali audit projektu výstavby novej strechy v priestoroch zhromažďovania dobytka. Platba bola založená na štandardných jednotkových nákladoch za strechy vo výške 62 GBP na meter štvorcový pri maximálnej možnej výške *grantu* pre poľnohospodárskych podnik vo výške 10 000 GBP.

Štandardná jednotková cena za strechu pochádzala z publikácie, ktorá je jedným z najrozšírenejších zdrojov informácií o podnikaní v sektore poľnohospodárstva v Spojenom kráľovstve. Ceny v tejto publikácii sa aktualizujú každý rok.

7.42. V súčasnosti pracujeme na audite s cieľom podrobnejšie analyzovať využitie možností zjednodušených nákladov. Osobitnú správu na túto tému plánujeme uverejniť v roku 2018.

Posúdenie výkonnosti ekologizácie

7.43. V roku 2016 sme po prvýkrát vykonali audit ekologizačnej platby. Cieľom nového systému ekologizácie je dosiahnuť, aby boli poľnohospodárske podniky v EÚ šetrnejšie k životnému prostrediu prostredníctvom troch postupov:

— diverzifikácie plodín,

— zachovania existujúceho trvalého trávneho porastu,

— zriadenia oblastí ekologického záujmu (OEZ).

ODPOVEDE KOMISIE

7.41. *V rámci zdieľaného hospodárenia členské štáty v plnej miere zodpovedajú za vytvorenie svojich programov a opatrení. Komisia podnecuje a podporuje využívanie zjednodušených nákladov ako účinný prostriedok na zníženie administratívnych nákladov aj miery chybovosti.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.44. Cieľom **diverzifikácie plodín** je najmä zlepšiť kvalitu pôdy ([39]). Tento postup je povinný pre poľnohospodárske podniky s viac než 10 ha ornej pôdy, pričom ďalšie požiadavky sa vzťahujú na väčšie poľnohospodárske podniky, ako je znázornené v ***rámčeku 7.8***.

Rámček 7.8 – Požiadavky na diverzifikáciu plodín

Ha ornej pôdy v poľnohospodárskom podniku	Minimálne požadovaný počet plodín	Limit pre hlavnú plodinu	Limit pre dve hlavné plodiny
Od 10 do 30	2	75 %	Nevzťahuje sa
Viac než 30	3	75 %	95 %

7.45. Primárnym cieľom **zachovania existujúceho trvalého trávneho porastu** je obmedziť emisie uhlíka z pôdy v budúcnosti ([40]). Členské štáty musia zabezpečiť, že podiel oblastí s trvalým trávnym porastom vo vzťahu k celkovej poľnohospodárskej ploche sa nezníži o viac ako 5 % v porovnaní s referenčným podielom. Ak klesne, členské štáty musia zaviazať poľnohospodárov, aby zachovali všetky svoje trvalé trávne porasty a opäť premenili na trvalé trávne porasty všetku pôdu, ktorá bola predtým premenená. Členské štáty tiež musia určiť oblasti s trvalým trávnym porastom citlivým z hľadiska životného prostredia, na ktorých majú poľnohospodári zákaz orby alebo premeny na iné využitie pôdy.

7.46. Hlavným cieľom **OEZ** je chrániť a zlepšiť biodiverzitu ([41]). Podľa požiadavky týkajúcej sa OEZ žiadatelia o pomoc musia určiť plochu zodpovedajúcu 5 % ich ornej pôdy za OEZ ([42]). Členské štáty vyberajú oprávnené plochy zo zoznamu uvedenom v pravidlách EÚ. Možnosti zahŕňajú niekoľko trvalých prvkov (napr. živé ploty, priekopy, skupiny stromov atď.) a niektoré dočasné využitia ornej pôdy citlivé z hľadiska životného prostredia (napr. zelená pokrývka, plodiny, ktoré viažu dusík, medziplodiny a pôda ležiaca úhorom).

([39]) Odôvodnenie 41 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 608).
([40]) Pozri odôvodnenie 42 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.
([41]) Odôvodnenie 44 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.
([42]) Poľnohospodárske podniky s menej než 15 ha ornej pôdy sú vyňaté z požiadavky na OEZ.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.47. Okrem našej práce týkajúcej sa riadnosti (pozri body 7.16 až 7.18) sme posúdili rozsah zmien v diverzifikácii plodín a postupoch OEZ od zavedenia ekologizácie. Posúdili sme to na 197 poľnohospodárskych podnikoch, ktoré dostali ekologizačnú platbu. Nižšie sú uvedené výsledky za tieto dva postupy.

7.48. Zachovaniu trvalých trávnych porastov sa venujeme v bode 7.17. Pri pozemkoch, ktoré boli správne zaznamenané v systéme LPIS, sme nezistili žiadne problémy. Nie všetky trvalé trávne porasty však boli náležite zaznamenané a v jednom prípade to viedlo k porušeniu požiadavky na zachovanie plochy s trvalým trávnym porastom citlivým z hľadiska životného prostredia.

Diverzifikácia plodín

7.49. Ak porovnáme rok 2015 s rokom 2014, požiadavky na diverzifikáciu plodín neviedli k žiadnym zmenám v 89 % kontrolovaných poľnohospodárskych podnikov. Existujú dva dôvody pre toto vysoké percento. Po prvé, približne polovica poľnohospodárskych podnikov už vykonávala postupy diverzifikácie plodín v roku pred uplatnením ekologizácie. Po druhé, približne jedna tretina poľnohospodárskych podnikov mala výnimku z diverzifikácie plodín pre ich malú veľkosť. V ***rámčeku 7.9*** sa nachádza zhrnutie našich zistení.

ODPOVEDE KOMISIE

7.49. *Komisia poznamenáva, že pred rokom podávania žiadostí 2015 vo väčšine členských štátov poľnohospodári nemali povinnosť zaznamenávať plodiny.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.50. Zistili sme, že 11 % kontrolovaných poľnohospodárskych podnikov muselo v roku 2015 oproti roku 2014 zväčšiť plochu, na ktorej sa pestovali diverzifikované plodiny. Za poľnohospodárske podniky vo vzorke odhadujeme, že zavedenie požiadaviek na diverzifikáciu plodín v rámci ekologizácie viedlo k zmene využívania pôdy na 2 % ornej pôdy ([43]) ([44]).

ODPOVEDE KOMISIE

7.50. a 7.51. *Komisia poznamenáva, že pred rokom podávania žiadostí 2015 vo väčšine členských štátov poľnohospodári nemali povinnosť zaznamenávať plodiny, a v dôsledku toho je ťažké robiť porovnania na úrovni individuálnych hospodárení. Komisia sa domnieva, že posúdenie vplyvu požiadaviek na ekologizáciu si bude vyžadovať vhodnejší prístup (na základe náležitého kontrafaktuálneho scenára), a zároveň sa musí vzťahovať na dlhšie obdobie uplatňovania ako 1 rok. V tejto fáze nemožno priamo odmerať mieru zlepšenia výkonnosti v oblasti životného prostredia a klímy na ploche, na ktorej došlo k zmene plodín. Komisia dôsledne sleduje dosah tejto novej politiky.*

Rámček 7.9 – Zmeny v diverzifikácii plodín po zavedení ekologizácie

Zmeny v diverzifikácii plodín	Poľnohospodárske podniky	%
Bez zmeny (príjemca už spĺňal požiadavky na diverzifikáciu plodín)	107	54 %
Bez zmeny (na príjemcu sa nevzťahuje diverzifikácia plodín)	69	35 %
Zmena (väčšia diverzifikácia plodín)	21	11 %
SPOLU	**197**	**100 %**

([43]) Náš odhad je založený na skutočných zmenách, ktoré vykonali poľnohospodárske podniky, ktoré boli v našej vzorke platieb z EPZF. V ekologizačnej požiadavke týkajúcej sa diverzifikácie plodín sa stanovuje limit pre prvú plodinu na 75 % celkovej ornej pôdy pre poľnohospodárske podniky s viac než 10 hektármi ornej pôdy. Maximálna možná zmena pripísateľná ekologizácii je teda 25 % ornej pôdy poľnohospodárskych podnikov, na ktoré sa táto požiadavka vzťahuje (konkrétne keď mal poľnohospodárske podniky v roku 2014 monokultúru a splnil požiadavku v roku 2015). Mnoho poľnohospodárskych podnikov však splnilo túto požiadavku už v roku 2014: k týmto poľnohospodárskym podnikom pristupujeme tak, že nedošlo k žiadnej zmene. Okrem toho, veľmi málo poľnohospodárskych podnikov, ktoré museli prispôsobiť diverzifikáciu plodín mali v skutočnosti monokultúry v roku 2014.

([44]) V preskúmaní ekologizačných opatrení Komisiou po jednom roku sa dospelo k záveru, že „zmenená plocha z dôvodu požiadavky na diverzifikáciu“ dosiahla približne 0,8 % ornej pôdy. Pozri pracovný dokument útvarov Komisie „Preskúmanie ekologizačných opatrení po roku ich uplatňovania“ – SWD (2016) 218, príloha 4, časť 5.2.2.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.51. Analyzovali sme priemernú veľkosť ornej pôdy za všetky tri kategórie uvedené v tabuľke vyššie. Z údajov vyplýva, že priemerná veľkosť poľnohospodárskych podnikov EPZF v našej vzorke, ktoré splnili požiadavky na diverzifikáciu plodín už v roku 2014 (438 hektárov), bola značne väčšia než priemerná veľkosť poľnohospodárskych podnikov, ktoré museli zmeniť svoju diverzifikáciu plodín v roku 2015 (87 hektárov). Z toho vyplýva, že stredné veľké poľnohospodárske podniky boli viac ovplyvnené zavedením nových požiadaviek, zatiaľ čo väčšie poľnohospodárske podniky už požiadavky zväčša spĺňali a menšie mali výnimku.

Oblasti ekologického záujmu

7.52. Ak porovnáme rok 2015 s rokom 2014, požiadavky na OEZ neviedli k žiadnym zmenám v 67 % kontrolovaných poľnohospodárskych podnikov. Bolo to z rovnakých dvoch dôvodov ako pri diverzifikácii plodín: približne jedna štvrtina kontrolovaných poľnohospodárskych podnikov už mala dostatočne veľkú plochu určenú ako OEZ v roku pred zavedením ekologizácie a 42 % kontrolovaných poľnohospodárskych podnikov malo výnimku z postupu OEZ pre ich malú veľkosť. V ***rámčeku 7.10*** sa nachádza zhrnutie našich zistení.

7.53. Zistili sme, že 32 % kontrolovaných poľnohospodárskych podnikov muselo, niekedy výrazne, zvýšiť ich OEZ v roku 2015 v porovnaním s rokom 2014. Za poľnohospodárske podniky vo vzorke odhadujeme, že zavedenie požiadaviek na OEZ v rámci ekologizácie viedlo k zmene využívania pôdy na 1,5 % ornej pôdy ([45]).

ODPOVEDE KOMISIE

7.52. *Komisia poznamenáva, že pred rokom podávania žiadostí 2015 sa OEZ nezaznamenávali, a v dôsledku toho je ťažké robiť porovnania na úrovni individuálnych hospodárení a tieto porovnania nie sú presné.*

7.53. *Pozri aj odpoveď Komisie na body 7.51 a 7.52.*

Komisia sa domnieva, že v tejto fáze nemožno priamo odmerať mieru zmeny využitia pôdy v dôsledku požiadaviek na OEZ. Očakáva sa, že oblasti ekologického záujmu budú mať rozsiahlejšie dôsledky.

([45]) Náš odhad je založený na skutočných zmenách, ktoré vykonali poľnohospodárske podniky, ktoré boli v našej vzorke platieb z EPZF. Na splnenie požiadavky na OEZ musí poľnohospodár, ktorý vykazuje viac než 15 ha ornej pôdy, zabezpečiť, aby plocha rovnajúca sa 5 % jeho celkovej ornej pôdy bola OEZ. Maximálna možná zmena pripísateľná ekologizácii je teda 5 % ornej pôdy poľnohospodárskych podnikov, na ktoré sa táto požiadavka vzťahuje (konkrétne keď poľnohospodársky podnik nemal nijakú OEZ v roku 2014 a splnil túto požiadavku v roku 2015). Mnoho poľnohospodárskych podnikov však splnilo túto požiadavku už v roku 2014 a väčšina poľnohospodárskych podnikov mala určitý podiel OEZ už v roku 2014, i keď nie 5 %.

Rámček 7.10 – Zmeny v OEZ po zavedení ekologizácie

Zmeny v oblastiach ekologického záujmu (OEZ)	Poľnohospodárske podniky	%
Bez zmeny (príjemca už spĺňal požiadavky na OEZ)	49	25 %
Bez zmeny (na príjemcu sa nevzťahujú pravidlá OEZ)	82	42 %
Zmena (nárast OEZ)	64	32 %
Nedostatočné dôkazy	2	1 %
SPOLU	**197**	**100 %**

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.54. Podrobne analyzujeme návrh a prvý rok vykonávania ekologizácie s cieľom uverejniť osobitnú správu.

ODPOVEDE KOMISIE

7.54. *Vo svojej nedávnej správe (z marca 2017) ([1]) sa Komisia ešte viac zamerala na vykonávanie OEZ. V roku 2015 bolo za OEZ vyhlásených 8 miliónov hektárov pôdy, čo predstavovalo 13 % ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje požiadavka, a 10 % po zohľadnení váhových koeficientov.*

V správe sa dochádza k záveru, že postupy používané v súvislosti s oblasťami ekologického záujmu majú veľký potenciál. Určitý pozitívny vplyv z hľadiska biodiverzity možno vnímať ako predbežné výsledky vychádzajúce zo simulácie Spoločného výskumného centra (JRC) a z preskúmania vybratej odbornej literatúry. Napríklad očakáva sa, že kvetinové pásy budú mať priaznivý vplyv na životné prostredie nad rámec oblasti pokrytej kvetinami v dôsledku činnosti opeľovačov. Okrem toho OEZ môžu mať pozitívny vplyv na niektoré ekosystémové služby (napr. na kvalitu vody a na opeľovače). Zavedenie OEZ môže pomôcť zvýšiť odolnosť voči zmene klímy (napríklad tak, že sa vo väčšej miere budú integrovať krajinné prvky) a zabezpečiť zmiernenie zmeny klímy vo väčšom meradle (napr. väčším využitím bôbovitých plodín).

V analýze sa takisto zdôrazňuje, že environmentálny prínos nezávisí len od kvantity, ale aj od kvality, ktorú možno ďalej zlepšovať prostredníctvom prispôsobenia podmienok na obhospodarovanie. V posledných zmenách delegovaného aktu (delegované nariadenie č. 639/2014), ktoré nedávno prijali obaja spoluzákonodarcovia, sa zachováva tento prístup prostredníctvom zavedenia zákazu používania prípravkov na ochranu rastlín na obrábaných plochách, ktoré sú označené ako oblasti ekologického záujmu.

([1]) *COM(2017) 152 final.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Závery

7.55. Z nášho preskúmania investičných projektov v oblasti rozvoja vidieka vyplynulo, že 95 % investícií bolo vykonaných podľa plánu, hoci neboli dostatočné dôkazy o primeranosti nákladov v 34 % prípadov. Ak je to uskutočniteľné, používaním možností zjednodušených nákladov sa účinne obmedzuje riziko nadmerných cien – pokiaľ sú stanovené na správnej úrovni. V súčasnosti pracujeme na audite s cieľom podrobnejšie analyzovať využitie možností zjednodušených nákladov. Osobitnú správu na túto tému plánujeme uverejniť v roku 2018.

7.56. Naša práca týkajúca sa výkonnosti ekologizácie poukázala na niektoré pozitívne zmeny v poľnohospodárskych postupoch po zavedení tohto režimu, obzvlášť z hľadiska OEZ. Poľnohospodárska plocha v našej vzorke, na ktorej sme zistili pozitívne zmeny, predstavovala približne 3,5 % ornej pôdy (pozri body 7.50 a 7.53).

ODPOVEDE KOMISIE

7.55. *Za posúdenie primeranosti nákladov sú zodpovedné členské štáty [pozri článok 48 nariadenia (EÚ) č. 809/2014]. Komisia chráni rozpočet EÚ, keď sa zistia nedostatky prostredníctvom postupov overovania súladu, a vydáva usmernenia týkajúce sa spôsobu zlepšenia zavedených systémov (pozri usmernenia týkajúce sa kontrol a sankcií v oblasti rozvoja vidieka vrátane kontrolného zoznamu na posúdenie primeranosti nákladov). Európska sieť pre rozvoj vidieka navyše organizuje odbornú prípravu a výmenu osvedčených postupov. Komisia nakoniec aktívne podporuje využívanie zjednodušených možností vykazovania nákladov v členských štátoch.*

7.56. *Komisia sa domnieva, že po jednom alebo dvoch rokoch je priskoro na stanovenie presných environmentálnych výsledkov. Keďže nie sú k dispozícii východiskové hodnoty týkajúce sa biodiverzity a kvality pôdy spred roku 2015, bude zložité vytvoriť náležitú metodiku. Okrem toho k environmentálnej výkonnosti poľnohospodárstva prispievajú aj iné faktory, napríklad ekologizácia.*

Komisia si napriek tomu pozorne všíma zmeny postupov v poľnohospodárstve po zavedení ekologizácie a konštatuje, že v porovnaní s rokom 2014 postupy diverzifikácie plodín muselo zmeniť 11 % navštívených poľnohospodárskych podnikov a 32 % z nich muselo zmeniť postupy používané v súvislosti s oblasťami ekologického záujmu.

Treba však pripomenúť, že miera zmien využitia pôdy a plodín súvisiaca s ekologizáciou nepostačuje na vyhodnotenie environmentálnej výkonnosti ekologizácie.

Na základe nedávneho posúdenia (preskúmanie ekologizácie po jednom roku, pracovný dokument útvarov Komisie z júna 2016 a správa Komisie o OEZ vydaná v marci 2017) možno konštatovať, že ekologizačná platba má z hľadiska pokrytia plochy veľký potenciál. V roku 2016 podliehalo ekologizácii 77 % poľnohospodárskej plochy a 69 % ornej pôdy patriacej do OEZ.

V správe Komisie (z marca 2017) o OEZ sa posudzuje možný environmentálny vplyv plôch oblastí ekologického záujmu nahlásených poľnohospodármi v roku 2015.

Predbežné výsledky sú sľubné, najmä pokiaľ ide o neproduktívnu plochu, ako je krajinný prvok alebo medza z hľadiska biodiverzity, ale aj pokiaľ ide o inú plochu, napríklad plochu s bôbovitými plodinami z hľadiska biodiverzity a ekosystémových služieb v závislosti od ich obhospodarovania.

Zmena delegovaného aktu (delegované nariadenie č. 639/2014) predstavuje dôležitý krok k zlepšeniu environmentálneho správania prostredníctvom zavedenia zákazu používania prípravkov na ochranu rastlín na obrábaných plochách, ktoré sú označené ako OEZ.

PRÍLOHA 7.1.

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OKRUHU „PRÍRODNÉ ZDROJE“

	2016	2015
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Poľnohospodárstvo: Podpora trhu a priama podpora	**217**	180
Rozvoj vidieka, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo	**163**	179
Operácie spolu – „Prírodné zdroje“	**380**	359
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť: Podpora trhu a priama podpora	**1,7 %**	2,2 %
Odhadovaná chybovosť: Rozvoj vidieka, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo	**4,9 %**	5,3 %
Odhadovaná chybovosť: „Prírodné zdroje“	**2,5 %**	2,9 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	3,5 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	1,5 %	

Spodná a horná hranica chybovosti v oblasti poľnohospodárstva: Podpora trhu a priama podpora: 0,8 a 2,6 %.
Spodná a horná hranica chybovosti v oblasti rozvoja vidieka, životného prostredia, klímy a rybného hospodárstva sú: 2,1 a 7,7 %.

PRÍLOHA 7.2.

PREHĽAD VÝSLEDKOV TESTOVANIA OPERÁCIÍ TÝKAJÚCICH SA ROZVOJA VIDIEKA, ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, OPATRENÍ V OBLASTI KLÍMY A RYBNÉHO HOSPODÁRSTVA ZA KAŽDÝ ČLENSKÝ ŠTÁT ([1])

Holandsko
Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Spojené kráľovstvo

Operácie bez chýb:	7
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	8

Nemecko

Operácie bez chýb:	13
Nevyčíslené chyby:	1
Vyčíslené chyby < 20 %:	2
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	16

Švédsko
Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Fínsko

Operácie bez chýb:	-
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	4
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	4

Lotyšsko
Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Litva

Operácie bez chýb:	6
Nevyčíslené chyby:	1
Vyčíslené chyby < 20 %:	-
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	8

Írsko

Operácie bez chýb:	4
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	-
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	4

Dánsko

Operácie bez chýb:	-
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	1

Estónsko

Operácie bez chýb:	3
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	-
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	4

Poľsko

Operácie bez chýb:	10
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	2
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	13

Belgicko
Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Česká republika

Operácie bez chýb:	8
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	4
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	12

Luxembursko
Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Slovensko

Operácie bez chýb:	2
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	2
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	4

Francúzsko

Operácie bez chýb:	7
Nevyčíslené chyby:	2
Vyčíslené chyby < 20 %:	3
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	12

Rakúsko

Operácie bez chýb:	4
Nevyčíslené chyby:	3
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	8

Portugalsko

Operácie bez chýb:	4
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	3
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	8

Maďarsko

Operácie bez chýb:	3
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	-
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	4

Španielsko

Operácie bez chýb:	3
Nevyčíslené chyby:	4
Vyčíslené chyby < 20 %:	3
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	2
Spolu:	12

Rumunsko

Operácie bez chýb:	7
Nevyčíslené chyby:	5
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	13

Taliansko

Operácie bez chýb:	1
Nevyčíslené chyby:	2
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	4

Slovinsko
Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Chorvátsko

Operácie bez chýb:	1
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	2
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	1
Spolu:	4

Malta
Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Grécko

Operácie bez chýb:	4
Nevyčíslené chyby:	3
Vyčíslené chyby < 20 %:	1
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	8

Cyprus
Žiadne operácie preskúmané za rok 2016

Bulharsko

Operácie bez chýb:	9
Nevyčíslené chyby:	-
Vyčíslené chyby < 20 %:	-
Vyčíslené chyby ≥ 20 %:	-
Spolu:	9

Výsledkom našej auditorskej práce je odhad pravdepodobnej chybovosti v súbore ako celku. Je založený na metodike výberu vzorky založenej na pravdepodobnosti v pomere k veľkosti, a preto neposkytuje nijaké informácie o frekvencii chýb v kontrolovaných súboroch (to by si vyžadovalo náhodný výber operácií). Z týchto dôvodov netreba vyššie uvedené číselné údaje chápať ako frekvenciu chýb v operáciách financovaných EÚ ani v jednotlivých členských štátoch a frekvencia chýb vo vzorkách vybraných z rôznych členských štátov nie je smerodajná ohľadom pomernej chybovosti v týchto členských štátoch.

([1]) Sedem preskúmaných operácií v rámci priameho hospodárenia nie je zobrazených na mape.

PPRÍLOHA 7.3.

PREHĽAD CHÝB S MINIMÁLNE 20 % DOSAHOM NA OBLASŤ ROZVOJA VIDIEKA, ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, OPATRENÍ V OBLASTI KLÍMY A RYBNÉHO HOSPODÁRSTVA

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Úvod

Uplatniac všeobecnú metodiku auditu stanovenú v ***prílohe 1.1*** sme testovali reprezentatívnu vzorku operácií s cieľom odhadnúť mieru *nezrovnalostí* v súbore pre tento okruh VFR. Zoznam chýb, ktoré sme počas testovania zistili, nie je vyčerpávajúci ani z hľadiska jednotlivých chýb, ani možných typov chýb. Zistenia uvedené nižšie v súvislosti s chybami s minimálne 20 % dosahom hodnoty preskúmaných operácií sú uvedené ako príklad za špecifické hodnotenie týkajúce sa rozvoja vidieka, životného prostredia, opatrení v oblasti klímy a rybného hospodárstva ([1]). Tieto chyby boli zistené v operáciách v hodnote od 1 600 EUR do 1 mil. EUR, pričom hodnota mediánu bola tesne pod sumou 100 000 EUR ([2]).

Príklady chýb

Rozvoj vidieka, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo

Neoprávnený príjemca/neoprávnené výdavky

Príklad 1 – Podpora mikropodnikov, malých a stredných podnikov udelená družstvu patriacemu do veľkej nadnárodnej spoločnosti

V Litve sme preskúmali platbu družstvu na investičnú podporu spracovania poľnohospodárskych výrobkov a ich uvedenia na trh. Podľa pravidiel EÚ a vnútroštátnych pravidiel je táto podpora dostupná pre mikropodniky, malé a stredné podniky, určené podľa počtu zamestnancov, ročného obratu a celkovej ročnej súvahy. Pridružené podniky, napr. materské a dcérske spoločnosti, musia byť zahrnuté do výpočtu. Zistili sme, že príslušné družstvo patrilo do veľkej nadnárodnej spoločnosti, a teda nešlo o mikropodnik, malý či stredný podnik. Príjemca nebol oprávnený na podporu, čo viedlo k 100 % chybovosti.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia berie na vedomie poznámku Európskeho dvora audítorov uvedenú v prílohe 7.2, že prehľad operácií Európskeho dvora audítorov nie je odrazom pomernej chybovosti v členských štátoch vo vzorke. Komisia podotýka, že podrobné informácie o výsledkoch auditu Komisie a členských štátov sú podľa jednotlivých členských štátov uvedené vo výročných správach o činnosti útvarov Komisie, ktoré spravujú finančné prostriedky EÚ v rámci zdieľaného hospodárenia, a v ich technických prílohách.

([1]) Tieto chyby predstavujú viac než polovicu celkovej odhadovanej chybovosti za toto špecifické hodnotenie.

([2]) T. j. polovica všetkých chýb s minimálne 20 % dosahom bola zistená v operáciách, ktoré majú nižšiu hodnotu ako 100 000 EUR a zvyšok v operáciách, ktoré majú vyššiu hodnotu ako táto suma.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Príklad 2 – Príjemca zakúpil podporené stroje od pridruženého podniku

Preskúmali sme platbu poľnohospodárskemu podniku v Maďarsku na nákup strojov. Zistili sme presvedčivé dôkazy, že príjemca bol prepojený so spoločnosťou, ktorá stroje dodala. Podľa zákonov štátu je celá platba neoprávnená a chyba je preto 100 %.

Príklad 3 – Nedodržanie pravidiel oprávnenosti programu LIFE

Preskúmali sme platbu na environmentálny projekt v rámci priameho hospodárenia financovaný z programu LIFE. Zistili sme niekoľko porušení pravidiel oprávnenosti programu LIFE týkajúcich sa osobných nákladov, napr. v zmluvách nebola zmienka o programe LIFE, časové hárky neboli osvedčené a náklady neboli účtované na základe skutočne odpracovaného času. Vykázali sme chybovosť 60 % preskúmaných nákladov.

ODPOVEDE KOMISIE

Podľa článku 25 ods. 1 spoločných ustanovení programu LIFE (na základe článku 126 nariadenia o rozpočtových pravidlách) oprávnené náklady musia byť založené na skutočne vzniknutých nákladoch, a preto náklady nemôžu byť založené na rozpočtovanej dennej sadzbe.

Čas odpracovaný na projekte by mal byť doložený primeraným spôsobom (časovými hárkami). Treba však poznamenať, že oznámený čas nepresahujúci 2 dni mesačne za kalendárny rok je prijateľný bez doloženia časovými hárkami. Okrem toho, ak čas odpracovaný na projekte možno doložiť iným spôsobom (napríklad výpismi zo systému analytického účtovníctva), Komisia by súvisiace náklady považovala za oprávnené.

Hoci nie je podmienkou, že projekt musí byť konkrétne uvedený v zamestnancovej zmluve, projekt by mal byť uvedený na časových hárkoch alebo na iných prostriedkoch určených na zaznamenávanie času. Okrem toho, ak čas odpracovaný na projekte možno doložiť iným spôsobom ako časovými hárkami, napríklad výpismi zo systému analytického účtovníctva, súvisiace náklady by sa považovali za oprávnené.

Ak na časových hárkoch chýba podpis zamestnanca a ak ich neschválil jeho nadriadený, nespĺňajú prijateľný štandard a súvisiace náklady sa považujú za neoprávnené. Takého časové hárky sa však považujú za neoprávnené len v prípade, ak sú systematicky nepodpísané a neschválené. Časové hárky, ktoré sú nepodpísané a neschválené len náhodne, sa považujú za administratívnu chybu a zvyčajne sa zohľadnia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Príklad 4 a 5 – Regionálna vláda dostala financovanie z EÚ na práce vypočítané na základe nadhodnotených nákladov

Preskúmali sme dva súbory prác, za ktoré zaplatila regionálna vláda Andalúzie v Španielsku: jeden súbor sa týkal výstavby vidieckej cesty a druhý vidieckeho domu s priľahlou poľnohospodárskou budovou. V oboch prípadoch sme zistili, že práce boli priamo zadané spoločnosti za nadhodnotené ceny. Vykázali sme chybovosť 33 % a 41 % preskúmaných nákladov.

Príklad 6 – Spoločná žiadosť o pomoc nebola povolená

Preskúmali sme platbu poľnohospodárskemu podniku v Estónsku na nákup strojov. Projektová žiadosť bola podaná spolu s inou spoločnosťou. Podľa vnútroštátnych pravidiel majú spoločné žiadosti nárok na vyššie sumy podpory, sú však povolené len vtedy, ak ani jeden zo žiadateľov nemá priamo či nepriamo dominantný vplyv na druhého žiadateľa. Zistili sme však, že táto podmienka nebola splnená, čo viedlo k 32 % chybovosti.

Zistili sme chyby z dôvodu neoprávnených príjemcov/neoprávnených výdavkov (vyčíslené do 20 %) v Dánsku, Nemecku, Grécku, Portugalsku (kontinentálne), Taliansku (Basilicata), Rakúsku a Poľsku.

Nadhodnotená alebo neoprávnená plocha

Príklad 7 – Podpora na zachovanie tradičných ovocných sadov vyplatená na plochu, na ktorej bolo príliš málo tradičných stromov

V Portugalsku sme preskúmali platbu poľnohospodárovi v rámci agroenvironmentálno-klimatického opatrenia rozvoja vidieka na zachovanie tradičných ovocných sadov na Azorských ostrovoch. Jedna vnútroštátna podmienka vyplatenia platby bola, aby sa v sade nachádzala aspoň jedna odroda, ktorá je tradičná na Azoroch a ktorá, ak by sa pestovala spolu s inými stromami, by tvorila aspoň 80 % celkového počtu stromov. Navštívili sme dva pozemky zo žiadosti a zistili sme, že sa na nich nenachádzal dostatočný počet oprávnených stromov. Pozemky nesplnili pravidlo oprávnenosti, čo viedlo k 100 % chybovosti.

ODPOVEDE KOMISIE

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Príklad 8 – Podpora vyplatená na plochy bez poľnohospodárskej činnosti

V rámci opatrenia rozvoja vidieka „platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami" sa podporujú poľnohospodárske podniky v niektorých určených oblastiach, ako sú napríklad horské oblasti. Platby sa uhrádzajú ročne na hektár oprávnenej pôdy ako kompenzácia poľnohospodárom za všetky alebo niektoré vzniknuté dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku obmedzení poľnohospodárskej výroby v takýchto oblastiach. Poľnohospodári musia vykonávať poľnohospodársku činnosť v určených oblastiach na to, aby boli oprávnení.

V Chorvátsku sme navštívili poľnohospodársky podnik, ktorý dostal kompenzačnú platbu za „horské oblasti". Skontrolovali sme vzorku troch pozemkov, ktoré príjemca vykázal ako pastviny. Na jednom z pozemkov sme nenašli žiadne známky poľnohospodárskej činnosti, napr. spásanie. Pozemok preto nebol oprávnený na kompenzáciu. Neoprávnené plochy boli aj na ďalších dvoch pozemkoch z dôvodu prítomnosti hustých stromov. Poznamenávame, že platobná agentúra zistili podobné problémy a následne začala proces vymáhania. Na základe našej vzorky odhadujeme chybovosť na 91 %.

Komisia zistila, že chorvátske orgány identifikovali možnú neoprávnenosť pôdy na základe hodnotenia kvality LPIS a usilovali sa naň nadviazať s cieľom napraviť chybu.

Komisia zistila, že chorvátske orgány po urýchlenej kontrole na mieste aktualizovali systém LPIS a v lehotách stanovených v práve Únie začali vymáhať podporu, a tak nadmerná deklarácia nebude mať žiadny finančný vplyv.

Zistili sme chyby z dôvodu nadhodnotenej alebo neoprávnenej plochy (vyčíslené do 20 %) v Českej republike, Nemecku (Sasko), Španielsku (Extremadura), vo Francúzsku (Rhône-Alpes), v Chorvátsku, Portugalsku (Azorské ostrovy a kontinentálne), na Slovensku, vo Fínsku a v Spojenom kráľovstve (Anglicko).

Nedodržanie pravidiel verejného obstarávania

Príklad 9 – Verejný orgán nenáležite vyradil najnižšiu ponuku na vykonanie prác

V Poľsku sme preskúmali platbu verejnému orgánu na rekonštrukciu hrádze na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred povodňami z rieky. Stavebné práce tvorili 97 % kontrolovaných nákladov. Preskúmali sme postup *verejného obstarávania* použitý na výber spoločnosti, ktorá zrealizovala stavebné práce, a zistili sme, že najnižšia ponuka bola vylúčená pre neplatný dôvod. Príslušné náklady boli teda neoprávnené, čo viedlo k 97 % chybovosti.

Komisia zistila, že neúspešný uchádzač napadol rozhodnutie vyradiť najnižšiu ponuku. Národný odvolací orgán (KIO) príslušný pre túto vec však toto odvolanie zamietol. Platobná agentúra sa riadila rozhodnutím národného odvolacieho orgánu.

PRÍLOHA 7.4.

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OKRUHU „PRÍRODNÉ ZDROJE“

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Prijíma sa		Nevykonané	Už sa nevzťahuje	Nedostatočné dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	3.46. *Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2013 Dvor audítorov vyjadruje tieto odporúčania:*							
	Odporúčanie 1: Komisia a členské štáty prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie využitia plného potenciálu systému IACS. To zahŕňa osobitné snahy o zaistenie toho, aby: — bola oprávnenosť a plocha poľnohospodárskych parciel, najmä plocha trvalých pasienkov, správne stanovená a zaznamenaná členskými štátmi na základe platných kritérií EÚ a komplexnej analýzy najaktuálnejších družicových snímok (pozri body 3.9, 3.10 a 3.20); — členské štáty prijali okamžité nápravné opatrenia, keď sa zistí, že na systém IACS vplývajú systémové chyby, najmä pokiaľ ide o nesprávne administratívne spracovanie žiadostí o pomoc (pozri bod 3.15 a rámček 3.5); — knihy dlžníkov členských štátov obsahovali úplné a spoľahlivé informácie o sumách a charaktere dlhov a aby sa bezodkladne uplatnili postupy spätného získavania/vymáhania (pozri body 3.24 a 3.25);		X					
	Odporúčanie 2: Komisia zabezpečila účinné uplatňovanie postupu posilnenia záruky s cieľom zvýšiť kvalitu a porovnateľnosť práce vykonávanej kontrolnými orgánmi a prijatie nápravných opatrení ohľadom neoprávneného zníženia miery kontrol na mieste, o ktorej rozhodli talianske orgány (pozri body 3.30 až 3.35);					X		

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Prijíma sa		Nevykonané	Už sa nevzťahuje	Nedostatočné dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
	Odporúčanie 3: Komisia aktívne monitorovala uplatňovanie nápravných opatrení v súvislosti s nedostatkami systému kontroly, ktorý sa vzťahuje na pomoc EÚ pre skupiny výrobcov v Poľsku (pozri body 3.36 až 3.38).	X						
	4.37. *Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2013 Dvor audítorov vydáva pre oblasť rozvoja vidieka tieto odporúčania:*							
2013	**Odporúčanie 1:** členské štáty by mali lepšie vykonávať existujúce administratívne kontroly a použiť pri tom všetky príslušné informácie, ktoré majú k dispozícii platobné agentúry, čo by umožnilo zistiť a opraviť väčšinu chýb (pozri body 4.8 a 4.20). Konkrétne pri investičných opatreniach administratívne kontroly by mali využívať všetky dostupné informácie na potvrdenie oprávnenosti výdavkov, projektu a príjemcu (vrátane všetkých konečných akcionárov) a súlad postupov verejného obstarávania s platnými pravidlami EÚ a/alebo členských štátov;			X				
	Odporúčanie 2: Komisia by mala zabezpečiť, že všetky prípady, v ktorých Dvor audítorov zistil chyby, sa budú náležite riešiť (ako sa uvádza v bodoch 4.14, 4.20 a 4.21, ako aj v bode 4.16 v prípade životného prostredia);			X				*Komisia sa domnieva, že Európskemu dvoru audítorov poskytla dôkazy o tom, že vo všetkých prípadoch boli prijaté primerané nadväzujúce opatrenia. Na jednotlivé operácie opísané v bodoch 4.14 a 4.21 sa zamerali vyhradené audity Komisie. Systémové nedostatky opísané v bode 4.20 sa týkajú rovnakých otázok, ktoré zistili aj audítori Komisie, a ako také sú zahrnuté do posudzovania rizika pri tvorbe ročného pracovného programu.* *Navyše pokiaľ ide o bod 4.16, keďže príjemca počas hodnotenia záverečnej správy písomne potvrdil, že si nemôže nárokovať vrátenie DPH, Komisia nemala dôvod spochybniť toto písomné potvrdenie.*
	Odporúčanie 3: členské štáty by mali zabezpečiť, že akčné plány na riešenie vysokej miery chybovosti v oblasti rozvoja vidieka sú úplné, obsahujú všetky regióny a týkajú sa všetkých opatrení, najmä investičných opatrení, a zohľadňujú kontrolné zistenia Komisie a Dvora audítorov (pozri bod 4.30);		X					

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Prijíma sa		Nevykonané	Už sa nevzťahuje	Nedostatočné dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	*a pre SPP ako celok:*							
	Odporúčanie 4: Komisia by mala dokumentovať spôsob výpočtu výdavkov, ktoré sú predmetom auditov zhody (pozri bod 4.24).	X						
	Odporúčanie 5: Komisia by mala podniknúť kroky na zníženie nevybavených audítorských spisov, aby bolo možné uzavrieť všetky audity vykonané pred rokom 2012 do konca roku 2015 (pozri bod 4.27).	X						
	Odporúčanie 6: Komisia by mala ďalej rozpracovať svoj postup, ktorým vypočítava RER tak, aby zohľadnila všetky výdavky a platobné agentúry (pozri bod 4.29).	X						
	4.38. *Dvor audítorov ďalej odporúča:*							
	Odporúčanie 7: finančné opravy členským štátom týkajúce sa Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo by mali byť doložené dôkazmi o ich validácii (pozri bod 4.34).	X						

KAPITOLA 8

„Bezpečnosť a občianstvo“

OBSAH

	Body
Úvod	8.1 – 8.6
Stručný opis okruhu VFR	8.2 – 8.5
Rozsah auditu a audítorský prístup	8.6
Riadnosť operácií	8.7
Preskúmanie vybraných systémov	8.8 – 8.12
Zdieľané hospodárenie	8.8 – 8.10
Priame hospodárenie	8.11
Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia	8.12

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

8.1. V tejto kapitole sa predkladajú naše zistenia týkajúce sa okruhu *viacročného finančného rámca* (VFR) „Bezpečnosť a občianstvo“. V ***rámčeku 8.1*** sa nachádza prehľad hlavných činností a výdavkov v rámci tohto okruhu v roku 2016.

Rámček 8.1 – Okruh 3 VFR – Prehľad za rok 2016

(mld. EUR)

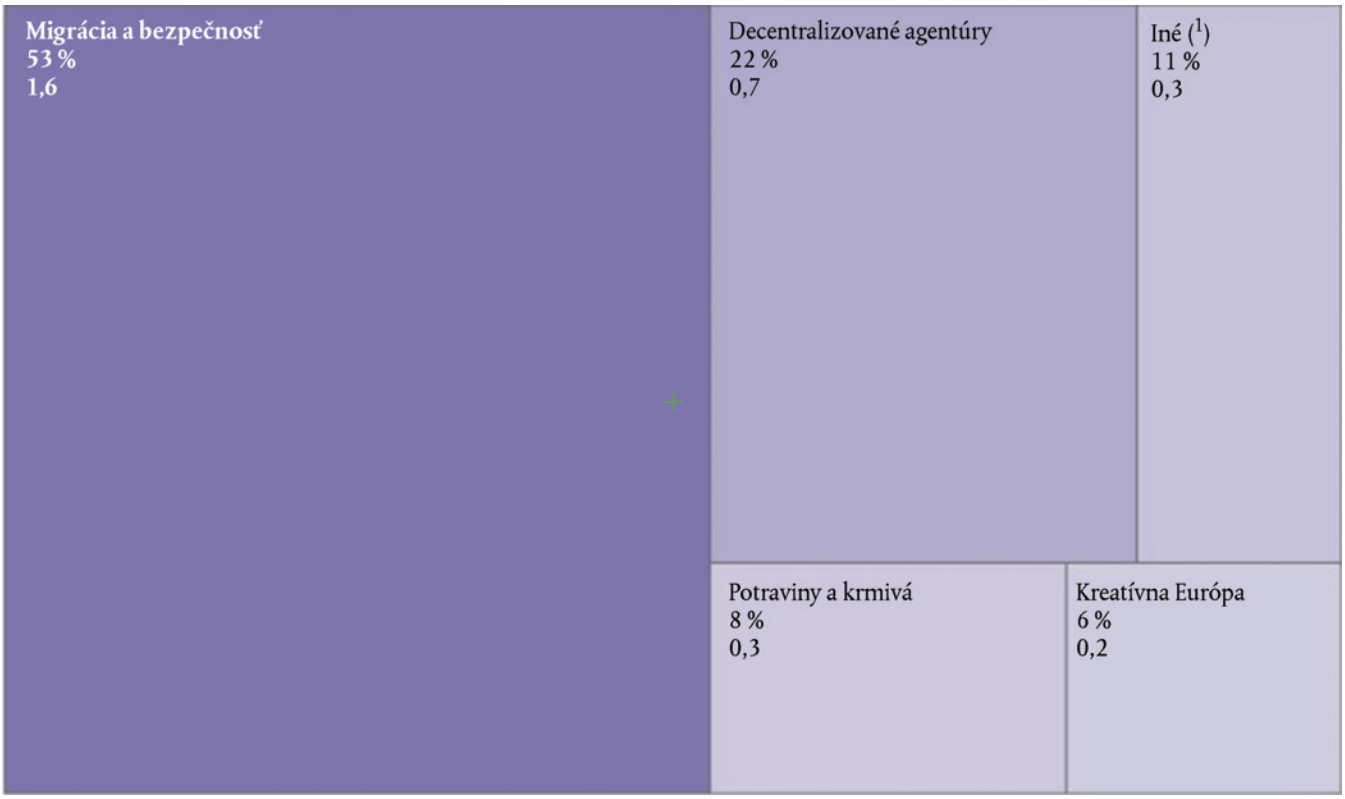

Celková výška platieb za rok	3,1
– *zálohy* (2)	*2,2*
+ *zúčtovanie záloh* (2)	*1,5*
Kontrolovaný súbor spolu	**2,4**

(1) Zahŕňa výdavky na spotrebiteľov, spravodlivosť, práva, rovnosť a občianstvo.
(2) V súlade s jednotnou definíciou príslušných operácií (podrobnosti pozri v bode 10 ***prílohy 1.1***).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Stručný opis okruhu VFR

8.2. Ide o okruh 3, ktorý zahŕňa rôzne politiky, ktorých spoločným cieľom je posilniť myšlienku európskeho občianstva vytvorením priestoru slobody, spravodlivosti a bezpečnosti bez vnútorných hraníc. Ako vyplýva z ***rámčeka 8.1***, najvýznamnejšou oblasťou výdavkov je migrácia a bezpečnosť. Finančné prostriedky sa poskytujú aj pre oblasť „Potraviny a krmivá" (zahŕňa výživu, zdravie zvierat a rastlín a dobré životné podmienky zvierat) a kultúrne a tvorivé aktivity („Kreatívna Európa"), ako aj programy týkajúce sa spravodlivosti, práv, rovnosti a občianstva, a spotrebiteľov a zdravia. Výrazný podiel platieb sa realizuje prostredníctvom decentralizovaných agentúr ([1]).

Migrácia a bezpečnosť

8.3. Väčšina výdavkov na migráciu a bezpečnosť pochádza z dvoch fondov – Fondu pre azyl, migráciu a integráciu ([2]) (AMIF) a Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF). Tieto fondy fungujú od roku 2014 do roku 2020 a nahradili program SOLID („Solidarita a riadenie migračných tokov"), ktorý pozostával zo štyroch nástrojov ([3]), ako aj dva programy Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti (ISEC) a Predchádzanie, pripravenosť a riadenie následkov terorizmu a iných bezpečnostných rizík (CIPS). Podobne ako v prípade programu SOLID sa na riadení väčšej časti finančných prostriedkov fondu AMIF a fondu ISF spoločne podieľajú členské štáty a Komisia (GR pre migráciu a vnútorné záležitosti – GR HOME). Cieľom fondu AMIF je prispievať k účinnému riadeniu migračných tokov a dosiahnuť spoločný prístup EÚ k azylu a imigrácii. Cieľom fondu ISF je dosiahnuť vysokú úroveň bezpečnosti v EÚ. Má dva nástroje ([4]): ISF Hranice a víza a ISF Polícia. Z prvého nástroja sa podporujú harmonizované opatrenia na riadenie hraníc a rozvoj spoločnej vízovej politiky a druhý nástroj sa zameriava na spoluprácu medzi agentúrami na presadzovanie práva a zlepšovanie kapacít na zvládanie bezpečnostných rizík a krízových situácií.

([1]) V rozličných oblastiach politiky tohto okruhu je v súčasnosti aktívnych 12 takýchto orgánov.

([2]) Právny akt o zriadení fondu AMIF sa nachádza na webovej stránke Eur-Lex.

([3]) Právne akty o zriadení týchto nástrojov možno nájsť na webovej stránke Eur-Lex: Fond pre vonkajšie hranice, Europsky fond pre návrat, Európsky fond pre utečencov, Európsky fond pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín.

([4]) Právne akty o zriadení týchto nástrojov možno nájsť na webovej stránke Eur-Lex: ISF Hranice a víza, ISF Polícia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Iné oblasti

8.4. Hlavným cieľom programu „Potraviny a krmivá“ je zabezpečiť zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín na všetkých stupňoch potravinového reťazca. Najväčšia výdavková položka sa týka úhrady výdavkov členských štátov v rámci programov pre určité choroby zvierat schválených Komisiou.

8.5. „Kreatívna Európa“ je rámcový program EÚ na podporu kultúry a audiovizuálnych odvetví. V okruhu 3 sa nachádza aj niekoľko programov zameraných na plnenie spoločného cieľa, ktorým je posilnenie oblasti bezpečnosti a občianstva. Konkrétne ide o programy týkajúce sa spravodlivosti, spotrebiteľov a program o právach, rovnosti a občianstve.

Rozsah auditu a audítorský prístup

8.6. Uplatniac audítorský prístup a metódy uvedené v ***prílohe 1.1*** sme v roku 2016 za okruh „Bezpečnosť a občianstvo“ preskúmali:

a) vzorku 15 operácií v súlade s bodom 7 ***prílohy 1.1***. Vzorka bola navrhnutá tak, aby nám pomohla formulovať stanovisko o výdavkoch z rozpočtu ako celku za rok 2016, nemá byť reprezentatívnou vzorkou pre celý rad výdavkov v rámci tohto okruhu VFR. Toto rozhodnutie bolo motivované pomerne nízkou úrovňou platieb pre túto oblasť politiky v roku 2016 (približne 2 % celkových výdavkov EÚ). Vzorku tvorilo päť operácií v rámci *zdieľaného hospodárenia* s členskými štátmi ([5]), sedem operácií v rámci *priameho hospodárenia* Komisie a tri operácie týkajúce sa zúčtovania záloh agentúram;

b) hlavné systémy používané Komisiou a členskými štátmi na poskytnutie uistenia pre platby uhradené v rámci SOLID, AMIF a ISF. Vykonali sme tiež dodatočné testovanie na vzorke 35 operácií na podporu práce systémov: 24 v rámci zdieľaného hospodárenia Komisie a členských štátov a 11 v rámci priameho hospodárenia Komisie. Vzorka v rámci zdieľaného hospodárenia bola zameraná na program SOLID, keďže v roku 2016 väčšina výdavkov zúčtovaných Komisiou sa stále vynakladala v rámci tohto programu. Preskúmali sme najmä tie systémy členských štátov, ktoré podľa hodnotenia Komisie poskytovali primeranú mieru uistenia.

([5]) Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko a Litva.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

c) či informácie o *riadnosti* výdavkov uvedené vo *výročných správach* o činnosti GR HOME a GR pre komunikáciu (GR COMM) boli vo všeobecnosti v súlade s našimi výsledkami.

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

8.7. Z 15 preskúmaných operácií boli štyri ovplyvnené vyčísliteľnými *chybami*, z toho tri boli pod 2 % hodnoty skúmanej operácie. Vzhľadom na to, že táto vzorka nebola určená na to, aby bola reprezentatívna pre výdavky v rámci tohto okruhu VFR, chybovosť nie je vypočítaná.

PRESKÚMANIE VYBRANÝCH SYSTÉMOV

Zdieľané hospodárenie

AMIF a ISF

8.8. Preskúmali sme postup, na základe ktorého Komisia schválila desať národných programov, jej posúdenie systémov riadenia a kontroly členských štátov a finančné zúčtovanie fondov AMIF a ISF v roku 2016. Pri našich auditoch v štyroch členských štátoch sme testovali rovnaké systémy ([6]). Ako vyplýva z ***rámčeka 8.2***, pokrok pri vykonávaní platieb z AMIF a ISF v rámci zdieľaného hospodárenia bol dva roky po začiatku sedemročného *programového obdobia* pomalý.

ODPOVEDE KOMISIE

8.8. *Hoci úroveň platieb v rámci prvých účtov, ktoré sa vzťahujú na rozpočtové roky 2014 a 2015, bola nízka, Komisia chce zdôrazniť, že platby oznámené v roku 2017 (o účtoch za rok 2016) sa zvýšili viac ako trojnásobne v porovnaní s účtami za roky 2014 – 2015. Okrem toho podľa výročnej správy o vykonávaní za rok 2016 dosiahli viazané sumy na úrovni členských štátov v prípade fondu AMIF úroveň 36 % a v prípade fondu ISF úroveň 40 %. Preto sa očakáva, že rastúci trend úrovne platieb bude pokračovať aj v budúcnosti.*

([6]) V prípade AMIF v Španielsku a Rakúsku a v prípade ISF v Nemecku a vo Francúzsku.

Rámček 8.2 – Pomerne pomalé čerpanie prostriedkov z AMIF a ISF do rozpočtového roka 2015

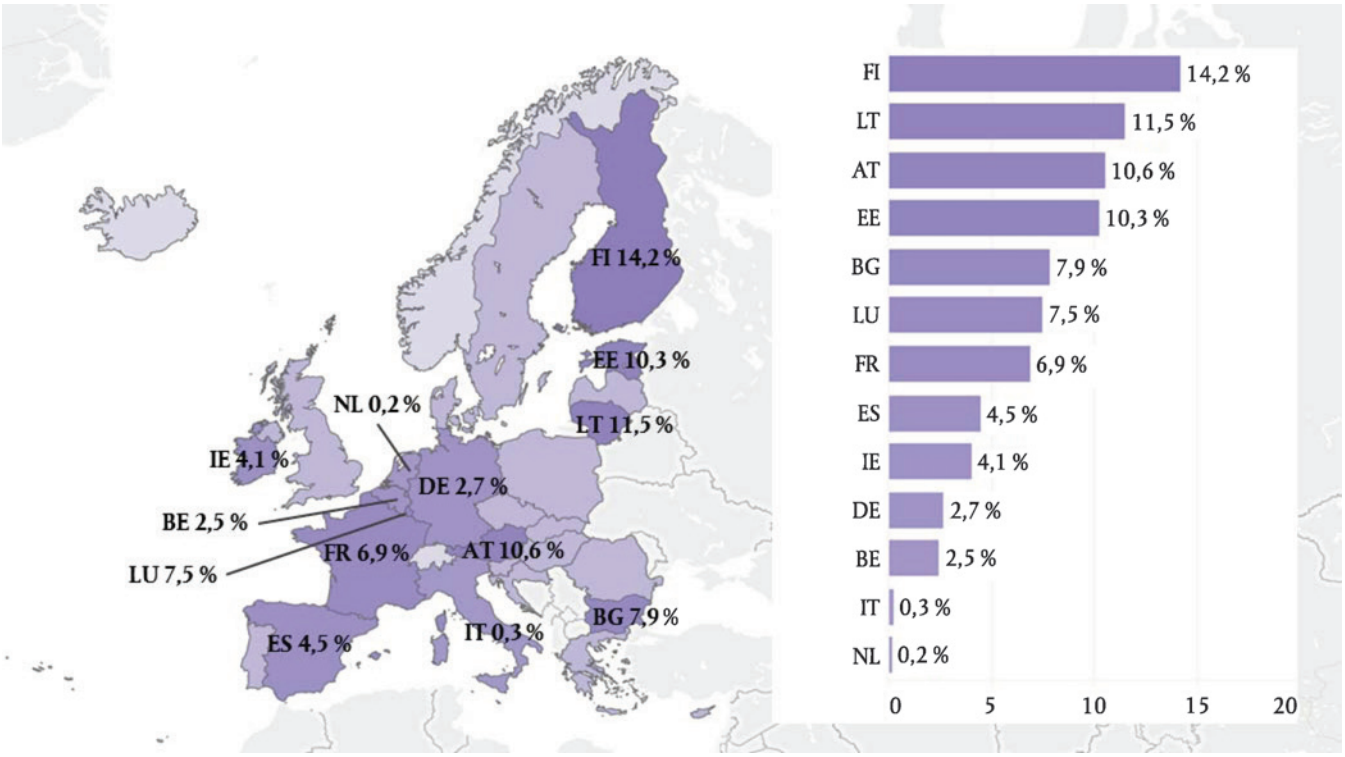

Vysvetlivky: Prostredníctvom miery plnenia sa porovnávajú výdavky v rámci zdieľaného hospodárenia v rozpočtových rokoch 2014 a 2015 s celkovými pridelenými prostriedkami na obdobie financovania 2014 – 2020 za 13 členských štátov, pri ktorých Komisia zúčtovala výdavky za roky 2014 a 2015.

Zdroj: Rozhodnutie komisie o zúčtovaní ročnej účtovnej závierky za národné programy týkajúce sa výdavkov podporovaných v rámci AMIF a ISF za rozpočtové roky 2014 a 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

8.9. Zistili sme viacero nedostatkov na úrovni Komisie (GR HOME) a členských štátov. V ***rámčeku 8.3*** sa uvádzajú hlavné systémové nedostatky a ich účinky.

SOLID

8.10. Ako vyplýva z nášho preskúmania dodatočnej vzorky operácií (pozri bod 8.6 písm. b)), vo všeobecnosti sa potvrdili hodnotenia Komisie týkajúce sa miery uistenia, ktorú poskytovali systémy členských štátov.

ODPOVEDE KOMISIE

8.9. *Komisia zdôrazňuje, že jej kontrolný systém fungoval dobre a bol konzistentný, čím zabezpečil riadne uistenie, čo je doložené aj vo výročnej správe o činnosti.*

8.10. *Komisia víta, že Európsky dvor audítorov vo všeobecnosti potvrdil jej hodnotenia týkajúce sa miery uistenia, ktorú poskytovali systémy členských štátov v rámci programu SOLID. Komisia sa domnieva, že aj na základe toho možno konštatovať, že miera uistenia je spoľahlivá.*

Rámček 8.3 – Systémové nedostatky týkajúce sa SOLID, AMIF a ISF		
Nedostatok	**Účinok**	**Odpovede Komisie**
Úroveň Komisie		
1. Členské štáty vypracovali veľký počet návrhov programov AMIF/ISF (napr. nemecký program ISF mal 10 verzií a program Spojeného kráľovstva AMIF mal deväť verzií), ktoré Komisia pred ich schválením preskúmala.	Možné oneskorenie realizácie.	*Fáza programovania predstavovala opakujúci sa proces s členskými štátmi potrebný na zabezpečenie vysokej kvality národných programov, ktoré Komisia schválila na programové obdobie rokov 2014 – 2020.*
2. Hodnotenie systémov členských štátov pre AMIF a ISF vypracované Komisiou sa často zakladalo na nedostatočne podrobných informáciách, najmä v oblasti stratégií auditu.	Obmedzuje hodnotenie Komisie týkajúce sa systémov členských štátov.	*Komisia na základe nasledujúcich predpokladov nesúhlasí so stanoviskom Európskeho dvora audítorov najmä v oblasti stratégií auditu.* *Napriek tomu, že podľa právneho základu orgány auditu nie sú povinné predkladať správy o auditoch systémov, v prípade potreby Komisia systematicky žiadala orgány auditu, aby predložili takéto správy. Na základe modelu uistenia v rámci zdieľaného hospodárenia Komisia nepovažovala za realistické ani efektívne skúmať a analyzovať celý obsah všetkých jednotlivých správ o auditoch systémov.* *Správy o auditoch predložené orgánom auditu predstavujú len jeden z nástrojov, ktoré umožňujú orgánu auditu a následne aj Komisii získať uistenie o vierohodnosti troch stanovísk, ktoré orgán auditu vyjadril v účtoch. Prístup vychádzajúci z modelu uistenia v rámci zdieľaného hospodárenia je založený na štyroch ďalších pilieroch uistenia [zhrnutie stratégie auditu; výsledky systémovej audítorskej práce; výsledky finančnej audítorskej práce; opätovné vykonanie (ak je to potrebné) a všetky ostatné audity, ktoré sa vykonali v zodpovednom orgáne počas referenčného obdobia; vlastná audítorská práca GR HOME, t. j. prostredníctvom administratívnych kontrol, systémových kontrolných zasadnutí a systémových auditov].*
3. Zadaná audítorská práca na programe SOLID: — Napriek tomu, že členské štáty odpovedali rýchlo, pri vykazovaní následných auditov súladu sa vyskytli oneskorenia (priemer 20 mesiacov na vypracovanie konečnej audítorskej správy).	Oneskorené opravy nedostatkov v systémoch kontroly zo strany členských štátov.	*Aj keď Komisia uznáva, že v minulosti dochádzalo k určitým oneskoreniam pri vykazovaní následných auditov súladu, Komisia nesúhlasí s tým, že spôsobovali oneskorenie opráv nedostatkov v systémoch kontroly zo strany členských štátov.* *Prvoradým cieľom kontroly ex post je stanoviť zostatkovú chybovosť v kontrolovanom programe (kontrolovaných programoch); uistenie Komisie je založené aj na systémových auditoch vykonávaných počas celého programového obdobia, ktoré pre členské štáty predstavujú hlavnú príležitosť na prijatie opravných opatrení na riešenie systémových nedostatkov.*

Nedostatok	Účinok	Odpovede Komisie
— Nedostatočne zdokumentované postupy kontroly kvality audítorskej práce zadanej na externú realizáciu.	Ohrozuje konzistentnú kvalitu následných auditov súladu.	*GR HOME využilo služby týchto externých dodávateľov na vykonanie auditov podľa ročného pracovného plánu.* *Dohľad GR HOME nad dodávateľmi je založený na kľúčových prvkoch, ktoré idú nad rámec systematického vypĺňania kontrolných zoznamov a súvisiaceho administratívneho zaťaženia (t. j. špecifické usmernenie o rizikách poskytnuté vedúcemu pracovníkovi, ktorý koordinuje preskúmanie; štandardné kontrolné zoznamy pre projektové audity vytvorené s cieľom zabezpečiť konzistentný audítorský prístup vo všetkých členských štátoch; stretnutia administratívneho audítora s externým dodávateľom s cieľom informovať o rozsahu audítorskej úlohy, rizikách atď.).*
Úroveň členských štátov		
4. V Rakúsku a Španielsku neboli dostatočne zdokumentované kontroly na mieste vykonávané zodpovednými orgánmi a v Španielsku sa nevyberali vzorky na inšpekciu z celého súboru.	Zvýšené riziko oprávnenosti, riadenia a kontroly financovaných opatrení.	
5. Španielsko a Francúzsko nemajú špeciálny IT nástroj na riadenie a kontrolu fondov.		*Pokiaľ ide o IT nástroje na riadenie fondov, Francúzsko zaviedlo systém PRESAGE, ktorý v čase prvých účtov nebol v plnej miere funkčný. Zodpovedný orgán sa zaviazal zaviesť všetky projekty do databázy najneskôr v polovici roka 2017. Nemalo to však vplyv na oprávnenosť nákladov a neznamenalo to finančné riziká, pretože zodpovedný orgán vykonal len zálohové platby.*
6. Nedostatky v kontrolných činnostiach vykonávaných orgánmi auditu: V Nemecku a Rakúsku neboli k dispozícii dostatočné dôkazy o tom, že zodpovedný orgán dodržiaval kritériá na určenie. Vo Francúzsku sa pri metodike výberu vzorky nebrali do úvahy rozdiely medzi AMIF a ISF z hľadiska inherentných rizík. V Nemecku bolo obmedzené testovanie administratívnych kontrol.		*Pokiaľ ide o metodiku výberu vzorky, ktorú používal francúzsky orgán auditu, tento orgán zmenil svoj prístup.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Priame hospodárenie

8.11. Pokiaľ ide o výdavky, ktoré riadi priamo Komisia, z nášho preskúmania vzorky operácií vyplýva, že približne v polovici operácií sa nevyskytovali chyby. Chyby, ktoré sme odhalili, boli predovšetkým nezávažné a týkali sa nákladov oprávnenosti a postupov verejného obstarávania. Zistenie týkajúce sa financovania projektu núdzovej pomoci EÚ je opísané v ***rámčeku 8.4***.

Rámček 8.4 – Príklad zistenia

Preskúmali sme platbu Komisie (GR pre migráciu a vnútorné záležitosti) Grécku, ktorá sa týkala poskytnutia núdzovej pomoci na prepravu migrantov z krajín mimo EÚ z gréckych ostrovov na grécku pevninu od augusta do novembra 2015, na vrchole utečeneckej krízy.

Grécke orgány zaplatili 8 mil. EUR za prenájom plavidiel, ktoré sa používali pri preprave, za ubytovanie a poskytnutie občerstvenia migrantom. Podľa dohody podpísanej s gréckymi orgánmi v novembri 2015 Komisia prispela na toto opatrenie prostredníctvom *grantu* v sume 6 mil. EUR.

Vybrané plavebné spoločnosti prepravili vyše 150 000 migrantov, poskytli im ubytovanie a občerstvenie a dospelým migrantom účtovali za cestovný lístok 60 EUR (do 30 EUR za deti), na čom zarobili až 9 mil. EUR. Plavidlá neviezli žiadnych cestujúcich na ceste z pevniny na ostrovy, kde vyzdvihli migrantov.

ODPOVEDE KOMISIE

8.11. *Komisia víta, že Európsky dvor audítorov potvrdil, že odhalené chyby boli predovšetkým nezávažné.*

Rámček 8.4 — Príklad zistenia

Príchod státisícov migrantov do Grécka si od EÚ vyžadoval naliehavú a účinnú humanitárnu reakciu. Zámerom tohto opatrenia bolo umožniť presun migrantov z ostrovov na pevninu, aby sa zabránilo humanitárnej katastrofe. Na tento účel Grécko uzavrelo zmluvy s plavebnými spoločnosťami na využitie lodí, ktoré sa preto nemohli použiť na činnosti v oblasti cestovného ruchu ani na poskytovanie pravidelných služieb. Opatrenie bolo veľmi naliehavé a mimoriadne užitočné a vykonávalo sa tak, že bolo v plnej miere dodržané riadne finančné hospodárenie.

Grécke orgány podpísali zmluvu s cieľom:

1. *zabezpečiť, aby plavidlá, ktoré ešte neboli zaradené do pravidelných trás (najmä pre turistov v letnom období), boli k dispozícii pre projekt v prospech migrantov;*
2. *zabezpečiť, aby sa migrantom sa poskytovali služby zahŕňajúce prepravu, ubytovanie a stravu.*

Vo výzve, ktorú vydali grécke orgány, sa jasne uviedlo, že od dodávateľa sa žiada poskytovanie služieb nad rámec tých služieb, ktoré by boli za normálnych okolností zahrnuté v cene lístka. Týkalo sa to poskytnutia stravy, ubytovania atď. a v predložených ponukách sa takisto jasne uviedlo, že ponúkaná cena zohľadňuje skutočnosť, že na spiatočných cestách sa lode budú vracať prázdne. V súťažných podkladoch, ktoré vydali grécke orgány, sa takisto stanovovalo, že dodávateľ môže účtovať migrantom cenu lístka za tieto cesty. To sa odzrkadlilo aj v cene uvedenej v predložených ponukách.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
Komisia bola informovaná o tom, že plavebné spoločnosti migrantom účtovali poplatok. Pri posudzovaní navrhovaného opatrenia v októbri 2015 a pri hodnotení *výkonnosti* opatrenia pred zaplatením zostatku grantu v marci 2016 však Komisia nespomenula možný príjem od migrantov. V dokumentoch týkajúcich sa zmlúv uzavretých medzi gréckymi orgánmi a plavebnými spoločnosťami sa uvádzal predaj lístkov migrantom, ale neobsahovali žiadny odhad príslušných príjmov. Táto núdzová akcia preto nie je dostatočne transparentná, pokiaľ ide o rozdelenie finančných prostriedkov medzi verejným sektorom a príjmov od migrantov.	*Komisia nesúhlasí s hodnotením Európskeho dvora audítorov ani s týmto zistením.* *Finančná implementácia opatrenia v plnej miere zodpovedá dohode o grante uzavretej s gréckymi orgánmi a vykonáva sa v súlade s platnými pravidlami, a preto je zákonná a riadna.* *Cenu lístka nemožno považovať za relevantný príjem na účely zmluvy, pretože účelom zmluvy bolo poskytovať služby nad rámec služieb bežne zahrnutých v cene lístka.* *Komisia sa teda domnieva, že predloženie ponúk, vyhodnotenie ponúk, uzavretie zmluvy, vykonávanie služieb a platby zo strany gréckych orgánov boli zákonné, riadne a v plnej miere transparentné.*
Priemerná trhová cena za spiatočný lístok v hlavnej sezóne v ekonomickej triede na príslušných trasách bola 90 EUR. Príjmy od migrantov, až 60 EUR za lístok, prispeli k tržbám a následne k ziskom plavebných spoločností. Podľa právnych predpisov EÚ nemôžu mať *príjemcovia* grantov EÚ zisky z vykonávania projektu, a grécke orgány ako príjemcovia grantu, v skutočnosti zisk nemali.	*Komisia sa domnieva, že grécke orgány zaplatili za plavebnú službu primeranú cenu s ohľadom na skutočnosť, že migranti využili všetky priestory lode (vrátane prvej triedy a kajút) a že plavebným spoločnostiam nevznikli žiadne príjmy v súvislosti s prepravou vozidiel alebo v súvislosti s inými službami, napr. stravovaním.* *Ako sa uvádza vyššie, zmluva bola uzavretá na poskytovanie služieb nad rámec služieb bežne zahrnutých v cene lístka, a preto každý potenciálny príjem (alebo prípadný zisk) z lístka nie je relevantný z hľadiska dohody o grante a nie je ani merateľný.*
Zmluvy gréckych orgánov s plavebnými spoločnosťami sa týkali využívania plavidiel na obdobie až do 20 rokov, pričom náklady predstavovali od 30 000 do 40 000 EUR na deň na jednu loď, spolu 228 plavebných dní. V niektoré dni stáli lode v prístave, ale plavebné spoločnosti dostali zaplatené, ako bolo dohodnuté v zmluve. Tri lode stáli v prístave, jedna 3 dni, jedna 4 dni a jedna 5 dní, pričom plavebné spoločnosti mali vyplatenú sumu vo výške 415 500 EUR.	*Dalo sa očakávať, že niekoľko dní budú plavidlá stáť v prístave, ako uvádza Európsky dvor audítorov, pretože na základe zmluvy boli plavidlá povinné byť vždy k dispozícii, byť pripravené kedykoľvek vyplávať v mimoriadne núdzovej situácii, v ktorej sa Grécko nachádzalo v období grantu, a do akejkoľvek destinácie. Komisia vypočítala, že plavidlá stáli v prístave celkovo sedem dní.*

Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia

8.12. Výročné správy o činnosti GR HOME a GR COMM boli vypracované v súlade s pokynmi GR pre rozpočet a metódy použité na výpočet chybovosti nepoukazujú na žiadne metodické problémy. Počet operácií, ktoré sme kontrolovali v roku 2016 je pre nás štatisticky príliš nízky na to, aby sme mohli porovnať informácie o riadnosti výdavkov, ktoré uviedli tieto GR, s našimi audítorskými výsledkami.

KAPITOLA 9

„Globálna Európa“

OBSAH

	Body
Úvod	9.1 – 9.5
Stručný opis okruhu „Globálna Európa“	9.2 – 9.4
Rozsah auditu a audítorský prístup	9.5
Riadnosť operácií	9.6 – 9.23
Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia	9.24 – 9.33
Posúdenie systému GR NEAR	9.24 – 9.27
Nedostatky v orgánoch auditu	9.24
Štúdia o RER za rok 2016	9.25 – 9.27
Posúdenie systému GR DEVCO	9.28
Výročné správy o činnosti	9.29 – 9.33
Záver a odporúčania	9.34 – 9.37
Záver	9.34 – 9.35
Odporúčania	9.36 – 9.37

Príloha 9.1 – Výsledky testovania operácií v okruhu „Globálna Európa“

Príloha 9.2 – Prehľad chýb s minimálne 20 % dosahom na okruh „Globálna Európa“

Príloha 9.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v okruhu „Globálna Európa“

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

9.1. V tejto kapitole sa predkladajú naše zistenia týkajúce sa okruhu VFR „Globálna Európa“. V ***rámčeku 9.1*** sa nachádza prehľad hlavných činností a výdavkov v rámci tohto okruhu v roku 2016.

Rámček 9.1 – Okruh VFR „Globálna Európa“ – prehľad za rok 2016

(mld. EUR)

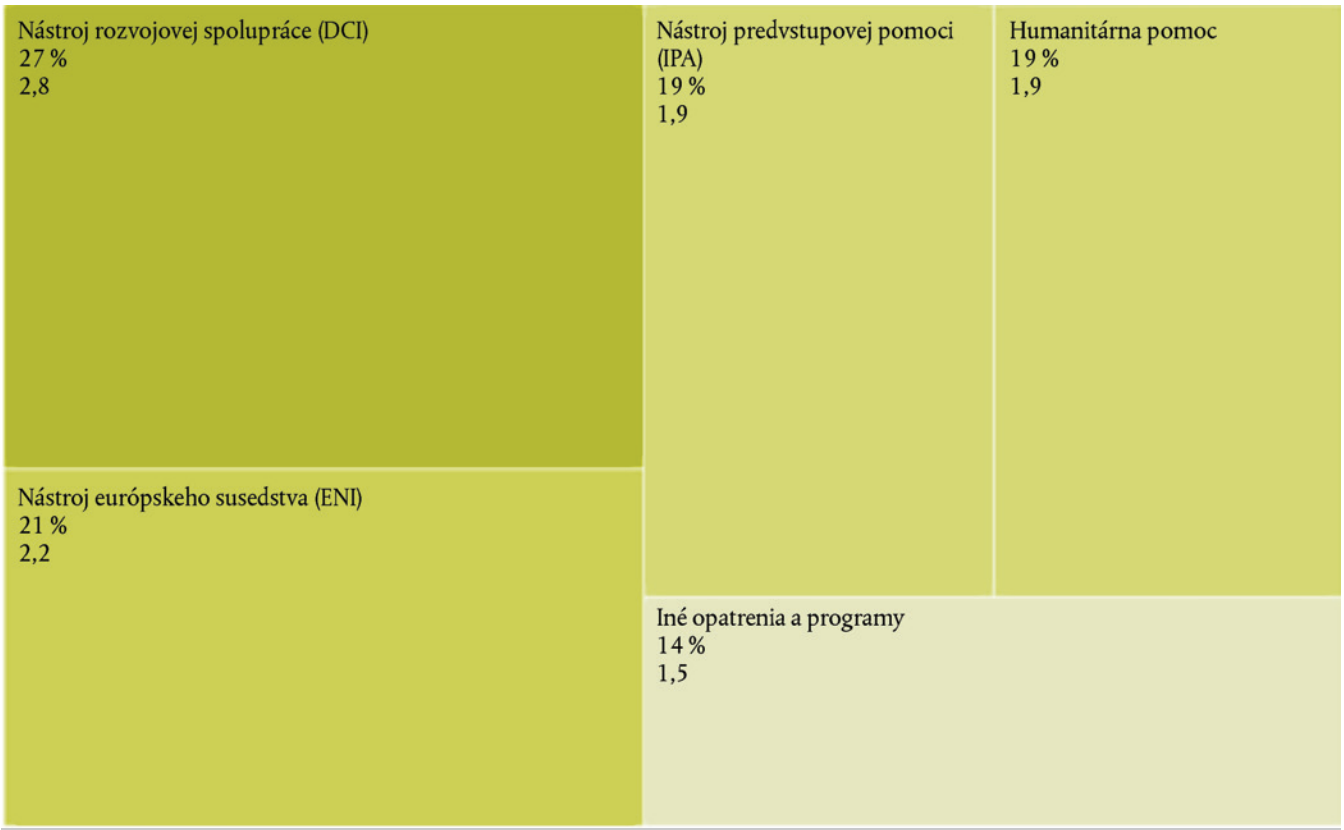

Celková výška platieb za rok	10,3
– *zálohy* ([1]) ([2])	*6,6*
+ *zúčtovanie záloh* ([1])	*4,6*
Kontrolovaný súbor spolu	**8,3**

([1]) V súlade s jednotnou definíciou príslušných *operácií* (podrobnosti pozri v bode 10 ***prílohy 1.1***).
([2]) Vrátane platieb vo výške 0,3 mld. EUR do Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia.

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Stručný opis okruhu „Globálna Európa“

9.2. „Globálna Európa“ zahŕňa výdavky na všetky vonkajšie opatrenia (zahraničná politika) financované zo všeobecného rozpočtu EÚ. Cieľom politík je:

— presadzovať hodnoty EÚ v zahraničí, akými sú ľudské práva, demokracia a právny štát,

— riešiť globálne výzvy, akými sú boj proti zmene klímy a strata biodiverzity,

— zvyšovať vplyv rozvojovej spolupráce EÚ, ktorej primárnym cieľom je pomáhať pri odstraňovaní chudoby,

— investovať do dlhodobej prosperity a stability susedov EÚ prostredníctvom prípravy kandidátskych krajín na členstvo a susedskej politiky,

— posilňovať európsku solidaritu v prípadoch prírodných alebo človekom spôsobených katastrof,

— zlepšovať predchádzanie krízam a ich riešenie, udržiavať mier a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť.

9.3. Hlavné generálne riaditeľstvá poverené plnením rozpočtu v oblasti vonkajšej činnosti sú Generálne riaditeľstvo pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (GR DEVCO), Generálne riaditeľstvo pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení (GR NEAR), Generálne riaditeľstvo pre civilnú ochranu a operácie humanitárnej pomoci EÚ (ECHO) a Útvar pre nástroje zahraničnej politiky (FPI).

9.4. V roku 2016 dosiahli platby v okruhu „Globálna Európa“ výšku 10,3 mld. EUR a boli vyplatené pomocou niekoľkých nástrojov (pozri ***rámček 9.1***) a metód poskytovania pomoci ([1]) vo viac než 150 krajinách.

([1]) Napríklad financovanie verejných zákaziek, granty, osobitné úvery, zábezpeky na úvery a finančná pomoc, rozpočtová podpora a ostatné cielené formy rozpočtovej pomoci.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsah auditu a audítorský prístup

9.5. Uplatniac audítorský prístup a metódy uvedené v ***prílohe 1.1*** sme v roku 2016 za okruh „Globálna Európa" preskúmali:

a) vzorku 156 *operácií* v súlade s bodom 7 ***prílohy 1.1***. Vzorka bola navrhnutá tak, aby bola reprezentatívna pre celý rad výdavkov v rámci daného okruhu VFR. Pozostávala zo 68 operácií schválených delegáciami EÚ v 12 *prijímateľských* štátoch a 88 operácií schválených ústredím Komisie, z ktorých 24 sa realizovalo v oblastiach postihnutých humanitárnou krízou prostredníctvom partnerov ECHO;

b) relevantné systémy na identifikáciu systémových nedostatkov, keď sa odhalia *chyby*;

c) či informácie o *riadnosti* výdavkov uvedené vo *výročných správach o činnosti* GR DEVCO a GR NEAR boli vo všeobecnosti v súlade s našimi výsledkami.

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

9.6. Prehľad výsledkov testovania operácií je uvedený v ***prílohe 9.1***. Zo 156 preskúmaných operácií bolo 48 (31 %) ovplyvnených chybami ([2]). Na základe 24 chýb, ktoré sme vyčíslili, odhadujeme chybovosť na 2,1 % ([3]).

9.7. Komisia prijala nápravné opatrenia, ktoré priamo ovplyvnili 13 operácií vo vzorke. Tieto opatrenia boli relevantné pre naše výpočty, keďže znížili nami odhadovanú chybovosť pre túto kapitolu o 0,3 percentuálneho bodu.

([2]) Niektoré operácie obsahovali viac ako jednu chybu. Spolu sme zaznamenali 56 chýb.

([3]) Výpočet chybovosti je založený na reprezentatívnej vzorke. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 0,6 % do 3,6 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

9.8. V piatich prípadoch vyčísliteľnej chyby mala Komisia dostatok informácií, aby predišla chybám alebo ich odhalila a napravila pred schválením výdavkov. Ak by Komisia všetky tieto informácie, ktoré mala k dispozícii, riadne využila, *odhadovaná chybovosť* pre túto kapitolu by bola o 0,7 percentuálneho bodu nižšia ([4]). V ďalších šiestich operáciách sme našli chyby, ktoré mali odhaliť audítori určení príjemcami. Tieto chyby sa na odhadovanej chybovosti podieľali vo výške 0,2 percentuálneho bodu.

9.9. V ***rámčeku 9.2*** je uvedený prehľad nami odhadovanej chybovosti za rok 2016 podľa typu chyby.

Rámček 9.2 – „Globálna Európa" – prehľad odhadovanej chybovosti

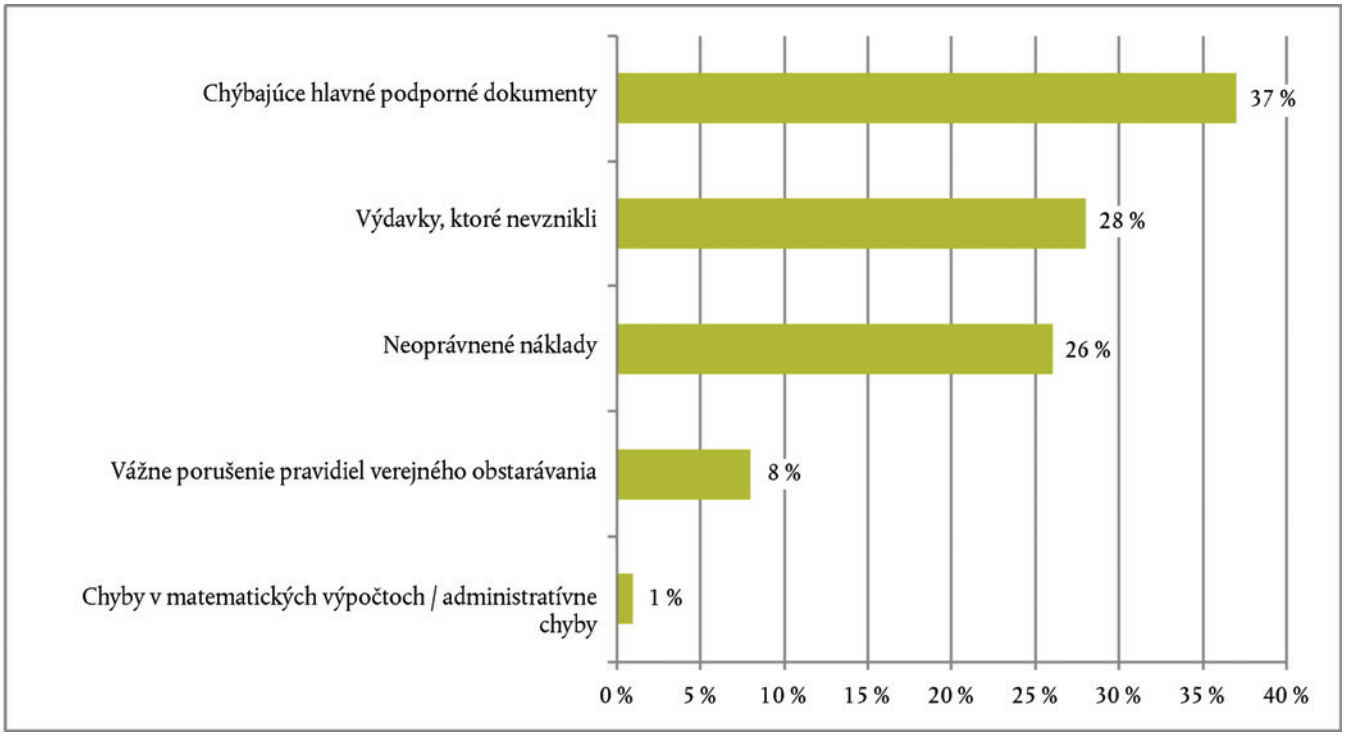

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

([4]) Samotná Komisia sa dopustila chýb (vo dvoch prípadoch), ktoré predstavujú 0,6 % chybovosť, kým príjemcovia sa dopustili chýb (v troch prípadoch), ktoré predstavujú 0,1 % z tejto miery.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

9.10. Platobné podmienky v dvoch oblastiach obmedzujú rozsah náchylnosti operácií na chyby. Ide o oblasť *rozpočtovej podpory* ([5]) a oblastí, v ktorých sa uplatňuje „konceptuálny prístup" pri projektoch s viacerými darcami, ktoré vykonávajú medzinárodné organizácie ([6]).

9.11. Rozpočtová podpora je príspevkom do všeobecného rozpočtu príslušného štátu alebo rozpočtu určeného na konkrétnu politiku či cieľ. Preskúmali sme, či Komisia dodržala podmienky upravujúce platby v súvislosti s rozpočtovou podporou poskytovanou partnerským krajinám, a overili, že boli dodržané všeobecné podmienky oprávnenosti (napr. dostatočný pokrok v hospodárení s verejnými financiami).

9.12. Avšak vzhľadom na to, že právne ustanovenia ponechávajú široký priestor na výklad, Komisia má značnú voľnosť pri rozhodovaní o tom, či tieto všeobecné podmienky boli splnené. Náš audit týkajúci sa riadnosti nemôže siahať za fázu vyplatenia pomoci partnerskej krajine, pretože finančné prostriedky sa potom zlúčia s rozpočtovými zdrojmi prijímateľskej krajiny. Akékoľvek nedostatky v jej finančnom hospodárení, ktoré vedú k zneužitiu finančných prostriedkov na vnútroštátnej úrovni, nebudú v našom audite identifikované ako chyby ([7]).

9.13. Keď sa príspevky Komisie na projekty s viacerými darcami spoja s príspevkami ostatných darcov a nie sú vyčlenené na konkrétne identifikovateľné položky výdavkov, Komisia predpokladá, že pravidlá oprávnenosti EÚ boli splnené za predpokladu, že súhrnná suma príspevku zahŕňa dostatočné oprávnené výdavky, ktoré zodpovedajú príspevkom EÚ. Tento prístup používaný Komisiou bol zohľadnený aj pri našom testovaní vecnej správnosti ([8]).

([5]) Platby rozpočtovej podpory financované zo všeobecného rozpočtu v roku 2016 predstavovali 1,1 mld. EUR.

([6]) Platby zo všeobecného rozpočtu pre medzinárodné organizácie v roku 2016 predstavovali 3,0 mld. EUR. Podiel z tejto sumy, na ktorý sa vzťahuje konceptuálny prístup, nie je možné uviesť, pretože Komisia ho nemonitoruje osobitne.

([7]) Efektívnosť a účinnosť rozpočtovej podpory je predmetom niekoľkých osobitných správ Dvor audítorov, najnovšími sú osobitná správa č. 31/2016 s názvom „Pomoc EÚ Ukrajine", osobitná správa č. 30/2016 s názvom „Účinnosť podpory EÚ pre prioritné odvetvia v Hondurase" a osobitná správa č. 13/2016 s názvom „Pomoc EÚ na posilnenie verejnej správy v Moldavsku" (http://eca.europa.eu).

([8]) Nevykonali sme kontroly príslušných položiek výdavkov, ak bol príspevok Komisie nižší ako 75 % rozpočtu na opatrenie. V prípadoch, keď sú tieto príspevky v rozmedzí od 75 % do 90 % sme potrebu vykonať kontrolu príslušných položiek výdavkov posudzovali jednotlivo podľa prípadu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

9.14. Ak sa z kontrolovanej vzorky vylúči 7 operácií rozpočtovej podpory a 17 operácií súvisiacich s konceptuálnym prístupom, odhadovaná chybovosť predstavuje 2,8 % ([9]).

9.15. Dôvodom 37 % odhadovanej chybovosti je skutočnosť, že k výdavkom nebola poskytnutá základná podporná dokumentácia (pozri príklady 1 až 3 v ***prílohe 9.2***).

9.16. Dôvodom 28 % odhadovanej chybovosti sú dva prípady, ku ktorým Komisia akceptovala výdavky, ktoré v skutočnosti nevznikli (pozri príklad 4 v ***prílohe 9.2***).

9.17. Najčastejší druh chýb, ktorý tvorí 26 % odhadovanej chybovosti, sa týka neoprávnených výdavkov. Patria sem výdavky súvisiace s činnosťami, ktoré nie sú predmetom zmluvy alebo vznikli mimo obdobia oprávnenosti, a tiež nedodržanie pravidla pôvodu, neoprávnené dane a používanie nesprávnych výmenných kurzov (pozri príklad 5 v ***prílohe 9.2***).

9.18. Komisia a jej partneri pre implementáciu urobili viac chýb v operáciách týkajúcich sa *grantov,* ako aj dohôd o príspevku uzatvorených s medzinárodnými organizáciami ako v operáciách súvisiacich s inými formami podpory. Z 91 operácií dvoch skúmaných typov 19 (21 %) obsahovalo vyčísliteľné chyby.

9.19. Okrem chýb, ktoré sme vyčíslili, sme identifikovali aj 32 nevyčísliteľných chýb, ktoré vznikli v dôsledku nedodržania právnych alebo zmluvných záväzkov.

9.20. V siedmich preskúmaných operáciách súvisiacich s rozpočtovou podporou sa nevyskytli žiadne chyby.

9.21. Pri testovaní operácií v okruhu „Globálna Európa“ sme zistili určité nedostatky v systémoch GR Komisie súvisiace s kontrolou. Ako sa uvádza v bode 9.8, v niektorých prípadoch sa audítorom povereným príjemcami nepodarilo odhaliť chyby vo výdavkoch, čo viedlo k akceptovaniu neoprávnených nákladov Komisiou ([10]).

([9]) 132 operácií: spodná hranica chybovosti = 1,1 % a horná hranica chybovosti = 4,5 %, 95 % miera istoty.

([10]) Zo šiestich prípadov uvedených v bode 9.8 sa päť týka GR DEVCO a jeden GR NEAR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

9.22. Preskúmali sme tri operácie, na ktoré sa vzťahujú twinningové ([11]) zmluvy. Keďže nové pravidlá Komisie týkajúce sa jednotkových nákladov, jednorazovej sumy a paušálnych nákladov v rámci twinningového nástroja neboli prijaté v čase auditu, problémy zistené v roku 2015 pretrvávajú ([12]). Keďže vzorom pre twinningové zmluvy sú zmluvy o grante, nesmú prinášať zisk ([13]). Ak financovanie *nepriamych nákladov* nebude ohraničené, je možné, že partneri pre implementáciu budú vytvárať zisk.

9.23. Vo väčšine platieb sa nevyskytli chyby 108 (69 %).

VÝROČNÉ SPRÁVY O ČINNOSTI A ĎALŠIE MECHANIZMY RIADENIA

Posúdenie systémov GR NEAR

Nedostatky v orgánoch auditu

9.24. Pri kontrole posúdenia systému GR NEAR sme našli dôkazy o tom, že audítori GR NEAR odhalili nedostatky v nepriamom riadení druhého nástroja predvstupovej pomoci (IPA II), konkrétne v orgánoch auditu troch krajín prijímajúcich pomoc z nástroja IPA II (Albánsku, Turecku a Srbsku). Tieto nedostatky boli rôzne, od nedostatočnej kvalifikácie vedúcich orgánov auditu až po dôležité metodické nedostatky, ako aj organizačné otázky, napr. chýbajúci náležitý dohľad alebo nedostatky v plánovaní zamestnancov, vzdelávaní a prijímaní zamestnancov. Albánske a srbské orgány auditu vykonali zmeny zamerané na vyriešenie zistených problémov, no v systémoch tureckého *orgánu auditu* sú určité významné oblasti, ktoré by ešte mohli obmedziť uistenie, ktoré orgán môže poskytnúť Komisii.

ODPOVEDE KOMISIE

9.22. *Komisia už zaviedla (v súlade s článkom 124 nariadenia o rozpočtových pravidlách) prepracovaný systém paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov na realizáciu twinningových projektov. Rozlišuje sa v ňom medzi priamymi a nepriamymi nákladmi, pričom nepriame náklady sú obmedzené na 6 % z celkových oprávnených nákladov. Tento nový systém sa vzťahuje na twinningové granty.*

([11]) Twinning je nástrojom EÚ na budovanie inštitúcií, vytvoreným Komisiou a založeným na partnerskej spolupráci medzi verejnou správou členských štátov EÚ a partnerskej krajiny s cieľom dosiahnuť povinné výsledky, ktoré boli spoločne dohodnuté s Komisiou.

([12]) Kapitola 8 výročnej správy za rok 2015, body 8.30 a 8.31.

([13]) Zásada neziskovosti stanovená v článku 125 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

Štúdia o RER za rok 2016

9.25. GR NEAR zrealizovalo v roku 2016 svoju druhú štúdiu o *miere zostatkových chýb* (RER) s cieľom odhadnúť mieru chýb, ktoré unikli všetkým kontrolám vedenia, ktoré majú chybám predchádzať, odhaľovať a opraviť ich, v celej jeho oblasti zodpovednosti.

9.26. V štúdii bola preskúmaná reprezentatívna vzorka operácií týkajúcich sa zmlúv uzatvorených od septembra 2015 do augusta 2016 a použila sa metodika, ktorú od roku 2012 používalo GR DEVCO. Hodnotili sme túto metodiku a zistili sme, že vo všeobecnosti je vhodná na daný účel a účinná. Pri kontrole štúdie o RER sa však zistilo, že je tu priestor na zlepšenie viacerých hľadísk, najmä pokiaľ ide o mieru úsudku audítorov so zreteľom na odhady chybovosti jednotlivých operácií.

9.27. Výsledky RER GR NEAR za rok 2016 sú uvedené v jeho VSČ ([14]). V štúdii sa celková RER za GR odhadovala na 0,93 %, t. j. pod 2 % *prahom významnosti* stanoveným Komisiou.

Posúdenie systémov GR DEVCO

9.28. Posúdili sme tiež systémy GR DEVCO. Výsledky našej práce sú podrobne uvedené v našej výročnej správe o ôsmom, deviatom, desiatom a jedenástom Európskom rozvojovom fonde (body 28 až 33).

([14]) Pozri výročnú správu o činnosti GR NEAR za rok 2016, s. 36 a 37.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Výročné správy o činnosti

9.29. Za súčasné obdobie sme preskúmali výročnú správu o činnosti GR NEAR za rok 2016.

9.30. GR NEAR odhadovalo celkovú sumu vystavenú riziku v čase platieb ([15]) za výdavky schválené v roku 2016 (2 543 mil. EUR) na 29 mil. EUR (1,14 % výdavkov za rok 2016). GR NEAR odhadovalo, že 10 mil. EUR (35 %) z tejto sumy bude opravených v rámci jeho kontrol v ďalších rokoch ([16]). Generálny riaditeľ GR NEAR vyhlásil, že so zreteľom na rizikovú sumu pri ukončení programu vystavenie GR finančnému riziku neprekračuje prah významnosti vo výške 2 %. Napriek tomu, že sme zistili významnú chybovosť v okruhu VFR „Globálna Európa“, vyhlásenie generálneho riaditeľa nie je v rozpore s výsledkami našej audítorskej práce, keďže na operácie, za ktoré zodpovedá GR NEAR, sa vzťahuje len malá časť našej chybovosti.

9.31. V súvislosti s *nápravnou schopnosťou* GR NEAR sme zistili, že napriek snahe GR NEAR, aby bolo z výpočtu vyradené spätné získavanie súm predbežného financovania, zrušené príkazy na vymáhanie a získané úroky, údaje za rok 2016 (10 mil. EUR) zahŕňali niektoré sumy, ktoré mali byť z výpočtu vyradené ([17]), čo viedlo k nadhodnoteniu nápravnej schopnosti a následne celkovej rizikovej sumy pri platbe. Napriek tomu, že je ťažké vyčísliť celkový rozsah tohto nedostatku, neovplyvňuje to uistenie poskytnuté generálnym riaditeľom.

ODPOVEDE KOMISIE

9.30. *Celková suma v riziku pri uzávierke sa odvodzuje od štúdie RER.*

([15]) Najlepší konzervatívny odhad tejto sumy výdavkov povolených počas roka, ktoré ale nie sú v súlade so zmluvnými a regulačnými ustanoveniami, ktoré boli uplatniteľné v čase, keď bola uskutočnená platba.

([16]) Pozri výročnú správu o činnosti GR NEAR za rok 2016, s. 51.

([17]) V rámci nášho preskúmania sme zistili chyby v šiestich prípadoch zo vzorky 25 prípadov, ktoré neboli zohľadnené vo výpočte.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

9.32. Generálny riaditeľ uznal, že pozitívne hodnotenie kontrolných postupov, z veľkej časti vychádzajúce zo štúdie o RER z roku 2016, môže zakrývať ťažkosti v určitých častiach portfólia. GR NEAR preto navrhlo formuláre vnútornej kontroly na zistenie závažných nedostatkov ([18]). Ešte však neboli vypracované rizikové ukazovatele, aby sa posilnila užitočnosť vzorov. Posúdenie súčasných formulárov vnútornej kontroly sa z tohto dôvodu obmedzuje na analýzu *vyhlásenia Dvora audítorov o vierohodnosti* a chýb RER a je potrebné ho ďalej rozvinúť, aby bolo možné zmerať celkový dosah týchto chýb. Okrem toho sme zaznamenali, že vo VSČ sa riadne nezverejňujú obmedzenia rozsahu štúdie o RER v porovnaní so zákazkou na audit.

9.33. Preskúmali sme aj výročnú správu o činnosti GR DEVCO za rok 2016. Výsledky sú uvedené v našej výročnej správe o ôsmom, deviatom, desiatom a jedenástom Európskom rozvojovom fonde (body 34 až 37).

ODPOVEDE KOMISIE

9.32. *Komisia by chcela upozorniť na to, že rok 2016 bol prvým rokom, kedy štúdia RER pokrývala všetky svoje operácie.*

V roku 2017 sa v nej ďalej rozpracuje diferencovaná segmentácia rizík.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver

9.34. Celkovo z audítorských dôkazov vyplýva, že výdavky na „Globálnu Európu“ sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

9.35. V prípade tohto okruhu VFR z nášho testovania operácií vyplýva, že odhadovaná chybovosť je 2,1 % (pozri ***prílohu 9.1***).

([18]) Pozri výročnú správu o činnosti GR NEAR za rok 2016, s. 38 – 48.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Odporúčania

9.36. V ***prílohe 9.3*** sú uvedené zistenia z kontroly prijatia opatrení na základe dvoch odporúčaní uvedených v našej výročnej správe za rok 2013 ([19]). Komisia v plnom rozsahu vykonala jedno odporúčanie a druhé vykonala v niektorých ohľadoch.

9.36. *Komisia by chcela zdôrazniť, že vykonanie odporúčania posudzovaného Európskym dvorom audítorov ako „vykonané v niektorých ohľadoch" značne pokročilo.*

V čase zverejnenia tejto správy je päť z desiatich misií vyhlásených za vyhovujúce, čo zodpovedá najväčšej časti (75 % platieb vykonaných v roku 2016) operácií SBOP (EULEX Kosovo, EUPOL Afghanistan, EUMM Georgia, EUPOL COPPS na okupovaných palestínskych územiach a EUAM Ukraine). Súlad v prípade PHM EÚ v Rafahu bude formalizovaný v najbližších týždňoch.

EUCAP Sahel Mali je v súčasnosti predmetom posúdenia s cieľom dosiahnuť súlad do novembra 2017. Posúdenia EUCAP Sahel Niger a EUCAP Nestor neboli pred rokom 2016 vyhovujúce a bol vypracovaný plán realizácie. Práce na dosahovaní súladu týchto dvoch misií teraz pokročili a budú sa opätovne posudzovať v súlade s plánom realizácie v roku 2018.

Audit EUBAM Líbya sa plánuje na koniec roka 2017 (misia bola premiestnená z Tripolisu do Tunisu a bola zredukovaná).

9.37. Na základe tohto preskúmania a na základe zistení a záverov za rok 2016 odporúčame GR NEAR:

— **Odporúčanie 1:** pracovať spolu s orgánmi auditu v krajinách prijímajúcich pomoc z nástroja IPA II na zlepšení ich schopnosti, najmä prostredníctvom organizovania seminárov, zriaďovania sietí a používania dostupných nástrojov, ako je twinning alebo technická pomoc,

Komisia toto odporúčanie prijíma.

— **Odporúčanie 2:** vypracovať rizikové ukazovatele na zlepšenie posúdenia založeného na formulároch vnútornej kontroly na lepšie meranie dosahu chýb,

Komisia toto odporúčanie prijíma.

— **Odporúčanie 3:** vo svojej ďalšej VSČ náležite uviesť rozsah štúdie o RER a odhadovanú spodnú a hornú hranicu chybovosti,

Komisia toto odporúčanie prijíma.

— **Odporúčanie 4:** zlepšiť výpočet nápravnej schopnosti v roku 2017 riešením nedostatkov určených v tejto výročnej správe.

Komisia toto odporúčanie prijíma.

([19]) Na tohtoročnú kontrolu prijatia opatrení sme si vybrali výročnú správu za rok 2013, pretože v zásade malo uplynúť dostatok času na to, aby Komisia vykonala naše odporúčania.

PRÍLOHA 9.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OKRUHU „GLOBÁLNA EURÓPA“

	2016	2015
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Celkový počet operácií	**156**	156
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	**2,1 %**	2,8 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	3,6 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	0,6 %	

PRÍLOHA 9.2

PREHĽAD CHÝB S MINIMÁLNE 20 % DOSAHOM NA OKRUH „GLOBÁLNA EURÓPA“

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
Úvod	
Uplatniac všeobecnú metodiku auditu stanovenú v ***prílohe 1.1*** sme testovali reprezentatívnu vzorku operácií s cieľom odhadnúť mieru *nezrovnalostí* v súbore pre tento okruh VFR. Zoznam chýb, ktoré sme počas testovania zistili, nie je vyčerpávajúci ani z hľadiska jednotlivých chýb, ani možných typov chýb. Zistenia uvedené nižšie v súvislosti s chybami s minimálne 20 % dosahom hodnoty preskúmaných operácií sú uvedené ako príklad ([1]). Tieto chyby boli zistené v operáciách v hodnote od 281 000 do 19,0 mil. EUR, priemerná hodnota bola ([2]) vyše 1,3 mil. EUR.	
Príklady chýb	
Chýbajúce hlavné podporné dokumenty	
Príklad 1 – Nedostupné podporné dokumenty	
GR DEVCO – Indonézia	*Prebieha postup vymáhania.*
Preskúmali sme výdavky, ktoré Komisia akceptovala a týkali sa zmluvy o príspevku podpísanej s medzinárodnou organizáciou, ktorá pracuje na zlepšovaní bezpečnostnej kapacity miestnych zamestnancov.	
Partneri prijímateľa neboli schopní poskytnúť (všetci alebo niektorí) podporné dokumenty na preukázanie niekoľkých kontrolovaných nákladov, najmä nákladov na poradenstvo, cestovných výdavkov a iných prevádzkových nákladov, ktoré boli preto považované za neoprávnené. Neoprávnené výdavky viedli k 41 % chybovosti.	

([1]) Tieto chyby predstavujú viac než polovicu celkovej odhadovanej chybovosti v okruhu „Globálna Európa“.

([2]) T. j. polovica všetkých chýb s minimálne 20 % dosahom bola zistená v operáciách, ktoré majú nižšiu hodnotu ako 1,3 mil. EUR a zvyšok v operáciách, ktoré majú vyššiu hodnotu ako táto suma.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Príklad 2 – Nedostupné podporné dokumenty

GR DEVCO – Niger

Preskúmali sme výdavky, ktoré Komisia akceptovala a týkali sa grantu udelenému MVO pracujúcej v oblasti prístupu k službám týkajúcim sa sexuálneho a reprodukčného zdravia.

Príjemca nebol schopný poskytnúť podporné dokumenty na preukázanie niektorých kontrolovaných výdavkov, najmä platov zamestnancov, poistenia, vnútroštátnej dane z príjmov a prenájmu vozidiel a tried. Tieto výdavky sa preto považovali za neoprávnené. Súvisiaca chybovosť bola 50 %.

Príjemca oficiálne vyhlásil, že dokumenty nebolo možné dodať z dôvodu ich straty pri vysťahovaní sa z ich kancelárií po ukončení projektu. Komisia sa preto domnieva, že toto nie je prípad zlého riadenia alebo zamietnutia poskytnutia prístupu. Komisia však už začala vymáhať príslušnú čiastku.

Príklad 3 – Nedostupné podporné dokumenty

GR DEVCO

Preskúmali sme výdavky, ktoré Komisia akceptovala a týkali sa príspevku do trustového fondu medzinárodnej organizácie pracujúcej v oblasti pripravenosti na pandemickú chrípku v Ázii.

Príjemca nebol schopný poskytnúť podporné dokumenty na preukázanie niektorých kontrolovaných výdavkov, najmä liekov a zdravotníckeho zariadenia. Tieto náklady boli preto považované za neoprávnené v štúdii o RER a tento záver sme akceptovali. Súvisiaca chybovosť bola 35 %.

Táto transakcia je súčasťou štúdie DEVCO RER. Po ukončení štúdie poskytla medzinárodná organizácia Komisii dôkazy týkajúce sa dôvodov nedostupnosti dokumentov.

V dôsledku vírusovej infekcie vo vládnej budove v Kambodži a prebiehajúcich prác v inej budove, ktorá bola čiastočne zničená pri zemetrasení v Nepále v roku 2015 nebol príjemca schopný poskytnúť podporné dokumenty, ktoré by odôvodňovali niektoré z kontrolovaných nákladov, najmä v prípade liekov a zdravotníckeho vybavenia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Výdavky, ktoré nevznikli

Príklad 4 – Zúčtovanie nadhodnotených platieb predbežného financovania

GR DEVCO

Preskúmali sme výdavky, ktoré Komisia akceptovala a týkali sa zmluvy o príspevku podpísanej s medzinárodnou organizáciou pre ochranu a udržateľné využívanie živočíšnych genetických zdrojov v Afrike.

Komisia akceptovala a zaevidovala sumu, ktorá bola vyššia ako celková suma vzniknutých výdavkov deklarovaných príjemcom v jedinej finančnej správe, ktorá bola k dispozícii. Nadhodnotená a neoprávnená suma viedla k 82 % chybovosti.

Po administratívnej previerke Európskym dvorom audítorov sa príslušné zúčtovanie zrušilo.

Neoprávnené výdavky

Príklad 5 – Nepreukázaný pôvod tovaru

Nástroje zahraničnej politiky – Niger

Preskúmali sme výdavky, ktoré Komisia akceptovala a týkali sa príspevku pre verejný subjekt, ktorý pracuje na posilnení úlohy inštitucionálnych mierových jednotiek v niektorých regiónoch krajiny.

Príjemca zakúpil motocykle na miestnom trhu bez toho, aby mal dostatočný dôkaz o tom, že pochádzajú z oprávnenej krajiny. Príslušné výdavky sú neoprávnené pre nedodržanie pravidla pôvodu. V tomto prípade ich Komisia napriek tomu v rozpore s pravidlami akceptovala. Zistili sme, že dve platby (zálohová platba vo výške 40 % a konečná platba zostatku v rámci toho istého nákupu) boli neoprávnené. Chybovosť týchto dvoch operácií bola 27 % a 20 %.

Komisia uznáva neoprávnenosť výdavkov z dôvodu nedodržania súladu s pravidlom pôvodu. Komisia prijme potrebné opatrenia, aby mohla v budúcnosti týmto chybám zabrániť a aby ich mohla odhaliť a napraviť. Najmä s cieľom posilniť svoj dohľad nad delegáciami bude Komisia od roku 2017 nasadzovať regionálne tímy. Do plánu dohľadu nad misiami z roku 2017 je takisto zahrnutá delegácia v Nigeri.

Komisia už začala postup vymáhania neoprávnených výdavkov s cieľom účinne chrániť finančné záujmy EÚ.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Vážne porušenie pravidiel *verejného obstarávania*

Príklad 6 – Chýbajúca hospodárska súťaž

GR NEAR – Turecko

Preskúmali sme výdavky, ktoré Komisia akceptovala a týkali sa dohody s regionálnou organizáciou, ktorá je poskytovateľom v rámci budovania kapacít v oblasti životného prostredia.

Príjemca nedodržal pravidlá verejného obstarávania, v ktorých sa požaduje, aby sa viedli konzultácie aspoň s tromi poskytovateľmi s cieľom zabezpečiť konkurencieschopnú ponuku. Neoprávnené výdavky viedli k 20 % chybovosti.

PRÍLOHA 9.3

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ PRE OKRUH „GLOBÁLNA EURÓPA“

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Prijíma sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	Dvor audítorov odporúča: **Odporúčanie 1:** Komisia, a najmä GR ELARG by mali zabezpečiť, aby sa v pokynoch zamestnancom uvádzalo, že zúčtovania sa majú vykonávať len na základe vzniknutých výdavkov a nie na základe ich vlastných odhadov.	X						
	Odporúčanie 2: Útvar pre FPI by mal akreditovať všetky misie SZBP v súlade s „hodnoteniami na základe šiestich pilierov“.			X				

KAPITOLA 10

„Administratíva“

OBSAH

	Body
Úvod	10.1-10.5
Stručný opis okruhu VFR	10.3
Rozsah auditu a audítorský prístup	10.4-10.5
Riadnosť operácií	10.6
Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia	10.7
Pripomienky k inštitúciám a orgánom	10.8-10.16
Spoločné pripomienky pre niekoľko inštitúcií a orgánov	10.8-10.13
Dodržiavanie zásady ročnej platnosti rozpočtu	10.8
Vykonávanie 5 % zníženia počtu zamestnancov	10.9-10.13
Pripomienky ku konkrétnym inštitúciám a orgánom	10.14-10.16
Európsky parlament	10.15
Európsky dvor audítorov	10.16
Závery a odporúčania	10.17-10.19
Záver	10.17
Odporúčania	10.18-10.19

Príloha 10.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti „Administratíva“

Príloha 10.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti „Administratíva“

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

10.1. V tejto kapitole sa predkladajú naše zistenia týkajúce sa okruhu 5 VFR „Administratíva“ ([1]). V ***rámčeku 10.1*** sa nachádza prehľad výdavkov podľa inštitúcií v rámci tohto okruhu v roku 2016.

Rámček 10.1 – Okruh 5 VFR – Rozdelenie za rok 2016

(mld. EUR)

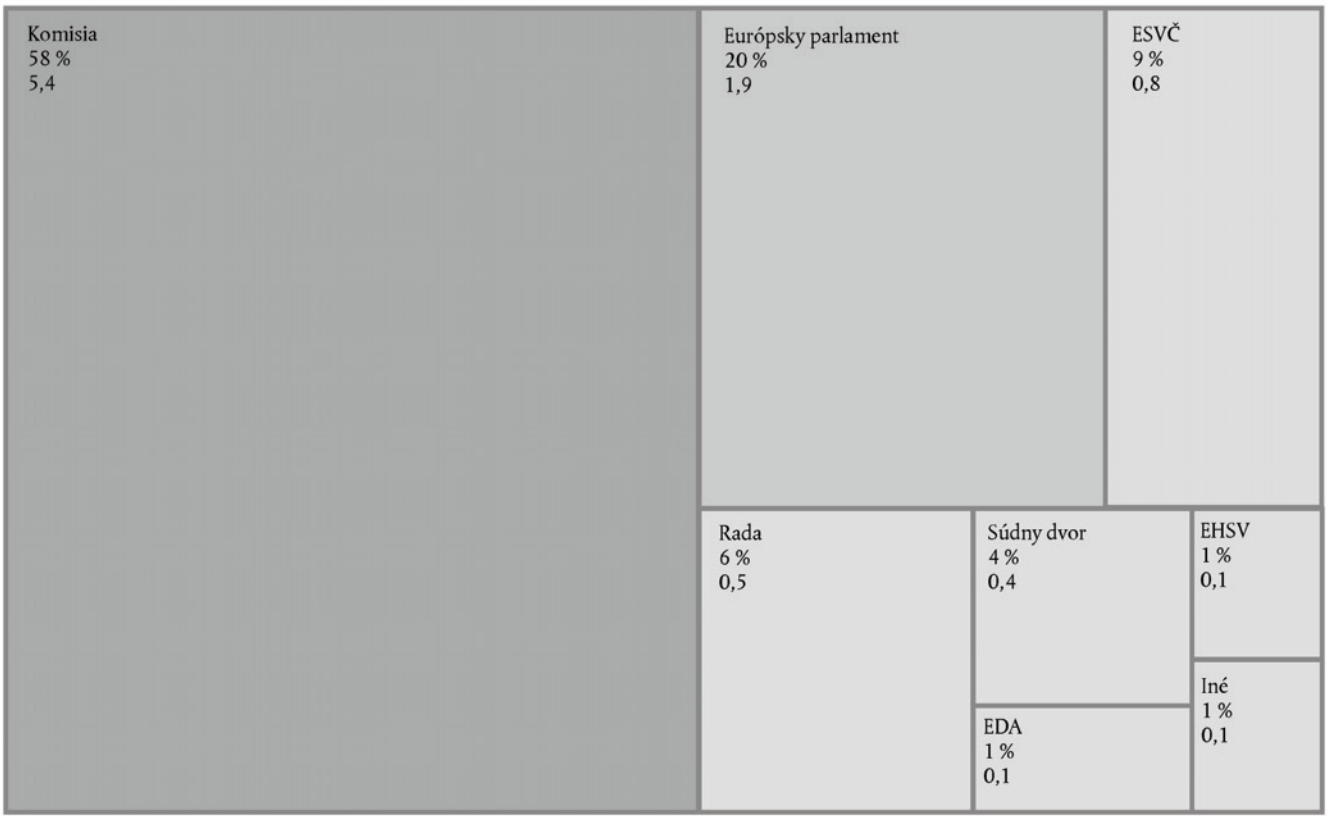

Celková výška platieb za rok	9,3
– *zálohy* ([1])	*0,1*
+ *plăți în avans validate și închise* ([1])	*0,2*
Kontrolovaný súbor spolu	**9,4**

([1]) V súlade s jednotnou definíciou príslušných operácií (podrobnosti pozri v bode 10 ***prílohy 1.1***).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2016.

([1]) Zahrnuté sú administratívne výdavky všetkých inštitúcií EÚ, dôchodky a platby európskym školám. O európskych školách vydávame špecifickú ročnú správu, ktorá sa predkladá Rade guvernérov európskych škôl a jej kópia sa zasiela Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.2. O agentúrach a ďalších orgánoch EÚ vypracúvame samostatné správy ([2]). Finančný audit Európskej centrálnej banky nie je zahrnutý v našom mandáte.

Stručný opis okruhu VFR

10.3. Administratívne výdavky zahŕňajú výdavky na ľudské zdroje, ktoré predstavujú asi 60 % celkových výdavkov, ako aj výdavky na budovy, zariadenie, energiu, komunikáciu a informačné technológie. Z našej dlhoročnej práce vyplýva, že riziko pri týchto výdavkoch je nízke.

Rozsah auditu a audítorský prístup

10.4. Uplatniac audítorský prístup a metódy uvedené v ***prílohe 1.1*** sme za okruh 5 VFR preskúmali:

a) vzorku 100 *operácií* v súlade s bodom 7 ***prílohy 1.1***. Vzorka bola navrhnutá tak, aby bola reprezentatívna pre celý rad operácií v rámci tohto okruhu VFR (pozri ***rámček 10.1*** a bod 10.3);

b) vzorku 20 *záväzkov* založenú na riziku ([3]), pričom tieto záväzky boli schválené ku koncu rozpočtového roka na základe *rozpočtových prostriedkov* z roku 2016 a boli automaticky prenesené do roku 2017, s cieľom skontrolovať, či inštitúcie využili rozpočet v súlade s rozpočtovou zásadou ročnej platnosti rozpočtu ([4]);

([2]) Naše špecifické ročné správy o agentúrach a ostatných orgánoch sa uverejňujú v úradnom vestníku.

([3]) Tri za Európsky parlament, jeden za Radu, 12 za Európsku komisiu, jeden za Európsky súdny dvor a tri za Európsku službu pre vonkajšiu činnosť.

([4]) Na základe článkov 9, 13, 202 a 203 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

c) ako inštitúcie a orgány plnili plán na zníženie počtu zamestnancov o 5 % ([5]) do roku 2017 ([6]);

d) či boli vo *výročných správach o činnosti* všetkých inštitúcií a orgánov EÚ, a spomedzi nich generálnych riaditeľstiev (GR) a úradov ([7]) Európskej komisie primárne zodpovedných za administratívne výdavky, uvedené informácie o zákonnosti a *riadnosti* výdavkov, ktoré boli zväčša konzistentné s našimi vlastnými výsledkami.

10.5. Vlastné výdavky Európskeho dvora audítorov kontroluje externá firma ([8]). Výsledky auditu našej účtovnej závierky za rok končiaci sa 31. decembra 2016 sú uvedené v bode 10.16.

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

10.6. Výsledky testovania operácií sú zhrnuté v ***prílohe 10.1***. Zo 100 preskúmaných operácií 12 (12 %) obsahovalo *chyby*. Chybovosť, ktorú sme vyčíslili (platby, ktoré nie sú predmetom zmlúv vyplývajúcich z postupu verejného obstarávania – pozri bod 10.15), viedla k odhadovanej chybovosti 0,2 % ([9]).

([5]) Cieľom zníženia bolo „neutralizovať dodatočnú kapacitu vytvorenú nárastom pracovného času na 40 hodín týždenne“ a malo k nemu dôjsť v rokoch 2013 až 2017 na základe počtu pracovných miest, ktoré boli pridelené jednotlivým inštitúciám – ich „plán pracovných miest“ k 1. januáru 2013. Bolo prijaté v Medziinštitucionálnej dohode (MD) z 2. decembra 2013 (bod 27 MD z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení (Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1).

([6]) Do nášho preskúmania sme zaradili Európsky parlament, Radu, Európsku komisiu, Súdny dvor Európskej únie, Európsky dvor audítorov, Európsky hospodársky a sociálny výbor, Výbor regiónov a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť. Začlenený doň nebol európsky ombudsman ani európsky dozorný úradník pre ochranu údajov, pretože ich plán pracovných miest bol príliš malý.

([7]) GR pre ľudské zdroje a bezpečnosť, Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO), Úrad pre infraštruktúru a logistiku v Bruseli a Luxemburgu, Úrad pre publikácie a GR pre informatiku.

([8]) PricewaterhouseCoopers, s. r. o., audítorská spoločnosť.

([9]) Výpočet chybovosti je založený na reprezentatívnej vzorke. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 0,0 % do 0,8 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

VÝROČNÉ SPRÁVY O ČINNOSTI A ĎALŠIE MECHANIZMY RIADENIA

10.7. Vo výročných správach o činnosti, ktoré sme preskúmali, sme nezistili významné chyby. Je to v súlade s výsledkami našich vlastných auditov.

PRIPOMIENKY K INŠTITÚCIÁM A ORGÁNOM

Spoločné pripomienky pre niekoľko inštitúcií a orgánov

Dodržiavanie zásady ročnej platnosti rozpočtu

10.8. Preskúmali sme 20 záväzkov, ktoré boli schválené ku koncu rozpočtového roka 2016. Pri 15 z nich mali byť príslušné služby úplne alebo zväčša poskytnuté v roku 2017 a príslušné platby mali byť uhradené v tom istom roku. *Ustanovenia nariadenia o rozpočtových pravidlách*, v ktorých sa upravuje zásada ročnej platnosti rozpočtu, umožňujú prijímať takéto právne záväzky pred koncom roka, pričom tovar alebo služby sa poskytnú v nasledujúcom roku, keď sa uhradia aj súvisiace platby. Pripomíname však, že takéto *prenosy prostriedkov* by sa mali chápať ako výnimka zo zásady ročnej platnosti rozpočtu a odrážať reálne potreby, namiesto toho, aby sa využívali ako prostriedok na maximalizáciu čerpania rozpočtových prostriedkov na konci roka.

ODPOVEĎ EURÓPSKEJ SLUŽBY PRE VONKAJŠIU ČINNOSŤ

10.8. *ESVČ zastáva názor, ako to poznamenáva aj Dvor audítorov, že je plne v súlade s ustanoveniami nariadenia o rozpočtových pravidlách prijímať právne a rozpočtové záväzky pred koncom rozpočtového roka na dodanie tovaru a služieb v nasledujúcom rozpočtovom roku. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa nenachádza nijaké ustanovenie, ktoré by dávalo týmto ustanoveniam výnimočný charakter.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Vykonávanie 5 % zníženia počtu zamestnancov

10.9. V roku 2013 v reakcii na zvýšenie počtu pracovných hodín úradníkov EÚ za týždeň(z 37,5 na 40, t. j. 6,6 % nárast) sa *rozpočtové orgány* dohodli na cieli znížiť počet pracovných miest v pláne pracovných miest inštitúcií a orgánov EÚ o 5 % v porovnaní s obdobím 2013 až 2017. Dosiahnutie tohto cieľa by v zásade znamenalo, že celkový počet odpracovaných hodín by zostal rovnaký.

10.10. Zistili sme, že inštitúcie ([10]) spolu znížili počet pracovných miest v pláne pracovných miest o 4,0 % v období 2013 až 2017 (z 39 649 na 38 072 pracovných miest). Inštitúcie znížili počet zamestnancov (pracovné miesta skutočne obsadené zamestnancami) o 1,4 % v rokoch 2013 až 2017 (z 37 153 na 36 657 pracovných miest – pozri ***rámček 10.2***).

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

10.10. *Parlament je aj naďalej v plnej miere odhodlaný uskutočniť dohodnuté zníženie. V roku 2018 zanikne 60 pracovných miest a v roku 2019 ďalších 59, ako sa uviedlo v roku 2015[1] ([1]).*

ODPOVEDE KOMISIE

10.10. *Komisia začala so znižovaním počtu zamestnancov začiatkom roku 2012 a tento postup pokračoval až do 1. januára 2017. V rámci tohto 5-ročného obdobia (1. 1. 2012 – 1. 1. 2017) sa počet zamestnancov, ktorí zastávajú pracovné miesta v Komisii, znížil o 4,0 % (z 24 016 na 23 045).*

([10]) Zníženie počtu zamestnancov európskeho ombudsmana, európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a agentúr nie je predmetom tejto výročnej správy.

([1]) *Pozri spoločné vyhlásenie 3.3 v legislatívnom uznesení Európskeho parlamentu z 25. novembra 2015 o spoločnom texte návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2016, ktorý Zmierovací výbor schválil v rámci rozpočtového postupu.*

Rámček 10.2 – Vývoj pracovných miest v pláne pracovných miest a obsadených pracovných miest v rokoch 2013 až 2017

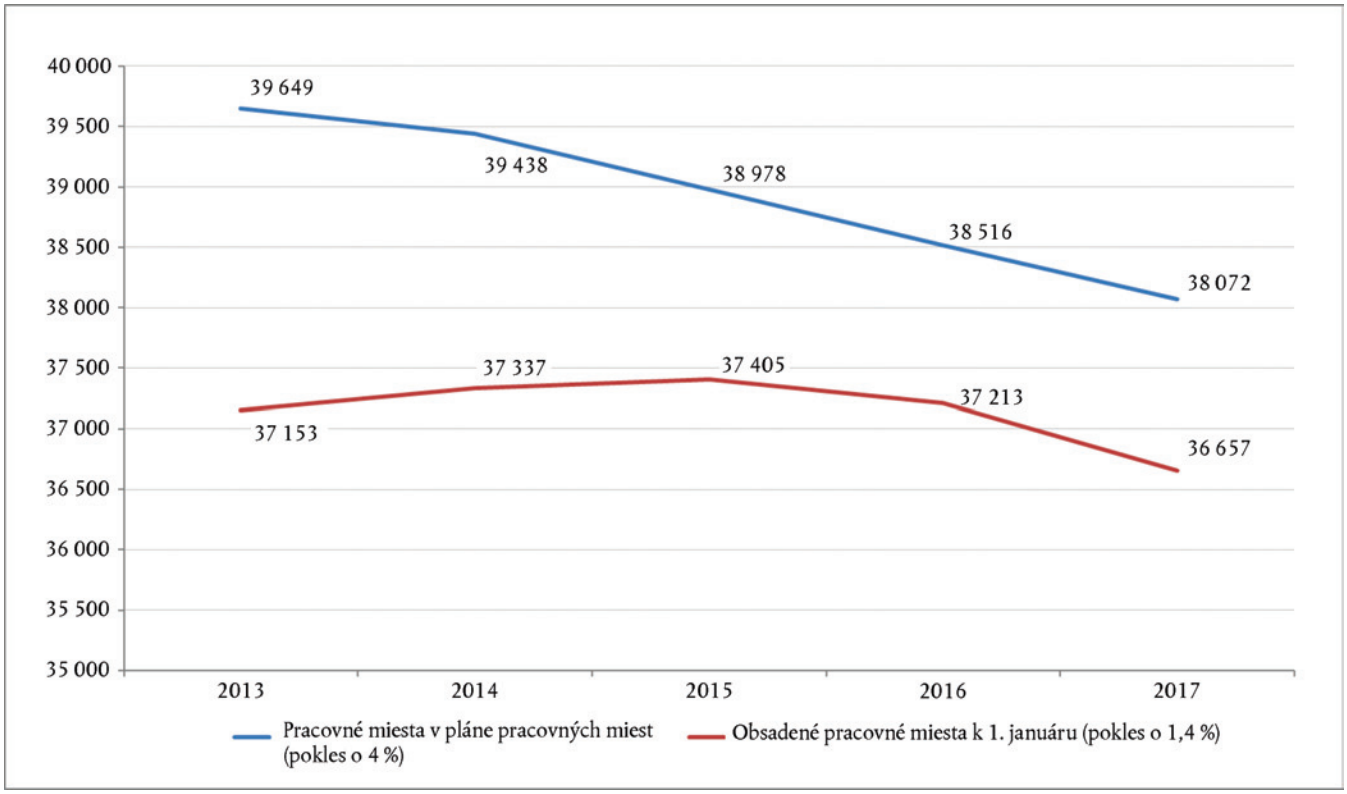

Zdroj: EDA na základe údajov poskytnutých inštitúciami.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.11. Hlavné zmeny v počte pracovných miest v pláne pracovných miest sú uvedené v ***rámčeku 10.3***. Okrem 5 % zníženia počtu pracovných miest ([11]) a pracovných miest pridaných v dôsledku pristúpenia Chorvátska nasledujúce zmeny zväčša vysvetľujú čistý pokles o 230 pracovných miest v rámci položky „Ďalšie prírastky a zníženia".

— Európska komisia zrušila 359 pracovných miest, aby kompenzovala nárast počtu pracovných miest a externých zamestnancov vo výkonných agentúrach ([12]) a nárast počtu zamestnancov Agentúry pre GNSS (GSA).

— Európsky parlament vytvoril 93 pracovných miest na vykonávanie nových úloh a úloh, ktoré predtým vykonávali externí zmluvní dodávatelia zmluvní zamestnanci, a zrušil 76 pracovných miest, aby kompenzoval nárast počtu pracovných miest pridelených politickým skupinám ([13]).

ODPOVEDE KOMISIE

10.11. *Počet skutočných škrtov uvedený v rámčeku 10.3 (1 844) je o 54 vyšší ako údaj, ktorý Komisia predložila vo svojej tabuľke ku kontrole znižovania počtu zamestnancov o 5 % vo všetkých inštitúciách. Je to dôsledok metódy použitej Komisiou, podľa ktorej sa neštrukturálne pracovné miesta, ktoré boli pridelené inštitúcii, považujú za kompenzujúce pokrok pri plnení cieľového zníženia zamestnancov o 5 %. Podľa metodiky Komisie teda ešte zostáva zrušiť 189 pracovných miest.*

([11]) Plánované zníženia sa týkajú ESVČ (2018) a Európskeho parlamentu (2018 a 2019).
([12]) V dôsledku delegovania úloh výkonným agentúram.
([13]) Európsky parlament sa rozhodol vyňať politické skupiny z rozsahu zníženia zamestnancov o 5 %.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— Súdnemu dvoru Európskej únie bolo pridelených o 137 pracovných miest navyše najmä z dôvodu nárast počtu sudcov a generálnych advokátov.

— Inštitúcie vytvorili 53 pracovných miest týkajúcich sa ukončenia výnimky v súvislosti s prekladom do írskeho jazyka.

Rámček 10.3 – Vykonávanie 5 % zníženia počtu zamestnancov (2013 až 2017)

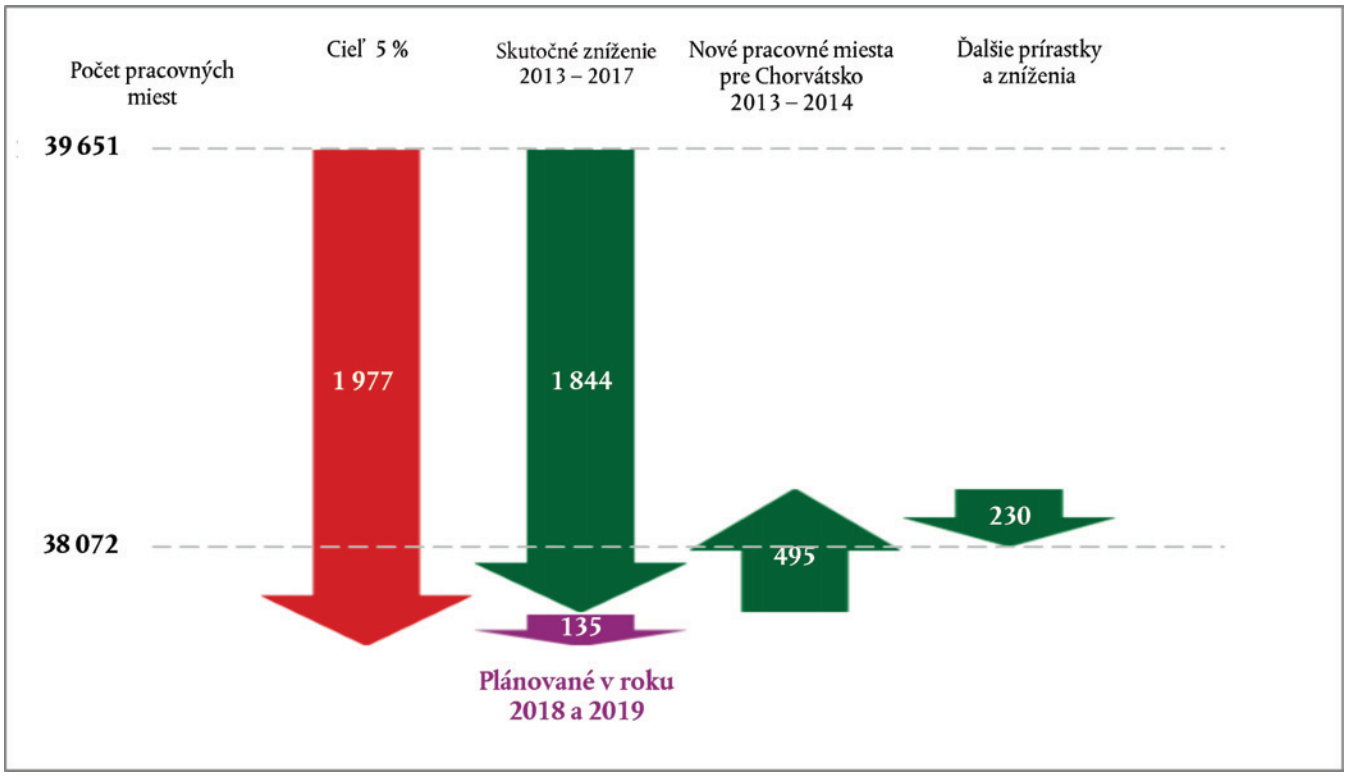

Zdroj: EDA na základe údajov poskytnutých inštitúciami.

10.12. Taktiež sme preskúmali, ako sa zmenil rozpočtovaný počet zmluvných zamestnancov. Toto číslo sa zvýšilo zo 4 517 na 5 417 v rokoch 2013 až 2017 – nárast o 19,9 %. Zmluvní zamestnanci tvorili 11,4 % počtu zamestnancov v pláne pracovných miest v roku 2013 a 14,2 % v roku 2017. Na tomto náraste sa najviac podieľa využívanie zmluvných zamestnancov Európskym parlamentom na vykonávanie úloh, ktoré predtým vykonávali externí zmluvní dodávatelia.

10.13. Inštitúcie dosahujú cieľ 5 % zníženia ([14]) zrušením voľných pracovných miest v pláne pracovných miest a nenahrádzaním zamestnancov, ktorí odišli do dôchodku, pre chorobu alebo po ukončení dočasnej zmluvy.

([14]) Cieľ stanovený v medziinštitucionálnej dohode bol prísne obmedzený na zníženie počtu zamestnancov v pláne pracovných miest.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Pripomienky ku konkrétnym inštitúciám a orgánom

10.14. Okrem záležitostí uvedených v bodoch 10.8 až 10.13 sme nezistili konkrétne problémy v súvislosti s Radou, Európskou komisiou, Súdnym dvorom Európskej únie, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom, Výborom regiónov, u európskeho ombudsmana ani európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Zistili sme určité nedostatky v postupoch verejného obstarávania organizovaných ESVČ v nečlenských krajinách EÚ. Na tieto záležitosti sme upozornili vedenie ESVČ. Podobné nedostatky sme zistili v roku 2015 ([15]).

Európsky parlament

10.15. Pri jednej platbe politickej skupine ([16]) sme zistili nedostatky v kontrolách schválenia a úhrady výdavkov vykonaných v roku 2015, ale zúčtovaných v roku 2016 ([17]). Taktiež sme zistili, že platby boli uhradené bez toho, aby boli predmetom zmlúv vyplývajúcich z postupu verejného obstarávania (pozri tiež bod 10.6). Podobné nedostatky sme zistili pri operácii súvisiacej s ďalšou politickou skupinou v roku 2015 ([18]).

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

10.15. *Parlament berie pripomienky na vedomie a informoval príslušnú politickú skupinu. V súlade s článkom 1.4 príslušných pravidiel, ktoré prijalo Predsedníctvo, nesú politické skupiny zodpovednosť voči inštitúcii za používanie rozpočtových prostriedkov v medziach právomocí, ktoré im udelilo Predsedníctvo na účely uplatňovania týchto pravidiel. Zabezpečia, aby bolo používanie rozpočtových prostriedkov v súlade s týmito pravidlami, a prijímajú primerané opatrenia na zamedzenie výdavkom, ktoré nie sú v súlade s týmito pravidlami. Politická skupina, ktorú zastupuje jej predseda, má právomoc povoľujúceho úradníka.*

Na základe správy skupiny externých audítorov Parlament rozhodne o tom, či treba uplatniť článok 2.7.4 uvedených pravidiel: v prípade, že Predsedníctvo dospeje k názoru, že rozpočtové prostriedky neboli použité v súlade s týmito pravidlami, sa tieto prostriedky musia vrátiť.

([15]) Pozri bod 9.14 a odporúčanie 4 v bode 9.18 výročnej správy za rok 2015.

([16]) Príslušným právnym rámcom sú „Pravidlá o používaní rozpočtových prostriedkov z rozpočtového riadka 4 0 0, prijaté predsedníctvom 30. júna 2003“ (naposledy zmenené rozhodnutiami predsedníctva zo 14. apríla 2014 a 27. apríla 2015). Politické skupiny hospodária s pridelenými finančnými prostriedkami v súlade so zásadami nepriameho hospodárenia s finančnými prostriedkami, pričom sa analogicky uplatňuje článok 60 nariadenia o rozpočtových pravidlách, zohľadňujúc osobitné potreby skupín.

([17]) Výdavky v roku n sa zúčtujú v roku n+1 na základe správy o účtovnej závierke, ktorú vypracúva nezávislý externý audítor. Predsedníctvo môže požiadať o vrátenie rozpočtových prostriedkov Parlamentu, ak Parlament zastáva názor, že neboli použité v súlade s pravidlami.

([18]) Pozri bod 9.11 a odporúčanie 1 v bode 9.18 výročnej správy za rok 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Európsky dvor audítorov

10.16. Externý audítor vo svojej správe ([19]) uvádza, že „účtovná závierka vyjadruje pravdivo a verne finančnú situáciu Európskeho dvora audítorov k 31. decembru 2016, a jeho finančnú výkonnosť a toky hotovosti za uvedený rozpočtový rok“.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Záver

10.17. Celkovo z audítorských dôkazov vyplýva, že výdavky na „Administratívu“ nie sú ovplyvnené významnou chybovosťou. V prípade tohto okruhu VFR z testovania operácií vyplýva, že odhadovaná celková chybovosť je 0,2 % (pozri ***prílohu 10.1***).

Odporúčania

10.18. V ***prílohe 10.2*** sú uvedené zistenia z kontroly prijatia opatrení na základe troch odporúčaní uvedených vo výročnej správe za rok 2013 ([20]). Príslušné inštitúcie a orgány prijali dve odporúčania vo väčšine ohľadov a jedno v niektorých ohľadoch.

10.19. Na základe tohto preskúmania a na základe zistení a záverov za rok 2016 odporúčame:

— **Odporúčanie 1:** Európsky parlament by mal preskúmať svoj rámec monitorovania čerpania rozpočtových prostriedkov pridelených politickým skupinám. Mal by tiež poskytnúť lepšie usmernenia politickým skupinám a účinnejšie monitorovať, ako uplatňujú pravidlá schvaľovania a zúčtovania výdavkov, a ako uskutočňujú postupy verejného obstarávania (pozri bod 10.15).

ODPOVEDE KOMISIE

10.18. *Pokiaľ ide o odporúčanie týkajúce sa aktualizácie osobnej situácie zamestnancov a riadenia rodinných prídavkov, Komisia už prijala opatrenia na zlepšenie svojich systémov monitorovania a domnieva sa, že úplné vykonanie tohto odporúčania sa dosiahne do konca roka 2017.*

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

Parlament berie na vedomie odporúčanie a zameria sa na zlepšenie a zároveň zachová súčasný súbor pravidiel.

Generálny sekretariát bude pokračovať v ďalšom úsilí, ktoré začal v roku 2016, s cieľom pomôcť politickým skupinám pri zlepšovaní ich vnútorného finančného hospodárenia: V spolupráci so skupinami boli zorganizované najmä školenia o všeobecných zásadách rozpočtového hospodárenia a o verejnom obstarávaní a boli vydané usmernenia k verejnému obstarávaniu politických skupín. Samotné skupiny tiež vynakladajú úsilie o ďalšiu harmonizáciu a zlepšenie.

([19]) Pozri správu externého audítora o účtovnej závierke, na ktorú sa odkazuje v bode 10.5.

([20]) Výročnú správu za rok 2013 sme si vybrali na tohtoročnú kontrolu prijatia opatrení, pretože v zásade mal uplynúť dostatok času na to, aby inštitúcie a orgány vykonali naše odporúčania.

PRÍLOHA 10.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI „ADMINISTRATÍVA“

	2016	2015
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Celkový počet operácií	**100**	151
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	**0,2 %**	0,6 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	0,8 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	0,0 %	

PRÍLOHA 10.2

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI „ADMINISTRATÍVA“

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov zameraná na dosiahnutie pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Vykonáva sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	**Odporúčanie 1 (Komisia):** *Aktualizácia osobnej situácie a správa rodinných prídavkov* Komisia by mala prijať ďalšie kroky na zabezpečenie toho, aby zamestnanci pravidelne predkladali dokumenty potvrdzujúce ich osobnú situáciu, ako aj na zlepšenie systémov na včasné spracovanie týchto dokumentov, ktoré majú vplyv na výpočet rodinných prídavkov (pozri body 9.11 a 9.20 výročnej správy za rok 2013).		X					
	Odporúčanie 2 (ESVČ): *Aktualizácia osobnej situácie a správa rodinných prídavkov* ESVČ by mala prijať ďalšie kroky na zabezpečenie toho, aby zamestnanci pravidelne predkladali dokumenty potvrdzujúce ich osobnú situáciu, ako aj na zlepšenie systémov na včasné spracovanie týchto dokumentov, ktoré majú vplyv na výpočet rodinných prídavkov (pozri body 9.13 a 9.20 výročnej správy za rok 2013).		X					*Pokiaľ ide o bod „Aktualizácia osobnej situácie a správa rodinných prídavkov“, zamestnancom ESVČ sa pravidelne pripomína povinnosť bezodkladne oznamovať každú zmenu v ich rodinnej situácii, pričom spätné získanie nenáležite vyplatených prídavkov je bežnou praxou. ESVČ zastáva názor, že toto odporúčanie sa vykonáva.*
	Odporúčanie 3 (ESVČ): *Verejné obstarávanie* ESVČ by mala zlepšiť koncepciu, koordináciu a vykonávanie postupov verejného obstarávania tak, aby ústredie poskytovalo väčšiu podporu a usmernenie pre delegácie (pozri body 9.14, 9.15 a 9.20 výročnej správy za rok 2013).			X				*Pokiaľ ide o „Verejné obstarávanie v delegáciách“ (pozri tiež bod 10.14), aktívne sa snažíme vykonávať toto odporúčanie. ESVČ sa naďalej snaží zlepšovať vzdelávanie, podporu a poradenstvo pre zamestnancov delegácií zodpovedných za verejné obstarávanie. Okrem iného by sa v budúcnosti mali získať užitočné ponaučenia z pilotného projektu týkajúceho sa regionalizácie administratívnej podpory (poskytovanej 27 delegáciám v krajinách európskeho susedstva).*

VÝROČNÁ SPRÁVA O AKTIVITÁCH FINANCOVANÝCH Z 8., 9., 10. A 11. EURÓPSKEHO ROZVOJOVÉHO FONDU (ERF) ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2016

(2017/C 322/02)

Výročná správa o aktivitách financovaných z 8., 9., 10. a 11. Európskeho rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2016

OBSAH

	Body
Úvod	1 – 5
Stručný opis Európskych rozvojových fondov	2 – 5
Kapitola I – Finančné plnenie 8., 9., 10. a 11. ERF	6 – 9
Kapitola II – Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti týkajúce sa ERF	10 – 36
Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti týkajúce sa ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF pre Európsky parlament a Radu – správa nezávislého audítora	I – XVIII
Informácie na podporu vyhlásenia o vierohodnosti	10 – 36
Rozsah auditu a audítorský prístup	10 – 13
Spoľahlivosť účtovnej závierky	14
Riadnosť operácií	15 – 26
Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia	27 – 36
Záver a odporúčania	37 – 40
Záver	37 – 38
Odporúčania	39 – 40

Príloha 1 – Výsledky testovania operácií týkajúcich sa Európskych rozvojových fondov

Príloha 2 – Prehľad chýb s minimálne 20 % dosahom

Príloha 3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní pre Európske rozvojové fondy

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

1. V tejto výročnej správe sú uvedené naše výsledky týkajúce sa ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho Európskeho rozvojového fondu (ERF). V ***rámčeku 1*** sa nachádza prehľad činností a výdavkov v tejto oblasti v roku 2016.

Rámček 1 – Európske rozvojové fondy – finančný prehľad za rok 2016

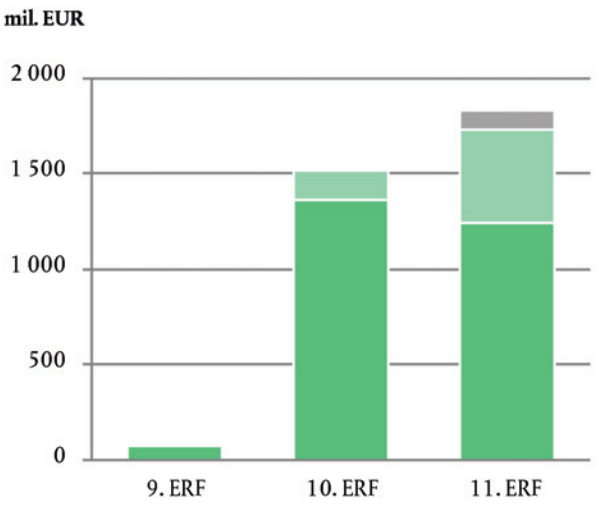

Projekty Rozpočtová podpora Administratíva

	8. ERF	9. ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Projekty	0	76	1 359	1 220	**2 654**
Rozpočtová podpora			152	492	**644**
Administratíva		0	3	114	**117**
Spolu		**76**	**1 514**	**1 826**	**3 416**

Tabuľka 1 – Európske rozvojové fondy – hlavné informácie za rok 2016

	(mil. EUR)
Celkové operačné platby (projekty)	2 676
Celkové operačné platby (rozpočtová podpora)	644
Celkové administratívne platby ([1])	96
Celkové platby	**3 416**
- zálohy a príspevky ERF do trustových fondov EÚ	*2 057*
+ zúčtovanie záloh a trustových fondov EÚ	*1 477*
Kontrolovaný súbor spolu	**2 836**
Celkové individuálne záväzky ([2])	**4 234**
Celkové rámcové záväzky ([2])	**6 491**

([1]) Príspevok z ERF na pokrytie výdavkov, ktoré vznikli Komisii a delegáciám EÚ v súvislosti s administratívnou podporou potrebnou na riadenie operácií financovaných v rámci ERF.
([2]) Rámcové záväzky vyplývajú z rozhodnutí o financovaní. Individuálne záväzky vyplývajú z jednotlivých zmlúv.

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe konsolidovanej účtovnej závierky ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Stručný opis Európskych rozvojových fondov

2. ERF sú od roku 1959 hlavným nástrojom poskytovania pomoci Európskej únie (EÚ) na rozvojovú spoluprácu africkým, karibským a tichomorským (AKT) štátom a zámorským krajinám a územiam (ZKÚ). Dohoda o partnerstve, podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 na obdobie 20 rokov („dohoda z Cotonou"), je súčasným rámcom pre vzťahy EÚ so štátmi AKT a ZKÚ. Hlavným cieľom dohody je zmiernenie a napokon odstránenie chudoby.

3. ERF majú špecifický charakter:

a) financujú ich členské štáty podľa kvót alebo „kľúčov určujúcich výšku príspevku" stanovených v internej dohode medzi vládami členských štátov zasadajúcich v Rade Európskej únie;

b) spravuje ich Komisia, mimo rámca všeobecného rozpočtu EÚ, a Európska investičná banka (EIB);

c) z dôvodu medzivládnej povahy ERF má Európsky parlament obmedzenejší vplyv na ich fungovanie ako pri nástrojoch rozvojovej spolupráce financovaných zo všeobecného rozpočtu EÚ konkrétne v tom, že nezasahuje do stanovovania a prideľovania zdrojov ERF. Európsky parlament je však orgánom *udeľujúcim absolutórium* s výnimkou investičného nástroja, ktorý riadi EIB, a je preto mimo rozsahu nášho auditu ([1]) ([2]);

d) na ERF sa nevzťahuje zásada ročnej platnosti rozpočtu: dohody o ERF sa zvyčajne uzatvárajú na záväzné obdobie piatich až siedmich rokov, platby však možno uhrádzať v priebehu omnoho dlhšieho obdobia.

([1]) Pozri články 43, 48 až 50 a 58 nariadenia Rady (EÚ) 2015/323 z 2. marca 2015 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond (Ú. v. EÚ L 58, 3.3.2015, s. 17).

([2]) V trojstrannej dohode uzatvorenej v roku 2012 medzi EIB, Komisiou a Dvorom audítorov (článok 134 nariadenia Rady (ES) č. 215/2008 (Ú. v. EÚ L 78, 19.3.2008, s. 1) sa stanovujú pravidlá na vykonávanie auditu týchto operácií Dvorom audítorov. Na investičný nástroj sa nevzťahuje vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4. ERF spravuje takmer výhradne Generálne riaditeľstvo Komisie pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (GR DEVCO) ([3]).

5. Výdavky, ktorými sa zaoberá táto správa, sú vynakladané prostredníctvom rôznych metód používaných v 79 krajinách. Pravidlá a postupy sú často komplexné vrátane pravidiel a postupov verejného obstarávania a zadávania zákaziek.

KAPITOLA I – FINANČNÉ PLNENIE 8., 9., 10. A 11. ERF

6. Výška rozpočtových prostriedkov v 8. ERF (1995 – 2000) bola 12 840 mil. EUR, v 9. ERF (2000 – 2007) 13 800 mil. EUR a v 10. ERF (2008 – 2013) 22 682 mil. EUR.

7. Interná dohoda, na základe ktorej sa zriaďuje 11. ERF ([4]) (2015 – 2020), nadobudla účinnosť 1. marca 2015. Celková výška prostriedkov v 11. ERF je 30 506 mil. EUR ([5]), z ktorých 29 089 mil. EUR je pridelených štátom AKT a 364,5 mil. EUR ZKÚ.

8. V ***rámčeku 2*** sú uvedené údaje o využívaní ERF v roku 2016 aj kumulatívne.

([3]) S výnimkou 3 % výdavkov ERF za rok 2016, ktoré spravuje Generálne riaditeľstvo pre humanitárnu pomoc a civilnú ochranu (ECHO).
([4]) Ú. v. EÚ L 210, 6.8.2013, s. 1.
([5]) Vrátane sumy vo výške 1 139 mil. EUR, ktorú spravuje EIB.

Rámček 2 – Využívanie zdrojov ERF k 31. decembru 2016

(mil. EUR)

	Stav na konci roku 2015		Plnenie rozpočtu v rozpočtovom roku 2016 (čisté sumy) ([6])					Stav na konci roku 2016					
	Spolu	Miera plnenia ([2])	8. ERF ([3])	9. ERF ([3])	10. ERF	11. ERF ([3])	**Spolu**	8. ERF	9. ERF	10. ERF	11. ERF	**Spolu**	Miera plnenia ([2])
A – ZDROJE ([1])	**76 880**		**- 20**	**- 163**	**223**	**- 24**	**16**	**10 392**	**15 467**	**21 607**	**29 430**	**76 896**	
B – VYUŽITIE													
1. **Rámcové záväzky** ([4])	**53 607**	**69,7 %**	**- 13**	**- 104**	**- 80**	**6 688**	**6 491**	**10 391**	**15 429**	**21 058**	**13 220**	**60 097**	**78,2 %**
2. **Individuálne záväzky** ([5])	**48 797**	**63,5 %**	**- 6**	**- 46**	**541**	**3 745**	**4 234**	**10 378**	**15 309**	**19 576**	**7 769**	**53 032**	**69,0 %**
3. **Platby**	**41 989**	**54,6 %**	**0**	**68**	**1 466**	**1 816**	**3 350**	**10 376**	**15 053**	**16 476**	**3 435**	**45 339**	**59,0 %**
C – Neuhradené platby (B1-B3)	**11 618**	**15,1 %**						**15**	**376**	**4 582**	**9 785**	**14 758**	**19,2 %**
D – Disponibilný zostatok (A-B1)	**23 273**	**30,3 %**						**1**	**38**	**549**	**16 210**	**16 799**	**21,8 %**

([1]) Vrátane počiatočných pridelených prostriedkov do ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF, spolufinancovania, úroku, ostatných zdrojov a prevodov z predchádzajúcich ERF.
([2]) Percento zdrojov.
([3]) Záporné sumy zodpovedajú zrušeniu záväzkov.
([4]) Rámcové záväzky sa týkajú rozhodnutí o financovaní.
([5]) Individuálne záväzky sa týkajú individuálnych zmlúv.
([6]) Čisté záväzky po zrušení záväzkov. Čisté platby po spätnom získaní súm.

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe konsolidovanej účtovnej závierky ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF za rok 2016. Predložené údaje nezahŕňajú časť ERF, ktorú spravuje EIB.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

9. V rámci celej oblasti svojej zodpovednosti GR DEVCO pokračovalo v roku 2016 v snahe znížiť staré platby predbežného financovania a záväzky, značne prevýšiac svoje ciele ([6]). Taktiež sa snažilo znížiť počet otvorených zmlúv s uplynutou platnosťou ([7]). Rovnako ako v predchádzajúcich dvoch rokoch GR DEVCO takmer splnilo svoj cieľ na rok 2016 týkajúci sa podielu zmlúv s uplynutou platnosťou v jeho portfóliu ako celku ([8]), napredovanie však bolo menej uspokojivé v súvislosti s ERF ([9]).

ODPOVEDE KOMISIE

9. *Hlavnými problémami pri ukončovaní zmlúv ERF, ktorých platnosť uplynula, sú nevyplatené príkazy na vymáhanie, právne spory a prebiehajúce audity. Komisia bude pokračovať v úsilí o urýchlenie ukončovania zmlúv, ktorých platnosť uplynula, hoci tieto aspekty nie sú úplne v jej právomoci.*

([6]) Zníženie objemu starého neuzatvoreného predbežného financovania ERF: dosiahlo sa 28 % (cieľ 25 %); zníženie starých nevyčerpaných záväzkov ERF: dosiahlo sa 36 % (cieľ 25 %).

([7]) Zmluva sa považuje za uplynutú, ak je stále otvorená aj po 18 mesiacoch od skončenia operačného obdobia. Oneskorenia v uzatváraní zmlúv zvyšujú riziko chýb súvisiacich s riadnosťou, pretože môže byť zložité získať podpornú dokumentáciu v prípade, že nebola riadne archivovaná a kľúčoví projektoví zamestnanci už odišli. Neskoré uzatváranie zmlúv môže tiež oddialiť navrátenie nevyužitého predbežného financovania a neoprávnených výdavkov.

([8]) Podiel zmlúv s uplynulou platnosťou v portfóliu GR DEVCO klesol z 18,62 % ku koncu roka 2013 na 15,15 % ku koncu roka 2016 (cieľ 15 %).

([9]) Z 1 896 zmlúv s uplynutou platnosťou sa 1 058 (56 %) týkalo ERF. Podiel zmlúv s uplynutou platnosťou na všetkých otvorených zmluvách v rámci ERF bol 19 %, v porovnaní s 12 % za celé portfólio GR DEVCO. Operačné obdobie 156 (323 mil. EUR) z 1 058 zmlúv ERF s uplynutou platnosťou (14,7 % z hľadiska počtu; 11,4 % z hľadiska hodnoty) skončilo pred viac než 5 rokmi.

KAPITOLA II – VYHLÁSENIE DVORA AUDÍTOROV O VIEROHODNOSTI TÝKAJÚCE SA ERF

Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti týkajúce sa ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF pre Európsky parlament a Radu – správa nezávislého audítora

Stanovisko

I. Kontrolovali sme:

a) ročnú účtovnú závierku ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho Európskeho rozvojového fondu za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2016, ktorá pozostáva zo súvahy, z výkazu o finančných výsledkoch, tabuľky toku hotovosti, výkazu zmien čistých aktív a zo správy o finančnom hospodárení a ktorá bola schválená Komisiou dňa 23. júna 2017;

b) zákonnosť a *riadnosť operácií* súvisiacich s účtovnou závierkou, ktorých finančné hospodárenie patrí do právomoci Komisie ([10]),

v súlade s ustanoveniami článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a článku 49 *nariadenia o rozpočtových pravidlách*, ktoré sa vzťahujú na jedenásty ERF, ktorý sa uplatňuje aj na predchádzajúce ERF.

Spoľahlivosť účtovnej závierky

Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky

II. Zastávame názor, že ročná účtovná závierka ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF za rok končiaci sa 31. decembra 2016 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu ERF k 31. decembru 2016, ako aj výsledky operácií, toky hotovosti a zmeny čistých aktív za príslušný rozpočtový rok v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na ERF, účtovnými pravidlami vychádzajúcimi z medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor.

Zákonnosť a riadnosť príslušných operácií

Príjmy

Stanovisko k zákonnosti a riadnosti príslušných príjmov

III. Zastávame názor, že príslušné príjmy zaznamenané v účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2016 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a riadne.

Platby

Záporný výrok k zákonnosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou

IV. Zastávame názor, že vzhľadom na dôležitosť skutočností opísaných v bode týkajúcom sa základu pre vyjadrenie záporného výroku k zákonnosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou sú platby súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci sa 31. decembra 2016 významne ovplyvnené *chybami*.

([10]) V súlade s článkami 43, 48 až 50 a 58 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na jedenásty ERF, sa toto vyhlásenie o vierohodnosti nevzťahuje na zdroje ERF, ktoré spravuje EIB.

Základ pre vyjadrenie výroku

V. Audit sme vykonali v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a etickým kódexom IFAC a medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií INTOSAI. Naše povinnosti v rámci týchto štandardov sú ďalej opísané v časti našej správy nazvanej *Zodpovednosť audítora*. Sme nezávislí v súlade s etickým kódexom účtovných odborníkov, ktorý vydala Medzinárodná rada pre etické štandardy pre účtovníkov (kódex IESBA), spolu s etickými požiadavkami, ktoré sú relevantné pre náš audit a splnili sme svoje etické povinnosti v súlade s týmito požiadavkami a kódexom IESBA. Sme presvedčení, že sme získali dostatočné a primerané audítorské dôkazy, ktoré tvoria základ pre vyjadrenie nášho stanoviska.

Základ pre vyjadrenie záporného výroku k zákonnosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou

VI. Výdavky zaznamenané v roku 2016 rámci ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF sú významne ovplyvnené chybami. Náš *odhad chybovosti* výdavkov súvisiacich s účtovnou závierkou predstavuje 3,3 %.

Hlavné záležitosti týkajúce sa auditu

VII. Hlavnými záležitosťami týkajúcimi sa auditu sú tie, ktoré sme podľa nášho odborného úsudku považovali za najvýznamnejšie v rámci nášho auditu finančných výkazov za príslušné obdobie. Týmto záležitostiam sme sa venovali v kontexte nášho auditu finančných výkazov ako celku, ako aj pri formulovaní nášho stanoviska k nim, no k týmto záležitostiam nevyjadrujeme osobitné stanovisko.

Časovo rozlíšené náklady

VIII. Posudzovali sme časovo rozlíšené náklady uvedené v účtovnej závierke (pozri poznámku 2.9), ktoré sú vo veľkej miere predmetom odhadu. Na konci roka 2016 Komisia odhadovala, že oprávnené výdavky, ktoré vznikli, ale príjemcovia ich ešte nevykázali, predstavovali 3 903 mil. EUR (na konci roka 2015: 3 797 mil. EUR).

IX. Preskúmali sme výpočet týchto odhadov výdavkov budúcich období a preverili vzorku 30 jednotlivých zmlúv s cieľom posúdiť riziko nesprávnosti súm časového rozlíšenia. Na základe vykonanej práce sme dospeli k záveru, že časovo rozlíšené náklady v konečnej účtovnej závierke boli primerané, keď Komisia uskutočnila všetky potrebné opravy, na ktoré sme upozornili.

Zodpovednosť vedenia

X. V súlade s článkami 310 až 325 ZFEÚ a nariadením o rozpočtových pravidlách pre jedenásty ERF vedenie zodpovedá za zostavenie a predloženie ročnej účtovnej závierky ERF na základe medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor a za zákonnosť a riadnosť príslušných operácií. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, vykonávanie a udržiavanie vnútorných kontrol relevantných pre zostavenie a predloženie finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby. Komisia nesie konečnú zodpovednosť za zákonnosť a riadnosť príslušných operácií účtovnej závierky ERF.

XI. Pri vyhotovovaní účtovnej závierky ERF je Komisia zodpovedná za posúdenie schopnosti ERF zabezpečiť nepretržitosť činnosti a v príslušných prípadoch za zverejnenie záležitostí týkajúcich sa nepretržitosti činnosti a za používanie účtovníctva založeného na predpoklade nepretržitosti činnosti, ak vedenie nezamýšľa účtovnú jednotku zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo nemá inú reálnu možnosť, ako to uskutočniť.

XII. Komisia zodpovedá za dohľad nad postupom finančného výkazníctva ERF.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky ERF a príslušných operácií

XIII. Naším cieľom je získať primerané uistenie o tom, či sa v účtovnej závierke ERF nenachádzajú významné nesprávnosti a či sú príslušné operácie zákonné a riadne, a na základe nášho auditu poskytnúť Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Primerané uistenie predstavuje vysokú mieru uistenia, nie je však zárukou, že sa pri audite vždy odhalia všetky významné nesprávnosti či porušenie pravidiel. Môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak možno odôvodnene očakávať, že by jednotlivo alebo súhrnne ovplyvnili ekonomické rozhodnutia používateľov prijaté na základe tejto účtovnej závierky ERF.

XIV. Ako súčasť auditu v súlade s ISA a ISSAI počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Taktiež:

— identifikujeme a posudzujeme riziko významných nesprávností v účtovnej závierke ERF, ako i to, či v príslušných operáciách došlo k významnému porušeniu požiadaviek právneho rámca pre ERF, či už z dôvodu podvodu alebo chyby, navrhujeme a vykonávame audítorské postupy, ktoré na tieto riziká reagujú, a získavame audítorské dôkazy, ktoré predstavujú dostatočný a primeraný základ na vyjadrenie nášho stanoviska. Riziko, že neodhalíme výskyt významných nesprávností či porušenie pravidiel vyplývajúce z podvodu, je vyššie ako riziko spojené s výskytom chýb, keďže podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nesprávne uvádzanie skutočností alebo obchádzanie vnútornej kontroly.

— porozumieť vnútornej kontrole, ktorá je relevantná pre audit, s cieľom navrhnúť také audítorské postupy, ktoré zodpovedajú daným okolnostiam, ale nie s cieľom vyjadriť stanovisko k účinnosti vnútornej kontroly.

— posudzujeme vhodnosť uplatnených účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov a súvisiacich zverejnení údajov vedením.

— vyslovujeme záver o tom, či vedenie vhodne uplatnilo účtovníctvo založené na predpoklade nepretržitosti činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov o tom, či existuje významná neistota týkajúca sa udalostí alebo podmienok, ktoré môžu vyvolať závažnú pochybnosť o schopnosti ERF naďalej nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej audítorskej správe na súvisiace informácie zverejnené v konsolidovanej účtovnej závierke alebo ak sú takéto zverejnenia neprimerané, zmeniť naše stanovisko. Naše závery sa zakladajú na audítorských dôkazoch získaných ku dátumu našej audítorskej správy. Budúce udalosti alebo podmienky však môžu viesť k tomu, že účtovná jednotka už nebude naďalej nepretržite pokračovať v činnosti.

— hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah výročnej správy, vrátane zverejnených informácií, a to, či výročná správa verne odráža príslušné operácie a udalosti.

XV. So subjektmi poverenými riadením komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a načasovaní auditu a o významných audítorských zisteniach, vrátane prípadných významných nedostatkov vo vnútornej kontrole, ktoré zistíme v priebehu nášho auditu.

XVI. V súvislosti s príjmami preverujeme všetky príspevky členských štátov a vzorku ďalších druhov príjmových operácií.

XVII. V súvislosti s výdavkami preverujeme platobné operácie v okamihu, keď výdavky vznikli, boli zaznamenané a prijaté. Toto preskúmanie sa vzťahuje na všetky kategórie platieb (vrátane platieb za nákup majetku) okrem záloh v okamžiku, keď sa uhrádzajú. Zálohové platby sa skúmajú, keď *príjemca* prostriedkov poskytne podklady o ich riadnom využití a príslušná inštitúcia alebo orgán tieto podklady schváli zúčtovaním zálohovej platby, a to v tom istom roku alebo neskôr.

XVIII. Zo záležitostí oznámených Komisii určíme tie, ktoré boli pre audit účtovnej závierky ERF za bežné obdobie najvýznamnejšie, a predstavujú teda hlavné záležitosti týkajúce sa auditu. Tieto skutočnosti opisujeme v našej audítorskej správe, ak zákon alebo právny predpis nezakazuje tieto skutočnosti zverejniť, alebo keď v mimoriadne ojedinelých prípadoch rozhodneme, že daná skutočnosť by nemala byť zverejnená v našej správe, pretože je primerané očakávať, že negatívne dôsledky tohto postupu by prevážili nad prínosom takejto komunikácie pre verejný záujem.

13. júla 2017

Klaus-Heiner LEHNE

predseda

Európsky dvor audítorov

12, rue Alcide De Gasperi, Luxembourg, LUXEMBOURG

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Informácie na podporu vyhlásenia o vierohodnosti

Rozsah auditu a audítorský prístup

10. V prílohe 1.1 ku kapitole 1 výročnej správy Dvora audítorov o plnení rozpočtu za rok 2016 sa stanovuje náš audítorský prístup a metodiky. V súvislosti s tohtoročným auditom ERF je potrebné upozorniť na nasledujúce konkrétne skutočnosti.

11. Naše pripomienky k spoľahlivosti účtovnej závierky ERF sú založené na finančných výkazoch ([11]) ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF schválených Komisiou v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách pre ERF ([12]), ktoré sme prijali spolu s vyhlásením účtovníka dňa 27. júna 2017. Testovali sme sumy a zverejnené údaje a hodnotili sme uplatnené účtovné zásady, ako aj podstatné odhady, ktoré uskutočnila Komisia, a celkovú prezentáciu účtovnej závierky.

12. V rámci auditu riadnosti operácií sme:

a) preskúmali všetky príspevky členských štátov a vzorku ďalších druhov príjmových operácií;

b) preskúmali vzorku 143 operácií, ktorá má byť reprezentatívnou vzorkou celého radu platieb v rámci ERF a tvorí ju 108 platieb schválených 16 delegáciami EÚ ([13]) a 35 platieb schválených ústredím Komisie ([14]);

c) analyzovali sme príslušné systémy, v ktorých boli zistené chyby v operáciách, s cieľom určiť príslušné nedostatky;

d) posúdili sme systémy v GR DEVCO a delegáciách EÚ, a to najmä: i) predbežné kontroly vykonané zamestnancami Komisie, externými audítormi alebo dozornými úradníkmi pred uhradením platieb a ii) monitorovanie a dohľad, a konkrétne kontrolu prijatia opatrení v nadväznosti na vonkajšie audity a štúdiu GR DEVCO o *miere zostatkových chýb* (residual error rate – RER) za rok 2016;

e) preskúmali sme *výročnú správu o činnosti (VSČ)* GR DEVCO;

f) kontrolovali sme prijatie opatrení na základe našich predchádzajúcich odporúčaní.

([11]) Pozri článok 44 nariadenia (EÚ) 2015/323.
([12]) Pozri článok 43 nariadenia (EÚ) 2015/323.
([13]) Barbados, Benin, Burkina Faso, Kapverdy, Demokratická republika Kongo, Fidži, Gambia, Ghana, Pobrežie Slonoviny, Niger, Nigéria, Madagaskar, Rwanda, Senegal, Tanzánia a Zambia.
([14]) GR DEVCO: 31 platieb; ECHO: 4 platby na humanitárnu pomoc.

Rámček 3 – Audítori skúmajú presnosť meraní hrúbky vozovky pri platbe v rámci cestného projektu v Zambii

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

13. Ako je uvedené v bode 4, GR DEVCO realizuje väčšinu nástrojov vonkajšej pomoci financovaných zo všeobecného rozpočtu a z ERF. Naše pripomienky týkajúce sa systémov, spoľahlivosti VSČ a vyhlásenia generálneho riaditeľa za rok 2016 sa vzťahujú na celú oblasť zodpovednosti GR DEVCO.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Spoľahlivosť účtovnej závierky

14. Minulý rok sme informovali o spätnom získaní súm nevyužitého predbežného financovania, ktoré bolo nesprávne zaznamenané ako prevádzkové príjmy. Účtovnými testami GR DEVCO a naším preskúmaním vzorky príkazov na vymáhanie ([15]) sa zistili podobné prípady aj v roku 2016. Hoci sa v konečnej účtovnej závierke ERF vykonali opravy vo výške 3,2 mil. EUR ([16]), je pravdepodobné, že sa podobné chyby vyskytli aj v netestovanom súbore. Koncom roka 2016 GR DEVCO vydalo podrobné pokyny svojim zamestnancom k správnemu zadávaniu kódov pre príkazy na vymáhanie tohto typu.

Riadnosť operácií

Príjmy

15. Príjmové operácie neboli ovplyvnené významnou chybovosťou.

Platby

16. Prehľad výsledkov testovania operácií je uvedený v ***prílohe 1***. Zo 143 platobných operácií, ktoré sme preskúmali, bolo 35 (24 %) ovplyvnených chybami. Na základe 26 chýb, ktoré sme vyčíslili, odhadujeme chybovosť na 3,3 % ([17]).

17. V ***rámčeku 4*** je uvedený prehľad nami odhadovanej chybovosti za rok 2016 podľa typu chyby.

ODPOVEDE KOMISIE

14. *Inštrukcie GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj týkajúce sa zadávania kódov príkazov na vymáhanie, ako aj opravy, ktoré GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj vykonalo na základe kontrol príkazov na vymáhanie vydaných v roku 2016, viedli k významnému poklesu chýb pri zadávaní kódov príkazov na vymáhanie a/alebo v kontexte vymáhania (z 9,6 milióna EUR zistených Dvorom audítorov v roku 2015 na 3,2 milióna EUR odhalených GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj a/alebo Dvorom audítorov v roku 2016). V roku 2017 bude GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj pokračovať vo svojom úsilí.*

([15]) Testovali sme 15 príkazov na vymáhanie (v celkovej hodnote 7,6 mil. EUR) a zistili sme, že 3 príkazy na vymáhanie (0,5 mil. EUR) boli nesprávne zaznamenané ako príjmy namiesto spätného získania súm nevyužitého predbežného financovania.

([16]) Opravy vo výške 2,7 mil. EUR zistené GR DEVCO, následne 0,5 mil. EUR zistené audítormi EDA.

([17]) Náš výpočet chybovosti je založený na reprezentatívnej vzorke. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 1,0 % do 5,6 % (spodná a horná hranica chybovosti).

Rámček 4 – Prehľad odhadovanej chybovosti

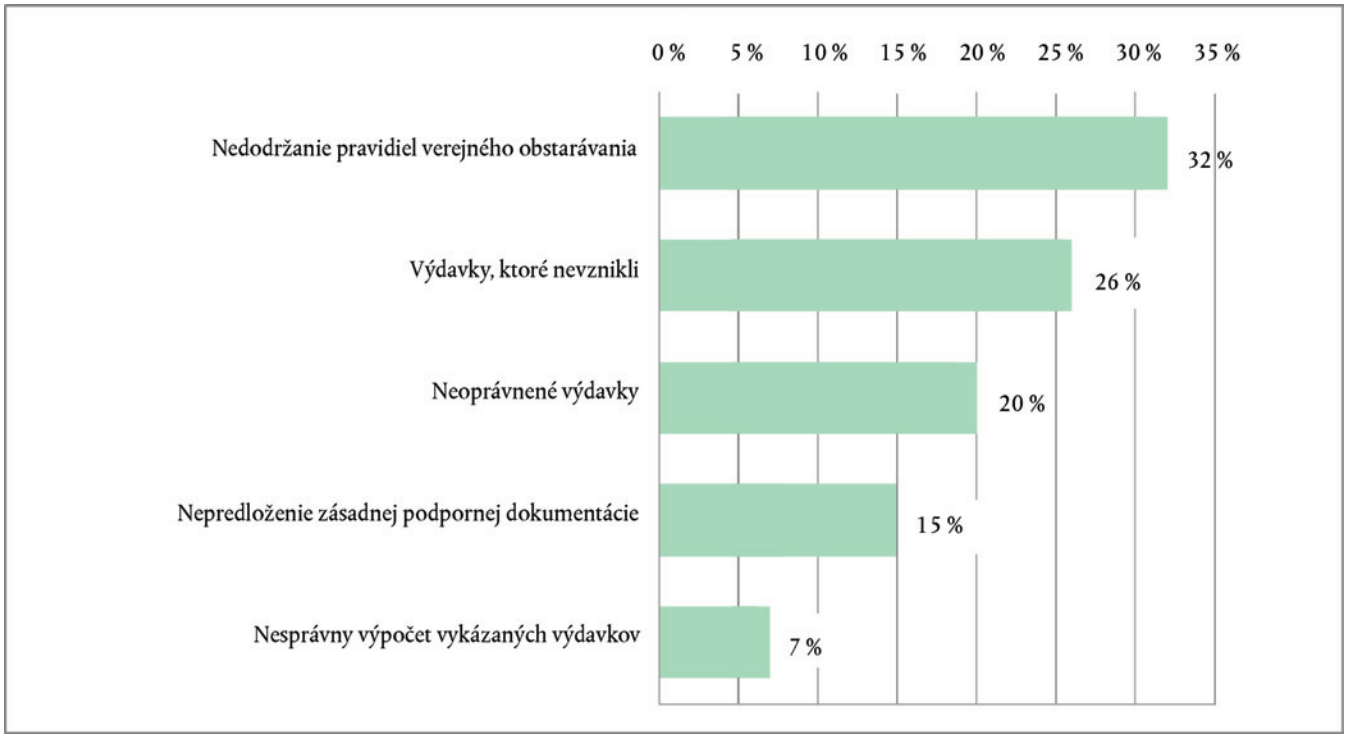

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

18. Zo 130 platobných operácií týkajúcich sa projektov, ktoré sme preskúmali, bolo 35 (27 %) ovplyvnených chybami. Z 26 (74 %) platobných operácií ovplyvnených vyčísliteľnými chybami deväť operácií tvorili finančné operácie schválené po vykonaní všetkých predbežných kontrol.

19. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch Komisia a jej partneri pre implementáciu urobili viac chýb v operáciách týkajúcich sa *programových odhadov, grantov* a dohôd o príspevku uzatvorených s medzinárodnými organizáciami ako v operáciách súvisiacich s inými formami podpory. Zo 67 kontrolovaných operácií tohto typu bolo 23 (34 %) ovplyvnených vyčísliteľnými chybami, čo predstavovalo 85 % odhadovanej chybovosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 5 – Príklady vyčísliteľných chýb v operáciách týkajúcich sa projektov

Nedodržanie pravidiel verejného obstarávania zo strany príjemcu

Preskúmali sme zúčtovanie Komisie týkajúce sa sumy 3 489 416 EUR vynaloženej v rámci dohody o grante na podporu rozvoja kapacity obchodu v krajinách AKT, implementovanej medzinárodnou organizáciou. Z 10 položiek výdavkov vo vzorke 6 obsahovalo chyby, vrátane 5, v ktorých boli poplatky a príspevky vyplatené obchodným poradcom na základe zmlúv o poskytovaní služieb. Tieto zákazky (v celkovej hodnote 570 500 EUR) neboli udelené prostredníctvom súťažného výberového konania, ako sa to požaduje v dohode o grante. Namiesto toho boli zákazky zadané priamo poradcom, ktorí predtým pracovali na predchádzajúcom projekte.

Neoprávnené výdavky – činnosti, ktoré neboli predmetom zmluvy

Preskúmali sme konečné zúčtovanie Komisie týkajúce sa sumy 10 875 375 EUR vynaloženej na pracovný program na rok 2012 medzinárodného orgánu poskytujúceho pomoc podnikom v krajinách AKT. Z 10 položiek nákladov vo vzorke sa 3 týkali zákaziek zadaných subdodávateľom, tretím prijímajúcim stranám (hodnota 147 990 EUR). V rámci osobitných podmienok grantu nebolo *ustanovenie* o zadávaní subdodávateľom, čo znamená, že sa týmito činnosťami porušila zmluva. Okrem toho boli tieto čiastkové granty zadané priamo, bez súťažného výberového konania.

20. V dvoch prípadoch vyčísliteľnej chyby mala Komisia dostatok informácií, aby predišla chybám alebo ich odhalila a napravila pred schválením výdavkov. Ak by Komisia všetky tieto informácie, ktoré mala k dispozícii, riadne použila, odhadovaná chybovosť pre túto kapitolu by bola o 0,7 % nižšia. V ďalších piatich operáciách sme našli chyby, ktoré mali odhaliť externí audítori a dozorní úradníci. Tieto prípady sa na odhadovanej chybovosti podieľali 0,1 % ([18]).

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 5 – Príklady vyčísliteľných chýb v operáciách týkajúcich sa projektov

Nedodržanie pravidiel verejného obstarávania zo strany príjemcu

Tento projekt pozostával takmer výlučne z prijímania regionálnych a národných obchodných poradcov. Bez ohľadu na typ výberového konania podliehalo ich prijímanie bežným operatívnym postupom na prijímanie medzinárodných pracovníkov vrátane predchádzajúceho zverejnenia oznámenia o voľnom pracovnom mieste.

Neoprávnené výdavky – činnosti, ktoré neboli predmetom zmluvy

Komisia iniciovala konanie o vymáhaní.

([18]) V 0,7 % (jednom prípade) urobila chybu samotná Komisia a v 0,2 % (šiestich prípadoch) urobili chybu príjemcovia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

21. Okrem toho ďalších 10 operácií ovplyvnených vyčísliteľnými chybami ([19]) bolo predmetom auditu alebo overovania výdavkov. Na základe informácií, ktoré sme získali z audítorských alebo overovacích správ o skutočne vykonanej práci, sme nemohli posúdiť, či bolo možné chyby odhaliť a opraviť prostredníctvom týchto predbežných kontrol.

22. V dvoch oblastiach charakter financovania a platobné podmienky obmedzujú, do akej miery sú operácie náchylné na chyby. Ide o oblasť *rozpočtovej podpory* ([20]) a oblasti, v ktorých sa uplatňuje „konceptuálny prístup" v projektoch s viacerými darcami, ktoré vykonávajú medzinárodné organizácie ([21]).

23. Rozpočtová podpora je príspevkom do všeobecného rozpočtu príslušného štátu alebo rozpočtu určeného na konkrétnu politiku či cieľ. Preskúmali sme, či Komisia dodržala podmienky upravujúce platby v súvislosti s rozpočtovou podporou poskytovanou partnerským krajinám, a overili, či boli dodržané všeobecné podmienky oprávnenosti (napr. dostatočný pokrok v hospodárení s verejnými financiami).

24. Vzhľadom na to, že právne ustanovenia ponechávajú široký priestor na výklad, má však Komisia značnú voľnosť pri rozhodovaní o tom, či boli splnené všeobecné podmienky. Náš audit týkajúci sa riadnosti nemôže siahať za fázu vyplatenia pomoci partnerskej krajine. Akékoľvek nedostatky v ich finančnom hospodárení, ktoré vedú k nesprávnemu používaniu na vnútroštátnej úrovni, sa v našom audite riadnosti operácií neprejavia ako chyby ([22]).

([19]) Tieto chyby prispeli k odhadovanej chybovosti 1,4 percentuálnymi bodmi.

([20]) Platby rozpočtovej podpory financované z ERF v roku 2016 dosiahli výšku 644 mil. EUR.

([21]) Platby z ERF na projekty s viacerými darcami vykonávané medzinárodnými organizáciami v roku 2016 boli vo výške 914 mil. EUR. Podiel z tejto sumy, na ktorý sa vzťahuje konceptuálny prístup, nie je možné uviesť, pretože Komisia ho nemonitoruje osobitne.

([22]) Efektívnosť a účinnosť rozpočtovej podpory sú predmetom osobitných správ Dvor audítorov, najnovšími sú osobitná správa č. 32/2016 s názvom „Pomoc EÚ Ukrajine", osobitná správa č. 30/2016 s názvom „Účinnosť podpory EÚ pre prioritné odvetvia v Hondurase" a osobitná správa č. 13/2016 s názvom „Pomoc EÚ na posilnenie verejnej správy v Moldavsku".

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

25. Keď sa príspevky Komisie na projekty s viacerými darcami spoja s príspevkami ostatných darcov a nie sú vyčlenené na konkrétne identifikovateľné položky výdavkov, Komisia predpokladá, že pravidlá oprávnenosti EÚ boli splnené za predpokladu, že súhrnná suma príspevku zahŕňa dostatočné oprávnené výdavky, ktoré zodpovedajú príspevkom EÚ. Tento prístup používaný Komisiou bol zohľadnený aj pri našom testovaní vecnej správnosti ([23]).

26. Ak sa z kontrolovanej vzorky vylúči 13 operácií rozpočtovej podpory a 6 operácií súvisiacich s konceptuálnym prístupom (spomenutým v bodoch 22 až 25), odhadovaná chybovosť predstavuje 4,4 % ([24]).

Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia

27. V každej výročnej správe o činnosti od roku 2012 GR DEVCO vyjadruje *výhradu* k riadnosti príslušných operácií. Na riešenie nedostatkov vo vykonávaní systému kontroly GR DEVCO bol prijatý akčný plán. V ***rámčeku 6*** je uvedené úsilie vynaložené v posledných štyroch rokoch.

Rámček 6 – Úsilie GR DEVCO zlepšiť vykonávanie jeho systému kontroly

Minulý rok sme informovali o uspokojivom pokroku, ktorý sa dosiahol v akčných plánoch z roku 2013 a 2014. 19 opatrení bolo plne prijatých, zvyšné 4 boli presunuté do akčného plánu na rok 2015.

Návrh akčného plánu na rok 2015 sa ďalej zlepšil zahrnutím opatrení zameraných na vysoko rizikové oblasti: finančné prostriedky v rámci nepriameho hospodárenia prostredníctvom medzinárodných organizácií a granty v rámci *priameho hospodárenia*. Ukončenie všetkých opatrení bolo pôvodne naplánované do júna 2016. Do konca roku 2016 bolo dokončených desať opatrení, päť čiastočne a realizácia jedného prebiehala.

Do akčného plánu na rok 2016 boli pridané štyri nové cielené opatrenia, ktorých napredovanie bude posúdené v našej ďalšej výročnej správe.

([23]) Nevykonali sme kontroly príslušných položiek výdavkov, ak bol príspevok Komisie nižší ako 75 % rozpočtu na opatrenie. V prípadoch, keď boli tieto príspevky v rozmedzí od 75 % do 90 % sme potrebu vykonať kontrolu príslušných položiek výdavkov posudzovali jednotlivo podľa prípadu.

([24]) Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad na základe reprezentatívnej vzorky 124 operácií. Sme na 95 % presvedčení, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 1,8 % do 7,1 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

28. Systém kontroly GR DEVCO je sústredený okolo predbežných kontrol vykonávaných pred schválením výdavkov vykázaných príjemcami. Aj v tomto roku frekvencia chýb, ktoré sme zistili, vrátane chýb v konečných výkazoch nákladov, ktoré boli predtým predmetom predbežných vonkajších auditov a overovania výdavkov, poukazuje na nedostatky v týchto kontrolách.

29. V našej výročnej správe za rok 2014 a 2015 sme informovali o opatreniach ([25]), ktoré GR DEVCO už prijalo na zlepšenie kvality týchto auditov a overení ([26]). GR DEVCO v súčasnosti reviduje zadávacie podmienky týchto auditov a overení, aby získalo informácie, ktoré umožnia posúdenie kvality, ako sme to odporučili v minuloročnej správe. Hoci sa má táto zásadne dôležitá revízia dokončiť podľa plánu do júna 2017 ([27]), zatiaľ nebola dokončená.

Štúdia o RER za rok 2016

30. GR DEVCO vypracovalo v roku 2016 svoju piatu štúdiu o miere zostatkových chýb s cieľom odhadnúť mieru chýb, ktoré unikli všetkým riadiacim kontrolám, ktoré majú chybám predchádzať, odhaľovať a opraviť ich v celej jeho oblasti zodpovednosti ([28]). Rozsah štúdie RER a jej obmedzenia boli uverejnené vo VSČ v nadväznosti na naše odporúčanie z roku 2013 ([29]).

ODPOVEDE KOMISIE

29. *Práce na revízii mandátu pre audity a previerky prebiehajú. Komisia očakáva, že práce budú ukončené do konca roka 2017, hoci ešte nebudú v praxi plne funkčné.*

([25]) a) Pri vypracúvaní ročných plánov auditov sú delegácie EÚ a útvary GR DEVCO povinné uplatňovať analýzu rizika; b) vzory grantových zmlúv boli upravené, takže GR DEVCO môže priamo vyberať audítorov a uzatvárať s nimi zmluvy; c) informovanie o najčastejších typoch chýb, školenia a posilňovanie finančných a kontrolných zručností zamestnancov GR DEVCO a príjemcov; d) tabuľka kvality na posúdenie kvality auditov alebo overenia výdavkov.

([26]) V bode 41 výročnej správy za rok 2015 sme tiež informovali o opatreniach zameraných na zlepšenie správy dokumentov a postupov verejného obstarávania Komisie aj príjemcov.

([27]) Do decembra 2016 za nepriame hospodárenie prostredníctvom medzinárodných organizácií a do júna 2017 za granty v rámci priameho hospodárenia, ako je stanovené v akčnom pláne na rok 2016.

([28]) ERF a všeobecný rozpočet EÚ.

([29]) Poznámka pod čiarou č. 24 vo VSČ za rok 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

31. V štúdii bola preskúmaná reprezentatívna vzorka operácií týkajúcich sa zmlúv uzatvorených od septembra 2015 do augusta 2016. Preskúmali sme štúdiu RER za rok 2016 a zistili sme, že bola vypracovaná v súlade s metodikou RER. Všetky nedostatky, o ktorých sme informovali v našej správe z roku 2013, boli vyriešené s výnimkou metódy odhadu špecifickej pre RER, ktorá stále ponecháva príliš široký priestor pre odhad chybovosti jednotlivých operácií.

32. V roku 2016 sa v štúdii po prvýkrát odhaduje RER pod 2 % *prahom významnosti* stanoveným Komisiou ([30]). Tento výsledok možno pripísať kombinácii nasledujúcich hlavných faktorov:

a) úsilie GR DEVCO zlepšiť vykonávanie jeho systému vnútornej kontroly (pozri body 27 až 29 a ***rámček 6***);

b) úsilie GR DEVCO získať podporné dokumenty, čo viedlo k poklesu počtu odhadov vo vzorke RER, pretože odhady obsahujú vyššiu mieru zostatkových chýb ako zvyšok súboru z dôvodu ich vyššieho inherentného rizika ([31]);

c) zvýšenie podielu operácií rozpočtovej podpory vo vzorke RER ([32]), pri ktorých sa miera zostatkových chýb odhaduje na 0 % (pozri tiež body 22 až 24).

ODPOVEDE KOMISIE

31. *Počet odhadov sa každoročne znižuje: zo 43 v roku 2012 na 6 v roku 2016. S cieľom zabezpečiť konzistentnosť sa každý odhad vyhodnocuje na úrovni riaditeľa a partnera. Tento postup obmedzuje priestor na posúdenie pri odhadovaní jednotlivých mier chybovosti. Odhady sa robia, ak existuje právny alebo logistický dôvod na to, aby audítor pre RER pred skončením prác na štúdii nedostal k dispozícii dokumentáciu. Transakcie, pri ktorých nebola poskytnutá dokumentácia, predstavujú inherentne väčšie riziko chyby a odhady preto zvyšujú úroveň chybovosti.*

32. *Komisia sa domnieva, že zníženie miery chybovosti v priebehu rokov sa dá pripísať niekoľkým faktorom, pričom hlavným z nich je, že boli prijaté opatrenia na posilnenie vnútorného kontrolného systému GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj.*

c) *Z pohľadu Komisie neexistuje priama korelácia medzi podielom transakcií na podporu rozpočtu vo vzorke RER a mierou chybovosti. Počet položiek rozpočtovej podpory vo vzorke závisí výhradne od použitého výberu podľa hodnoty peňažnej jednotky. Je pravdou, že pri zmluvách o rozpočtovej podpore sa nevyskytujú takmer žiadne chyby, a to z dôvodu veľkého úsilia, ktoré Komisia vynaložila na zlepšenie usmernení a riešenie rizík v súlade s vašimi odporúčaniami. Klesajúci trend miery chybovosti však nebol sprevádzaný paralelným nárastom podielu transakcií na účel rozpočtovej podpory vo vzorke počas uplynulých rokov. Môže preto ísť o jeden z faktorov prispievajúcich k súčasnej situácii, pokiaľ ide o mieru chybovosti.*

([30]) 2014: 2,8 %; 2015: 2,2 %; 2016: 1,7 %.

([31]) 2014: 14 odhadov; 2015: 10; 2016: 6. Podľa metodiky RER by sa odhady mali používať len vtedy, ak existuje platný právny alebo logistický dôvod na to, že dokumentácia nie je k dispozícii pred termínom na ukončenie prác na RER do ukončenia štúdie. Operácie, ku ktorým nebola predložená dokumentácia, predstavujú inherentne zvýšené riziko náchylnosti na chyby a odhad by sa mal vypočítať so zreteľom na to.

([32]) 2014: 35 operácií rozpočtovej podpory; 2015: 50; 2016: 73, vybraných do vzorky podľa ich príslušnej váhy v súbore.

Rámček 7 – Vývoj RER GR DEVCO v období 2012 až 2016

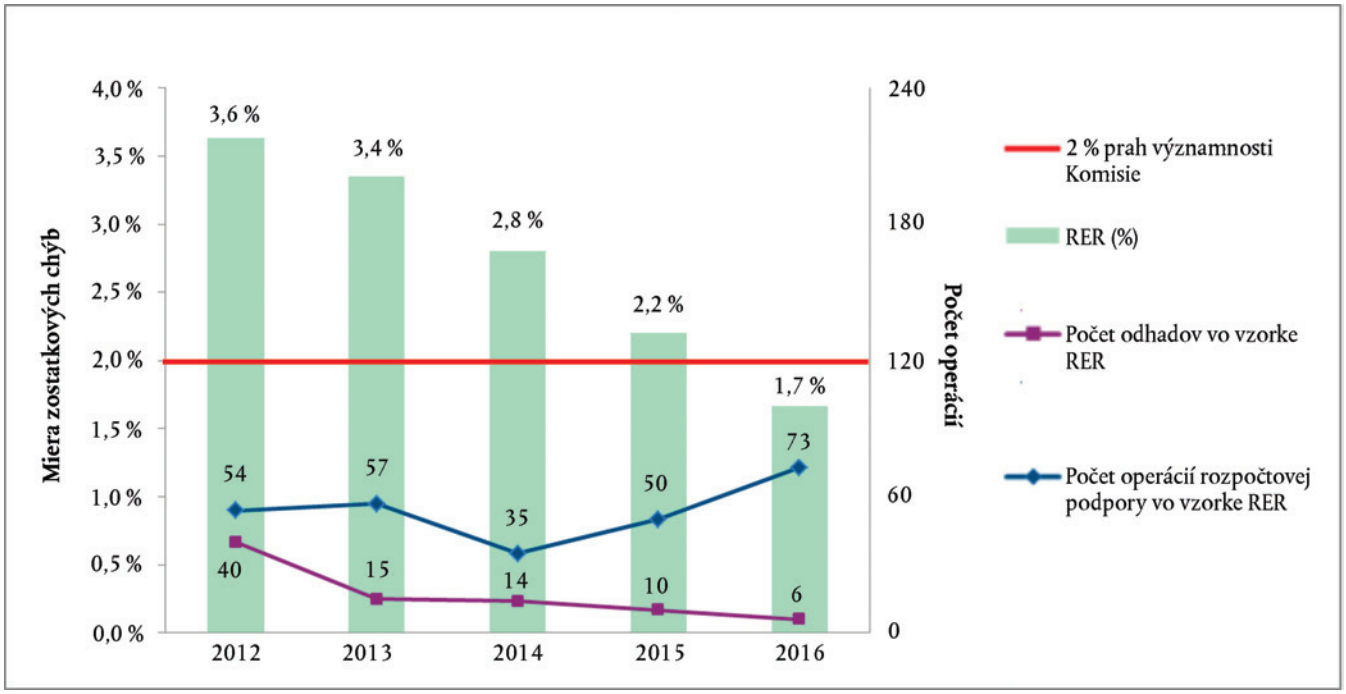

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe štúdií o RER z roku 2012 až 2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Preskúmanie výročnej správy o činnosti za rok 2016

33. Za roky 2012 – 2014 vydal generálny riaditeľ všeobecnú výhradu k zákonnosti a riadnosti operácií ku všetkým operáciám GR DEVCO. V roku 2015 generálny riaditeľ po prvýkrát vydal vyhlásenie o vierohodnosti diferencované podľa rizika a vyjadril výhradu zameranú na dve vysoko rizikové oblasti výdavkov: i) granty v rámci priameho hospodárenia a ii) nepriame hospodárenie prostredníctvom medzinárodných organizácií.

34. V roku 2016 GR DEVCO rozšírilo výhradu na granty a programové odhady v rámci nepriameho hospodárenia. Napriek tomu, že je za rok 2016 RER pod prahom významnosti 2 %, bolo to urobené po zvážení všetkých prvkov v procese získavania uistenia GR DEVCO ([33]). Vyjadrená výhrada je v súlade s našimi vlastnými odporúčaniami a pripomienkami v tejto aj predchádzajúcich výročných správach.

([33]) Vrátane analýzy rizika predchádzajúcich chýb podľa RER a EDA.

Rámček 8 – Pokrok GR DEVCO smerom k vyhláseniu o vierohodnosti diferencovanom podľa rizika

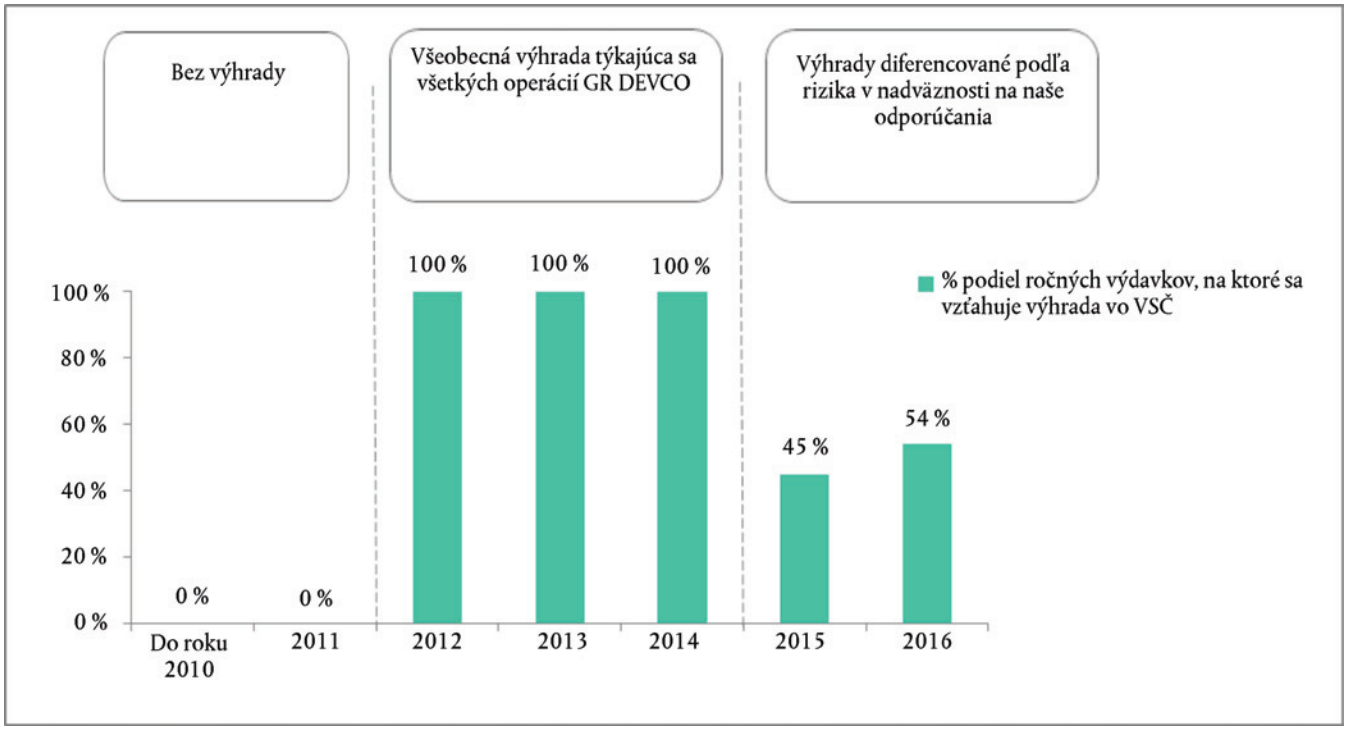

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe výročných správ o činnosti GR DEVCO.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

35. GR DEVCO odhadovalo celkovú sumu vystavenú riziku v čase platieb ([34]) a výdavky schválené v roku 2016 (5 393 mil. EUR) na 105 mil. EUR (1,9 % výdavkov za rok 2016). GR DEVCO odhadlo, že 25 mil. EUR (24 %) z tejto sumy bude opravených v rámci jeho kontrol v ďalších rokoch ([35]).

([34]) Najlepší konzervatívny odhad tejto sumy výdavkov povolených počas roka, ktoré ale nie sú v súlade so zmluvnými a regulačnými ustanoveniami, ktoré boli uplatniteľné v čase, keď bola uskutočnená platba.

([35]) Pozri výročnú správu o činnosti GR DEVCO za rok 2016, s. 50.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

36. Údaj za rok 2016 ([36]) (25 mil. EUR) zodpovedal polovici odhadu z roku 2015, pretože GR DEVCO sa snažilo vyradiť z výpočtu spätné získavanie súm predbežného financovania, zrušené príkazy na vymáhanie a získané úroky, ako sme odporučili minulý rok. Napriek tomu spoľahlivosť údaju za rok 2016 ďalej znižujú i) zistené chyby, ktoré v roku 2016 a v predchádzajúcich rokoch neboli v plnom rozsahu extrapolované na netestovaný súbor príkazov na vymáhanie ([37]), a ii) neodsúhlasenie výpočtu s finančnými výkazmi ERF ([38]). Celkový rozsah týchto nedostatkov je ťažké vyčísliť ([39]).

ODPOVEDE KOMISIE

36. *Opatrenia, ktoré prijalo GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj na prevenciu a opravu chýb pri zadávaní kódov kontextu vymáhania, sa uvádzajú v bode 14. V tomto úsilí sa bude v roku 2017 pokračovať. Navyše, GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj zabezpečí, aby sa potenciálne chyby, ktoré sa ešte zistia v budúcnosti, plne extrapolovali na netestovaný súbor príkazov na vymáhanie, ktoré boli zohľadnené pri odhade nápravnej schopnosti.*

Systémová chyba, ktorá spôsobila zaznamenanie príkazov na vymáhanie bez poľa kontextu vymáhania (žiadny alebo kvalifikovaný), sa vyrieši v priebehu roka 2017, a preto išlo o jednorazovú záležitosť. Vyrieši sa prostredníctvom správneho používania funkcie zadávania kontextu vymáhania v súlade s vydanými inštrukciami (napr. v manuáli o kontexte vymáhania) a prostredníctvom zavedenia potrebného obchodného pravidla do účtovného systému Komisie.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver

37. Celkovo z audítorských dôkazov vyplýva, že účtovná závierka ERF za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2016 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu ERF, výsledky operácií, peňažné toky a zmeny čistých aktív za uvedený rozpočtový rok v súlade s ustanoveniami nariadenia o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami prijatými účtovníkom.

([36]) Nápravná schopnosť za rok 2016 bola vypočítaná ako priemerná ročná suma príkazov na vymáhanie, ktoré boli vydané v prípade chýb a nezrovnalostí v období rokov 2010 až 2016.

([37]) GR DEVCO skontrolovalo veľkú vzorku príkazov na vymáhanie z roku 2016 a dospelo k záveru, že približne 50 % všetkých príkazov na vymáhanie ovplyvňujúcich nápravnú schopnosť bolo zaúčtovaných nesprávne. Príkazy na vymáhanie z rokov 2010 – 2015 použité vo výpočte boli teda upravené o rovnaké percento. V rámci nášho preskúmania sme zistili ďalšie chyby, ktoré neboli zohľadnené, ktoré by zvýšili percento nesprávne zaúčtovaných príkazov na vymáhanie aspoň na 62 %.

([38]) Súbor príkazov na vymáhanie za rok 2016 nezahŕňal príkazy na vymáhanie bez kontextu spätného získania z dôvodu technického problému v účtovnom systéme Komisie.

([39]) Maximálny potenciálny dosah týchto nedostatkov nemá vplyv na naše stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky ERF.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

38. Celkovo z audítorských dôkazov vyplýva, že za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2016:

a) príjmy ERF neboli ovplyvnené významnou chybovosťou;

b) platobné operácie ERF boli ovplyvnené významnou chybovosťou (pozri body 16 až 26). Z nášho testovania operácií vyplýva, že odhadovaná chybovosť je 3,3 % (pozri ***prílohu 1***).

Odporúčania

39. V ***prílohe 3*** sú uvedené zistenia z kontroly prijatia opatrení na základe piatich odporúčaní uvedených vo výročnej správe za rok 2013 ([40]). GR DEVCO prijalo všetky z nich v plnom rozsahu ([41]).

40. Na základe tohto preskúmania a na základe zistení a záverov za rok 2016 odporúčame GR DEVCO:

— **Odporúčanie 1:** posilniť monitorovanie starých otvorených zmlúv ERF s uplynutou platnosťou s cieľom ešte viac znížiť ich počet.

— **Odporúčanie 2:** dokončiť revíziu zadávacích podmienok pre všetky audity a overovania výdavkov do konca roka 2017.

— **Odporúčanie 3:** rozšíriť opatrenia v jeho akčnom pláne na rok 2017, aby zahŕňal aj granty a programové odhady v rámci nepriameho hospodárenia vo výhrade vo VSČ.

— **Odporúčanie 4:** zvážiť znížiť rozsah testovania vecnej správnosti RER jednotlivých operácií rozpočtovej podpory s nízkym rizikom a prerozdeliť ušetrené zdroje na zvýšenie testovania vecnej správnosti operácií súvisiacich s projektmi.

— **Odporúčanie 5:** ďalej zlepšiť výpočet *nápravnej schopnosti* v roku 2017 vyriešením nedostatkov uvedených v tejto výročnej správe.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia odporúčanie prijíma.

Komisia odporúčanie prijíma. Práce sa už vykonávajú.

Komisia odporúčanie prijíma. Skutočnosť, že bola podaná výhrada voči týmto dvom oblastiam, znamená, že už boli definované konkrétne opatrenia na ich riešenie.

Toto odporúčanie sa prijíma. Komisia zváži prístup, ktorý navrhuje Dvor audítorov, a ak to bude relevantné, zavedie ho do metodológie týkajúcej sa RER.

Toto odporúčanie sa prijíma.

([40]) Výročnú správu za rok 2013 sme si vybrali na tohtoročnú kontrolu prijatia opatrení, pretože v zásade malo uplynúť dostatok času na to, aby Komisia vykonala naše odporúčania.

([41]) Cieľom tejto kontroly prijatia odporúčaní bolo overiť zavedenie nápravných opatrení v nadväznosti na naše odporúčania, ale nie posúdiť účinnosť ich vykonávania.

PRÍLOHA 1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ TÝKAJÚCICH SA EURÓPSKYCH ROZVOJOVÝCH FONDOV

	2016	2015
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Celkový počet operácií	**143**	140
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	**3,3 %**	3,8 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	5,6 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	1,0 %	

PRÍLOHA 2

PREHĽAD CHÝB S MINIMÁLNE 20 % DOSAHOM

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE

Úvod

Uplatniac metodiku auditu stanovenú prílohe 1.1 ku kapitole 1 výročnej správy Dvora audítorov o plnení rozpočtu za rok 2016 sme testovali reprezentatívnu vzorku operácií s cieľom odhadnúť mieru *nezrovnalostí* v súbore pre ERF. Zoznam chýb, ktoré sme počas testovania zistili, nie je vyčerpávajúci – ani z hľadiska jednotlivých chýb, ani možných typov chýb. Zistenia uvedené nižšie v súvislosti s chybami s minimálne 20 % dosahom hodnoty preskúmaných operácií sú uvedené ako príklad ([1]). Tieto chyby boli zistené v operáciách v hodnote od 128 000 do 11,8 mil. EUR, priemerná hodnota bola ([2]) vyše 4,8 mil. EUR.

Príklady chýb ([3])

Nedodržanie pravidiel verejného obstarávania

Príklad 1 – Nesprávne vyhodnotenie súťaže na stavebné práce

Preskúmali sme, ako Komisia zúčtovala výdavky na stavebné práce v poliklinike v Karibiku. Obstarávanie v rámci tohto projektu nebolo v súlade so zásadami transparentnosti a rovnakého zaobchádzania a ani sa neriadilo vlastnými pravidlami Komisie pre oblasť verejného obstarávania. Hoci podľa nášho názoru najnižšia ponuku splnila všetky výberové kritériá, bola zamietnutá pre obavy týkajúce sa technickej kapacity uchádzača vykonať práce. Nevideli sme náležité zdôvodnenie tohto rozhodnutia. Uchádzačovi bol v oznámení udaný nesprávny dôvod zamietnutia. V čase nášho preskúmania Komisia vysvetlila, že uchádzač s najnižšou ponukou neposkytol dostatočné dôkazy o minimálnom financovaní na vykonanie prác. Avšak uchádzač s druhou najnižšou ponukou, ktorému bola zákazka zadaná, tiež nespĺňal minimálne úverové požiadavky o 10 %. Hodnotiaci výbor dal uchádzačovi s druhou najnižšou ponukou možnosť poskytnúť viac informácií k tomuto výberovému kritériu. Túto možnosť prvý uchádzač nedostal. Všetky tieto nedostatky spolu predstavujú závažnú chybu vo *verejnom obstarávaní* (100 % vyčísliteľnú).

Podľa záverov hodnotiacej správy hodnotiaci výbor vyhodnotil najnižšiu ponuku ako neregulárnu, keďže uchádzač nemal dostatočnú technickú kapacitu na vykonanie zmluvy popri ďalších dvoch zmluvách, ktoré mu už verejný obstarávateľ pridelil. Pri najnižšej ponuke nebola dodržaná ani minimálna úverová požiadavka.

([1]) Tieto chyby predstavujú viac než polovicu celkovej odhadovanej chybovosti.

([2]) T. j. polovica všetkých chýb s minimálne 20 % dosahom bola zistená v operáciách, ktoré majú nižšiu hodnotu ako 4,8 mil. EUR, a zvyšok v operáciách, ktoré majú vyššiu hodnotu ako táto suma.

([3]) TĎalšie dva príklady chýb sú uvedené ***rámčeku 5*** v hlavnom texte.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV	ODPOVEDE KOMISIE
Príklad 2 – Chýbajúca dokumentácia k postupu verejného obstarávania	
Preskúmali sme konečné zúčtovanie Komisie týkajúce sa výdavkov na projekt technickej pomoci na zlepšenie administratívy v projektoch financovaných EÚ v Grenade. Žiadosť o platbu zahŕňala niekoľko položiek týkajúcich sa zmluvy o poskytovaní poradenských služieb. K tejto zákazke sme nedostali všetky spisy k verejnému obstarávaniu, a preto sme nemohli overiť, či boli dodržané pravidlá verejného obstarávania stanovené vo všeobecných podmienkach projektu. Neoprávnené náklady viedli k 30 % chybovosti z celkových testovaných nákladov.	*Komisia v súčasnosti vykonáva následné činnosti vo vzťahu k zisteniam Dvora audítorov.*
Výdavky, ktoré nevznikli	
Príklad 3 – Výdavky, ktoré príjemcovi nevznikli	
Preskúmali sme, ako Komisia zúčtovala výdavky na projekt realizovaný medzinárodnou organizáciou na podporu rozvoja súkromného sektora v krajinách AKT. Pri overovaní plnej výšky schválených výdavkov sme si všimli, že pozostávala zo záručných listín vydaných medzinárodnou organizáciou a správnych poplatkov za celé trvanie dohody o príspevku. Investori tieto bankové záruky nevymáhali, čo znamená, že príjemcovi nevznikli nijaké skutočné náklady. Okrem toho, doba plnenia zmluvy je 20 rokov a budúce správne poplatky nemožno účtovať vopred. Neoprávnené náklady viedli k 98 % chybovosti z celkových testovaných nákladov.	*Komisia prijala príslušné nápravné opatrenia: sporné zúčtovanie výdavkov bolo zrušené.*
Nepredloženie zásadne dôležitej podpornej dokumentácie	
Príklad 4 – Nedostatočná podporná dokumentácia	
Preskúmali sme dočasné zúčtovanie Komisie týkajúce sa výdavkov na projekt podpory obchodu a poľnohospodárstva v Tanzánii. K väčšine výdavkových položiek, ktoré sme testovali, sme buď nedostali podpornú dokumentáciu alebo poskytnuté dokumenty neboli dostatočné, napríklad nevzťahovali sa na plnú výšku položky. Nemohli sme preto overiť oprávnenosť týchto položiek. Neoprávnené náklady viedli k 45 % chybovosti z celkových testovaných nákladov.	*Po návšteve Dvora audítorov Komisia pokračuje v procese získavania dodatočnej dokumentácie predtým, než sa stanoví splatná suma.*

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Príklad 5 – Nedostatočná podporná dokumentácia, neoprávnené náklady

Preskúmali sme konečné zúčtovanie Komisie týkajúce sa výdavkov v rámci dohody o grante na poskytovanie finančných služieb vo vidieckych oblastiach, ktorú vykonávala nezisková organizácia v Malawi. Zaznamenali sme niekoľko problémov v žiadosti o platbu. Nie všetky podporné dokumenty (napr. výplatné pásky či doklady o platbe) boli poskytnuté na audit mzdových platieb a do žiadosti boli zahrnuté neoprávnené náklady, konkrétne clá z dovozu. Okrem toho, v niektorých prípadoch neboli pri postupe verejného obstarávania dodržané zásady transparentnosti a nediskriminácie. Neoprávnené náklady viedli k 44 % chybovosti z celkových testovaných nákladov.

Komisia prijme požadované opatrenia s cieľom vymôcť sumy, ktoré sa považujú za neoprávnené.

Nesprávny výpočet vykázaných výdavkov

Príklad 6 – Chyby vo výpočte účtovaných poplatkov

Preskúmali sme výdavky Komisie na trustový fond spravovaný medzinárodným orgánom. Do výkazu nákladov boli zahrnuté poplatky za technického poradcu. V zmluve na poskytovanie týchto služieb sa stanovilo, že poradenská spoločnosť prepočíta denne odpracované hodiny na mesiace na základe mesiaca s 30 pracovnými dňami. Namiesto toho spoločnosť použila mesiac s 21 pracovnými dňami, čo viedlo k nárastu účtovaných poplatkov. Okrem toho bol účtovaný čas strávený cestovaním a nadčasy, čo bolo v rozpore so zmluvnými podmienkami. Neoprávnené náklady viedli k 25 % chybovosti z celkových testovaných nákladov.

Komisia prijme požadované opatrenia s cieľom vymôcť sumy, ktoré sa považujú za neoprávnené.

PRÍLOHA 3

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ PRE EURÓPSKE ROZVOJOVÉ FONDY

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov zameraná na dosiahnutie pokroku						Odpoveď Komisie
		Vykonané v plnej miere	Vykonáva sa		Nevykonané	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2013	**Odporúčanie 1:** EuropeAid by mal zabezpečiť, aby všetci povoľujúci úradníci vymenovaní subdelegovaním každoročne vymáhali úroky z predbežného financovania prekračujúceho 750 000 EUR (výročná správa za rok 2013, bod 51, odporúčanie 1).	x						
	Odporúčanie 2: EuropeAid by mal do konca roku 2014 ukončiť vývoj systému CRIS, aby sa úroky z predbežného financovania vo výške od 250 000 do 750 000 EUR uznali ako finančné príjmy (výročná správa za rok 2013, bod 51, odporúčanie 2).	x						
	Odporúčanie 3: EuropeAid by mal prehodnotiť vyčíslovanie prínosov zavedených kontrol (výročná správa za rok 2013, bod 51, odporúčanie 3).	x						
	Odporúčanie 4: EuropeAid by mal vo VSČ informovať o pokroku vykonávania akčného plánu na riešenie (výročná správa za rok 2013, bod 51, odporúčanie 4).	x						
	Odporúčanie 5: EuropeAid by mal vo VSČ uviesť rozsah štúdie RER a odhad spodnej a hornej hranice chybovosti (výročná správa za rok 2013, bod 51, odporúčanie 5).	x						

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK